

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

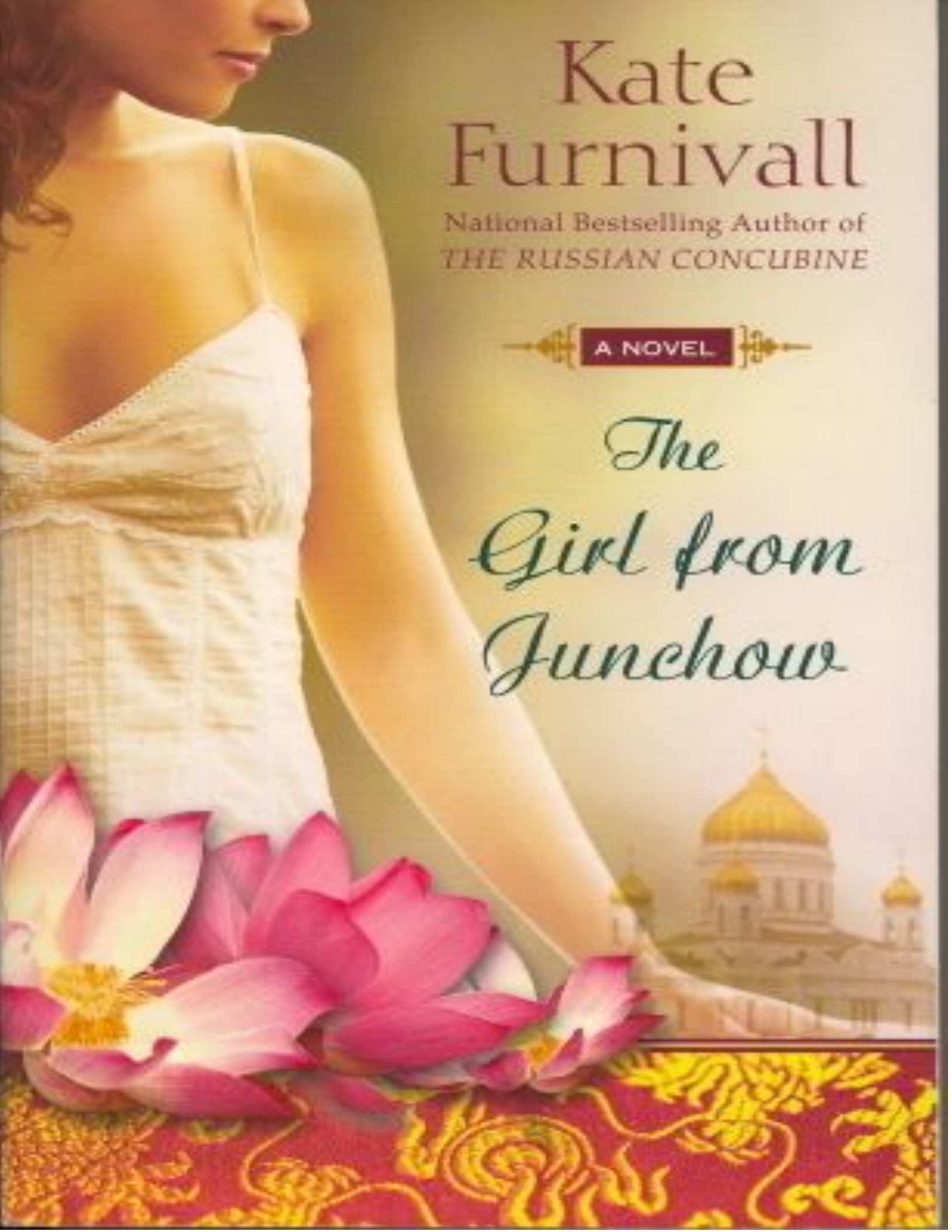
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kate
Furnivall

National Bestselling Author of
THE RUSSIAN CONCUBINE

A NOVEL

*The
Girl from
Junchow*

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunumuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.

*The
Girl from
Junchow*

Kate Furnivall

BERKLEY BOOKS, NEW YORK

İçindekiler

[Başlık Sayfası](#)
[Telif Hakkı](#)
[Sayfası İthaf](#)
[Teşekkür](#)

[Bir İki](#)
[Üç](#)
[Dört](#)
[Beş](#)
[Altı](#)
[Yedi](#)
[Sekiz](#)
[Doku](#)
[z On](#)
[On bir On iki](#)
[On üç On](#)
[dört On beş](#)
[On altı On](#)
[yedi On sekiz](#)
[On dokuz](#)
[Yirmi](#)
[Yirmi bir](#)
[Yirmi iki](#)
[Yirmi üç](#)
[Yirmi dört](#)
[Yirmi beş](#)
[Yirmi altı](#)

Yirmi yedi
Yirmi sekiz
Yirmi dokuz
Otuz
Otuz bir
Otuz iki
Otuz üç Otuz
dört Otuz
beş Otuz altı
Otuz yedi
Otuz sekiz
Otuz dokuz
Kırk
Kırk bir
Kırk iki
Kırk üç
Kırk dört
Kırk beş
Kırk altı
Kırk yedi
Kırk sekiz
Kırk dokuz
Elli
Elli bir Elli
iki Elli üç
Elli dört
Elli beş Elli
altı Elli
yedi

Teaser bölümü

KATE FURNIVALL'IN ROMANLARI İÇİN ÖVGÜ

KIRMIZI EŞARP

"Bu romantik şekerleme, okuyucunun bir çalışma kampında hapsedilen iki kahramanın yaşadığı dehşetten ürpermesini ve mutlu sonlarını merakla beklemesini sağlayabilir. Furnivall, sürükleyici bir tarihi destan yazabilecek anlatım becerisine sahip olduğunu gösteriyor."

-Library Journal

"Furnivall yine az bilinen bir tarihi mekânı tespit ediyor ve karakterlerinin duyguları ve içgörülerini aracılığıyla canlı bir şekilde hayata geçiriyor. Arazinin güzelce detaylandırılmış tasvirleri ve şaşırtıcı derecede neşeli bir olay örgüsü içinde ilerleyen ilgi çekici karakterler, bu kitabı yılın en iyi kitaplarından biri yapıyor." *-Booklist*

RUS CARIYE

"Bir oturuşta okudum! Sadece sürükleyici bir aşk hikâyesi değil, aynı zamanda yirminci yüzyılın şafağındaki Rusya'nın ve Devrim öncesi Çin'in manzaralarını, kokularını, umutlarını ve arzularını o kadar ustaca yansıtan bir roman ki okuyucular kendilerini orada hissedecekler." *-Kate Mosse*

"İngiliz yazar Kate Furnivall'ın ilk romanı *Rus Cariye*'nin kaleydoskopik yoğunluğu bizi 1928'e ve dünyanın öbür ucuna, Çin'in kuzeyindeki Junchow şehrine götürüyor. . . . Lydia sevecen bir karakter, cesur ve kararlı genç bir kadın. . . . Furnivall, Lydia'nın Çin'in kuzeyindeki Junchow kentinde kendini komünizme adanmış Çinli bir genç olan Chang An Lo ile yaşadığı aşk ilişkisine dayanan ana olay örgüsünü ustalıkla örüyor.

Chiang Kai-shek'in milliyetçilerinin zemin kazandığı bir zamanda. . . .
Furnivall'ın romanı takdire şayan bir tarihi kurgu eseri." -*Minneapolis Star Tribune*

"Furnivall, Lydia'nın karakterini ve kişisel mücadelelerini ahlaksızlık ve yozlaşma zemininde canlı bir şekilde canlandırıyor." -*Publishers Weekly*

"Harika çizilmiş ve fazlasıyla insani karakterler, tehlikelerle ve şaşırtıcı değişimlerle dolu bir dünyada hayatta kalma mücadelesi veriyor... kültürler, ideolojiler arasında sıkışıp kalıyorlar ve zamanın yok edici rüzgârlarına yalnızca aşkın zayıf kamışının dayanabileceğinin giderek daha fazla farkına varıyorlar." -Diana Gabaldon

"Bu çarpıcı ilk roman, 1920'lerin Çin'inin atmosferini canlı bir şekilde hayata geçiriyor. .
. . Furnivall bu uzak zaman ve mekânın mükemmel bir portresini çiziyor." -
Tarihi Romanlar İncelemesi

*The
Girl from
Junchow*

Kate Fu r n iva II

BERKLEY BOOKS, NEW YORK

BERKLEY YAYIN GRUBU
Penguin Group Penguin Group
(USA) Inc. tarafından
yayımlanmıştır.

375 Hudson Street, New York, New York 10014, ABD

Penguin Group (Kanada), 90 Eglinton Avenue East, Suite 700, Toronto, Ontario M4P 2Y3, Kanada (Pearson Penguin Canada Inc.'in bir bölümü)

Penguin Books Ltd., 80 Strand, Londra WC2R 0RL, İngiltere

Penguin Group Ireland, 25 St. Stephen's Green, Dublin 2, İrlanda (Penguin Books Ltd.'nin bir bölümü)

Penguin Group (Avustralya), 250 Camberwell Road, Camberwell, Victoria 3124, Avustralya
(Pearson Australia Group Pty. Ltd.'nin bir bölümü)

Penguin Books India Pvt. Ltd, 11 Community Centre, Panchsheel Park, Yeni Delhi-110 017, Hindistan

Penguin Group (NZ), 67 Apollo Drive, Rosedale, North Shore, 0632, Yeni Zelanda
(Pearson New Zealand Ltd.'nin bir bölümü)

Penguin Books (South Africa) (Pty.) Ltd., 24 Sturdee Avenue, Rosebank, Johannesburg 2196, Güney Afrika

Penguin Books Ltd., Kayıtlı Ofisler: 80 Strand, Londra WC2R 0RL, İngiltere

Bu bir kurgu eseridir. İsimler, karakterler, yerler ve olaylar ya yazarın hayal gücünün ürünüdür ya da hayali olarak kullanılmıştır ve yaşayan veya ölmüş gerçek kişilerle, ticari kuruluşlarla, olaylarla veya yerlerle olan benzerlikler tamamen tesadüfidir. Yayıncı, yazar veya üçüncü taraf web siteleri veya içerikleri üzerinde herhangi bir kontrole sahip değildir ve herhangi bir sorumluluk kabul etmez.

Telif Hakkı © 2009 Kate Furnivall

Tüm hakları saklıdır.

Bu kitabın hiçbir bölümü izinsiz olarak çoğaltılamaz, taranamaz veya herhangi bir basılı ya da elektronik formda dağıtılamaz. Lütfen yazarın haklarını ihlal ederek telif hakkıyla korunan materyallerin korsanlığına katılmayın veya teşvik etmeyin. Yalnızca izin verilen baskıları satın alın.

BERKLEY® Penguin Group (USA) Inc. şirketinin tescilli ticari markasıdır.
"B" tasarımı Penguin Group (USA) Inc. şirketine ait bir ticari markadır.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data Furnivall,
Kate.

Junchow'lu kız / Kate Furnivall.-Berkley trade pbk. ed.

s. cm.

eISBN : 978-1-101-06003-2

1. Ruslar-Kurgu. 2. Siyasi mülteciler-Sovyetler Birliği-Kurgu. 3. Genç kadınlar- Seyahat-Rusya (Federasyon)-Kurgu. 4. Siyasi mahkumlar-Sovyetler Birliği-Kurgu.
5. Babalar ve kızları-Kurgu. 6. Yeniden birleşmeler-Kurgu. 7. Sovyetler Birliği-Tarih-1925-1953-Kurgu. I. Başlık.

PR6116.U76G57 2009 823'.92-
dc22
2008051515

<http://us.penguingroup.com>

Version_2

*İçin
Edward ve Richard Liz
ve Anne
tüm sevgimle*

TEŞEKKÜRLER

Jackie Cantor'a ve Berkley'deki herkese coşkuları ve hassas editoryal desteklerinin yanı sıra zarif çizimleri için çok teşekkür ederim. Ayrıca Amy Schneider'a da el yazmasının detaylarına gösterdiği özen için.

Menajerim Teresa Chris'e her zaman yanımda olduğu ve o anda hangisine ihtiyacım olduğuna bağlı olarak ne zaman dinleyeceğini, cesaretlendireceğini ya da zorbalık yapacağını bildiği için özel olarak teşekkür ederim.

Moskova'daki özverili araştırmaları ve Rusça konusundaki yardımları için sevgili Elena Shifrina'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak, diğer her şey için Norman'a sevgilerimi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Bir

LYDIA IVANOVA UYUYAMIYORDU. KÜÇÜK FARELER ISIRIK ALIYORDU

beyninden dışarı. Sovyet Rusya'ya geldiğinden beri geceler zor geçiyordu ve uzun karanlık saatler boyunca sanki keskin sarı dişler kafatasını kemiriyormuş gibi hissediyordu. Bazen onların kokusunu alabiliyordu. Daha da kötüsü, bazen onları duyabiliyordu. *Çip, çip, çip.*

Onları dinlediği için kendine kızıyordu. On yedi yaşındayken daha iyi bilmesi gerekirdi. Dar yatakta doğruldu ve gürültüden kurtulmak için parmaklarını karmakarışık yelesinde gezdirerek fareleri kuyruklarından çekip çıkardı. Zihnini açık tutmak zorundaydı. Ama bu otelde geceler hiç sessiz geçmiyordu; Stalin'in yeni tür beton tavşan barınaklarından birinde gezinmeyi imkânsız buluyordu. İçinde sürekli kayboluyordu ve bu onu ürkütüyordu. Kaybolmayı göze alamazdı. Çenesini sıkıca göğsüne bastırdı ve gözlerini kapattı, orada tuttuğu parlak sıcak yeri bulmaya çalıştı, ama bu gece imkansızdı. Yan odadan horultular geliyordu ve koridorun ilerisinde bir çift tartışıyordu.

Lydia artık sabahın olmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Yatağından kalkıp bir sonraki adıma geçme hevesiyle odasındaki yer parçasında bir aşağı bir yukarı dolaşmak istiyordu. Ama kendini kontrol altında tutmayı, her gün boğazına sarılma içgüdüsünü dizginlemeyi öğreniyordu. Bu yüzden ölü zamanı doldurmak için belindeki, geceleri bile çıkarmadığı para kemerini açtı. Sıcak ve yumuşak bir dokunuş hissi veriyordu. İçinden önce Rus pasaportunu çıkardı. Dışarıdaki gaz lambasından pencereye sızan sarı ışıktaki yeterince gerçek görünüyordu. Ama sahteydi. İyi bir pasaporttu ve ona ödeyebileceğinden çok daha pahalıya mal olmuştu ama ne zaman kontrol için vermek zorunda kalsa kalbi göğsünü tırma lı y o r d u .

Sonra İngiliz pasaportunu çıkardı ve parmağını kabartmalı aslanın üzerinde gezdirdi. İronikti. İngiliz üvey babasından dolayı bu pasaport gerçekten gerçektir ama onun için Rus pasaportundan bile daha tehlikeliydi. Onu para kemerinde rublelerin arasında saklıyordu çünkü Sovyet Rusya'nın kara topraklarına ayak basacak kadar aptal olan tüm yabancılar en iyi ihtimalle şahin gibi izlenir, en kötü ihtimalle sorgulanır ve hapse atılırdı.

Sonunda bir deste rublelik banknotu çıkardı ve onları bir kez daha saymayı düşündü ama buna direndi. Bunun yerine onları elinde tarttı. Deste giderek hafifliyordu. Boğazının arkasından kısık bir ses, neredeyse bir hırıltı çıkardı ve bitmeleri halinde bunun ne anlama geleceğini düşündü. Hızla her şeyi para kemerinin içine geri itti ve sanki korkusunun fermuarını çeker gibi kemerinin fermuarını sertçe çekti.

Eli içgüdüsel olarak boynundaki tangaya ve orada asılı duran muskaya kaydı. Bu bir kuvars ejderhasıydı. Güçlü bir Çin sembolüydü, gül pembesiydi ve tenine yaslanmıştı. Parmaklarını onun etrafında dolaştırdı.

"Chang An Lo," diye fısıldadı.

Parlak ve sıcak bir yerin ortaya çıktığını gördüğünde ağzı bir gülümsemeye dönüştü. Gözlerini kapattı ve ayakları koşmaya başladı, buzun ve karın üzerinde uçtu, sabah güneşinin altın parmaklarını uzatıp tenini okşadığını hissetti, ayak parmakları aniden yumuşak, ağaçsı kumda çıplak kaldı ve parıldayan su tabakasının yanında bir figür

Bir kapı çarptı ve görüntü Lydia'nın elinden kaydı. *Chyort!* Dışarıda gökyüzü hâlâ kendi sırları kadar karanlık ve yoğun ama beklemekten sıkılmıştı ve yataktan fırladı. Sabahlık yerine kullandığı uzun kahverengi paltosunu üzerine geçirdi ve koridorda yalınayak ilerleyerek ortak tuvalete gitti. Bir esnemeyle kapıyı iterek açtı ve tepedeki ışığın çoktan yandığını görünce şaşırdı. Lavabolardan birinin başında biri duruyordu.

Oda kokuyordu. Lavanta, dezenfektan ve altta daha kötü bir şeyin katmanlarının garip bir karışımı. Ama Lydia şikâyetçi değildi çünkü daha kötülerini de koklamıştı. Çok daha kötüsünü. Burası son zamanlarda dolaştığı ortak banyoların çoğundan daha iyiydi. Duvarlar tavana kadar beyaz fayanslarla kaplıydı, zeminde alacalı siyah fayanslar vardı ve bir duvarda üç beyaz lavabo sıralanmıştı. Evet, bir tanesi yontulmuş, diğerinin de muhtemelen çalınmış olan fişi kopmuştu ama **lavaboların** üzerindeki ayna da dahil olmak üzere her şey tertemizdi. Köşede uzun bir dolabın kapısı yarı açık duruyordu,

İçeride nemli bir paspas, kova ve dezenfektan şişesi vardı. Belli ki erkenden bir temizlikçi gelmiş.

Lydia dağınık saçlarını geriye doğru tarayarak üç kabinden birine yöneldi ve lavabonun yanındaki fiğüre sadece sıradan bir ilgiyle baktı. Anında donakaldı. Odanın diğer sakini otuzlu yaşlarında bir kadındı. Orta boylu, ince yapılı, bordo yünlü bir sabahlık giymiş, ayaklarında şık, küçük, bordo ve altın rengi terlikler vardı. Parmağındaki kalın altın alyans dar parmakları için fazla ağır görünüyordu. Ama Lydia bunların hiçbirini görmemişti. Tek gördüğü, başının arkasında gevşek bir düğüm halinde toplanmış koyu ipeksi saçlarıydı. Dar bir boyun, uzun ve kırılgan.

Kör edici bir an için Lydia onun annesi olduğuna inandı. Ölümünden döndü. Valentina, kayıp kocası Jens Friis'i aramaya geldi.

Lydia'nın kaburgalarının altındaki buz kıracağı acısı onu gerçeğe döndürdü ve aniden arkasını dönüp aceleyle ilk bölmeye girdi, kapıyı kilitledi ve oturdu. Bu Valentina değildi, tabii ki değildi. Mantığı ona bunun olamayacağını söylüyordu. Sadece benzer yaşta, benzer saçlı biri. Ve boyun. Aynı kremsi, savunmasız boyun.

Lydia başını salladı ve gözlerini kırıştırdı. Valentina ölmüştü. Geçen yıl Çin'de ölmüştü, peki neden zihni ona böyle oyunlar oynuyordu? Annesi başkası için hazırlanmış bir el bombasının kurbanı olmuştu; o sadece güzel ve masum bir görgü tanığıydı. Lydia onun paramparça ve cansız bedenini kollarının arasına almıştı. Peki bu neden olmuştu? Aklındaki bu ani karışıklık? Ciğerlerine dolan çığlıkları bastırmak için bir elini ağzına götürdü.

O ŞEKİLDE NE KADAR KALDIĞINA DAİR HİÇBİR FİKRİ YOKTU

Havasız, küçük bir kabindi ama sanki sonsuza dek sürecekmış gibi geliyordu. Sonunda kapının kilidini açtı, yedek lavabolardan birine doğru yürüdü, ellerini yıkadı ve yüzüne soğuk su çarptı. Yanakları yanıyordu. Yanındaki kadın hâlâ ellerini yıkıyordu. Lydia lavaboların üstündeki uzun aynaya bakmaktan kaçındı çünkü kendi yüzünü görmek istemiyordu.

diğer kadınıninkine. Ama gözleri yanındaki kadının yaptığı hareketlere takıldı. Hipnotize ediciydi.

Sert ve ritmik vuruşlarla tahta bir çivi fırçasını kollarında dirsekten parmak uçlarına kadar tekrar tekrar gezdiriyordu. Yumuşak ve telaşsız ama acımasız. Her bir kolu yavaşça döndürdü, böylece sabunlu kıllar üst derinin yanı sıra yumuşak alt deriyi de kazıyacaktı, önce birini, sonra diğerini. Sonra tekrar ilkinde döndü. Güçlü, sert darbeler. Lydia başka tarafa bakmaktan kendini alamadı. Kadın havayı kokulandıran bir kalıp lavanta sabunu kullanıyordu ve leğendeki su kabarcıklarla köpürüyordu. Rus sabunu olmadığı kesindi. Yağlı Sovyet sabunlarıyla kabarcık oluşturmak neredeyse imkânsızdı. Büyük olasılıkla sadece Komünist Parti seçkinlerine açık dükkanlardan birinden alınmış bir Fransız sabunuydu. Kabarcıkların bir kısmında küçük kırmızı lekeler parlıyordu. Cildi çiğ görünüyordu.

Kadın başını işinden kaldırmadan, "İyi misiniz?" diye sordu.

Ses tamamen sakın ve soğukkanlıydı ve Lydia'yı şaşırtmıştı.

"Baba," dedi Lydia. "Evet."

"Orada uzun süre kaldın." "Öyle miydin?"

"Ağlıyor muydun?"

"Hayır."

Kadın ön kolunun tamamını leğenin içine soktu, sabunlu suyun üzerinde dönmesine izin verdi ve uzun uzun "Aah!" diye mırıldandı.

Lydia bunun acı mı yoksa zevk mi olduğundan emin değildi. Kadın ona doğru bir bakış fırlattı ve Lydia ilk kez onun gözlerini gördü. Koyu kahverengiydiler, derin bakışlıydılar ve Valentina'nınkilere hiç benzemiyorlardı. Soluk bir teni vardı, sanki hayatını kapalı mekânlarda geçirmiş gibiydi.

Kadın keskin bir ses tonuyla, "Bakma," dedi.

Lydia gözlerini kırpıştırarak lavaboya yaslandı. "Hepimiz bir şeyler yaparız," dedi ve ceketini göğsünde sıkıca katladı. Oda soğuktu. "Kendimizi daha iyi hissetmek için yani."

"Kendini bir tuvalete kapatmak gibi mi?" "Hayır. Öyle değil."

"Peki" -spekülatif gözler tekrar Lydia'ya kaydı- "senin gibi genç bir kız kendini daha iyi hissetmek için ne yapar?"

"Çalıyorum." Lydia bunu söylemek istememişti. Kelimelerin ağzından kaçmış olması onu dehşete düşürmüştü. Bunun sabahın gerçek dışı saatiyle bir ilgisi vardı.

Koyu renk kemerli bir kaş havaya kalktı. "Neden?"

Lydia omuz silkti. Sözlerini geri almak için artık çok geçti. "Her zamanki gibi. Annem ve ben fakirdik, bu yüzden paraya ihtiyacımız vardı."

"Peki ya şimdi?"

Lydia bir kez daha omuz silkti, ağabeyinin her zaman dikkat çektiği bu hareket onun düşüncesiz görünmesine neden oluyordu. Haklı mıydı? Haklı mıydı? Düşünceli gözlerle düzgün bordo terliklere baktı.

"Alışkanlık haline mi geldi?" diye sordu kadın.

"Onun gibi bir şey sanırım." Başını kaldırdı ve kadının kendisine odaklanmış bakışlarını yakaladı, bakışların Lydia'nın pürüzsüz soluk ellerinden kendi sürtünmüş ellerine kaydığını gördü. Aynadaki yansımada, karanlık gözlerin derinliklerinde bir şeylerin bocaladığını, bir yerlerde bir çatlak açıldığını gördü. Lydia ona gülümsedi. Sabahın bu olağanüstü saatinde normal davranış kuralları pek geçerli değildi. Kadın gülümsemeye karşılık verdi, kolunu sudan kaldırdı ve pencere kenarındaki şık deri çantayı işaret etti.

"Yardıma olacaksa benden çalmaktan çekinmeyin,"

diye teklif etti. "Beni kışkırtma," diye gülümsedi

Lydia.

Kadın güldü ve bir omzunun üzerine hazır bir şekilde örtülmüş, tertemiz bir kare beyaz havluya uzandı ama bunu yaparken çok sert çekti ve havlu yere yuvarlandı. Lydia kadının solgun yüzünün panik içinde buruşmasını izledi.

"Bir şey yok," diye kadını çabucak rahatlattı ve eğilip yerden aldı. "Zemin temiz. Daha yeni yıkandı."

"Biliyorum. Yıkadım. Her şeyi yıkadım."

Lydia yatıştırıcı bir ses tonuyla, evcil tavşanı gergin olduğunda ona söylediği gibi konuştu. "Merak etme, bir şey olmadı. Havlunun diğer tarafını, yere değmeyen tarafını kullanabilirsin."

"Hayır!"

"Şuradaki duvarda bir otel havlusu var."

"Hayır. O şeye dokunamam." Son kelimeyi sanki balçıkla kaplıymış gibi söyledi.

"Başka bir tane var mı?"

Kadın nefes v e r d i . Başını salladı ve çantasını işaret etti. Lydia hemen çantaya gitti, içinden küçük bir kâğıt paket çıkardı ve

Açtığında ortaya başka bir beyaz kare çıktı. Kumaşın hiçbir yerine dokunmadan kadına doğru uzattı ama ondan bir kol boyu uzakta durdu. Ne kadar yaklaşırsa o kadar yakın olacağını biliyordu. Her ikisi için de.

"Teşekkür ederim. *Spasibo*."

Su damlayan kollarını sıvazlayarak her noktayı titizlikle temizledi ve Lydia derideki kırmızı kılcal çatlakları fark etti.

"Onlara krem sürmen gerek," dedi kesin bir ifadeyle.

"Eldivenlerim var."

Kadın deri çantaya doğru yürüdü ve sadece işaret parmağı ile başparmağını kullanarak bir çift uzun beyaz pamuklu eldiveni dikkatlice çıkardı. Ellerini eldivenlerin içine soktu ve rahat bir nefes aldı.

"Daha iyi mi?" Lydia

sordu. "Çok daha iyi."

"Güzel. İyi geceler diyeceğim o zaman." Kapıya doğru ilerledi.

"*Do svidania*. Güle güle ve ... teşekkür ederim." Kadın sessizce, "Adın ne?" diye sorduğunda Lydia kapıyı açmıştı.

"Lydia. Ya seninki?"

"Antonina."

"Biraz uyu, yoldaş."

Kadının başı yavaşça bir o yana bir bu yana sallanmaya başladı. "Hayır, hayır, uyuyacak vaktim yok. Görüyorsunuz ya..." Garip bir an için hiçbir kelime çıkmadı, sonra mırıldandı, "Ben kamp komutanının karısıyım, bu yüzden ..." Kelimeler tekrar kesildi. Kaşlarını çatarak uzun bir süre bembeyaz eldivenlere baktı.

Sessizlikte Lydia fısıldadı, "Kamp mı? Trovitsk esir kampını mı kastediyorsun?"

"*Da*."

Lydia ürperdi. Elinde değildi. Aniden tuvaletten çıktı. Ama kapı arkasından kapanırken muslukların bir kez daha akmaya başladığını duydu.

İki

O AKŞAM HİÇBİR ŞEY D E Ğ İ Ş M E M İ Ş T İ . Aynı kafa karıştırıcı Otel, aynı insanlar soğuktan yakınırken aslında tek yakınmak istedikleri güvenilir bir demiryolu sisteminin olmamasıydı. Hepsi de bir türlü gelmeyen aynı treni bekliyordu. Lydia'nın ayakları bütün gün donmuş istasyon platformunda durmaktan ağrıyordu ama şimdi bunu aklından çıkarmıştı. Konsantre olma zamanıydı.

Otelin kalbindeki oda leş gibi kokuyordu. Bir deve ağılı gibi kokuyordu çünkü bugün ateşte yakılmak üzere bir gübre teslimatı yapılmıştı. Burası büyük, karmakarışık bir yerdi, bir tür kasvetli bar, çok fazla votka lekeli göz ve çok fazla açgözlülükle doluydu. Lydia yavaş bir nefes aldı ve dikkatle izledi. Açgözlülüğün etrafındaki havada zonkladığını, canlı bir şey gibi bir adamdan diğerine süründüğünü, ağızlarından ve burun deliklerinden boş karınlarına ve kabuk bağlamış ciğerlerine indiğini hissetti. Zamanlamayı doğru yapmalıydı. Tam zamanında. Yoksa Liev Popkov'un kolu kırılacaktı.

Para elden ele dolaştı. Adamlar odanın öbür ucundan bağıyor, sigara dumanı sarmalları yükseliyor ve havayı tavşan tüyü gibi gri ve kalın bir renge büründürüyordu. Bir köşede unutulmuş bir köpek kendini güdük zincirinin sınırına kadar ileri atarak havlamasını bastırdı. Cılız göğüs kafesi heyecanla kabarıyordu.

Tüm gözler ortadaki masada yaşanan mücadeleye odaklanmıştı. Sandalyeler kabaca bir kenara atılmıştı. Bedenler kendilerine yakın bir yer bulmak için itişip kakışıyor, terin fişkırdığını ve damarların deri altında yılanlar gibi kabardığını görebilecek kadar yakınlaşıyorlardı. İki adam karşılıklı oturuyordu. İri yarı adamlar. Sanki eğlenmek için gelinciklerin kafalarını çiğniyormuş gibi görünen adamlar. Ağır sakallı yüzleri çabıyla buruşmuştu ve içlerinden birinin yağlı siyah göz bandı yerinden kaymış, olgunlaşmış erik renginde çökük bir göz çukurunu ortaya çıkarmıştı. Devasa ön kolları savaşta kilitlenmişti.

Bilek greŖi Liev Popkov'un fikriydi. Lydia ilk baŖta bundan nefret etmiŖti. Ama aynı zamanda garip ve sinsi bir Ŗekilde sevmiŖti de. Nefret. Sevgi. Omuz silkti. Aralarında bir saç teli kadar mesafe vardı.

"Sen o çılgın Kazak aklını kaçırmıŖsın!" diye karŖılık verdi adam bu fikirle ortaya çıktığında. Daha yeni yarım bardak rotgut votkası içmiŖti.

"Nyet. Hayır."

"Ya kaybederseniz? Elimizde kalan paranın her rublesine ihtiyacımız var." "Hah!" Büyük tüylü ayısının baŖını salladı. "Bak, küçük Lydia."

Kirli gömleğinin kolunu yukarı sıyırdı, elini pençesinin arasına aldı ve parmaklarını devasa pazusunun üzerine yerleŖtirdi. İnsan anatomisinin bir parçası gibi hissetmiyordu. Daha çok ateŖin önünde ısınan bir kış kütüğüne benziyordu. Onunla bir adamın yüzünü kırdığını grmŖti.

"Popkov," diye fısıldadı, "sen bir Ŗeytansın."

"Biliyorum."

Beyaz diŖleri siyah sakalının üzerinden ona doğru parladı ve birlikte güldüler.

Ŗimdi de hızla üst kattaki galeriye baktı. Odanın iki yanından dolanıyor ve otelin yatak odası olarak adlandırdığı ayakkabı kutularından oluŖan koridora çıkıyordu. Yukarıda uzun boylu bir figür öne doğru eėilmiŖ, tetikte ve altındaki yığına bakıyordu; kollarını tırabzana dayamıŖtı, baŖparmakları sanki etinin kirli yzeyeye değmesine dayanamıyormuŖ gibi birbirine bağlıydı.

Alexei Serov. Üvey kardeŖi.

Bir babayı paylaŖıyorlardı, tabii buna paylaŖmak denebilirse. Lydia bundan kuŖkuluydu.

Kahverengi saçları yüzünden geriye doğru taranmıŖ, aristokrat Rus annesi Kontes Serova'dan miras kalan kibirli alnını vurguluyordu. Ama sert yeŖil gözleri Lydia'nın hayal meyal hatırlayabildiği Viking babasından geliyordu. Jens Friis babalarının adıydı, ikisinin de taŖımadıėı Danimarkalı bir isimdi. Jens, 1917'ye kadar Rusya'nın son çarı Nicholas II için mühendis olarak alıŖmıŖtı ve Ŗimdi on iki yıldan fazla bir süre sonra, Alexei'yle birlikte aylarca asi Popkov'un yedeğinde Çin dağlarından Rusya'daki bu Allah'ın unuttuğu l ve diri deliğe kadar yolculuk etmelerinin nedeni oydu.

Bir bağırış dikkatini tekrar olması gereken yere çekti ve genç kızın midesi ani bir panikle sarsıldı. Popkov kaybediyordu. Sadece kaybediyormuŖ gibi yapmıyordu. Gerçekten kaybediyordu.

Kendini hasta hissediyordu. Paralar barda bahislerin tutulduğu kirli yeşil fulara akıyordu ve şimdi hepsi Popkov'a karşıydı. Onunla planladıkları da tam olarak buydu, ama Popkov'a karşılık vermesi için işaret vermekte çok geç kalmıştı. Rakibi onu yere yatırdığında ve şişkin kasları seğirip titremeye başladığında, ön kolundaki iri siyah kıllar masanın yüzeyinden yalnızca bir el genişliğinde uzaktaydı.

Hayır, Popkov, hayır.

Kahretsin, nasıl bu kadar geç kalabilirdi? Yenilgiyle çökmesine izin vermeden önce kolunun kırıldığını göreceğini biliyordu.

"Allah belanı versin Popkov," diye bağırdı avazı çıktığı kadar, "sen bir çeşit *babuşka* falan mısın? Biraz çaba göster, olur mu?"

Dişlerinin parladığını, omzunun şiştiğini gördü. Yumruğu bir parça kalktı ama tek gözünü rakibinin yüzünden ayırmadı.

"İşi bitti!" diye bağırdı biri.

"*Baba*, bu gece iyi içeceğim." Gürültülü kahkahalar. "İşi bitir. Onu yakaladın ..."

Ter lekeli masaya damlıyordu ve köşedeki köpek, biri onu tokatlayana kadar hızlı kalp atışlarıyla eş zamanlı olarak havlıyordu. Lydia, Popkov'un hemen arkasında durmak için ceset yığınının arasından dirsek atarak kendine bir yol açtı ve sanki böyle yaparak Popkov'un yırtılan kaslarına yeni bir hayat aşılayabilecekmiş gibi umutsuzca kendi sağ ön kolunu ovuşturdu.

Kaybetmesine izin veremezdi.

Veremezdi. Paranın canı cehenneme.

ALEXEI SEROV İNİŞTE SİYAH BİR CHEROOT YAKTI

Ve ölü kibriti aşağıdaki içicilerin üzerine çevirdi.

Kız imkansızdı. Ne yaptığının farkında değil miydi?

Saçlarına ve tenine ölü bir adamın nefesi gibi yapışan dumana karşı gözlerini kısıtı. Barda muhtemelen otuz erkek vardı, ayrıca koyu renk kasvetli giysiler, ağır gri etekler ve kahverengi şallar giyen bir avuç kadın. Bu yeni Stalinist Rusya'da en nefret ettiği şeylerden biri de buydu, kasvet. Bütün şehirler aynıydı. İç karartıcı gri beton, gri giysiler ve gri yüzler, sizden gri gölgelere doğru kayan donuk gözler ve sıkıca kapalı duran ağızlar. O

Çin'in coşkulu renklerini özlemişti, tıpkı çatı çizgilerini ve canlı ötücü kuşlarını özlediği gibi.

Lydia'yla başa çıkmak beklediğinden daha zor olmuştu. Onu oturtup buradaki tehlikeleri anlattığında, Lydia o zahmetsiz kahkahasını atmış, alev alev yanan saçlarını ona savurmuş ve gözlerini kocaman açarak, henüz on yedi yaşında olabileceğini ama daha önce tehlikeyle yaşadığını ve bununla nasıl başa çıkacağını bildiğini söylemişti.

"Ama bu tehlike farklı," diye açıklamıştı sabırla. "Her yerde var. Soluduğun havada, yediğin kara ekmekte, khlebde ve geceleri başının altındaki yastıkta. Burası Josef Stalin'in Rusya'sı. Yıl 1930. Hiç kimse güvende değil."

"Davai, davai, davai!"

"Hadi, hadi, hadi!"

Bardaki kumarbazlar bu sözleri söylüyordu ve Alexei'ye bu sesler koyun melemesine benziyordu. Yerliler küçük kopeklerini kendi adamlarına yatırmışlardı ve şimdi, ağızları açık, dudaklarının arasından gümüş ipliklerle tükürükler saçarak, cinsel çılgınlık içindeki bir çift gibi birbirlerine kenetlenmiş olan ikilinin etrafında toplanmışlardı. Popkov'un kolu ile masa arasında bir titremeden başka bir şey yoktu. Aralarına bir bıçak bile sokamazdınız. Aleksey kalbinin hızlandığını hissetti ve işte o anda Lydia Kazak'a doğru eğilip kulağına bir şeyler fısıldadı. Geniş esmer yüzler ve kalın beller arasında küçük, ince bir figürdü ama loş ışıktaki yağlı siyah buklelere yaklaşıp orada kalan saçları bir ateş gibi göze çarpıyordu.

Bir dakika sürdü. Daha fazla sürmedi. Sonra yavaşça devasa kol yükselmeye, diğer kolu geri itmeye başladı, her seferinde bir fısıltı, kalabalık acısını haykırmaya başlayana kadar. Yerli adam geniş ve yassı burun deliklerini açarak bir savaş çığlığı attı, ama bu ona hiçbir fayda sağlamadı. Popkov'un kolu durdurulamazdı.

Ona ne diyordu?

Popkov'dan gelen son bir kükre ve rakibinin etli yumruğunu yüzeye dümdüz indirmesiyle savaş sona erdi. Çarpmanın şiddetiyle masa sanki acı çekiyormuş gibi çığlık attı. Alexei kendini tırazından geriye itti, topuklarının üzerinde döndü ve odasına doğru yola koyuldu, ama Lydia'nın ona doğru bir bakış fırlattığını görmeden önce değil. Geniş, kahverengi gözleri zaferin ışığıyla parlıyordu.

ALEXEI SIRTINI RAHATÇA KAPALI SANDALYEYE YASLADI

Lydia'nın odasının kapısını açtı ve küçük alana baktı. Bir hücreden daha iyi değildi. Dar bir yatak, tahta bir sandalye ve kapının arkasında metal bir kanca. Hepsi bu kadardı. Bunu onun için söylerdi, koşullar ne kadar kötü olursa olsun Lydia asla sızlanmazdı.

Dışarısı karanlıktı, rüzgâr çatıdaki gevşek kiremitleri sallayıp duruyordu ve tepedeki çıplak ampul arada bir titriyordu. Alexei, Rusya'da hiçbir şeyi hafife almamak gerektiğini öğrenmişti. *Her şeyin* kıymetini bilirsin. Çünkü ne zaman yok olacaklarını asla bilemezsiniz. Bugün elektriğiniz olabilir, ama yarın yok olabilir. Isıtma boruları Nevsky'deki tramvaylar gibi sallanıp titrer, bir gün sıcacık bir ısı dağıtırken ertesi gün sessiz ve soğuk kalırdı. Aynı şey trenler için de geçerliydi. Bir sonraki ne zaman gelecekti? Yarın mı? Gelecek hafta mı? Hatta gelecek ay? Bu uçsuz bucaksız ve acımasız ülkede herhangi bir mesafeyi kat etmek için, lanet olası mozolesinde Lenin'in sabrına sahip olmanız gerekiyordu.

"Homurdanma."

Alexei'nin bakışları Lydia'ya kaydı. "Homurdanmıyorum. Konuşmuyorum bile."

"Ama seni duyabiliyorum. Kafamın içinde.

Homurdanıyorsun." "Neden homurdanayım ki

Lydia? Bana nedenini söyle."

Saçlarını geriye itti, başını kaldırdı ve ona keskin bir bakış attı. Bunu yapma şekli onu her zaman hazırlıksız yakalıyor, kafasının içini görebildiğini hissettiriyordu. Yatakta bağdaş kurmuş oturuyordu, ince yorganı omuzlarına çekmişti ve dizlerinin arasında yeşil bir kumaş parçası vardı. Meşgul parmakları kazancını küçük yığınlar halinde sayıyordu.

"Çünkü nedense bilek güreşi konusunda bana kızgınsın." Lydia parayı düşünceli bir şekilde inceledi. "Bunun bir zararı yok Alexei. Sanki çalışıyormuşum gibi değil."

Yemi kabul etmeyi reddetti. Geçmişteki hırsızlık faaliyetleri, cüzdanları ve saatleri bir tilkinin tavukları kaptığı gibi kapması, şu anda tartışmak istediği bir şey değildi.

"Hayır," dedi, "ama aşağıda onlardan bir şey aldınız ve bunun için size teşekkür etmeyecekler."

Lydia ince omuzlarını silktilti ve minyatür para kulelerine geri döndü. "Paralarını aldım çünkü kaybettiler."

"Para değil." "Ne demek istiyorsun?"

"Onların gururu. Gururlarını ellerinden aldınız, sonra da ceplerini boşaltarak burunlarını sürttünüz."

Gözleri paranın üzerinde sabit kaldı. "Adil bir şekilde kazanıldı."

"Adil bir şekilde kazanıldı," diye yineledi. "Adil bir şekilde kazanıldı." Başını öfkeyle salladı ama sesini alçak tuttu, kelimeleri kasıtlı olarak ölçülüydü. "Mesele bu değil Lydia."

Paralardan birini parmaklarının arasında döndürdü ve ona hızlı bir bakış daha attı. "Peki ne demek istiyorsun?"

"Seni unutmayacaklar."

Dolgun dudaklarında bir gülümseme pırıltısı belirdi. "Ne olmuş yani?"

"Yani biri gelip soru sorduğunda, buradaki insanlar sizinle ilgili her ayrıntıyı hatırlamaktan zevk alacaklar. Sadece saçınızın rengini ya da Popkov'a kaç votka içirdiğinizi, adınızı, yaşınızı ya da arkadaşlarınızın adlarını değil. Hayır, Lydia. Pasaportunuzdaki ve seyahat izninizdeki numaraları ve hatta kemerinizde hangi tren biletinin saklı olduğunu bile dikkatle hatırlayacaklar."

Gözleri irileşti ve yanaklarında bir kızarıklık belirmeye başladı. "Neden biri tüm bunları hatırlamak için zahmet etsin ki? Ve kim gelip sorar ki?" Birdenbire alaca gözleri gerildi. "Kim, Alexei mi?"

Omuzlarını kapıdan uzaklaştırdı ve sadece yarım adım atarak yatağa ulaştı ve kadının yanına oturdu. Şilte kurşun gibi sertti ve üç deste bozuk para kucağında hafifçe sallanıyordu.

Ona şaşkın bir gülümsemeyle karşılık verdi ama bakışları ihtiyatlıydı. "Ne?"

Yakınına eğildi, o kadar yakındı ki yanağının pürüzsüz kıvrımının ardındaki dişlerinin fısıltı yumuşaklığındaki tıkırtısını duyabiliyordu. "Öncelikle sesini alçalt. Duvarlar kâğıt inceliğinde. Bu sadece malzemedен tasarruf etmek için değil; böyle olacak şekilde tasarlandılar." Sesi kızın kulağında belli belirsiz bir damlaydı. "Böylece herkes birbirini dinleyebiliyor. Bir komşu, ekmeğin pahalılığı ya da raylı sistemin yetersizliği hakkında mırıldandığı bir şikâyeti bildirebilir."

Ona yine o doğrudan bakışını attı ve gözlerini öyle dramatik bir şekilde devirdi ki neredeyse kahkahalarla gülecekti ama kaşlarını çatarak bunu bastırdı.

"Lanet olsun, beni dinle Lydia."

Adamın elini tuttu, kucağındaki yığınlardan birini kaldırdı ve avucuna yirmi bozuk para damlattı.

"Paranı istemiyorum," diye itiraz etti.

Ama parmaklarını nazikçe teker teker küçük yığının etrafına sardı. "Sende kalsın," diye fısıldadı. "Bir gün ihtiyacın olabilir."

Sonra yüzünü ona çevirdi ve yanağından öptü. Dudakları adamın teninde tüy kadar yumuşak ve sıcaktı. Adamın boğazı düğümlendi. Aralarında ilk kez bu kadar samimi bir jest geçmişti. Birbirlerini on sekiz aydır tanıyorlardı, bu sürenin çoğunda kardeş olduklarından habersizdiler ve hatta o korkunç günde Junchow'un dışındaki ormanda onu çırılçıplak görmüştü. Ama bir öpücük. Hayır, asla.

Beceriksizce ayağa kalktı ve bacaklarını esnetti. Oda birden klostrofobik bir hal aldı ve yan odada horlayan bir kadının titreşimi dışında sessizleşti.

"Lydia, ben sadece seni korumaya çalışıyorum." "Biliyorum."

"O zaman neden her şeyi bu kadar yapıyorsunuz? ?" "Zor mu?"

"Evet. Çok zor. Sanki bu şekilde olmasını tercih ediyormuşsunuz gibi."

Omuz silkti ve adam uzun bir süre onu inceledi; kesmeyi reddettiği ateş gibi saçlarını, mum gibi soluk tenli kalp şeklindeki narin yüzünü ve sinirlendiğinde karıştırmayı alışkanlık haline getirdiği sert çenesini. On yedi yaşındaydı, hepsi bu. Onun anlamasını sağlaması gerekiyordu ama inatçı olmayı, hayatının zorluklarıyla başa çıkabilecek kadar güçlü ve zor olmayı uzun zaman önce öğrendiğini biliyordu. O da bunu biliyordu. İçinden bir ses ona uzanmak, aralarındaki uçurumu kapatmak ve ona dokunmak, omzunu ya da disiplinsiz saçlarını okşamak, ona güven vermek istiyordu. Ama onun bunu hoş karşılamayacağından, acıma olarak göreceğinden emindi.

Onun yerine nazikçe, "Birlikte çalışmalıyız Lydia," dedi.

Ama Lydia ona bakmadı, cevap vermedi.

Dudaklarından sadece belli belirsiz bir mırıltı döküldü ve bu ona sefil ve yalnız bir ses gibi geldi. Aleksey onun gözlerinin odaklanmadığını ve dudaklarının sessizce hareket ettiğini gördü.

Gitmişti. Bazen bunu yapardı. İşler çok büyüdüğünde. Ortadan kaybolur, onu terk eder ve kendi özel dünyasına, kafasının içinde ona ... ne getiren bir yere doğru süzülürdü. Neşe mi? Rahatlık mı? Bu pis odadan ve bu pis hayattan kaçış mı?

Alexei'nin sırtı sertleşti. Onun nereye gittiğini tahmin edebiliyordu. Ve kiminle. Aniden gitmek için kapıyı açtı.

Hızlı bir sesle, "Yarın istasyonda görüşürüz," dedi. Cevap gelmedi.

Dışarı çıktı ve arkasından keskin bir tıkırtıyla kapıyı kapattı.

ALEXEI KASVETLİ KORIDORA ÇIKTI VE

durdu. Lydia'nın kapısının tam önünde Liev Popkov, o çılgın Kazak duruyordu. Aleksey'in kendisi de uzun boyluydu ve insanlara yukarıdan bakmaya alışık değildi ama Popkov oldukça uzun boyluydu ve bir manda kadar geniş göğüslü ve huysuzdu. Popkov geri çekilmedi. Aşınmış döşeme tahtalarına yapışmış, kasıtlı olarak Alexei'nin yoluna çıkmış, kocaman kollarını göğsünde kavuşturmuş, böylece her nefeste şişiyormuş gibi görünüyordu. Dişlerini eski deri rengine dönüştüren iğrenç bir şey çiğniyordu.

"Çekil yolumdan," dedi Aleksey sessizce. "Onu rahat bırakın."

Aleksey ona uzun ve soğuk bir bakış attı. "Kimi yalnız bırakayım?" "O daha genç."

"O tehlikeli çünkü acelecî. Öğrenmek zorunda." "Senden değil."

"Bu gece o barda risk almasına izin verdin."

"*Nyet*. Tehlike sensin. Sen, o değil. Sen, tüm o süslü konuşmaların ve aristokrat boynu büküklüğüne. Sana söylüyorum, bu topraklarda doğan her gün, bizim için tehlike sensin, ... değil."

"Sen beyinsiz bir aptalsın, Popkov." "Onu korumak için buradayım."

"Sen mi?" Aleksey tek kelimeyi uzattı ve Kazak'a yavaşça aşağılayıcı bir gülümseme verdi.

"*Da*." Popkov'un siyah bukleleri de öfkesi kadar asiydi ve alnını boydan boya kesen yırtık izinin üzerinden göz bandına doğru uzanıyordu. "*Da*."

Popkov daha sert bir şekilde tükürdü, nefesi kötü kokulu bir tıslamayla dışarı çıktı.

"Onu korkutursan," diye hırladı, "taşaklarını koparırım senin."

Alexei'nin gözleri kısıldı. Yumuşak bir sesle konuştu. "Bana dokunursan, yardım istemek için o cahil ağzını bile açamadan soluk borunu koparırım. Şimdi bana onun sana ne söylediğini anlat."

"Ne?"

"Söyle bana öküz beyinli, sen bilek güreşi yaparken sana ne dedi? Sen suyun içinde ölüyken kulağına hangi sözleri fısıldadı da kazanacak gücü buldun?"

"Asla bilemeyeceksin."

Alexei sesini alçalttı. "Seni becereceğine söz verdi, öyle mi?" İri adam böğürdü.

Bir kapı çarparak açıldı. Duvara çarparak kırılma sesi koridorda yankılandı ve gri duvarlardan sekerek iki adamın da dikkatini birbirlerinden uzaklaştırıp Lydia'nın odasının yanındaki odanın kapısında duran kadına yöneltti. Ellerini sıkıca kalçalarına koymuş, ayaklarını iki yana açmış, çizgili pamuklu geceliğinin düğmelerinin beline kadar açılmış olduğundan habersiz görünen kadın, dolgun göğüslerinin kıvrımlarının kısmen de olsa görünmesine izin veriyordu.

"Kesin sesinizi, anıran eşekler!" diye bağırdı onlara. "Burada uyumaya çalışıyorum ve tek duyduğum iki hödüğün kafalarını birbirine vurması."

Alexei onun geyik boynuzundan yapılmış gibi görünen ayak tırnaklarına sahip geniş ve düz ayaklarını, geceliğinin altından sarkan karnını, bir zamanlar gür bir kahverengiye sahip olan ama şimdi geçen yılın saman balyalarının rengine ve dokusuna sahip olan karmakarışık saçlarını inceledi. Çaba sarf ederek bakışlarını kadının göğüslerinden uzak tuttu.

Başını küçük, sert bir şekilde eğdi. "Özür dilerim."

"Özrünün üzerine sıçayım, yoldaş," diye tersledi. "Bırak da biraz uyuyayım."

Aleksey Popkov'a baktı ve neredeyse kahkahayı basıyordu. Koca sakallı öküz ağzı bir karış açık, tek sağlam gözünü hiç utanmadan sergilenen soluk yarım aylara dikmiş öylece duruyordu. Boğazından küçük homurtu sesleri çıkıyordu.

Kadının buna hiç tahammülü yoktu. Kara kaşları havaya kalktı ve öne atılarak kalın parmağıyla Kazak'ın karnına bir yumruk indirdi.

Bir kez değil, üç kez. Popkov anında geri çekildi, tufek dipçığıyle dürtülmüş gibi karşı duvara yaslandı ve Aleksey bu fırsattan yararlanarak başka bir şey söylemeden koridorda ilerlemeye başladı. Biraz huzura ihtiyacı vardı. Biraz sessizliğe. Düşünmeye ihtiyacı vardı. *Sevgili merhametli Tanrım, beni bu köylülerin deliliğinden koru.*

Üç

NEFES AL, AŞKIM, NEFES AL.

Ses Chang An Lo'ya aitti ve Lydia'nın kafasında Junchow'un tapınak çanı kadar güçlü ve net bir şekilde yankılandı.

Bir köpeğin kırıntıları kaptığı gibi havayı kapmayın. Yürümeyi öğrendiğiniz aynı konsantrasyonla nefes almayı da öğrenmelisiniz.

Odasında tek başına gülümsedi, paraları yatağın üzerine bıraktı ve omurgasını dikleştirip kaburgalarını çöktükleri yerden kaldırabilmek için ayağa kalktı. Yavaşça nefes aldı, ona öğrettiği gibi uzun bir olta makarasını çeker gibi, o kadar derin ve o kadar yumuşaktı ki, oksijen akışı derisine hayat verirken derisi karıncalandı.

"Sanki seni düşünmek bile, Chang An Lo, beni hayata döndürüyor."

Böyle olacağını hiç düşünmemişti. Bu kadar kötü. Ondan ayrılmak, nerede olduğunu, hatta hâlâ hayatta olup olmadığını bilmemek. Hiçbir haber alamamak. Beş ay ve on bir gün olmuştu. Bunun için. Bu ıstırap. Zor olacağını biliyordu ama bu kadar dayanılmaz olacağını bilmiyordu. Düşünmeyi, nefes almayı, var olmayı unutacaktı. İçindeki en iyi şey Çin'de onunla birlikteyken nasıl hâlâ Lydia Ivanova olabilirdi?

Chang onun hayatını kurtarmıştı. Olay, Kuzey Çin'in geniş düzlüklerindeki renkli eski Junchow kasabasında gerçekleşmişti. Bir ara sokakta bileğine sülük gibi yapışmış yaşlı bir adamla boyalı bir kadının arasında kalmıştı, ikisi de onu kaçırmaya niyetliydi ama Chang havada siyah saçlı bir ejderha gibi uçarak gelmişti. Ondan sonra da tamamen ona ait olmuştu. Bu kadar basitti. Etraflarında onları ayırmak için mücadele edenlerin öfkesine ve gözyaşlarına rağmen, birbirlerine aşık olmuşlardı.

Aşk. Ama şimdi ondan uzaktaydı ve düşünmeye bile dayanamayacağı türden bir tehlikenin içindeydi.

Aşkı, kendine dikkat et. Çok dikkatli ol. Benim hatırım için.

Mao Tse-tung'un Çin'deki isyancı Kızıl Ordusu'nda savaşıyan bir komünist devrimciydi ve şafaktan önceki karanlık saatlerde uyanık kaldığında zaman zaman onun yanında olup olmaması gerektiğini düşünüyordu. Beş yaşından beri görmediği babasını aramak için Rusya'yı boydan boya kat etmek yerine. Ama o ve Chang anlaşmışlardı. Bu mümkün değildi. Onun için Chiang Kai-shek'in kurşunlarından biri kadar tehlikeli olabilirdi. Onunla birlikte Çin'de olsaydı, her zaman onun zayıf noktası, dikkatini dağıtan, düşmanlarının kullanabileceği baskı noktası olurdu. *Hayır, aşkı, kendi atardamarımdan akan kanı izlemek gibi olsa da, gitmene izin vermeliydim.*

Parmakları ona verdiği gül rengi tılsıma dokundu ve eski kulübenin kapısında uzun boylu ve güçlü bir şekilde duran adamın ona son gelişini hatırladı. Siyah saçları rüzgârla savrulmuştu, üzerinde vahşi bir hava vardı, omuzlarına palto yerine kirli yeşil bir battaniye atmıştı. Gözleri onu istiyordu.

Seni burada bırakmalıyım, ruhumun ışığı, demişti. Seni güvende bırakmalıyım.

Güvenli mi? Dar alanda bir ileri bir geri gezinmeye başladı. Kanını kaynatan tek kişiden yoksun olmak anlamına geliyorsa, güvende olmanın ne anlamı vardı? Bu yüzden mi Alexei'nin nefret ettiği riskleri almaya devam ediyordu? Zavallı Aleksey; zaman zaman onu delirttiğini biliyordu. Üvey kardeşi, önce Rusya'nın kokulu salonlarında, sonra da Çin'de ayrıcalıklı bir elitin parçası olarak yetiştirilmişti. Düzen ve disipline alışkındı. Bu belirsizliğe, bu kaosa değil. Kazak'la birbirlerinden nefret etmeleri de işe yaramamıştı, o ise ikisinin arasında kalmıştı. Rusya'dan Junchow'a, annesi Valentina'ya, 1917'de Beyaz Ruslar olarak Bolşeviklerin öfkesinden kaçarken öldüğünü sandığı kocasının aslında bir esir kampında hayatta olduğu haberini getiren Liev Popkov'du.

Bunu nasıl keşfettiğini asla öğrenemedi ama Lydia ona içten içe inanıyordu. Çin'de, Junchow'un tehlikeli limanlarında Chang An Lo'yu ararken ona yardım etmişti. Popkov onu şiddetle korumuş, koruma olarak hizmet etmesi için para teklif ettiğinde parayı ona geri vermişti. Ancak daha sonra onun -ve

Petersburg'daki büyükbabasının sadık hizmetkârları olduklarını anladı. İri Kazak'a karşı bir sevgi patlaması hissetti. Adamın bağlılığı ona dokunmuştu. Hem de derinden. Ona güveniyordu ve bu her şeyden çok değer verdiği bir şeydi, çok nadirdi. Güven.

Alexei'ye güvenebilir miyim?

Lydia titreyerek odasındaki dar pencereye doğru ilerledi ve uzun süre dışarıdaki uçsuz bucaksız kış gökyüzüne baktı. Küçük Selyansk kasabası geceye hazırlanırken yıldızların karanlıkta parıldamasını ve evlerdeki ışıkların ısıldamasını izledi. Bir kez daha Rusya'nın manzarasının kalbine doğru kaydığını, onu sakinleştirdiğini ve zaten içinde derinlerde olan bir görüntüyle çınladığını hissetti. Bu ülkeyi seviyordu, onun işkence görmüş muhteşem ruhunu seviyordu. Çin'deki uzun yokluğun ardından ayaklarının Rus topraklarına basması, orada olduğunu bile fark etmediği yoğun bir ihtiyacı tatmin ediyordu.

Alexei de hissetti mi? Bu ihtiyacı? Emin değildi. Onu okumak zordu. Ama bu konuda giderek daha iyi oluyordu ve düşüncelerini o kayıtsızlık perdesinin ardında sakladığına inansa da -kızın hem imrendiği hem de nefret ettiği o katı öz disiplini kullanarak- bir kaşın hafifçe kalkışını fark etmeyi öğreniyordu. Ya da bir yanak kasının gerilmesini. Ya da eğlenirken dudakların kısmi bir seğirmesini.

Oh evet, Alexei, istediğin kadar esrarengiz değilsin. Saklamaya çalıştığın sırların kokusunu alarak içinde dolaşıyorum. Babalarımız aynı olabilir ama annelerimiz çok farklıydı. Sandığın kadar kör de değilim. Bu gece yanağını öpmemden nefret ettin, değil mi? Bu odadan yeterince hızlı çıkamadın. Sanki seni ısırılmışım gibi. Beni kardeşin olarak istemiyor musun? Öyle mi? İstediğin şey ben değil miyim? Damarlarımdaki aristokrat kanı çok fazla akıttım ve annemin iddia ettiği gibi vahşi bir sokak kedisinin içgüdülerıyla mi doldurdum?

Lydia ve Alexei uzun yıllar Çin'de aynı kasabada yaşamalarına rağmen, çok farklı çevrelerde hareket etmişler ve yolları hiç kesişmemişti. Lydia, Alexei ile ancak annesinin yeni nişanlısı onu Junchow'daki elit sosyetenin sofistike cazibesi ve parlak ışıklarıyla tanıştırdığında tanışmıştı. Bir Fransız restoranında, diye hatırlıyordu. Ve onun kibirli ve soğuk olduğunu düşünmüştü.

Yine de Valentina'nın ihtiyacı olduğunda ona cömertçe yardım etmişti ve geçen yıl annesinin ölümünden sonra Valentina'nın bıraktığı bir mektupta gerçeği öğrenmişti

onun için. Aleksey'in annesi zengin Kontes Serova olabilirdi ama babası Danimarkalı mühendis Jens Friis'ti. Bu ilişki Valentina'yla evlenmeden çok önce St. Petersburg'da yaşanmıştı ama akrabalıklarının ortaya çıkması Lydia kadar Alexei'yi de şoke etmişti. Bu olayın onun dünyasını da kendi dünyası kadar sarstığını biliyordu. O ana kadar her ikisi de tek çocuktı ve yalnızlıkla kendi farklı yöntemleriyle başa çıkmışlardı ama şimdi Onun dik sırtını, düzgün kahverengi saçlarını ve kontrollü gülümsemesini gözünde canlandırdı. Artık bir erkek kardeşi vardı. Babalarını bulmaya en az onun kadar kararlı bir kardeşi.

Stalin'in acımasız esir kamplarından birine kapatılan babasını düşününce boğazındaki ani bir ağrı onu gafil avladı. Alnını buzlu cama dayadı ve soğuk camın şoku zihnini gitmek istemediği yerlerden uzaklaştırdı. Yarına odaklandı. İstasyona. Alexei ve Popkov arasında geçireceği uzun bir gün daha. Barda yaptığı şey yanlıştı, Alexei hakkındaki fısıltıları Kazak'ı tuzağa düşürmek için kullanmıştı.

"Yukarıda onu görüyor musun Popkov? Seni izliyor."

Sözleri kulaklarındaki siyah tüylere sıcak sıcak üfledi.

"Kaybetmeni istiyor, gülüyor, Popkov, alay ediyor." "Da, şimdi sen kazanıyorsun ..."

"O gitti. Kazanmanı izlemeye dayanamadı."

Ama onun kaybetmesine izin veremezdi. Bir hafta boyunca zil zurna sarhoş olur, seyahat etmeyi, konuşmayı bile reddederdi. Daha önce de olmuştu. Ağzından sadece homurtular çıkar ve içine sadece votka girerdi.

Aniden yatağa döndü, kalan paralar iki eşit yığın halinde duruyordu. Yığınlardan birini eldivenlerinden birinin içine soktu ve bir tilkinin kış için yiyecek depoladığı gibi çantasının derinliklerine gömdü. Diğerini ise yeşil kumaşın içine katlayarak sabah Popkov'a vermek üzere hazırladı. Sabah. Atlatılması gereken bir şafak vakti daha. Uyandığında Chang An Lo'nun yatağında yanında olmadığını görmekten daha yalnız hissetmemişti ama belki yarın sonunda bu yorgun küçük kasabadan çıkabilirlerdi. Dışarıdaki güçleri uyandırmak istercesine bir parmağını sabırsızca siyah pencere camına vurdu ve son beş aydır her gece fısıldadığı sözleri söyledi.

"Jens Friis, senin için geliyorum."

Ve her zamanki gibi Chang An Lo'nun uyarısı kulağına fısıldadı: *Ejderhanın çenelerine adım atacaksın.*

SELYANSK TREN İSTASYONU MERKEZDE DEĞİLDİ

Kasabanın dışında, ancak batı kenarında sonradan düşünülmüş gibi tünemişti. Bilet gişesi ve nikotin lekeli bekleme salonu, kahverengi boyası şeritler halinde soyulsa da iyi ve düz bir çam ağacından yapılmıştı. Kış havası kırılıyordu ve soğuk bir rüzgâr Lydia'nın kalabalık perona doğru yürürken yanaklarını sertleştirdi, gözleri yeni yolcular için tetikte bir şekilde yüzlerden yüzlere atlıyordu. Yastıklı *fufaikalarının* içinde kozalanmış, sanki tek başına irade gücü dumanlı nefesiyle bir treni çağırabilirmiş gibi gümüşü rayların çizgilerine bakan aileler artık tanıdıktı.

Yabancıları hemen fark etti. Altı erkek ve bir kadın. Nabızı huzursuzca atmaya başladı ama yanından geçerken kayıtsız bir bakış atmaktan fazlasını yapmadı. Yine de her ayrıntıyı dikkatle inceledi.

Selyansk istasyonunda ne yapıyorlardı?

Adamlardan üçü yeterince masum görünüyordu; biri kaba ev pantolonu ve lastik çizme giymiş yalnız bir işçiydi, diğer ikisi ise iyi kesimli paltolar giymiş hükümet görevlileri havasındaydı. Şık ve memnun görünüyorlardı ve her zamanki fısıltılar yerine yüksek sesle konuşuyorlardı. Lydia ellerin ve gözlerin arkasına saklanan kelimelerden midesi bulanıyordu, böylece düşüncelerin kimsenin görmesi için dışarı dökülme tehlikesi yoktu. Ya da rapor etmek. Adamlara ve onların kahkahalarına gülümsedi.

"Bu kadar komik olan ne?" Alexei'ydi.

Platformun ucunda, boş bir yağ variline yaslanmış, iğrenç siyah cheroot'larından birini tütürüyordu. Adamın Rusya'dan gelirken yanında getirdiği pahalı kışlık paltoyu atıp yerine kaba siyah yünlü bir palto giymiş olmasına sevinmişti. Ayak bileklerinin etrafında sallanıyordu ve yakasında küçük bir yırtık vardı, sanki biri bir kavgada çok sert çekmiş gibi. Yine de sade işçi kıyafetleri içinde bile zarif ve bir şekilde dokunulmaz, hatta tehlikeli görünmeyi başarıyordu, diye düşündü bazen. Gözlerinde başkalarını fazla yaklaşmamaları konusunda uyarıcı kontrollü bir soğukluk vardı. Şey, o onun kız kardeşiydi. İsteddiği kadar yaklaşabilirdi.

"Günaydın kardeşim. *Dobroye utro*," dedi neşeyle. "Umarım bugün bu fare deliğinden kurtuluruz," diye ekledi ve kanvas çantasını yağ varilinin üstüne salladı.

Adamın ağzı yardımsever bir gülümsemeyle kıvrıldı. "Günaydın, *sestra*, kardeşim.

İyi uyudun mu?"

"Aşırı beslenmiş bir kedi gibi. Ya sen?" "Çok iyi, *spasibo*. Teşekkür ederim."

İkisi de yalan söylediklerinin farkındaydı ama önemli değildi. Bu onların sabah rutiniydi. Etrafına bakındı.

"Popkov nerede? Şimdiye kadar burada olur sanıyordum."

Aleksey başını salladı. Kulak kapakları olan eski bir *shapka* giyiyordu ve yumuşaklığı yüz kemiklerinin keskinliğini vurguluyordu. Lydia aniden onun zayıfladığını fark etti. Elmacık kemiklerinin altında beliren çukurlara baktı ve göğsünde bir huzursuzluk hissetti. Şimdiden para sıkıntısı mı çekiyorlardı?

Ona kapalı bir gülümseme verdi. "Popkov yolculuk için yiyecek aramaya gitti."

Kazak, erzak kıtlığında onların çöpçüsüydü. Lydia ona yardım etmek istiyordu -parmakları çok hızlıydı- ama Aleksey buna izin vermiyordu. Tartışmışlardı ama o kararlıydı.

"Bu ülke Çin gibi değil Lydia. Burada hırsızlık yaparsan, bir avuç ekmek ya da birkaç yumurta bile çalsan, çalışma kampına gönderilirsin ve orada ölürsün."

"Sadece yakalanırsan."

"Hayır. Bu çok tehlikeli."

Omuz silkerek kabul etti, uyarısının onu korkuttuğunu kabul etmek istemiyordu. Kilit altında olmanın ne demek olduğunu biliyordu.

"Trenin gelişiyile ilgili bir haber var mı?" diye sordu. "Her zamanki gibi."

"*Belki bugün*. İstasyon şefi hep böyle mırıldanır." "Yani bu sefer doğru olabilir."

Başını salladı ve bakışlarını patikanın uzak tarafındaki, iskeletleri buza kazınmış ağaçların üzerinde gelişigüzel dolaştırdı. Sonra sanki hiç acelesi yokmuş gibi, yol arkadaşlarının başörtülerine ve düz kasketlerine döndü. Rastgele. Çaba göstermesi gerekti ama her zamanki kalabalığa katılan diğer üç figürü ararken ifadesini nötr tuttu. İki erkek, bir kadın.

İki adam da tanımadığı üniformalar giyyordu ve her ikisi de göz teması kurmadan çekinmesine neden olan bir otorite havasına sahipti, ancak kendisine doğru baktıklarını fark etti. Birkaç adım ötede kadın duruyordu.

"Gözlerini dikip bakma." Alexei'nin sesi nazikti. "Bakmıyorum."

"Öylesin."

"Tabii ki bakmıyorum. Sadece kürküne hayranım."

"Başka bir şeye hayran ol."

Lydia gözlerini kadının uzun siyah saçlarından, yakasında yumuşakça kıvrılan ve başını hareket ettirdikçe yanağında narin, parlak bir kanat gibi salınan saçlarından ayırdı. Tam da Valentina'nın alışkın olduğu gibi. Lydia'nın boğazında acı bir tat bırakan safra yükseldi.

"Arkadan bakıldığında ona olan benzerliği dikkat çekici," diye mırıldandı Alexei, nefesi soğuk havada bembeyaz dalgalanırken.

"Kime benziyor?"

Alexei Lydia'ya gözlerini kırpmadan uzun uzun baktıktan sonra konuyu kapattı. Sigarasından bir nefes çekti ve üniformalı iki adama doğru bir bakış fırlattı.

"Trenin geldiğini biliyorlar, yoksa burada olmazlardı." "Öyle mi düşünüyorsun?"

"Hiç şüphe yok. Bugün gelecek."

"Umarım Popkov acele eder. Onu geride bırakmak istemiyorum."

Bunu söylerken bile bunun bir hata olduğunu hissetti. Aleksey ona bir bakış attı ama yorum yapmadı. Liev Popkov'un Selyansk'ta geride kalmasından daha çok isteyeceği bir şey olmadığını biliyordu. Kadına doğru bir bakış daha attı. "Kim olduğunu merak ediyorum," dedi nefesinin altından. "Böyle bir yerde çok göze batıyor."

Lydia kendine bir kez daha bakma izni verdi, bu kez kadının donuk kış ışığında parlıyor gibi görünen gümüşü kürküne uzun uzun baktı. Şık ve uyumlu şapkası, kedi patisi kadar yumuşak soluk gri çizimleri ve boğazındaki krem rengi kaşmir atkısı dikkatini çekti. Kadın sanki Leningrad'ın Nevsky Prospekt'inden çıkmış ve kendini yanlışlıkla bir çiftlik bahçesinde bulmuş gibi görünüyordu.

"Adı Antonina," dedi Lydia sessizce.

Aleksey Lydia'ya şaşkınlıkla baktı. "Tanrı aşkına, bunu nereden biliyorsun?"

"Bir şeyler öğreniyorum."

"Peki bunu tam olarak nasıl öğrendiniz?"

"Bana kendisi söyledi."

"Ne zaman?"

"Dün. Otelin banyosunda."

Aleksey çizmesinin altındaki چراغını söndürdü ve derin bir nefes aldı. Lydia onun derin derin düşündüğünü, kız kardeşinin hata yapmış olma ihtimalini hesapladığını görebiliyordu. Parmaklarıyla onun koluna dokundu.

"Sorun yok, kardeşim. Ben zarar vermedim. Dikkatliydim, ona hiçbir şey söylemedim." "Peki bu kadın hakkında başka ne öğrendin?"

Lydia bakışlarının tekrar siyah saçların dalgalanmasına ve çenenin kibirli bir şekilde kalkmasına çekilmesine izin verdi.

"O komutanın karısı."

ALEXEI KADINI INCELEDİ. KAMP KOMUTANININ

Karım. İşte bu ilginçti. Üniformalıların bu kadar yakın durmasına şaşmamalı.

Ani ve mantıksız bir umut patlaması yaşadı. Bunun tamamen yersiz, hatta saçma olduğunu biliyordu ama onu bastıracak gücü yoktu. Geçen yaz Çin'de Lydia'yla birlikte arkalarına bile bakmadan trene atlamış ve on iki yıldan uzun bir süredir ne gördükleri ne de haber aldıkları babalarını bulmak için sınırı geçerek kuzeye, Vladivostok'a doğru kemik titreten yüzlerce kilometre yol almışlardı. Alexei bunu bir sürü farklı nedenden dolayı yapmıştı ama başarı beklentisi kesinlikle bunlardan biri değildi.

İçten içe Jens Friis'i aramalarının başarısızlığa mahkûm olduğundan emindi ama bunu Lydia'ya asla söylemedi. Sovyet Devleti çok büyüktü ve açılmayacak kadar kararlı bir yumruktu ve zaten babaları şimdiye kadar kesinlikle ölmüştü. Koşulların çok ağır olduğu o korkunç kamplarda çok az kişi hayatta kalabilirdi. Sibirya'nın dondurucu soğuklarında madenlerde, demiryollarında, kanallarda ya da yollarda köle gibi çalışmak acımasızdı. Acımasızdan da beterd. Orada hayat çok inceydi, çok kolay kopan kırılgan bir iplik gibiydi. Ölüm oranı hayal bile edilemezdi.

Yine de, Alexei gelmişti. Neden gelmişti?

Rusya'ya yaptıkları uzun yolculukta her gece, sabahın erken saatlerinde pire ısırtığı içindeki bir pansiyonda ya da başka bir yerde sigara üstüne sigara içerek yatakta uyanık yatmıştı. Sovyet ortak yatakhanelerindeki diğer adamların horlamalarını ve gevşek osuruklarını dinlemek zorunda kalırken, bir plan üzerinde düşünmüş ve birbiri ardına atmıştı. Gerçekte plan yapmanın anlamsız olduğunu biliyordu. Önlerinde ne olduğunu bilmelerinin hiçbir yolu yoktu, o halde ne işe yarayacaktı?

Hiç yok. Kesinlikle hiç. Ama askeri eğitim almıştı ve komutanın karısını gördüğünde yaşadığı bu ani umut patlamasını engelleyemediği gibi, düşüncelerinin hassas hazırlıklar yapmasını da engelleyemezdi. İstasyon platformundaki kız kardeşine baktı. Kıskaç gözleri nasıl üzerine çektiğinin farkında bile değildi. Ne kahverengi paltosuna ne de dimdik genç sırtına. Komutanın söylediği gibi yün şapkasının altına sıkıştırdığı, ama dikkat etmediği anda isyankâr dallar halinde geri çıkan alev rengi saçları için bile.

Hayır. Bunların hiçbirisi için gözler onu takip etmedi. Çünkü onda bastırılmaz bir hava, hepsinin imrendiği, hepsinin arzuladığı bir enerji vardı. Başını sallayışında ya da gözlerini fırlatışında kırılmamış, evcilleşmemiş bir şey vardı. Bunu kıskanıyorlardı. Ona ne kadar sarkık paltolar giydirse ve başına çirkin şapkalar geçirse de bunu gizleyemezdi. Kendine bir cheroot daha yaktı ve Lydia'nın başını çevirip ona yumuşak, neredeyse utangaç bir gülümseme verdiğini gördü.

Neden geldiğini biliyordu. Onun için gelmişti.

"ARTIK ÇOK YAKINIZ."

Alexei'nin sözleri Lydia'yı şaşırttı. Trene binmek üzereydiler. Tam da bitmek bilmeyen bir gün daha mahsur kalacaklarını düşündükleri anda, tren bir duman püskürterek kendini duyurmuştu. Yolcular peronda etraflarını sarmıştı ama iri Kazak sırtarak Lydia'ya yer açmak için onları merdivenlerden geri çekti. Alexei, Lydia'nın basamakları çıkıp trene binmesine yardım etmek için elini uzattı ve o anda, "Artık yaklaştık," dedi.

"Yeterince uzun sürdü." Onun elini tuttuğunda bir şefkat dalgası hissetti.

"Mesafe her geçen gün biraz daha daralıyor."

"Biliyorum ve bu konuda daha da iyiye gidiyoruz Alexei. Artık çok yakınız ve öyle de kalacağız."

Tereddüt etti ama parmaklarının baskısına karşılık verdi. Lydia'nın aklına ancak o zaman yanlış anlamış olabileceği geldi. Alexei onlardan değil, kendisinden ve ondan bahsediyor olabilirdi. Kampa yaklaşmakta oldukları gerçeğinden bahsediyor olabilirdi. Birden yaptığı gaf yüzünden utandığını hissetti.

"Lydia." Alexei onun arkasındaki basamağa sıçradı ve omzuna dokundu. "Geldiğime sevindim."

Döndü ve ona baktı. "Ben de senin yaptığına sevindim," dedi.

LYDIA HALIYI DIZLERİNİN ETRAFINA SIKICA SARDI VE

Alexei ve Popkov'un arasındaki koltuğuna daha da gömüldü. Vagon doluydu ama yol arkadaşlarının çoğu uyukluyordu. Kapının yanındaki yaşlı bir adam bıyıklarını buruyordu.

"Rusya'nın hangi bölgesinden geliyorsun, kızım?"

Lydia bu sorudan memnun olmuştu. Bu, saatlerce süren sıkı çalışmaya değmişti. Aylardır Rusçadan başka bir şey konuşmamıştı ve şimdi Rusça düşündüğünü bile fark ediyordu. Kelimeler sanki sonunda oraya aitmiş gibi ağzının içine oturuyordu. Çin'den ayrıldıkları andan itibaren Alexei ve Popkov onunla Rusça dışında bir şey konuşmayı inatla reddetmişlerdi.

İnlemiş, sızlanmış ve sızlanmıştı ama Alexei yerinden kıpırdamamıştı. Onun için sorun yoktu. On iki yaşına kadar Leningrad'da yaşamıştı ve Bolşevik Devrimi'nden sonra Çin'de bile annesi Kontes Serova'nın ev içinde anadilini konuşmakta ısrar etmesi gibi bir avantajı vardı. Yani onun için sorun yoktu. Kelimeler ondan siyah Rus yağı gibi akıyordu ve İngilizceyi herhangi bir İngiliz taşra beyefendisi kadar zarif konuşmasına rağmen, tek bir kelimenin bile dudaklarından geçmesine izin vermeyi reddetti.

Lydia onu lanetlemişti. İngilizce olarak. Rusça. Hatta Çince. "Seni piç Alexei, bundan zevk alıyorsun. Bana yardım et." "Nyet."

"Lanet olsun sana."

O sinir bozucu gülümsemesiyle gülümsemiş ve onun her şeyi tekrar tekrar berbat etmesini izlemişti. Bu onun için yalnız bir başlangıç olmuştu, kelime eksikliği yüzünden yalnız kalmıştı, ama şimdi, kabul etmekten nefret etse de, onun haklı olduğunu fark etmişti. Hızlı öğrenmişti ve şimdi Rus annesinin ona öğretmeyi reddettiği dili kullanmaktan zevk alıyordu.

"Rusça mı?" derdi annesi Valentina, Çin'deki çatı katında, güzel, ince kemikli yüzünde bir çatık kaşla, kara gözleri küçümsemeyle parlayarak. "Rusçanın ne faydası var şimdi? Rusya'nın işi bitti. O katil Bolşeviklerin zavallı ülkemi nasıl yok ettiğine ve onu nasıl çırılçıplak soyduğuna bak. Sana söylüyorum, *maleeshka*, Rusya'yı unut. İngilizce geleceğin dilidir."

Sonra uzun ipeksi saçlarını, sanki tüm Rusça kelimeleri kafasından atıyormuş gibi savururdu.

Ama şimdi soğuk ve pis kokulu bir trende, kuzey Rusya'nın büyük düz ovasında tıklar tıklar ilerleyen Lydia, bu kelimeleri kafasına tıktırıyor ve karşısındaki kadının "Rusya'nın neresinden geliyorsunuz?" sorusunu dinliyordu.

"Smolensk'ten geliyorum," diye yalan söyledi ve kadının memnun bir şekilde başını salladığını gördü. "Smolensk'ten," dedi tekrar ve kulağa hoş geliyordu.

Dört

Çin

MAĞARA SOĞUKTU. İnsanın nefesini donduracak kadar soğuktu. Tanrılar, yine de ateş yakma riskini göze alamayacak kadar sığıdı. Chang An Lo girişe çömelmiş, etrafındaki çıplak dağ yamacını kaplayan kırılğan gri kayalardan biri gibi hareketsiz duruyordu. Hareket yoktu. Hiçbir şey yoktu. Kış gökyüzünün amansız grisine karşı gri. Ama mağaranın dışında ince, tozlu bir kar kabuğu donmuş kayalıkların üzerinde dönüyor ve havada kirpiklerine yapışan ve dudaklarının derisini kanatana kadar ısırarak buz parçacıkları oluşturuyordu. Fark etmedi. Arkasında likenlerle kaplı duvarlardan su damlıyordu, fısıltılı ve hain bir ses zihnine soğuktan daha keskin bir şekilde sızıyordu.

Zihni sağlam tutun.

Mao Tse-tung'un sözleri. Çin Komünist Partisi'nin kontrolünü ele geçiren yeni ve güçlü lider.

Chang gözlerini kırıştırarak onları buzdan kurtardı ve bağırsaklarında bir öfke patlaması hissetti. *Odaklan.* Zihnini sakinleştirmek ve olacıklara odaklanmak için mücadele etti. Bırakın Chiang Kai-shek'in Milliyetçi Ordusu'nun oluk yalayıcı gri köpekleri onlar için ne sakladığını öğrensinler, aşağıdaki vadide demiryolu hattında nelerin beklediğini keşfetsinler. Büyük Yangzte Nehri'nde bir timsahın beklediği gibi. Görülmemiş. Duyulmaz. Ta ki dişleri sizi parçalayana kadar.

Chang hareket etti, eldivenli elinin en ufak bir hareketinden fazlası değildi, ama bu, ince bir figürü kovuğun arkasından çekmeye yetti.

Rüzgâr ve yağmur kayayı oymuştu. Chang gibi bu figür de ağır bir şapka ve şekilsiz bir palto giymişti, bu yüzden sadece kulağına gelen yumuşak ses arkadaşının kadın olduğunu gösteriyordu. Yanına çömeldi, hareketleri zihnine sızan su kadar akıcıydı.

"Geliyorlar mı?" diye fısıldadı.

"Vadilerdeki kar yığınları treni geciktirmiş olacak. Ama evet, geliyor."

"Emin olabilir miyiz?"

"Zihninizi sağlam tutun." Chang liderinin sözlerini yineledi.

Keskin siyah gözleri etrafındaki dağlık araziye taradı. Çin acımasız bir ülkeydi, özellikle de Sibirya'dan gelen amansız rüzgârların, tırnakların deriden kiri kazınması gibi yüzeyi topraktan arındırdığı buradaki kasvetli ağaçsız araziden geçimini sağlamak zorunda kalanlar için çok acımasızdı. Yine de burayla ilgili bir şey ruhunu tatmin ediyordu, sert ve zorlu bir şey, dağlar dinginliğin ve dengenin sembolüydü.

Son aylarda güneydeki Hunan ve Jiangxi eyaletlerinde alıştığı yumuşak nemli esintiler gibi değildi. Orası Komünistlerin kalbinin attığı yerdi. Orada, Mao Tse-tung'un Nanchang yakınlarındaki kendi sığınağında, Chang havada midesini bulandıran yapışkan bir tatlılık kokusu almıştı. Çeltik tarlalarında. Teraslarda. Komünist eğitim kamplarında. Yolsuzluk kokusu. Güçten çıldırmış bir adamın kokusu.

Chang bu konudaki farkındalığından kimseye söz etmemiş, Komünist kardeşlerinden hiçbirine olayların merkezinde bir şeylerin olması gerektiği gibi olmadığını hissettiğini söylememişti. Kendisi de dahil olmak üzere hepsi Chiang Kai-shek'in iktidardaki Milliyetçileriyle savaşmaya ve inandıkları şey uğruna ölmeye hazırды, ama ... Chang keskin bir nefes aldı. Arkadaşı Li Ta-chao kendini bu davaya adanmış ve altmış yoldaşıyla birlikte Pekin'in kalbinde ölmüştü. Chang tiksintisini çorak kayanın üzerine tükürdü. Arkadaşı ihanete uğramıştı. Yavaşça boğularak infaz edilmişti. Chang'in işaret edebileceği ve "*İşte yolsuzluk burada yatıyor*" diyebileceği kesin bir şey yoktu. Sadece ruhunda huzursuz bir hışırtı vardı. Derinden kesen ve onu temkinli yapan soğuk bir rüzgâr.

Bu kesinlikle Kuan'a söyleyebileceği bir şey değildi. Şimdi ona döndü ve düz kaşları ve yüksek geniş elmacık kemikleriyle genç yüzünü inceledi. Herhangi bir erkeğin güzel diyebileceği bir yüz değildi ama Chang'in önemseydiği bir güce ve kararlılığa sahipti. Ve ne zaman o

Gülümsedi -ki bu nadiren olurdu- sanki karanlık bir şeytan ruhundan kaybolmuş ve içindeki ışığın sabah güneşi gibi parlamasına izin vermişti.

"Kuan," diye mırıldandı, "kendimizi böyle bir eyleme adadığımızda aldığımız hayatları hiç düşünüyor musun? Yas tutmuş anne babaları? Kapıları bu haberle çalındığında yürekleri parçalanacak olan eşleri ve çocukları?"

Vücudu omzuna yakın bir yerde titredi ve başını hızla ona doğru çevirdi, yanaklarının yumuşak pedleri soğuktan kızarmıştı. Ama bu ürpertinin bir korku ürpertisi olmadığını hissedebiliyor, gözlerinde görebiliyor, nefes alış verişinin sığ ritminde duyabiliyordu. Bu bir heyecan titremesiydi.

"Hayır, dostum, bilmiyorum," dedi. "Sen, Chang An Lo, bu operasyonu planlayan, bizi buraya yönlendiren kişisin. Seni takip ettik, yani kesinlikle sen ..." Sesi kesildi, kelimelere hayat vermek istemiyordu.

"Hayır, planımı değiştirmeyeceğim."

"Güzel. Tren geliyor diyorsun."

"Evet. Yakında. Chiang Kai-shek'in bok yiyicileri ölmeyi hak ediyor. Kardeşlerimizi hiç tereddüt etmeden katlediyorlar."

Başını salladı, başını sertçe salladı, nefesi gri havada kıvrıldı.

"Savaşta," dedi Chang, gözleri belindeki silahta. "İnsanlar ölüyor."

"Evet, Komünizmin Çin halkına adalet ve eşitlik getirebilmesi için kazanacağımız bir savaş." Tanrı'nın unuttuğu buzlu dağın tepesinde Kuan Chang'a gülümsedi ve Chang gülümsemenin sıcaklığının sadece dışını ısıttığını hissetti.

Göğsündeki mağarada siyah ve boş duran soğuk boşluğun kenarında.

"Çok yaşa büyük ve bilge liderimiz Mao," dedi Kuan aceleyle. "Çok yaşa liderimiz," diye yineledi Chang.

Kuşkular bu dört kelimenin içindeydi. Kendi kulakları bu sözcüklerdeki zayıflığı, derinlerde yuvalanan küçük inançsızlık kurtlarını duyabiliyordu ama Kuan'ın gözleri onun yankısından memnun bir inançla parlıyordu. Onun zarif küçük kulakları solucanları fark etmemişti.

Chang ayağa kalktı ve uzun, yavaş bir nefes alarak kalbinin huzursuz atışlarını durdurdu. Önündeki dağ dik bir şekilde aşağıdaki dar vadiye doğru alçalıyor ve karşı tarafta kasvetli bir kayalıkta tekrar yükseliyordu. Görünürde ne köyler, ne araba izleri, hatta ne de yaban keçisi patikaları vardı; sadece buzla kozalanmış kayalarla kaplı ağaçsız boş bir arazi ve

Vadinin tabanını kesen gümüş metalden ikiz yılanlar. Demiryolu hattı.

Kısa bir an için kaç Çinli'nin hayatını kaybettiğini, kaç kayanın başlarına düştüğünü ve rayları yere serildiklerinde kırmızıya çevirdiğini merak etmesine izin verdi. Vadideki yolu dinamitleyenler *Fanqui*, yani Yabancı Şeytanlar'dı. Gelip Çin'in her yerinde tepinmişlerdi. Toprağın sesine kayıtsız kalarak, büyük fil kulakları dağın ruhlarının öfkesine sağır olarak metal yollarını döşediler.

Önce Avrupalı üniformalılar toprağın üzerinde yürüyor, sarı tozun üzerinde sinekler gibi kaynaşıyor ve zenginliği çalıyorlardı, ama şimdi çalımlı tavus kuşu Chiang Kai-shek'in Milliyetçi Ordusu vardı. Çin halkının ayaklarının altındaki her şeyi, tarlalarındaki otları ve tarlalardaki yeşil filizleri bile söküp atıyordu. Bu durum Chang An Lo'nun kalbini onlar için ve bu geniş ve güzel Orta Krallık için sızlatıyordu.

"Kuan," dedi dudaklarında buz tadı hissederek. "Önce Luo'yla, sonra Wang'la temasa geç. Suçlamaları yapmalarını söyle."

Yanındaki genç kadın haki renkli kanvas yükü omzundan yere indirdi ve kayışlarını çözüp kadransları ustalıkla çevirmeye başladı. Kuan Pekin'de avukatlık eğitimi almıştı ama artık bir telsiz uzmanıydı ve bu görevde çeşitli Komünist kadrolarla sürekli iletişim halinde olmak onun işiydi. Hiç telaşlanmadan iyi çalışıyordu. Bu durum Chang'ı memnun etti ve ona kolay bir arkadaş oldu. Chang ona güveniyordu. Tek zayıflığı dağlardaki dayanıklılığıydı.

Kadın ağızlığa bir şeyler mırıldanırken, adam gözlerini kapadı ve zihnini açtı. Yüzünü kuzeye, doğrudan Sibiry'a'dan gelen acı rüzgara çevirdi ve onu ciğerlerinin derinliklerine çekti, dişlerinin içindeki yumuşak dokuyu ısırmasına izin verdi.

Orada mıydı? Tilki kızı. Sınırın ötesindeki o yabancı ülkede mi?

Rus rüzgârında onun tadını alabilir

miydi? Koklayabilir miydi?

Kahkahasının net sesini duyuyor musun?

Onun adını söylemedi, zihninde bile. Fısıltısının ona ihanet edeceğinden ve intikamcı ruhların güçlerini aşağı çekeceğinden korktuğu için

Rusya'nın içindeki bakır ateşten kafasında. Tanrılardan bir şey çalmıştı ve onlar affetmedi.

"Vakit geldi," dedi Kuan'ı şaşırtan bir acelecilikle. "Şimdi mi?" diye sordu.

"Şimdi."

Çabucak kanvas kayışları bağladı ama soğuk parmakları işi bitirdiğinde Chang çoktan dağın yamacından aşağıya doğru hızla ilerliyordu.

ÖLÜM. ONU TAKIP EDİYOR GIBIYDI. YOKSA O MU ONU TAKIP EDİYORDU?

Etrafında paramparça olmuş bedenler yatıyordu, uzuvlar ve gövdeler daha soğumadan kargaları çeken et ve kemik parçalarına dönüşmüştü. Bir kafa, siyah kanlı saçları olan ve bir gözü yuvasından fırlamış genç bir adamın kafası, trenin enkazından on metre ötede bir kayanın üzerine tünemiş ve doğrudan Chang'e bakıyordu. Bir kafa, beden yok. Chang ölümün parmağının kalbine dokunduğunu hissetti, titredi, arkasını döndü ve trenin kırık hattından aşağı doğru yürüdü. Camlar ayaklarının altında çıtırdadı.

Her iki uçtaki vagonlar da çifte patlamayla paramparça olmuştu. Metal ve keresteden oluşan ham ve karışık bir bükülmeye dönüşen cesetler buzlu zemine kurt yemi gibi saçılmıştı. Chang katliamın yanından sinsice geçerken, çığlıklara karşı kalbini sertleştirdi ve kendine bu adamların Mao'nun Kızıl Ordusunu yok etmeye kararlı, tek amacı Komünistleri katletmek için güneye giden düşmanları olduğunu hatırlattı. Ama ulaşamayacağı kadar derinlerde bir yerde kalbi onlar için ağlıyordu.

"Sen."

Çin Komünist güçlerinin gri üniformasını ve kırmızı kol bandını giymiş, enkazdan kanlar içindeki bir kişiyi sürükleyen genç bir askeri işaret etti. Üzerindeki üniformaya bakılırsa yaralı adam Milliyetçi Ordu'dan bir yüzbaşıydı ve patlamanın etkisiyle bağırsakları parçalanmıştı. Elleriyle kanlı iç organlarını tutmaya çalışıyor, onları kucaklıyordu ama bağırsaklarının bir ucu avuçlarından kaymış ve arkasından sürükleniyordu. Genç Komünist onu çekip kurtarıken bağırsakları çözülüyordu ama Milliyetçi yüzbaşı çığlık atmadı.

"Sen," dedi Chang tekrar. "Kes şunu. Emirleri biliyorsun."

Genç asker başını salladı. Kusacakmış gibi görünüyordu.
"Sadece yürüeyilenler bizimle seyahat edecek. Geri kalanlar
..."

Chang başında dikilirken, genç asker yavaş ve isteksiz bir hareketle tüfeğini sırtından indirdi. Havadaki buza rağmen alnında ter oluşmuştu. Bir çiftçinin oğlunun ağır yüz hatlarına ve geniş ellerine sahipti, hayatında ilk kez evinden uzakta bir köylüydü. Ve şimdi de bu.

Chang, ruhuna kazınmış olan kendi ilk cinayetini hatırladı.

Asker tüfeği tam da kendisine öğretildiği gibi omzuna yerleştirdi ama elleri kontrolsüzce titriyordu. Yerdeki adam yalvarmadı, sadece gözlerini kapadı ve rüzgârı ve kalbinin son atışları olacağını bildiği şeyi dinledi. Chang aniden kendi tabancasını çekti, yüzbaşıya doğru eğildi, namluyu şakağına dayadı ve tetiği çekti. Vücut sarsıldı. Chang bir an için başını eğdi ve adamın ruhunu atalarına teslim etti.

Ölüm. Onu takip ediyor gibiydi.

TRENIN DEVASA BUHAR MAKINESİ

Raylar hasar gördü ve burun üstü kıyıya çakıldı ama dik durmayı başardı. Arkasında bagaj vagonu garip bir açıyla yalpalıyordu ama taşıdığı tek bagaj yirmi uzun tahta kutuydu ve dördü çarpışma sırasında parçalanarak açılmıştı. Chang'ın kalbi onları görünce hızla çarptı. Vagonun içine sıçradı, ayaklarını eğimli zemine dayadı ve bir elini açık kutulardan birinin üzerine koydu.

"Luo," diye seslendi.

Küçük saldırı kuvvetinin genç komutanı Luo Wen-cai, onun ardından beceriksizce tırmandı. Kalçasındaki yavaş iyileşen kurşun yarası her zamanki hızlı hareketlerini engelliyordu ama hiçbir şey geniş yüzündeki sırtışı engelleyemiyordu.

"Chang, dostum, bizim için ne hazineler bulmuşsun!"

"Tokarev tüfekleri," diye mırıldandı Chang.

Bu beklediğinden de iyiydi. Bu yığınak, güneyde Şanghay'daki Parti merkezinde Chou En-lai'yi memnun edecek ve tüfekleri ihtiyaç duyulan yerlere, askeri eğitim kamplarına, Komünist dava için savaşmaya gelen hevesli genç adamların yumruklarına yerleştirecekti. Chou En-lai

sanki onları kendisi avlamış gibi kendini beğenmiş ve kaplan pençelerini bilemişti. Bu başarı ona *mao-zi*, yani Tüylüler'den daha da büyük bir destek kazandıracaktı.

Mao-zi. Kelimeler Chang'in boğazında düğümlendi. Onlar Avrupalı Komünistlerdi, Çin Komünist Partisi'nin cüzdan iplerini ellerinde tutanlar. Gerhart Eisler adında bir Alman ve Rylsky adında bir Polonyalı tarafından temsil ediliyorlardı ama her ikisi de Moskova'nın sözcülüğünü yapıyordu. Fonlar buradan geliyordu ve gerçek güç de burada yatıyordu.

Oysa burada, Çin Komünistlerinin ezeli düşmanı olan Çan Kay Şek'in aşırı güçlenmiş Milliyetçi Ordusuna Rusya'dan asker ve silah taşıyan bir tren vardı. Chang ne yöne çevirirse çevirsin, bu hiç mantıklı değildi. Bir köpeğin bir kazı kamburlaştırması gibi, birbirine uymuyordu. Ani bir huzursuzluk hissederek kaşlarını çatı ama hiçbir şey arkadaşının sevincini azaltamazdı.

"Tüfekler," diye bağırdı Luo. Birini kutudan çıkardı ve elini bir kadının kalçasında gezdirdiği gibi sevgiyle uzunlamasına gezdirdi. "Güzel, iyi yağlanmış küçük fahişeler. Yüzlercesi."

"Bu kış," dedi Chang arkadaşına sırtarak, "Hunan eyaletindeki eğitim kampları bir *tu-hao*'nun karnındaki pirinç kadar dolu olacak."

"Chou En-lai fazlasıyla memnun olacaktır. Ona böyle bir hasat getirmiş olmak bize de zarar vermez."

Chang başını salladı ama düşünceleri birbirini kovalıyordu.

"Chou En-lai bir dahi," diye ekledi Luo sadakatle. "Kızıl Ordumuzu ilham verici bir zihinle organize ediyor." Tüfeği kaldırdı ve namlusuna nişan aldı. "Onunla tanıştın, değil mi Chang?"

"Evet, *xie xie*, bu ayrıcalığa sahiptim. Şangay'da, İstihbarat Ofisi'ne bağlıyken."

"Bize büyük adamın nasıl biri olduğunu anlatır mısın?"

Chang, Luo'nun kendisinden büyük sözler istediğini biliyordu ama Şanghay'daki Parti merkezinin lideri Chou En-lai için bu sözleri dilinde bulamıyordu.

"İpek bir eldivenin cazibesine sahip," diye mırıldandı onun yerine. "Teninizin üzerinde kayıyor ve sizi sıkıca kavırıyor. İnce, yakışıklı bir yüzü ve düşünceli gözlerini örtmek için kullandığı gözlükleri var."

Köle gibi gözler. Köle gibi ama acımasız. Efendileri için her şeyi yapabilecek bir adam - başkalarına karşı ne kadar acımasız ya da kendine karşı ne kadar aşağılayıcı olursa olsun her şeyi. Ve efendileri Moskova'daydı. Ama Chang bunların hiçbirini söylemedi.

Onun yerine ekledi, "O da senin gibi Luo. Bir su aygırınıniki kadar büyük bir ağzı var ve çok konuşmayı seviyor. Konuşmaları saatlerce sürüyor." Elini kutulardan birinin üzerine vurdu. "Şimdi bunları önce yük hayvanlarına yükleyelim-"

Ani bir patlama sözlerini susturdu. Dışarıdan gelen sert bir gümbürtü vagonun tahtalarını salladı. Yakın bir yerden gelmişti ve iki adam da anında tepki vererek ellerinde tabancalarla vagondan fırladılar. Ama ayakları buza tutunmaya çalışırken yere çarptıkları anda durdular çünkü hemen önlerinde, ters dönmüş bir kaplumbağa gibi kayaların arasında çaresizce sırtüstü yatan uzun bir metal kasa vardı. Kapısı yeni patlamıştı ve etrafında Luo'nun askerlerinden oluşan heyecanlı bir grup toplanmıştı.

"Wang!" Luo ikinci komutanına bağırdı. "Maymunun mavi kıcı adına ne yapıyorsun?"

Wang, kalın kaşları ve öne doğru eğilmiş kısa boğa boynuyla her an hücumla geçecekmiş gibi görünen tıknaz bir genç adamdı. Gruptan ayrıldı ve önünde uzattığı bir avuç kâğıtla üst düzey komutanına doğru yürüdü.

"Kasa şu arabadan düştü." Parçalanmış bir metal yığınınını işaret etti.

Treni raydan çıkaran ilk patlamanın yükünü üçüncü vagon çekmişti. Vadi tabanında baş aşağı dönmüş ve içindekileri -üniformalı memurlar ve koyu yeşil bir kasa- kayalık yüzeye boşalttıktan sonra, içinde ne ya da kim kaldıysa ezip geçen karmakarışık bir yığın haline gelmişti.

Wang saygıyla ama gözlerinde muzaffer bir parıltıyla yumruğunu havaya kaldırdı. "Kapısını sökme cüretini gösterdim."

Chang An Lo askerinin elinden kâğıt destesini aldı. Gözleri ilk sayfayı gözden geçirdi ve aniden etrafındaki dünya yavaşlamış gibi göründü. Askerler hâlâ hareket ediyor, tutsaklarını hırpalanmış sıralara diziyorlardı ama sanki botlarında kurşun ağırlıklar vardı, her adım Chang'ın görüş alanının kenarında yavaş ve zahmetli bir bulanıklık oluşturuyordu. Kâğıtları sıkıca kavradı.

"Haklıydın," diye homurdandı Luo Wen-cai. "Gemide belgeler vardı."

Chang başıyla onayladı. Dağ leoparlarından biri gibi kıvrak adımlarla öne çıktı ve Wang'ın ceketinin önünü avucunun içine aldı. İkinci sıradaki

Komutanın gözleri büyüdü ve başı omuzlarına daha da gömüldü.

"Onları okudun mu?" Chang talep etti.

"Hayır, efendim."

"Yemin eder misin? Atalarınızın sözü üzerine mi?" Ceket yırtılmaya hazırды.

"Yemin ederim."

Bir kalp atışı. Hepsi bu kadar. Ve bir bıçak Wang'ın boğazındaki tendonların arasından kayabilirdi. Bunu Chang'in siyah gözlerinde gördü.

"Okuyamıyorum," diye fısıldadı asker, sesi havayı zar zor tırmalıyordu. "Hiç öğrenmedim."

İki kalp atışı daha. Sonra Chang başını salladı ve adamı itti.

"Demek ki," dedi Luo sessizce, "istihbarat bilgileriniz doğruymuş. Tren Milliyetçilere askeri personelden daha fazlasını taşıyordu." Yaralı işaret parmağını kasanın açık ağzına doğrulttu. "Bak."

Chang kayalık arazide ilerlerken gözleri artık yolunu kesen parçalanmış cesetleri görmüyordu. Kasanın arkasında, kapıyı havaya uçuran patlamadan etkilenmeyecek kadar sağlam, üç çuval bezi duruyordu. Uzandı ve birini kaldırdı. Ön kol kaslarını zorlayacak kadar ağırdı ve dışında koyu kahverengi mürekkeple Rus Kiril alfabesiyle damgalanmış bir dizi kelime vardı.

Chang çantayı salladı ve metalik şingirtisini duydu. İçinde ne olduğunu bakmadan bile biliyordu. İyi bir Rus altınıydı.

Beş

"SÖYLE BANA ALEXEI, NE HATIRLIYORSUN?"

Lydia soruyu sorarken sesindeki açlığı bastırmaya çalıştı ama bu çok zordu. Tren durmuştu. Gecenin bir yarısı, karanlık ve yıldızsız bir Rus gökyüzünün altında, hiçbir yerin ortasında, kardeşiyle birlikte burada durmak garip hissettiriyordu. Ama her şey o kompartımanda saatlerce kapalı kalmaktan daha iyiydi. Tren yolculuğunun yeniliği uzun zaman önce kaybolmuştu; başlangıçtaki tüm o heyecan ve keşif duygusu, bir yığın gecikme ve hayal kırıklığının altında kalmıştı. Hayır, tam olarak hayal kırıklığı değil. Lydia başını salladı ve derisinin altına acımasızca işleyen soğuğu engellemek için şapkasını sıkıca aşağı çekti. Botlarını buzlu çakıllara vurdu ve kanının kısa süreliğine ayak parmaklarına dolduğunu hissetti.

Hayır, hayal kırıklığı değil. Bu yanlış kelimeydi. Yeni edindiği Rusça kelime dağarcığını dikkatle gözden geçirdi ve onun yerine *dosada* kelimesini buldu. *Hayal kırıklığı*. İşte buydu. *Dosada*. Bu onun için yeniydi.

"Ne zaman soracağımı merak ediyordum," dedi Alexei sessizce. "Bu uzun zamanını aldı."

Sesinde bir şey vardı, kelimeleri sürükleyen bir şey. "Şimdi soruyorum," dedi. "Ne hatırlıyorsun?"

Karanlıkta adamın yüz ifadesini seçemiyordu ama omuzlarını oynatışında bir gerginlik sezmişti, sanki sıkı bir şey omuzlarına sürtünüyordu. Kurtulmak istediği bir şey. Bu o kadın mıydı? Omuzlarını ovuşturuyor, üzülüyor ve ona acı mı veriyordu?

Karanlık etraflarındaki manzarayı yutmuştu, öyle ki Lydia üzerlerinde dağların mı yükseldiğini yoksa ileride düz ovaların mı uzandığını bilmiyordu. Bir yerlerden bir nehrin şırıltısını duyabiliyordu. Diğer birkaç yolcu bacaklarını uzatmak için vagonlardan inerken

Tren su alıyordu ama sesleri kısılmıştı. Lydia başını rüzgâra karşı eğdi ve bunu yaparken Alexei'nin eldivenli parmaklarının yan tarafında kenetlenip doğrulduğunu, kenetlenip doğrulduğunu gördü. *Ne hatırlıyorsun* diye sorduğunda hangi anıları *hatırladığını* belirtmemişti ama buna gerek yoktu. İkisi de biliyordu. Yine de şimdi, parmaklarına bakarken, belki de Jens Friis'le ilgili anılarını paylaşmak istemediği ilk kez aklına gelmişti. Onunla değil.

Kafasının içinde babasının yaşadığı o alan çok mu mahremdi? Çok mu özeldi?

İnce, örümcek gibi bacakları üzerinde cılız kolu metal su kulesine doğru geri sallarken birbirlerine seslenen demiryolu işçilerinin bağırışlarının farkında olarak bekledi. Üzerindeki yüksek telden sarkan bir lamba rüzgârda sallanıyor, ayaklarının etrafında hayalet gibi gölgeler uçuşuyordu. Üzerine basmamak için botlarını dikkatle kaydırdı. Cildine siyah kanatlı küçük güveler gibi yumuşak is lekeleri konuyordu. Yoksa bunlar Chang'in onu uyardığı gece ruhları mıydı?

"Aylardır," dedi, "birlikte seyahat ediyoruz ama Jens Friis ile ilgili anılarımız hakkında hiç konuşmadık. Yani *gerçekten* tartışmadık. Omsk'ta üç hafta boyunca mahsur kaldığımızda bile."

"Hayır," diye kabul etti Aleksey, "o zaman bile olmaz."

"Ben ... değildim." Tereddüt etti, ona nasıl açıklayacağından emin değildi. ". . . Hazır değildim."

Bir duraklama. Motorun yanları kabarıyor, sıcak nefesini bırakırken iç çekiyor gibiydi. Lydia yanağındaki is silerken karanlığın içinden Alexei'nin sesi alışık olmadığı bir yumuşaklıkla geldi.

"Rusçan yeterince iyi olmadığı için mi?" "Evet," diye yalan söyledi.

"Merak ettim."

"Şimdi söyle."

Suyun altına dalmak üzereymiş gibi derin bir nefes aldı. Aşağıda korktuğu şey neydi? Geçmişinden gelen hangi tehlikeli akıntı? Eldiveninin onun koluna değmesine izin verdi ve o anda, onların olan ama onların olmayan bu toprakların ortasındaki bu buzlu toprak parçasında, kendini kardeşine hiç bu kadar yakın hissetmemişti. Eldiveni ağabeyinin koluna değdiğinde bir şeylerin eridiğini hissetti, o kadar sıkı kaynaştılar ki elinin çaba sarf etmeden ağabeyinden uzaklaşabilmesine şaşırdı.

"Eskiden ziyarete gelirdi," diye sessizce başladı Alexei. "Jens Friis. Petersburg'da. Annem ve ben, kocası Kont Serov'la -her zaman babam olduğuna inandığım adam- uzun, çakıllı bir yolu olan büyük bir konakta yaşıyorduk. Üst kattaki salonun penceresinden Jens'i izlerdim, yaklaşan yolu en iyi o görürdü."

"Sık sık gelir miydi?"

"Her cumartesi öğleden sonra. Neden bu kadar düzenli geldiğini hiç sorgulamadım. Ya da neden benimle bu kadar ilgilendiğini. Bazen bana hediyeler getirirdi."

"Ne tür?"

"Oh"-elini buz gibi havada rahatça gezdirdi-"pul albümüm için pullar ya da inşa etmem için yeni bir model."

"Neyin modeli?"

"Bir gemi. Uzak Doğu'ya yelken açacak ahşap bir gulet. Ama bazen gözlerimi kapatır, beni döndürür ve bana bir kitap hediye ederdi."

"Ne tür bir kitap?"

"Şiir. Puşkin'in şiirlerini severdi. Ya da Rus halk masallarını. Danimarkalı olmasına rağmen, Rus mirasımı öğrenmem için çok hevesliydi."

Başını salladı.

"Bu yüzden pencere kenarındaki koltuğa koşardım" -sesi anılarla ısınıyordu- "Annem ne zaman Jens Friis'in ziyarete geleceğini söylese oraya çömelir, zıplayıp ona el sallamaya hazır olurdum." Sözcüklerin arasına bilinçli bir kahkaha karıştı. "Sadece otuz ya da daha fazla pencereden birinde küçük bir çocuk."

"Ama yola çıktığında sizi gördü mü?"

"Baba, her zaman. Şapkasını bana doğru kaldırır ve beni güldürmek için büyük bir hareketle havada süzerdi."

"Bir arabada mı?"

"Bazen, evet. Ama daha çok atının üzerindeydi."

Onun atı.

Lydia'nın kafasına nereden geldiği belli olmayan bir anı hücum etti ve kafatasının ince kemiklerine doğru ilerledi. Bir at. Eskiden güdük parmaklarıyla tutunduğu, siyah yeleli, yüksek adımlı, kestane rengi muhteşem bir at. Küflü yağ ve tatlı yulaf kokan bir at, adı ... olan bir at.

"Kahraman," dedi. "*Geroi.*"

Alexei'nin yüzü birdenbire onunkine yaklaştı ve Alexei onun üzerindeki tütün kokusunu alabildi. "Hero'yu da hatırlıyor musun?"

"Evet," diye fısıldadı. "Kulaklarını sevdim." "Kulaklarını mı?"

"Mutlu olduğunda seğirme ve iğnelenme şekilleri. Ya da sinirlendiğinde düzleşmeleri. Sihirli bir şekilde etkileyici olduklarını düşünürdüm. Böyle kulaklarım olsun isterdim."

Karanlıkta Alexei'nin gülümsemesini görmek yerine duyabiliyordu. "Jens beni ata bindirirdi. Hero'nun eyerinde onun önünde bir maymun gibi tünerdim ve daha sonra kendi midillime sahip olacak kadar büyüdüğümde, öğleden sonra birlikte giderdik, sadece ikimiz."

Lydia'dan küçük bir ses kaçtı.

"Neva Nehri'nin kıyısı boyunca at sürerdik." Aleksey onunla konuşuyordu ama kız onun çok uzaklara gittiğini anlayabiliyordu. "Ormana kadar dörtnala giderdik."

Biz. Her zaman bu *biz*.

"Dışarıda geçirdiğimiz o günlerde çok gülerdik. Özellikle de sonbaharda ağaçlar öyle renklenirdi ki sanki yanıyormuş gibi gelirdi. Ta ki bir gün -yedi yaşlarında olmalıyım- beni kaskatı kesilmiş küçük bir asker gibi karşısına dikip kollarımı iki yanıma tutarak artık her Cumartesi beni ziyaret edemeyeceğini söyleyene kadar."

Lydia kelimeler arasında uzayan sessizlikleri dinledi. İkisi de Jens'in rutinindeki ani değişikliğin nedenini tahmin edebiliyordu ama bunu dile getiren Alexei'ydi.

"Annenle ilişkiye girmiş olmalı Valentina. Belli ki annemle görüşmeyi kesmek zorunda kalmış."

"Onu en son o zaman mı gördünüz?"

"Hayır. Bir yıl boyunca onu kaybettim ve nedenini bilmiyordum. Kapalı kapılar ardında annemle tartıştığını duymuştum, bu yüzden uzun bir süre onu suçladım. Ama hiçbir uyarı olmadan geri geldi."

Lydia şaşkınlıkla Alexei'ye baktı.

"O kadar şaşırmış görünme," dedi. "Çok sık gelmezdi. Sadece doğum günlerinde ve Noel'de kızakla gezmeye gelirdi. Arada sırada da ormanda ata binerdi. Hepsi bu kadar."

"Ona ne dedin?"

"Ona *dyadya* derdim. Amca. Jens Amca."

Lydia hiçbir şey söylemedi.

"Bana atlamayı öğretti. Önce ormandaki dalların üzerinden midillimle atlardım, hiç sorun olmazdı ama sonra beni daha büyük engellere, çitlere ve derelere soktu." Aleksey başını geriye doğru eğdi ve kız boğazının hizasında bir şeyin dalgalandığını gördü. "Ne zaman düşsem kahkahalarla kükrerdi ve bazen"-göğsünün derinliklerinde bir kıkırdama duydu
-"Sırf o sesi duymak için eyerden düşerdim."

Lydia onları görebiliyordu. Bir çocuk. Yeşil gözleri heyecanla parlıyordu. Kızıl saçlı babası kestane rengi atın üzerinde önden gidiyor, gökyüzünde alçalan güneş ikisini de altın rengine boyuyordu. Yapraklar toynakların altında parlak, kırılğan bir halı oluşturunuyordu.

Kalbinin kıskançlıktan çatlayacağını düşündü.

VAGON SOĞUKTU. YINE DE ÇOĞU

Tren gece boyunca ilerlerken on yolcu koltuklarında, başları öne eğik bir şekilde uyumayı başardı. Zaman zaman Lydia'nın bitkin zihni, bir kilime sarınmış halde otururken, Alexei yanında, vücudu uykuda bile dik dururken, kendini garip kesinliklere ikna ediyordu. Tekerleklerin her dönüşünde trenin kalp atışlarını duyabiliyordu ama siyah pencerelerin dışında ona tüm varoluş durmuş gibi geliyordu. Gözlerini kapattı. Uykusu geldiği için değil, tüm bu hiçliğin görüntüsüne dayanamadığı için. Çok bunaltıcıydı. Pencerelere vuruyordu. Çatlaklardan sızıyordu. Ayak bileklerinin etrafında kıvrılıyordu.

Uyku ondan kaçıyor. Trenin karamsarlığı, ortada hiçbir neden yokken durup kalkması ve böylece karanlık saatlerin yavaşça geçip gitmesi onu da rahatsız ediyordu. Ama gözleri kapanır kapanmaz, göz kapaklarının iç kısımlarına resimler çizildi; Chang An Lo'nun, bir köpek tarafından parçalandıktan sonra ayağını dikmesini izleyen kara gözleri. Ya da Junchow'da hastalandığında onu güldürmek için başucuna beyaz bir tavşan taşıdığı zamanki şaşkınlığı. Aynı gözler öfkeyle kararmış ya da sevgiyle parlıyordu. Aklına takıldılar, hep oradaydılar.

Şimdi neye bakıyorlardı? Kime? Lydia kendi gözlerini açtı.

"Kabuslar mı? *Koshmaryv*?"

Konuşan karşı koltuktaki kadındı, ona daha önce Rusya'nın neresinden geldiğini soran ve otelin yan odasında horlayan kadın. Konuşmak Lydia'nın şu anda en son istediği şeydi. Kadın tombul ve orta yaşlıydı, çiçekli bir eşarbi başına çok sıkı bağlamıştı ve yanakları bir hamsterinki gibi şişmişti. Bir zamanlar mavi olan gözleri şimdi musluk suyu kadar renksizdi ve Lydia'yı tembel bir ilgiyle inceliyorlardı. Başka kimse uyanık görünmüyordu. Kadının solundaki adam uyurken açık kalmış soluk bir samur kürk giyiyordu ve kadın fırsattan istifade kürkün bir parçasını adamın kucağından alıp daha fazla ısınmak için kendi kürkünün üzerine serdi.

Bu Lydia'nın hoşuna gitti. "Hayır," dedi. "*Hayır*. Kabus yok." "Can sıkıntısı mı?"

"Onun gibi bir şey."

Kadın gözlerini kırptırdı ve bir süre başka bir şey söylemedi, böylece Lydia konuşmanın sona erdiğini düşündü, ama yanılıyordu.

"Arkadaşın kim?"

"Neden soruyorsun?"

Kadın ağzının açık kalmasına izin verdi ve dilinin yavaş, kasıtlı şehvetli hareketiyle dudaklarını yaladı. "Her zaman bir erkek arıyorum."

"İlgilenmiyor," dedi Lydia kesin bir ifadeyle.

"Seninle mi ilgileniyor? Ya da benimle?"

"O benim kardeşim."

"Hah! Yakışıklı uzun bacaklı olan değil, *durochka*, seni aptal. *Dermo!* O benim için çok genç. Diğer."

Popkov mu? Bu kadın Popkov'la mı ilgileniyordu?

Lydia öne doğru eğildi ve sert bir parmakla kadının kürklü dizine kibarca dokundu. "İkisinden de uzak dur."

"İki taneye ihtiyacın yok," diye güldü kadın. "Bu çok açgözlüce." Solgun gözleri Lydia'yı huzursuz edecek şekilde inceliyordu. "Ve sen, *maleeshka*," diye ekledi kadın, "benim Smolensk'ten olduğum kadar Smolensk'ten değilsin" -durakladı, şişman pembe dilinin bir anlık görüntüsünü gösterdi- "Çin'den."

Lydia arkasına yaslandı. Kalbi güm güm atıyordu. Nasıl bilebilirdi ki?

Lydia, Aleksey'in bu Sovyet ülkesindeki insanların sırlarını neredeyse sizden önce bildiğine dair söylediklerini hatırladı. Konuşmadan sıkılmış gibi kayıtsız bir omuz silkmeye yün halıyı dizlerinden kaldırdı, düzgünce katlamak için zaman harcadı ve başının üzerindeki bagaj rafına yerleştirmek için ayağa kalktı. Sonra kadına hiç bakmadan vagonun iç kapısını açtı ve kasvetli koridora çıktı.

Nefes alıyorum, aşkım. Hala nefes alıyorum.

Altı

trenin koridoru trenden daha da soğuktu

Taşıyıcı. Lydia her iki yöne de baktı ve kimsenin uykusuzluk çekmediğini ya da bacaklarını uzatma isteği duymadığını görünce rahatladı, ancak sanki yakın zamanda burada biri bulunmuş gibi pipo tütünü kokuyordu. Koridor kahverengiydi. Sanki duvarında tek bir loş ışık olan uzun kahverengi bir tüpün içine tırmanıyormuş gibi. Lydia kasvetten hoşlanıyordu. Onu rahatlatıyordu. Daha net düşünmesine yardımcı oluyordu.

Tren tekerleklerinin monoton ritmiyle titriyordu ve Lydia yüzünü soğuk cama bastırdı ama dışarıda hiçbir şey göremiyordu, kalın siyah örtüsünün altında gecenin kendisi dışında. Dışarıda ne ışık, ne kasaba, ne de köy vardı. Sadece ağaçlar ve kardan oluşan, hiç bitmeyen donmuş bir çöl.

Demiryolunu buraya nasıl inşa etmişlerdi? Rusya'nın büyüklüğü, tıpkı Çin'in büyüklüğü gibi, nefesini kesiyordu ve bu büyüklükleri aklına sığdırmakta zorlanıyordu. Bunun yerine küçük şeylere odaklanmayı öğrenmişti. Bu konuda iyiydi, başkalarının gözden kaçırdığı şeyleri görebiliyordu. Bir adamın cep saatinde parlayan güneş, bir ceketten dışarı taşan cüzdanın köşesi ya da bir kadının altın ruj kutusu gibi bir dükkânın tezgâhında bir saniyeden fazla durmayan şeyler. Lydia hafif bir gülümsemeye engel olamadı. Evet, bu konuda iyiydi.

Birden bakışlarını dışarıdaki karanlıktan camdaki kendi yansımasına çevirdi. Yüzünü buruşturdu. Şapka gerçekten iğrençti, geniş tepeli kahverengi yün bir şeydi ve onu bir babun gibi gösteriyordu. Chang An Lo'nun kendisini bu şapkayla görmediği için mutluydu. İçini çekti ve korkularının nefesindeki bisküvi kırıntıları gibi çatırdadığını duyabildi. Kız on yedi, adam on dokuz, neredeyse yirmi yaşındaydı. Bir erkek sonsuza dek bekler miydi? Bunu bilmiyordu. Onu tutkuyla seviyordu, bundan emindi ama Kendi naifliği karşısında yanaklarına donuk bir renk geldi. Bir erkek kadınsız ne kadar kalabilirdi? Bir ay mı? Bir yıl? On yıl?

Gerekirse onun için bir ömür boyu bekleyebileceğini biliyordu. Babası da böyle mi yapmıştı? Annesinin gelmesi için bir çalışma kampında yıllarca beklemiş miydi?

Lydia aniden şapkasını çıkarıp başını savurdu, böylece bakır dalgalar canlanıp yüzünü çerçeveledi ve omuzlarının üzerinde dalgalandı. Bu ona içindeki bir şeyi tatmin eden vahşi bir görünüm veriyordu. Bir zamanlar biri ona dişi aslan demişti. Tırnaklarını camın üzerinde sürükledi, nefesinin cama çizdiği sis tabakasında izler açtı, pençelerini biledi.

şAFAKTAN HEMEN ÖNCEYDİ VE LYDIA GüNEşİN DOğUşUNU IZLIYORDU.

Kuzey Rusya'yı kaplayan, derinliklerinden çıkarılan kömür kadar siyah olan yoğun karanlıktan ışık, soluk yarı saydam bir griye dönüştü. Ağaçlar buzdan iskeletler gibi ortaya çıkmaya başladı. Dünya yeniden gerçek olmaya başlamıştı.

Kasvetli koridorun sonundaki küçük tuvalete doğru ilerledi. Dışarıda üç kişilik bir yolcu kuyruğu oluşmuştu bile. Rusların, Çinlilerin aksine, sıraya girme konusunda iyi olduklarını fark etmişti. Ahşap panellere yaslanıp tekerleklerin sürekli dönüşünün kemiklerinde yankılandığını hissederken, düşünceleri arkadaki vagonda nereden geldiğini soran kadın üzerinde yoğunlaştı. Kadın Lydia'yı tedirgin etmişti.

Birden tuvalete doğru koşan hızlı ve hafif ayak sesleri duyuldu. Lydia ayaklarını sürüye sürüye sırada ikinci sıraya yükselmişti. Bu küçük, sıkışık tesisi kullanmak için acelesi yoktu ama vagona dönüşünü geciktirmek istemişti. Ayak sesleri kesildi. Lydia arkasına baktı ve dört kadın ve bir çocuktan oluşan sırayı görünce şaşırdı - ne zaman gelmişlerdi? - hepsi de sabırla bekliyordu, başörtüleri, şalları ve patates tarlalarında çalıştıkları belli olan iri mafsallı elleriyle köy işçileri. Yüzleri iletişimsiz, düşünceleri mahremdi. Kasketli küçük  ocuk başparmağını kemiriyor ve kendi kendine küçük fare sesleri çıkarıyordu. Onun arkasında yeni gelen duruyordu. Lydia şaşırmaması gerektiği halde bir sarsıntı hissetti. Bu Antonina'ydı, kamp komutanının karısıydı ve gümüş kürk mantosuna sımsıkı sarınmıştı.

"*Dobroye utro*, yoldaşlar," dedi yeni gelen parlak bir sesle. "Size de günaydın." Lydia'ya başıyla selam verdi.

Kadınlar ona gösterişli bir saksağana bakar gibi baktılar. Biri, "*Dobroye utro*," diye mırıldandı ve sonra yere baktı. Diğerleri sessiz kaldı. Çocuk kirli elini ceketine dokundurdu ve kadın ceketten uzaklaştı. Beyaz pamuklu eldivenlerini giymişti ve parmakları birbirinin etrafında kıvrılarak onları beceriksizce birbirine sürtmeye başladı.

"Yoldaşlar," dedi ama parlaklığı kenarlarından çatlıyordu, "çaresizim." Onlara gözlerinin yakınına bile ulaşmayan bir gülümseme verdi. "Sizce ben ... ?"

"*Nyet*."

"Sıranı bekle."

"Oğlumun gitmesi gerekiyor ama şikayet etmiyor. Sen daha iyi bilirsin."

Antonina'nın derin gözleri kırıştı. Ağzı kırılgan görünüyordu. Başını salladı ve bir eli diğerinin sırtını kaşımaya başladığında, beyaz pamuğun üzerinde küçük bir kıvrılma belirdi.

"Yoldaş," dedi Lydia sıranın dışına çıkarken hoş bir sesle, "benim yerimi alabilirsin."

Çocuğun annesi ona onaylamayan bir bakış attı. "Yoldaş," dedi Lydia'ya, sesi sakın ve makuldü, "burjuva kıyafetleri içindeki bu kadın gibi değersiz parazitlerin haklarımızı bizden çalmasına artık izin vermek zorunda değiliz. O açıkça bir işçi değil. Ona bir bakın."

Herkes solgun ve şımartılmış yüze, koyu renk saçlarına yuvalanmış yakut küpelere ve lüks kürk mantosuna baktı.

"Belli ki o-"

Lydia araya girdi. "Lütfen, yoldaş. *Pozhalusta*. Bu sana zarar vermiyor. Ona sıradaki yerimi veriyorum, yani-"

"Genç kız," dedi çocuğun annesi ilgiyle, "adın ne?" Lydia'nın ağzı kurudu.

"Adımın bir önemi yok. Bu beni ilgilendirmez-"

Kadın cebinden küçük mavi bir not defteri çıkardı. Üzerinde lastik bir bantla tutturulmuş bir kalem vardı.

"Adın ne?" diye tekrarladı.

Komutanın karısı aniden, "Bu kadar yeter yoldaşlar," dedi.

Başını yarım çevirerek eldivenli elini kaldırdı ve hemen ardından üniformalı yol arkadaşlarından biri duvardan ayrılıp onun yanında belirdi. Hiçbir şey söylemedi. Söylemesine de gerek yoktu. Kadınlar yere baktılar. Lydia daha fazlasını beklemedi. Adamın cüssesinden sıyrıldı ve

Kompartımanına doğru yöneldi ama yaklaşırken kadının üniformalı muhafızlarından ikincisinin yolunu kestiğini gördü.

"Affedersiniz," dedi kibarca.

Hareket etmedi. Sadece elini kalçasındaki silah kılıfına dayadı. Uzun boyluydu, ince Slav yüz hatlarına sahipti ve yanaklarına yüksek bir renk gelmişti. Koyu renk gözleri eğleniyordu.

"Söylesene kızım," diye sordu, çok yakın durup ceketini, ayakkabılarını, çirkin şapkasını tarayarak, "Yoldaş Komutanımızın karısıyla ne ilgin var?"

Lydia omuz silkti. "O benim için bir hiç."

"Öyle kalmasını sağlamak için buradayım."

"Bu senin işin, yoldaş. Benim değil."

Gözleri artık eğlenmiyordu ama uzun bir bakıştan sonra geçmesine izin vermek için kenara çekildi. Üniforması sanki çok fazla uyumuş gibi bayat kokuyordu. Koridorda koşar adım ilerlerken adamın gözlerinin başının arkasına dikildiğini hissetti.

KUŞLUK VAKTI ŞİDDETLİ YAĞMUR YAĞIYORDU, GRI BİR KARLA KARIŞIK YAĞMUR.

sağanak yağmur camlara kurşun gibi çarpıyordu. Geniş bir düzlükten geçerken hiçbir uyarı olmadan, tren endişe verici sarsıntılarla yavaşlamaya başladı, frenler çığlık atıyor ve buhar bulutları yanlarında dönüyordu. Dışarıda dünya bulanıklaştı.

Tahta çatılı ve paslı demir parmaklıklı küçük bir istasyon yavaşça gözden kayboldu ve Lydia tabelayı görür görmez nabzının hızlandığını hissetti. Trovitsk. Burası Trovitsk çalışma kampının istasyonuydu. Burada, silahlı askerlerin kartal bakışları altında, resmi bir geçiş kartı olmayan hiç kimsenin trenden inmesine izin verilmiyordu. Yine de Lydia oturduğu yerden kalktı.

"Nereye gidiyorsun?"

"Merak etme, Alexei. Sadece kendimi esnetiyorum."

"Burada inemezsin."

"Biliyorum."

"Yağmur yağıyor. Acelesi var."

Lydia kardeşine, onun zeki yeşil gözlerine baktı. O biliyordu. Adamın onun ne yapacağını bildiğini fark etti.

LYDIA TREN VAGONUNUN EN ÜST BASAMAĞINDA DURDU. THE Ağır kapı açıktı ama aşağıdaki platforma inmeye çalışmaktan daha iyisini biliyordu. Kapının çerçevesine yaslanıp telaşsız bakışlarla dışarı bakarken ve sigara içmeyi dilerken yağmur yüzüne çarpıyordu. Eğilmek ve sigara içmek birbirine yakışırdı; insanı tehditkâr olmaktan çıkarırlardı. Ve şu anda tehditkâr görünmemeyi her şeyden çok istiyordu.

Üç asker trenin en ucundaki bagaj vagonundan bir dizi adamı indirmekle meşguldü. Lydia onları izledi. Adamlar mahkûmdu. Bunu kambur omuzlarından, gergin ve solgun yüzlerinden, sanki bir darbe bekliyormuş gibi hareket etmelerinden anlayabiliyordu. Bazıları palto giymişti, birkaçı takım elbiseli, yakaları yağmura karşı kalkıktı, birinin üzerinde gömlek kollarından başka bir şey yoktu. Hepsinin başı açıktı.

Onları dikkatle incelemek için kendini zorladı, ne kadar istese de başka tarafa bakmayı reddetti. Çok mahrem hissettiriyordu. Kamburlaşmış figürlerde bir çıplaklık vardı, korkuları ve alçalmışlıkları çok büyüktü ve herkesin görebileceği kadar açıktaydı. Midesi bulanıyordu.

Baba, senin için böyle bir şey mi? Bu tür bir aşağılanma?

Ağzını kapalı tutmak, kelimeleri içine hapsetmek zordu. Giysilerinden ve şaşkınlıklarından bu adamların yeni mahkûmlar olduğunu anlayabiliyordu. Gardiyanlara attıkları gergin bakışlardan, hatta içlerinden birinin kısa bir an için Lydia'nın kendisine bakışından bile anlaşılıyordu bu. Gözlerindeki utanç. Kolunun altında eşarba sarılı küçük bir bohça taşıyan bir adam Lydia'ya tuhaf bir şekilde gülümsedi ve tüm bunlar korkunç bir hataymış gibi davranmaya çalıştı. Sıcak yataklarından ... ne için kaçırılmışlardı? Dikkatsizce söylenmiş bir söz, yanlış bir düşüncenin dile getirilmesi mi?

Üç asker, tüfeklerini sığır güdüsü gibi kullanarak onları istasyonun girişine doğru tökezleyerek ilerleyen uzun bir kuyruğa sokuyordu. En arkada ufak tefek, tombul bir adam hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Lydia'ya bir insandan çok hasta bir hayvanın sesi gibi geldi.

"İçeri gir."

Peronda devriye gezen bir muhafızdı. Açık vagon kapısını çarparak kapattı.

"Yoldaş *Soldat*." Lydia ona gülümsedi ve şapkasını çıkararak saçlarının dökülmesine izin verdi. Adam gençti. O da gülümsedi.

"Ciğerlerim iyi değil," dedi, "ve kompartımanında her zaman duman var. Biraz temiz havaya ihtiyacım var." Konuyu vurgulamak için gürültülü bir şekilde nefes aldı ve karla karışık yağmurun boğazının arkasını ısırdığını hissetti. Bu onu öksürttü.

"O zaman kapıyı kapat ve onun yerine penceresini aç." Ses tonu dostçaydı.

O anda trenin ilerisindeki basamaklardan inen zarif bir figür gördü. Bu Antonina'ydı. Kürklerinin üzerinde elmas yağmuru gibi parlayan yağmura karşı başını eğdi. Arkasında iki üniformalı refakatçi bavullarını trenden indirmeye çalışıyordu ama Aleksey onun hakkında yanılmıştı. Acele etmemişti. Acele etmedi. Yumuşak gri deri eldivenlerini parmaklarının üzerinde düzeltilti, şapkasının açısını ayarladı ve sonra ifadesiz gözlerle mahkûmların sefil sırasını inceledi. Üniformalılardan birine bir şeyler mırıldandı ve anında onun için küçük siyah bir şemsiye üretildi. Şemsiyeyi kabul etti ama çok fazla tuttu.

Başının üstünde, altından akan karla karışık yağmura kayıtsızdı.

Lydia derin bir nefes aldı. Birkaç kısa saniyesi vardı, en fazla bir dakika. Daha fazla değil, tren hareket etmeden önce. Askerin eli kapının üzerindeydi, kapıyı çarparak kapatmaya hazırды.

"Antonina," diye seslendi.

Bir çift derin göz yağmura karşı kısık bir şekilde ona doğru döndü ve kadın hafifçe başını sallayarak tanıdığını belli etti.

Asker arabanın kapısını kapatmaya başladı. "Geri çekilin." Lydia hareket etmedi. "Antonina," diye tekrar seslendi.

Güvercin grisi botlar telaşsız adımlarla ıslak platformu geçti ve Antonina onun önünde durdu, Lydia'nın gözünde trenin basamaklarında küçük görünüyordu. Asker şık bir selamla hemen uzaklaştı. Belli ki bu kadının kim olduğunu biliyordu. Kürkleri ve karmin rengi rujuyla, bordo sabahlığından çok daha az cana yakın görünüyordu.

Lydia dostça gülümsemeye çalıştı ama aldığı tek yanıt mesafeli bir yüz buruşturmaydı.

"Sen daha sormadan, genç yoldaş," dedi kadın hızlıca, "cevabım hayır."

"Neyin cevabı?"

"Sorunuzun."

"Ben soru sormadım." "Ama soracaktın."

Lydia hiçbir şey söylemedi.

"Öyle değil miydin?" Antonina şemsiyesini geriye attı ve Lydia'ya uzun uzun baktı, bakımlı kaşları alaycı bir kavis çiziyordu. "Evet, öyle olduğunu görebiliyorum."

Tavırları Lydia'yı rahatsız etti. Küçümseyiciydi; kendisini beceriksiz ve çocuksu hissetmesine neden olmuştu. Artık ayaklarının yere bastığından emin değildi. Bugün bu kadında o kadar şık ve kaygan bir şey vardı ki Lydia tutunacak hiçbir şey bulamadan kaydığını hissedebiliyordu.

"Sadece veda etmek istemiştım," diye mırıldandı.

"*Do svidania*, yoldaş."

"Ve ..."

"Ve ne?"

"Ve evet... haklısınız, bir şey sormak istiyorum."

"Herkes her zaman benden bir şey istiyor." Karanlık bakışları platformdaki mahkûmların bir araya toplanıp yeni emirleri beklediği yere kaydı. Durmak bilmeyen yağmur saçlarını başlarına yapıştırmıştı ve gürültüyle hıçkıran adam şimdi sessizdi, yüzü ellerinin arasındaydı, omuzları titriyordu.

Lydia bu kez gözlerini kaçırdı. Bu çok fazlaydı.

"Herkes," diye devam etti Antonina, gözleri hüznü ve ciddi olmasına rağmen eğleniyormuş gibi görünen bir sesle, "benden bir paket iletmemi, bir mesaj iletmemi, kocama, komutana, sevdikleri biri için şu ya da bu konuda yalvarmamı istiyor."

Lydia basamaklarda huzursuzca kaydı. "Bazen hatalar yapılır," dedi. "Herkes suçlu değildir."

Kadın kısa ve sert bir kahkaha attı. "OGPU kararları her zaman doğrudur."

Zaman tükeniyordu.

Lydia hızla, "Birini arıyorum," dedi. "Herkes öyle değil mi?"

"Adı Jens Friis. 1917'de yakalanmış ama Danimarkalı olduğu için bir Rus hapishanesinde olmaması gerekiyor. Sadece burada olup olmadığını bilmek istiyorum."

Bu kampta. Hepsi bu kadar. Başka bir şey değil. Bunu duymak ..."

Kadının gözleri ona dönmüştü, siyah buz gibi pürüzsüz ve soğuktu ama soluk deri eldivenlerinin avuç içleri birbirine şiddetle sürtünüyordu. Lydia'nın onlara nasıl baktığını fark etti ve ilk kez gülümsedi, küçük, öfkeli bir gülümseme ama yine de bir gülümseme.

"Bu adam senin sevgilin mi?" "Hayır."

"Peki o senin için ne ifade ediyor?"

"Lütfen, Antonina? *Pozhalusta?*" Lydia aceleyle söyledi ve hevesle bir basamak aşağı indi. Yanındaki muhafız yaklaşıyordu. "Tek ihtiyacım olan senden tek bir kelime."

Tren aniden altından sarsıldı ve büyük bir iç çekerek perondan aşağı buharlar gönderdi. Şaşırtıcı bir an için komutanın karısı, durmaksızın hareket eden iki eli dışında her şeyi gizleyen bir bulutla kaplandı. Buhar dağıldığında Antonina sırtını Lydia'ya dönmüştü, uzun kürk mantosu sanki derileri hâlâ canlıymış gibi sallanıyordu.

"*Hayır*, Lydia." Omzunun üzerinden "Cevabım hayır" diye seslenerek uzaklaşmaya başladı.

Asker kapıyı kapattı ve tren hareket etmeye başladı. Lydia hızla pencereyi açtı ve dışarı eğildi. "Felanka'daki pansiyonda olacağım," diye bağırdı geri çekilen kadının ardından. "Oraya benim için bir mesaj bırakabilirsiniz."

Platformdaki figürler yavaş yavaş küçüldü. Lydia, yağmur onları yuttuktan uzun süre sonra bile bulundukları yere bakmaya devam etti.

Yedi

"YOB *TVOYU MAT*," LIEV POPKOV ANİDEN SÖYLEDİ ve itti kocaman yumruğunu pencereye doğru kaldırdı. "Şuna bakın. Kokuşmuş cehennem çukuru."

Alexei, Lydia'nın onu susturmak için kaburgalarına sertçe dirsek attığını gördü ama artık çok geçti. Arabadaki her kafa onun işaret ettiği şeye bakmak için döndü ve kucağında uyuyan bir bebek olan genç bir kadın sessizce ağlamaya başladı. Bu kamptı. Trovitsk çalışma kampı. Başka bir şey olamazdı, gerçi bu mesafeden yeterince zararsız görünüyordu, daha çok düz kış ufkunun üzerinde yükselen dört köpek kulübesine benziyordu. Bunlar gözetleme kulelerinin uçları olmalıydı, ama kampın geri kalanı silik bir bulanıklık içinde kaybolmuştu, gizli ve تنها, ortak kulübelerden veya dikenli tel örgülerden herhangi bir şey seçilemeyecek kadar uzaktı.

"Tanrı piçlerin yardımcısı olsun," diye mırıldandı Alexei.

Karşı koltuktaki iri kadın yüzünü buruşturdu. "Şimdiye kadar pek başarılı olduğu söylenemez."

Lydia ikisine de baktı ve kaşlarını çatı. Mavimsi gözleri kocaman olmuştu. Şapkasının altından bir tutam saç çıkmış ve paltosunun yakasında bir alev parçası gibi duruyordu. "Sovyet Devleti bu insanlarla ilgileniyor," dedi kısık bir sesle. "En iyisi neyse onu yapıyor. Hepimiz için."

Oh, Lydia. Ama Aleksey başını sallayarak onaylar gibi yaptı. "*Baba*, devlete ne borçlu olduğumuzu asla unutmamalıyız."

"Sanki yapabilmişiz gibi," diye kıkırdadı iri kadın ve bu kıkırdama büyüyerek, bol göğsünü sallayan ve vagonun dar sınırlarında çok yüksek sesle duyulan gevşek bir kahkahaya dönüştü. Alexei ona giderek artan bir dikkatle baktı.

Vagonun diğer ucunda pipolu ve gür Stalin bıyıklı bir adam elini dizine vurdu. "Bu mahkûmlar iyi bir sebepten dolayı buradalar. Bunu unutmayalım, yoldaş."

Aleksey gözlerini tekrar pencereye çevirdi ve küçük bir şok geçirdi. Manzara tekdüze bir şekilde dümdüzdü, bir zamanlar bir ormanın bulunduğu yerdeki yara izlerine ve kütüklere ihanet eden çıplak bir araziydi, ancak bir şekilde baltadan kurtulmuş bir çam ağacının kenarı boyunca, sekiz adam bir arabayı iki büküm çekiyordu. Arabaya çıplak ağaç gövdeleri yığılmıştı ve adamlar zincirlerle arabaya bağlıydı. Onların ötesinde, buz gibi çorak arazide güçlükle görülebilecek kadar küçük ve renksiz başka figürler Çalışma Alanı'nda karıncalar gibi geziniyordu.

Alexei gözlerini onlardan ayırmadan, "Evet," diye mırıldandı. "Bu yüzden buradalar. İhtiyacımız olan hammaddeler bunlar."

"Sanayi için mi?" diye sordu kadın.

Başını salladı. "Stalin'in büyük Beş Yıllık Planı için."

"Peki mahkûmlar burada ne yapıyor?"

Yine de onları izledi. Bir adamın düştüğünü gördü. "Madencilik. Bu bölge maden cevheri ve kömür açısından zengin."

Rahatsız edici bir sessizlik çökerken, yolcular trenin tekerleklerinin altında bir yerlerde, acımasız bir kömür damarına kazma sallayan, ciğerleri boğucu bir tozla dolan kara yüzlü mahkûmları hayal ettiler.

"Ve kereste," diye ekledi Alexei usulca.

Yüce Tanrım, Jens Friis'in testereyle arası iyi olsun.

"BURASI BİZİM İÇİN FAZLA DÜZENLİ" DİYE HOMURDANDI LIEV POPKOV

Nefesinin altında. "Çok temiz."

Öküz beyinli ilk kez haklıydı. Felanka kasabası Aleksey'in ne beklediği ne de istediği bir yerdi. Lydia'yı aralarına almış, ana cadde Gorki Ulitsa'da yürüyorlar, çevrelerine dikkatle bakıyorlardı. Her zamanki çirkin beton apartman sıraları neredeydi? Kuzeydeki kasabaların çoğu, Rusya'daki muhaliflerin son zamanlarda bu seyrek nüfuslu bölgelere zorunlu göçünü karşılamak için ortaya çıkmış, yayılan kayıtsız yerlerdi. Bunlardan birinde fazladan birkaç yolcuyu kimse fark etmezdi. Ama burası farklıydı. Bu kasaba sevildiğini hissettiriyordu.

Zarif binalar geniş ve zarif bulvarlarda sıralanıyordu ve her yerde bol miktarda kıvrımlı demir işçiliği vardı. Balkonlar ve sokak lambaları, kapı

ve pencere düzenekleri, hepsi bir ferforje salgını içinde kıvrılıp bükülmüş. Felanka demir cevheri üzerine inşa edilmişti. Demirle yaşar ve nefes alırdı. Kasabanın batısında, tuğladan inşa edilmiş devasa dökümhane uzanıyordu. Ufukta dev bir siyah kaplumbağa gibi beliriyor, havayı dokunabileceğiniz bir şeye dönüştüren kötü kokulu dumanlar püskürtüyordu. Ama bugün doğu rüzgârı dumanı uzakta tutuyordu ve kasaba kırılğan mavi bir gökyüzünün altında cazibesini sergiliyordu.

"Popkov." Alexei önünden geçtikleri bir dükkânı başıyla işaret etti. "Burası."

Lydia'yı sokaklardan kurtarmak istiyordu. Trenden ayrıldığından beri sessizdi ve yıkanmış çarşaf kokan odalara yerleştirildikleri pansiyona kayıt yaptırdıkları süre boyunca solgun ve halsiz görünüyordu. Onun hasta olup olmadığını merak etti. Ya da kalben hasta.

Sokaktaki kapıyı iterek açtı. Burası, sol tarafında ağır demir baskı makinelerinin bulunduğu ve etraflarında derin tartışmalar yapan adamların toplandığı bir matbaaydı. Havada metal ve mürekkep kokusu vardı ama kasvetli iç mekânın sağ tarafında, pencerenin karşısında yüksek bir tezgâh uzanıyordu ve Alexei'nin dışarıdan fark ettiği şey de buydu. Müşteriler burada sıcak bir içecek alıp baskı siparişlerini beklerken ayakta durabiliyorlardı. Seyrek gri saçlarını topuz yapmış yaşlı bir *babuşka* dükkânın arka tarafında keskin bakışlarla oturuyor, bir elini yanındaki semaverin pençe ayağına koyuyordu.

"*Dobriy den*," diye kibarca selamladı Aleksey onu. "İyi günler."

"*Dobriy den*," diye başını salladı ve gülümsediğini sandığı dişsiz bir ağız bükme hareketi yaptı. Kendisi ve Popkov için çay, Lydia için de sıcak çikolata aldı. Bardakları pencerenin yanındaki ahşap tezgâha taşındılar ve sokağa bakarak durdular.

Popkov yine, "Çok düzenli," diye mırıldandı.

"Bizim için." "Ne demek istiyorsun?" diye sordu

Lydia.

Kadın yine aralarında duruyordu -her zaman olduğu gibi- ama ona bakmadı, eldivenlerini metal *podstakanik* içindeki sıcak bardağa sardı ve yanlarından geçen kamyonların telaşına baktı. Dükkânın kendi bölümünde başka kimse yoktu ve matbaanın gürültüsü duyulma tehlikesi olmadığı anlamına geliyordu.

Popkov parmaklarını kalın siyah sakalının içinde karıştırdı. Bir tomar tütün çiğniyordu ve dişleri o kadar lekeliydi ki siyah kıllarla birleşmişlerdi. "Bize ihtiyaçları yok."

"Paramızı mı kastediyorsun?" diye sordu.

"Da."

Sessizliğine gömüldü, çikolatasını yudumladı ve pencereye buhar üfledi. Alexei umut kırıntılarının avuçlarından kayıp gittiğini hissedebiliyordu. *Podstakanik*'ini sıkıntıyla çizik yüzeyin üzerine koydu.

"İnsanlar her zaman para alır," dedi kararlılıkla. "İnsanlar her zaman para alır."

Bunu hâlâ bilmiyor
musun?" Lydia omuz
silkti.

"Dinle Lydia." Alexei bir dirseğini tezgâha dayadı ve onun yüzüne odaklandı. Yorgun görünüyordu, gözlerinin etrafında koyu gölgeler vardı. "Buraya kadar geldik. Trovitsk kampına. Hatta bazı sefil mahkûmları bile gördük, zavallı piçler." Kadının irkildiğini gördü, gözünün yanındaki kasın küçük bir hareketi. Hepsini bu kadardı. Hiçbir şey söylemedi. Sesini alçalttı. "Bir sonraki bölümün zor olacağını hep biliyorduk."

"Zor mu?" Popkov homurdandı. "Çok tehlikeli demek istiyorsun."

"Yine de imkânsız değil." Alexei sinirlenmişti ve sanki akıllarını başlarına getirebilecekmiş gibi parmak eklemleriyle tahtaya sert bir vuruş yaptı. "Jens Friis hâlâ orada olabilir."

Onun titrediğini gördü. Bazen onun ne kadar savunmasız, ne kadar korumasız olduğunu unutuyordu. Kendisine, Japonya'da askeri bir eğitim kurumunda geçirdiği yıllar boyunca kendini kontrol etmeyi öğrendiğini, ama onun hiçbir şey öğrenmediğini hatırlatmak zorunda kalıyordu. *Çayından* bir yudum aldı. Sıcaktı ve içinde bir yol açtı ama derinlerde, soğuk ve el değmemiş olanı ısıtamadı. Kendini dikleştirdi, omuzlarını gerdi ve tek gözlü Kazak'la yüzleşti.

"Popkov, senin tehlikeyi seven bir adam olduğunu sanıyordum. Duyduğuma göre annenin sütüyle içmişsin."

Tek siyah gözünün titrediğini ve hızla aralarındaki kıza doğru kaydığını gördü. O anda Aleksey, Popkov'un herhangi bir tehlike korkusu varsa -ki bundan ciddi olarak şüpheliydi- bunun kendisi için olmadığını anladı. Aleksey adamdan nefret ediyordu. Lydia'yı bu tembel, aptal, sarhoş, ayı gibi kokan ve at gibi osuran Kazağa bağlayan şeyin ne olduğunu asla anlayamayacaktı. Ama şu anda ona ihtiyacı vardı.

"Popkov, sanırım bu gece seninle yola çıkma zamanımız geldi. Cebimizde bir tomar ruble ve birkaç kafayı kırmak için bir votka şişesiyle."

Aleksey'in sesi yeterince cana yakındı ama iri adama attığı bakış soğuk ve meydan okuyucuydu. Popkov döndü, göz ucuyla onu süzdü.

Lydia'nın şapkasını çıkardı ve gülümseme ya da hırlama olabilecek bir şekilde dişlerini gösterdi. "Da."

Daha önce de böyle yapmışlardı. Birkaç şişe ikram, yabancı bir kasabanın arka sokaklarında birkaç yeni arkadaş. Neler keşfedebileceğinizi, gevşek bir dilden hangi sırların yuvarlandığını görmek inanılmazdı. Hangi memur temiz, hangisi kirliydi. Hangisi patronunun karısını beceriyordu ve hangisi karanlık sokaklarda küçük çocukları tavlamaktan hoşlanıyordu. Popkov Felanka'nın çok düzenli, çok temiz olduğundan yakınırken bunu kastediyordu ama hiçbir yer *çok temiz* değildi. Böyle yerler yoktu.

"Görüyorsun ya Lydia, bunun için çok erken..."

Ama bir inilti çıkardı ve başını ellerinin arasına aldı. Şapkası yere düştü ve saçları solgun yüzünün etrafında ateşten bir perde gibi yuvarlanarak onu dışarıda bıraktı. Aleksey Popkov'a baktı. İri adam kıza öyle bir dehşet ifadesiyle bakıyordu ki, sanki kızın iniltisi onu bir Parti yetkilisine rüşvet vermekten tutuklanma ihtimalinden çok daha fazla korkutmuştu. İkisi de onu daha önce hiç böyle görmemişti. Aleksey elini uzatıp kızın omzuna dokundu.

"Ne oldu Lydia?"

Vücudunda titreme başlamıştı. Bekledi. Kız hiç ses çıkarmadı. En azından ağlamıyordu. Ağlayan kadınlardan nefret ederdi. Tam bir dakika sonra hafifçe omzunu sıktı. Paltosunun dolgusu altında küçük ve kırılğan kemiklerinin şeklini hissedebiliyordu ama baskının canını yaktığını anlayana kadar sıkmaya devam etti. Popkov'un homurdandığını ve göğsünden bir gümbürtü çıktığını duydu ama yine de omzunu bırakmadı.

Bir mırıltıyla başını kaldırdı ve yavaşça gözlerini kırıştıtararak ona doğru döndü. Genelde çok parlak ve meraklı olan gözleri donuk ve düzdü, hüznü çamurlu bir kahverengiydi ama ağzı sevecen bir gülümsemeye dönüştü.

"Artık durabilirsin," dedi yumuşak bir sesle.

Durdu ama elini çekmedi. Elini kızın omzunda bıraktı. "Şimdi iyi misin?" diye mırıldandı.

"Gayet iyi." Kadın ona inandırıcı olmayan bir gülümseme verdi ve adam onu sarsmak istedi.

"Bütün bunlar neydi? Anlat bana."

Uzandı ve kısa bir an için bir kuş kadar hafif elini onunkinin üzerine koydu, ama sonra ona o lanet omuz silkmelerinden birini verdi ve sıcak çikolatasını aldı. "Sadece seni korkutuyorum," diye mırıldandı ve içkisini yudumladı.

"Başardınız."

"Yani bu gece, Liev, sen . . ."

Ama Popkov'un dikkati başka bir yere kaymıştı. Bakışları dışarıdaki geniş caddede bir şeye sabitlenmişti, yüzünde aptalca bir sırıtış vardı. Aleksey, Kazak'ın dikkatini çeken şeyin ne olduğunu anlamak için caddeyi taradı ama ilk başta olağan dışı bir şey görmedi. İnsanlar kaldırım boyunca hızla yürüyor, rüzgârdan kaçmak için acele ediyorlardı, *fufaikaları* boyunlarına kadar sıkıca *iliklenmişti* ve ağır bir kamyon penceredeki camı titreterek yolda ilerliyordu. Kamyon geçip giderken, Aleksey karşı kaldırımda dimdik duran, iki elini sallayarak Popkov'a gülümseyen bir figür gördü. Trendeki iri kadındı bu, Selyansk'taki otelde kalan başörtülü kadın. Göğüsleri olan kadın. Onun burada ne işi vardı? Aptal Kazak'la yüzleşmek için hemen arkasını döndü, ama Lydia ondan önce davrandı.

"Liev," diye tısladı, "ne yapıyorsun?" Ona hafifçe göz kırptı. "El sallıyorum-" "Bizi takip ediyor, farkında değil misin?" "*Hayır.*"

"*Da.*"

"*Nyet.*"

"O ne biliyor?" "Hiçbir şey.

Neechevo."

"Ona söyledin, değil mi?"

Lydia'nın keskin ses tonu karşısında yaralı kaşları çatıldı. "Ona ne söyledin?"

"Çin'den buraya geldiğimizi." "Yani?"

"Oh, Liev, seni aptal, ona başka ne söyledin? Bir OGPU ajanı olabilir."

İri adam homurdandı. "O bir casus ya da muhbir değil."

Alexei, tartışma odanın diğer tarafındaki matbaa tezgahında toplanan adamların çok fazla dikkatini çekmeden önce bu işi çabucak halletmeye karar verdi. Her ne kadar bu ikilinin bir kez olsun birbirlerini boğazladıklarını görmek hoşuna gitse de, şimdi sırası değildi. "Kadını görmezden gel, Popkov. Ondan uzak durun. Bu riski göze alamayız-"

Kazak kendi kafasındaki pis *şapkayı* kaptığı gibi tezgâhın üzerine fırlattı ve Aleksey'in *çayını* devirdi. Üçü de kenardan akan kahverengi sıcak sıvı havuzunu görmezden geldi.

"Sakın bana emir vermeye kalkma Alexei Serov!" Popkov başını salladı, kalın siyah bukleleri boynuz gibi yükseliyordu ve homurdandı, "Sana söylüyorum, o bir casus değil. *Onu* takip *ettiğinizi* düşünüyor." Gürültüyle yere tükürdü, şeytani siyah bir jet tahtaların üzerinde kayıyordu.

Arkadaki yaşlı *babuşka* bir şikayet çığlığı attı ama Popkov'un tek gözünden gelen bir bakışla susturuldu.

"Liev!" Lydia söyledi.

Ama açıklanamaz bir şekilde, yüzünde aniden bir gülümseme belirdi. Bu da nereden çıkmıştı? Bu ikisinin bundan sonra hangi uçurumdan atlayacakları hiç belli olmazdı. Aleksey dökülen bardağı düzeltti, sıkıntısını bastırmak için kollarını göğsünde kavuşturdu ve kız kardeşinin bununla nasıl başa çıkmaya niyetlendiğini izledi. Popkov söz konusu olduğunda, onun içgüdülerinin iyi olduğunu kabul etmek zorundaydı.

"Adı ne, Liev?" Lydia sordu. "Elena Gorshkova."

"O senin için ne ifade ediyor?"

"Bir arkadaş." Sakalının üstünden kırmızı bir kızarıklık yükseldi ve burnunun kenarlarına doğru süzüldü.

"Arkadaştan öte bir şey mi?" Kadın adamın yüzünü dikkatle inceledi. "Onunla ilk nerede tanıştınız?"

"Selyansk'ta."

"Otelde mi?"

"Da."

Durakladı ve uzun bir nefes aldı, sonra şapkasını tezgâhtan aldı ve iri göğsüne dayadı. "Git," dedi gülerek, "eğer istediğin buysa."

Popkov uzun bir süre ona baktı, sonra kendini şiddetle salladı. Alexei bir an için onu kocaman kollarının arasında ezeceğini sandı ama onun yerine kapıya doğru hantalca yürüdü. Alexei kapıya ulaşmadan yoluna çıktı.

"Popkov, dikkatli ol."

İri adam başını salladı. "O neden burada? Felanka'da."

Popkov anlaşılmaz bir şeyler homurdandı ama Aleksey bunun peşini bırakamazdı.

"Nedenini biliyor musun?" diye ısrar etti. Yağlı boğazının derinliklerinden bir homurtu daha geldi. "Söyle bana."

Bir homurtu daha bekliyordu ama onun yerine Kazak bir kez daha sakalını karıştırdı, tek sağlam gözünü kıstı ve sakın bir sesle, "Elena Gorshkova oğlunun mezarını ziyaret etmek için Felanka'da," dedi.

Lydia uzanıp onun omzunu yakaladı. "Liev, onunla konuşmadan önce şu lanet tütünü tükür."

Popkov, Lydia'nın sırtına bir sevgi gösterisi olduğu belli olan bir hareketle sertçe vurdu ve dükkândan dışarı fırladı. Alexei ve Lydia birlikte ve sessizce pencereden Popkov'un geniş bulvarı on büyük adımla geçmesini izledikten sonra, onun için durmak istemeyen ürkek bir salon arabanın tamponunu koparmakla tehdit ettiler. Elindeki tütün tomarını oluğa fırlattığını, ağzını *şapkaya* sildiğini ve tekrar tüylü yelesinin üstüne sıkıştırdığını, sonra da ikisini de şaşırtan zarif bir selamla kadını selamladığını gördüler. Beklenmedik çift, rüzgârın ısırmasına ve etraflarındaki kalabalığın telaşına aldırmadan, sanki bir parkta gezintiye çıkmış gibi birlikte uzaklaştı.

Lydia içini çekti, dirseklerini tezgâha dayamış, çenesini ellerinin arasına almıştı. Alexei onun gözlerindeki hüzünlü ifadeden nefret ediyordu. Bu, Çinli komünisti Chang An Lo'nun yine beynini kemirdiği anlamına geliyordu. Kendini tezgâhtan uzaklaştırdı.

"Gel Lydia, yürüyelim. Bize iyi gelir."

Sekiz

GÖKYÜZÜ PARLAKLIĞINI KAYBEDİP DÖNÜŞÜNE KADAR YÜRÜDÜLER

Sessiz bir kızıl, erimiş metalin soğurken aldığı renk. Işığı her şeyi yumuşak pembe bir tonla yıkıyor, bu da manzaranın sertliğini yalanlıyordu ama Lydia'nın ruh haline uyuyordu. Keskin kenarlardan, siyah ve beyazdan, doğru ve yanlıştan bıkmıştı. Kendini tanıdığını, kendisinin nerede bitip başkalarının nerede başladığını, nerede durup nerede başlayacağını bildiğini sanıyordu. Ama şimdi ... şimdi artık bilmiyor gibiydi. Çok fazla şey yapmaya mı çalışıyordu? Kendini sandığı kadar güçlü değil miydi? Chang An Lo'nun ona inandığı kadar?

"Sende bir aslanın kalbi var," diye fısıldamıştı ona bir keresinde, bakır rengi saçlarından bir tutamı parmaklarının arasından geçirirken, "bir aslanın yelesi kadar."

Kıvrımı dudaklarına götürdü ve kız öpeceğini sandı ama öpmedi. Bunun yerine dişlerini ucuna geçirdi ve yavaşça ve kasıtlı olarak ısırды, böylece bir parmak uzunluğu ağzının içinde kayboldu. Yutarken siyah gözleri onunkilere sabitlendi ve içinden bir heyecan dalgası geçti. Kendi kafasındaki saçlar onun içindeki tünellere doğru kayarken boğazının çalışmasını izledi.

"Artık benim bir parçamsın," demişti basitçe ve ona kalbini durduran o yavaş gülümsemesini vermişti. "Artık içimde kükreyişini dinleyebilirim."

Güldü ve onun kollarına uzandı, ona hırladı, köprücük kemiğini dişleriyle ısırды, tırnaklarını göğsünün gergin derisinde gezdirdi.

"Lydia?" Arayan Alexei'ydi. Yüzüne bakabilmek için başını bir yana eğmişti. "Hâlâ benimle misin?"

Bunu hafifçe, kolay bir kahkahayla söyledi, ama kelimelerin ardındaki endişeyi, belirsizliği duyabiliyordu. O da ondan şüphe ediyordu. Matbaanın önündeki kaldırıma ayak bastıkları andan itibaren Alexei

Kadının kolunu kendi koluna doladı ve kasabanın içinden geçerken iyi bir tempo tutturdu. Onu Lenin Kütüphanesi'nin heybetli sütunlarının yanından geçirip çakıl yollarla döşenmiş, kenarları dekoratif demir çemberlerle çevrili sakin bir parka götürdü. Lydia'ya yemek için yalvaran açık ağızlar gibi görünmüşlerdi. Çalışma kampının görüntülerini kafasına zorla sokuyorlardı.

Kolunu kardeşinin koluna sıkıca kenetledi. Burası ıssız bir yerdi. Yine de kalabalıktı çünkü rüzgâr çıplak dallara vurdukça ya da kaidesinin üzerindeki heykelin etrafında bir gazeteyi kovaladıkça etraflarında çok fazla hareket ve kargaşa vardı. Boş Belomor sigara paketleri ve terk edilmiş fıstık kabukları ayaklarının altında dönüyordu ve yürüdükleri süre boyunca Alexei konuşuyordu. Sözleri onu yatıştırıyor, sakinleştiriyordu. Sonsuz bir incelikle sözcükleri sessizliğe yedirirken, sözcüklerin akışı zihninde sağlam dayanaklar yaratıyordu. Adım adım planlarının izini sürüyor, onu da yanında götürüyor, hatırlatıyor, yönlendiriyor, elinden kayıp gitmesine izin vermiyordu.

Alexei kemerinin tenine sıkıca bağlı olduğu belini sıvazladı ve düşüncelerini sık sık koruyan o kopuk bakışını bir kez olsun atarak ona gülümsedi. Parktan ayrılmışlardı ve evlerin daha küçük olduğu ama oymalı panjurlarla gösterişli bir şekilde dekore edildiği bir bölgeden geçen bir yolda ilerliyorlardı.

"Paramız var," diye hatırlattı ona. "Elmaslarımız ve babamız için yeni kimlik belgelerimiz var. İyi hazırlandık Lydia."

"Biliyorum."

"Kamptaki muhafızlara rüşvet vermeye kalkışmanın tehlikeli olacağını hep biliyorduk. Doğru kişiyi bulmak için, ruhunu satacak ve sahip olmak için her şeyi, hatta idamı bile göze alacak kadar açgözlü bir muhafız..."

"Biliyorum." Bir duraklama. "Biliyorum."

Rüzgâr onun sözlerini kaptı.

"Bu zamanımızı alacak," dedi sessizce. "Şu ya da bu riske giremeyiz, girmemeliyiz-"

"Biliyorum."

Aralarında bir sessizlik oluşmasına izin verdi ama yine de onun kolunu kendi koluna doladı. Bileğinde sabitlenmiş olan elindeki gücü ve onu kontrol eden zihnin gücünü hissedebiliyordu.

"Alexei." "Ne oldu?"

"Sizce Jens de o mahkumlardan biri miydi?"

Adamın elindeki bir kasın gerildiğini hissetti, nefes alışını duydu. "Şu kereste arabasını çekmekten mi bahsediyorsun?"

"Evet."

"Pek olası değil." Sesi yağmur olasılığını tartışıyormuş gibi sakindi.

"Bir adamın kızıl saçlı olduğunu düşünmüştüm."

"Hayır Lydia, çok uzaktaydık. Bunu görmek mümkün değil.

Bu hüsnükuruntu. Her neyse, artık kırmızı olmayabilir."

Birbirlerine baktılar, sonra sessizce yürüdüler, sokak giderek daralıyor, mahalle kabalaşıyordu. İyi inşa edilmiş tuğla evler yerlerini yorgun ve perişan görünen şekilsiz ahşap evlere bırakmıştı. Onlar geçerken bir kapı aralığında duran bal rengi bir kırma köpek onlara doğru kişnedi.

Keşke.

Keşke. Düşünüyorum. Oh evet, baba, Alexei haklı. Senin için diliyorum ve seni düşünüyorum. . . ve senin için korkuyorum. Seni, yeşil gözlü bir Viking'i, yeraltındaki madenlerden birinde var olmaya mahkum edilmiş olarak hayal ettiğimde kanım donuyor.

"Bu kasabayı inşa eden adam ileri görüşlüydü," diye düşüncelerini böldü Alexei. Arkasını dönmüştü, bu yüzden sadece yüksek alnı ve tavizsiz burnuyla profilini görebiliyordu, ama ağzı bir onay çizgisi şeklinde kıvrılmıştı.

"Ne demek istiyorsun?" Kasabayla hiç ilgilenmiyordu.

"Adı Leonid Ventov'du."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Araştırmamı yaptım. Savaşa hazırlanırken arazide keşif yaparsınız."

Lydia onu bu yüzden, onları güvende tuttuğu için seviyordu. Onun kolunu sıktı. "Bana şu senin Leonid Ventov'dan bahset."

"Geçen yüzyılın sonunda Odessa'da yaşayan bir sanayiciydi. Bu soğuk kara toprağın altında yatan devasa kömür ve demir cevheri yataklarını keşfederek şişmanladı ve zenginleşti ama son derece dindar bir adamdı. Bu yüzden toprağı soyup soğana çevirmek, tecavüze uğramış ve işe yaramaz halde bırakmak yerine, Tanrı'sına güzelce tasarlanmış bir teşekkür olarak bu Felanka kasabasını inşa etti. Giderek zenginleşen sanayici türünün diğer üyelerini de Rusya'da aynı şeyi yapmaya ikna etmeye çalıştı ama ..." Sesi kesildi.

Lydia onun dikkatinin aniden başka bir yere odaklandığını hissetti. Bir sıra evin gölgesinden çıktıklarında ileriye baktı ve onun ilgisini çeken şeyin ne olduğunu gördü. Önlerinde, kasabanın kenarında düz bir arazi uzanıyordu.

Yaklaşık bir kilometre ötedeki demir dökümhanesine giden geniş ve bozuk bir yol dışında ıssız, donuk bir manzara. Tuğla bina, karanlığın örtüsü altında kasabaya yaklaşmak için gecenin çökmesini bekliyormuş gibi kambur ve yasakçıydı. Bacaları, kızıl gökyüzünü tırmalayan parmaklar gibi yukarı doğru uzanıyor ve bugün doğu rüzgârıyla kasabadan uzaklaşan yoğun siyah bir duman püskürtüyordu. Ama yine de havanın tadı ekşiydi ve burun deliklerini yakıyordu.

Lydia ilgiyle inceledi. "Yani onu buraya mı getireceğiz?"

"Baba. Jens'i kamptan çıkarır çıkarmaz onu saklamamız gerekecek. Kararmış yüzlerin ve sürekli değişen vardiyaların norm olduğu bir dökümhaneden daha iyi bir yer olabilir mi? O büyük metal işçileri kalabalığı arasında fark edilmeden geçip gidecektir ama önce ..."

". . onu oraya götürmek isteyen bir işçi bulmalıyız."

"Aynen öyle. Senin Kazak ve ben bu gece bunun üzerinde çalışmaya başlayacağız." "Alexei?"

Adımları yavaşladı ve sonunda her yönde kilometrelerce uzanan donmuş arazinin kenarında durdu. Sadece dökümhanenin kendisi, sanki yaratıcısı onu mümkün olduğunca gözden uzak tutmaya çalışmış, çirkinliği Tanrısının ihtişamına bir hakaretmiş gibi, batık bir oyukta inşa edilmişti. Artık din, Politbüro'nun Komünist çizimlerini sildiği kirli bir kelimedenden başka bir şey olmadığından, Rusya'nın fabrikaları ve dökümhaneleri yeni kiliseler haline gelmişti.

"Alexei?" Lydia parmağıyla ısrarla onun koluna dokunarak tekrar söyledi.

Dinlediğini belirtmek için başını salladı ama gözleri hâlâ dökümhaneye giden yolu inceliyordu. Görünmeyen bir yerden bir kamyonun kalkış sesi kulaklarına ulaştı.

"Aklıma bir fikir geldi," dedi.

Adamın kolunun sertleştiğini hissetti. Adam hızla ona baktı. "Ne fikri?"

"Yardıma ihtiyacım var. Şu anda sadece sen ve Popkov bir muhafız ve rüşvet alacak bir dökümhane işçisi bulmaya çalışıyorsunuz, ben ise oturmuş senin yapmanı bekliyorum-"

"Tanrı aşkına Lydia, ne bekliyorsun? Yüzünü göstermeye ve sorular sormaya başlarsan hepimizi tehlikeye atarsın." Lydia'nın elini sıkıca kavradı. "Yapma!" dedi. Yeşil gözleri dikkatle onunkileri inceledi. "Her ne ise, yapma! Beni duyuyor musun? Yapma!"

Aralarında sadece kamyon motorunun yaklaşmasıyla bozulan uzun bir sessizlik vardı. Lydia gözlerini kaçırarak ilk kişi oldu, ondan çekindiği için değil, ne kadar kızgın olduğunu görmesini istemediği için. Elini adamın kolundan çekmeye çalıştı ama adam bırakmayı reddetti. Gökyüzü rengini kaybediyordu ve karanlığın ilk kanatları batıdan süzülerek geliyordu.

"Hadi geri dönelim," dedi Lydia.

Döndüler ve sessizlik içinde dar sokaklar boyunca adımlarını geri çektiler.

KAMYON ONLARI SOLLADI. BOŞTU VE ZIPLIYORDU.

Hızla ilerliyor, tozu dumana katıyor ve ardında kötü bir koku bırakıyordu, ama az ileride bir el arabası yolun ortasında yan yatmış, oluklara yuvarlanan lahanaları gevşek kafalar gibi kusuyordu. Kamyon kornasını çaldı, sonra sarsılarak durdu. Lydia ve Alexei yaklaşırken, kamyonun sarışın genç sürücüsü camını indirdi, dışarı eğildi ve Lydia'ya seyrek bıyıklarının altında mükemmel dişlerini gösteren davetkâr bir gülümseme sundu. Başındaki lacivert yün kasketi bir gözünün üzerine açılı bir şekilde indirmiş, ona bir maceracı havası vermişti.

"Merhaba güzelim," diye seslendi, "*ti takaya krasivaya*."

Lydia Aleksey'in kıldandığını hissetti ama yine de kamyonun kabinine baktı ve şoföre gülümseyerek cevap verdi. "*Dobriy den*," diye karşılık verdi. "İyi günler."

"Bırakmamı ister misin?"

Soruyu havada asılı bıraktı ve her iki adamın da cevabına karşı tetikte olduğunu hissetti. Alexei hâlâ onun elini kolunda tutuyordu ama konuşmak için hiçbir girişimde bulunmadı, kasıtlı olarak dümdüz ileriye, yoldan çekilmekte olan arabaya bakıyordu.

"*Hayır*. Ama yine de teşekkürler." Şoföre yavaşça yan yan baktı ve onun keyifle güldüğünü duydu.

Taksisinde eğildi ve elinde küçük bir şey tutarak pencereden Lydia'ya doğru fırlattı. Lydia boştaki eliyle onu havadan kapana kadar aralarında dönüp durdu. Sadece metal bir disk, bozuk paradan daha büyük değildi ama mükemmel bir şekilde parlatılmıştı ve **üzerine** *Niko* ismi kazınmıştı. Şoför ona el salladı ve yola devam etti.

Lahanalar, egzoz dumanı geçirerek ve kornasını uzun uzun çalarak onları terk etti.

Alexei, "Bahse girerim yanından geçen her kız için kamyonetinde bunlardan bir tane bulunduruyordur," diye mırıldandı ve onun bu küçük hediyeden rahatsız olduğunu görmek Lydia'yı eğlendirdi. Yassı diski parmaklarının arasında döndürdü ve güneşin son ışıkları onu ateşe çevirdi.

"Bu bir alamet," diye güldü ve çirkin şapkasını çıkarıp saçlarını serbest bıraktı.

Chang An Lo'dan alametleri, tanrıların onları nasıl işaret olarak gönderdiğini öğrenmişti. Batılılar onları tanıma becerisini kaybetmişti ama Chang ona tilki ruhuyla onları nasıl hissedeceğini öğretmişti.

"Lydia, öyle bir şey yok-"

"Tabii ki var." Pırıl pırıl parlayan diski döndürdü. "İçindeki ateşe bakın. Benimle eşleşiyor. Görmüyor musun, demek ki burada olmam gerekiyor. Alamet o kadar parlak yanıyor ki, kaderimizde başarı olduğunu gösteriyor."

Alexei sokağın ortasında durmuş, yüzünde şaşkınlık ifadesiyle ona bakıyordu. Ama onun gözlerindeki kahkahayı da kaçırmamıştı.

"Şimdi," dedi, "sana fikrimi söyleyeyim mi?"

"CEVAP HALA HAYIR."

Lydia pansiyondaki odasında tek başına duruyordu, bacakları yatağa kıvrılıp uykuya sığınmasına izin vermeyecek kadar sert ve inatçıydı. Sanki artık emirleri kendisinden değil de Alexei'den alıyorlardı. Alexei'nin sözlerinin hâlâ kafasının içinde ısrarla çınladığını duyuyordu, bu da onu elindeki şapkayı kurcalamaya, aslında yapmak istediği şey Alexei'nin ipliğini pazara çıkarmakken şapkanın ipliğini pazara çıkarmaya itiyordu.

Cevabım hala hayır.

Tekrar tekrar söylediği şey buydu. "Kendi başına dolaşmana izin vermeyeceğim. Cevabım hayır."

Planı açıktı, gerçekten de basitti. O ve Popkov önümüzdeki birkaç günü ya da haftayı -ne kadar sürerse artık- arka sokakların enkazını karıştırarak, zayıf noktalarını bulmak için didik didik ederek geçirirken, o da tren istasyonuna dönecek ve bir bilet almaya çalışacaktı

geldikleri yöne, Selyansk'a doğru giden bir trene bindi.

"Neden?" diye sordu, gözleri kısılmıştı. "Bunun amacı ne olabilir ki?"

"Esir kampının Çalışma Bölgesi'nden tekrar geçmek için."

Dişlerinin arasından sertçe nefes verdi, sadece ani ve güçlü bir duyguyla hazırlıksız yakalandığında çıkardığını fark ettiği alçak bir ıslık sesiydi bu. Bu onu uyarmış olmalıydı.

"Görüyorsun ya," diye devam etti, "kampa bir mesaj iletmenin bir yolunu bulabilirim. Artık bu trenlerin transit olarak mahkum taşıdığını da biliyoruz, biriyle temas kurmanın bir yolunu bulabilirim ve"-dinlemesini sağlamak için kelimeleri yavaşlattı; kardeşinin düzensizlikten nefret ettiğini biliyordu-"Babamı arayabilir Jens Friis'i arayabilir ve ona-"

"Çok fazla *mights* var."

Yanaklarında donuk bir kızarıklık hissetti. "Sen ve Popkov yetkililere rüşvet vermekte başarılı olamayabilirsiniz, bunun yerine ikinizi de doğruca esir kampına atıp beni burada tek başıma bırakabilirler. Bu," demişti elini Popkov'un kolundan çekerek, "*olabilir*. Peki sonra ne olacak?"

Panjurları kırık menteşelerle asılı duran ve çatısı düzensiz bir şekilde yamalanmış bir evin önündeki dar sokakta hareketsiz duruyorlardı. Karanlık, garip şekilli uzun gölgelerle yolun ortasına doğru yuvarlanmaya başlamıştı ve arkalarında bir grup at arabası ilerliyordu.

"Lydia." Lydia'nın elini tutmaya çalışmadı. "Üçümüz de dikkatli olmalıyız. Beni dinleyin. Eğer sürekli omzumun üzerinden bakıp ne tür maskaralıklar yaptığınızı merak edersem buradaki görevimi hakkıyla yerine getiremem."

"Maskaralık mı?"

"Onlara ne dersiniz deyin, ama soruları soran kişinin ben olmam gerektiğini göremiyor musunuz-"

"Neden? Erkek olduğun için mi?"

"Evet."

"Bu doğru değil."

"Doğru ya da yanlış buna dahil değil, Lydia. Bu işler böyledir. Sen *ranimaya* sırf kadın olduğunuz için ve-" "*Ranimaya* ne demek?" Sormaktan nefret ederdi.

"Savunmasız demek."

"Bence belki de Komünistler doğru olanı yapmışlardır."

Adam kızın yüzünü öyle bir dikkatle inceledi ki, kız neredeyse arkasını dönecekti. "Peki tam olarak ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Komünistlerin kadınlara daha fazla eşitlik tanınması, onları .

.."

Kız mı erkek mi olduğu anlaşılamayan, yağlı bukleleri olan ve burnunun altı sümükle kaplı küçük bir çocuk aniden Lydia'nın dizinin dibinde belirdi. Yuvarlak kahverengi gözleri bir köpek yavrusununki gibi nemli bir umutla ona bakıyordu ama Lydia çocuğa gülümsediğinde çocuk geriye doğru sendeledi ve pis başparmağını ağzına soktu.

"Bir gösteriye dönüşüyoruz," diye mırıldandı Aleksey.

Lydia'yı sinirlendiren uzun bir iç geçirdi ve caddenin ilerisinde, pencere pervazına yaslanmış pipo içen bir adamın olduğu yere baktı. Burnunun üstündeki siyah bantla birbirine bağlanmış bir çift gözlüğün arkasındaki gözleri, sessiz bir ilgiyle onları izliyordu. Alexei Lydia'nın üst kolunu tuttu ve onu ileri doğru itmeye çalıştı ama Lydia hareket etmeyi reddetti. Ondan uzaklaştı ve çocuğun önündeki kaldırıma çömeldi. Cebinden bir bozuk para çıkardı, başka bir işle meşgul olmayan kirli elini kendi eline aldı ve küçük parmaklarını rublelerin etrafına sardı. Minik balıklar kadar soğuk ve kaygan hissediyorlardı.

"Yiyecek bir şeyler için," diye nazikçe gülümsedi.

Çocuk hiçbir şey söylemedi. Ama ağzındaki başparmak aniden dışarı fırladı ve Lydia'nın saçlarından aşağı, çenesinin yanından geçerek boynuna indi. Bu iki kez tekrarlandı. Çocuğun saç tellerinin ateş gibi sıcak olmasını mı beklediğini merak etti. Kıvrıkcık yaratık hiç ses çıkarmadan döndü ve şaşırtıcı bir hızla üç ev ötedeki açık kapıya doğru paytak paytak yürüdü. Lydia ayağa kalktı ve kardeşine katıldı. Yan yana ama artık birbirlerine dokunmadan, Alexei'yle birlikte hızlı adımlarla sokağı çıkmaya devam ettiler.

"Sokakta rastladığımız her pis çocuğa para dağıtırsanız," diye mırıldandı, "kendimize hiç para kalmayacak."

Uzun bir süre sert bir sessizlik içinde yürüdüler, ama rüzgârın hâlâ kuyruğunu kıstırmış gazete yapraklarını kovaladığı parkı bir kez daha geçtiklerinde Lydia birdenbire, "Senin sorunun, Aleksey, hiç fakir olmamış olman," diye çıkıştı.

PANSİYONDA BİRKAÇ SÖZLE AYRILDILAR. BİR TANEYDİ

Demir parşömenlerden yoksun, yüz­süz ve tamamen unutulabilir yeni binalar. Genişleyen işgücünü barındırmak için şehrin dört bir yanına yayılıyorlardı, ancak temiz ve anonimdi, bu da her ikisine de uyuyordu.

Giriş salonuna birisi yaşlı bir adamın elinin sırtı gibi siyah yaşlılık lekeleriyle dolu büyük bir ayna asmıştı ve Lydia aynada Aleksey ile kendisinin yansımasını gördü. İkisinin görüntüsü onu şaşırtmıştı. İkisi de o kadar ... görünüyorlardı ki... kelimeyi bulmakta zorlandı, sonra Rusça düşünmekten vazgeçti ve *uygunsuz* bir kelimede karar kıldı. Bir sarsıntıyla hiç de uyum sağlamadıklarını fark etti. Alexei tahmin ettiğinden daha uzundu ve ağır paltosu her açıdan doğru olsa da ve eldivenlerinin iki parmağındaki yama şekli mükemmel olsa da -bilerek yırtıp sonra kendisinin diktiğinden şüpheleniyordu- başka hiçbir şeyi kasvetli küçük giriş salonuna uymuyordu. Buradaki her şey sade ve faydacıydı, oysa Alexei sıkıcı bir palto giydiğinde bile özenli ve zarıftı. Dışarıdaki dövme demir işçiliği gibiydi, özenle işlenmiş ve göze hitap ediyordu.

Bu düşünce onu rahatsız etti. İlk kez Liev Popkov'un haklı olup olmadığını merak etti. Alexei onlar için bir tehlike olabilirdi çünkü insanlar onu fark ediyordu. Yine de bu gece soru sormaya başlamak için kasabanın serserileri arasına karışmaya cesaret ediyordu ve ona bunu yapmamasını söylemek istedi.

Yapma. Yaralanabilirsin. "Alexei," dedi alçak bir sesle, "Popkov'u yakınında tuttuğundan emin ol.

bu gece senin tarafından."

Ona tek kaşını kaldırdı. Hepsi bu kadardı.

"Ona ihtiyacın olabilir," diye ısrar etti.

Ama o hiç aldırmadı ve Trovitsk kampına tek başına dönme planı yüzünden ona hâlâ kızgın olduğunu biliyordu. Küçük kız kardeşinin ona ne yapması gerektiğini söylemesine izin vermeyecek kadar kibirliydi. Canı cehenneme. Bırakın kendini başparmaklarından astırsın, umurunda bile değildi. Başını çevirdi ve bir kez daha benekli aynada kendi yansımasına çarptı. Nefesinin altında küfretti.

"*Chyort!*"

Aynanın içindeki kız o değildi. Kesinlikle o değildi. Bu kız tamamen kederli görünüyordu, kalp şeklindeki yüzü ince ve gergindi. Gözleri tetikteydi ve saçları kendi iyiliği için fazla renkliydi. Lydia hızla cebinden aptal şapkasını çıkardı, artık içeride olmalarına rağmen başına geçirdi ve kulaklarını tırmalayan keskin küçük darbelerle saçlarını şapkanın altına sıkıştırdı.

"Aleksy," dedi ve onu o çok sevdiği soğukkanlı bakışlarla süzerken buldu, "eğer bu akşam Popkov'u yanından ayırmazsan, söz veriyorum odama kapanacağım ve sen dönene kadar kapıdan dışarı adımımı atmayacağım."

Ona teşekkür edecek miydi? Ona bir kez olsun huzur vermesini takdir eder miydi?

Yavaş ve çileden çıkarıcı gülümsemesi ağzının bir kenarına yerleşti ve bir an için onun gülerek teklifini kabul edeceğini düşünecek kadar aptallaştı. Bunun yerine gözlerinin yeşili, ona Junchow'daki Peiho Nehri'ni hatırlatan soğuk ve güvensiz grimsi bir tona dönüştü; tam da sıcak ve davetkâr görüldüğünü düşündüğünüz anda sizi göz açıp kapayıncaya kadar yakalayabilirdi.

"Lydia," dedi, o kadar yumuşaktı ki başka hiç kimse dikkatle kontrol ettiği öfkesini fark edemezdi, "bana yalan söylüyorsun."

Topuklarının üzerinde döndü ve merdivenlere giden güdük kahverengi koridorda botları döşeme tahtalarına vurarak ilerledi. Onu o kadar kızdırmıştı ki tükürmek istiyordu.

Dokuz

LYDIA SÖZ VERDİĞİ GİBİ ODASINDA KALDI. İstemiyordu ama yaptı. Söz verdiği için değil -evet, Alexei bu konuda haklıydı: geçmişte bir söz kadar önemsiz bir şeyin faaliyetlerini engellemesine asla izin vermemişti- ama Alexei vereceğine inanmadığı için. Onun yanıldığını kanıtlamaya kararlıydı.

Oda huysuz ve soğuktu ama temizdi. İki dar tek kişilik yatak küçük bir alana sıkıştırılmıştı ama şimdiye kadar ikinci yatağı almaya gelen olmamıştı. Şansımız yaver giderse boş kalacaktı. Duvarlardan birinde süslü metal çerçeveli bir ayna asılıydı ama Lydia bu kez aynaya bakmamaya dikkat etti. Hâlâ şapkasını ve paltosunu giyyordu, yatakların arasındaki dar döşeme tahtalarında bir aşağı bir yukarı volta atıyor ve daha önce şapkasına takıldığı gibi düşüncelerine takılıyordu.

Alexei'ye konsantre olmaya, onun akşam gezintisi için paltosunu giydiğini, ne zaman bir hareket olsa gözlerinde beliren o hevesli, neredeyse ahlaksız bakışla kendi süslü aynasına baktığını hayal etmeye çalıştı. Elbette bunu her zaman gizlemeye çalışırdı ve kız da onun etrafındaki dünyadan sıkılmış gibi bir esnemeyle ya da elini kalın kahverengi saçlarında kayıtsızca gezdirerek bunu gizlediğini görmüştü. Ama o biliyordu. Ne olduğunu anlamıştı. Yeşil derinliklerde parladığını görmüştü. Tıpkı babası gibi.

Daha hızlı adımlarla ilerledi ve ayağını karyolaya vurarak bacağında bir acı hissi uyandırdı. Düşüncelerini Jens Friis'ten uzak tutmak için her şeyi yapardı. Bunun yerine beynine komutanın karısının, kötü muamele görmüş ince kollarının ve arkasını dönüp demiryolu platformu boyunca uzaklaşırken kürk mantosunun zarif salınışının görüntülerini tıktırdı.

Çekip gitti. Bunu nasıl yapabiliyorsun? Nasıl çekip gidebiliyorsun?

Lydia'nın içini bir öfke dalgası kapladı. Öfkenin nereden geldiğinden emin değildi ama Antonina'yla hiçbir ilgisi yoktu. Öfkenin yanaklarını yaktığını ve midesini bulandırdığını hissetti, parmakları ceketinin düğmelerinden birini yakaladı ve öyle sert çevirdi ki düğme koptu. Bu daha iyi hissettirdi. Ona sarıldı ve trende, bugün Çalışma Bölgesi'ndeki mahkûmlarla göz göze geldiği andan itibaren içine saplanan acıyı silip süpürmeye çalıştı. Buzlu kayalarla kaplı zeminde vagonu çeken adamlar hayvanlardan farksızdı. Hayır, hayvanlardan da beterdi çünkü hayvanlar utançtan ölmezdi. O kadar uzaktan bile bu utancı hissetmiş ve ağzında asidini tatmıştı. Ve sonra adamlardan biri düşmüş ve kalkamamıştı.

Baba, seni bulmam gerek. Lütfen, lütfen baba, o paçavra yığınının içinde buruşmuş olan sen olma.

Ve aniden öfkesi geçti ve geriye kalan tek şey soğuk yanaklarındaki gözyaşları oldu.

KAPININ ÇALINMASI LYDIA'NIN KAFASINI KALDIRMASINA NEDEN OLDU. O'D

Paltosunu ve şapkasını çıkarmış, yatağının yanında diz çökmüş, kanvas çantasındaki her bir eşyayı çıkarmakla meşguldü.

"İçeri gel," dedi. "*Vkhodite*."

Kapı açıldığında, yedek yatağı talep etmeye gelen başka bir gece sakini olmasını bekledi ama yanılmıştı. Gelen Popkov'un arkadaşıydı, düz saman saçlı iri kadın, trenden gelen, çok fazla soru soran dili olan kadın. Adının ne olduğunu söylemişti? Elena, işte buydu.

"*Dobriy vecher*, yoldaş," dedi Lydia kibarca. "İyi akşamlar."

"*Dobriy vecher*. Burada tek başına sıkılmış olabileceğini düşündüm." "Hayır, meşgulüm."

"Anlıyorum."

Kadın küçük odaya girmeye teşebbüs etmedi. Bunun yerine iri omzunu kapının çerçevesine yasladı ve parmaklarının arasında özenle dengelediği purosunun izmaritini içmeye devam etti. Lydia eşyalarını yorganın üzerine düzgünce yerleştirirken durakladı ve ziyaretçisini inceledi.

"Oğlunuz için üzgünüm."

Kadının yüzü kaşlarını çatı. "Liev çok fazla konuşuyor."

"Da. Tam bir boşboğazdır," dedi Lydia yüzünü ekşitmeden.

Kadın gözlerini kırptırdı, sonra gülümsedi. Puronun kokusu odanın her tarafına yayıldı. "Merak etme, bana uykusuz geceler geçirmene neden olacak bir şey söylemedi. Sadece Çin'den geldiğinizi ve birini aradığınızı söyledi."

"Bu kadarı yeter de artar bile. Sizin hakkınızda bildiğim bir gerçek daha var, o yüzden size bir soru soracağım."

"Kulağa adil geliyor."

"Liev Popkov'dan ne istiyorsun?" "Bir kadın bir erkekten ne ister?"

Kalçalarını şehvetle salladı ve puroyu ağzına sokup ucunun parlaması için sertçe emdi. Lydia başka tarafa baktı. Biri lacivert, diğeri ağır yeşil yün olan iki eteğini katladı ve iki çift katlanmış çorap, bir makas, üç mendil, bir kitap ve küçük, pamuklu, ipli bir çantanın yanına düzenli bir şekilde yerleştirdi.

"Oğlunuz kampta mıydı?" diye sordu başını kaldırmadan.

"Evet."

"Özür dilerim."

"Olma."

Bunu söyleme şekliyle ilgili bir şey Lydia'nın bakışlarını yüzüne çekti. Yüzü tamamen ifadesizdi.

"O gardiyanlardan biriydi," diye açıkladı Elena düz bir sesle. "Mahkûmlardan biri onu bir cam parçasıyla öldürdü. Boğazını kesip açmış."

Lydia'nın kafası oğlunun kopan etinden fışkıran kanın görüntüsüyle doldu, genç adam boğazını tırmalıyordu, gözleri parlıyordu. Jens orada mıydı? Olanları gördü mü? Silahı o mu kullanmıştı? Çünkü bunu her kim yaptıysa şimdiye kadar ölmüş olmalıydı. Lydia'nın boğazında bir acı başladı. Eteklerden birini açıp yeniden katladı, sonra çantasından bir saç fırçası çıkardı. Görünüşü özel değildi, sade ve ahşaptı, sapı çatlamıştı ama annesine aitti. Onu da makas ve ipli çantanın yanına koydu.

"Oğlun bir muhafızdı," diye fısıldadı başını bir yana çevirerek. Keskin bir tıslamayla yere tükürdü.

Kadın başını salladı, gözlerindeki tüm yumuşaklık kaybolmuştu. "Biliyorum, bunu hak etmişti." Boğazının arkasından küçük bir umutsuzluk hırıltısı yükseldi. "O piçin o adamlara ne yaptığını ancak Tanrı bilir."

Dışarıda bir kamyon kükreyerek geçti, farları karanlığı yardı ve odaya doğru kısa bir süre parladı.

"Ama bir evlat kaybetmek zor olmalı," dedi Lydia. "Çok üzgünüm." "Ben üzgün değilim."

"Hiçbir ebeveyn çocuğunu kaybetmek istemez." "O kadar emin olma."

Lydia kanvas çantasına yoğunlaştı ve bir yazı kâğıdı ile bir kalem çıkardı. *Baba, bir çocuğunu kaybetmek ister miydin?* Yorganda yeni bir satıra başladı ve dul üvey babasının yolculuk için ona hediye ettiği açılmamış bir şişe gülsuyunu ekledi. Sevgili Alfred. Artık İngiltere'ye dönmüştü ama onu şimdi görebilseydi utancından ölürdü. Bir İngiliz'in tamamen yabancı biriyle oğlunun kaybı hakkında konuşması işkenceyle eşdeğer olurdu. Akıl almaz bir şeydi. Ama burada, Rusya'da işler farklıydı. Lydia'nın takdir etmeye başladığı bir çiğlik vardı çünkü bu, kapıların daha kolay açılmasını sağlıyordu.

"Elena," dedi ani bir gülümsemeyle, "hadi oğluna içelim."

Çantadan yarım şişe votka çıkardı, küçük kalaylı bir fincanı boynuna doğru kaldırdı.

Elena'nın gözleri parladı. Sigara izmaritini koridorun zeminine fırlattı ve üzerine bastı. Lydia kapağını açarken, ziyaretçisi kapıyı tekmeleyerek kapattı ve yayları titreten bir güçle kendini yedek yatağın üzerine bıraktı.

"Pekala, küçük yoldaş, ver onu."

Lydia metal kapağı ağzına kadar doldurdu ama kadına vermek yerine kendisi bir yudum aldı ve şişeyi Elena'ya uzattı, o da zevkle aldı.

"*Za zadorovye*," dedi Lydia. "İyi sağlık."

Birlikte içtiler, Lydia fincandan, Elena şişeden. Sıvı Lydia'nın midesine doğru bir yol açarak onu anında hasta hissettirdi. Bir yudum daha aldı.

"Ona zarar verme, Elena."

"Kim? Oğlum mu? Bunun için çok geç." "Hayır, Liev'i kastediyorum."

"Hah! Nesin sen? Annesi misin?"

"*Da*. Evet. Annesi, kız kardeşi ve dadısı hepsi bir arada." Elena güldü ve bir yudum daha aldı. "O zaman şanslı bir adam."

Lydia öne doğru eğildi. "Öyle mi, Elena?"

"Tabii ki. Onunla uğraşmak için sen varsın, kavga etmek için kardeşin var ve hayatını renklendirmek için de ben varım, diyebilir miyiz?" Omuzlarını esnetip yuvarlayarak göğsünü dans ettirdi. Uсталıkla yapılmıştı.

"Yoldaş Gorshkova," dedi Lydia tatlı bir gülümsemeye, "bir fahişe olma ihtimaliniz var mı?"

Elena gözlerini kırptırdı, gürültülü bir şekilde nefes aldı, bir an için küstahça baktı, sonra başını geriye attı ve öyle bir kahkaha attı ki göğüsleri patlayacak gibi oldu. "Gözleriniz bir yılanınki kadar keskin, Yoldaş Ivanova."

Gözlerini bileğinin tersiyle sildi ve boğazından aşağı bir ağız dolusu votka daha yuvarladı. "Nereden bildin? Senin gibi genç bir yaratık böyle şeylerden haberdar olmamalı."

"Erkeklerle böyle bakıyorsun. Sanki işe yararlarmış gibi. İnsanlar yerine aletler. Junchow'daki boyalı kadınların gözlerinde de aynı bakışı gördüm."

"Yani senin Cossack'ını kullandığımı mı düşünüyorsun?" "Evet. Ve ne için olduğunu merak ediyorum."

"Bu sefer yanıyorsun, küçük yoldaş. Fahişelik günlerim sona ermek üzere." Bacaklarını yorganın üzerinde sallayarak ahşap yatak başlığına yaslandı. "Hiç şaşırtıcı değil, değil mi? Şu halime bak."

İkisi de ona, eteğinin altındaki yastık gibi geniş kalçalarına, yumuşak kıvrımlarla dalgalanan karnına ve çoraplarının altındaki varisli damarların mavi düğümlerine baktılar. Sanki başka birine aitmiş gibi vücudunu incelediler. Lydia daha önce hiç bu kadar mahrem bir incelemeye davet edilmemişti ve bunu rahatsız edici bir şekilde çekici buluyordu.

"Bazı erkekler," dedi, "iri kadınlardan hoşlanır." Lydia bunun doğru olup olmadığından emin değildi, ama yine de önerdi.

"*Chyort!* Erkeklerin nelerden hoşlandığını bilmek için çok gençsin."

Lydia solgun gözlerden uzaklaştı ve boynundan yüzüne doğru yükselen renk akışına lanet okudu. Kadının bunun içkiden kaynaklandığını düşünmesini umuyordu.

"Hah! Anlıyorum." Beklentiyle ısıldayan Elena ellerini başının arkasında birleştirdi, bu da göğsünün endişe verici bir şekilde yükselmesine neden oldu. "Peki kim o?"

"Kim kimdir?"

"Yanaklarınıza alevler gönderen ve gözlerinizin güneş ışığında tereyağı gibi erimesini sağlayan kişi. Sadece onu düşünmek bile kemiklerinizi yumuşatır."

"Hiç kimse yok. Yanılıyorsunuz."

"Yanılıyor muyum?"

"*Da.*" Bir an için gözleri hafif düşmanca bir bakışla sabitlendi, sonra Lydia bir kez daha yatağın üzerindeki eşyalarına döndü ve saç fırçasını kaldırdı. "Kimse yok," dedi tekrar.

Kadının daha fazla votka içtiğini, şişedeki sıvının çalkalanışını duyabiliyordu ama bunu kapağın yerine sıkıca vidalanma sesi izledi. Bu onu şaşırtmıştı. Bir süre ikisi de konuşmadı ve Lydia kadının gidebileceğini ummaya başladı.

"Onu ele verdim." Elena gözleri kapalı konuşuyordu, kirpikleri yanaklarında uzun ve kalındı. Saçlarından çok daha koyuydular. "Sonra da onu almalarına izin verdim. Ne tür bir anne bunu yapar?"

"Kamptaki oğlunu kastediyorsun. Adı neydi onun?" "Dominik."

"Güzel bir isim."

Elena gülümsedi, gözleri hâlâ kapalıydı ve Lydia onun kendisini hayal ettiğinden emindi.

"Yakışıklı mıydı?"

"Siz genç kızlar, hepiniz aynısınız, her zaman mükemmel erkeğinizin uzun boylu, esmer ve yakışıklı olmasını istiyorsunuz."

Lydia'nın aklına Chang An Lo'nun görüntüsü geldi ve ağzı kurudu.

"Kırk iki yaşındayım," dedi Elena. "Dominik'i doğurduğumda on altı yaşındaydım, genelevde bir yıl geçirmiştım bile. Onu dört hafta tutmama izin verdiler ama sonra ..." Aniden gözlerini açtı. "Düzgün bir aileye sahip olsa daha iyiydi."

"Biliyor muydu?"

"Benim hakkımda mı demek istiyorsun?"

"Evet."

"Hayır, elbette değil, ama"-Elena'nın solgun gözleri parladı-"Nerede yaşadığını öğrendim ve büyümesini izledim. Okulunun önünde dolaştım ve daha sonra onu önce Genç Öncü, sonra da Stalin'in *Komsomol*'undan biri olarak kasabada geçit yaparken gördüm."

Lydia yatakların arasındaki boşluğa uzandı ve kadının eline dokundu, sadece kısa bir ten teması. "O zamanlar onunla gurur duyuyor olmalısınız."

"Evet, öyleydin. Ama şimdi değil. Şimdi onu unutmak istiyorum." "Ebeveynler çocuklarını hiç unutabilir mi?"

"Ah, evet. Kendi hayatına devam etmelisin. Çocuklar nedir ki zaten? Sadece bir yük."

"Düşündüm ki ..." Lydia durdu. İçkisinin geri kalanını devirdi ve onun yerine "Liev biliyor mu?" diye sordu.

"Neyi biliyorsun?"

"Mesleğiniz hakkında mı?"

Kadın gülümsedi ve bu kez gülümsemesi Lydia'nın erkeklerin ondan neden hoşlanabileceğini anlamasını sağlayan bir sıcaklığa sahipti.

"Tabii ki hayır," diye alay etti

Elena. "O zaman neden bana söylüyorsun?"

"Nedenmiş o? Aptal olmalıyım."

"Birçok şey olabilirsin, ama bence aptal bunlardan biri değil."

Elena güldü ve doğrulup yatağın üzerindeki eşyalara baktı. Elena'nın incelemesi Lydia'nın birden ne kadar yetersiz göründüklerinin farkına varmasına neden oldu.

"Peki hangi kitabı okuyorsun?"

"Marina Tsvetaeva'nın şiirleri. Onları biliyor musun?"

"Hayır."

"Ödünç almak ister misiniz?" Lydia onca yolculuktan sonra yumuşamış ve hırpalanmış olan kitabı aldı ve ziyaretçisine uzattı.

Elena gözlerini kapadı ve iç çekti. "Çok yorgunum."

Lydia'nın aklına Elena'nın da Rusya'daki pek çok kadın gibi okumayı hiç öğrenmemiş olabileceği geldi. "Madem yorgunsun," dedi, "sana biraz okumamı ister misin?"

"*Da*," diye gülümsedi kadın. "Bunu çok isterim. Rusçanız mükemmel."

Lydia kitabı açtı ve okumaya başladı.

ODADA ONA SESLER GELDİ. NEFES ALMANIN. BİR KEDİNİN

Yowling. Su borularının tıkırtısı. Taklaların gürültüsü. Bu sesler Lydia'ya hayatta olduğunu söylüyordu ama bazen emin olamıyordu. Yan yatakta uyuyan kadını uyandırmamak için sessizce seyahat çantasını yeniden yerleştirdi. Her akşam aynı şey oluyordu; bavulları açmak, toparlamak ve

yeniden paketledi ve bittiğinde uykulu yaşı bir köpek gibi çantayı okşadı.

"İşte oldu. Hepsi tamam," dedi usulca.

Sonra kendi yatağına uzandı ve sanki çantanın düzgünlüğü içindeki kaosu uzak tutabilirmiş gibi çantanın etrafında sıkıca kıvrıldı. Yanağını çantanın kanvas yüzüne bastırdı, is ve sigara kokusunu içine çekti.

Alexei onu yanında istemiyordu. Popkov bu kadın tarafından tüketilecekti. Babası onu hatırlamayabilirdi bile. Ve Chang An Lo iki bin mil uzaktaydı. Yanağını pürüzlü malzemeye daha sert bastırdı, iki kolunu da çantanın etrafına öyle bir sardı ki sapının derisinde oluklar oluşturduğunu hissedebiliyordu. Tutuşunu daha da sıkılaştırdı. Hayatı paramparça olmuştu ama onu bir arada tutmaya kararlıydı.

On

Çin

CHANG AN LO KAN GÖRMEYİ BEKLEMİYORDU, ne burada, ne de Şimdi.

Kendi düşünceleriyle baş başa, Jिंगgang'ın ormanlarla kaplı dağlarında yaptığı uzun yolculuktan keyif alıyordu. Küçük ve dikkatli bir kısrak olan atı, Zhandu kasabasına doğru engebeli patikalarda ustalıkla ilerliyordu. Hava ağır ve nemliydi, böcekler ve kanat sesleriyle doluydu, sıcaklık güneye doğru her milde artıyordu. Çürüme kokan sık çalılıkları bir kenara itti ve hem atını hem de kendisini tatmin eden hafif bir tempoda ilerledi. İkisinin de acelesi yoktu. Ayaklarının altındaki patika hainceydi, bir maymunun kıcı kadar çamurlu ve kaygandı, öyle ki zaman zaman bir toynak altlarından kaydı.

"Ruhunu sakinleştir, ufaklık," diye mırıldandı ata.

Bir elini kızın kaslı boynuna koydu ve dilini şaklattı. Sadece bir kez attan inip onu yoldan çıkarması ve sisle örtülü sarp bir çukurun sık bitki örtüsüne götürmesi gerekmişti. Kız hiç ses çıkarmadı ama sessizce onun yanında durdu, kulaklarını arkaya yatırdı, bir grup atlı geçerken yelesini sabit tuttu. Kızıl Ordu askerleri olabilirlerdi ama Chang işi şansa bırakmadı. Burası haydutların ülkesiydi.

Zhandu'nun dağ kalesinin hemen dışındaki toprak yolda atını dizginleyerek durdurdu. Çatal şeklinde ahşap bir çerçeve

yolun kenarında yere çakılmış ve bir adam ham deriden kayışlarla ona bağlanmıştı. Adamın belden yukarısı çıplaktı ve başı aşağı sarkmış, gözleri kapalı, sanki hareketsizlikten ve güneşin amansız parıltısından sıkılmış, uyukluyordu. Ama Chang onun uyumadığını biliyordu. Sinekler, adamın göğsünün üzerinde bir yağ sızıntısı gibi hareket eden siyah, yanardöner bir kabuğun içine yerleşmişti.

Ölmeden önce diğer Kızıl Ordu firarilerine bir uyarı olarak orada ne kadar asılı kaldığını söylemek imkansızdı ama göğsünde sivri uçlu *suo-biao*'nun saplandığı üç yara acılarına hoş bir son vermiş olmalıydı.

Chang yükselen öfke dalgasını dindirmek için derin bir nefes aldı ve değersiz askerin ruhunu atalarına teslim etti. Burada, dağların tepesinde tanrılar yakındaydı, sisler arasında neredeyse görülebiliyor, sesleri bambu ormanlarında yankılanıyordu. Bir adamın zamanı geldiğinde, burası ölmek için iyi bir yerdi. Başını ölü askerin önünde eğdi, dizginleri aldı ve genç kırsığı kasabaya doğru sürdü.

ZHANDU'NUN ANA CADDESİ ARNAVUT KALDIRIMLI VE KALABALIKTI.

Aralarında yaprak gibi parlak sarı kertenkelelerin dolaştığı kayalarla yüklü bir araba yuvarlanıyordu. Chang atını sürerken, arabayı çeken iki öküzün pis kokusu sinek bulutlarını nemli ağızlarına çekerken, tahta tekerleklerin gümbürtüsü kulaklarında gök gürültüsü gibi çınlıyordu. Sessizliğe çok alışmıştı.

Küçük kasaba dağın kayalıklarından oyulmuştu ve halkı etrafındaki araziye sahip olmak için ormanla günlük bir savaş veriyordu. Değerli pirinç ve papaya mahsulleri, kendilerini çevreleyen ormanın daha kasvetli tonlarıyla keskin bir tezat oluşturan canlı yeşilin sıçramaları halinde terasların üzerinde yuvarlanıyordu. Ormanın sıcak nefesi genç filizleri kavuruyordu.

Evler tek katlıydı, ahşap ve bambudan inşa edilmişti, çatılarında gri kil kiremitler vardı, Arnavut kaldırım sokakların etrafında kümelenmiş kalabalık bir itiş kakış vardı. Bir grup çekçek Chang'in yanından geçti, çekçekçiler geniş işçi şapkalarının altında terliyor ve at üstündeki yabancıya ilgiyle bakıyorlardı. Chang onları görmezden geldi. Yeni bir şehre girdiğinde ya da kendisi için yeni olan bir yemeği tattığında hep aynı şey olurdu, o keskin çekiş

Kaburgalarının altında, sanki biri karaciğerini çıkarmaya çalışıyormuş gibi. Ne olduğunu biliyordu.

Sensin, aşkım, tilki kızım. Sensin. İçimdeki küçük yumruğun bana huzur vermiyor.

Yeni olan her şeyi ona gösterme ihtiyacı hissediyordu. Çin'in bilmediği yönlerini görmesini sağlamak için. Çatıların vahşi kıvrımlarını, kırılganlardan fırlayan tanrı oymalarını, şatafatlı bir kırmızıya ve altına boyanmış perde işçiliğini gördüğünde kahverengi gözlerinin genişlemesini, *fanqui* burnunun zevkle kırışmasını izlemek için. Çin'in güneyindeki her şey başka her yerden daha parlak, daha özenli, daha vahşiydi ve bunu onun gözlerinden görmeyi arzuluyordu.

Birden eyerde daha dik oturdu ve ani bir topuk darbesiyle atını şaşırttı. Bol siyah tuniği terden sırtına yapıştı ve onun görüntülerini zihninden uzaklaştırdı, gözlerini onun dolgun, sıcak dudaklarına kapattı. Bu arzu onu zayıflatmıştı. Ama bir nehrin şarkısı gibi kafasının içine akan ve kalbini yüzdüren kahkahasını durduramadı.

CHANG TAŞ SU YALAĞININ YANINDA ATINDAN İNDİ. HE

Dizginleri tutması ve atına göz kulak olması için kıl saçlı sokak çocuklarından birine bozuk para attı. Başını tulumbanın altına soktu, heybesini bir omzuna attı ve caddede ilerlemeye başladı.

Bir berber usturasını dükkânının dışındaki taburede oturan müşterisinin çenesi üzerinde keyifle sallıyordu ve hemen yanında bir masalcı da fare kralının hikâyeleriyle ikisini de eğlendiriyordu. Chang bu kasabayı sevmişti. Yerleşme hissi veriyordu. Burada kalmayı hayal ediyordu. Kargaşa içinde olacağına dair korkuları yersizdi; beklediğinden daha sağlam olduğu açıktı. Etrafında gelip giden işçilerin ve tüccarların uğultusundan rahatsız olmadan, yumuşak ve rahat adımlarla yürüdü. Yürüme şeklinizin sizi görünür ya da görünmez yapabileceğini öğrenmişti, hangisini seçerseniz seçin.

Bugün görünmezdi.

"PARMAKLARIN YAŞLI BİR KADININKİ KADAR BECERIKSİZLEŞİYOR.

dostum."

Orta yaşlı bir ayakkabıcı, dükkanının dışındaki bambu koltuğun gölgesinde oturmuş, uzun bir deri şeridini son derece karmaşık dikişlerle dikmekle meşguldü. Parmakları, bir maymunun etrafına sarılmış bir yılan sahnesini en ince ayrıntısına kadar çiziyor ve şeridin sonunda bir aslan çenesini açmış sabırla bekliyordu. Kunduracı bambu yapraklarından örülmüş geniş kenarlı şapkasının altından başını kaldırdı ve keskin siyah gözleri bir saniyeden fazla şaşırmadı. Güneşe karşı şekle bakarken zevkle parladılar ama sonra uzun kemikli yüzü kaşlarını çattı.

"Chang An Lo, seni köpek eti parçası, bunca zamandır neredeydin? Ve bu değersiz kasaba, liderimizin güvenilir hizmetkârlarından birinin ziyareti onurunu neye borçlu?"

"Görmeye geldiğim yer bu değersiz gübre yığını değil. Konuşmam gereken kişi sensin, Hu Tai-wai." Bir kedininki kadar ipeksi ve sessiz bir hareketle, kunduracının yanındaki toprak parçasının üzerine çömeldi ve deri şeridin kuyruğunu kaldırarak parmaklarının arasında gezdirdi. "Umarım iyi dostumu sağlıklı bulurum."

İğne işine devam etti. "Ben iyiyim."

"Peki ya aileniz? Onurlu Yi-Ling ve güzel Si-qi?"

Adamın yüz hatları yumuşadı. "Karım sizi mütevazı evimizde ağırlamaktan büyük mutluluk duyacaktır. Sizi iki yıldır görmedi ve bu kadar uzun süre uzak kaldığınız için beni azarlıyor. Beni suçluyor."

Chang usulca güldü. "Bir kadın kocasını her şey için suçlar, tarlalardaki fare salgınından tutun da yemek pişirirken zarifçe boyanmış bir tırnağını kaybetmesine kadar."

Hu Tai-wai sırtıttı ve Chang'ın giysilerinin durumunu ve gözlerindeki durgunluğu inceleyerek ona uzun bir şefkatle yaklaştı. "Peki sen eşler hakkında ne biliyorsun dostum?"

"Hiçbir şey, tanrılara şükürler olsun."

Ama sesi ona ihanet etmiş olmalı çünkü ayakkabıcı gülmedi. Bir süre ikisi de konuşmadı, ama sessizlik aralarında rahatça uzanırken, sanki kendi hayatı varmış gibi deriye girip çıkan iğneyi izlediler. Çiçek hastalığı yara izleri olan bir kadın, sarkık omuzlarında dengede duran ve etini kesen bir boyundurukla sokakta sürünerek geçti. Her birinde

Ondan sarkan iki kovadan birinde siyah bir domuz yavrusu kıvranıyor, her ikisi de sanki biri tanrıların ayak parmaklarına basmış gibi delici bir şekilde ciyaklıyordu. Sıcaklık ve gürültü Chang'e ağır geldi ve arkasındaki duvara yaslandı.

"Kasaba iyileşti mi?"

Hu Tai-wai döndü ve onu dikkatle inceledi. "Mao Tse-tung'un ziyareti şerefine mi demek istiyorsun? Ölü askeri gördünüz mü?"

Chang başını salladı.

Hu Tai-wai iç çekti ve Chang bunun ağırlığını hissetti. "Onlardan daha fazlası vardı." Ayakkabıcı, parlak bir şekilde dekore edilmiş bir çay salonu tarafından görüş alanlarından gizlenen ahşap çerçeveye doğru baktı. "Onları indirdik ama bir tanesi kalmak zorundaydı."

"Kızıl Ordu'dan firar etmeyi düşünen diğer askerlere bir uyarı. Evet, Mao Tse-tung bu konuda ısrar ediyor. Ama bu ordu, Mao'nun Çin'de toprağın yeniden dağıtımını sağlayacağına inanan köylülerden oluşuyor. Bu yüzden onun için savaşıyorlar. Çalıştıkları tarlalara, çocuklarına ve çocuklarının çocuklarına devretmek istedikleri tarlalara sahip olmayı arzuluyorlar. Büyük ve Bilge Liderimizin insanlardan çok güçle ilgilendiğini fark ettiklerinde, ürünlerini hasat etmek için köylerine dönmeye çalışırlar ama . . ." Chang dilini susturdu. Bırakın kalbi özel olarak kanasın. "Burada uzun süre kaldı mı?"

Ayakkabıcı oturduğu halde kucağındaki deri işinin üzerinden derin bir selam verdi. "Evet, Mao burada yeterince uzun kaldı."

Chang temkinli yüze baktı ve mırıldandı, "Anlat bana, dostum."

Hu Tai-wai dikişine devam etti ve ölmekte olan maymunun seğiren kuyruğunu titizlikle çizdi. "Burada bir ay kaldı." Sesi alçaktı. "Ordusunun bir kısmı dışarıdaki teraslarda kamp kurdu, ekinlerimizi mahvetti ama liderleri şehirdeki en iyi evde tembellik ederken erkeklerin yapacak hiçbir şeyi yoktu, bu yüzden *maotai* içtiler ve sokaklarda caka sattılar. Kızları korkuttular ve dükkanlardan istediklerini aldılar."

Chang dişlerinin arasından tısladı. "Mao Tse-tung bir öğretmendi. O bir asker değil ve bir orduyu nasıl kontrol edeceğini bilmiyor."

"Hayır, Zhu'nun aksine. Zhu'nun komuta ettiği ordu disiplinliydi." "Ama Mao, Zhu'nun ordusunu ondan çaldı. Zhu'yu aşağıladı ve Komünist Parti'nin Şangay'daki merkezi. Kabul etmelisin ki, yaşlı

Kunduracı, liderimiz zeki biri. Güç arzusu o kadar büyük ve yöntemleri o kadar sinsi ki, Çin'i fethedebilir."

Hu Tai-wai homurdandı.

"Son karısı Gui-yuan da onunla mıydı?" Chang sordu.

"Evet, öyleydi. Bir sabah çiçeği kadar narindi. Birlikte Zhandu'nun en büyük ve görkemli evini devraldılar, her günlerini yatakta zengin et haşlaması yiyerek ve süt içerek geçirdiler." Hu Tai-wai aniden tiksintiyle ipini kopardı. "Aklı başında kim süt içer ki? Süt sadece bebekler içindir."

Chang gülümsedi. "Batı'da herkesin süt içtiğine inanıyorum."

"O zaman kafaları düşündüğünden daha hasta."

Chang kıkırdadı. "Sizin için iyi olduğunu söylüyorlar." Bir an için dudaklarında bir fincan belirdi. Ağzında sütün nahoş yağlı tadı. Nazik bir *fanqui* sesi ona "İç." diyordu. Onun için içti.

"Mao'nun karısıyla birlikte seyahat etmesi daha iyi," dedi yaşlı adama. Kaldığı kasabalar için daha iyi."

"Neden daha iyi? Burada olduğu her gün bize masraf oldu, her şeyin en iyisini talep etti."

"Öyle bile olsa, daha iyi." Yolun karşı tarafındaki ip satıcısının dükkânının eşliğini süpüren genç kadına baktı. Saçları uzundu ve güzelce örülmüştü. "Kasabanın kızları için daha iyi," dedi.

"Söylentiler duymuştum," diye kaşlarını çattı Hu Tai-wai, kalın kaşları siyah bir çizgi halinde birbirine çarpıyordu. "Si-qi'yi evde kilitli tuttum."

"Akıllıca bir karar."

"Yani." Hu Tai-wai iğnesini bileğine bağladığı bir deri parçasına batırdı ve orada bıraktı. "Söyle bana rüzgârın çırağı, Çin Komünist Partisi neden en iyi şifre kırıcılarından birini tembel Zhandu kasabasına gönderdi?"

"Burada olduğumu kimse

bilmiyor." "Ah."

"Sizinle özel olarak konuşmaya geldim." "Ne hakkında?"

"Ruslar."

Hu Tai-wai ona yavaşça eğlenen bir gülümseme verdi. "O zaman sen bir aptalsın. Çok geç kaldın, genç dostum. Ruslarla, sakallılarla danışmanlık ve müzakerecilik yaptığım yıllar çoktan geride kaldı. Vazgeçtiğimi biliyorsun.

Şimdi sadece fakir bir taşralı ayakkabıcıyım." Siyah gözleri parlıyordu, ağzının etrafındaki çizgiler güneş ışığında memnun görünüyordu. "Hayatıma ve aileme çok değer veriyorum. Mao'yla, Josef Stalin'le, diğer güç delisi *vozhd* ile olduğu gibi, senden ne zaman bıkaacağını asla bilemezsin. Gözünüzü kırparsınız ve bir de bakarsınız ki kafanız bir sopanın ucunda."

"Ama Sovyet Rusya'da bulundunuz."

"Birçok kez."

"Korkarım artık hepimiz ruble ile dans ediyoruz. O yüzden bana onlardan bahset Hu Tai-wai. Ne için hazırlanmam gerektiğini söyle."

HU TAI-WAI'NİN EVİ MÜTEVAZİYDİ. HIÇBİR ŞEY

Chang, bir zamanlar babasına ve babasının babasına ait olan sayısız avlusu, bol miktarda yeşim taşı ve eski oyma mobilyalarıyla Kanton'da sahip olduğu görkemli evi hatırladı. Burada her şey sade, sağlam ve bir ayakkabıcı ailesi için yeterliydi. Sadece koridordaki atalarına ait tapınak bir zamanlar sahip olduğu şeylerle övünüyordu. Anne babasının ve büyükannesi ile büyükbabasının resimlerini inciler ve altınlar süslüyordu. Gümüş tabaklar, özenle pişirilmiş dana ve yunus dilimleri ile renkli meyveler ve tatlılar sunuyordu. Mermer bir sehpanın üzerinde, zar zor görülebilecek kadar ince oymalı bir cam kadehte koyu yakut rengi şarap duruyordu.

Chang tapınağı gördüğünde bir kıskançlık duygusu yaşadı ve kendi ölü ailesi için benzer bir şey yaratmadığı için zihnine bir suçluluk aktı. Elini açelya yapraklarından oluşan oniks bir tabağa daldırdı ve onları nar ve mango dolu bir kâsenin üzerine serpiştirerek kendisini babasının ruhuna bağlayan sözler mırıldandı. Bir tütsü yaktı ve güzel kokulu dumanın ince bir inanç dalgası halinde yükselişini izledi.

Komünizm inancı reddetti. Tıpkı bireyi aşağıladığı gibi. İnsanlığın yeni ve gelişmiş bir versiyonunu üretmek için insan zihnini eğitmek üzere tasarlanmıştı. Komünizmin gelecekteki görevi buydu ve Chang'ın kendini adadığı savaş da buydu. Çin'i tüm ruhuyla seviyordu ve Komünizmin ülkesi için ileriye giden tek yol olduğuna inanıyordu. Bu ideallerin, babaların diğerlerini beslemek için hangi çocuklarını satacaklarına karar vermek zorunda bırakıldığı adaletsiz bir topluma barış ve eşitlik getirebileceğine inanıyordu. Aynı zamanda parlak, şişman derebeyleri keçi sütüyle yıkanıyor ve

kiracılarına bellerini bükten ve hayatlarını kısaltan toprak kiralari yüklediler.

Chang ocaktaki aleve baktı. Siyah gözleri onun kırılğan titreşimini yuttu ve karnındaki tanıdık öfke alevinin onunla birlikte parladığını hissetti. Bu, kontrol etmek için savaştığı bir ateşti ama zaman zaman kontrolsüzce, ulaşamayacağı bir yerde parlıyordu. Onu kavuruyordu.

"Chang An Lo, mütevazı evimize ışık ve değersiz kalbime neşe getiriyorsun."

Chang, ayakkabıcının karısı Yi-Ling'in önünde eğildi. "Sizi tekrar görmek benim için bir onur ve zevk. Çok yol kat ettim ve eviniz her zamanki gibi yorgun kemiklerim için gül yapraklarından bir yatak."

Ona duyduğu saygıyı vurgulamak için tekrar eğildi. Bu kadına duyduğu minnettarlığı nasıl ifade edeceğini bilemediği için onun yanında her zaman dili tutulur ve beceriksizce davranırdı. Geniş kalçalı, geniş yanaklı ve yüksek alınlıydı ama onu güzel yapan gözlerindeki sıcaklıktı. Yaşını tahmin etmeye cüret edemezdi ama annesi olacak yaştaydı ve Cumhuriyet ilan edildiğinde Pekin'de ailesinin başı kesildiğinde onu evine alacak kadar nazıktı.

Yine de onun dünyasını genişleten Yi-Ling'in kocası Hu Tai-wai oldu. Çin İmparatoriçesi'nin saray danışmanının oğlu olan genç Chang'ı, daha önce maruz kaldığı her şeyin tam tersi olan Karl Marx ve Komünizm'in idealleri ve amaçlarıyla tanıştıran oydu. Ancak Chang uzun süre kalmamış, onunla birlikte olarak hayatlarını tehlikeye atmak istememişti. Böylece yoluna devam etmiş ve bu hayatının tekrar eden bir modeli haline gelmişti ama kalbinin bir parçası her zaman bu kadının cebinde kalmıştı.

Şimdi onun için küçük kulpsuz fincanlara çay dolduruyordu. "Tanrılar seni güvende tuttu. Bunun için onlara teşekkür ediyorum ve tapınağa bir hediye götüreceğim."

"Sana da nazık davrandılar. Hu Tai-wai'yi hiç bu kadar şişman ve rahat görmemiştim. Ön tarafta işinin başında oturuyor, güneşin altındaki bir kedi kadar mutlu."

Gülümsedi. "Keşke aynı şeyi senin için de söyleyebilseydim, Chang An Lo." "Çok mu kötü görünüyorum?"

"Evet. Köpeğin tükürdüğü bir şey gibi." "O zaman izin verirseniz banyo yapacağım."

"Rica ederim. Ama kastettiğim bu değildi. Sadece gözlerine bakıyordum ve orada gördüklerim kalbimi parçaladı."

Chang bakışlarını indirdi ve çayını yudumladı; havanın her konuşmalarında ağır ağır ve isteksizce hareket ettiği küçük nemli odaya bir an için sessizlik yerleşti. Sonunda Chang gözlerini kaldırdı ve ikisi de konuşmalarının bir kısmının bittiğini anladı.

"Si-qi nasıl?" diye sordu.

"Kızım iyi."

Yi-Ling'in yüzü sanki üzerine güneş doğmuş gibi aydınlandı. Gözleri onunkilerle buluştu, niyetli ve umutluydu ve Yi-Ling onların ardında hangi planların filizlendiğini hemen anladı. Si-qi on altı yaşındaydı, evlilik çağındaydı.

"Git," dedi ve onu yoluna devam etmeye teşvik etmek için narin bir el hareketi yaptı. "Git ve onunla konuş. Avluda."

Ayağa kalktı ve saygıyla eğildi. Kadın neşeyle homurdandı. "Gitmeden önce, Yi-Ling, sana bir hediye vermek istiyorum."

İnce düz kaşları kalktı ve rahatsız bir şekilde siyah eteğini fırçaladı. "Buna gerek yok, Chang An Lo."

"Sanırım öyle."

Deri heybesini açtı ve eski bir gömleğe sarılmış bir şey çıkardı. Kıza doğru uzattı. Kadın ayağa kalktı ve hediyeği kabul etti ama ağırlığını hissettiğinde gülümsemesi merakla doldu ve hediyeğin paketini açtı.

"Chang An Lo," diye fısıldadı. Nefesi titriyordu. Elinde bir silah vardı.

"Yi-Ling, kocanın artık ateşli silah sahibi olmayı reddettiğini biliyorum çünkü şiddetle işinin bittiğini söylüyor. Ama korkarım ki şiddet ne onunla ne de Çin'le henüz bitmedi, bu yüzden senin de ..."

Gözleri kapıya kaydı ama Hu Tai-wai hâlâ elinde deri ve iğnelerle dışarıdaydı. Tabancayı ustalıklarla yeniden sardı ve sandalyesinin yanındaki nakış kutusuna yerleştirdi.

Ona bir adım daha yaklaştı. "Bu sadece ikimizin arasında," dedi. "Senin için."

Kadın başını salladı ve hayatında ilk kez sandal ağacı kokan bir yakınlıkla eğilip adamın yanağını öptü. Kuru dudaklarının yoğun küçük bir fırçası.

"Ve Si-qi için," diye nefes aldı.

SI-QI UZUN BOYLUYDU, UZUN SSKA BACA KLARI VARDI VE BIR TAHTA

Ayak. Ama ayağını fark etmek bile zordu çünkü yüzü erkeklerin gözlerini bir küp balın ayıları çektiğı gibi çekiyordu. Annesinin yüzü genişken, onunki ince ve narindi; teni taze kaymak gibi soluk, gözleri yumuşak ve sabırlıydı. Soluk mavi bir elbise giymiş, evin arkasındaki avluda incir ağacının altında bir banka oturmuş, esmer kafasını kâğıtlara eğmişti.

Chang'i görünce ağlamaya başladı.

Onu eğilerek selamladı. "Gözyaşı yok, benim güzel Si-qi'm, bak sana ne getirdim." Güldü ve heybesinden bir kitap çıkardı. "İngilizcenı geliştirmen için."

Kanton'da geçirdiğı yıllar boyunca Hu Tai-wai'yi her ziyaret ettiğinde, Si-qi'ye İngilizce konuşmayı öğretmek için büyük bir gayretle çalışmıştı. Bebekken yılan ısırığı nedeniyle kaybettiğı güçlü ayakları olmadan, iş seçeneğı sınırlı olacaktı ve ne babası ne de kendisi onun bir kocaya bağımlı olmasını istemiyordu. Bu yüzden planları onun bir tercüman olmasıydı. Hızlıydı, zihni çabuk kavıyordu, öğrenmeye hevesliydi. Yine de bazen bunu kendisi için mi yoksa onun için mi yaptığını merak ediyordu.

"*Xie xie*," dedi utangaç bir sesle. "Teşekkür ederim. Rudyard Kipling'in *Orman Kitabı*." Kızın gözleri zevkle parlıyordu ve adam ona birden fazla kitap getirmiş olmayı diledi.

"Ormanda kurtlar tarafından yetiştirilen bir çocuk hakkında."

Uzun siyah kirpiklerinin altından ona bir bakış attı. "Başına böyle bir şey geldiğini mi düşünüyorsun? Evimizde komünist kurtlar tarafından mı yetiştirildin?" Kadın güldü ve bu sesle ilgili bir şey adamın nefesini kesti.

"Eğer ailenin evi bir ormansa, sen her zaman parfümünle hepimizi büyüleyen altın çiçektin."

Kadın yine keyifle güldü, uzun saçlarını kadifeden lüks bir dalgalanmayla salladı ve kitabı açtı. Yanına oturdu ve birlikte kelime kelime, sayfa sayfa okumaya başladılar ve her zaman onun yakınlığının, yumuşaklığının ve onun kendisi için ne kadar mükemmel bir eş olacağını farkındaydı.

Sadece bir kez ona döndü ve fısıltıyla, "Kardeşim Biao'dan haber var mı?" diye sordu.

"Hayır. Hiç."

Gözleri hayal kırıklığıyla bulutlandı ve kitaba geri döndü.

ZIHNİNİN İÇİNDE BİR TITREŞİM. HEPSİ BU KADARDI. AS

Yılan Kaa sessiz ve sinsi bir şekilde sayfalardan kaymıştı. Chang başını kaldırıp dinledi.

"Ne oldu?" Si-qi usulca sordu.

Başını salladı, her sese dikkat kesildi. Gökyüzü çatılara renkler sızdırıyordu, kırmızılar, sarılar ve gizemli puslu morlar. Gün değişiyor, akşama hazırlanıyor, böcekler havayı yoğunlaştırıyor, ormandan hayalet ruhlar gibi yükselen garip, üzücü sesler duyuluyordu.

Duyduğu şey bu muydu? Gün içindeki o değişim?

Si-qi onun eline dokundu, teni sıcak ve ağırlıksızdı. "Nedir bu
?"

Ama Chang ayaktaydı, heybesi omzundaydı ve hızla ilerliyordu. Avlunun uzak ucuna, arka sokağa açılan siyah ahşap bir kapıya doğru ilerledi. Kolu çevirdi. Kapı kilitliydi. Duvarın tepesindeki kiremitlere sıçramak için kendine ivme kazandırmak üzere geriye doğru iki adım attığında, evin kapısı patlayarak açıldı. Hu Tai-wai ve Yi-Ling beş askerden oluşan bir birlik tarafından avluya doğru yürütüldüler. Mao'nun ordusunun kırmızı şeridi kollarına işlenmişti.

"Chang An Lo," dedi askerlerin lideri kararlı bir şekilde ama şüphe götürmez bir saygıyla. "Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim ama Guitan'a çağırılıyorsunuz."

"Kim tarafından çağırıldı?"

"Büyük Liderimiz Mao Tse-tung tarafından."

On bir

KAPI ÇARPARAK AÇILDI. Buz gibi bir hava patlaması

Taverna. İçki içenlerin başlarının üzerinde ölüm gibi asılı duran katı duman tabakasından parçalar kopardı. Alexei elindeki iskambil kâğıtlarına baktı. Demek öyle. Popkov sonunda ortaya çıkmıştı. İri Kazak gür sakalındaki karları temizliyordu ama hareketleri dengesizdi, ayaklarının üzerinde sallanıyordu, tek gözü domuz kalbi gibi kan çanağına dönmüştü.

Seni aptal piç kurusu. Bu gece birbirimizin arkasını kollamamız gerekiyordu. Bu haldeyken bana ne faydan var?

Aleksey dikkatini tekrar elindeki oyuna verdi. Zihni konsantre olmakta zorlanıyordu. Bu, her biri kedi sidiği ve umutsuzluk kokan bir arka sokağa gömülmüş birçok bardaki dördüncü kâğıt seansıydı. Çıplak ahşap masalar birayla lekelenmiş, zemin votkayla kazınmış ve gözyaşlarıyla cilalanmıştı. Bu mekânların hepsi kesinlikle erkekti. Görünürde ne pürüzsüz bir yanak ne de düzgün bir bacak vardı. Sadece günün kaygılarını ve kadın seslerinin çığlıklarını bir kadehin görkemli unutkanlığında boğmaya kararlı bir grup erkek.

"Devam et, olur mu? Bütün gece bekleyemeyiz, biliyorsun."

Alexei rakibinin homurdanmalarına aldırmadı. Masalarda kâğıt karıştıran onca kişi arasından bu adamı bilerek seçmişti. Onu şişman olduğu için seçmişti. Şişman demek yemek demekti, hem de bolca. Kart oyuncusu rüşvet ve komisyonlarla besleniyor, avuç dolusu ruble ziyafeti çekiyor olmalıydı. Belli ki adam bir muhbirdi. Bir fısıldayıcı. Bilgi satıyordu.

Yakındaki bir sandalye yere düştü ve Alexei göz ucuyla Popkov'un kendisine doğru bir yol çizdiğini gördü.

"Hangi cehennemdeydin sen?" Alexei kartlarından başını kaldırmadan ters ters baktı.

Popkov hantal gövdesini masanın etrafında dolaştırdı ve Aleksey'in sandalyesinin arkasında durdu. Alexei'nin elini gördüğünde yüksek sesle güldü ve nefesindeki alkol omzundan taşıtı.

"Kaybederken vazgeçsen iyi olur," diye mırıldandı koca adam Alexei'nin kulağına, sonra da kendi şakasına kıkırdadı.

Karşıdaki şişman adam da neşeye katıldı. "Arkadaşınız haklı." Kendi kartlarını bir yelpaze gibi havaya kaldırdı ve sanki Aleksey'in şansına el sallıyormuş gibi sağa sola salladı.

Alexei sinirlenerek, "Oyun henüz bitmedi," diye karşılık verdi.

Ortakdaki yığının üzerine birkaç ruble daha atmak üzereydi ki böğrüne öyle şiddetli bir dürtme geldi ki parmakları sarsılarak açıldı ve elini bıraktı. Kartlar kirli masanın üzerinde kaydı ve dördü yere yuvarlandı, üçünün yüzü yukarı bakıyordu.

"Bu da ne? ?" Alexei yere düşen kartlara uzandı. Ama artık çok geçti. Şişman adam göbeğine rağmen hızlı hareket etmiş ve kâğıtları çoktan toplamıştı.

"Yedi, dokuz ve on, bu kazanan bir el değil." Adam sırtıttı ve kalın bıyığını bira bardağına daldırdı. "Şimdi iyi arkadaşının dediği gibi pes et." Gözleri gri ve açgözlü parlıyordu.

Aleksey ellerini teslimiyetle havaya kaldırdı ve rakibinin rubleleri toplayıp cebine atmasına izin verdi. Popkov'a baktı. "Seni çılgın sarhoş aptal. Beni kaybettin..." Ama sonra Popkov'un gözlerindeki bakışı gördü. "Tamam, tamam. Oyun bitti." Alexei sandalyesinden kalktı ve kart ortağına sahte bir selam verdi. "Görünüşe göre bu gece benim gecem değil."

Ama şişman adam dinlemiyordu. Çoktan barın etrafında toplanmış gruptan başka bir oyuncuyu tuzağa düşürmeye çalışıyordu. Alexei isteksizce Popkov'un omzuna dokunan eline itaat etti ve boş bir masanın bulunduğu odanın arka tarafına doğru itilmesine izin verdi. İkisi de oturdu. Aleksey kaybettiği rubleleri düşündü ve içini çekti, ama kendine bir sigara yaktı, derin bir nefes çekti ve Popkov'a baktı.

"Göründüğün kadar sarhoş değilsin, değil mi?"

Popkov'un yüzünde sinsî bir gülümseme belirdi. "Ben asla değilim. Bunu şimdiye kadar öğrenmiş olmalıydın."

"Peki benim oyunumu bozmak için bu kadar acelen ne?"

"Bence oynadığım oyun senin için çok daha değerli olabilir." "Yani?"

"Ben de içki içiyordum."

"Düzeltiyorum. İçkiler."

"Elbette. Eğer birden fazla olmasaydı, hiçbir şey öğrenemezdim. Değişiklik olsun diye beni dinler misin?"

Aleksey, Kazak'ın dumanından kaçarak sandalyesinde arkasına yaslandı. "Pekâlâ. Devam et. Neredeydin?"

"Bir genelevdeydim."

"Oh kahretsin. Sakın bana alkışladığını söyleme."

"Kapa çeneni. Kızlardan birine dokunmak için orada değildim, kamptan bir muhafız arıyordum. Çaresiz kalmışlardır, anlıyor musun? Buranın onlarla kaynayacağını düşünmüştüm."

Alexei şaşkınlığını gizlemek için sigarasından bir nefes çekti. Kazak görüldüğü kadar aptal değildi.

"Peki bir tane buldun mu?"

"Emin olabilirsin. Neredeyse benim kadar iriydi ve kızların hiçbiri onu istemiyordu, bunu söyleyebilirim." Sesini alçalttı ve rahatsız edici derecede gizli bir tona büründü. "Bazen bu kızlar bizim için çok küçük oluyor-"

"Yeter, *spasibo*."

Popkov göz bandını kaşdı ve hikâyesine devam etti. "Adam odada sendeleyerek dolaşıyor, önüne çıkan her şeye ve herkese çarpıyordu. Madam bağıırıyordu: 'Biri şu lanet muhafızı kampına geri götürsün. Çıkarın onu buradan! Ben de öyle yaptım.'"

Aleksey Kazak'a sigaralarından birini uzattı ve onun için yaktı. Bu küçük bir jestti. "Peki, sonra ne olacak?"

"Dediğim gibi iri bir adam. Sokakta yığılıp kaldı, ben de-" "-Onu kaldır.

Çok centilmen bir karakter."

"Bırak da bitireyim, olur mu?" Popkov, Alexei'ye kaşlarını çattı. "En azından bütün gece oturup kâğıt oynamadım, iyi ruble kaybettim-"

"Senin sorunun, dostum, stratejik bir zihne sahip olmaman."

Tek siyah göz dumanının arasından ona baktı. "Ne demek istiyorsun?" "Yani birkaç ruble kaybetmek, ... keşfetmek için gerekliydi."

Aleksey durakladı ve büyük adamı bekletti. "...önümüzdeki birkaç hafta içinde Felanka üzerinden yoğun birlik hareketleri olacak. Bu da trenler demek. Sık sık gelip giden trenler, sürekli yeni yüzler

kafa karışıklığı yaratıyor." Öne doğru eğildi, dirseklerini kirli masaya dayadı, bakışlarını Popkov'a dikti. "Eğer işimizi çabucak bitirebilirsek, buradan beklediğimden daha erken çıkabiliriz. Ama" -bir sonraki kelimeleri bulmakta zorlanarak tereddüt etti- "Lydia'ya dikkat etmeni istiyorum."

"Lydia Ivanova'ya her zaman dikkat ederim."

"Sanırım Selyansk'a giden trenlerden birine binmeyi deneyebilir." Kız kardeşinin askerlerle dolu o trenlerden birine binip tek başına seyahat edeceği düşüncesi midesini bulandırdı.

Kazak, masanın üzerine dökülen biralardan birine sigarasını sapladı. Ani bir acelelilikle ayağa kalkarken tısladı. "Hadi yola koyulalım."

Birlikte kapıya giden yolu ördüler. Popkov kapıyı çekip açarken, "Ulaşmaya çalışacağı yer Selyansk değil," diye mırıldandı.

GECE YILDIZSIZDI, RÜZGAR YÜZÜMÜZE BİR TOKAT GIBI ÇARPIYORDU.

TAZE kar ayakların altında yumuşacık uzanıyordu. Alexei, Kazak'ı ışıkların olmadığı dar bir arka sokaktan aşağıya kadar takip etti, sadece kapıları rüzgârın etkisiyle ölü adamların kemikleri gibi takırdayan kasvetli bir dizi depo vardı. Yanan bir şeyin kokusu Aleksey'in burun deliklerini yakaladı ve Popkov açık bir avluya döndüğünde daha da güçlendi. Küçük bir taş deponun önünde duran metal bir bidonun içinden alevler sıçırıyordu. Popkov doğruca oraya yöneldi.

"Ona ne yaptınız?" Aleksey önseziyle sordu. Popkov'un kıkırdaması Aleksey'in bilmek istediğinden çok daha fazlasını anlatıyordu.

Koca öküz kapıyı tekmeleyerek açtı. Alevlerin değişen parıltısı içeriye sıçradı ve ölü gibi görünen solgun bir yüzün üzerine kıvrıldı. Boynuna birkaç kez dolanmış bir zincirle yerde sırt üstü uzanmış son derece büyük bir erkek bedenine bağlıydı. Uzun zincirin her bir ucu, kulübenin her iki yanındaki duvarları kaplayan metal raf desteklerinden birine takılmıştı. Adam başını iki yana da çok az hareket ettirebiliyordu. Gözlerinin kapalı olması şaşırtıcı değildi. Nefes alabiliyor muydu?

Alexei soğuk bir sesle sordu: "Popkov, buna mecbur muydun? Onu bara götürüp birkaç votka daha içerken ona sorular sormanın nesi yanlıştı? Söyle bana, seni öküz beyinli, bu seçeneğin nesi yanlıştı?"

Kazak şaşırması görünüyordu. İki elini de tabak gibi alevlerin sıcaklığına doğru uzattı ve hafifçe omuz silkti. "Bize cevapları vermek istememiş olabilir. Bu yol daha emin."

Bu muhtemelen doğrudur. Ama asıl mesele bu değildi.

Aleksey tiksintiyle homurdanarak depoya girdi ve zincirin bir ucunu duvardan çözdü. Yerdeki adamdan köpek öksürüğüne benzer hafif bir boğuk ses çıktı. En azından zavallı şeytan hâlâ hayattaydı. Çenesindeki şişlik dışında belirgin bir hasarı olmayan adam yan yattı, anlaşılmasa da bir şeyler mırıldandı ve horlamaya başladı.

"*Podnimaisa!* Ayağa kalk!" Alexei havladı. Botunu bir kez daha itti.

Bu bir homurdanmaya neden oldu. Eğilip adamı ayağa kaldırdı ve sendeleyerek barakadan çıkıp gece havasına girdiler. Havanın buz gibi püskürmesi kanlarındaki alkolü anında dondurdu ve iri muhafız ürperdi ama tek başına ayakta durabilecek kadar ayıldı, davulun içindeki sığa doğru tehlikeli bir şekilde eğildi. Alexei'nin ilk düşündüğünden daha gençti, temiz traşlı, iyi görünümlü bir yüzü vardı, muhtemelen otuzlu yaşların başındaydı.

"Şimdi," dedi Alexei. Bu iş ne kadar çabuk biterse o kadar iyiydi. "Size birkaç soru sormam gerekiyor."

"Defol git."

Gardiyan garip bir şekilde düz adımlarla avlunun girişine doğru yürümeye başladı. Buz üstünde bir ördeği izlemek gibiydi. Popkov ateşten uzaklaştı ve adamın sırtına vurdu, ama Popkov'un vuruşlarından biri herhangi birininki gibiydi. Adam yüzüstü, kolları ve bacakları iki yana açılmış bir halde karla kaplı yere yığıldı ve daha başına ne geldiğini bile düşünmeden Popkov sırtına oturmuştu. Muhafızın şapkasını çekip çıkardı, ateşe fırlattı ve bir avuç kalın sarı saç avucunun içine aldı. Adamın başını geriye doğru çekti ve Aleksey'in başlamasını bekledi.

Kazak becerikliydi, Alexei'nin hakkını vermek gerekirdi ama bu iş yapma biçimi onu iğrendiriyordu.

"Adın ne senin?" Alexei sordu.

Muhafızın işkence görmüş boğazından kuru bir hırıltı çıktı. "Öküz beyinli," diye tersledi Alexei,

"bırak da adam konuşsun."

Muhafızın yutkunabilmesi için saçındaki tutuş biraz gevşedi. "Adın ne?"

"Babitsky." Boğuk bir fısıltı.

"Şey, Babitsky, oldukça basit. Belli bir kişinin Trovitsk çalışma kampında esir olup olmadığını öğrenmek istiyorum."

Babitsky homurdandı.

"Yani size bir isim verirsem, bana onun-" "*Hayır.*"

Popkov hiç tereddüt etmeden muhafızın yüzünü yere çarptı. Yukarı ve aşağı. Sadece bir kez. Ama burnu kanla kaplıydı.

"Tanrı aşkına, kes şunu!" Alexei patladı. "Babitsky, sadece soruma cevap ver ve sonra gidebilirsin."

Adam inledi ve kan tükürdü. "Mahkûmları sadece numaralarıyla tanıyorum. İsimlerini değil."

Sikeyim.

"Peki isim listesi kimde?" "Ofiste."

"Ofiste kim çalışıyor? Bu sefer bir isim."

Adamın gözleri bulanıklaşıyor ve nefes almakta zorlanıyordu. Bir dağ ciğerlerini ezerken, bu pek de şaşırtıcı değildi. Popkov'a,

"Bırak onu," dedi.

Bir an için göz göze geldiler ve Aleksey bütün akşam kendine vaat ettiği yumruğu atmaya hazırlandı. Ama Popkov aptal değildi. Dişlerini gösterdi, yumruğundaki saç serbest bıraktı ve dizlerinin üzerinde doğruldu, böylece hâlâ muhafızın üzerindeydi ama artık ağırlığını ona vermiyordu.

Babitsky havayı sürükledi ve aceleyle, "Kamp ofisi Mikhail Vushnev tarafından yönetiliyor. Hepsini tanıyor."

"Bu Vushnev'i şehre geldiğinde nerede bulacağım? Nerede içiyor?"

"Bar"-karın üzerine daha fazla kan tükürdü-"lastik fabrikasının aşağısında. Çöplük gibi ama her zaman bira servisi yapan güzel kızlar vardır."

Aleksey ceketinin cebinden bir mendil çıkardı, adamın kanayan yüzünü sildi ve ondan uzakta olduğu için şükrederek ayağa kalktı. Kırmızı bezi ateşin içine bıraktı. Keşke bu gecenin tamamını da aynı kolaylıkla alevlerin içine atabilseydi.

"Tamam, bırak gitsin."

Popkov ilk kez kendisine söyleneni yaptı.

Adam sendeleyerek ayağa kalktı, küfrediyordu. Aleksey bir paket sigara çıkardı, iki tane salladı, ikisini de yaktı ve birini Babitski'ye uzattı. Adamın kanının sigaraya damlamasını izledi.

"Siktirin gidin," diye inledi Babitsky, dumanı ciğerlerine çekerek. "Hepinizin canı cehenneme. Yarın bu dondurucu bok çukurundan çıkıyorum."

"Nereye gidiyorsun?"

"Sana ne bundan?"

"Hiçbir şey."

"Moskova'ya atandım." Ayırık dudakları acı bir gülümsemeyle kıvrıldı.

"Senin de sorularının da canı cehenneme."

Alexei a r k a s ı n ı döndü. Yeterince görmüştü. Bir adı vardı: Mikhail Vushnev. Oradan başlayacaktı. Bu sefer lanet Kazak olmadan.

On iki

LYDIA yatağına uzandı ve Alexei ile yaptığı pazarlığı düşündü. Popkov'u bu gece yanında tutması karşılığında odasında kalmaya söz vermişti ama Alexei sözüne sadık kalacak mıydı? Sinirleri gerilmişti ve göz kapakları yanıyordu. İnsanlarla anlaşma yapmanın sorunu buydu; sizi yarı yolda bırakıp bırakmayacaklarını asla bilemezsiniz. Gözlerini tavana dikti, tavanda zürafa şeklini almış nemli bir leke vardı, muhtemelen birkaç boru sızdırıyordu. Sızdıran diller gibi, onlara da güvenilemezdi.

Rusçanız mükemmel. Elena'nın sözleri tekrar aklına geldi ve bir zamanlar Chang'e söylediği benzer sözleri de beraberinde getirdi. Şimdi onları mırıldandı. *İngilizcen mükemmel.* O gün yaz mevsimiydi ve Çin'in gökyüzü kocaman, parlak tavuskuşu mavisi bir ipek tabakası üzerlerinde parıldıyordu. Bu anıya gülümsedi ve zihninin, bir arının bir orkidenin tatlı ve baskın kokusuna dalıp gitmesi kadar kolay bir şekilde bu anıya dalıp gitmesine izin verdi. Buna karşı mücadele etmedi. Bu sefer karşı koymadı. Her gün burada, bu soğuk Rus topraklarında bir gelecek kurmak için mücadele ediyordu ama bu sefer, sadece bu gece için, geçmişe doğru kaymanın tatlı ve akışkan hazzını yaşamasına izin verdi.

Chang An Lo onu toprak bir yoldan Kertenkele Deresi'ne, Junchow kasabasının batısındaki küçük ormanlık bir girintiye götürmüştü. Sabah güneşi suyun yüzeyinde tembellik ediyor ve huş ağaçları düz gri kayalara gölgelik yapıyordu.

Chang kibarca, "İngilizcemin kabul edilebilir olduğunu düşünmeniz beni onurlandırdı," diye cevap verdi.

Kalbi hızla çarpıyordu. Buraya hiç tanımadığı genç bir adamla tek başına gelmek riskliydi ve daha da kötüsü adam Çinli ve komünistti. Annesi bilseydi onu yatağın direğine bağlardı. Ama

Şimdiden hayatları, onun ve onunki, zar zor anlayabildiği bir şekilde iç içe geçmişti. Kancaların küçük oklar gibi vücudunun yumuşak ve hassas bölgelerine, midesine ve kalçalarının ince beyaz etine battığını hissedebiliyordu. Kalbinin güçlü atışlarını çekiştiriyordu. Siyah V yakalı tuniği ve bol pantolonunun içinde hareketsizliği de en az hareketleri kadar zarıftı. Ayaklarında korkunç lastik ayakkabılar vardı. Daha önce onu İngiliz kilisesinin dışında beklemişti ve kadın onu çok resmi bir şekilde selamlamıştı, elleri bir arada ve gözleri yerde, önünde eğilmişti.

"Size teşekkür etmek istiyorum. Beni ara sokakta kurtardınız ve size minnettarım. Size teşekkür borçluyum."

Kıpırdamadı, yüzünde ya da vücudunda tek bir kas bile oynamadı ama içinde bir yerlerde bir şeyler değişti, sanki kapalı bir yer açıldı. Ondan akan sıcaklık onu şaşırttı.

"Hayır," dedi, gözleri dikkatle ona dikilmişti. "Bana teşekkür borçlu değilsin." Bir adım daha yaklaştı, o kadar yakındı ki gözlerindeki küçük gizli mor lekeleri görebiliyordu. "İnsan tacirleri seninle işleri bittiğinde boğazını keseceklerdi. Bana hayatını borçlusun."

"Hayatım bana aittir. Benden başka kimseye ait değildir."

"Ben de sana borçluyum. Sen olmasaydın ben ölmüş olurum. O Yabancı Şeytan polisin kurşunu şimdi kafamda olacaktı ve sen gecenin içinden çıkıp onu durdurmasaydın ben de atalarımın yanında olacaktım." Çok alçak sesle eğildi. "Hayatımı sana borçluyum."

"O zaman ödeştik." Bunun ne kadar ciddi olduğundan emin olamayarak güldü. "Bir hayat için bir hayat."

Şimdi derede, adamın suyun kenarındaki bir ot parçasının üzerine çömelip kendisinden uzak durduğunu fark etti ve onu telaşlandırmamak için dikkatli olup olmadığını merak etti. Yoksa bir Yabancı Şeytan'ın, başka bir *fanqui*'nin yakınında olmaya dayanamadığı için miydi? Bir kaya parçasının üzerine uzanmış, çıplak ayak bileklerini güneşe doğru uzatmış, yüzünü hasır şapkasının siperliğinin altına sokmuştu. Şapkası hırpalanmıştı ve elbisesi eskiydi. Bunlar onu utandırıyor. Düşmüş bir daldan sulu bir kurtçuk çıkarmaya çalışan küçük kahverengi bir kuşa baktı ve Chang An Lo'nun ona bakmamasını umdu.

"Pekin'de uzun yıllar İngilizce öğretmenim oldu," diye devam etti. "Bana çok iyi öğretti."

Şapkasının gölgesi altından ona baktı ve onun ayağından kana bulanmış bir bezi çözdüğünü görünce şok oldu. Tanrım, dün geceki bekçi köpeği. Dişleri fark ettiğinden çok daha fazla zarar vermiş olmalıydı. Adamın derisinin kemikten kırmızı şeritler halinde sarktığını görünce bir mide bulantısı dalgası hissetti. Göğsünde fiziksel bir acı. Bu haldeyken nasıl yürüyebiliyordu?

Başını kaldırdı ve onu ağzı açık bir şekilde yarasına bakarken yakaladı. Kadının bakışları adamın yüzüne yöneldi ve uzun bir an boyunca gözleri buluşup birbirini tuttu. Adam başka tarafa baktı. Adamın ayağını nehrin girdaplı akışına bırakmasını ve parmaklarıyla ovuşturmasını sessizce izledi, böylece kan pıhtıları yüzeye sürüklendi ve suyu bir balığın sırtı gibi kahverengi lekelerle benekli hale getirdi. Hızla ayağa kalktı ve onun yanındaki çimenlerin üzerine diz çöktü. Elinde, ondan kendisi için getirmesini istediği iğne ve iplik duruyordu. Şimdi nedenini anlıyordu.

"Bunlara ihtiyacın olacak," dedi ve onları uzattı.

Ama adam elini uzattığında, kadın bir karar verdi ve elini ondan çekti. "Ben yapsam faydası olur mu?" diye sordu.

Çözemediği bir şeyin kıvılcımı gözlerine sıçradı. Siyahlıkları parlak ve dokunulmaz bir şey tarafından tüketilmiş gibiydi. Yutkundu. Az önce teklif ettiği şey karşısında dehşete düştü.

İğneyi ilk batırdığında bağırmasını bekledi ama bağırmadı. Yüzüne endişeli bir bakış fırlattı. Hayretle saçlarına bakıyor ve gülümsüyor gibiydi, siyah gözleri gizli düşüncelerle doluydu. Bundan sonra dikiş dikmeye devam etti. Aslında daha da cesurlaştı, acıyıp acımadığından çok, bırakacağı izlerin farkında olarak işi daha düzgün yapmaya odaklandı. Ne yaptığını görebilmek için sürekli mendiliyle kanı temizledi ve altındaki narin kemiklerin beyaz parıltılarını düşünmekten dikkatle kaçındı.

İş bittiğinde juponunu çıkardı, Chang'ın bıçağını kullanarak şeritler halinde kesti ve ayağını bağladı. Beceriksizce görünüyordu ama yapabileceğinin en iyisi buydu. *Chyort!* Sargı yapmakta dikiş dikmekten daha iyi değildi. Hiç sormadan ayakkabısını kesip açtı ve bandajın alt tarafına iki kumaş şeridi daha bağladı.

"İşte," dedi bitirdiğinde. "Böyle si daha iyi." "Teşekkür ederim."

Chang çimlerin üzerine otururken ona derin bir selam verdi ve yüzünü görmesini istemediğini hissetti. Neden? Ondan sakladığı şey neydi?

"Bana teşekkür etmeyin. Eğer birbirimizin hayatını kurtarırsak, bu bizi birbirimizden sorumlu kılar. Sence de öyle değil mi?" Hafifçe güldü.

Adamın keskin bir nefes aldığını duydu. Sözleri onu kızdırmış mıydı? Çok mu fazla varsayımda bulunmuştu? Birden kendini boyunu aşmış hissetti, girdiği bu dipsiz ve yabancı Çin sularında ayağını nereye koyacağını bilemedi. Ayağa fırladı, sandaletlerini tekmeledi ve sığ sulara girdi. Dere bacaklarını dalgalandırarak tenini serinletti ve üzerindeki kanı temizlemek için elbisesinin eteklerine su sıçrattı. Onun kanını. Elbisesinin liflerine dolanmıştı. Kana baktı, parmağının ucuyla lekelerden birine dokundu ve nehirde durulamayı bıraktı.

"Lydia Ivanova."

Onun adını ilk kez söylüyordu. Dilinde kulağa farklı geliyordu. Daha az Rus. Daha çok . . .

"Lydia Ivanova," dedi tekrar, sesi çimenlerin arasından esen rüzgâr gibi sessizdi, "seni bu kadar rahatsız eden şey nedir?"

Bir titreme hissetti. Kendi kanında mı yoksa suda mı olduğunu bilmiyordu ama o parlak güneşli anda yanlış anladığını biliyordu. Adam onun içini görebiliyordu, düşünceleri onun için elinin arkasında iz bırakan su damlacıkları kadar şeffaftı. Duyduğu nefes alışverişi kızgınlık değildi. Çünkü onun da bildiği gibi, artık birbirlerinden sorumlu *olduklarını* biliyordu. Dirseklerine dayanmış, siyah bakışlarıyla onu izleyen Chang An Lo'ya baktığında, gözleri birbirlerine sabitlendi ve aralarında somut bir şeyin oluştuğunun farkına vardı. Havada parıldayan bir tür iplik. Nehirdeki bir dalgalanma kadar anlaşılması zor, ancak Peiho üzerindeki yeni köprüyü tutan çelik kablolardan biri kadar güçlüydü.

"Söyle bana Lydia, kalbinde bu kadar ağır basan şey nedir?"

Elbisesinin eteklerini serbest bıraktı ve bacaklarının etrafında süzülürken, ne kadar perişan olduğunun bir kez daha farkına vardı. Kararını verdi.

"Chang An Lo," dedi, "yardımına ihtiyacım var."

"GEÇEN GÜN BİR ADAMIN CEKETİNİN CEBİNDEN BİR KOLYE ÇALDIM.

GECE." Tekrar kayanın üzerine çıkmış, turuncu kertenkelelerden biri gibi tünemişti, başı yukarıda ve uzuvları gergin, kaçmaya hazırdı. "Ulysses Kulübü'nde."

Ulysses Kulübü, Junchow'daki Uluslararası Yerleşim'deki İngiliz sömürgecilerin uğrak yeri; Lydia için saçma bir şekilde büyük, havasız ve son derece cazip bir yerdi. Bir keresinde arkadaşı Polly'yi azarlamıştı: "Havasız, sıkıcı bir tavan arasında yaşamayı dene de gör bakalım Ulysses Kulübü'nün sana bir cazibesi var mı?"

"Dün gece polisin kulübe gelmesinin nedeni de buydu," diye açıkladı Chang'e. "Kayıp ben dışarı çıkmadan fark edildi. Bu yüzden kolyeyi saklamak zorunda kaldım." Çok hızlı konuşuyordu. Kendini yavaşlattı. "Hepimiz sorgulandıktan ve arandıktan sonra onu almadan ayrılmak zorunda kaldım."

Sürekli Chang'e bakıyordu ama Chang'in yüzü pürüzsüz ve şok olmamıştı. En azından bu da bir şeydi. Daha önce yaptığı hırsızlıkların hiçbirini kimseye itiraf etmemişti ve bu kolyenin değerine yakın bile değillerdi. Gergindi.

"Korkunçtu," diye ekledi.

Hantal bandajına rağmen çimenlerden kolaylıkla sıyrıldı, doğrulup öne doğru eğildi, siyah bakışlarını ona dikti. "Kolyeyi nereye sakladın?"

Lydia yutkundu. Ona güvenmek zorundaydı. Güvenmek zorundaydı. "Beyefendilerin vestiyerinin dışındaki doldurulmuş ayının ağzında."

Işık nehrin yüzeyinden sıçrayıp yüzünü dolduruyor gibiydi. Güldü ve gülüşünün sesi göğsünde garip bir hoşnutluk yarattı.

"Onu senin için geri almamı istiyorsun." Sözleri bir soru değildi.

"Evet." Derin bir selam ekledi.

"Neden ben? Neden sen değil?"

"Kulübe girmeme izin yok. Dün gece özel bir gündü." Bunu takip eden sessizlikte, sorduğu şeyin tüm ağırlığını hissetti.

"Benim de girme iznim yok," diye hatırlattı ona. "Çinli yok. Öyleyse elimi ayının ağzına nasıl sokmam gerektiğini söyleyin bana."

"Bu sana bağlı. Becerikli olduğunu zaten kanıtladın." "Yakalanırsam hapse atılacağımı biliyorsun. Ya da daha kötüsü."

Gözlerini kapattı. Kendinden bıkmıştı.

"Biliyorum," diye
fısıldadı. "Lydia."

Gözlerini açtı ve şaşkınlıkla gözlerini kırıştırdı. Adam hiç ses çıkarmadan aralarındaki çimenleri aşmış ve önünde duruyordu, uzun ve kıvraktı ama yine de o kadar hareketsizdi ki neredeyse hiç nefes almıyor gibiydi.

"İdam edilebilirim," dedi usulca.

Saçlarını geriye attı ve onun bakışlarıyla buluştu. "O zaman yakalanma."

Adam güldü ve kız, adamın içinde genellikle çok kontrollü olan enerjinin çılgınca aktığını duydu. Onun eline dokundu, kısa bir ten teması ama anlaması için tek gereken buydu. O da onun gibiydi. Tehlike kanının daha hızlı akmasını sağlıyordu. Başkalarının risk olarak gördüğü şeyi o baştan çıkarma olarak görüyordu. Birbirlerinin aynadaki görüntüsüydüler, aynı bütünün iki parçasıydılar ve tenin tene değdiği o an, parçalanmış parçaların bir araya gelmesiydi.

"Chang An Lo," dedi sertçe, "yakalanmadığından emin ol." Başını ona doğru eğdi. "Çünkü eğer yakalanırsan, kolyemi alamam."

Adam ona gülümsedi, ağzı yumuşaktı. "Çok mu değerli?" "Evet. Yakuttan yapılmış."

"Demek istediğim," diye durakladı ve kızın yüzünü inceledi, "sizin için bu kadar değerli mi?"

"Elbette. Başka türlü nasıl bir hayat kurabilirim, düzgün bir hayat yani, hayatta kalmanın kıyısında bu sefil tırmalamayı değil? Kendim için . . . ve annem için. O bir piyanist. Ona çok istediği Erard kuyruklu piyanoyu başka nasıl alabilirim?"

"Piyano mu?"

"Evet."

"Bir piyano için her şeyi riske mi atacaksın?"

Birdenbire ayaklarının arasında bir uçurum açıldı, öyle derin bir uçurumdu ki dibi, altındaki gölgelerin içinde gözden uzakta kalıyordu. İkisinin de orada olduğunu bile fark etmediği bir uçurum.

On üç

KAPI KESKİN BİR ŞEKİLDE ÇALINDI. Ses Lydia'yı bir sarsıntıyla Rusya'ya ve şimdiki zamana geri sürükledi ve tanıdık bir mide bulantısı midesini doldurdu, hatıraların kırıntıları uzaklaştıkça ağrımaya başladı. Yorganı üzerinden attı, paltosuna sarınmış olmasına rağmen çıplak ayakları tahtaların üzerinde üşüyordu. Elena'yı diğer yatakta ağır ağır uyurken bulmak onu şaşırttı. Onu unutmuştu. Kadının ağzı açık kalmıştı ama uykusunda daha genç, daha güzel, daha az heybetli görünüyordu nedense.

Bir başka tıkırtı kapıyı sarstı. Lydia'nın kim olduğunu sormasına gerek yoktu. Cevap verip vermemekte tereddüt etti ama onun pes etmeyeceğini biliyordu. Kardeşi asla pes etmezdi. Kapıyı açtığı anda Alexei koridorun dışında duruyordu, uzun yüzü soğuk ve endişeyle sıkışmıştı. Onu gördüğünde yeşil gözlerinde beliren rahatlama ifadesini gizlemek için yeterince hızlı değildi ve bundan memnun mu yoksa aşağılanmış mı olduğunu bilmiyordu. Şu anda umursamayacak kadar yalnızdı.

"Buradasın," dedi.

"Evet. Olacağıma söz verdim." "Güzel."

Söyleyecek başka bir şey yoktu. Onu kontrol etmişti; o buradaydı; hepsi bu. Yan odada, kâğıt gibi ince duvarın arkasında bir kadın aniden gülmeye başladı ama Lydia gülümsemek için hiçbir dürtü hissetmedi. İçindeki delik çok büyüktü, çok tüketiyordu; sahip olduğu her şeyi yutmuştu.

"Alexei." Tutunacak bir şey olsun diye kardeşinin adını fısıldadı. "Alexei." Gözleri ceketinin üçüncü düğmesine odaklandı. Onun yüzüne bakmaya dayanamıyordu çünkü şu anda hiçbir zırhı yoktu. Hepsi delikte kaybolmuştu.

"Beni de yanında götür."

"Olmaz. Bu çok tehlikeli. Sensiz daha iyi çalışırım. Sen burada kal."

Başını salladı ve hâlâ ona bakmadan sessizce kapıyı kapattı. Sırtını kapıya yasladı ve ağabeyinin kendisinden uzaklaşan ayak seslerini dinledi. Hızlı hızlı. Sanki onu geride bırakmak için sabırsızlanıyordu. Yavaşça yere kaydı ve kollarını kaval kemiğine dolayarak çenesini dizlerinin üzerinde dengeledi.

ALEXEI'NİN BARA GİRDİĞİNDE GÖRDÜĞÜ İLK KİŞİ

Lastik fabrikasının yakınında sarışın bir kamyon şoförü vardı, hani şu dökümhaneden dönerken Lydia'yla çirkin bir şekilde flört eden. Adı neydi? Niko. Bir masanın üzerinde dolu votka bardaklarından oluşan tehlikeli bir kule inşa etmeye çalışıyordu. Alexei dirseğiyle dumanla dolu odanın arka tarafındaki uzun tezgâha doğru ilerledi.

"Votka," diye emretti.

Önünde bir şişe ve bir bardak belirdi.

"*Spasibo*." Kendine bir içki doldurdu ve boğazından aşağı attı. "Bir tane de kendin için."

Barmen ufak tefek, sert bakışlı ve ön dişi kırık biriydi. Başını salladı ve kendisi için bir bardak doldurdu ama bardağa dokunmadan bıraktı. Alexei onun üzerindeki badem yağının tatlı kokusunu alabiliyordu.

"Ne istiyorsunuz?" Adam güçlü bir Moskovalı aksanıyla konuşuyordu.

"Birini arıyorum."

"Bir adın var mı?"

"Mikhail Vushnev. Burada içtiğini duydum. Onu tanıyor musunuz?" "Belki."

"Bu gece burada mı?"

Etrafına bakma zahmetine bile girmede. "*Nyet*."

Alexei onun yalan söylediğini biliyordu. Omuz silkti, kendine bir içki daha doldurdu ve kamyon şoförünün maskaralıklarını izliyormuş gibi yaptı, bir yandan da odayı kontrol ediyordu. Babitsky buraya çöplük demişti. Bu konuda haklıydı. Havasız, kasvetli ve bir firçanın ilgisine muhtaçtı ama tembel bir şekilde sıcak ve rahattı. Masaların etrafında her zamanki gibi kendini içkiye adanmış bir grup insan toplanmıştı; bir adamın dizinde zayıf bir çocuk, başka bir adamın sandalyesinin altında ise dikkatli gözlerle bakan bir köpek yatıyordu. Bir köşede iki adam kendilerini tamamen kaptırmış satranç oynuyorlardı.

Alexei içkisini aldı ve masalarına saygılı bir mesafede durarak ama hareketlerini gözlemleyebilecek kadar da yaklaşarak onlara doğru ilerledi. On dakika boyunca orada durup oyuna daldı. Bu süre zarfında arka odadan renkli Özbek kıyafetleri içinde iki kız belirdi, tepsilerdeki biraları dengelerken koyu güneşli gözleri ve pürüzsüz zeytin tenleri parlıyordu. Onların gelişiyile mekândaki atmosfer sanki bir elektrik düğmesi açılmış gibi değişti. Satranç oyuncularından birinin bile kalesini aptalca kaybedecek kadar dikkati dağılmıştı ve şahı da kısa süre sonra düştü. Kızlardan biri yanından geçerken kalçasını davetkâr bir şekilde Alexei'ye sürttü ve kıpkırmızı dudaklarını ona doğru büktü ama Alexei başını iki yana salladı ve bir sigara daha yaktı.

Satranç oyuncularından daha genç olanı gülerek, "Onu geri çevirme yoldaş," dedi. "Ne zaman başka bir teklif alacağını asla bilemezsin."

"Şansımı deneyeceğim," diye yanıtladı Aleksey ve sigara paketini adama doğru uzattı. Adam kabul etti ve bir tanesini daha sonra içmek üzere kulağının arkasına sıkıştırdı. "İyi oynuyorsun," dedi Aleksey, *shakhmatnaya doska*'ya, yani satranç tahtasına başını sallayarak.

"*Spasibo.* Oynuyor
musun?" "Kötü
oynarım."

Yaşlı oyuncu derin gözlerle onu inceledi. "Bundan şüpheliyim," diye mırıldandı.

Alexei eğildi ve beyaz şahı düzeltti. "Burada mükemmel bir oyuncu bulabileceğim söylendi. Adı Mikhail Vushnev'di. İyi bir maç havasındayım. Onu tanıyor musun?"

"Eğer iyi bir maç istiyorsan, yoldaş, Mikhail senin adamın değil," diye küçümseyerek güldü genç olan. "Satranç tahtasında rahibe manastırındaki kızlardan biri kadar işe yarar, o yüzden-"

"Leonid," diye araya girdi yaşlı olanı, "belki de satranç maçı dostumuzun aklındaki türden bir maç değildir."

Hay sikeyim. Adam çok zekiydi. Aleksey ona dikkatli bir gülümseme verdi. "Şu Vushnev burada mı?"

"*Nyet.*"

Genç olan şaşkınlıkla arkadaşına baktı. "Boris, kafan mı bozuldu yoksa başka bir şey mi ... ?"

"*Nyet.*" Bu kez Leonid bile kelimedeki vurguyu duydu ve çenesini kapalı tuttu.

Alexei memnuniyetle, "Yine de teşekkürler," dedi.

Sırtındaki gözleri fark edince, Niko'nun kızlardan birini okşadığı ve bu yüzden ellerini tokatladığı bara doğru ilerledi, bir votka daha söyledi, sonra sanki dünya kadar zamanı varmış ve kafasında bir sonraki içkisinin nereden geleceğinden başka bir düşünce yokmuş gibi döndü. Bakışlarını masaların üzerinde gezdirdi, gözleri dumana karşı kısıldı ve bir kalp atışından daha uzun bir süre sobanın yanında uzun saplı piposunu tütüren zayıf, parlak saçlı bir adama takıldı.

Alexei'nin bakışları kayıtsızca ilerledi. Ama adamını yakalamıştı. Genç Leonid, Vushnev'in adının geçtiği bir bakışla, farkında bile olmadan ona ihanet etmişti. Ama bu kadarı yeterliydi.

ALEXEI BİR ŞİŞE VOTKA VE İKİ BARDAK KOYDU

Adamın masası.

"*Dobriy vecher*. İyi akşamlar, yoldaş. Size katılabilir miyim?"

Cevap beklemeden bir sandalye çekti ve oturdu. Adamın köşeli yüzünün hiç şaşırmadığını fark etmişti. Alexei ikisine de birer içki doldurdu.

"*Za tvoye zdorovye!*" Kadehini kaldırdı. "İyi sağlık!"

"*Za tvoye zdorovye, tovarishch,*" diye karşılık verdi Vushnev, ama cama dokunmadı.

Gri gözleri düşünceli ve meraklıydı ama hiç soru sormadı. Sovyet Rusya'da sorular başınızı derde sokabilirdi. Kırk yaşlarında bir adamdı ve piposunun sapını çiğnemekle yetiniyordu, yüzünün çukurlarında gölgeler oynuyor, saçlarının parıltısından ışık süzülüyordu. Adamın parlaklığıyla ilgili bir şey Aleksey'in sinirlerini bozdu ama yine de gülümsemeye çalışarak sordu: "Sanırım siz Yoldaş Vuşnev'siniz?"

"Beni bulmanın ne kadar süreceğini merak ediyordum."

"Aradığımı biliyor muydun?"

Adam eğlenerek homurdandı. "Elbette."

"Felanka'da laf çabuk yayılır."

Aleksey içkisini aldı ve bacaklarını sobaya doğru uzattı. Barın uzak ucunda iki adam şarkı söylemeye başladı, bir diğeri ise hızlı bir ritimle el çırpıyordu. Aleksey bunun tadını çıkarmak için zaman ayırdı çünkü bunun bir melodi olduğunu fark etmişti

On beş yıldır duymadığı, çocukluğundan kalma bir şarkı. Jens Friis'in, yayını tellerine her dayadığında Danca sövüp saydığı sevgili kemanıyla ilgili anıları Aleksey'in zihnine üşüştü ve votkayı bir dikişte mideye indirdi.

"İyi şarkı söylüyorlar," diye yorumladı. "Son derece iyi."

"Eskiden profesyonellerdi. Şimdi sac işçisi oldular, zavallı şeytanlar." Vushnev piposunu dizinin üzerinde dengeledi ve ilk kez gerçek bir ilgi omuzlarının kıvrımlarını sıkılaştırdı. "Artık hepimiz büyük Sovyet Anavatanımız için çalışan işçileriz."

İşte o an gelmişti. Aleksey bir elini sıcak tutmak istercesine paltosunun cebine soktu ve oradaki bozuk paraları gelişigüzel şingırdattı. İlk hamleyi o yaptı.

"Sovyet Anavatanı için yaptığınız çalışmalarla ilgilenen insanların size gelmesinden bıkmış olmalısınız, yoldaş."

Bir duraklama. Hafif bir gülümseme. Başka bir şey yok. "Ne kadar çok olduklarına inanamazsınız. Ülkenin dört bir yanından gelip kapımı çalıyorlar." Piposunu üfledi, acelesi yoktu.

Alexei kendine bir sigara daha yaktı. Boğazı yerdeki toprak kadar kuruydu. Oda giderek daha gürültülü bir hal alıyordu; başka bir adam eski bir halk şarkısı söylüyor, diğer içkiciler de sallanarak eşlik ediyordu. Duvarlardaki elektrik lambaları titriyordu, hepsini karanlığa gömme tehlikesi vardı.

"Yoldaş, çok çalışmalısın," dedi Aleksey, sözlerinin gürültü sağanağı altında kaybolmasına ama yine de arkadaşının kulaklarına ulaşmasına yetecek kadar yumuşak bir sesle, "Sovyet toplumunun yeniden inşasına olan bağlılığınla Ulu Önderimizi gururlandıracak kadar çok çalışmalısın. Yaptıklarınızdan hepimiz faydalaniyoruz." Kelimelerin orada asılı kalmasına izin verdi. "Size çok fazla bilgi emanet edildi."

Sonunda açgözlülük orada, gri gözlerde çırılçıplak duruyordu. Vushnev kancaya takılmıştı. Aleksey ikinci votka bardağını masanın üzerinden ona doğru kaydırды. Bu kez Trovitsk kampının ofis müdürü bardağı aldı, sıvıyı bir dikişte boğazından aşağı attı ve memnuniyetle dudaklarını şapırdattı.

"Burada olmaz," diye uyardı. "Çok fazla göz var." "Nerede?"

"*En çok* Kirov'da. Şehrin doğu tarafındaki köprü. Ortasında taş bir kemer var."

"Yarım saat içinde." "Orada olacağım."

Aleksey derin bir nefes verdi, boynundaki kaslar gevşemeye başlamıştı. Şimdi neden Vushnev'in bu sözleri ilk kez söylemediğini hissediyordu?

KÖPRÜ BOŞTU. KAR, KÖPRÜDEN GEÇİYORDU.

karanlık sanki bir yere varmak zorundaymış gibi. Gün boyunca trafik nedeniyle çalkalanan yol ve kaldırımdaki ölümcül buz, şimdi bir kez daha donuyordu ve bu da sessizce yürümeyi imkânsız hale getiriyordu.

Alexei erken geldi. Nehir kıyısındaki yoğun siyah bina yığınının içinde arkasına yaslandı, bir sıra atölye gece için kilitlenmişti. Köprüyü yakından izledi ama üzerinden geçen tek bir kamyon dışında köprü boştu. Vushnev'in diğer taraftan izleyip izlemediğini merak etti. Kirov, korkulukları boyunca aralıklarla oyulmuş yaratıkların yükseldiği taş bir köprüydü ve ortasında Vushnev'in bahsettiği taş kemer vardı. Yaşam belirtisi yoktu.

Köprünün her iki ucundaki özenle işlenmiş ferforje lambalar bir ışık çemberi oluşturmaya çalışıyordu ama savaşı kaybediyorlardı ve havayı kaplayan kar tabakaları içinde zar zor görülebiliyorlardı. Rüzgâr Alexei'nin şapkasını kaptı ve parmaklarını gözlerine soktu ama o kıpırdamadı. Atkısının arkasından sığ nefesler alıyordu. Bir şey kaval kemiğine sürtündüğünde sıçradı, kalbi boğazında, köprüye o kadar odaklanmıştı ki, ama bu sadece ısınmak isteyen cılız bir kedi idi.

Yarım saat geçti. Bir saat. Köprüde hâlâ kimse yoktu. O ve kedi birbirlerine eşlik ediyorlardı ama düşünceleri soğuk ve kayganlaşmıştı, öyle ki neredeyse kaçıracaktı. Köprüde bir figür hareket ediyordu. Rüzgâra doğru eğilmiş, başını ve yüzünün büyük kısmını sıkıca saran bir eşarpla *fufaika* içinde kambur duruyordu. Vushnev olabilirdi. Ya da olmayabilirdi. Daha da önemlisi, figür yalnızdı. Aleksey kedinin başını veda edercesine kaşdı ve yerinden kalktı. Uzun adımlarla hızla ilerledi, avının arkasına geldi ve karla örtülü omzuna dokundu. Adam irkilerek arkasına döndü, korkmuş gözlerinin üzerindeki kaşları buz tutmuştu. Bu Vushnev'di.

"Tanrı aşkına, beni korkuttun!"

Alexei, "Geç kaldın," diye işaret etti.

"Ne olmuş yani? Meşguldüm. Yapmak zorundaydım."

Gri gözler ihtiyatlıydı ama artık korkmuyordu. Alexei bundan hoşlanmamıştı.

Bu onu sinirlendirdi.

"Şu işi bitirelim artık," diye araya girdi Aleksey. "Senin lanet hayat hikâyeni dinlemek için çok üşüyorum."

Adam bir adım geri çekildi ve köprünün uzunluğuna baktı. Bu Alexei'yi daha da tedirgin etti.

"Birini arıyorum," dedi çabucak. "İsim?"

"Jens Friis."

"Rus mu?"

"Hayır, o Danimarkalı. Hatırladın mı?"

"Kaç tane isim verdiğimin farkında mısın? . .

?" "Tanıdın mı?"

Rüzgârın uğultusu dışında sessizlik. Alexei yüzündeki karı fırçaladı.

"Olabilir," diye mırıldandı adam

sonunda. "Hatırlamak için ne kadar?"

"Ne teklif ediyorsun?"

Alexei iç cebinden düz deri bir mücevher kutusu çıkardı. Fiskeyle açtı. Enfes bir safir kolye krem rengi saten bir yatağın içine yerleştirilmişti ve Vushnev'in nefes alışını duydu. Kutuyu kapadı. Kolye büyükannesine aitti ve Çar Nikolay'ın Kışlık Saray'daki büyük balolarında takılmıştı. Kolyenin bu adamın kirli ellerinde olduğunu düşünmek onu öfkeliyordu.

"Peki Jens Friis'i tanıyor

musun?" "İsmini biliyorum."

"Trovitsk kampında mı?" "Sana ne ondan?"

"Bu seni hiç ilgilendirmez."

"Bazen müşterilerimin neden" -gülümsedi- "mahkumlardan birini çıkarmak için bu kadar istekli olduklarını bilmek isterim, oysa çoğu zaman mahkum eskiden tanıdıklarından farklı bir kişi haline gelmiştir. Buna hazır mısınız? Yıllarca süren ağır çalışma ve aşağılanma onları değiştiriyor, görüyorsunuz. Kamptaki yaşam onları sert, bencil ve sadece ... ile ilgilenir hale getiriyor."

Beni oyalıyor. Dikkatimi dağıtıyor.

Etrafında döndü ama artık çok geçti. Kahretsin! Bir darbe böbreklerine, bir diğeri de başının yan tarafına saplandı. Sendeledi ama buzun üzerinde tutunmaya devam etti. Bir dirseği suratına, bir dizi de kasıklarına sapladı ve kendine biraz nefes alacak alan kazandı ama önünde dört adam duruyordu. Arkasında iki kişi daha vardı ve bir diğeri inleyerek yere yığılmıştı. Vushnev gülümsüyor, şiddetten uzak duruyordu.

"Dostum," dedi ofis müdürü yumuşak bir sesle, "başka seçeneğin yok. Kolyeyi yine de alacağım. Ve sakladığın diğer her şeyi de. Sakın reddetme," diye kıkırdadı, "yoksa arkadaşlarımı buraya salmak zorunda kalırım. Eminim bunu istemezsiniz."

Bileğinin küçük bir hareketiyle Aleksey'in elinde bir silah belirdi ve onu doğrudan Vuşnev'in yüzüne doğrulttu. "Hazırlıksız geleceğimi düşünmedin, değil mi?"

Vushnev geriye doğru çekildi. Diğer adamlar yerlerinde kaldılar.

"Vushnev, aptallık etme. Mücevherleri alabilirsin. Ama karşılığında ben-"

Bıçak arkasındaki karanlığın içinden çıktı. Acı vücudunu yırttı ve o kadar büyüktü ki, zihnini o kadar bulandırıyor ki, neresinin acıdığını anlayamadı. Eller ve ayaklar aniden her tarafını sarmış, vuruyor, tekmeliyor ve vücudunu yere vuruyordu. Tetiği iki, üç kez çekti ve çığlıklar duydu ama eller hâlâ elbiselerini delip geçiyordu, onları parçalıyordu ve onları durduramıyordu. Birinin bileğinin kırıldığını ve parmaklarının gevşediğini hissedene kadar mücadele etti, ama aniden havaya kaldırıldı ve köprü korkuluğunun kenarından aşağı fırlatıldı. Nehrin üzerindeki gece havasına.

İlk başta hissettiği tek şey bir rahatlama telaşıydı. Köprüdeki o piçlerden kurtulmuştu. Gece o kadar karanlıktı ki dibe çakıldığının farkında bile değildi ama zihni devreye girdi ve ona hazırlanmasını söyledi. Çırpınan kollarını ve bacaklarını içine çekti, kız kardeşinin solmakta olan son bir görüntüsüne tutundu. Sonra su yükseldi ve bir tuğla duvar gibi ona çarptı ve dondurucu gücü onu öyle sıktı ki ciğerleri sıkıştı. Bir taş gibi battı.

On dört

ALTI GÜN. ALTI GÜN BOYUNCA ALEXEI'DEN HABER YOK.

Kardeşinin onu terk ettiği çok açıktı. Lydia kendini tamamen yoksun hissediyordu. Düzgün kahverengi saçları ve uzun kibirli adımlarıyla onun uzun boylu, dik duruşunu aramak için Felanka sokaklarında dolaştı ama ondan hiçbir iz yoktu. Her geçen gün korkuları daha da artıyordu. Lydia onun, parmaklıkların arasında dolaştığı akşam bazı bilgiler edindikten sonra esir kampına gittiğinden emin oldu. O olmadan harekete geçmişti.

Sensiz daha iyi çalışıyorum.

Söylediği buydu. Kapısında durduğunda bunu açıkça söylemişti, ona katılma isteğinden rahatsız olmuştu, bu yüzden muhtemelen şoförüne rüşvet verdiği bir kamyonla gizlice esir kampına gitmişti. Jens Friis onun umurunda olmadığını düşünecek ve onunla birlikte yine ormanda at sırtında gezintiye çıkacaktı.

Kelimeleri durdurmak için elini ağzına götürdü. Jens ortadan kaybolmadan önce onu bulması, acilen bir şeyler sorması gerekiyordu. *Baba, beni bekle lütfen. Seni terk etmedim.*

"GİTME."

"İyi olacağım, Elena."

"Huh!"

"Kendi başımın çaresine bakabilirim."

Elena kaşlarını çatarak cevap verdi. "Yapabiliyormuş gibi davranmakta iyisin demek istiyorsun. Ama sandığın kadar iyi değilsin."

Lydia sabırsızlıkla bir nefes verdi, nefesi uzun ve tembel bir döngü halinde soğuk ve aydınlık havaya karıştı. Felanka tren istasyonundaydılar.

üniformalı askerlerle dolu bir peronda, Lydia'yı şaşkına çeviren bir sabırla treni bekliyordu. Kendi uzuvları huzursuzdu, kalbi onu hareket halinde tutan bir aciliyetle atıyordu, platformun bir ucundan diğerine bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, bedenlerin ezilmişliği arasında bir yol açmaya çalışıyordu. Burası erkeklerin bölgesine dönüşmüştü; derin sesler ve yüksek sesli erkek kahkahaları platforma sahiplik damgasını vuruyordu. Hatta farklı kokuyordu.

Lydia yanlarından geçerken askerler yere yayılmış ya da asker çantalarının üzerine oturmuşlardı ve gözleri Lydia'nın kalçalarının hizasındaydı. Dikkatle bakıyorlardı. Hatta bazıları bir elini uzatıp bileğini parmakladı ya da kazara başını geriye atıp eteğine dokundu. Ama Elena'nın onun arkasından yürüyüp şemsiyesini Lydia'ya dokunan herkesin kafasına indirmesi tesadüf değildi. Bu Lydia'yı gülümsetti. Kendi annesi bile bunu yapmazdı. Bu cesaret isterdi.

"Erkeklerle nasıl başa çıkılacağını kesinlikle biliyorsun," dedi Lydia.

"Tek başına trene bindiğini öğrendiğinde Liev'i nasıl idare edeceğimi bilmem gerekecek."

"Bu bilet için üç gün sırada bekledim."

"Bunu ona kendin söyle."

"Artık onu uyuduğu zamanlar dışında hiç görmüyorum."

"Çünkü gece gündüz lanet olası kardeşinden haber arıyor."

"Biliyorum."

Lydia onun Alexei'ye ne olduğuna dair bir fısıltı elde etmek için barları dolaştığını, ıssız arka sokaklarda içip kavga ettiğini hayal edebiliyordu. *Popkov, adamı sevmiyorsun bile.*

"Döneceğim," diye söz verdi, "o gittiğimin farkına bile varmadan."

BU SEFER LYDIA HAZIRLIKLIYDI. NE BEKLEYECEĞİNİ BİLİYORDU. Nefesi trenin camını buğulandırdı ve camdaki nemi gidermek için ceketinin kolunu camdan aşağı sürükledi. Kendisi ile dışarıda uzanan şey arasına hiçbir şeyin -*neechevo*- girmesini istemiyordu. Geçen sefer dağılmıştı ama bu sefer farklı olacaktı.

Çam ormanının yoğun dalgaları geçip gidiyordu, koyu renkli dalların kenarları güneş ışığının milyonlarca dalgalanmasında parıldayan ve sıradan bir gözlemciyi dışarıdaki havanın sıcak olduğuna inandıran kar parmaklarıyla çevriliydi. Ama Lydia daha iyisini biliyordu. Daha iyi bilmeyi öğrendiği pek çok şey vardı.

Tren kompartımanı doluydu ve tek kadın oydu. *Böyle olacağını biliyordun. O yüzden sızlanmayın, mızızlanmayın.* Yine de klostrofobikti. Birbirine bakan iki sıra koltuk vardı ve başlarının üzerindeki bagaj ağırları, dayanıksız ağ için çok ağır görünen şişkin askeri çantalarla ağırlaştırılmıştı. Yolcuların çoğu askerdi, tütün kokan paltolarına sarınmışlardı, hepsi de küçük alan için fazla hantaldı. Botları çok büyüktü ve şakaları çok gürültülüydü. Adamlardan sadece ikisi üniformalı değildi, ama biri uyuyordu ve düz şapkasını yüzüne indirmişti, görünüşe göre gürültüye sağırdı. Lydia'nın tam karşısında, pencerenin yanında oturan diğerinin üzerinde ince çizgili şık bir takım elbise ve şık bir fötr şapka vardı. Düzenli aralıklarla köstekli saatini kontrol ediyordu ama Lydia bunun zamanı öğrenmekten çok mücevherli yüzünü sergilemek için olduğunu hissediyordu. Beşinci kez yeleğinin cebindeki yerinden çıkarıp ağır altın zincirini başparmağına dolayarak mücevherli yüzünü incelediğinde Lydia daha fazla direnemedi. Öne doğru eğildi.

"Affedersiniz, görebilir miyim?" "Elbette, genç yoldaş."

İkisi de onun ilgilendiği zamanın bu olmadığını biliyordu. Koltuğunda öne doğru kaydı ve aralarındaki küçük boşlukta saati eldivenli elinde tuttu. Sessizce, düşünceli bir şekilde saatin oymalı kadranını inceledi, elini kaldırdı ve bir parmağını altın kasanın kıvrımları boyunca gezdirdi.

"*Ochen krasivye.* Bu çok güzel."

"*Spasibo.*"

Kirli arabanın içinde saat bir güneş ışığı gibi parlıyordu ve diğer gözler onu ilgiyle izliyordu. Adam saati etrafa gösterecek kadar aptaldı. Fazla bir şeye gerek yoktu. Tren istasyona girerken ayağa kalkabilir, durmak üzere sarsılırken adama doğru tökezleyebilir ve perona doğru kayarken saati düzgünce cebine koyabilirdi. Kör bir dilenciden bozuk para almak kadar kolay.

Arkasına yaslandı ve gözlerini kapattı, kanına beklenmedik bir sıcaklığın sızdığını hissetti, o kadar yoğun ki yanaklarının yanmaya başladığını hissedebiliyordu. Bu ses n e r e d e n geliyordu? Bunu dikkatlice düşündü ve bunun

Saat. Bu yolcunun saati değil, yıllar önce daha da güzel olan başka bir saat. Elindeki saatin ağırlığının anısı zihninde yuvarlandı, sahip olduğunu bile bilmediği bir anı ve nedenini bilmeden kendini gülümserken buldu. Ve sonra anı açıldı, kenarları bulanıktı ama yine de oradaydı.

Papa ağır seyahat pelerininin içinde, yakası kulaklarına kadar açık, koyu yeşil ipek astarı odanın içinde volta atarken gölet suyu gibi dalgalanıyordu. *Hangi oda?* Hafızasını yokladı ve önce hiçbir şey gelmedi ama sonra yüksek bir tavan, ağır mobilyalar ve kitaplar olduğu izlenimine kapıldı. *İşte bu kadar.*

Duvarlara kadar tırmanan kitaplar. Babamın kütüphanesi. Babası elinde saatiyle, sabırsız yeşil gözleriyle, pelerininin yakasından süzülen ateşli bukleleriyle, her parçası harekete geçmeye hevesli. Bunca yıl sonra şimdi bile o enerji girdabını ve kendi küçük göğsündeki sızıyı hissedebiliyordu. "Gitme baba," diye yalvarmış, gözyaşlarıyla s a v a ş m ı ş ve onları itmişti.

Onları geldikleri yere geri tıkmak.

Hemen onun yanında diz çökmüş, kollarını ona dolamıştı. Odun dumanı pelerininin kokusunu güvenli bir şekilde içinde tutmak için hızlıca nefes aldı.

"Yakında döneceğim, *maleeshka*," diye mırıldandı ve kendisinininkinin aynadaki görüntüsü olan asi saçlarını yatıştırdı. "Sadece birkaç hafta." Yüzündeki tüm çizgiler eriyerek geniş bir gülümsemeye dönüştü ve onu alnından öptü. "İş yüzünden," dedi. "Paris'e gitmek zorundayım. Ama annen yakında aşağıya gelmezse, istasyona sensiz gitmek zorunda kalacağım."

"Hayır!" diye feryat etmişti.

Babama veda etmek bir ritüeldi.

"Dinle," dedi onu rahatlatmak için ve saatini kulağına dayadı.

Kene, birden o nazik kenenin sesini hatırlayabildi. Sesi onu büyüleyen yumuşak bir fısıltıydı, öyle ki gözleri büyüdü ve konsantre olurken kalp şeklindeki yüzü tamamen hareketsiz hale geldi.

"Konuşuyor," diye fısıldadı. "İşte, hisset onu."

Avucunun tamamını dolduracak şekilde avucuna koydu ve kadın avucunun ağırlığı karşısında hayrete düştü.

"Bu altın," diye açıkladı.

Karmaşık işlemeleri, saç telleri kadar ince telkari işçiliğini dikkatle inceledi ve onu ters çevirip arkasını açtığı anda şöyle dedi

Küçük çarkların hareketiyle büyülenmişti. Sesini sakladığı yer burasıydı.

"Yetişmen gereken bir tren olduğunu sanıyordum, Jens."

Annesinin sesiydi, onunla alay ediyor, sanki teni bir an daha onun dokunuşundan yoksun kalmaya dayanamayacakmış gibi elini ona doğru uzatıyordu. Koyu renk saçları omuzlarında gevşekçe dans ediyordu, tam da onun sevdiği gibi. Babası dimdik ayağa kalktı ve Lydia olanları izledi. Tıpkı her zaman olduğu gibi. Babam eve huysuz, sabırsız ya da yorgun gelirdi ve sonra gözlerini anneme dikerdi ve bu onun içinde bir şeyleri ateşlerdi. Huysuzluğu, sabırsızlığı ve yorgunluğu yakıp yok ederdi.

Annesi saati yavaşça onun elinden aldı ve babasına geri verdi, "Onunla oynamak için daha çok küçük," diye mırıldandı. Ama babası Lydia'ya gizli bir gülümseme verdi ve ona göz kırptı. Sonra her şey bir telaş ve koşturmacaya dönüştü ve sesler, kokular, bağırışlar ve dağ gibi bavullarla dolu istasyondaydılar. Ve gözyaşlarıyla. Lydia yetişkinlerin ağlamak için buraya geldiklerini fark etti. Babası onları kucakladı, öptü ve trene bindi, tren dev bir buhar feryadıyla raylardan aşağı inerken açık pencereden son sözlerini söyledi. Kırmızı bir şey. Hafızasını yokladı ama bulanıktı, yine de kırmızı bir şey hatırlayabildiğinden emindi. Ve sonra aklına geldi. Kırmızı bir mendil, küçük bir noktadan daha fazlası olmayana kadar elinden aşağı yukarı dalgalandı. Küçücük bir kan lekesi gibi.

Annesi ağlıyor, gözyaşlarını siliyordu ama Lydia bunu reddediyordu. Babamın cebinde çarklar hâlâ dönüyordu. Zamanın çarkları, küçük dişler birbirlerine tutunuyor ve saatin akrep ve yelkovanını hareket ettiriyordu. Çarklar babasını ona geri getirecekti. Minik yumruklarını sıktı ve kafasının içinde dönen seslerini dinledi.

ÇALIŞMA ALANI HALA ORADAYDI.

Hareket etmemiştir.

Onun korkusu da buydu. Gitmiş olacaktı. Testerelerini, baltalarını ve kereste vagonlarını toplayıp demiryolu hattından uzakta, ormanın başka bir bölgesine taşınacaktı. Titredi ama bu vagonun soğğundan değil, rahatlamasından kaynaklanıyordu. Kollarındaki altın rengi tüylerin diken diken olduğunu hissetti ve alnını buz gibi cama yasladı, sanki bu onu ona daha da yaklaştırıyordu. Dışarıda manzara cam kadar düzdü ve

kar parçalarıyla buz tutmuştu. Geniş alanlar ağaçlardan tamamen arındırılmıştı, öyle ki kayalık kısımlar artık görülebiliyordu ve arazinin rengi yeşil ve kırmızı kahverenginin bin bir tonundan amansız bir savaş gemisi grisine dönüşmüştü.

Bu babama da olmuş muydu? Sovyet grisine geçiş mi? Bir elinin parmak uçlarını pencereye dayadı ve gözlerini etrafını saran tek renkli üniformalardan kaçırdı.

Baba, buradayım. Çarklar beni sana getirdi. Çarklar dönüyor.

LYDIA AYAĞA KALKTI VE DERİYİ ÇEKTI.

KAYIŞ, o kadar sertti ki trenin camı bir gümbürtüyle tamamen aşağı kaydı. Dondurucu havanın hücumuyla nefesi kesildi ve etrafını bir inleme ve şikâyet patlaması sardı.

"Kapat şu pencereyi!"

"Hava buz gibi."

"Sen aklını mı kaçırdın, kızım?"

"Taşaklarım düşüyor!"

Haykırışları neredeyse hiç duymamıştı. Gözetleme kulelerinin uçları uzakta, masmavi gökyüzüne karşı küçük gri kibrit çöpleri gibi görünürken dikkatinin her zerresi dışarıdaki araziye odaklanmıştı. İlk başta ormanın kenarında çalışan hiçbir figür seçemedi. Kalbi göğsünde sıkışıp kalmıştı ama tren raylar boyunca hızla ilerlerken, yerde ölü insan uzuvları gibi duran devasa bir çam gövdesi yığınının yanından geçti. Lydia kerestelerin Çin'de gördüğü gibi nehrin aşağısında bir yerde yüzdürüldüğünü sanmıştı ama hayır. En azından burada değil. Bu küçük ağaç gövdesi dağı belli ki açık kasa vagonlara yüklenmek ve demiryoluyla kereste depolarına taşınmak için tasarlanmıştı.

Düz arazide acı verecek kadar yavaş bir tempoyla ilerleyen, hâlâ uzakta olan ama ölü dalların bulunduğu yöne doğru ilerleyen bir vagon, başka bir sevkiyatla yüklü olarak yaklaşıyordu. Lydia taşıyıcıya bağlanmış minyatür figürlerin sayısını saymaya çalıştı ama çok uzaktaydı. Gözlerini kırıştırdı ve tekrar saydı. En az yirmi tane olmalıydı. Gözleri onlara sabitlendi ve bırakmadı.

"Yoldaş." Arayan takım elbiseli adamdı, saat arkadaşı. Bu kez sesi kısıktı. "Kapat şu pencereyi, *pozhalusta*."

Yine de duymamıştı. Dikkatini çekmek için dirseğine dokundu ve işi kendisi yapmak için ayağa kalkacakmış gibi yaptı ama o bunu yapamadan Lydia omuz çantasından iki küçük kırmızı bohça çıkardı. Her biri düğümlenmiş bir başörtüsünden oluşuyordu ve içlerinde ağır bir şey vardı.

"Buraya bak. . ." Takım elbisenin sabrı tükeniyordu.

İleride bir grup mahkûm görmüştü, sadece dört kişiydiler ve patikadan en fazla birkaç yüz metre uzaktaydılar. Elllerinde küreklerle kazıyor, kayaları yerinden oynatıyor, belki de araba için bir yol açıyorlardı. Lydia boynundaki kırmızı atkıyı çıkardı, pencereden olabildiğince uzağa eğildi ve parlak kumaş parçasını onlara doğru salladı. Dikkatlerini çekmek için ileri geri, ileri geri.

Pozhalusta, diye nefes aldı, *lütfen yukarı bak*.

Motordan çıkan dumanlar yüzüne çarptı. Figürler yaklaşıyordu. Bir tanesi bile küreğinden başını kaldırıp bakmadı. Tren pencerelerinde insan yüzleri görmek istemiyorlar mı? Özgürlüğün görüntüsü düşünmek için çok mu acı verici? Yüz metre. En fazla bu kadar yaklaşabilirdi. Kolunu geri çekti ve kırmızı bohçalardan birini pencereden dışarı fırlattı. Parlak kırmızı bir kuş gibi titreyen havada yükselirken, adamları yakından izledi ve ciğerlerini uzun bir ölüm perisi çılgılığıyla boşalttı. Hiçbiri ona doğru bakmadı.

Duymuyorlar mı? Ya da umursamıyorlar mı?

Kırmızı kuş bir kayanın kenarına kondu, geri döndü ve kanat çırparak bir ağacın kütüğüne konduğu ve ölü köklerin arasında yuvalandığı açık bir zeminde dinlenmeye başladı. *Hayır, hayır, hayır*. Lydia'nın ağzı açık kaldı ve diline motorun külü yapıştı.

"Kes şunu, yoldaş." Bu sefer şapkanın altında uyuyan adamdı. Artık uyanıktı, uyanık ve öfkeliydi. "Yaptığın şey yasalara aykırı. Hemen kes şunu yoksa ..."

"Ya da ne?" Şimdiye kadar Lydia'nın yanında sessizce oturan ve Lydia'nın neredeyse hiç bakmadığı, gevşek bacaklı genç asker oturduğu yerden kalktı ve Lydia'nın arkasında, dizlerinin arasındaki dar alanda durdu. "Yoksa ne?" diye tekrarladı.

Diğer askerler arasında bir kıkırdama dalgalandı ve biri uyardı, "Ona karşı gelme, yoldaş. O bizim boks şampiyonumuz."

Lydia ikinci bohayı kaldırdı, fırlatmaya hazırdı.

"İzin verir misiniz?"

Asker iri boğumlu elini avuç içi yukarı bakacak şekilde uzatmış, yüzünde kibar bir gülümsemeyle bekliyordu. Lydia onun burnunun yakın zamanda kırıldığını ve morluğun çamurlu bir sarıya dönüştüğünü fark etti. Tekerleğin bir turundan fazla tereddüt etmedi, sonra küçük paketi onun eline verdi ve ona yer açmak için koltuğuna geri çekildi. Adam ona sırtıttı, asker şapkasını koltuğuna fırlattı, geniş omuzlarını pencereden girebildikleri kadar içeri itti ve dikkatli bir şekilde nişan aldı. Kırmızı paketi homurdanarak fırlattı.

Sanki nasıl duracağını bilmiyormuş gibi havada süzülüyordu. Lydia'nın gözleri ondan ayrılmadı, umutları düğümlü atkının içinde düğümlemişti. Sonunda havada asılı kalıp zarif bir şekilde yere inene kadar kayaların üzerinden uçtu. Zıplamadı bile, pırıl pırıl beyaz bir karın tam ortasına dümdüz indi. Lydia askeri öpebilirdi.

"*Spasibo*," dedi onun yerine. "Teşekkür ederim. Çok teşekkür ederim."

Ona minnettar bir gülümseme verdi. Yüzü kızardı ve oturdu. Yoldaşlarından birkaçından alkışlar yükseldi ve biri horoz gibi öttü. Düz kasketli adam kaşlarını çattı ama başka bir şey söylemeyecek kadar akli başındaydı; takım elbiseli adam ise ayağı kalkıp pencereyi çekerek kapattı ve şamatalı kahkahaları bir derece ağırbaşlılıkla görmezden geldi.

Bitti.

Tekerlekler dönerken ve mahkûmlar dondurucu rüzgârda geride kalırken, Lydia düşüncelerinin kırmızı bohaların içine sıkıştırılmış kelimelerle yarışmasına izin verdi: *Ben Jens Friis'in kızıyım. Eğer buradaysa, ona geldiğimi söyle. Bir işarete ihtiyacım var.*

Her birinin içinde Çin'den gelen beş parlak gümüş dolar vardı.

On beş

CHANG AN LO KARANLIĞIN İÇİNDE NEFES GİBİ HAREKET EDİYORDU

Bir gölgenin. Görülmemiş, duyulmamış. Hava ciğerlerinde nemliyen kurbağaların sesi geceyi bir cariyenin parmaklarının *guqin*'in tellerini titreştirdiği gibi titreştiriyordu.

Zhumatong köyü ışık ve gürültüyle canlanmıştı, pencerelerden taşıyor, kapılardan sokaklara dökülüyordu. Kızıl Ordu sinekler gibi köye inmişti. Askerler bir evden diğerine koşturuyor, bir ellerinde şişe, diğer ellerinde kız, kütüklerinin nerede olduğunu hatırlamaya çalışıyorlardı. Köy meclis üyeleri kibarca eğiliyor, ellerini önlerinde birleştiriyor, ama buruşuk üniformalıları ceplerindeki birkaç yuan için soyulabilecekleri içki ve kumar salonlarına yönlendiriyorlardı.

Chang arka duvardaki siyah çıkıntının altında sabırla durdu ve saçaklarından sallanan fenerler ve narin işlemelerle süslü bir binadan çıkan askerleri dinledi. Sesleri *maotai* ile kalınlaşmıştı ve mah-jongg kiremitleri bir kez bile yollarına düşmeden sokağa geri dönme hızlarından yüksek sesle şikayet ediyorlardı. Saçları acımasızca kısa kesilmiş ve uzun cılız bacaklı bir asker gruptan ayrılarak bir ara sokağa girdi ve orada pantolonunu açıp memnun bir iç çekişle duvara işedi.

Chang, arkadan sessizce yaklaşıp bir kolunu boğazına dolamadan ve bir elini sıkıca ağzının üzerine koymadan önce bitirmesine izin verdi. Asker kaskatı kesildi ve dönmeye çalıştı.

"Sessiz ol Hu Biao, yoksa değersiz boynunu kırma tehlikesiyle karşı karşıya kalırsın." Chang bu sözleri genç adamın kulağına usulca söyledi ve gecenin esintisi altında gizlice dışarı çıkmalarına izin verdi. Tutuşunu serbest bıraktı.

Asker arkasını döndü. "Chang An Lo, ödümü kopardın."

Chang başını hafifçe eğerek selam verdi. "Sıkışmış bir domuz gibi böğürmeyi kes, Biao. Bu yüzden sürekli açık olan ağzını susturmak için elimle kapattım."

Hu Biao parmak eklemleriyle başının yan tarafına vurdu. "Özür dilerim, kalbimin kardeşi." Köşeli gövdesinden alkolden daha fazla bir şeyin dumanı yükselirken yakınına eğildi ve sesini mırıltıya indirdi. "Tanrılar aşkına, bu bok çukuru köyde ne işin var senin?"

"Seni arıyorum."

"Neden ben?"

"Bana birliğinizin burada konakladığı söylendi. Vadide şiddetli çatışmalar olduğunu duydum, bu yüzden zavallı kulaklarınızın hâlâ postunuza bağlı olup olmadığını görmeye geldim."

Düşmanları ölümleri kulaklarını kesip bir tele geçirerek sayıyordu.

"İkisi de hâlâ benim," diye güldü Biao ve duvara yaslanarak onları görüntülemek için başını salladı.

Ama Chang içindeki gerilimi duyabiliyordu, bir sonraki savaş yürüyüşünden önce bir gece *maotai* ve siyah macunun kokusuyla yatıştırılması gereken sinirleri.

"Demek iyi iş çıkardın, dostum."

"Buralarda ne yapıyorsun, Chang? Kuzeyde bir yerlerde olduğunu sanıyordum."

"Öyleydim ama Guitan'a çağrıldım." Gölgelemin içinde bile keskin gözleri Hu Biao'nun çukur yanaklarını ve korkuluk gibi uzuvlarını görüyor ve Yi-Ling'in oğlu için endişeleniyordu. "Eskort birliğim şu anda bile sarhoş maymunların uykusunu uyuyor, buradan on *li* uzakta. Yarın Mao'nun emrini yerine getirmek için Guitan'a varacağım."

Biao kendini duvardan aşağı itti, birden ayıldı ve derin bir saygıyla eğildi. "Böylesine seçkin birinin benim gibi değersiz bir ordu köpeğiyle vakit geçirmeyi tercih etmesinden onur duydum."

Ana caddedeki sesler Biao'nun adını haykırıyor, onu arıyorlardı. Chang onun omzundan tuttu ve dans eden fenerlerden uzaklaşarak onu gölgelerin içine doğru götürdü.

"Biao," dedi aceleyle, "zamanım az. Onlar uyanmadan önce refakatçimin yanına dönmeliyim."

Biao başını salladı. "Dinliyorum."

"Senden yardımcım olmanı istemeye geldim." Gözleri bir tepki için arkadaşını taradı ve gördüğü şey onu tatmin etti. Hızlı bir heyecan titreşimi. "Güzel. Refakatçiye sabahleyin hazır bulunmanızı talep etmesini emredeceğim."

Gözleri buluştu ve Biao'da bir şeyler değişti. Yorgun bakışları Chang'in yüzünden ayrılmadı. "Bu Si-qi için, değil mi? Benim için değil. Bunu yapmanı o mu istedi?"

"Hayır. Bunun kız kardeşinle bir ilgisi yok." Gülümsedi ve Biao'yu bir kez daha hafifçe selamladı. "İnan bana, zor zamanlar geçiriyorum. Arkamda güvenilebileceğim iyi bir adama ihtiyacım var. İşte o adam sensin."

"Ama güzel bir kız kardeşim olduğu için şanslıyım. Her erkeğin ruhunu çalabilir, değil mi?"

"Bir kelebeğin çiçekten nektar çalması kadar kolay."

Biao, Chang'in sırtına vurdu ve keskin bir geçirme çıkardı. "Bundan sonra seni sonsuza dek sevecek. İstedğin bu, değil mi?"

Chang An Lo daha derin bir gölgeye çekildi ve Biao tekrar konuştuğunda o gitmişti.

CHANG AN LO BUNU TAHMIN ETMEMİŞTİ. BU ÇÖKÜŞÜ.

Bir yaz akşamında yarasalardan daha fazla olan boğucu havada uçuşan tüm fısıltılara rağmen, bu beklediğinden de kötüydü. Çin'deki Komünist hareketin liderinin böylesine kendine düşkün bir adam olduğunu düşündükçe morali bozuluyordu.

Mao Tse-tung dört direkli dev bir yatağa yayılmıştı. Alnının yüksekliğini abartan saç çizgisiyle büyük yuvarlak başı, içindeki düşünceler kısa güdük boynu için çok ağırmış gibi bir yığın yastığın üzerine yaslanmıştı. Yukarıdan canlı turkuaz ve eflatun kıvrımlarla özenli ipek örtüler sarkarken, bu büyük liderin davası uğruna kanını döktüğü izlenimini vermek için seçilen Komünist bayrağının rengini yansıtan kırmızı çarşaflar etrafından akıyordu. Ancak Chang bunun aksini biliyordu. Ordularıyla seyahat ederken askerlerinin ancak hayal edebilecekleri bir konfor ve güvenlik seviyesine sahipti.

Mao arşıfların üzerine uzandı ve yatak odasında kendisine eşlik etmeleri için çağırdığı kişileri izlerken gözlemci gözlerini kısarak bu toplantıyı gerçekleştirdi. Büyük yatak iki basamakla yükseltilmişti, böylece Mao'nun başı etrafını çevreleyen yedi sandalyede oturan gergin adamlarınkinden daha yüksekte kalıyordu. Sandalyeler zarif ama kasıtlı olarak sertti ve ipek örtülerden en az bir metre uzağı yerleştirilmişlerdi, böylece Mao sesini alçaltmayı seçtiğinde oturanların duymak için zorlanmaları gerekiyordu.

Ortam gergindi. Chang yanındaki memurun şakağından ter damladığının farkındaydı ve Mao'nun hızlı gözlerinin de bunu fark ettiğinden hiç şüphesi yoktu. Hem zeki hem de cesur olduğu için ordunun liderliğini General Zhu gibi odada sessiz oturan asık suratlı bir adamdan almıştı. Adamlar onu takip ediyordu çünkü sadece bir öğretmen olmasına ve sade bir köylü kıyafeti giymesine rağmen, insanları ve durumları manipüle etmekte ustaydı ve her şeyden önce nasıl kazanılacağını biliyordu. Chang, yumuşak ay yüzüne ve konuştuğı kaba kırsal lehçeye aldanmaması gerektiğini kendine hatırlatmak zorundaydı. Bu adam kimsenin aptalı değildi. Kendi halkına terör uygulamakla ilgili bir sorunu yoktu. "Güç," demişti, "bir silahın namlusundan çıkar." Chang, büyük adamın düşüncelerinin akışında bir dalgalanma yaratmamak için dikkatle nefes bile aldı.

"Chou En-lai *bana* haber verdi," dedi Mao, *ben* kelimesine gırtlaktan bir vurgu yaparak, "sakallı komşularımız Ruslar hala iki ellerini birden oynatıyorlar, biri diğeriye karşı. Bu çok aptalca."

Chang'ın tanımadığı keskin yüzlü bir Parti yetkilisi, "Evet, odanın karşıındaki genç yoldaşımızın keşfettiğı gibi," dedi. Ama Mao'nun yanında insanlar, insanın başını döndüren bir hızla gözden düşüyordu.

Mao, Chang'ın tren baskını ve Rus Tokarev tüfeklerinin satın alınmasıyla ilgili anlattıklarını dikkatle dinlemişti. Chiang Kai-shek'e verilen gizli Rus emirlerini ortaya çıkaran belgelerin bulunmasıyla ilgili ayrıntılardan açıkça zevk almıştı. Silahlar ve altın karşılığında Çin Milliyetçi liderinin bir dizi kenti ve kaleyi kuşatması ve hatta Rusya'nın Mançurya'yı işgaline gönülden destek vermesi gerekiyordu.

"Söyle bana genç yoldaş," diye sordu Mao, "o trenin içindekilerin tüysüz sırtlan an Kay Şek'e gittiğini nereden biliyordun?"

"İstihbarat kaynaklarımdan."

"Peki hangi kaynaklar bunlar?"

Chang yavaş bir nefes aldı. "Naçizane özürlerimi sunarım ancak bunları açıklamam mümkün değil, Saygıdeğer Lider." Doğrudan Mao'nun karanlık bakışlarına baktı. Bu, bir zamanlar dağlarda rastladığı bir kar leoparının gözlerine bakmak gibiydi; doymak bilmez bir açgözlülükle, sırtında pençe izleri bırakmadan hiçbir avın geçmesine izin vermek istemiyordu. "Böyle bir yerde çok fazla gevşek dil var." Chang eliyle odayı işaret etti. "Bu onurlu adamlar değil, ama dışarıda dinleyen kulaklar ve casus deliklerine sabitlenmiş görünmeyen gözler. Chiang Kai-shek'in gümüşlerini alan görünmez hainler."

Mao'nun ifadesi sertleşti ve memnun bir şekilde başını salladı. "Yaşından çok daha bilgesin, yoldaş. Çünkü haklısın. Nereye gidersem gideyim durum aynı, etrafım hep güvenemeyeceğim kişilerle çevrili."

Yatağın bir tarafına yayılmış olan devasa kitap yığınının sanki bu konuyu daha fazla tartışmaktan vazgeçmiş gibi parmaklayarak arkasını döndü, ama Chang odada davul sesleri gibi yumuşak titreşimler hissetti. Her şeyin bitmediğini biliyordu.

"Onları yakaladığımızda," dedi Mao sessizce, o kadar sessizce ki yaşlı adamlardan ikisi duyabilmek için öne doğru eğilmek zorunda kaldı, "bu hainlerin icabına bakacağız. Öyle değil mi Han-tu?"

Han-tu gülümsedi, sanki dudakları yağlanmış gibiydi. Askeri üniforma giymişti ve başını sertçe sallayarak selam verdi. Konuşmadı.

"Anlat ona, Han-tu. Taze yüzlü yoldaşımıza ne yaptığımızı anlat ki o da başkalarına anlatabilsin."

"Cezası ağır: Binlerce kesikle ölüm." "Ona daha fazlasını anlat."

Han-tu Chang'e bakmadı, sadece yataktaki Buda figürüne baktı. Bir makinenin nasıl parçalara ayrılacağını tarif eder gibi konuştu. "Hain çırılçıplak soyulur. El ve ayak bilekleri kazıklara bağlanır, böylece dik durur ama hareketsiz kalır. Yere düşemez ya da herhangi bir yöne dönemez."

"Ve sonra . . . ?" Mao ısrar etti.

"Bıçak, usta bir kasap tarafından kullanılır. Etine binlerce kesik atar. Yavaş ve acılı bir ölüm. Hain yılan bilincini kaybettiğinde tüm bildiklerini, kimin için çalıştığını, kime ihanet ettiğini ve hangi sırları sakladığını anlatmış olacaktır."

Mao hala tatmin olmamıştı. "Ona kertenkele derisi uyarısını söyle."

"Ah, Yoldaş Komutan, kertenkele derisi özel bir sanattır." Han-tu göğsünü bir güvercin gibi kabarttı. "Çok az kişi bunu iyi yapabilir."

Odanın karşı tarafında üzgün yüzlü yaşlı bir adam oturuyordu. Gırtlaktan gelen bir sigara öksürüğü vardı ve etinde afyonun belli belirsiz sarı tonu vardı ama sert gözleri Chang'e dik dik bakıyor, kâğıt gibi derisi onaylamama çizgileriyle kırışıyordu. Chang toplantı başladıktan bir saat sonra bu kutsal mekâna girmişti ve toplantının kendisi ayrıldıktan sonra da devam edeceğini biliyordu. Diğer adamların isimleri kendisine söylenmemişti ama kendisine yöneltilecek bakışların çoğunun düşmanlığını yüzünde arı sokması gibi keskin bir şekilde hissetti. Gençti. Mao'nun kulağı ondaydı. O bir tehditti.

Mao, kafatasının içindeki düşüncelerin şeklini hisseder gibi bir elini geniş kare alınının üzerinde gezdirdi. Bir kızın elleri, diye fark etti Chang, yumuşak ve sütle beslenmiş.

"Bu kertenkele derisi nasıl işleniyor?" Mao, Han-tu'ya sordu. Sanki bilmiyormuş gibi.

Han-tu aynı düz sesle, "Bıçak bir saç teli genişliğinde keskinleştirilir," diye açıkladı, "yüz ve vücuttaki derinin altına binlerce sıkı yuvarlak kesik atılır, böylece iyileştiğinde bir sürüngenin pulları gibi görünür. Bu diğerleri için bir işarettir. Bir kan uyarısı..."

Mao dudaklarını yaladı, dili bir yılaninkinden daha hızlıydı. Chang, Han-tu'nun sözlerini kulaklarına tıkadı ve zihnindeki görüntüleri temizlemek için yavaşça nefes verdi. Bağımlıydı. Söylenti buydu. Komünist sığınaklarının karanlık köşelerinde ve sorgu kulübelerinin boğucu havasında fısıldanıyordu. Mao şiddet bağımlısıydı. Güzel kokulu karısı Gui- yuan'ın yanında olmadığı gecelerde, yatağı için sıraya giren genç kızlarla çarşaflarının arasında bile. Kendisi için bir sürü oğul doğurmasına rağmen eşlerinden hiçbiri uzun ömürlü olmamıştı.

Bu adam sonunda tüm Çin'i avucunun içine aldığı anda nasıl bir hükümdar olacaktı? Çünkü Chang'ın, Komünistlerin Milliyetçileri devireceğinden ve Çan Kay-şek'i kuyruğunu bacaklarının arasına kıştırıp denize doğru kaçmaya göndereceğinden hiç şüphesi yoktu. Bu yıl değil, belki gelecek yıl bile değil. Ama eninde sonunda olacaktı. Chang buna tüm kalbi ve ruhuyla inanıyordu ama Mao Çin'e özlemini duyduğu adalet ve eşitliği getirebilecek miydi? Tarlalardaki köylüler Mançu hanedanının feodal toprak ağalarının boyunduruğundan kurtulmak için can atıyordu ve Komünistler onlara bunu vaat ediyordu.

Ama Mao Tse-tung bunu sağlayabilir miydi? Zeki bir adamdı, iyi okumuştı, keskin gözlüydü, yanında bir yatak dolusu kitap vardı, ama ...

"Chang An Lo, artık bizimle değil misin?"

Chang başını öne eğdi ve aptallığına lanet okudu. "Dalgınlığımı bağışlayın, Saygıdeğer Lider. Böyle bir topluluğun huzurunda çok şaşkınım."

Mao homurdandı ve Chang sonsuz bir dikkatle yürümesi gerektiğini biliyordu.

"Ama zihnim hâlâ Rus labirentine girip çıkıyor, onların mantığının dolambaçlı yollarını arıyor."

"Peki hangi sonuca ulaştınız genç yoldaş?"

"Ya Ruslar iç savaşı uzatarak Çin'i yok etmeye çalışıyor, her iki tarafa da finansman sağlıyor, böylece Sovyet ordusu sadece Mançurya'yı değil, ülkemizin diğer kuzey eyaletlerini de işgal etmekte özgür olacak. Biz ise güneyde birbirimizin kuyruğuna basmakla meşgulüz."

"Yoksa?"

"Ya da Moskova'daki Politbüro'nun kalbinde bir hain var."

Bir tıslama ve nefes alma sesi odanın içinde yankılandı. Han-tu elinin avuç içini dizine vurarak gürültülü bir tokat attı. "Moskova'ya giden son delegasyonumuz, Stalin'i Milliyetçi despota karşı mücadelemize daha fazla kaynak ayırmaya istekli bulduğunu bildirdi. Bize ihanet edeceklerine inanamıyorum-"

Mao aniden oturdu. Han-tu sessizliğe gömüldü.

"Rus ayısı her zaman tehlikeli ve güvenilmez bir müttefik olmuştur." Mao'nun ay gibi yüzü sertti. "Hepinize bir zamanlar Çin Komünist Partimiz üzerinde öyle bir kontrolü olduğunu hatırlatırım ki, bizi Çan Kay Şek'in hain Milliyetçileriyle birleşmeye zorlamaya çalıştı. Stalin Çin'in kontrolünü ele geçirmek için çok zayıf olduğumuza inanıyordu ama" -soğuk bir gülümseme dudaklarını eğdi ve önündeki kırmızı çarşafı küçük elleriyle düzeltti- "Sovyet Rusya'nın *Vozhd*'u yanılıyordu."

"Sizi hafife aldı, Ulu Liderimiz." "Bizi zafere götürüyorsunuz."

"Eğer istersen ordun senin için ölür."

Mao memnun bir şekilde başını salladı ve sonra gözleri şu ana kadar hiçbir şey söylememiş olan tek adamı aradı. "Bu doğru mu General Zhu? Kızıl Ordum benim için ölecek mi?"

Odadaki herkes ordunun kontrolü için Mao tarafından alt edilen adamı inceledi. Zhu özünde bir ordu adamıydı ve adamları onu seviyor ve saygı duyuyordu.

"Yoldaş Komutanım," diye homurdandı Zhu, "ordu sizin komutanız altında. Onlar zaten sizin için öldüler."

Odayı bir sessizlik kapladı. General, Mao'nun onlara akılsızca emir verdiğini mi ima ediyordu? Chang havanın titrediğini hissetti ve diğer beş adamın gözlerinin ayaklarının altındaki ipek halıya düştüğünü gördü. Korkularının kokusu burun deliklerine inek gübresi gibi keskin geliyordu. Mao sessizliğin uzamasına izin verdi, Zhu da gözlerini indirmek zorunda kalana kadar generalin bakışlarını tuttu, sonra yatağının kenarındaki küçük pirinç el zilini kaldırıp çaldı. Hemen genç bir hizmetçi kız odaya girdi ve neredeyse yere kadar eğildi.

"*Chai*," diye emretti Mao, bileğinin küçümseyici bir hareketiyle. "Çay." Kadın odadan çıkarken yastıkların arasında arkasına yaslandı, gözleri kadının ince kalçalarının salınımını izliyordu. "Belki de," dedi ani bir enerji patlamasıyla, "genç yoldaşımız haklıdır. Belki de Josef Stalin, düşmanlarımıza hâlâ silah ve Sovyet altını dağıtırken yüzünde bir fahişenin gülümsemesiyle bize yalan söylüyordur."

Mao tekrar Chang'a baktı, çok şey biliyor gibi görünen bu genç yeni geleni düşünceli bir şekilde inceliyordu.

"Chang An Lo," dedi usulca, "Rusça biliyor musun?"

On altı

ALEXEI HAREKET ETTİ. İLK BAŞTA ÇOK FAZLA BİR ŞEY DEĞİLDİ, SADECE

Vücudunu. Acı. Parlak ve kanlı. Ciğerlerinde toplandı ve keskin, kötü niyetli avuçlar halinde etinin bazı kısımlarına uzandı. *Dermo!* Kahretsin! Düşünceleri bile acıyordu. Kabukları yarılıp parçalanana kadar yassı bir ütünün altında ceviz gibi eziliyorlarmış gibi hissediyorlardı. Parçalar beynine saplandı.

"Uyanıksın, değil mi?"

Alexei gözlerini açtı. Gözbebekleri sanki uzun zamandır kullanılmamış gibi kuru ve pütürlü hissediyordu. Onları karşılayan ışık sarıydı ve gazyağı kokuyordu. Sırt üstü yatıyordu, bu kadarını fark etmişti, bu yüzden bir çabayla başını bir tarafa çevirdi ve yavaşça etrafındaki dünya titreyerek odaklandı. Alçak bir tahta tavan, ahşap duvarlar, yere sabitlenmiş bir masa, narin işlemeli dolaplar, güçlü kahve kokusu.

"Kahve?"

Alexei oturmaya çalıştı. İyi bir hareket değildi. Ciğerlerindeki acı dişlerini geçirdi ve şiddetli bir öksürük spazmına yol açtı ama güçlü bir kol onu destekledi ve derin bir kahkaha tenine ılık bir hava üfledi.

"Acele etme, yoldaş."

Alexei acele etmedi. *Tanrı aşkına buraya nasıl geldim?* Yattığı dar ranzanın üzerinde doğrulup başını duvara yaslayacak şekilde kendini rahatlattı. Biri göğsünün içinde cehennem ateşini yakmıştı.

"*Spasibo,*" diye mırıldandı. Boğazı kül gibi kurumuştı.

Yatağın kenarında oturan sarı saçlı adama odaklandı ve yakışıklı bir yüz izlenimi edindi, düzgün yüz hatları temiz tıraşıydı ama mavi gözlerinde bir tereddüt vardı. Kirpikleri bir erkek için fazla uzun ama iri

Erkeksi dişler, gülmeye hazır dolgun dudaklar. Kırk yaşlarında, belki biraz daha genç.

"*Spasibo*," dedi Aleksey tekrar ve bu kez daha sağlam bir ses tonuyla. "Bir şey değil dostum. Kahve için hazır mısın?"

Aleksey başını salladı, pişman oldu ve odanın yeniden toplanmasını bekledi. Adam köşedeki ocağa doğru ilerledi ve orada kaynamakta olan bir kahve fincanını kaldırdı. İşte tam o anda Alexei'nin halsiz zihnine bu yeni dünyasının sallanmakta olduğu dank etti. Hareket sadece kafasının içinde değildi. Hafif bir sallanma ama kesinlikle sallanıyordu.

"Bir teknedeyiz," dedi. "Doğru.

Kızıl Kız." "Senin mi?"

"Kesinlikle öyle."

Kız kelimesi şefkatle söylenmişti. Adam Alexei'nin bir ata yaptığı gibi avucuyla duvarı sıvazladı ve iki metal fincana kahve doldurdu. Adamın üzerinde uzun süredir yıkanmamış gibi görünen kalın bir balıkçı kazağı vardı ve Alexei ilk kez kendisinin de benzer bir kazak giydiğini, ayrıca daha önce hiç görmediği kaba çoraplar ve pantolonlar giydiğini fark etti. Ev sahibinin dönüp yatağın kenarına oturmasını ve Alexei'nin elini fincanın etrafına sarmasını dikkatle izledi.

"Al, iç, *tovarishch*. Damarlarına demir koyacak."

Alexei fincanı kaldırmaya çalışırken kolunu ölü bir ağırlık gibi hissetti. Eli titredi ve kazağına biraz sıvı döküldü ama sonunda dudaklarına ulaştı. Kahve sade ve sertti, dilini haşlarken beynindeki siste bir delik açıyor gibiydi ama tadı güzeldi. Dükkân raflarının tozdan başka bir şeyle kaplı olmadığı Stalin'in Rusya'sında bir balıkçı böyle bir kahveyi nereden bulabilirdi ki? Duyularının birer birer geri geldiğini hissetti ve temkinli bir şekilde nefes aldı.

"Adın ne, yoldaş?" diye sordu.

"Konstantin Duretin. Senin adın?"

"Alexei Serov."

"Peki, Yoldaş Serov, kışın ortasında nehirde balıklarla birlikte yüzerek ne yapıyordunuz?"

"Balıklar mı?" Aleksey kaşlarını çattı. Görüntüler beynini hırpaladı. Bir satranç oyunu, uzun saplı bir pipo. Bir köprüye giden yolun kıvrımı.

Yüce Tanrım, köprü. Her yönden ona doğru gelen adamlar. Bir anlık bir sarsıntıyla elini yan tarafına kaydırđı ve oradaki sargıların büyüklüğünü hissetti.

Mavi gözleri hâlâ ona gülümsüyordu ama şimdi daha düşünceliydi. "Senin için elimden geleni yaptım. Ölmüş kadar iyiydin. Cesedini nehrin ortasında boğulan bir kedi yavrusu gibi bir tahta parçasına tutunmuş halde buldum. Tahminimce bir fincan dolusu kan dışında her şeyini kaybetmiştin ve neredeyse donarak ölmek üzereydin."

"*Spasibo*, Konstantin. Sana borçluyum. . ."

"Sus, şimdi dinlen. Bize biraz balık pişireceğim ve sonunda sana biraz yemek yedirebileceğiz. Haftalardır bir şey yemedin."

"Haftalar mı?"

"*Da*." Ayağı kalktı.

"Weeks?"

"*Baba*. Sana biraz su ve biraz çorba vermeyi başardım ama daha fazlasını değil."

"Haftalar mı?" Bu sözcük Aleksey'in aklına takılmıştı.

"Evet, neredeyse üç hafta oldu. Ateşin vardı. Seni birden fazla kez kaybettiğimi sandım." Elini masaya vurdu. "Ama sen de benim *Kızıl Bakire*'m gibi sağlam bir meşeden yapılmış olmalısın." Güldü.

Bu ses Alexei'nin kafasında bir titreşim yarattı ve beyninin dışarı dökülmesini engellemek için gözlerini kapattı.

TOZLU KULÜBEYE IZGARA BALIK KOKUSU SINMIŞTI,

gazyacı kokusunu bile bastırıyordu. Yavaşça ve dostça bir sessizlik içinde yediler, çatalı ağzına götürme işi Aleksey'in tüm konsantrasyonunu alıyordu. Konstantin onu bu işle baş başa bıraktı ama yemek bitip de kahve yeniden eline geldiğinde Aleksey arkasına yaslanıp ev sahibini dikkatle inceledi.

"Neden benimle ilgilendin?"

"Ne yapsaydım? Seni zehirli bir balık gibi nehre geri mi atsaydım?"

Alexei gülümsedi. Yanağındaki kaslar sertleşmiş, kartondan yapılmış gibi hissediyordu. "Bazıları olurdu. Stalin'in muhbir sistemi altında insanlar yabancılardan korkar hale geldi."

Konstantin gülümsemeye karşılık verdi. "Bana eşlik ettiğiniz için memnun oldum." "Şimdi neredeyiz?"

"Downriver."

"Felanka'nın güneyini mi kastediyorsun?" "Da."

"Ne zamandır seyahat ediyoruz?" "Seni aldığımdan beri."

"Üç hafta. *Chyort!*"

"Senin için yanlış yön mü?"

"Evet. Felanka'ya dönmek zorundayım."

Konstantin gözlerini kaçırdı ve Aleksey'in kendini nankör hissetmesine neden olan bir gariplik anı yaşandı. Kayıkçı bunu örtbas etmek için masanın altındaki çekmeceye uzandı ve küçük bir bıçakla bir tahta parçası çıkardı, sonra da sarı kaşları konsantrasyonla çatılmış bir halde tahtayı yontmaya başladı.

"Felanka'da bu kadar önemli olan ne var?"

"İlgilenmem gereken bazı işler var."

Bakışları Alexei'ye kaydı. "Kız meselesi mi demek istiyorsun?"

"O tür bir kız işi değil. O benim kız kardeşim. Felanka'da." "Ah, dostum, o zaman aceleye gerek yok. Bir kız kardeş bekleyebilir."

Yapabilir misin, Lydia? Bekleyebilir misin?

LYDIA BEKLEMEK ZORUNDA KALDI. HER GÜN SÜREKLİ

istasyon şefinin kapısını yumruklarken, Felanka'ya dönüş treninde kendisine bir koltuk tahsis edilmesinin üzerinden iki hafta geçmişti. Onu şaşırtan şey, günleri ne kadar kolay doldurduğuydu. Sabırsızlıkla, telaşla ve endişeyle kaldırımlarda volta atmasını bekliyordu ama hayır, öyle olmadı. Sessizce oturuyordu. Bir istasyon platformunda, bir parkta, bir otel odasında.

Kendine hareketsizliği öğretti.

Tren nihayet istasyona girdiğinde kompartıman doluydu ama bu kez erkeklerden çok kadınlar vardı. Konuşmalar, karne uygulamasına rağmen dükkânlardaki mal eksikliği ve ekmek kuyruklarının uzunluğu üzerine yoğunlaşmıştı. Lydia uçağa binmeden önce, son anda bagaj minibüsüne yüklenen ama o kadar dikkatle korunan bir mahkûm zinciri görmüştü ki, onlara yaklaşma şansı olmamıştı. Kafaları çoktan tıraş edilmişti.

bitlere karşı. Bu bir şok oldu. Babamın ateş saçan bukleleri olmadan düşünülmesi. Bu görüntü bir türlü aklından çıkmıyordu. Yanında ufak tefek ve hafif bir kız olduğunu fark etti. Tek başına seyahat ediyordu, Lydia'yla hemen hemen aynı yaşıydı ama kırılganlığı onu daha genç gösteriyordu. Lydia, Elena'nın çantasına attığı bir külâh ayçekirdeğini çıkarıp ona uzattı.

"Aç mısın?" diye sordu kıza.

"*Da.*" Bir avuç aldı. Yüzü ince ve gergindi. "*Spasibo.*" "Uzağa mı gidiyorsun?"

"Moskova'ya."

"Bu uzun bir yolculuk. Ama sizin için heyecan verici olmalı."

"Evet, görüyorsunuz, bir ödül kazandım. Fabrikamda en hızlı bakır kap yapan bendim. Bu yüzden bir madalya alacağım."

Lydia gözlerini kırptırdı. "Bu olur mu?"

"Evet, elbette. İşçiler özverileri için her zaman ödüllendirilirler. Hatta bazen bizzat Stalin tarafından." Genç gözleri beklentiyle parlıyordu. "Kahramanlar Salonu'nda büyük bir törenle ödüllendirilecek."

"Tebrikler. Siz ve aileniz çok gurur duyuyor olmalısınız."

"Gurur duyuyoruz ama Moskova'nın tehlikeli olduğunu duydum."

Lydia ona ilgiyle baktı. Kız, Stalin'in Rusya'sında her yerin tehlikeli olduğunu bilmiyor muydu?

"Nasıl yani?" diye sordu.

Kız gözlerini kocaman açarak yaklaştı. "Şehir suçlularla dolu."

Lydia güldü; elinde değildi. "Nereye gidersen git, her şehir suçlularla doludur. Her zaman aynıdır." Bankın daha ilerisinde oturan işçi kıyafetli bir adamın açıkça onu dinlediğini fark etti. Hızla ekledi, "Ama biliyorum ki Yoldaş Lenin hepimize sahip olduklarımızı, hatta dairelerimizi bile paylaşmayı öğretti. Suç artık gerekli değil. Burjuva sömürü sistemi altında olduğu gibi değil."

Neredeyse gülümseyecekti. Ağabeyi onunla gurur duyardı. *Görüyorsun Alexei, öğreniyorum. Gerçekten öğreniyorum.*

Kız hiçbir şey söylemedi, sadece çekirdekleri çiğnedi, sonra ince sarı saçlarının arkasından Lydia'ya yan gözle baktı. "İyi tanınırlar," diye mırıldandı. "Dövmeleri var. Bir suç kardeşliği. Onlara *vory v zakone* deniyor." Sesini hafif bir fısıltıya indirdi. "İşte bu yüzden Moskova'ya gitmekten çekiniyorum."

Bir suç derneği mi? Dövme mi?

Hayır. Yine mi? Tekrar Çin olmaz. Lydia'nın nabzı boğazında gümbürdedi. Tanrı'ya şükür Moskova'ya gitmiyordu.

"Sana iyi bakılacağından eminim." Güven verici bir şekilde gülümsedi ve kızın kolunu okşadı. "Senin kadar özel biri güvende tutulacaktır."

İnce yüzündeki rahatlama ifadesi yalan söylemeye değdi.

YAĞMUR DURMUŞTU VE MANZARA UZANIYORDU

Sisin içine doğru, kasvetli ve nemli. Her şey farklı görünüyordu. Trenin Çalışma Bölgesi'ne yaklaştığını nereden bilecekti? Burada özelliiksiz bir yeri diğerinden ayıran hiçbir şey yoktu ve şimdi bulutlar o kadar alçalmıştı ki ormanın nerede düzleştirildiğini görmek imkânsızdı. Bu sis tüm işaretleri yutmuştu, gri bir hırsız umutlarını çalmıştı.

Lydia vagonun penceresinde durmuş, parmaklarıyla camdaki nefesinin nemini siliyordu. Çalışma Bölgesi burada olmalıydı, buralarda bir yerde, emindi. Dikkatle dışarı baktı, kibrit çöpü gözetleme kulelerine dair bir ipucu bile aradı, ama tek gördüğü, tren hızla geçerken ayakları üzerinde dengesiz duran bir sarhoş gibi kıvrılıp sallanan ölü bir alçak bulut örtüsüydü. Kırmızı mendiller, parlak kırmızı kuşlar? Görünürler miydi? Ama hayır. Hiçbir şey renksiz monotonluğu bozmuyordu. Alnını cama dayadı, titreşimlerin beyinde cınladığını hissetti.

Chang'in sözlerini hatırlayarak gözlerini kapattı: *Odaklanmalısın aşkım, parçaları bir bütün haline getirmelisin. O zaman güçlü olacaksın.*

Odaklan.

Gözlerini açtı, sisi ve ormanı unuttu ve raylara en yakın kayalık zemine odaklandı. Sonraki yirmi beş dakika boyunca bakışlarını raydan ayırmadı ama motor nemli havada gürlerken rayları çevreleyen birkaç metrelik araziye sabitledi. Yavaş yavaş zihninin değiştiğini hissetti. Hafifledi. Diğer düşüncelerin ve korkuların ağırlığı, var olan tek şey hızla geçen kaya ve toprak olana kadar kayıp gitti. Zihninde karanlık çizgiler oluşturdular.

O zaman oradaydı. İşaret.

Gözünü kırptı ve gıtmişti. Ama onu görmüştü ve bir daha görmesine gerek yoktu. Taşlar bir desene yerleştirilmişti, bir kelimeyi ve bir sayıyı heceleyen bir taş dizilimi. Kelime *Nyet*'ti. Sayı 1908'di.

Nyet. 1908.

Lydia gülse mi ağlasa mı bilemedi. Bunun ne anlama geldiği hakkında hiçbir fikri yoktu.

On yedi

ALEXEI ZIFIRI KARANLIKTA UYANDI. TIMBERS etrafta gıcırdıyordu Dalgaların pruvaya vuruşunu duyabiliyordu.

"Konstantin!"

Kulübede bir hareket duydu.

"Ne oldu, dostum? Ben bir kibrit çakarken bekle."

Bir alev parladı ve bir lamba tısladı. Aniden parlayan sarı ışıktaki Aleksey masanın diğer tarafında yerde duran battaniyelere odaklandı ve gasp ettiği yatağın Konstantin'in kendi yatağı olduğunu fark etti. Kayıkçı çıplaktı, uzun sırtı kaslıydı, sarı bukleleri kalçalarına dökülmüştü. Dönüp Aleksey'i inceledi, kendi çıplaklığından utanmıyordu, mavi gözleri hâlâ uykudan ağırlaşmıştı.

"Ne oldu, Alexei? Bir kabus mu?"

"Hayır. Para kemerim nerede, Konstantin?"

Uzun kirpikleri kırıştı. "Para kemeri mi? Ne para kemeri?" "Bir tane takıyordum ..."

"Dostum, ben hırsız değilim."

"Seni suçlamıyorum."

"Bana öyle geliyor." Geniş ellerini, içlerinde saklı bir şey olmadığını göstermek istercesine açtı. "Seni sudan çıkardığımda berbat durumdaydın. Her yerin kan içindeydi, giysilerin kesilmiş ve yırtılmıştı ama kesinlikle para kemerin yoktu." Yumuşak bir şekilde kıkırdadı. "Fark etmeyeceğimi mi sanıyordun?"

Aleksey sırtını yastığa yasladı ve gözlerini kapattı. "Özür dilerim, Konstantin. Lütfen uyumaya devam et."

Işık hemen söndü. Aleksey arkadaşının çıplak ayaklarının tahtaların üzerinde gezindiğini duydu, karanlıkta bir elin saçlarına dokunduğunu ve boynunun derisini okşamak için hafifçe aşağı kaydığını hissetti.

"Kaç yaşıdasın, Alexei?" Konstantin'in sesi bir fısıltı gibiydi.

"Yirmi altı."

"Çok genç. Ve çok ... dokunulmaz."

İki adamın arasındaki boşluğa siyah ve zift gibi yapışkan bir sessizlik çöktü. Aleksey kayıkçıya sırtını dönerek yan yattı, böylece eli uzağından düştü. "İyi geceler, yoldaş. *Dobroi nochi, tovarishch.*"

Sessizce ayak sesleri uzaklaştı.

HER ŞEY GITMİŞTİ. PARA, MÜCEVHERLER, HER ŞEY.

Meraklı gözlerden saklamıştı. Onun saflığına nasıl da gülmüş olmalılar.

Alexei boğazındaki safranın yükseldiğini hissetti çünkü buna sebep olan şeyin saflığı olmadığını biliyordu. Kendi kör kibriydi. Ne bekleyeceğini, Mikhail Vushnev'in o dondurucu soğuk gecede köprüde neleri deneyebileceğini biliyordu. Ama aptal bir kamp görevlisinin aklına gelen her şeyle başa çıkabileceğinden ve yine de ihtiyacı olan bilgiyi alabileceğinden o kadar emindi ki.

Ne kadar hatalı olabilirdi? Bu hata ne kadar affedilemezdi?

Gözlerini zorla kapattı. Ama görüntüler göz kapaklarının altında kaldı, beynine asitten daha keskin bir şekilde kazındı. Gerçek değeri olan her şey gitmişti. Her şey.

GÜNEŞ IŞIĞININ BONCUKLARI YOLLARINA DEVAM ETTİ

küçük kamara lombozunda asılı duran perdedeki bir dizi delikten süzülüyordu. Parlak pişmanlık gözyaşları. Gözlerini açıp battaniyesinin üzerinden masaya döküldüklerini gördüğünde Alexei'ye öyle göründüler. Güneş doğu ufkunun üzerine pek çıkmamıştı, şafak ışığı hâlâ nehrin yüzeyinde tembel tembel süzülüyor, hiçbir yere varmak için acele etmiyordu.

Ama ben öyleyim. Felanka'ya dönmek için acelem var.

Alexei battaniyeleri üzerinden attı ve bacaklarını yatağın kenarına doğru salladı. Kendini ayağa kaldırdığında başı yarılma tehlikesi geçirdi ve mide bulantısı başladı. Bayatlamış ateşli nefes ciğerlerinden aceleyle kaçtı.

Yemin etti. Tehlikeli bir şekilde sallanarak nefesini tutmaya çalıştı ve işte o zaman Konstantin'in yerdeki battaniye yuvasından sessizce onu izlediğini gördü.

"Bir kedi yavrusu kadar zayıfsın," dedi kayıkçı. "Nereye gittiğini sanıyorsun?"

"Gitme zamanı."

"*Nyet.*" Yumuşak bir inilti olarak çıktı. "Henüz değil. Yeterince iyi değilsin." "Gitmek zorundayım."

Aleksey doğruldu. Tahtalar ayaklarının altında soğuktu ve kulübenin içinde botlarını aradı. Köşede bir kovanın yanındaydılar ve cilalanmışlardı. Ayaklarını sürüyerek yanlarına gitti, onları aldı ve giydi. Bu çaba onu titretmişti. Konstantin hiçbir şey söylemedi.

"Kıyafetlerim mi?" Alexei sordu.

"Sana söyledim, paçavraya dönmüşlerdi, bu yüzden onları attım. Giydiğin benim eskilerim sende kalabilir ve palton da şu dolapta."

Alexei onu aldı. Ağır kumaşın ön kısmında titizlikle onarılmış uzun bir kesik vardı.

"Size nasıl teşekkür edebilirim?"

Konstantin battaniyesine sıkıca sarıldı. "Büfede ekmek ve biraz soğuk domuz eti var-"

"Hayır. Ama teşekkür ederim. Benim için gereğinden fazlasını yaptınız zaten." "Size verecek param yok."

"Tek ihtiyacım olan bir bıçak."

Dolaba doğru kısa bir baş sallama hareketi. Alexei en keskin ve en ince bıçağı seçti, sonra kurtarıcısına yaklaştı ve veda etmek için elini uzattı.

"Teşekkür ederim, Konstantin. *Spasibo*. Gerçek bir dost oldun." Daha fazlasını yapmak, eğilip bu adamı kucaklamak, kendi babasına sarıldığı gibi ona sarılmak, sadece *spasibo*'dan daha fazla kelime söylemek için bir dürtü hissetti. "Ne için olduğunu söyleyemeyeceğim kadar minnettarım..."

"Görünüşe göre yeterince minnettar değilim." Mavi gözler kapandı. "Sadece git." Aleksey eğildi, omzunu sıktı ve gitti.

POPKOV ONA KÜFRETTİ. BU LYDIA İÇİN BİR ŞOK OLDU.

Felanka'da trenden indiği anda küfretmeye başladı. Kadın buzlu peronda aceleyle ona doğru koştu ama adam hiç kıpırdamadan orada durdu ve gür sesiyle ona küfretti. İri ve hantaldı, arka ayakları üzerinde duran bir ayı gibiydi, o kadar kara gözlü ve tehlikeliydi ki istasyon platformundaki diğer yolcular ondan kaçınmak için direksiyonu kırdı. Şapkası yoktu, bu yüzden yağlı bukleleri kızgın açılarla dışarı fırlıyordu ve siyah göz bandı, onu karıştırdığı yerde eğri duruyordu.

Onu burada kaç kez beklemişti? Kaç trenle karşılaşmıştı?

Karda ve yağmurda kaç saatini boşa harcamıştı?

"Liev!" diye seslendi ve paltosu bacaklarına dolanarak koşmaya başladı.

Kazak iri kaşlarını çatı ve ona daha sert baktı, bir şeyi öldürmeye hazır görünüyordu ve yaklaştıkça soğuk havada onun sıcak sözlerini açıkça duydu.

"Siktir git, *suka*! Nerelerdeydin? Neden bensiz gittin? Neden? Seni aptal küçük pislik, şimdiye kadar bir yerlerde bokun içinde yatıyor olabilirdin ya da-

"Sus," diye mırıldandı ve onun önünde hareketsiz durdu. "Sus." Geniş ve sevecen bir gülümsemeyle onun yüzüne baktı.

Siyah gözleri ona doğru parladı. "Lanet olsun sana," dedi. "Biliyorum."

"Cehenneme git."

"Muhtemelen yaparım."

"Seni küçük aptal." Büyük pençesi kızın omzuna indi ve onu ezdi. Daha önce ona hiç küfretmemişti. Asla. Onun için durum bu kadar kötüydü. "Özür dilerim," dedi ve sözleri neredeyse büyük bir iç çekişin içinde kayboldu. buhar makinesi duman çıkarıyordu.

Ona yakın durdu. Kollarını onun göğsüne doladı ve yanağını kokuşmuş paltosunun üzerine koydu. Adam başının üstünü öperken sakalının kılları alnına battı. Kocaman kolları onu sardı, ince bedenini nefes alamaz hale gelene kadar kaburgalarına bastırdı. Adamın tekrar tekrar yutkunduğunu duyabiliyordu.

Lydia'nın hemen arkasından bir kadın sesi kıkırdayarak, "Onu yere bırak," dedi. "Onu hırpalamayı bırak. O Kazak benim."

Elena'ydı.

ALEXEI BIÇAĞININ UCUNU

Botu ve bükülmüş. Hiçbir şey olmadı.

Chyort! Bir ayakkabının topuğunu bile oynatamayacak kadar güçsüzdü. Bıçağı bıraktı ve yağmurdan ıslanmış çimenlerin üzerine rahatlamış bir şekilde çöktü, soğuğa ve paltosundan sızan ıslaklığa aldırmadı. Tekneden ayrıldığından beri düzlüklerde kuzeye doğru yürümüş, nehrin çizgisini takip ederek bacaklarını saatlerce yürümeye zorlamıştı. Ancak şimdi nehir kıyısına yığılıp kalmasına izin verdi.

Suyun yüzeyinden kayan sert rüzgâra rağmen terden sıırıslıklam olmuştu. Havadaki buz parçacıkları minik buz kıracakları gibi tenine batıyordu. Ağzı kum gibi kuruydu ve elleri titriyordu. İleride bir köy görünüyordu, ahşap kulüpleri metal baca borularından dumanlar çıkarıyordu ve pişmiş et kokusu rüzgârda dönüyordu. Paraya ihtiyacı vardı. O olmadan fazla uzağa gidemezdi, bu yüzden şimdi topuğunu çıkarmak için çizmesini kesiyordu.

Çelik grisi gökyüzünün altında, derisinin altında alevlenen ateşi soğutmak için yanağını çimlere dayadı. *Oh, Lydia. Kahretsin, sadece bekle. Sabırlı ol. Geri geleceğim, söz veriyorum.* Yine ani bir utanç dalgası hissetti. Onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Kendini zorlayarak ayağa kalktı ve bıçağı bir kez daha saplamaya başladı. Para kemerini o Felanka piçine kaptırmıştı ama her botun topuğunun içinde bir tomar beyaz rublelik banknot saklıydı. Çok fazla değildi belki ama onu Felanka'ya geri götürmeye ve ...

Topuk fırladı, sadece bir ayakkabıcı iğnesiyle tutundu. Özel olarak yarattığı boşluğun içinde hiçbir şey yoktu. Boştu. Alexei ona baktı. Sanki para başka bir delikten çıkacakmış gibi çizmeyi hiddetle salladı. Diğer çizmeyi kaptı ve öfkeli bir hareketle topuğunu çimlerin üzerine vurdu. Boştu. Bu sefer sallama zahmetine bile girmede.

Soğuk bir umutsuzluk içine çöktü. Düzgün düşünmeye çalıştı. *Palto mu?* İçinden çıktı ve bıçağı eteklerine, yakasına, manşetlerine sapladı. Hepsi boştu. Hepsi gitmişti. Ruble yok, gümüş dolar yok. Babasının özgürlüğünü satın alma umudu yoktu.

Bir tarafa doğru eğildi ve dün geceki balığı çimlerin üzerine kustu.

"Oh, Konstantin, seni piç kurusu, seni hırsız piç kurusu. Sen . . ."

Öfke onu kelimelerden mahrum bıraktı. Her şeyin bittiğini biliyordu. Bıçağı kaldırdı. Hiç tereddüt etmeden pantolonunun kumaşını kesti ve bıçağı kalçasında zaten sert bir yara izi olan noktaya sapladı. Soluk kasın üzerinden akan kan çimlerin üzerinde bir havuz oluşturdu. Bıçağın ucunu kullanarak etin içinden kanla kaplı küçük ve sert bir şey çıkardı ve ağzına attı. Avucuna tükürdüğünde temiz olduğunu gördü. Bir elmas. Çok değerli olamayacak kadar küçüktü. Böyle köpek boku gibi bir yerde daha da az. Ama umarım onu Felanka'ya götürmeye yeter.

Bu sonuncusuydu. Bundan sonra hiçbir şey kalmamıştı.

Yan tarafındaki bandajdan bir şerit kesti ve uyluğunun etrafına sıkıca düğümledi. Kan hâlâ sızıyordu ama Aleksey bunu görmezden geldi. Her adımında yarasındaki acıyı memnuniyetle karşıladı. Bu, köye doğru topallayarak ilerlerken onu boğmaya çalışan diğer acıyı, göğsündeki acıyı dindiriyordu.

"1908?"

"Evet, öyle yazıyordu. Taşlarda Nyet ve 1908 yazıyordu." Lydia kaşlarını çattı ve Elena'ya döndü. "Bunun ne anlama geldiğini anlamıyorum. 1908'de ne oldu?"

Felanka'ya dönerken trende bu sayının anlamını çözmeye çalışmak için beynini zorlamıştı. 1908. Ama Rus tarihi hakkındaki bilgilerini ne kadar titizlikle gözden geçirirse geçirsin, aklına en ufak bir anlam ifade eden bir şey gelmemişti.

"1908?" Elena tekrar sordu. "1905 olmadığına emin misin? Petersburg'da Kanlı Pazar katliamıyla ilk devrim o zaman başladı. Belki de sana St. Petersburg'da olduğunu söylüyordur."

"Hayır, kesinlikle sekizdi, beş değil. Bundan eminim. 1908."

İstasyondan dönüyorlardı ve yoldan geçenlere sıcak *pirozhki* satan yol kenarındaki bir tezgâhta durmuşlardı. Lydia ellerini mangalın sıcaklığına uzatmış, küçük turtaların kızarmasını bekleyen Popkov'un iletişimsiz geniş sırtına bakıyordu. İstasyondan ayrıldığından beri onunla konuşmamıştı. Onun sessizliğinden ve kamptan gelen şifreli mesajdan dolayı hayal kırıklığına uğrayarak ayaklarını sert ve sıkıştırılmış kara vurdu. Ayaklarını ovuşturdu.

eldivenlerini parmaklarına kan gelmesi için sertçe birbirine geçirdi ve Elena'ya döndü. "Tunguska olayı 1908'de oldu, değil mi, Sibirya üzerindeki patlama?"

"*Da*, ama ben bir bağlantı göremiyorum."

"Ben de bilmiyorum, ama milyonlarca ağacı dümdüz etti, tıpkı mahkûmların yaptığı gibi." Yaşlı kadına umutla baktı. "Bir şeyler düşünebileceğinizi düşünmüştüm."

Elena üzüntüyle başını salladı. "Yine de açık olmalı yoksa sana o mesajı bırakmazlardı. Kendinle ilgili herhangi bir bağlantı düşünebiliyor musun?"

"Hayır, ben doğmadan dört yıl önce."

"Peki ya ailen?"

"O zamanlar evli değillerdi ama ikisi de St. Petersburg'da o yıl olan bir şeye mi atıfta bulunduğunu düşünüyorsunuz?"

"Ne gibi?"

Birbirlerine boş boş baktılar ve başlarını salladılar.

Popkov *pirozski*'lerden birinden bir ısırık aldı ve iki kadına birer turta atarken sıcak hava üfledi.

"Bu bir randevu değil," diye homurdandı ve daha fazlasını almak için turta satıcısına döndü. "Ne?" diye sordu. Lydia talep etti.

"Duydunuz."

Onun sırtını dürttü. "Ne demek bu bir randevu değil?"

Ağızına bir turta daha attı. Dilini yakmadan bunu nasıl yapabilirdi?

"Bunun bir randevu olmadığını nereden biliyorsun?"

Popkov hantalca dönüp yüzüne baktı ve ona duyduğu öfkeyi hâlâ hissedebiliyordu, giysileri kıllanmış ve gür sakalları arasında gizlenmişti. Ona üzgün olduğunu söylemek, bir daha yoldan çıkmayacağına söz vermek istedi. Ama bunu yapamadı.

"Söyle bana Liev," dedi usulca, "1908 bir tarih değilse, nedir?"

Ona ters ters baktı ve yağlı parmağıyla göz bandını karıştırdı. "Hapishane gardiyanları sarhoş olduklarında ağızdan bir şeyler kaçırlar. Yetkililerin isim vermediği, sadece numara verdiği çok gizli yerler hakkında birkaçından bir şeyler duydum. 1908 bunlardan biri. Bahsedildiğini duydum."

"Peki ne oldu?"

"Burası gizli bir hapishane."

"Gizli bir hapishane mi?" Lydia'nın yüzündeki kemikler donmuş gibiydi.

"*Da.* Moskova'da bir yerde olması dışında nerede olduğu hakkında hiçbir fikrim yok."

Lydia adamın paltosunun önünü tuttu ve ona sarıldı. "O zaman oraya gideceğiz. Moskova'ya."

On sekiz

SESSİZLİK. DURGUNLUK. SESSİZLİK. Seni soyarlar. Çalışıyorlar benlik duygunuz.

Moskova sokaklarının derinliklerindeki bir dizi aydınlık bodrum odasında, uzun boylu bir adam masasının yüzeyine yayılmış teknik çizimlerin üzerine eğildi ve bir an için ölü mü yoksa canlı mı olduğunu merak etti. Bazen bunu anlayamıyordu.

Haftadan haftaya, günler neredeyse hiç değişmiyordu. Elektrik ışığı hiç kapatılmıyordu ve karanlık kavramı onun arzuladığı bir lüks haline gelmişti. Ne zaman isterse, zihnini ne zaman yoğunlaştırabilirse, zamanın ya da rutinin farkında olmadan masasında çalışıyordu. Şu anda gece miydi, gündüz müydü? Hiçbir fikri yoktu. Duvarlar boyunca uzanan sıcak su borularının uğultusundan başka bir ses duymak için elindeki kumpası bıraktı ve masanın ahşap yüzeyine çarpmasına izin verdi.

Çenesini elinin üzerine koydu. Diğer insanlar ne yapıyordu? Yemek mi yiyorlardı? Şarkı mı söylüyorlardı? Hepsinden iyisi, konuşuyorlar mıydı? Zihninin başının üzerinde bir dünya yaratmasına izin verdi, karın kalın dantelli bir perde halinde altın kilise kubbelerine düştüğü bir şehir. Seslerin boğuklaştığı, yağlanmış koşucuların şırıltılarının duyulduğu ve umutlu genç sokak çocuklarının kızaklarla oluklar boyunca taşıyarak yakacak odun sattığı bir yer.

Moskova onun üzerinde canlıydı. Yaşıyor ve gülüyordu. Fırınlardaki hamurun kokusunu alabiliyor ve dilindeki ekşi kremanın tadını alabiliyordu ... ama sadece rüyalarında. Uyanık olduğu saatlerde sessizlik, durgunluk ve aynılıktan başka bir şey yoktu.

"DEMEK BİR KIZIN VAR."

Jens Friis yanıt vermedi. Gardiyan anahtarlarını şingirdatarak ağır metal kapıyı açtığında ve yüzünü buruşturarak çalışma odasına girdiğinde kalemini açıyordu. Şişman olan Poliakov'du. O kadar da kötü değildi. Diğer piçlerden daha iyiydi. Ve bu, mahkûmları özenle inşa ettikleri kabuklarından çıkarıp dürtmek için bile olsa konuşmayı seviyordu. Jens buna aldırmıyordu. Alayların geçip gitmesine izin vermek ve bazen gardiyanı konuşmaya ikna etmeyi başaran yorumlarla karşılık vermek gibi bir beceri geliştirmişti.

Ama bu. *Demek bir kızın var.* Bu farklıydı.

Düşüncelerinin çoğunu gerçekleştirdiği rahat koltuğunda arkasına yaslandı ve hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermedi.

"Ne demek istiyorsun,
Poliakov?" "Kızınız."

"Yanlış anladınız. Benim ailem yok. Onlar 1917'nin dehşetinde kayboldular."

Gardiyan kapının çerçevesine yaslanmıştı, göbeği gömleğinin düğmelerini zorluyordu, yuvarlak kahverengi gözleri eğlence doluydu. Bu kötüye işaretli.

"Kızın yok mu?"

"*Yok,*" diye tekrarladı

Jens. "Emin misin?"

"Evet." Ama kalbi durdu.

Poliakov bir sigara çıkardı, yere düşürdüğü kibritle yaktı ve komplocu bir gülümseme yaymadan önce uzun bir nefes çekti. "Şimdi bana yalan söylemenin ne anlamı var Friis? Arkadaşın olduğumu sanıyordum."

En azından burada isimleriyle çağrılıyorlardı. Kampta sadece kişisel olmayan sayılar vardı. Jens muhafızın sözlerini kendisini kışkırtmaya yönelik bir başka girişim olarak değerlendirdi ve yemi yutmayı reddetti.

Onun yerine "Sigara içme şansınız var mı?" diye sordu.

"Sana söylüyorum Friis, bunu dinlemeye bayılacaksın. Görünüşe göre kızınız son kampınızda ortaya çıktı. Şaşırmış gibi bakma. Seni yanlış yerde arıyor, buradan binlerce mil uzakta. Komik değil mi?" Önce kıkırdadı ama mahkûmunun yüzündeki ifadeyi görünce kahkahayı patlattı. "Aptal bir çocuğun senin izini burada bulma şansı nedir ki?"

Ne şansı?

Jens onu boğmak, o kalın boynunu sıkmak istiyordu. Aniden ayağa kalktı ve bunu yaparken beyninde ateşten buklelerin parıltısı yankılandı. Kalp şeklinde zarif bir yüz. Kalbini un ufak edebilecek muzip bir gülümseme. Lydia? *Bu sen misin? Benim Lydia'm mı?*

Gerçekten o olabilir mi?

Derisi ter içinde kaldı. Kızı yaşıyor muydu? Öldüğüne inandığı onca yıldan sonra. Peki ya karısı?

"Yüce Tanrım, güzel Valentina'mın yaşamasına izin ver. Küçük Lydia'mın . . ." Boğuldu.

On iki uzun kısır yıl boyunca onlarsız, dünyada en çok sevdiği iki insanın anısı bile olmadan yaşamıştı. Çünkü onları, gülümsemelerini ve berrak seslerini düşünmek onu mahvedecekti. Böylece on iki yalnız yıl boyunca sevgisiz ve umutsuz yaşamıştı. Ancak şimdi Poliakov sinsice, *"Seni arıyor,"* dediğinde, onları kaybettiği anın görüntüleri tekrar aklına geldi.

Sibirya'nın beyaz ve tekdüze, buz gibi çorak topraklarını bir kez daha hayal etti. Kaçan Beyaz Rusların yükünü taşıyan tren, özgürlük arayışıyla Rusya'yı homurdanarak geçerken, korku ve öfkeyle dolu sığır vagonlarının gri donmuş çıtaları. Yanağında Valentina'nın nefesi, kollarında uyuyan çocuklarının ağırlığı. Sonra tüfekler, gözlerinde nefretle at sırtındaki adamlar, Bolşevikler tarafından trenden kaçırılan kadın ve çocukların çığlıkları geldi. Adamlar kurşuna dizilmek üzere götürülürken Kızıl Ordu komutanının acımasız bakışlarını bir kez daha anımsadı. Valentina'nın gözleri çaresizliğin acısıyla kocaman olmuştu. Lydia'nın ince, delici çığlığı. Dehşet, ayaklarının altındaki donmuş kar kadar katı bir şekilde etraflarına yayılmıştı.

Zihnini o andan uzaklaştırdı, tıpkı elini kızgın metalden uzaklaştırdığı gibi.

"Valentina?" diye fısıldadı.

"Valentina da kim lan?" Poliakov tersledi.

Jens aniden bu muhafızdan nefret etti, umudunu yeniden hayatına soktuğu için ondan tiksindi ve nefret etti. Umut ölmüştü. Uzun zaman önce onu öldürmüştü, hapishanelerdeki hayatı çekilmez kılan çok başlı canavarı. Ama şimdi ona tekrar eziyet etmek için dirilmişti. Elindeki kalem kırıldı.

On dokuz

"O BURADA DEĞİL."

"Ne zaman gitti?" Alexei sordu. "Bir süre önce."

"Bir hafta mı? Bir ay mı? Daha uzun mu?"

Kapıcı yardımcı olmaksızın başını salladı. İşini ciddiye alan sağlam bir yoldaştı. "Herkesin hareketlerini takip etmiyorum, biliyorsunuz."

Eminim öyledir, yoldaş. Eminim tam olarak bunu yapıyorsundur.

Ama bu bilgiyi onunla paylaşmayacaktı. Onu suçlayamazdı. Berbat görünüyordu; kirli kıyafetleri ve tıraşsız görüntüsü pek de güven telkin etmiyordu.

"Ben onun kardeşiyim."

"Yani?"

"Başka bir yerde geciktim. Hâlâ burada, Felanka'da olduğunu sanıyordum." "Ama değil."

"Bir şey bıraktı mı? Belki bir not?" "Hayır."

Alexei dirseklerini masasına dayadı ve o kadar öne eğildi ki, kızın onu öpmeye çalıştığını düşünebileceği aklına geldi. Gülümsedi ama bu dostça bir gülümseme değildi. "Sanırım öyle yaptı," dedi sakın bir sesle.

Kadın bunu düşündü. "Kontrol edeceğim."

Geri çekildi, bir çekmeceyi karıştırdı ve büyük bir çaba gösterdikten sonra bir zarf çıkardı. Zarfın üzerine büyük, kıvrımlı harflerle kendi adı, Alexei Serov yazılmıştı. Birlikte seyahat ettikleri onca zaman boyunca kız kardeşinin el yazısını daha önce hiç görmediğini fark etti. Bu onu şaşırtmıştı. Cüretkârdı ama bu kadarını tahmin edebilirdi. Beklemediği şey, içindeki yumuşaklık, kelimelerin belirsiz sonlarıydı

ve büyük S harfini oluştururken dikkatli olmak. *Oh, Lydia. Hangi cehennemdesin? Neden beklemedin?*

Onun korkusu kampa gitmiş ve tutuklanmış olmasıydı. "Ya birlikte olduğumuz adam? Büyük-"

"Onu hatırlıyorum." İlk kez gülümsedi ve bu onu neredeyse güzelleştirdi. "O da gitti. Birlikte gittiler."

Hafızası geliyordu, bu yüzden tekrar denemeye karar verdi. "Odamda bir çanta **u n u t m u ş u m** . Bu mı? ?"

"Odada kalan eşyalar üç gün boyunca saklanır ve daha sonra ödenmemiş kirayı karşılamak için satılır."

"Ama eminim ki kız kardeşim borcu olan her şeyi öderdi."

Kadın umursamazca omuz silkti. Sıkılmaya başlamıştı.

"Teşekkür ederim," dedi kibarca ve kadına gülümsedi.

"*Spasibo.*" "Bir şey değil."

"Çantamın da bir yerlere saklanıp unutulmadığından emin olabilir misiniz?" Bunu yeterince hoş bir şekilde söylemişti ama gözlerine bir kez bakınca tereddüt etti ve başını sallamaya başladı. Arkasındaki karanlık bir bölmeye doğru ilerledi, bir dakikadan fazla bir süre ortadan kaybolmadı ve eli boş döndü.

"*Nyet,*" dedi. "*Neechevo.* Hiçbir şey."

"Teşekkür ederim, yoldaş. Yardımınız için."

Sevgili Alexei,

Buraya, Felanka'ya dönebileceğin umuduyla yazıyorum. Bu mektubu bulmanı istiyorum. Seni bekledim, Alexei. Üç hafta boyunca, hiçbir haber almadan. Ama sen geri dönmedin. Neredesin? Bir an endişeden çıldırmakla, bir an beni terk ettiğin için sana kızmak arasında gidip geliyorum. Bana zarar vermen umurunda değil mi?

Pratik konulara:

1. *Biraz para ekliyorum. Başın belaya girerse diye.*
2. *Çantanız odanızda yok. Bu yüzden gitmeyi planladığınızı varsaymalıyım. Popkov senden haber alabilmek için barları dolaştı ama kimse bir şey söylemiyor. Belki de hiçbir şey bilmiyorlar.*
3. *Şimdi büyük olana gelemim. Moskova'ya gidiyorum. Popkov ve Elena ile. Elena'nın neden bu kadar yakın durduğundan emin değilim ama o ve*

sevgili ayım birbirlerinden hoşlanmış gibi görünüyorlar.

4. *Neden Moskova? Babam orada. Bunu bir düşün, Alexei. Babam Moskova'da, kömür madeninde değil. Sevinçten ağlayabilirdim. Bana bir numara verildi-1908. Bunun bir tarih olduğunu sanmıştım. Ama değilmiş. Popkov bana bunun Moskova'daki gizli bir hapishanenin numarası olduğunu söyledi. Popkov için Tanrı'ya şükürler olsun.*

Bugün trenle gidiyoruz. Keşke bizimle olsaydın. Kendine iyi bak, biricik kardeşim. Eğer bu mektubu bulur ve Moskova'ya gelmeye karar verirsen, benimle öğlen saatlerinde Kurtarıcı İsa Katedrali'nin önünde buluş. Her gün orada beklemeye çalışacağım.

*Kız kardeşinden sevgi ve öfkeyle,
Lydia*

"Niko."

Sarışın genç kamyon şoförü başını *Pravda*'dan kaldırdı ve Aleksey'e ilgiyle baktı. Her zaman ilgilenecek türden gözleri vardı. Her şeyle.

"Sizin için ne yapabilirim?" Elindeki gazeteyi kamyonetin kasasına attı ve Aleksey'in yaklaşmasını izledi.

Aleksey onu dökümhaneye giden yolun kenarındaki açık beton avluya kadar takip etmişti. Şoförler kamyonlarıyla orada toplanmış, teslimat yapmak ya da demir fabrikasından yeni bir yük almak için sıra bekliyorlardı ve sıra bazen o kadar uzuyordu *ki, kvas* tedarik eden bir tezgâh ve yanında *çay ve blini* satan başka bir tezgâh kurulmuştu.

"Size bir içki ısmarlayayım," diye teklif etti Aleksey ve tezgâhları işaret etti. Niko sırtıttı. "Votka tercih ederim."

"Ben de öyle." Aleksey cebinden bir şişe çıkardı. Kendisi de bir yudum aldı ve şişeyi Niko'ya uzattı, o da aynısını yaptı.

Gün donuktu, soğuk bir ay önceki kadar şiddetli değildi ve kar, avlunun kenarındaki yağlı tepeciklere kürekle atılmıştı. Alexei bir an için nefesini tuttu ve almak üzere olduğu riski düşündü. Adamını iyi değerlendirmek zorundaydı. OGPU gizli polisinin Felanka'nın her köşesinde muhbirleri olduğundan hiç şüphesi yoktu. Nehrin aşağısında bir yerden aniden yakışıklı bir kuş yükseldiğinde, bir Sibiryalı turnası siyah uçlu kanatlarını açıp fazladan bir çift göz gibi kamyon avlusunun üzerinde zahmetsizce daireler çizdiğinde, Aleksey yüksek sesle güldü. Niko'ya döndü ve sırtına bir tokat attı.

"Tamam, yoldaş, iç bakalım. Biraz aksiyon ister misin?"

"Evet. Bu kasaba bir morg gibi." Genç şoför dişlerini gösterdi. "O zaman iş konuşalım."

MEKTUPTA PARA YOKTU. TABİİ Kİ VARDI.

değildi. Kapıcılar mühürlü yazışmaları buharla açma konusunda uzmandılar. Bu, Sovyet Rusya'da şehrin kenarındaki fabrikalardan esen rüzgârdan sonra yağın karın rengi kadar bilinen bir gerçektir; herkes bunun farkındaydı, kanıksamıştı - Lydia hariç, öyle görünüyordu.

Para gitmişti ve orada olduğunu kanıtlamasının hiçbir yolu yoktu. Ama bu onun endişelerinin en önemsiziydi. Özenle işlenmiş ferforje lamba direklerinin bulunduğu ıssız parktaki demir bir banka tek başına oturdu ve votkanın sonuncusunu da bitirdi. Sıvının, boğazının hemen altında bir yere yerleşmiş olan sert yumruyu yakıp yok etmesini istiyordu.

Sevgili ayım.

Popkov için Tanrı'ya şükürler olsun.

O da öyle demişti.

Aptal Kazak'ın canı cehenneme. O piç kurusu kendinden çok memnun olmalıydı. Büyükbabasının malikânesinde hizmetkârlık yapmış ve şimdi o köpek gibi bağlılığını Lydia'nın kendisine yöneltmiş olması, ona Lydia'yı vahşi ve tehlikeli bir kaz avı için Moskova'ya götürme hakkını vermiyordu. Tabii ki Jens Friis orada değildi. Bu sadece zamanlarının ve kaynaklarının korkunç bir israfıydı. Ve işin kötüsü, burada Felanka'da kalmalı mıydı? Kaçınılmaz dönüşlerini beklemek. Ya da peşlerinden gidip onları geri mi getirmeliydi?

Bana zarar vermen umurunda

değil mi? Umurumda, küçük

kardeşim. Umurumda.

ONU BU HALE GETİREN SAÇLARIYDI. saçların sarkma şekli

Omuzlarının etrafında yoğun, parlak bir örtü ve başının üstünde özenle yapılmış bir saç modeli şeklinde tutturulmuş bir avuç koyu renk dalga. Alexei onu hemen tanıdı, ancak bir an için kadının kim olduğunu hatırlayamadı.

Öğleden sonra ve gün griydi. Demir grisi, dedi kendi kendine alaycı bir gülümsemeyle, bir demir kasabası için uygun. Felanka'nın ana caddesinde ilerliyor, büyük binalardan ve oluklara yığılmış kardan kaçınıyor, doğrudan sokak tüccarlarının daha ucuz mallarını sergiledikleri daha köhne alanlara yöneliyordu. Yorulmuştu. Yorgun ve açtı. İki gündür bir şey yememiş, cebinde sakladığı birkaç rubleyi korumaya çalışmıştı.

İşte o zaman kadının saçlarını ve hareket ettikçe sallanan uzun gümüş kürk mantosunu gördü. Kadın kaldırımın kenarında durmuş, yayaların geçişi için olukların kardan temizlendiği noktalardan birinde işlek yolun karşısına geçmeye çalışıyordu. Başını iki yana sallayıp her iki yöndeki trafiğe dikkat ederken, kısa bir an için göz göze geldiler.

Beyni halsizdi. Enfeksiyonlar ve ateş ona zarar vermişti, bu yüzden tepkileri yavaştı. Bir şeyler yemiş olsaydı, zihnini boşaltmak için ona güç verecek bir şeyler, belki de bundan sonra olanlar daha farklı gelişebilirdi. Kadın ona baktı, sonra kaldırımı terk etti ve donmuş kaldırımda hızlı adımlarla ona doğru yürüdü, adımlarında o kadar kararlıydı ki ondan bir şey istediğini anladı.

"Kesinlikle berbat durumdasın, değil mi?"

Bu tam olarak beklediği gibi bir karşılama değildi. Gülümsemedi, sadece askıdaki ev yapımı bir elbiseye bakar gibi ona yukarıdan aşağıya baktı ve işte o zaman siyah saçların kime ait olduğunu hatırladı. Kamp komutanının karısı.

"*Dobriy den*, iyi günler," diye karşılık verdi Aleksey. "Beni tanımana şaşırdım." Bir elini kaba sakalının üzerinde gezdirdi. "Ama siz," dedi kibarca, "unutulmazsınız."

Ona bir bakış attı. "Yalan söyleme. İlk başta kim olduğumu hatırlamıyordun." "Hızlısın," diye gülümsedi, bunu bir iltifat olarak algılamıştı. "Özür dilerim. Özür dilerim.

iyi değildi." "Bu çok açık."

"Ama her zamankinden daha da zarif görünüyorsun."

"Saçımı yeni yaptırdım. Beğendin mi?" Tutturulmuş ilmekleri okşadı ve karmin rengi dudakları övgüye davet edencesine kıvrıldı.

"Çok hoş görünüyor." Sokağın yukarısını belli belirsiz işaret etti. "Özellikle de burası. Renk katıyorsun." Kızın özenle bakımlı yüzünü inceledi.

Kemikleri ve gölgeler içinde saklanmış gibi duran derin gözleriyle, "Felanka sokaklarına tarz getiriyorsunuz."

Kadın güldü ama bu ikisini de yanıltmayan, alıştırılmış bir çabaydı. Alexei onun kendisinden beş yaş kadar büyük, muhtemelen otuzlu yaşlarının başında olduğunu tahmin ediyordu ama onda parlak gülümsemesi ve kendinden emin yürüyüşüyle çelişen kırılgan bir şeyler vardı. Elini cebine soktu ve zavallı ruble yığınınını dürttü.

"Yoldaş," diye gülümsedi, "size bir içki ısmarlama şerefine nail olmama izin verin."

"SELYANSK'TA BIRLIKTE OLDUĞUN KIZI ARIYORUM."

"O gitti," dedi Alexei.

"Öyle görünüyor."

"Ona olan bu ilgi neden?"

"Benden bir şey istedi. Üçüncü kez izini sürmeye çalışıyorum ama görünüşe göre" -parmaklarını bir duman püskürtür gibi havada oynattı- "ortadan kayboldu."

"Ben onun kardeşiyim. Bana söyleyebilirsin ve ben de biz-" "Yani o senin sevgilin değil mi?"

"Nyet."

Bu soru onu rahatsız etmişti. İçinde bulundukları Leninsky Oteli de öyle. Beklentilerinin ve kesinlikle imkanlarının ötesinde lüks bir yerdi. Tam olarak çalışan proletaryanın kullanımı için de tasarlanmamıştı. Yüksek kornişli tavanları ve gençliğinin Leningrad'ına hiç de yabancı gelmeyecek ipek brokar kanepeleriyle geniş bir otel salonuydu. Altın çerçeveli aynalar duvarları kaplıyor, ışığı her köşeye yansıtıyordu ve Alexei kendi görüntüsünü görünce şok oldu. Korkunç görünüyordu, hatta korktuğundan da kötü. Antonina yanında olmasaydı, otel müdürü onu ön merdivenlerden bile çıkarmayacaktı.

"Telaşlanma Vladimir," diye gülümsedi ve şaşkın müdürü bir el hareketiyle başından savdı. "Bize çay... ve iki brendi getir," diye emretti ve hızla salona girdi.

Aleksey kirli ev kıyafetlerinin ve dağınık görüntüsünün son derece farkındaydı. Siyah tırnaklarını tiksintiyle inceledi. Neden bu kadın

onu buraya getirdi? Etrafına bakındı. Bir köşede yalnız bir pipo tiryakisi bir yığın klasörün üzerine eğilmişti ve odanın bir tarafında bir avuç iyi giyimli kadın *çaylarını* yudumluyor ve merakla Aleksey'e bakıyorlardı. Antonina onlara el salladı ama başka bir şey söylemedi. En uçta, küçük bir dans pistinin yanında, etkileyici bir mors bıyığı olan yaşlı bir adam kuyruklu piyano çalıyor, tamamen kendi dünyasına dalmış, Alexei'nin ruh haline uygun bir melankoliyle havada sürüklenen hüznü, tanıdık olmayan melodiler ürettiyordu.

"Rahatla." Brendisini yudumladı, gözleri ciddiye. "Buraya sık sık erkek getirir misiniz?"

Kaşlarını çattı. "Tabii ki hayır. Aşağılayıcı olma. Ama şehirde olduğum zamanlar için burada bir hesabım var. Kocamın buralarda önemli bir şahsiyet olduğunu hatırlatmak isterim." Ona yavaşça gülümsedi ve konyak bardağını gösterdi. "O yüzden bunlar için endişelenmeyin. Yanında bir puro ısmarlamamı ister misiniz?"

"Hayır. Ama teşekkür ederim."

Karşılıklı oturuyorlardı, aralarında alçak maun bir sehpa vardı ve adam onu gözlemlemekten keyif alıyordu. Bir kadınla yalnız kalmayalı uzun zaman olmuştu. Lydia sayılmazdı. O onun kız kardeşiydi ve her neyse, sadece bir kızdı. Kendini uzanıp bu kadının kayrak mavisi ve kalçalara oturan elbisesinin ipeksiliğine dokunmak isterken buldu. Uzun kolları ve yüksek yakasıyla çok az şey gösteriyordu ve vücudunun narinliğini ve göğüslerinin dolgun kıvrımlarını vurgulayacak kadar ustaca kesilmemiş olsaydı ağırbaşlı görünebilirdi. Hoşuna gitmeyen tek şey, güzel inci grisi eldivenlerini çıkarmamış olmasıydı, çünkü ellerini görmeyi severdi. Bir insan hakkında çok şey anlatırlardı.

Öne doğru eğildi ve konyağını ona doğru kaldırdı. "Şanslı toplantılara," diye gülümsedi.

"Buna içerim."

Altın sıvının tadına baktı, zarif teraslardaki ve diğer medeni sigara içme odalarındaki diğer brendileri hatırladı. Şimdi bir de ona bakın. İkinci el kıyafetler içinde. Ani bir saçmalık hissiyle homurdandı.

"Neye gülüyorsun?" diye sordu.

"Hayatın garipliğine. Sırada ne ya da kimin olduğunu asla bilemezsiniz."

Gülümsedi ve ilk kez gözleri daha az korunaklı hale geldi. "İşin içine baharat katan da bu değil mi?"

"Hayır, benim için değil. Ben hazırlıklı olmayı tercih ederim ve bunun için de bilgiye ihtiyacınız var."

"Ah! Anlıyorum. Benden bir şey istiyorsun."

Arkasına yaslandı ve kısık bir kahkaha attı. "Sanki benden bir şey istiyormuşsun gibi."

Derin bakışlarını keskinleştirmek dışında bir tepki vermedi.

Aleksey aniden kadehini boşalttı ve ayağa kalktı. "Gel," dedi, elini uzatarak, "benimle dans et."

Gözleri şaşkınlıkla açıldı ve adamın kirli kıyafetlerine kayd.

"Merak etme," dedi adam. "Seni kirletmeyeceğim."

İkisi de *kirletmek* kelimesinin bir Sovyet kelimesi olduğunu biliyordu. Yıkıcılar proletaryayı kirletir. Muhafızlar ailelerini ve arkadaşlarını *kirletir*. Bir an için kızın reddedeceğini düşünmüştü ama yanılmıştı. Belli ki meydan okumayı seven biriydi. Salondaki diğer kadınlara doğru kısa bir bakış attıktan sonra ayağa kalktı ve adamın elini kabul etti. Adam onu dans pistine götürüp kollarına aldığı anda eldivenli parmakları onunkilerde sıcacıktı. Piyanist şaşkınlıkla başını kaldırdı ve hemen bir vals başladı.

Alexei onu çok yakından tutmadı ama yeterince yakındı. Onun misk kokulu parfümünü içine çekebiliyor ve gözlerinin altındaki koyu gölgeleri makyajla nasıl kapatmaya çalıştığını görebiliyordu.

"Kokuyorsun," dedi
gülümseyerek. "Özür dilerim,"
diye güldü.

"Sorun değil. Aslında hoşuma gitti. Sen . . ."

"Sus," diye mırıldandı ve onu biraz daha yaklaştırdı, eli hafifçe sırtındaydı, parmaklarının altındaki her bir kaburganın narin kıvrımının farkındaydı. "Sadece dans et."

Yirmi

"ALEXEI, NEDEN RUSYA'NIN DÖRT BİR YANINDA

Deli mi?" Antonina yanağını yastıkların arasında yattığı adamın omzuna sürttü. "Seni bu aptallığa iten nedir?"

Alexei ayağa kalktı ve yaralarının hareketlerini hâlâ engellediğine lanet etti. Bacaklarını yataktan sarkıtıp kenarına tünedi, ayakları yerde karmakarışık duran saten çarşaflara sürünüyordu. Sırtı ona dönüktü. Bir an sonra bir hışırtı duydu ve arkasındaki yatağın kıpırdadığını hissetti, eldivenli parmakları çıplak sırtında boynundan kalçalarına doğru yavaşça ilerlemeye başladı. Yumuşak ve ısrarcıydı.

"Söyle bana, Alexei."

Dudakları kürek kemikleri arasında bir sinirin durmaksızın zonkladığı noktayı buldu. Başını geriye doğru eğerek onunkine yasladı ve hemen kollarını ona doladı, çıplak göğüsleri omurgasına yaslandı, elleri yan tarafındaki yara izini kavradı. Bir süre sessizlik ve kalp atışlarının tik taklarından başka bir şey olmadı.

"Leningrad'da doğdum ve büyüdüm, ancak hala orayı St. Petersburg olarak düşünüyorum" dedi. "Babam olduğuna inandığım kişi orada hükümetin bir parçasıydı, her zaman Duma'nın ya da Çar'ın emrindeydi. Onu neredeyse hiç görmedim." Düşünceli bir şekilde eklemekten önce durakladı, "Nasıl bir adam olduğunu kesinlikle hiç bilmiyordum."

Geri kalanı çıplakken deri kılıfının içinde garip bir şekilde erotik olan parmaklarından biri uzandı ve uyluğundaki yara izini buldu ve hafifçe daire çizmeye başladı. Bu hareketi izlemek başını döndürmüştü.

"Annem," diye devam etti, "son derece sosyal bir yaşam sürüyordu, sürekli balolar ve suareler düzenliyordu ve derslerim için bir öğretmenim vardı. Başka çocuk yoktu. Sadece yetişkinler."

"Küçük bir çocuk için yalnız bir hayat."

"Bir adam hariç. Onu Jens Amca olarak tanırdım. Her hafta gelir ve bana bir çocuğun çocukluğunun nasıl olması gerektiğini gösterirdi."

"Gülümsüyorsun," diye güldü, ama onun yüzünü göremiyordu. "Bu Jens Amca'yı şimdiden sevdim." Saçlarını kadife gibi tenine değdirdi ve adam bir kez daha belinin kıpırdadığını hissetti.

"On iki yaşımıdayken annem beni Çin'e yaşamaya götürdü." Bolşeviklerden hiç bahsetmedi. "Ama babamın iç savaşta öldüğünü duyar duymaz bir Fransız sanayiciyle evlendi."

"Sakın bana Paris'te yaşamaya gittiğini söyleme. Kıskançlıktan yeşile döndüm. Bütün o elbiseler."

"Hayır, seni anlamsız yaratık," diye güldü. "Çin'de kaldık. Orada büyük bir Rus topluluğu var ve yeterince büyür büyümez irtibat danışma heyetinin bir parçası oldum çünkü hem Rusça hem de Çince konuşabiliyordum."

Yağlı saçlarından bir tutamı çekiştirdi ve onunla alay etti. "Demek tüm bu iyi Rus pisliğinin altında bir yerlerde zeki bir beyin yatıyor."

Tekrar güldü ve bu iyi hissettirdi. Gülmenin ne kadar yardımcı olduğunu unutmuştu. Döndü ve kız yatakta diz çökerken kollarını onun çıplak bedenine doladı, dudaklarını öptü ve dudaklarının yumuşak, uysal tepkisinden uzun süren bir zevk aldı. Ama bir süre sonra onu itti ve sadece elini göğsünde bıraktı.

"Yani?" diye sordu.

"Ne olmuş yani?"

"Peki Çin'deki irtibat subaylığından Sovyet Rusya'nın bu taşra kasabasındaki pis serseriliğe nasıl geldin?"

Dudaklarını elmacık kemiğinin yumuşak açısı boyunca gezdirdi ve bunun ne kadarının başka bir yere aktarılacağını merak etti ama şimdi dilini durduramıyordu.

"Çok basit. Bir üvey kız kardeşim olduğunu keşfettim." Antonina'nın karanlık ve sıkıntılı gözlerinin derinliklerine baktı ve ona yalan söylemek, güzel yüzüne musallat olan gölgelere bir yenisini eklemek istemedi. Ama yine de söyledi. "Burjuva hayatından bıkmıştım. O zamanlar Rusya'ya temelli dönmeyi düşünüyordum."

"Neden?"

"Çünkü burada gerçekleşen bu büyük girişimin bir parçası olmak istedim. Yepyeni bir ulusun yontulması, düşüncenin bu dönüşümü

materyalist bir toplum yerine idealist bir topluma doğru ilerlemektedir."

İnce bedenini adamın kollarından kurtardı ve yastıkların üzerine uzandı, uzun çıplak bacaklarını uzattı, eldivenleri sanki başka birine aitmiş gibi onları okşuyordu. Yavaş ritüelistik hareketlerde bilinçsizce şehvetli bir şey vardı.

"Demek buraya birlikte geldiniz," dedi ona bakmadan, "sen ve Lydia, şu Jens Friis'i bulmak için?"

"Evet."

"O artık Trovitsk kampında değil, biliyorsunuz."

"Emin misin? Lydia'ya bunu söylemek için mi geldin?"

"Evet."

"Peki şimdi nerede?"

"Moskova'da."

"Siktir!"

Moskova'ya. Haklı olduğu için Kazak'a lanet olsun.

Ona ciddiyeyle baktı. "Demek artık istediğin bilgiye sahipsin. Beni bırakacak mısın?"

"Antonina," dedi alaycı bir tavırla, "başka nerede banyo yapıp tıraş olabilirim ki? Tabii ki kalıyorum."

Sevinçle güldü ve ayak parmağını adamın koluna ve sakalına kadar soktu.

TENİ ZEYTİN TADINDAYDI. SICAK GÜNEŞ IŞIĞININ

Dolgun olgun zeytinli Fransız bordosu. Tadı medeniydi. Alexei'nin özlediği şey buydu. Grilikten, kirden ve faydacı yaşamdan ruhu hasta olmuştu. Zeytin istiyordu.

Antonina'nın boğazını öptü ve dili köprücük kemiğinin kırılğan çizgisini izlerken nabzının çırpınışını hissetti, heyecanlı nefes alışını duydu. Noel ağacını gören bir çocuk gibi. Bir elini çıplak kalçasında gezdirirken, küçük mavi bir yara izinin teninin pürüzsüz mükemmelliğini bozduğu ince belini okşarken ve parmak uçları yumuşak bir şekilde göğüslerinin üzerinden geçip aralarındaki vadiye inerken kendi nefesi hızlandı. Kadın inledi ve gözlerini kapatarak duyulamayan bir şeyler mırıldandı,

Dudakları gizli bir zevk gülümsemesiyle açıldı. Diliyle dişlerine dokundu. Brendi tadındaydılar.

"Bu tehlikeli mi?" diye mırıldandı.

"Tabii ki öyle. Bu yüzden buradasınız."

"Ya sen?" Her bir göz kapağını öptü. "Bu yüzden mi buradasın?"

"Buradayım çünkü ..."

Sinirli ve gergin bir duraklama odayı ele geçirir gibi oldu ve sonra isteksizce kirpikleri kalktı ve adam onun gözlerine bakabildi. Karanlık ve şaşkındılar. Yavaş yavaş gözyaşlarıyla dolmaya başladılar.

"Oh, Antonina, ne yapıyorsun?"

Yavaşça onu kollarına aldı, yastıkların üzerine uzanırken onu göğsünde salladı ve titreyen bedenini kollarıyla sardı. Koyu parlak saçlarını öptü ve onu daha sıkı kavradı. Bu kadını ya da içinde neyin bu kadar şiddetli acı verdiğini bilmiyordu. Ama onu bırakmak istemediğini biliyordu. Eğer açlıktan ölmek üzere olan adamlarını köle gibi vagon çekmeye ya da çıplak ellerinden başka bir şey kullanmadan kömür kazmaya gönderen biriyle evli olsaydı, o da acısını dindirmenin yollarını arardı. Hatta onun yaptığı gibi yatakta dirseklerine kadar uzanan eldivenler bile giyebilirdi. Sessizce onun parfümünü içine çekti ve Antonina'yla arasında beklenmedik bir bağ hissetti. Başını onunkine yasladı, onu kendine doğru çekti ve vücudunun sıcaklığının kendi vücuduna aktığını hissetti.

Herhangi birimiz yapana kadar ne yapacağımızı nasıl bilebiliriz?

ALEXEI KAPIYI ITEREK AÇTI. BARIN İÇİ

Cesetler. Hava, tavana yakın bir yerde cansız bir şekilde asılı duran ve sobadan çıkan dumanlara karışan sigara dumanıyla tıkanmıştı. En azından burası sıcaktı. Bu da bir şeydi. Alexei ayaklarını buzdan kurtarmak için yere vururken, dışarıda karanlıkta kar yumuşak bir şekilde yağıyordu.

İzdihamdan sıyrılarak bara ulaştı ve iki kişilik votka ve bira sipariş etti. İşlemeli bluzu ve asi kalçalarıyla genç ve güzel Özbek kız ona içkilerini servis etti ve siyah gözlerini davetkâr bir şekilde ona çevirdi ama o başını salladı. İçkilerini aldı ve Niko'nun çoktan oturmuş olduğu arka taraftaki masaya doğru ilerledi.

"*Dobriy vecher*. İyi akşamlar," diyerek kamyon şoförünü selamladı.

Votkaları ve biraları lekeli yüzeye yerleştirdi ve karşılığında Alexei pırıl pırıl parlayan güçlü dişlerle sırttı ve sigara teklif etti. Teklifi reddetti çünkü banyo yapmasına ve tıraş olmasına rağmen teninde hâlâ Antonina'nın parfümünün kokusu vardı ve bu koku hoşuna gidiyordu. Onu nikotinle kaplamaya hazır değildi. Ondan ayrılmak zor olmuştu, içinde bir şeyler yerinden oynamıştı çünkü onu bir daha ne zaman göreceğini bilmiyordu.

"*Dobriy vecher*, yoldaş. *Spasibo*." Niko içkileri kabul etti ve votkayı keyifle devirdi. Birayı ellerinin arasında sevgiyle yudumladı. "Şimdi söyle bana, paranı çalan bu sefil kim?"

Alexei öne doğru eğildi. "Bir anlaşmamız var, sen ve ben."

"*Da*. Senin için geri aldığım her şeyin yarısı bende kalacak."

"Bunu hatırladığın sürece sorun yok."

"Merak etme yoldaş, ben hırsız değilim. Arkadaşlarım da değil."

Niko, ağır kamyoncu kıyafetleri giymiş ve gözlerinde belirli bir bakış olan bir grup adama doğru anlamlı bir şekilde başını salladı; hepsinde o bakış vardı. Yalnız bir adamın bakışı. Alexei onlarla karşılaşmadan önce iki kez düşüneceğini biliyordu. Umarım Vushnev de öyle yapardı.

"Yani?" Niko birasından bir yudum aldı. "Adı ne?"

"Mikhail Vushnev, kamp-"

"Onu tanıyorum. Bir gelincik kadar ince ve pipo içiyor." "İşte o piç."

Niko sandalyesinde geriye doğru yığıldı ve birasının yarısını boşalttı. "Bok gitti."

"Gitti mi?"

"Birkaç hafta önce kasıla kasıla buraya geldi, herkese içki ısmarladı. Parasıyla yeni bir hayat kurmak için Odessa'ya gittiğini söyledi."

"*Benim* paramla," diye düzeltti Alexei. "Ve bu Odessa olmayacak. İzlerini örtecek kadar zeki olacak."

"Piç kurusu."

"Görünüşe göre ikimiz için de başarı yok, yoldaş."

"Piç kurusu," diye tekrarladı Niko kederle, sanki paranın kaybı düşünce süreçlerinde bir şeyleri dondurmuş gibiydi.

Alexei votkayı içti. Yapacak başka ne vardı ki? Bardağı masanın üzerinde parçalamak dışında. Sessizce oturdu, sert ve haşindi, düşünceleri birbirine çarpıyordu.

"Niko, bir sonraki yükünle nereye gidiyorsun?" "Novgorod."

"Ne zaman?"

"Yarından sonraki gün."

"Görüşürüz o zaman. Kamyon durağında. Erkenden orada ol." Alexei elindeki son bozuk paraları da masaya fırlattı. "Arkadaşlarına benden bir içki ısmarla."

Kendini ayağa kaldırdı ve karanlıkta dışarı çıktığında piçin adını söyledi.

"Mikhail Vushnev."

Bunu sadece bir kez söyledi ve kurtulmak için oluğa tükürdü. Yürümeye başladı, önce yavaşça, karın tenine yerleşmesine izin vererek, sonra daha hızlı, ayakları karda kayarak. Zihni berraklaşmaya başladı. Yirmi dört saat. Onun parfümünü teninde koklamak, vücudunun nazik ağırlığını tekrar üzerinde hissetmek ve içindeki karanlık soğuk yerlere bir şeyler yapan düşünceli kahverengi gözlü bakışları görmek için yirmi dört değerli saat. İleride Leninsky Oteli'nin ışıkları pırıl pırıl parlıyordu.

Yirmi bir

LYDIA'YI Chang'e GERİ GETİREN AYNA OLDU. O

yeni deri kokan ve cilalı kromla parlayan büyük siyah bir sedanla götürülüyordu. Arkada tek başına oturan ve önünde sadece şoförün şapkası olan Chang, sessiz kalmayı bilen genç bir askerdi ve dikiz aynasına ilgisiz bir şekilde baktı. Şoförün siyah gözlerinden birinin dikdörtgen şeklindeki bir dilimini gördü ve göğsündeki ani bir kasılma nefesini kesti.

Başka bir araba. Başka bir sürücü. Başka bir şehir. Başka bir dikdörtgen ayna. Yine de sanki şu anda burada, onun yanındaymış gibiydi. Onun varlığı çok güçlüydü. Lydia'nın parlak gülümsemesini görmeyi umarak başını çevirdi ama onun yerine Kanton'un işlek caddelerindeki kaostan başka bir şey görmedi; yağmurdan sıırıslıkm olmuş çekçekler, caddeleri tıkayan dikkatsiz arabaların ve kamyonetlerin tamponlarından kaçıyor. Bir elini kaldırdı, yanındaki bankta duran boş havaya dokundurdu, parmaklarını kıvrarak onu hissetti. Onun nefes alışını dikkatle dinledi.

Eli yavaşça koltuğa doğru kaydı ve avuç içi derinin üzerinde durdu. Bordoydu ve aklından geçen düşünce, ellerindeki kanı göstermeyeceğiydi. Gözlerini kırıştırdı, irkildi. Bu nereden gelmişti? İki parmağı kesilen elleri çoktan iyileşmişti.

Ondan mı geldi? Lydia'dan mı? Onun ellerine mi ihtiyacı vardı? Bu düşünce boğazına takıldı.

Her sabah ve her gece başını eğerek tanrılara onu güvende tutmaları için dua ediyordu. Onlara pazarlık teklif etti, Lydia'nın güvenliğine karşılık kendi güvenliği; onlara abartılı ve her zamankinden daha pahalı vaatlerde bulundu, Lydia'nın kendisine yaralanmadan, zarar görmeden, hasar görmeden geri dönmesi koşuluyla her birini yerine getireceğine yemin etti. Tapınaklara sonsuz bağlılık yemini etti ve tapınaklarda mumlar yaktı.

tapınakların yanı sıra tütsüler ve korkunç ejderhaların kâğıttan resimleri. Bir boğa kesmiş. Ona güç vermek için. Tüm bunları, bu tür inançları aptalca bir batıl inanç olarak gören Komünist ideallerine rağmen yaptı. Tüm bunlar onu güvende tutmak içindi. Onu güvende tutmak için tilki kızıdan bile vazgeçebilir ve sonsuzluğu gözyaşları içinde geçirebilirdi.

Ama bugün sanki aniden buradaymış gibiydi. Onunla birlikte. Bordo derinin üzerinde. Ve kalbi bir an için, arabada yanında oturduğu ve sürücünün gözlerini aramak için dikiz aynasına baktığı o güne geri döndü. Bir tuzağa düşüp düşmediğini öğrenmek için.

Elleri Chang'in ellerinin etrafında kıvrılmış, sargılarını bir bebeği kucaklar gibi göğsüne bastırmıştı ve gözlerini havuz suyu gibi donuklaştıran ve beynini kuduz bir köpeğinki kadar hasta eden şiddetli ateşe rağmen, bu anı hatırlayacağını biliyordu. Kısa bir an için yanağını onun omzuna yaslamış ve saçları gömleğinin önünden alevler gibi süzölmüştü. Sadece ona, solgun yanağına ve berrak kehribar gözlerine bakmak bile yeterliydi. Bu onu uçurumun kenarından geri çekmişti.

Kırılğan görünüyordu. Korkmuş. Yine de Junchow'un karlı sokaklarında onu zorla Theo Willoughby'nin arabasına çekmiş, tam da Milliyetçi yetkililer onu sonunda yakaladıklarına inandıkları sırada polisin burnunun dibinden kaçırmıştı. Kolunu Willoughby'nin omuzlarına dolamış, onu koltukta dik tutuyordu ve öğretmenin arabasında devrilmek isteyeceği son şeydi. İtibarını kaybederdi.

Lydia arabayı süren adama kibarca, "Teşekkür ederim efendim," dedi. "Bizi bıraktığınız için teşekkürler."

Okul müdürü hızla aynaya baktı, bakışları Chang'i arıyordu. Hasta haliyle bile Chang işaretleri biliyordu. Ağız çevresindeki sarımsı deri. Gözler tam olarak bu dünyada değildi. Bu İngiliz geceleri rüyalarının piposunu tütürüyordu ve güvenilmezdi.

"Peki burada neyimiz var?" Willoughby, Chang'in umursadığından daha fazla merakla sormuştu.

"Bu benim arkadaşım, Chang An Lo."

"Ah! Hakkında bir şeyler duyduğum genç asi." "O adalet için savaşan bir komünist." "Bu ince bir çizgi, Lydia."

"Benim için değil."

Bir süre sonra Willoughby, "Özür dilerim," dedi.

"Ne için üzgünsün?"

"Senin için."

"Olma."

"Genç bacaklarınız için çok geniş olan bir uçurumu geçiyorsunuz."

"Sadece bize yardım edin. Lütfen."

"Nasıl? Neredeyse ölmüş gibi görünüyor."

"Bizi askerlerin gelmeyeceği bir yere götür." "Nereye, Lydia?"

Bir hastaneye mi?"

"Hayır, onu orada bulacaklar. Senin okulunda."

Öğretmen sanki bir kurbağa yutmuş gibi homurdandı.

Lydia Chang'e döndü ve bir pervanenin kanadı kadar nazik dokunuşuyla yüzünü ellerinin arasına aldı ve onun tatlı, güçlü nefesini ciğerlerine çekti.

"Sakın ölme aşkım," diye fısıldamıştı. Onun titrediğini hissedebiliyordu.

Atalarına katılmak için yola çıkmaktan çok uzakta değildi, bunu biliyordu. Seslerinin kulağında hışırdadığını duyabiliyordu. Ayağının bir kaymasıyla ... içine kayacaktı. Gözleri kapandı, kapakları kurşun paralar gibiydi, ama anında dudakları her iki gözünü de okşadı.

"Aç," diye mırıldandı.

Gözleri açıldı ve gözleri onunkilerden bir parmak genişliğinden daha fazla değildi, onu hayata bağladı. Bu dünyayı terk etmesine izin vermiyordu.

"Chang An Lo, aşk ne renktir?"

Konuşmak istiyordu ama kafasının içinde hiçbir kelime yoktu.

"O gitti," dedi okul müdürü.

"Hayır," diye tısladı ve avuçlarının arasında kafatasının kemiklerini sıktı.

"Söyle bana, söyle bana."

"Artık çok geç Lydia," diye ısrar etti öğretmen, ama sesi kaba değildi.

"Onun gittiğini görebilirsin."

Onu görmezden geldi, Chang'in ciğerlerinden çıkan nefesinden başka bir şey dinlemedi. "Bu benim gözlerimin rengi," diye fısıldadı, "dudaklarımın, tenimin rengi. Bu benim hayatımın rengi. Beni terk etmeye cüret etme, aşkım."

Onu terk etmedi. O zaman bırakmadı.

Yirmi iki

"BURAYA GEL, KIZIM. Senin için bir saatim var. İyi bir mermer saat. ile-"

"Hayır, saate ihtiyacım yok." Lydia başını salladı ve kabinden uzaklaştı.

Sokak pazarlarını severdi. Bağırış çağırış, itiş kakış ve malların elden ele dolaşması. Bunlar ona evini hatırlatıyordu. *Hayır*, kendini sertçe çekti, *doğru anladı*. Demek istediği, ona Çin'i hatırlattıklarıydı ama Çin artık onun evi değildi. *Bununla yüzleşmeliydi*. Annesi ölmüştü, üvey babası İngiltere'ye geri dönmüştü ve Chang An Lo ... neredeydi? *Nerede mi? Nerede mi?*

Etrafına, pazarın koşuşturmacasına baktı. Bir yığın eski ayakkabının yanına dizilmiş sebzelere, kitaplarla ekmeklerin arasındaki ev yapımı reçel yığına. Hatta parlak renkli nakış ipeklerinden oluşan bir çilenin yanında pirinç ve topuzlardan oluşan eski bir mikroskop bile gördü. Tüccarlar soğuğa karşı sıkı sıkıya sarınmış, sanki külçe altınlar kadar kıymetliymiş gibi kopekler üzerinden pazarlık yapıyor ve tartışıyorlardı.

Moskova bir şok olmuştu. Lydia'nın beklediği gibi değildi. Bolşeviklerin doğru hamleyi yaptığına karar verdi. Sovyet Rusya'nın başkentini, çocukluğunun ilk beş yılını geçirdiği Leningrad'ın çökmekte olan burjuva zarafetinden hemen uzaklaştırmışlardı. Onun yerine Moskova merkez oldu. Sürekli dönüyordu. Neredeyse çarkların sesini duyabiliyordu.

Trenden iner inmez buraya aşık olmuştu. Alexei ona Leningrad'ın zarafetinden ve güzelliğinden yoksun olduğunu, Moskova'nın kirli bir sanayi çöplüğü olduğunu söylemişti. Ama yanılmıştı. Bahsetmeyi atladığı şey, yeni başkentin bulaşıcı bir enerjiyle dolup taşıyordu.

Sokaklarında bir tür kıvılcım vardı. Bir heves. Ensesindeki tüyleri diken diken ediyordu. Ve her şeyin üzerinde asılı duran, havadaki kusursuz güç kokusuydu.

Gelecek Moskova'daydı. Hiç şüphe yok.

Ama bu onun geleceği miydi? Daha da önemlisi, babamın geleceği miydi? "Buradayım baba," diye fısıldadı. "Geri döndüm."

"NEDEN BU KADAR MEMNUN GÖRÜNDÜĞÜNÜZÜ BİLMİYORUM hakkında." Elena kızgınlıkla Lydia'ya bakıyordu.

"Düşünüyordum da," dedi Lydia az önce girdikleri eski püskü odayı incelerken, "iyi ki Alexei bizimle değil. Buradan nefret ederdi."

"Buradan nefret ediyorum."

"İşimize yarayacak. Bu bizim ilk adımımız. Artık buradayız, doğru düzgün aramaya başlayabiliriz. Her neyse, daha kötülerini de gördüm," diye güldü Lydia. "Aslında daha kötülerinde *yaşadım*."

"Elena homurdandı ve kendini yatağın üzerine bıraktı. Yaylar metalik bir gıcırtyla şingirdadı.

"Oda küçük, kabul ediyorum." Lydia söyleyecek olumlu bir şeyler bulmaya çalışarak odanın içinde yavaş adımlarla dolaşmaya başladı. Hava küflüydü, geçmişteki sakinlerin uzun zamandır kaybolmuş umutlarıyla ağırlaşmıştı. Duvar kâğıtları lekeli ve yer yer soyulmuştu. Pencere camlarından biri çatlamıştı ve yataklardan birinin üzerindeki duvardan bir elektrik kablosu çıkmış, çıplak kablolar halinde uzanıyordu. Lydia'ya korkunç bir şekilde başı kesilmiş bir yılan gibi göründü.

"Tavan güzelmiş," dedi. Yüksek ve özenli kornişlerle süslenmişti. "Ve zemin. Hırpalanmış olabilir ama sağlam bir parke."

Elena tiksintiyle gözlerini devirdi. "Halılara bak."

"Tamam, *poloviki* biraz eski. Ama bir polovikiden ne beklersiniz ki? *communalka*?"

"*Neechevo*," diye inledi Elena. "Hiçbir şey."

"Elimizde olan bu. *Neechevo*."

Bu tam olarak doğru değildi. Başlarını sokacak bir çatıları vardı. Lydia için önemli olan buydu ve o çatının altında ne olduğu konusunda titiz değildi. Zor yoldan öğrenmişti. Junchow'da annesiyle birlikte kıt kanaat geçinirken, mavi kasede hazır duran kira parasının görüntüsü

Şömine rafı yemek yemekle yememek, uyumakla uyumamak, sıcak olmak ile üşümek arasındaki farkı yaratıyordu. Şimdi boynunu geriye doğru bükte ve tavana baktı. Tavan sağlamdı. Evet, yatakta uzanırken güzelliği ekstra bir avantajdı. Ama önemli olan sağlamlığıydı.

"Şikayet etme, Elena."

"İstersem şikayet ederim." Ellerini geniş kalçalarının üzerine koydu. "Sence üçümüz, sen, ben ve Popkov, bu ayakkabı kutusunda birbirimizi öldürmeden yaşayabilir miyiz?"

Lydia ayırıcı perdeyi odanın ortasından geçirerek Elena'yı ve büyük yatağı kapattı ve mahremiyet yanılması yarattı.

"Üzülme Elena," diye güldü. "Kulak tıkacı takacağım."

"ÜÇ YÜZ, ÜÇ YÜZ YIRMI, ÜÇ
yüz kırk ... dört yüz, dört yüz on."

"Küçük Lydia, bütün gece saymaya devam edebilirsin, ama bu değişmeyecek." Popkov pencere pervazına yaslanmıştı, uzun siyah paltosunun içindeki korkutucu cüssesi yakasını kulaklarına kadar kaldırmıştı. Kadının para kemerini yatağının üzerine boşaltmasını izliyordu.

"Dört yüz on ruble," dedi Lydia kesin bir ifadeyle. "Bu yeterli değil."

"Yetmek zorunda. Elimizdeki tek şey bu."

"Oturma izinleri ve karneler bize çok pahalıya mal oldu." "Başka seçeneğimiz yoktu."

"Biliyorum. Sen söyledin."

"Ücretleri bu kadar. Karaborsada. Denedim Lydia, ama ..." "Bu senin suçun değil."

Kalan banknotları karıştırdı, sanki onları çoğaltmaya ikna edebilecekmiş gibi okşadı, şımarttı. Bu yüzden en ucuz otellerden bile vazgeçmişler ve köhne bir sokaktaki kalabalık ortak dairelerden birine taşınmışlardı, ama bunu elde ettikleri için şanslıydılar. O ve Elena günlerce Konut Komitesi ofisinin önünde dondurucu rüzgârda kuyrukta beklemiş ve ancak önlerindeki adam kendisine odayı alabileceği söylendiği anda kalp krizi geçirerek dizlerinin üzerine çöktüğünde oda tahsis edilmişti. Şimdi Lydia'nın cebinden geçen her bir ruble

Parmaklar midesinde bir delik açmış gibiydi ve hiçbir siyah hamurlu *khleb* onu dolduramazdı. Titredi, elinin tersiyle ağzını sildi ve çenesini karıştırdı. Dudakları kurumuştu.

"Sorun nedir?" diye sordu Popkov. Arkasında gökyüzü gri rengini değiştiriyor, gün batımından hemen önce gelen renksiz gölgeye kayıyordu. Güvercinler çatılara yerleşmeye başlamıştı. "Sorun nedir?" diye ikinci kez sordu, kadın yanıt vermeyince.

"Hiçbir şey."

"Hiçbir şeye benzemiyor."

"Evet, öyle. Ama sorduğun için teşekkürler."

Hırladı, göğsünde belli belirsiz bir gümbürtü vardı. Kendini odaya, odanın dört kare duvarına konsantre etti. Hâlâ buradaydılar. Hiçbir yere gitmiyorlardı. Buna güvenebilirdi. Merkezi bir avluya bakan üç katlı ev bir zamanlar akıllıcaydı, ancak birkaç yıl önce yaşam alanını küçük parçalara ayıran ve her kişiye birkaç metrekaare tahsis eden bir konut komitesi tarafından ele geçirilmişti. Bir yatak ve eğer şanslıysanız bir sandalye ve bir dolap için yeterliydi. Lydia şanslı değildi. Onun yatağı vardı ama Popkov sandalyeyi almıştı.

Yıkama ve pişirme tesisleri inişin sonunda ortaktı ve rotasyon sistemi Yoldaş Kelensky adında bir konut yöneticisi tarafından şahin verimliliğiyle denetleniyordu. Kendisine yakışmayan bir takım elbise ve sitemkâr bir havayla etrafta dolanıyordu. Lydia'nın başı, ortak merdivenleri yeterince temizlemediği için zaten derde girmişti. Söylendiği gibi merdivenleri iki kez fırçalamıştı ama arkasını döner dönmez alt kattan canı sıkılan küçük bir çocuk çamurlu bir topu merdivenlerin üzerinde sektirmişti. Kelensky bu görevi Lydia'ya tekrar yaptırdı. O bu işi yaparken Popkov dik merdivenlerin en üst basamağına, kapıdaki kara gözlü Aziz Petrus gibi oturmuş, dirseklerini dizlerine dayamış, kendi kendine *çastuşki*, yani köylü şarkıları mırıldanıyor ve cebinden ayçiçeği çekirdekleri çıkarıyordu. Adamın onu başkalarından mı yoksa kendinden mi koruduğundan emin değildi.

Rubleleri düzgünce para kemerinin içine geri koydu ve fermuarını çekti. Terden lekelenmiş ve yer yer incelmışti.

Liev, "Kardeşin parayı aranızda eşit olarak bölüştürmeyi akıl etmeliydi," diye homurdandı.

"Bana yeterince güvenmedi."

Ani bir rüzgâr kırık camı parmaklayınca pencere tıkırdadı ve dışarıdaki gün ışığı bir kış öğleden sonrasının katı gölgelerine doğru bir adım daha attı. Odanın içine sessizlik çöktü. Lydia kemeri bir kez daha beline sıkıca bağladı, bacaklarını yatağın üzerinde altına sıkıştırdı ve yorganı omuzlarına çekti. İri adamın yıpranmış eski tütün kutusunu çıkarışını ve uzun bir alıştırmamanın verdiği rahatlıkla kendine bir sigara sarışını izledi. Kalın parmakları dudaklarının arasına sıkıştırdığı sigarayı cüceleştiriyordu.

"Zaman kaybı," diye homurdandı. "Her gün kilisenin önünde beklemek."

"Yapma, Liev."

"Ciddiyim Lydia. O gelmeyecek."

"Gelecektir."

"İstemiyorum..." Durdu. "Neyi istemiyorsun?"

"Seni incinmiş görmek istemiyorum. Tekrar." Sigarayı yaktı, bir nefes çekti ve ona bakmak zorunda kalmamak için parlayan ucunu inceledi.

Lydia garip bir şekilde yutkundu, aynı anda hem duygulanmış hem de kızmıştı.

Alexei'den şüphe ettiği için ona lanet olsun.

"Liev, Alexei gelecek, geleceğini biliyorum. Yarın ya da öbür gün ya da ondan sonraki gün, ama yakında bir gün Kurtarıcı İsa Katedrali'nin merdivenlerinden çıkacağım ve o beni orada bekliyor olacak-"

"Hayır. O gitti. O piçten iyi ki kurtulduk."

"Yapma, Liev," dedi yine.

Boğa gövdesini pencere pervazından uzaklaştırdı ve küçük odayı dolduruyor gibiydi. Elena kendi görevi için dışarı çıkmıştı ama yine de burası aşırı kalabalıktı, kasvetli duvarları üzerlerine geliyordu. Lydia para kemerinin fermuarını açtı, banknotlardan birini çıkardı ve Kazak'ın önündeki yatağa fırlattı.

"Git kendine bir içki al, Liev. Senin o iğrenç öfken-"

"Alexei'nin ortadan kaybolması seni neden bu kadar mahvetti?" diye sordu. "Sen ve o her zaman kedi köpek gibi birbirinize düşüyordunuz. Adam kibirli bir pislik. Onsuz daha iyiyiz."

Lydia yorganı üzerinden attı ve ayağa fırladı, adamın cüssesinin yanında küçücük bir figürdü. Adamın granit göğsüne bir yumruk indirdi.

"Seni aptal Kazak," diye bağırdı ona. "Sözünü geri al."

"Nyet."

"Onu geri al."

"Nyet."

Birbirlerine ters ters baktılar.

"O benim kardeşim. Görmüyor musun? Tek gözünle bu kadar mı körsün? Alexei benim için her şey demek. Babamı bulana kadar sahip olduğum tek aile o. Sakın onsuz daha iyi olduğumu söyleme, seni cahil köylü."

"Chyort, küçük Lydia," dedi Popkov. "O değmez-"

"O benim için öyle." Nefes almakta zorlanıyordu. "Ona borçluyum. Her şeyimi." "Saçmalama kızım. O piç kurusuna hiçbir şey borçlu değilsin. O seni terk etti.

Artık işler zorlaştı ve bundan önce attığı her adımda tek yaptığı şey şikayet etmektir."

"Yanılıyorsun."

"Hah! Bana nasıl olduğunu söyle."

Lydia'nın ciğerlerinden uzun bir iç çekiş çıktı ve kolları ince bedenini sıkıca sararak buruşuk yatağın kenarına yığıldı. Saçları öne doğru düşerek yüzünü perdeledi.

"Hatırlamıyor musun?" diye mırıldandı saçlarının arasından. "Milliyetçilerin elindeyken Chang An Lo'nun hayatını kurtaran emri nasıl verdiğini. Alexei'nin Junchow'dan kaçmak zorunda kalmasının nedeni buydu. Milliyetçiler ondan intikam almak istiyordu. Bana yardım etmek için her şeyden vazgeçti. Chang An Lo'yu benim için kurtarmak için."

Popkov o küçümseyici homurtularından birini çıkardı. "O hâlâ bir piç."

Lydia başını kaldırdı ve ona orantısız bir gülümseme gönderdi. "Tamam, haklısın, seni yaşlı ayı. Bağırduğım için özür dilerim. O bir piç, hem de birden fazla şekilde."

Liev güldü ve pencere camı düştü.

ODALAR AZDI. KÖYLÜLER AKIN AKIN

Şehir. Sayıları Lydia'yı hayrete düşürmüştü ve hepsi de oda istiyordu. Onları sokaklarda, Krasnoselskaya'da bir aşağı bir yukarı dolaşırken izlemişti, bir kollarının altında bir battaniye, bir çift bot ya da bir çuval alet

Omuzlarına astıkları, satabilecekleri ya da yiyecek karşılığında takas edebilecekleri herhangi bir şey. Onları tanımayı öğrenmişti. Sadece ev yapımı giysileri ve iri boğumlu elleri değil, gözlerindeki şaşkınlıktı da. Onunkiler de böyle miydi? Belirsiz. Gergin. Kafasının içinde yuvarlanıyordu. "Neden köylerini terk ettiler?" diye sormuştu Elena'ya.

karneleriyle birlikte.

"Sence neden? Ortak çiftliklerde açlıktan ölüyorlar ve burada iş olduğunu duymuşlar."

"Doğru olmalı çünkü etrafımızda fabrikalar yükseliyor. Bu Stalin'in Beş Yıllık Planı'nın bir parçası."

"Aynen öyle." Kadın sesini alçalttı. "Ama onlar köylü, Tanrı aşkına, makine kullanmakla ilgili ilk şeyi bilmiyorlar. *Açma kapama* düğmelerine basabiliyorlarsa, iyi iş çıkarıyorlar demektir."

"Eğitimli değiller mi?"

"Eğer parmak kaybetmeye eğitim diyorsanız, evet. Birini kaybettiklerinde aynı hatayı bir daha yapmazlar."

"Bütün bunları nereden biliyorsun?"

Bazen bu kadının bu kadar çok şey bilmesi Lydia'yı şaşırtıyordu. Lydia onun hayatı hakkında bir çocuğu olduğu ve fahişelik yaptığı dışında pek bir şey duymamıştı.

"İyi olduğum tek lanet şey bu," diye kıkırdamıştı Elena bir gece sokakta dolaşan bir fahişenin yanından geçerken. Lydia'nın sırtına zevkle bir tokat atmıştı. "Aklına bir şey gelmesin. Kimse senin gibi sıska bir bücürü istemez."

"Bu doğru değil," diye karşılık verdi Lydia.

Elena bakışlarını arkadaşının kemikli kalçaları ve küçük göğüsleri üzerinde gezdirdi ve aşağılayıcı bir şekilde homurdandı. Lydia'nın yanakları yanmıştı.

Fırının önündeki kaldırımda, botlarının ince tabanlarından sızan buzla ilerlerken Lydia caddenin karşısını işaret etti.

"Bak," dedi.

Karşıdaki tahtadan yapılmış bir dükkânın kapısında küçük, derme çatma bir karton barınak bir araya getirilmiş, kanadı kırılmış bir kuş gibi yana doğru sarkıyordu. Paçavralara sarılmış bir çift ayak bir ucundan dışarı sarmıştı. Ama çok uzun süre hareketsiz kalmışlardı. Adam uyuyor muydu? Ölmüş müydü? Yaralanmış mıydı? Yoksa rüyalarında çatlaktan aşağı mı kayıyordu?

"Bırak onu," dedi Elena ve Lydia'nın koluna dizginleyici bir el koydu. "Bu çok tehlikeli."

"Elena, kendi ayak parmaklarını yiyebilecek kadar aç olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlıyorum." Elini sıktı. "Komünizmin toplumu daha adil hale getirmesi gerekiyordu. Herkes için."

Elena sinirlenerek yüzündeki saman saç tutamlarını fırçaladı ve düşüncelerini toparlıyormuş gibi şapkasının içine soktu. "Bu dünya adil değil, bunu hâlâ anlamadın mı? Etrafına bir bak."

Lydia baktı. Birkaç gram ağır siyah ekmek için saatlerce sırada bekleyen kadınlara ve karton kabın içindeki ayaklara. Ama Elena henüz bitirmemişti.

"Senin sorunun şu kızım: Kendine yeni bir dünya kurabileceğini sanıyorsun; bir baban ve bir erkek kardeşin var, hepsi de adil bir toplumda sıcaşık bir şekilde bir arada. Ve bu dünyanın kulaklarının dibine çökeceğinden ve sonra hiçbir şeyin ve hiç kimsenin kalmayacağından korkuyorsun."

"Hayır." Lydia doğrudan ona baktı. "Hayır, yanıyorsun."

Yaşlı kadının yüzündeki çizgiler yumuşadı. "Bu kadar çaresiz görünme. Hiçbir şeye ve hiç kimseye sahip olmamanın nasıl bir şey olduğunu bilirim. O kadar da kötü değil." Dudaklarını hüzünlü bir şekilde yukarı doğru bükerek gülümsedi. "Buna alıştığın zaman. Çünkü o zaman kaybedecek bir şeyin kalmaz."

"Ama hala var"-Lydia göğsünün içinde hassas bir şeyin titrediğini hissetti -"Kaybedecek her şeyim var."

Elena'dan uzaklaştı ve kendini yolun karşısındaki karton barınağa doğru fırlattı.

KAPI ARALIĞI KOKTU VE LYDIA NEREDEYSE GERİ DÖNÜYORDU. Eski gazeteler mukavvanın arkasına sarı bir yığın halinde yığılmıştı ve köşede sümüksü bir şey duruyordu. Sanki biri hastalanmış ve donması için orada bırakmış gibiydi. Elena'nın buranın tehlikeli olduğunu söylerken haklı olduğunu biliyordu. Moskovalı değildi ve bu şehrin yöntemlerini bilmiyordu. Endişeyle ayağını kendi ayağıyla dürttü.

"İyi misin?"

Ayak anında geri çekildi. Bu bir ceset değildi. Bu bir şeydi.

"Yardıma ihtiyacın var mı?"

Karton yer değıştirdi. Sokakta insanlar kafalarını çevirerek aceleyle geçip gittiler.

Lydia temkinli bir şekilde barınağın içine bakmak için eğildi. "Alo?"

"Siktir git."

"İyi misin?"

Elini kartonun üzerine koydu; ıslak, yumuşak ve ölü bir adamın yanağı kadar soğuktu. Elini şiddetle paltosuna sildi. Dönüp yolun karşısına geçerek Elena'nın hâlâ ona dik dik bakarak beklediğı sıradaki yerine gitmeyi düşündü.

"Alo?" dedi tekrar ve kapı görevi gören kartonun ön kapağına dokundu. Kapak hemen içeri çöktü.

Bir çift mavi göz ona baktı. Kısa bir an için ikisi de tepki vermedi, her ikisi de beklenmedik karşılaşmanın şokunu yaşıyordu. Gözler ondan önce hareket etti, çünkü figür kendini sığınağın arkasından dışarı attı ve köşeye sıkışmış bir fare gibi kapının kemerinin arkasındaki tuğlalara yaslandı.

"Buraya seni korkutmaya gelmedim," dedi Lydia çabucak.

Cevap vermedi. Sadece vahşi gözler ve kemiklerin üzerine gerilmiş, yarılmaya hazır gibi görünen bir deri. Lydia rahatlayarak bunun on iki yaşlarında bir çocuk olduğunu fark etti. Buz gibi soğuğa rağmen boynundan aşağı ter damlıyordu. Ona zarar vermek istemediğini göstermek için gülümsedi.

"Yardıma ihtiyacın olabileceğini düşündüm." "Siktir git."

"İyi görünmüyorsun." "Ne olmuş yani?"

"Yani ben-" "Siktir git."

Kabalığı onu rahatsız etmeye başlamıştı. "Kapa çenenı, olur mu? Yardım teklif ediyorum."

"Neden?"

Şüphe karşılıklıydı. Kasvetli kapı aralığı bununla doluydu. "Çünkü ... şey, sadece hatırlıyorum."

Saçları tuhaf bir renkteydi. Süt beyazı. Sanki yaşamı tarafından neredeyse ölesiye sarsılmış gibiydi. Yüzü ve elleri kirden simsiyahtı ve ona eski moda bir baca temizleyicisinin oğlunu hatırlatıyordu, ancak çenesinde

küçük yuvarlak bir deri parçası pembe renkte parlıyordu. Onu daha fazla tedirgin etmek istemediği için geriye doğru bir adım attı ve neredeyse buzda kayıyordu. Adamın yüz ifadesi değişmedi.

"Neyi hatırlayayım?" Nefes alış verişini zorlaşmıştı. "Önemli değil. Hasta mısınız?"

"Sana ne bundan?"

Lydia neredeyse pes ediyordu. "İşte," dedi.

Elini ceketinin cebine attı ve ona bir bozuk para uzattı. Kafatasının içine gömülmüş, iri gözleri karanlıkta madeni paranın yayında gezindi ve Lydia'nın kalbini yerinden oynatacak bir hızla parayı havadan kaptı. Hatırlıyordu. Bu seviyede bir ihtiyaç duymak.

"Bir şeyler ye," dedi. Adam parayı ısırıldı. Kadın sıırttı.

"Biraz *khleb*, yani."

Birdenbire yere çömeldi ve yırtık pırtık ceketinin arkasından aşağıya doğru bir yırtık gördü, sanki biri onu tutmaya çalışmış da o da yırtmış gibi. Adamın dikkati artık onun üzerinde değil, içinden yuvarlandığında çökmüş olan ıslak karton yığınınındaydı.

"Misty," diye fısıldadı.

Bir sarsıntı yığını sarstı. Sonra bir şey sıçradı, rahatsız edici bir şekilde fareye benzeyen bir şey. Lydia kaldırıma fırladı ve oradan geçmekte olan bir yayaya çarptı. Şemsiyesini düşürmesine neden olan sakarlığına küfretti.

"Özür dilerim," dedi ve dönüp tekrar çocuğa baktı.

Kucağında, tüyleri dumanlı gri bir köpek yavrusu kıvrılıyordu. Yaratığın kahverengi gözleri, uzun tüylü kulakları ve bir dokunuşta kırılacakmış gibi duran kemikli kaburgalarından başka bir şeyi yokmuş gibi görünüyordu. Çılgınca bir sevinçle çocuğun çenesini yalıyordu ama Lydia daha gülümseyemeden çocuk ve köpek kalabalığının içinde belli belirsiz bir dalgalanmayla kayboldu.

Yirmi üç

METAL ONA ŞARKI SÖYLÜYORDU. Hapishanenin mühendislik atölyesinde Jens Friis metali işlerken onun sesini duyabiliyordu. Bir çubuğu diğerine kaynak yaparken kahkaha tıslamasını dinliyor, perçinleri yerleştirirken titremesini hissediyor, onu daha güçlü, daha yapılı hale getiriyordu. Farklı metallerle uğraşmayı, onların niteliklerini araştırmayı ve zayıflıklarına dikkat etmeyi ne kadar sevdiğini unutmuştu. İnsanlar gibi. Her biri eşsiz.

Çalışma kampında geçirdiği on yıl boyunca odundan başka bir şeyle uğraşmamıştı. Bitmek bilmeyen ormanları kesmişti. Çam kokusu o kadar benliğinin bir parçası haline gelmişti ki, artık odun kokusuyla kendi teninin kokusunu ayırt edemiyordu. Zaman zaman -çaresiz zamanlarda- sert ve acı kabuklarını kemirmişti. Dişlerini tuhaf bir kızıl renge boyamış, bağırsaklarında sert ve sindirilemez bir halde durmuştu ama en çok ihtiyaç duyduğu anda ona yiyecek yanılması vermişti. Bunun için minnettardı.

Bazı sabahlar, kalabalık hapishane barakasının ağır kokulu havasında uyandığında, parmak uçlarını dikkatle inceler, yakında bir gün minik yeşil tomurcukların filizlenmeye başlayacağına ikna olurdu. Tomurcuklar büyüyerek küçük dallara ve sonunda da her gün ormandan Çalışma Bölgesi'ne sürüklemek zorunda kalacağı devasa dallara dönüşecekti.

Açlık zihne garip şeyler yapar.

"DAHA HIZLI. İŞ DAHA HIZLI İLERLEMELİ."

Bu sözler Albay Tursenov tarafından söylenmişti ama iki yanında duran iki adam da başlarıyla onayladılar. Albay, Geliştirme Merkezi'nin kontrolörü olarak makul bir adamdı ama ağır baskı altındaydı. Sovyet Politbürosu'nun önde gelen üyelerinden Lazar Kaganovich her Cuma akşamı telefonla arayarak

ilerleme. Bu, her Cumartesi altı kıdemli mühendisten oluşan ekibin sabah saat yedide Tursenov'un ofisinde sabit bir sırada durmaya çağırılması ve çalışma hızlarını artırmalarının emredilmesi anlamına geliyordu.

Jens Friis bir adım öne çıktı. Konuşmak istediğinin işaretiydi bu.

"Ne oldu, Mahkum Friis?"

"Albay, zaten tüm saatlerde çalışıyoruz ve inşaat istikrarlı bir şekilde ilerliyor - hepimizin amacı da bu," diye ekledi ciddiyetle. "Ancak geçen haftaki testin iptal edilmesinin nedeni, arka destek payandaları için tedarik edilen metalin kalitesiz olduğunun ortaya çıkmasıydı. Çok kırılıyordu ve bu yüzden ağırlığın altında-"

"Sessizlik!"

Jens kendini sessizliğe zorladı. Ama tekrar sıraya girmedi. Kendisi gibi mahkûm olan diğer mühendisler daha akıllıydı. Hiçbir şey söylemediler, sadece gözlerini Tursenov'un son derece cilalı ayakkabılarına diktiler ve o her konuştuğunda başlarını salladılar. Albay iri yarı bir adamdı ve sesini çoğu zaman dizginler, yumuşak ve temkinli konuşurdu ama rahatladığı nadir anlarda sesini unuttur ve silah sesi gibi patlamasına izin verirdi. Bugün yumuşaktı. Albay'ın ağzı tanıdık bir hayal kırıklığı çizgisine yerleşti ve Jens sabotajdan şüphelenmesinden korktu ama hiçbir şey söylemedi. Odadaki sessizlik acı verecek kadar uzun sürdüğünde Tursenov, arkasında elinde bir defter ve kırmızı bir kalem tutan demir grisi saçlı tıknaz kadına döndü.

"Yoldaş Demidova," dedi, "tedarikçiyi kontrol edin. Onları rapor edin." "*Da*, Yoldaş Albay." Kâğıda bir şeyler karaladı. "Artık durmak yok," dedi sertçe.

"Hayır, Yoldaş Albay."

"Bir gösteri görmem ne kadar sürer?"

"En az bir ay sürecektir," diye başladı Jens, "önce-"

"İki hafta." Sıranın sonunda konuşan Elkin'di. "İki hafta içinde hazır olacak."

"Emin misiniz?" "Evet,

Albay."

"*Otlichno!* Mükemmel! Yoldaş Kaganovich'i bilgilendireceğim. Memnun olacaktır."

Elkin gülümsedi ve cilalı ayakkabılara odaklandı. Tursenov haki tulumları içindeki adamları taramak için zaman ayırdı, Jens'in hâlâ

ve kaşlarını çattı. "Başka bir şey var mı, Mahkûm Friis?" "Evet, Albay."

"Ne söylemek istiyorsunuz?"

"Sorunların tam olarak üstesinden gelinmeden bir gösteri yapılırsa, teneke kutu zamanından önce açılabilir ve bu da son derece tehlikeli olur."
_"

"İki hafta," diye araya girdi Tursenov en yumuşak sesiyle. "İki hafta içinde onların üstesinden gel, Mahkûm Friis."

Gözleri bir saniyeden fazla buluşmadı ama bu kadarı yeterliydi. Jens artık biliyordu. Projeyi daha fazla erteleyemezdi. Tursenov'un şüpheleri uyandı. Başka bir şey söylemeden sıraya geri döndü.

Yirmi dört

"BURADA BEKLE," DEDI LYDIA.

"Merak etme kızım, para versen beni oraya sokamazsın."

Elena kollarını göğsünün üzerinde rahatça kavuşturdu ve başörtülü uyumsuz bir nöbetçi gibi büyük çift kapının bir tarafına yerleşti. Yüzü kalabalık yola dönüktü ve gözleri geniş yüzünde inatçı yarıklara dönüşmüştü. Lydia bu kadının ifadelerini okumakta henüz iyi değildi ama Elena'nın bu şekilde kalmayı tercih ettiğini hissediyordu. Bugün Elena'nın yorgun görüldüğünü, çizgilerin gözlerinin etrafındaki düzensiz yarıklara battığını fark etti ama bundan ya da Elena'nın giydiği yeni lacivert paltodan bahsetmemeye dikkat etti.

Dışarıda duvardaki pirinç levhada gizli harflerle şöyle yazıyordu: KOMÜNİST PARTİ İRTİBAT OFİSİ.

"Çabuk olacağım," diye söz verdi Lydia.

Elena ısınmak için ayaklarını yere vurarak, "*Hızlı ve Komünist Parti* kelimeleri aynı anlamda bile değil," diye mırıldandı.

Lydia merdivenleri hızla

çıktı. "Kâğıtlar?"

Üniformalı, orta yaşlı, sarı saçları dökülmüş ve gözleri şefkatle bakan bir adam kapının hemen içinde duruyordu. Ayakkabıları mermer zeminde gıcırdayarak Lydia'nın önüne geldi ve beklenti dolu bir el uzattı.

"*Dobroye utro*, yoldaş," dedi ve ona bir gülümseme gönderdi.

"Yine mi döndün?"

"Da."

"Burayı seviyor olmalısın."

"Senin kadar değil," diye şaka yaptı ve onun gülmesinden memnun oldu.

Bu ona kendini daha güvende hissettirdi. Değerli oturma iznini ve kimlik belgesini teslim etti ve hemen sohbete başladı. "O kadar da soğuk değil

Bugün," dedi ve dışarıdaki sisin gri, gizemli bir perde gibi asılı durduğu pencereye doğru bir el salladı. Kâğıtları incelemeye başladı. İşte o an kalbi yerinden fırlayacak gibi oldu. Atmayı unuttu. Her zaman aynıydı. "Sence daha sonra kar yağacak mı?" diye sordu.

Adam başını kaldırdı ve ona gülümsedi. "Neden? Bugün şemsiye yok mu?"

Şapkasını çıkardı ve adamın saçlarının omuzlarına dökülüşünü izlediğini gördü. "Buraya gelmek için çok acelem vardı," diye güldü.

"Buraya kaç kere geldin?" "Henüz yeterli değil, öyle görünüyor."

Belgeleri daha fazla incelemekten geri verdi. "O zaman yarını iple çekiyorum," diye kıkırdadı.

Yavaş ve yumuşak bir hareketle boğazına dokundu, annesinin erkeklerle birlikteyken yaptığını gördüğü bir hareketti bu. Gözleri hareketi takip etti.

"Burada olacağım," dedi. "Ben de öyle."

İkisi de güldü. Bir dahaki sefere adamın kâğıtlarına bakma zahmetine bile gireceğini sanmıyordu.

MASADAKI ADAM O KADAR KOLAY EĞLENMİYORDU.

"Yine mi sen," dedi. Sinirlendiğini gizlemedi.

"Evet, yoldaş. Yine ben."

"Yoldaş Ivanova, size dün ve diğer tüm günlerde bu kişiyle iletişim kurmamın mümkün olmadığını söyledim."

"Ama burası Uluslararası İrtibat Bürosu. Sizin işiniz bu. İrtibat kurmak. Dolayısıyla dünyanın dört bir yanındaki Komünist Partilerle irtibat halinde olmalısınız." "Bu doğru."

"Peki neden ... ile değil? ?"

"Sana bunun mümkün olmadığını zaten söyledim. Vaktimi boşa harcamayı bırak, yoldaş."

Çok fazla keman çalan adamlardan biriydi, her zaman seğirir, düzeltir ve parmak uçlarıyla vururdu. Bugün sıra bıyıklarındaydı. Küçük parmağının uzun tırnağıyla sakalını taradı ve kadın onun hem sakalını hem de tırnağını özellikle bu içsel ihtiyacı tatmin etmek için mi uzattığını merak etti. Bu kadar gergin hissetmesinin sebebi neydi?

ne hakkında? Belki de kendi belgeleri onunkilerden daha ikna edici değildi. Gülümsemeyi denedi. Aralarındaki buz gibi boşluğa kanat çırparak gönderdi ama çırpındı ve öldü. Bunu daha önce de denemiş ve bu apaçının gülümsemeye tamamen kapalı olduğunu görmüştü.

"Seni eğlendiren bir şey mi var?" diye sertçe sordu.

"Hayır, yoldaş."

"O zaman eve gitmenizi öneririm." Bir kalem aldı ve ucunu masasına vurmaya başladı.

Lydia'nın yanakları kızardı. Gitmesi gerekiyordu. Hiçbir yere varamıyordu. Etrafına, gözdağı vermek için tasarlanmış, dönümlerce mermer döşemeli, geniş kubbeli giriş salonuna baktı. Şişman mermer sütunlar kan kırmızısı bayraklar ve "BİRLİKTE SAVAŞACAĞIZ" sloganlarıyla süslenmişti. ZAFERİ BİRLİKTE KAZANACAĞIZ.

Dövüş. Kazanmak. Zafer. Komünizm sürekli yorucu bir savaşın içinde gibiydi. Kendi içinde bile. Kâtipler ve özenle giyinmiş sekreterler, kolları kahverengi yüz­süz dosyalarla dolu işçi karıncalar gibi ofislerine gidip gelirken, ayak sesleri cilalı zeminde ileri geri tıkırdıyordu ve Lydia kendini korkunç bir şekilde yerinde hissetmiyordu.

Ayaklarını tam olarak oldukları yerde tutmak için masanın ön kenarını kavradı. Dönüp kaçmayacaklarına güvenmiyordu.

"*Pozhalusta*, lütfen," diye kibarca ısrar etti.

İçini çekti, kravatını kıpırdattı ve sıkılmış gözlerini onunkilere dikti.

"Adı Chang An Lo," dedi. "Çin Komünist Partisi'nin bir üyesi, partinin önemli bir üyesi-"

"Öyle demiştin."

"Çin Komünist Partisi'nin Şanghai'daki merkeziyle temasa geçmenizi ve ona bir mesaj bırakmanızı istiyorum."

"Bu benim işim değil."

"O zaman kimin işi?"

"Benim değil."

"Lütfen, bu çok önemli. Onunla iletişime geçmeliyim ve ..."

Sokaktan gelen soğuk hava dalgası buz gibi kıskaçlarla çıplak teni ısıırıyordu. Masanın arkasındaki adam kayıtsız havasını bir kenara bırakıp bir tavşandan daha hızlı bir şekilde ayağa fırladı ve Lydia'yı ürküttü. Döndü ve baktı.

Otuzlu yaşlarının ortalarında bir adam deri paltosunu kapıdaki görevliye fırlatıyordu ve ikisi de onun söylediği bir şeye gülüyorlardı. Sonra mermer zeminde topuk sesleri yankılanarak ilerledi.

boş ölü hava, güzelce dikilmiş takım elbisesi hareket ettikçe zarifçe dalgalanıyordu. Lydia'yı hemen etkileyen şey saçlarıydı. Kalın, yay gibi ve özenle kesilmişti ama kendisinininkinden bile daha ateşli bir tondaydı. Adam masaya yaklaşırken gözlerini kaçırdı. Bakır rengi kirpikleriyle yoğun gri gözlerine bir bakış, onun masallarına kolayca kanmayacak bir adam olduğunu söylüyordu. Ya da kâğıtlarına.

Belli bir acelesi olmadan geri çekilmeye başladı.

"Yoldaş Başkan Malofeyev," dedi masadaki adam saygılı bir şekilde başını sallayarak ve üzerine tam oturmayan ceketinin kollarını çekiştirerek. Eski bir asker olduğu her halinden belli olan bu adam, çenesi havada, esas duruşta duruyordu ve yüzünde daha önceki sıkılmış küçümsemenin izleri kaybolmuştu. Onun yerine Lydia'yı şaşırtan ve gitmeyi yeniden düşünmesine neden olan bir dalkavukluk belirmişti. Bu kısa an için masadaki adam savunmasızdı.

"*Dobroye utro*, Boris." Tertemiz takım elbiseli adam rahat bir ses tonuyla konuştu. "Günaydın." Ama bakışları Lydia'nın üzerinde gezinirken, "Komiser henüz serbest değil mi?" diye sordu.

"Hayır, efendim. Benden özür dilememi istedi. Kremlin'e çağrıldı."

Yeni gelen tek kaşını kaldırdı. "Gerçekten de öyle mi?"

"*Da*. Yarın sizin için bir toplantı ayarlamamı istedi, Yoldaş Başkan."

Başkan Malofeyev'in yüzünde kızgınlığa benzer bir ifade belirdi. Yakışıklı olamayacak kadar uzun, kendine özgü bir yüzdü, ama fark edilmesini sağlayan bir enerjisi vardı ve ağzının eğiminde belirgin bir mizah vardı. Lydia gri gözlerin incelemesi altında kendini huzursuz hissetti, öyle ki adam elini kayıtsızca sallayıp, "Ne anlamı var ki? Yarın burada bile olmayabilir," dediğinde Lydia bir an için onun kimden bahsettiğini anlayamadı. Sonra kafasına dank etti. Komiser, Kremlin'e aniden çağrılan meçhul memur.

"Ben de bir talepte bulunmak istiyorum," dedi hızla, "yarın komiserle görüşmek için."

Her iki adam da şaşkınlıkla ona baktı. Sanki iki kafası birden büyümüş gibi hissetti.

Masa başı görevlisi Boris gözlerini kıstı ve kalemine hiddetle vurdu. "Komiserle ne işiniz var?" diye sordu.

"Sana söyledim, istiyorum-"

"Komiser sizinki gibi taleplerle ilgilenmez." Malofeyev'e baktı, gözlerinin sinsice yanlara doğru dans etmesi Lydia'ya gergin olduğunu gösteriyordu.

"Ama istediğim soruşturmaları yapmaya istekli değilseniz," dedi, "başka bir yere başvurmak zorundayım."

Anında masanın üzerinde bir form belirdi. "İsim?" diye sordu.

Bu gösteriş içindi. Şık takım elbise salondan çıkar çıkmaz, *spasibo* demeye kalmadan formun çöp sepetinde olacağından emindi.

"Ne istiyorsunuz?" Yoldaş Malofeyev ilgiyle sordu. "Senin gibi güzel bir genç kıızı bu kadar ciddi yapan nedir?"

Etrafına bakındı ve belli ki otorite konumunda olan ve sorununa en ufak bir ilgi gösteren ilk kişi olan bu kolay çekiciliğe sahip adam için bir gülümseme bulmak zor değildi.

"Önemli değil," dedi masadaki adam hızla.

"Benim için önemli," dedi kadın.

"Neymiş o?"

"Yoldaş Malofeyev," diye araya girdi masadaki adam, "bu kız haftalardır bu ofisi rahatsız ediyor, zamanımı boşa harcıyor, küçük bir endişesi yüzünden-"

"Bu önemsiz bir endişe değil," dedi Lydia sessizce, gözleri Malofeyev'in yüzündeydi. "Bu çok önemli."

"Ona aldırmayın Yoldaş Başkan, o değmez-"

Malofeyev masa başındaki adamı ani bir el hareketiyle susturdu.

"Yoldaş Malofeyev," dedi Lydia şapkasını soğuk parmaklarının arasında döndürerek, "Ben iyi bir Sovyet vatandaşıyım ve Çin Komünist Partisi'nin bir üyesine iletmem gereken önemli bir mesaj var. Kendisine bu Uluslararası İrtibat Bürosu aracılığıyla ulaşmaya çalışıyorum ama-"

"O mu?"

"Evet."

"Şimdi buna neden şaşırmadım?"

Adam ona yavaşça spekülâtif bir gülümseme verdiğinde yanaklarının yandığını hissetti.

Aniden masadaki adama döndü. "Telefon," dedi ve elini uzattı.

Adam arkasına, duvarda asılı duran ağır, siyah bir telefona uzandı. Ağızlığı çıkardı, isteksizliği hareketlerini yavaşlatıyordu ve Malofeyev telefona doğru yürüdü, operatörden bir numara istedi, bir süre hızlı hızlı konuştuktan sonra telefonu kapattı.

"Görünüşe göre bağlantım öğle yemeği için dışarıda." İnce yeleşinin cebinde duran altın saat kılıfını çevirerek açtı ve tek kaşını kaldırdı. "Belki biraz erken, henüz öğlen olmadı ama" -Lydia'ya baktı- "öğleden sonra ofisimi araması için bir mesaj bıraktım. Merak etmeyin, *iyi Sovyet vatandaşı*, eğer bulunabilirse Çin Komünist Partisi üyenizi sizin için bulacağız."

Rus bürokrasisinin aşılmaz duvarıyla olan tüm yavaş ilişkilerinde ilk kez, imkansız değil, mümkün olanı gören bir adam vardı. Bir şeyleri gerçekleştiriyordu. Kollarını onun boynuna dolamak ve minnettarlıkla nefesini kesmek istiyordu.

"Teşekkür ederim."

Ama hissettiklerinin bir kısmı yüzüne yansımış olmalıydı çünkü dirseğini avucunun içine aldı ve onu zahmetsizce mermerin üzerinden ana kapıya doğru yönlendirdi.

"Sanırım şimdi öğle yemeği. Öğleden sonra da ava devam etmek için ofisime döneceğim."

"Aç değilim."

Çin'in bronz çanlarından biri gibi zengin ve sıcak bir sesle güldü. Kulaklarına aynı berrak çınlamayla çarpıyordu çünkü içinde korku barındırmıyordu. Sovyet Rusya'da bu nadir ve değerli bir şeydi.

"Benim iyi Sovyet vatandaşım," dedi alaycı bir gülümsemeyle, "senin gibi sevimli bir korkuluk her zaman aç olmalı. Tabii ki öğle yemeğine ihtiyacınız var."

Lydia az önce hakarete uğrayıp uğramadığını anlamaya çalışarak kapılardan geçip sokağa çıkmasına izin verdi. Bunun bir önemi yoktu. Emin olduğu tek şey, bu adamın gözünün önünden ayrılmasına izin vermeyeceğiydi. Bu, katedraldeki öğle nöbetini kaçırmaması anlamına geliyordu ama kalbinin derinliklerinde Alexei'nin orada olmayacağını biliyordu, dün, önceki gün ya da ondan önceki tüm günlerde olduğu gibi. Kaldırımın kenarında uzun, siyah ve mırıldanan bir şoförlü araba bekliyordu ve deri iç kısmına tırmanırken omzunun üzerinden Elena'nın hâlâ kaldırımında kaskatı durduğu yere baktı. Gözleri öfkeliydi.

Yirmi beş

HÜZÜNLÜ GÖZLÜ BİR GEYİK, LYDIA'YA DUVARDAN BAKIYORDU karanlık suçlayıcı gözlerle bakıyordu. Bu garip, neredeyse boğuk yüz onu tedirgin etti. Nazik bir gülümseme ve sarımsaklı nefesiyle bir garson onun için sandalyesini çekti ve peçetesini kucağına sallayarak sıçramasına neden oldu. Başkan Malofeyev bunu fark etti ve şarap menüsüyle meşgul olurken ona yerleşmesi için bir dakika verdi.

Lydia bir otelin yemek salonunda, Hotel Metropol gibi büyük, etkileyici ama kişiliksiz bir yerde, kapılarından içeri giren seçkin Sovyet yetkililerini, Junchow'da tepelerinde vızıldayan güvercinler gibi göğüslerini kabartarak izleyebileceğini düşünmüştü. Ama hayır. Yanlış anlamış.

Bunun yerine onu ince bir zevkin ürünü olan küçük ve samimi bir yere götürdü. Tertemiz, bembeyaz masa örtüleri, sert ya da nişastalı değil, resmiyetten uzak bir zarafet duygusunun altını çiziyordu. Lydia daha önce hiç böyle bir yer görmemişti ve bundan ne anlam çıkaracağından emin değildi. Modern bir yerdi. Duvarlarda tuhaf ve rahatsız edici resimler sıralanmıştı; canlı ve talepkâr, anlamsız renk girdapları ve sivri uçlar ya da köylülerin ve fabrika işçilerinin cesur stilize tasvirleri. Sandalyeler tuhaf oranlardaydı, uzun arkalıklıydı, ahşap acımasız bir siyaha boyanmıştı, koltuklar parlak kırmızıydı ve halı neredeyse üzerine basılamayacak kadar baş döndürücüydü. Yüzeyinde kırmızı, siyah ve beyaz geometrik şekiller zikzaklar çiziyordu, öyle ki Lydia'ya sanki bir şenlik ateşinin ortasında oturuyormuş gibi geliyordu.

Kendini cahil hissediyordu. Girdiği bu dünyanın farklı, ayaklarının yere basmadığı bir dünya olduğunun farkındaydı. Kendini aptal yerine koyma fırsatları muazzamdı.

"BEĞENDİNİZ Mİ?" EV SAHİBİ SORDU, SANATI GÖSTEREREK-Duvardaki işler.

"Onlar farklı," diye ihtiyatlı bir şekilde cevap verdi.

Adam ona eğlenerek baktı, öne doğru eğildi, dirseklerini masaya dayadı. "Ama onları seviyor musun?"

Düşünceli bir şekilde etrafına baktı. "Bunu sevdim." Bir şeyi temsil ettiğinden emin olduğu ama ne olduğunu tam olarak çözemediği şaşırtıcı renk patlamalarından birini işaret etti. Ona çekici gelen bir enerjiye sahipti.

Onaylarcasına başını salladı. "Bu bir Kandinsky kopyası. En sevdiklerimden biri."

"Ama şu köşedekini sevmedim." "Malevich.

Neden beğenmedin?"

"İç karartıcı. Sade siyah bir tuval, içindeki tüm hayat çekilmiş. Ne hakkında? Bu" -resme baktıkça ağlamak istiyordu- "acı veriyor. Ben daha iyisini yapabilirim."

"Resim yapar mısın?" "Hayır."

"Yazıyor musun?"

"Hayır."

Ayaklarının altındaki zeminin kayganlaştığını hissedebiliyordu.

Sandalyesinde arkasına yaslandı ve onu inceledi. "Sanatsal bir görünüşün var. Bunu sevdim."

Chyort! Varsayımlarda bulunuyordu. Sanat hakkında kesinlikle hiçbir şey bilmiyordu. Biraz okumuştı ama bu onu yazar yapmazdı. Ama annesi bir piyanistti, yani belki . . .

"Piyano çalışıyorum," diye alçakgönüllülükle yalan söyledi.

Gülümsüyordu, kadından ziyade kendinden memnundu. "Haklı olduğumu biliyordum. Sen özünde bir bohemsin."

Gözlerinin düşünceli bir şekilde onun üzerinde gezinmesini izledi. *Ne? Bağırarak istedi. Ne görüyorsun?*

"Öyleyse," dedi yumuşak bir sesle, "isimlerle başlayalım. Ben Dmitri Malofeyev. Moskova'da yaşıyorum ve komitelerde ve komisyonlarda görev yapıyorum, dolayısıyla Başkan unvanım da buradan geliyor. At binmeyi ve ara sıra kumar oynamayı severim. Peki ya siz?"

"Lydia Ivanova."

Başını, kızıl saçlarının sık dalgaları arasından ayrılığın kemik beyazı çizgisini ortaya çıkaran şövalyece küçük bir eğimle eğdi. Yüzünün ve ellerinin derisi kış solgunluğundaydı ve hafifçe çilliydi. "Benim için bir zevk, Yoldaş Ivanova."

"Vladivostok'tan
geliyorum." "Ah, ilginç bir
yer."

Ağzı bir karış açık oturdu. Vladivostok Moskova'dan binlerce mil uzaktaydı, Çin Denizi'ne düşmeden gidebileceğiniz en uzak mesafeydi. *Lütfen, lütfen, bu konuda hiçbir şey bilmesin.*

"Bu," dedi hafifçe, "Rusya sınırının hemen ötesindeki Çin Komünist Partisi'ne olan ilginizi açıklıyor. Yalnız ben onların kuzeyden ziyade ülkenin güneyinde aktif olduklarını duymuştum."

"Sürekli genişliyorlar."

"Ah, güzel. Bunu duyduğuma sevindim. Söyle bakalım genç yoldaş, burada, Moskova'da ne yapıyorsun?"

"I . . ."

Siyah gömleği ve bacaklarını sopa gibi gösteren dar pantolonuyla uzun boylu ve zayıf bir garson, elinde sipariş ettiği şarap şişesiyle Malofeyev'in omzunda duruyordu ve bir anlık gecikme Lydia'ya cevap vermek için zaman kazandırdı. Koyu kırmızı sıvı kadehine dökülürken ve etrafındaki çatal bıçak takımları ile kemik porselenlerin sessiz buluşması restoran boyunca usulca, kibarca mırıldanırken, Lydia temkinli bir adımla ilerledi. Hızla akan bir nehrin karşısındaki ilk basamak taşında tehlikeli bir şekilde dengede duruyordu.

"Bazı şeyler duydum," dedi. "Moskova hakkında. Onları kendim görmek istedim."

Gri gözlerdeki ilginin parladığını gördü. Daha fazlasını söylemeye isteksizmiş gibi bakışlarını kucağındaki peçeteye indirdi. Görmeden, nemli avuçlarını beyaz kumaşın üzerine sildi.

"Ne tür şeyler?" Ses tonu ciddiydi, kahkahası gitmişti.

"Stalin Moskovalıların kalplerini ve zihinlerini nasıl dönüştürüyor. Her şeyin, hatta giysilerin ve çocukların bile paylaşıldığı harika yeni toplu konutlar inşa ediyor." Gözlerini kaldırdı ve pişmanlığın sözlerine sızmasına izin verdi. "Vladivostok'ta insanlar değişime o kadar hazır değil. Komünizmin sağladığı yeni fabrikalara ve iş olanaklarına rağmen eski burjuva alışkanlıklarına bağlılar."

"Öyle mi?"

"Evet." Ellerinin çatal bıçak takımıyla oynadığını fark etti. Onları susturdu. "Aktivist hareketin bir parçası olmak istiyorum. İnsanlara yepyeni bir sinema, müzik ve tasarım türü sunan Konstrüktivistler ve Kinoklarla birlikte ön saflarda yer almak istiyorum."

Sevgili Alexei, yeni modern Rusya hakkında bilgi edinmem için elime bu kadar çok kitap tutuşturduğun için teşekkür ederim. Hazırlıklı olmalıyız, demiştin.

"Görüyorsun, senin sanatsal olduğunu söylediğimde haklıymışım." Kum rengi bir kaşını kaldırdı. "Ama Vladivostok'un taşrasından gelen biri için oldukça bilgilisin."

"Çok okurum."

"Belli oluyor. Söyle bakalım, görmek istediğin şey nedir?"

"Eisenstein'ın *Ekim* gibi filmlerini görmek istiyorum. Profesyonel olmayan oyuncular, gerçek insanları kullanması harika. Gerçekten de genç proletaryayla, onların kapitalist düzene karşı ayaklanmalarıyla ilgili."

Sesinin heyecanla yükseldiğini duyabiliyordu.

Başını salladı. "Sinemanın insanları eğitmek için hayati bir silah olduğunu kabul ediyorum. Sosyalist kavramları kavramaları için zihinlerini eğitmek için." Durakladı, uzun kulak memesini çekti. "Başka ne var?"

Bir an için zihni boşluğa düştü ve odaklanabildiği tek şey bu adamın Chang An Lo'ya giden tek yolu olduğuydu. *Sakın kayma.*

"Başka ne var?" diye tekrar sordu.

Dikkatlice düşündü. "Tatlin'in tasarımlarını görmek ve Şostakoviç'in müziğini dinlemek için Kolonny Zal Doma Soyuzov'a gitmek istiyorum. İkinci Senfoni'sinde fabrika düdüklerinin sesine bile yer verdiğini biliyor muydunuz?"

Annesi bundan nefret ederdi. *Kaba* derdi. "Hayır, bunu bilmiyordum."

"Ve," sesini neredeyse gizemli bir hal alana kadar alçalttı, "Moskova'nın altına inşa edilecek bir yeraltı demiryolu sisteminden bahsediliyor."

Konuşmadı. Sadece masanın öbür ucundan ciddiyetle ona baktı. *Abartmış mıydı? Çalkalanan nehrin derinliklerine mi dalmak üzereydi?*

"İş," dedi sonunda. "İşten hiç bahsetmiyorsun." "Ah, tabii ki çalışmak istiyorum."

"Ne tür bir iş?"

Ne tür? Hangisini seçmeli? Bir öğretmen mi? Kütüphaneci mi? Hatta efsanevi bir piyanist?

Şarap kadehini eline aldı ve ironinin farkında olarak kadehin etrafında döndürdü. "Elbette bir fabrika işçisi. AMO otomobil fabrikasına iş başvurusunda bulunuyorum."

"Oradaki müdürü tanıyorum, Likhachev. İyi bir Parti üyesi, ancak bazen sözleri beyninden daha hızlı çalışıyor. Benimle birlikte MGK'da, Moskova Şehir Komitesi'nde. Sizin için bir şeyler söyleyebilirim."

Şaraba rağmen dili kurumuştı.

"*Spasibo*," dedi. "Ama kendi çabalarımınla bir iş bulmayı tercih ederim."

Gülümsedi ve kadehini kaldırdı. "Başarıya."

"*Da*." Tekrar nefes aldı. "Başarıya."

YEMEK GÜZELDI. DAHA AZINI BEKLEMİYORDU. AMA TADINA BAKMADI, ağzına ne koyduğunu zar zor hatırladı. Kadın onu kendinden bahsetmesi için cesaretlendirdi. İlk başta temkinli davrandı, Arbat'ta Praga restoranının yakınında yaşadığını ve Sibirya'da tamamen farklı bir şeyi denetlemek üzere başkentten uzakta geçirdiği iki yılın ardından Moskova'ya yeni döndüğünü ağzından kaçırdı.

"Moskova'dan ayrılmak istemenize ne sebep oldu?" diye sordu.

Malofeyev bir an için rahatsız olmuş bir şekilde elini saçlarında gezdirdi ve birden otuz küsur yaşından daha genç görünmeye başladı. "Kötü giden bir fabrika makineleri ithalat planını denetliyordum." Bakışlarını daraltarak duvardaki Malevich tablosuna odaklandı ve tablonun karanlığının bir kısmı gri gözlerine sızarak onları is rengine dönüştürdü. "Birinin bu hatanın bedelini ödemesi gerekiyordu. O kişi ben oldum, her ne kadar ..." Şikayet etmeyi reddederek kendini durdurdu.

Lydia konuyu değiştirdi. "Ama artık döndün. Herhalde Moskova dışındaki hayat hakkında öğrendiklerinden faydalanmışsındır."

Kahve fincanını bir kenara itti. "Ne kadar pozitifsin. Bu kadar genç biri için. Ama haklısın." Ceketinden gümüş bir sigara tabakası çıkardı ve Lydia eski bir yankesicinin profesyonel ilgisiyle tabakaya baktı. Adam sessizce ona bir sigara uzattı ama kadın başını salladı. Kendisi için de bir tane yaktı ve Malevich'in tablosuna doğru özenle sarmaladığı dumanı sanki

ona bir şeyler kanıtlamaya çalışıyordu. "Sibirya'da olup bitenler olağanüstü," dedi. Hiç gördünüz mü?"

Bunu geçiştirdi. "Anlat bana."

"Uçsuz bucaksız çorak toprakları ehlileştiriliyor. Büyük yeni karayolu projeleri ve demiryolları, her türden fabrikalar ve madenler, devasa organize kereste taşımacılığı var. Sıfırdan yeni kasabalar bile inşa ediliyor. Bu"-doğru kelimeyi bulmak için durakladı-"heyecan verici."

Gözlerini kırptırdı. Ondan beklediği kelime bu değildi.

"Heyecan verici mi?"

"*Da.*" Sigarasını, düşünce sürecine engel oluyormuş gibi siyah akik kül tablasına bıraktı. "On üç yıl önce Kışlık Saray'ın dışında Çar'ın askerleriyle savaşırken hayal ettiğimiz her şey gerçekleşiyor. Komünistlerin eşitlik ve adalet idealleri gözlerimizin önünde gerçeğe dönüşüyor ve Vladimir İlyiç Lenin'in bunu görmek için hayatta olmaması kalbimi kırıyor."

Ona bakmadı. Onun gözlerindeki inanca. Bunun yerine, çalışma kampındaki babasıninki kadar kırılgan ve narin olan bardağının ince sapına odaklandı. Çenesinde bir sinir zonkladı ve elini onun üzerine koydu.

"Yoldaş Malofeyev . . ."

"Bana Dmitri de."

"Dmitri." Gülümsedi ve yanağındaki bir tutam saç savurdu. Bir an için odanın karşısındaki masada oturan şık giyimli bir adam ve kadın dikkatini dağıttı. İkisi de ona bakıyordu. Gözlerini kaçırdı. Kıyafetlerinden mi kaynaklanıyordu? Böyle bir yerde bu kadar bariz bir şekilde yanlış mıydı?

"Dmitri, daha önce bahsettiğim Çinli Komünistin yanı sıra Moskova'da başka birini arıyordum, bu kişiyi bulmama yardım etmeye istekli olur muydun?"

Adam onu dikkatle inceledi, bakışları yüzünün her bir parçasına, hatta yutkunurken boğazına bile odaklandı ve kadın az önce nehrin en derin yerindeki atlama taşına atladığını anladı.

Yirmi altı

MOSKVA NEHRİNDEN SİS YÜKSELDİ. uzun dallar halinde

Yol boyunca ilerliyor, ön kapılara kadar sokuluyor ve evlerinden sokağa çıkan insanları beklenmedik bir şekilde yutuyordu. Kızaklar içine kayıyor ve kayboluyordu.

Alexei hareketsiz durdu. Hareket etmek için hiçbir isteği yoktu. Kendini bir hayalet gibi hissediyordu, gerçekte gerçek olmayan arasında sıkışmış yalnız bir figür gibi. Katedralin girişindeki taş sütuna yaslandığı yere çıkan geniş basamaklarda ayak seslerini her duyduğunda, nefesi beklentiyle hızlanıyordu.

Bu seferki gerçektir, yorgun zihninin bir uydurması değildi. Ona doğru yükselen nemli havanın beyaz katmanlarından bir kadın süzüldü. Ona elini uzattı ama kadın aniden uzaklaştı ve onun kendisini dilenci sandığını anladı. Sokaklar onlarla doluydu. Kadının kalın siyah kaşları ve kalın bilekleri vardı, o kadarını fark etti. O halde Lydia değildi. Ne de ayak bilekleri ince, kemikleri güzelce oyulmuş Antonina. Kendisini bu ölümden kurtarması için şimdi onun dokunuşunu arzuluyordu. Soğuk, keskin parmaklarıyla ince ceketinin içinden süzülüp kanına karışırken gözleri kapandı, kanını halsiz ve inatçı hale getirdi, damarlarında ilerlerken acı verdi.

Öğleyi geçmişti. Çoktan geçmişti. Onu kaçırma ihtimaline karşı göz kapaklarını zorla açtı. Bu siste üç adım ötesinden geçip gitse bile orada olduğunu fark etmeyebilirdi. Başını geriye doğru eğdi ama Kurtarıcı İsa Katedrali'nin altın kubbeleri nemli havanın etkisiyle gözden kaybolmuştu ve düşüncelerinin kıyısında bir şey kıpırdandı. Bu kiliseyle ilgili bir şey. Bir şeyler okumuştur. İşte buydu. Havaya uçurulacaktı. İstemsizce, sanki patlamak üzereymiş gibi sütundan uzaklaştı ama hemen arkasındaki taş sertliğinin kaybolduğunu hissetti. Tapınanlar böyle mi hissederdiler, sağlamlığın, inancın kaybı?

Arkasında suyun elik dalgalar halinde aktığı Moskova Nehri'ne gelene kadar binanın dışından yavaşça yürüdü; çok sert, çok sağlam görünüyordu. Nehrin üzerindeki köprüden geçmeye başladı ama yarı yolda durmak zorunda kaldı çünkü bacaklarındaki kaslar yorgunluktan titriyordu. Korkuluklara yaslandı ve gözden kaybolduğunun farkına vardı. Nehre bu kadar yakınken bir sis kozasına sarılmıştı, görünmez ve bilinmezdi.

Önemli değildi. Lydia gelmiyordu. Ona yalan mı söylemişti? Hayır. Başını salladı. Mektupta ona yalan söylemediğinden emindi. Ya Moskova'dan ayrılmıştı -babalarıyla birlikte ya da babaları olmadan- ya da kiliseye gelememişti. Gerçek ne olursa olsun, artık ikisine de yardım edemezdi, ne Jens Friis'e ne de Lydia'ya. Ama onu özlüyordu, gülüşünü, inatçı çenesini ve onun derisinin altına nasıl gireceğini çok iyi bilmesini özlüyordu. Ve onun beklenmedik nezaket anlarını, şimdi onları her zamankinden daha çok özlüyordu.

Moskova yolculuğu ona pahalıya mal olmuş ve hem fiziksel hem de zihinsel olarak her şeyini elinden almıştı. Buraya gelmek için tüm gücünü harcamıştı, haftalarca hiç durmadan yürümüş, yemek yememiş, zamanın nasıl geçtiğini anlamamıştı. Başını köprünün üzerine eğdi ve hemen altında asılı duran kalın beyaz hava yastığına baktı. Cazip görünüyordu. O yumuşak hava yastığının üzerinde nihayet dinlenebilir ve sonbahar ormanlarında babasının yanında dörtnala koştuğu günlerin hayalini yeniden kurabilirdi.

Yirmi yedi

TUTUKLU GRUBU orta avluda, ağır çivili kapıların ardında tek başlarına duruyordu. Dokuz erkek, üç kadın. Bir kamyonun arkasında, sert rüzgârdan korunmak isteyen iki asker, karanlık metalik iç kısımda görünmeden onları izliyordu; tüfekleri dizlerinde, sigara dumanı ciğerlerinde sıcaktı. Dışarıda kar spiraller çizerek aşağıya doğru süzülüyor, şapkalar ve omuzlara yerleşiyor, kaşların içine giriyordu, ancak soğuğa ve üzerlerinde beliren uzun kasvetli binalara rağmen, aşağıya süzülen az miktardaki kış ışığını engellemesine rağmen, mahkumların her biri gülümsüyordu.

Hep aynıydı. Kilit tıkırtılarının olmadığı bir gün. Anahtar şingirtisi yok, sadece daha fazla kilit ve daha fazla anahtara götüren bitmez tükenmez gri koridorlar yok. Beklenti tüylerini diken diken ediyordu. Jens'e Petersburg'da genç bir adamken, ahırın avlusunda durup kendilerini bir günlüğüne yazlık saraya götürecek arabanın gelmesini beklediği zamanları hatırlattı. Bugün herhangi bir saraya gitmiyorlardı. Hem de hiç. Sadece sık ormanlarla çevrili, iyi korunan bir arazideki devasa bir hangara gidilecekti. Buradaki ormanı daha önce hiç görmemişti ama dallardaki rüzgârı, esneyen ve titreyen ahşap kolların iç çekişini duymuştu. Sibiryâ ormanlarında milyonlarca kez dinlediği bir sestî bu, kendi nefesi kadar tanıdık bir ses.

"Jens."

"Olga," diye gülümsedi. "Gergin olmana gerek yok."

"Gergin değilim." Bunu rahatça söyledi. "Nefret ettiğim şey tekerleklerin çıkardığı ses, hepsi bu, engebeli zeminde giderken. Kemiklerin ezilmesi gibi."

Olga yetenekli bir kimyagerdi, en fazla kırk yaşındaydı ama daha yaşlı görünüyordu, ağzının etrafındaki çizgiler bir kurşun madeninde sekiz yıl ağır işlerde çalıştıktan sonra derinlemesine kazınmıştı. Vücudu etsizdi, incecikti ve midesinden şikâyetçiydi.

ne zaman yemek yese acı çekiyordu. Bu hapishanede, çalışma kamplarından bir dünya uzakta, iyi besleniyorlardı. Rutin olarak bir hafta içinde, daha önce bir yıl boyunca gördüklerinden daha fazla protein tüketiyorlardı. Stalin onları bir çiftçinin boğazını kesmeden önce domuzu şişmanlattığı gibi besliyordu. Onlardan en iyi verimi almak için. Stalin beyinlerinden en iyi verimi almak istiyordu. Hapishane doktoru Olga'nın tüm ağrıların zihninde olduğunu söyledi ve haklı da olabilirdi. Jens suçluluk duygusunun Olga'yı yiyip bitirdiğine inanıyordu, çünkü kızı hâlâ dışarıdaydı.

Orada, kemiklerin düzenli olarak kaya düşmeleri altında ezildiği kurşun madeninde. "Kamyona binmekten nefret ediyorum," diye mırıldandı Olga.

Jens, "Bir at arabasında olduğunuzu hayal edin," diye ısrar etti, "Arbatskiy Podval kafesinde çay içmek için Arbat'tan aşağıya doğru ilerliyorsunuz. Bu yüzünüze bir gülümseme yerleştirirdi. Pastalar ve hamur işleri ve tatlı çilekli tartlar ve ..."

"Mmm," diye mırıldandı yakındaki genç bir kadın, "kremalı ve çikolata soslu erikli tart."

"Annuşka, yemekten başka bir şey düşünmüyorsun," diye azarladı Olga.

"Yemek rahatlatıcıdır," diye itiraf etti Annoushka. "Ve Tanrı biliyor ki burada hepimizin rahatlamaya ihtiyacı var."

"Böyle yemeye devam edersen yakında kamyona sığamayacak kadar şişmanlayacaksın," diye takıldı Olga.

Bu doğrudu. Annuşka çok yiyordu ama çoğu da öyle. Bir kırıntının bile tabakta yenmeden kalmasına izin vermeyecek kadar uzun yıllar aç kalmışlardı. Sincaplar gibi, Stalin, Kaganovich ve Albay Tursenov beyinlerini temizlemeyi bitirdikten sonra bir gün tekrar geleceği kesin olan kış için fındık istifliyorlardı. Arkalarında kamyonun motoru çalıştı, gürültüsü yüksek avlu duvarlarında yankılandı ve siyah egzoz dumanları soğuk havaya karıştı. Arkadaki iki asker dışarı fırladı ve arka kapıları açtı.

"Gidelim," diye seslendi Elkin mühendislerin arasından ve kamyona doğru yürüdü. Gitmek için sabırsızlanıyordu.

Diğerleri de değişen hızlarda onları takip etti.

"Friis, bugün her şey çalışsa iyi olur," diye homurdandı yaşlı ve tıraşsız bir mahkûm, genç bir tamirci onu aracın arkasına kaldırırken.

"Olacak, yaşlı adam. İnançlı ol."

"İnanç!" Annuşka sırasını beklerken ayaklarını kaldırım taşlarına vurarak, "İnanç!" dedi. "Bu kelimenin ne anlama geldiğini bile unuttum." Jens ve Olga'ya işaret etti. "Haydi, geride kalmak istemezsiniz. Bugün büyük bir gün."

Olga boynundaki atkıyı sıkarken titredi ve Jens'in yardımıyla kaygan avluda ilerlemeye başladı.

"Yolculukta gözlerini kapat ve sadece kızının doğduğu günü düşün," diye mırıldandı Jens ve elinin minnetle kolunda sıkıldığını hissetti.

Böyle sık sık bir araya gelmiyorlardı ama proje tamamlanmak üzere olduğu için artık daha sık bir araya geliyorlardı. Çoğu zaman ayrı atölyelerinde birbirlerinden izole bir şekilde çalışıyorlar, aralarında planlar ve raporlar taşıyan ulaklar gidip geliyordu. Bu yüzden bir araya geldiklerinde her zaman bir kutlama duygusu olurdu ama Jens bugün kutlanacak bir şey göremiyordu.

KAMYONUN ARKASINDA HIÇ PENCERE YOKTU. THE

Arka kapıların kapanmasıyla birlikte mahkûmlar katran kadar koyu bir karanlığa gömüldü. Jens ellerini dizlerinin üzerine koydu ve gözlerini kapattı. Kendisini neyin beklediğini çok iyi biliyordu ve kendini destekledi, düzenli nefes almaya ve hiç ses çıkarmamaya konsantre oldu. Kamyon gümbürdeyerek caddeye doğru ilerlemeye başlar başlamaz karanlık onu ezmeye başladı. Yavaşça ve acımasızca inen karanlık onu sıkıyor, tenine baskı yapıyor, ne kadar sıkı tutarsa tutsun göz kapaklarının altından kayıyordu. Dili yapışkan sarmallarla sarılmıştı ve ciğerleri onun ağırlığı altında çökecekmiş gibi hissediyordu. Kıpırdamadan oturdu. Sığ nefesler. Kalp atışları kulaklarını tırmalıyordu.

Her zaman böyle olmamıştı. Eskiden karanlıktan hoşlanır, ormandaki Bölge'deki kalabalık baraka kulübesinde sağladığı mahremiyetin tadını çıkarırdı ama kampın sıkışık ve ışısız hücre hapsinde geçirdiği haftalar onu bundan mahrum bırakmıştı. Artık karanlık onun düşmanıydı ve savaşını sessizlik içinde sürdürüyordu.

Kamyon durdu ama bu sadece bir kavşaktı. Moskova sokakları ona yabancı gelen, açıklanamayan garip seslerle doluydu; en son on beş yıl önce kaldırımlarında dolaştığında var olmayan sesler.

Motorlar ve klaksonlar, egzoz boruları ve fabrika sirenleri. Ama şimdi kamyon sokakta beklerken etrafını saran karanlığın içinden bir ses aklına geldi ve dudaklarına hafif bir gülümseme getirdi. Bu bir müzikti. Açıkça bir org sesi. Tıngırdayan notalar, kasvetli tünellerin arasından dirsek atarak ilerleyen bir anıyı zihnine sürükledi. Dört yaşındaki kızıyla birlikte siyah tenli bir org çalgıcısını izledikleri bir zaman.

Uzun zaman önce geçmişle ilgili tüm düşünceleri aklından çıkarmayı, anı yaşamayı öğrenmişti ama öz kızının dışarıda bir yerlerde onu aradığını bilmek kendisi için koyduğu tüm kuralları yıkmıştı. Lydia'nın sıcak ve güvenli minik elini şimdi hissedebiliyor, organ öğreticüsünün minik maymununa fıstık yedirirken attığı kahkahaları duyabiliyordu. Buruşuk küçük yüzü onu büyülemişti ve o da onu büyülemişti.

Kamyon çukurlardan geçerken sarsılıyor, siyah iç mekânın iki yanında sıralanan metal banklarda oturan yolcuları sarsıyordu. Müzik sustu ve Jens'in dudaklarının arasından içi boş ve zorlukla duyulabilen bir kayıp mırıltısı çıktı. Bir iç çekiş mi? Bir inilti mi? Her ikisini de deneyen bir piç. İkisi de değil. Değerli hatıra solup gidiyordu.

Parmaklar onunkilere dokundu. Bileklerini uyandırmak istercesine hafifçe dokunarak ellerinin kemikleri boyunca ilerlediler ve sonra parmaklar onunkilerin etrafında kıvrılıp onları sıkıca tuttu. Öylece kaldı. Arayan Olga'ydı. Kamyonun arka tarafında onun karşısında oturuyordu. Ellerinden birini dudaklarına götürdü, teninin tanıdık kimyasal kokusunu içine çekti ve hafifçe öptü.

Yirmi sekiz

LYDIA RESTORANDAN ÇIKTIĞINDA

yağmur yağdığını fark etti. Moskova'daki binaların ön cephelerinden aşağıya doğru uzanan, ancak kaldırım seviyesinden bir metre yukarıda duran kalın tahliye boruları, sanki birisi işi bitirmeden önce metali bitirmiş gibi, geçen yayaların ayaklarının üzerine vahşi fiskiyelele su püskürtüyordu. Geceleri su donuyordu. İşte o zaman kaldırımlar buz tabakasına dönüşüyordu. Lydia dikkatli adım atmaya öğrenmişti. Birden başının üzerinde bir şemsiye belirdi, siyah ve parlaktı, sabit bir el tarafından sıkıca tutuluyordu. Yağmuru ancak o zaman fark etti.

"*Spasibo*, Dmitri." Ona gülümsedi. "Ve öğle yemeğim için teşekkür ederim." "Benim için bir zevkti. Arkadaşlığınızdaki keyif aldım."

Şemsiyenin gölgesinin zorunlu mahremiyetinde, birbirlerinin ıslak paltolarının kokusunu alabilecek kadar yakın durdular. Bir an için gözleri kilitlendi ve Lydia ne diyeceğini bilemedi. Adam tamamen rahat görünüyordu, ne yağmur ne de aralarındaki sessizlik umurundaydı, gözlerinde hâlâ onun göremediği şeyleri görebiliyormuş gibi yoğun bir bakış vardı.

"Sırada benim ofisim var, öneririm."

Temkinliydi. "Bağlantınız geri arayacak mı?" "Arasa iyi olur." Güldü ve şemsiyeyi döndürdü.

"Çin Komünist Partisi'nden birini mi tanıyor?" "Bu onun işi."

"Pekâlâ o zaman. İzin verirsiniz ofisinize geleceğim." "Onur duyarım, yoldaş."

Adam ona gülüyordu. Kızıl saçlarını gizleyen ve ona güvenmesini zorlaştıran bir astragan şapkası takmış olmasına rağmen yine de aldırmadı. Saç rengi garip bir şekilde aralarında bir tür bağ oluşturuyordu.

"Peki ya sana sorduğum diğer adam?" diye hatırlattı ona.

"Ah, bu tamamen farklı bir mesele. Çok daha zor. Anlamalısınız, bu tür bilgiler ... mevcut değildir. Benim gibi insanlar için bile," diye ekledi.

"Elbette. Yine de sorar mısınız? Lütfen?" "Evet."

Ayrıntıya girmedim.

"Teşekkür ederim."

O anda siyah arabası kaldırıma yanaştı.

ARABANIN KAPISI AÇILDI VE KIZ ARABANIN İÇİNE

Yağmurun dışında, arkada. Malofeyev eğildi ve yüzünün hafifçe kızardığını fark etti. "Bir dakika," dedi, "bir gazete almak istiyorum."

Onun, iş isteyen bir ayakkabı boyacısının yanına kurulmuş olan gazete büfesine yaklaşmasını izledi. Malofeyev hızlıca birkaç kelime söyledi ve kolunun altına sıkıştırdığı Moskova'nın kendi gazetesi *Raboçaya Moskva*'nın bir kopyasıyla arabaya döndü. Islak bir köpek gibi titreyerek onun yanındaki koltuğa atladı ve şemsiyeyi yere fırlattı.

"Burası soğuk," dedi, araba trafiğın akışına girdiğinde yanından bir kürk halı kaldırıp onun ve kendisinin dizlerine örttü. "Daha iyi misin?"

"*Spasibo*." Ellerini onun sıcak kıvrımlarına soktu.

Malofeyev şapkası ve üniformasıyla sessizce oturan şoföre doğru eğildi. "Benim ofisim, yoldaş."

Sonra deri koltuğa rahatça yaslandı ve Lydia'nın bir şekilde değişmiş olabileceğini düşünmüş gibi ona hızlıca bir kez daha baktı.

"Moskova'yı seviyor musun?"

Sorusu onu gafil avladı. Kalbinin daha hızlı attığını hissetti. Tverskaya Caddesi'nin pastel boyalı yüksek binalarına bakmaya devam etti, Eliseevsky Gastronom'un vitrinlerindeki cazip yiyecekler geçip giderken, çocukların kızaklarla oynadığı küçük ara sokaklardaki dükkanlar kasvetli ve boştu. Şık apartmanlar, köhne *komünalkalarla* omuz omuzaydı. Seçkinlerin şımartıldığı ve yoksulların aç kaldığı, karne kartlarının tasarlandığı ayrı köylerden oluşan bir şehirdi.

Malofeyev gibi adamlar şık restoranlarda ve büyük otellerde ihtişam içinde yemek yerken proletarya için.

"Evet," dedi. "Moskova'yı çok seviyorum."

"Çok sevindim. Bir gün Moskova diğer tüm şehirlerden daha gelişmiş olacak. *Doma kommuny*, devasa komünal oda blokları, insanlara hayatlarını kolektif olarak nasıl yaşayacaklarını öğretecek ve Moskova gelecekteki sosyalist toplumlar için bir sembol haline gelecek."

"Öyle mi?"

"Evet, öyle, sana söz veriyorum. O zaman bana bu şehri neden sevdiğini söyle."

"Enerjisini seviyorum. Tahmin edilemez. Yeni anıtsal binalarını seviyorum ve"-araba, tabelasında bir gömlek resmi olan bir Çin çamaşırhanesinin ve ön basamakta birbiriyle sohbet eden geniş yüzlü ve pürüzsüz tenli iki Çinli kadının yanından geçerken gülümsedi-"Tramvaylarını seviyorum."

Güldü ve gazeteyi sallayarak açtı. Adamın tüm dikkatini gazeteğe vermesi hoşuna gitmişti. O *Raboçaya*'yı okurken kendi düşünceleriyle baş başa kalabiliyordu, bu yüzden onun ani nefes alışını neredeyse kaçırıyordu. Aniden kesildi. Acele ediyormuş gibi görünmeden başını çevirip ona baktı ve dikkatinin iç sayfalardan birine odaklanmış olduğunu gördü.

"Ne oldu?"

Duymamış gibi görünüyordu.

"Önemli bir şey mi var?" diye sordu.

Gri gözlerini kaldırdı ve ona bakma şekli kanının derisinin altında nabız gibi atmasına neden oldu. "Senin için önemli, evet."

Bir elini kürk halının altından çekti ve sabit tutmak için parmaklarını çenesine dayadı. "Anlat bana," dedi sessizce.

"Görünüşe göre zamanlaman kusursuz." Bekledi.

"Burada Çin'den bir heyetin Moskova'ya geldiği yazıyor," diye kağıdı hışırdattı.

Kendi kalbinin durduğunu duyabiliyordu. Ön sayfayı incelemesi için gazeteyi uzattı.

"Bak," dedi, "bir fotoğraf var. Bu akşam onlar için bir resepsiyon verilecek. Metropol Otel'de. Tanıdığınız biri var mı diye bir bakın.

...

Ona uzandı ve gözlerini kırptırdı. Grenli bir fotoğrafta altı bulanık figür. Gözleri her bir yüzü aklıkla taradı ama

aradığı şey orada değildi. Kalbi yeniden atmaya başladı, halsiz ve acılı. İlk başta fotoğraftaki tüm figürlerin erkek olduğunu düşündü, her biri ağır bir şapka ve hantal bir palto giymişti, ancak onları ayrıntılı olarak incelediğinde ikisinin kadın olduğunu fark etti.

"Bunlardan herhangi birini tanıyor musun?" Dmitri sordu.

Başını sallamaya başladı ama durdu. "Muhtemelen. En sondaki."

"Kız mı?"

"*Da.*" Yüksek elmacık kemikleri, kararlı siyah gözler, kırpılmış saçlar. Geçen yıl Junchow'da Chang An Lo ile birlikte gördüğü Çinli kız olduğundan emindi. "Sanırım onu bir keresinde bir cenazede görmüştüm."

"Temas kurmaya çalıştığınız Çinli komünisti o da tanıyor mu?" "Evet."

Kadının sesindeki bir şey onu uyarmış olmalıydı çünkü ağzı ciddileşmiş, gözleri yumuşamıştı. "Belki de çok iyi?"

Lydia hiçbir yanıt bulamadı. *Belki de çok iyiydi.* Kelimeler kafatasının içinde çınladı.

"Bir bakayım." Kâğıdı kadının elinden aldı ve fotoğrafın altında yazılı olan isimleri inceledi. "Tang Kuan. Bu o mu?"

"Evet."

"Nerede olduğunu biliyor olabilir mi?" "Bilebilir."

Bir duraklama daha oldu. Varillerle dolu bir at arabası tehlikeli bir şekilde yollarına çıktı ve araba sert bir şekilde fren yapmak zorunda kaldı.

"Bu kadar perişan görünme," dedi

Dmitri. "Bu gece ona kendim sormak istiyorum."

"Nerede?"

"Metropol'de."

"HAYIR, LYDIA."

"Bunu tekrar yaşamayalım, Liev. Dmitri Malofeyev beni davet etti."

"Hayır."

"Chang'in nerede olduğunu öğrenmenin tek yolu bu."

"Hayır."

"Seninle tartışmak istemiyorum, Liev."

"Hayır."

"Tekrar tekrar hayır demek beni ikna etmeyecek." "Hayır."

Yoksa sıksa boynunu kırarım."

"İşte bu çok daha ikna edici bir argüman."

LYDIA TEPINEREK ORTAK MUTFAĞA GİTTİ. SHE

Bir gün önce yaptığı bir tencere patates ve soğan çorbasını ısıttı ve dudaklarını bükerek odalarına döndü. Elena pencereden dışarı bakıyordu ve Liev sandalyeye yığılmış, şişeden votkasını yudumluyordu. Kadın çorba kâsesini onun kucağına koydu.

"Ben de sizinle geliyorum," diye açıkladı

Popkov. "Hayır, tabii ki gelemezsin."

"Ben de
geliyorum."

"Hayır,
yapma..."

Lydia *hayır* diyecekti, *saçmalama*. Kendine bir *bak*. Ama kendini tam zamanında durdurdu. Onu susturan, adamın siyah gözlerinde hapsolmuş olan ifadeydi. Korkudan donuklaşmıştı ve bunun kendisi için olmadığını biliyordu.

"Hayır, Liev," dedi nazikçe, "yapamazsın. Malofeyev sadece kendisi ve benim için bir davetiye temin ediyor. Hem sen çok dikkat çekici olursun. Dikkatleri üzerimize çekersin."

Popkov homurdandı ve sandalyede ona sırtını döndü. Konuşma sona erdi. Kimin kazandığından emin değildi.

"Ne giyeceksin?" Elena sessizliği bozmak için sordu. Lydia ona minnettardı.

"Yeşil eteğim ve beyaz bluzum sanırım." Omuz silkti. "Elimdekilerin en iyisi bu, o yüzden idare etmek zorunda."

"Ama kadınların hepsi gece elbiseleri giymiş olacak ve ..."

"Fark etmez, Elena. Oraya sadece tek bir sebep için gidiyorum. Kuan'la konuşmak için."

"Yersiz görüneceksin."

Lydia perişan bir halde Liev'in iletişimsiz sırtına baktı. "Nereye gidersem gideyim, yerimde duramıyorum," diye mırıldandı.

Geniş sırtı kamburlaştı ve kürek kemikleri paltosunun altında tektonik plakalar gibi kaymaya başladı.

"Ödünç alabileceğin ipek bir eşarbım var," diye teklif etti Elena. "*Spasibo*."

"Ve bu."

Lydia ona doğru baktı. Şimdi perdenin yanında duruyordu, bir eliyle perdeyi tutuyordu, göğsü hafifçe kabarmıştı, sanki nefes almak nedense aniden bir çaba haline gelmişti. Diğer elini Lydia'ya doğru uzatmıştı ve kalkık avucunun içinde bir deste beyaz on liralık banknot vardı.

"Yeni ve şık bir etek için yeterli," dedi, ses tonu hazırlıksızdı. "Ya da en azından düzgün bir yerden bir bluz. Benim *zabornaya knizhka*'mı, yani karne kartımı kullanabilirsin."

Lydia'nın bakışları paranın üzerinde sabitlendi. Onu kapmak, para kemerinin içine sokmak istedi. *Chyort*, bu çok cazipti. Etekleri ya da bluzları unutun, sadece kaçış fonuna eklemeye konsantre olun. Beceriksizce yutkundu ve göz ucuyla Liev'in de kıpırdanıp baktığını gördü. Rublelere değil. Elena'nın yüzüne. Yanakları canlı bir pembeye boyanmıştı ama ağzı soluk, düz, meydan okuyan bir çizgiye çekilmişti.

"*Spasibo*," dedi Lydia tekrar. "Elena, bana karşı çok nazıksın. Sana minnettarım."

Elena sanki içindeki düşünceleri yeniden düzenliyormuş gibi başını salladı.

"Ama," diye devam etti Lydia, "bunu kabul edemem. Partiye kendi eteğim ve bluzumla gideceğim. Onlar yeterli olacaktır."

Elena bir adım öne çıktı ve zemini titreten bir güçle parayı masaya vurdu.

"Kirli değil," diye tersledi ve duvardaki kancadan paltosunu kaptı. "Ben de öyle." Kapıyı çekip açtı ve arkasından kapattı. Koridorda aceleyle ilerlerken dışarıda ayak sesleri duyuluyordu ama odanın içindeki hava yoğun ve nefes alınamaz gibiydi.

"Peşinden git, Liev," diye fısıldadı Lydia, sesi gergin çıkıyordu. "Ona demek istediğimin bu olmadığını söyle."

UZLAŞTILAR.

Lydia, Liev'in kendisine otel merdivenlerine kadar eşlik etmesine izin verdi. Malofeyev'in kendisini alması için araba teklifini reddetmişti çünkü nerede yaşadığını ondan saklamak istiyordu. Yola çıktıklarında dışarısı karanlıktı, lapa lapa yağmur yağıyordu ve Metropol Oteli Kremlin'in yakınlarında, biraz uzaktaydı.

Kendi yaşam alanları Sokolniki'de bulunuyordu. Dumanlı sanayi bölgelerinden biriydi, iğrenç kokular yayan bir lastik fabrikası ile bir ailenin köpek tasması ürettiği küçük bir tuğla bina arasına sıkışmıştı. Ev çok sayıda daireye bölünmüştü, ortasında bir avlu ve önünde ayakkabı tamiri yapan, bıçak ve makas bileyen bir stant vardı. Üç altın dişi olan bir Ermeni tarafından işletiliyordu. Popkov, gizli polis OGPU için çalıştığını söylüyordu ama Lydia tek kelimesine bile inanmıyor ve her sabah yanından geçerken ona neşeyle el sallıyordu. Popkov herkesin OGPU için muhbirlik yaptığını iddia ediyordu. Ama bu doğru olsaydı, Lydia'ya muhbirlik yapacak kimse kalmayacakmış gibi geliyordu.

Şehri tramvayla dolaşıyorlardı. Lydia tramvaylara bayılırdı. Moskovalılar onları hafife alıyordu ama Lydia için egzotik ve tuhaftılar. Bütün gün bir aşağı bir yukarı binip insanları seyretmekten, Rus olmanın ne demek olduğunu onların yüzlerinden öğrenmekten mutluluk duyardı.

O ve Liev arka kapıdan atladılar ve kondüktöre yol ücreti olarak on dört kopek ödediler. Kadının boynundan üç makara farklı fiyatlı bilet sarkıyor, geniş göğsünde zıplıyordu ve bağırırken, "Aşağı inin. Aşağı inin," diye bağırırken Lydia onun Popkov'a utanmadan göz kırptığını gördü. *Bu yağlı, yaşlı ayının kadınları bu kadar kızdıran nesi vardı?* Herkes tramvayın ön tarafına doğru itişip kakıştı. Yolculuk soğuktu ve Lydia Liev'e yakın durmuş, onun cüssesine sokulmuş, titriyordu. Gergindi.

Tıkırtılar ve sarsıntılar sonsuza dek sürecekmış gibi görünüyordu ama sonunda tramvaydan aşağı atladı ve işte o zaman kalçasında bir dürtme hissetti. Kaldırım hala ofislerinden ve fabrikalarından evlerine koşturan işçilerle doluydu, sarı lamba ışığı yüzlerini karanlıkta yorgun ve tanıdık olmayan maskelere dönüştürüyordu. Çoğu insan bu dürtmeyi fark etmezdi, bu diğer yayalarla yaşadığı pek çok sürtüşmeden sadece biriydi ama Lydia bunun ne olduğunu çok iyi biliyordu. Eli dışarı fırladı ve kemikli bir bileğin üzerine kenetlendi. Kadın

Döndü ve Elena'nın ipek eşarabının bir çift kirli parmağın arasından sarktığını gördü.

"Seni pis hırsız!" diye tısladı.

Eşarabı kaptı ve cebine geri soktu ama suçlunun bileğindeki kavrayışını bırakmadı. Pis bir çocuktuktu.

Hırsız ona küfretti. "Siktir git."

Göz kırptı. Süt beyazı saçlar ve parlak mavi gözler. Yaşından büyük bir ağzı olan ince kemikli bir yüz. Karton kutunun içindeki çocuktuktu bu. Ona dik dik bakarken çocuğun tanıdık geldiğini gördü.

"Bırakın beni," diye mırıldandı.

Tam parmaklarını çözmeyi düşünüyordu ki çocuğun kafası aşağıya doğru fırladı. Elinin arkasına bir acı saplandı ve nefesi kesildi. Onu ısırmıştı. O pis, küçük çukur çulluğu fare dişlerini kıza batırmış, ince eldivenini kesip derisine işlemişti. Yine de kadın elini çektiğinde adam kaçmamıştı. Lydia şaşkınlıkla geri adım attı. Çocuk aniden havada sallanıyordu, ayakları yerden kesilmişti, çırpınıyor, küfrediyor ve bir katır gibi tekmeliyordu. Popkov, uzattığı kolunun ucuyla kestaneyi ensesinden tutarken kaşlarını çatıyordu.

"Hayır," diye homurdandı Kazak ve çocuğu öyle bir salladı ki gözleri yuvalarından fırladı.

"Kes şunu, Liev," dedi.

Popkov çocuğu bir kez daha acımasızca salladı. Bu kez tutsağı gevşek duruyordu ve Lydia mide bulandırıcı bir an için onun öldüğünü düşündü, ama bir arabanın farları çocuğun yüzüne vurdu. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı, korkmuş ve öfkeliydi.

"Çocuğu bırak, Liev. Onu yere bırak." Yırtık eldivenini çıkardı ve elinin arkasından sıızan kırmızı damlayı emdi. "Muhtemelen kuduz olacağım."

Ama Popkov dinlemeye hazır değildi. Çocuğun ceplerini aradı ve bir çift kadın eldiveni, bir avuç bozuk para ve iki çakmak çıkardı. Biri mine ve altın işlemeliydi. Çalınanları kıkırdayarak kendi cebine soktu, sonra da hırsızın ince göğsüne asılı olan kanvas çantayı yırtarak çıkardı. Çocuk hemen hayata geri döndü. Yumruklarını kendisini yakalayanın kaburgalarına öyle bir indirdi ki, Popkov derin bir of çekti ve çocuğu kafasından kelepçeledi. Bu onu susturdu.

Kazak çantayı Lydia'ya fırlattı ve o daha çantayı eline almadan içinde ne olduğunu anladı. Yavaşça üstteki büzgüyü açtı ve korkudan kocaman olmuş iki nemli kahverengi göze baktı. Pembe bir ağız inliyordu.

"Çocuğu yere bırak," diye emretti Lydia.

Popkov çocuğu kaldırıma bıraktı ama çocuk yine de kaçmadı. Sadece Lydia'nın kollarındaki çuvala baktı.

"İşte," dedi ve ona uzattı. "Misty'yi al."

Onu aldı ve göğsüne yaklaştırdı, kolları koruyucu bir şekilde kanvas bohçanın etrafına sarıldı. Lydia Popkov'un derin cebine uzanıp emaye çakmağı çıkardı ve bir süre hayranlıkla inceledikten sonra isteksizce çocuğa uzattı.

"Şimdi siktir git," dedi gülümseyerek.

O da gülümsemedi. Sadece Popkov'a saf nefret dolu bir bakış fırlattı, sonra da ara sokaklardan birine doğru koşarak uzaklaştı.

"Oluk farelerinin yok edilmesi gerekir," diye homurdandı

Kazak. "O sadece geçimini sağlamaya çalışan bir çocuk."

Lydia kolunu Popkov'un kolunun arasına soktu ve onu Metropol Oteli'nin parlak ışıklarına doğru yönlendirdi. Otelin görkemli cephesi Bolşoy Tiyatrosu'nun karşısında, şenlikli ve davetkâr bir şekilde duruyordu ama duvarları kanla boyanmış gibi kırmızı görünen Kremlin'den sadece bir taş atımı uzaktaydılar. Karanlıkta bile Lydia ürperdi.

"Senin sorunun, Liev," dedi sertçe, "sürekli kavga etmekten hoşlanman."

"Senin sorunun Lydia," diye karşılık verdi, "kafanda çok fazla fikir olması."

"Herkes öyle değil mi?"

Kaşlarını çattı. "Bazıları diğerlerinden daha fazla."

Yirmi dokuz

LYDIA DANS EDİYORDU. Dans etmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki ne kadar sarhoş edici olabileceğini unutmuştu. Beş kişilik orkestra bir Strauss valsı çalarken ve Dmitri Malofeyev onu pistte döndürürken, müzik havada salınıyor, büyük salonda yumuşak ve nazlı bir ses çıkarıyordu. Başının üzerinde, zengin bir mavi ve yeşile boyanmış, karmaşık camdan kubbeli bir çatı, Lydia'ya denizin altında hareket ediyormuş gibi garip bir his veriyordu. Diğer dansçılar balıklar kadar parlak ve akıcıydı; elbiseleri morlar, altınlar ve dalgalanan kırmızılar içinde uçuşuyor, parfümleri Lydia'nın etrafında dalgalar gibi dalgalanıyordu.

Heyet gecikmişti. Dmitri nedenini söylemedi ve o da sabırsızlığını gizleyerek Dmitri onu dansa davet ettiğinde elini kabul etti. Gece ceketinin içinde güzel görünüyordu ve daha da güzel kokuyordu. Elinin bir tüyden daha ağır olmayan sırtına dokunduğu yerde, beyaz bluzunun altında teni ısındı. Bir süre sessizlik içinde dans ettiler, ta ki Lydia ev sahibine biraz konuşma teklif etme ihtiyacı duyana kadar.

"İyi dans ediyorsun, Dmitri."

"Teşekkür ederim Lydia. Çok güzel görünüyorsun." "Ayakkabılar benim değil."

Elena'nın ağır yeşil ayakkabılarının içindeki ayaklarına baktı ve eğlenen bir kaşını kaldırdı. "Enfes."

"En azından

uyuyorlar." Güldü.

"Dmitri, bunu benim için neden yapıyorsun? Bana yardım ediyorsun."

Bakışlarını uzun pencerelerden birinin yanında derin bir sohbete dalmış subayların arasından kaydırıp ve ona gülümsedi.

"Sence neden?" diye sordu.

"Kalbinin iyiliğinden mi?"

Güldü, hoşuna giden ama tam olarak güvenemediği o zengin sesiyle. "Dalga geçme," dedi. Bir an için dans etmeyi bıraktı. "Kalbimde fazla iyilik olduğunu sanmıyorum Lydia. Seni uyarıyorum."

Bir saniye daha taş gibi hareketsiz durdular, sonra adam güldü ve Lydia'yı bir kez daha kollarına alarak dönen çiftlerden biri haline gelmelerini sağladı. Ama Lydia'nın midesi dönüyordu, hem de müziğin salınımıyla hiç ilgisi olmayan bir şekilde. *Onu uyarmıştı*. Lydia ona gülümseyecek, söylediklerini hafife alacak bir şey bulamadı. Yüzünü yana çevirdi ve bakışlarını göz kamaştırıcı avizelerin üzerinde gezdirdi.

"Lydia."

"Evet?"

"Seni okumak çok kolay."

Kızgın bir şekilde başını savurdu. Ona. Geç kaldıkları için Çin heyetine. Elini ısırdığı için çocuğa. Ona ihtiyaç duyduğu için kendisine.

"Hâlâ gençsin," dedi sessizce. "Gözlerin her şeyi anlatıyor, ne kadar gülümseme ve kahkahayla gizlesen de, ne kadar büyüleyici görünsen de."

Doğrudan ona döndü. "O kadar emin olma."

"Ah, şimdi beni endişelendirdin."

Adam yine güldü ve bu sefer kadın da onunla birlikte güldü. Sırtındaki eli baskısını artırdı ve onu ustalıkla zemine doğru yönlendirirken bir parça daha yaklaştırdı.

Kuan, neredesin? Çabuk gel.

"Bu gece burada çok sayıda asker var," diyerek onun dikkatini dağıtmaya çalıştı.

"Evet, Çin delegasyonu ile Mao Tse-tung'un Kızıl Ordusu hakkında konuşmak istiyorlar."

"Çok fazla güç tek bir odada toplanmış."

"Hayal edebileceğinden çok daha fazlası, Lydia. Dikkatli ol. Bu adamlar yanlış birine gülümsemekten başka bir şey yapmadığın için seni on yıl ağır işlerde çalıştırırlar."

"Sen yapar mıydın?"

Lydia'yı kuzguni siyah giysiler içindeki zarif bir çiftin yanından geçirdi ve onlara kibarca başını salladı. Lydia onun omuz kaslarının parmaklarının altında sertleştiğini hissedebiliyordu. Politbüro'ya giden merdivende bir rakip olabilir miydi?

"Ne yapardım?"

"Yanlış kişiye gülümsediğim için beni bir esir kampına mı göndereceksiniz?"

Ağzı yumuşadı ve gri gözleri aniden hüzünlendi, sis çöktüğünde denizin aldığı renk gibi renk değiştirdi. "Hayır, Lydia, yapmazdım."

"Ama beni
uyarmıştın." "Evet.

Uyardım."

İçindeki her şey ona güvenmek istiyordu ama nedenini bir türlü bulamıyordu.

"*Spasibo*," diye mırıldandı. "Yardımanız için."

Parmaklarını sıkıca kavradı. "Bunu neden yapıyorum? Nedenini söyleyeyim. Çünkü sen onlar gibi değilsin." Diğer dansçılara küçümseyerek baktı. "Korku onları kontrol ediyor. Uzuvarlarını kukla gibi oynatıyorlar. O küçük beyaz bluzun, yeşil eteğin ve ödünç aldığın ayakkabılarınınla sen onlar gibi değilsin. İçinde hâlâ canlı bir şeyler var, kanatlarını titreten bir şeyler. Bazen sana bu kadar yakın olduğumda bunu duyabiliyorum."

Lydia içini çekti ve boynunda bir ter damlası hissetti. "I . . ."

"Merhaba, Dmitri."

Her şey değişti. Sanki az önce dans ettiği adam elinden kayıp gitmiş ve yerine bir başkası gelmişti. Bu adam pürüzsüz ve dokunulmazdı; İrtibat Bürosu'nda ilk kez gördüğü, zahmetsiz bir çekiciliğe ve kolay bir gülümsemeye sahip olan adam. Bir an için Lydia'nın kafası karıştı. Arkadaşı olmaya başlayan adam gitmişti.

"Lydia," dedi, "seni sevgili karım Antonina ile tanıştırayım. . . sevgili karım Antonina ile tanıştırayım."

Lydia hızla arkasına döndü ve yanaklarının kızardığını hissetti. Karşısındaki kadın boncuklu şık bir elbise giymişti, koyu renk saçları uzun soluk boynunu vurgulamak için başına toplanmıştı. Kahverengi gözleri, Lydia'nın Selyansk'taki otelin banyosunda ya da Trovitsk'teki istasyon platformunda gördüğünden çok farklı olarak, gerçek bir eğlenceyle parlıyordu.

"Sanırım bu genç Lydia Ivanova," dedi Antonina. "Trendeki kız."

Kelimeler hafif alaycı bir tonda çıkmıştı ama kadın gerçek bir sıcaklıkla elini uzattı. Lydia elini sıktı, kadının kolunu dirseğinin üstüne kadar kaplayan uzun beyaz gece eldiveninin farkındaydı.

"DMITRI, SEVGILIM, BİR MELEK OLUP BENİ GETİRİR MİSİN?

Bir içki? Genç arkadaşımız için de bir bardak bir şey. İhtiyacı varmış gibi görünüyor."

"Benim için zevkti Antonina," dedi kocası, Lydia'nın elini tutup eldiveninin arkasını öperek. Lydia aralarında bir şey geçtiğinin farkındaydı ama ne olduğunu anlayamıyordu.

Uzun boylu adam kalabalığın içinde kayboldu ve Antonina Lydia'yı kenara çekerek masalardan birine yerleştirdi ve fildişi sigara ağızlığına bir sigara yerleştirdi. Hemen yanından geçen bir garson onun için yaktı ve o uzaklaşana kadar konuşmayı erteledi.

"Yani," dedi. Derin bakışlı gözleri neşesini kaybetmişti. "Gördüğüm kadarıyla kocam sizi eğlendiriyor."

"Hayır. O bana yardım ediyor." "Oh?"

"Birini bulmak için."

"Ah, anlıyorum. Sanırım uzun süredir kayıp olan üvey kardeşiniz." "Alexei?"

"Evet." Antonina Lydia'nın yüzündeki şaşkın ifadeyi fark etti. "Kastettiğin kişi o değil mi?"

"Alexei'yi nereden tanıyorsun?"

"Onunla Felanka'da tanıştım. Sen gittikten sonra. Seni arıyordu."

Felanka'da. Sen gittikten sonra. Seni arıyordum.

Lydia öfkeyle masaya vurmalarını engellemek için ellerini kucağında birleştirdi. Bunca hafta boyunca Alexei'nin onu terk ettiğine inanmıştı. Oysa gerçek her zaman onu terk etmiş olmasıydı. Bir ses duydu, garip bir hırıltı ve bunun kendi nefesi olduğunu anlaması bir an aldı.

"İyi misin?" Antonina masaya doğru eğilmiş, beyaz eldivenli bir elini uzatmıştı ama odanın etrafına temkinli bir bakış attı. "Kendine iyi bak." Lydia kendini kontrol etmek için çabalarken sessizce bekledi. "Yardımcı olabilir miyim?"

"Bilmiyordum."

"Senin için geri geldiğini mi?"

Lydia başını eğdi, saçları yüzüne düştü. Bir tutamını çekiştirdi. "O nasıldı?" diye fısıldadı.

"Alexei?" Antonina fildişi tutucudan uzun bir nefes çekti ve uyanan bir ejderha gibi burnundan duman ç ı k m a s ı n a izin verdi. "Korkarım iyi durumda değil."

"Neden?"

"Dayak yemişti." Tereddüt etti ve "Bıçaklanmış" diye eklediğinde boğazına bir şey takıldı.

Lydia ağlamayı reddetti. "Kötü yaralanmış mıydı?"

"Yara iyileşiyordu, o yüzden endişelenmeyin. Ama ilk başta kötü olmuş olmalı." Sesinde yine o tutukluk.

"Mektubumu aldı mı?"

"Ne mektubu? Özür dilerim, mektup hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

Lydia kucağındaki ellerine baktı ve başını iki yana salladı. "Beni dinle

Lydia." Antonina hızlı hızlı konuşarak kimsenin

Yakınında. "Seni bulmak için Felanka'ya gittim ama ortadan kaybolmuştun. İstedğin bilgiyi almıştım. Alexei'ye Jens Friis'in Moskova'ya transfer edildiğini söyledim. Ama" -düşünceli bir şekilde gümüş kül tablasına kül attı- "belli ki bunu zaten biliyorsun ve sanırım bu yüzden buradasın. Trovitsk kampından taşındığını öğrenmiş olmalısın."

Lydia başını salladı.

"Çok akıllısın," diye mırıldandı

Antonina. "Aleksey şimdi nerede?"

"Bilmiyorum. Keşke bilseydim."

Kelimelerin kendisinden ziyade söyleme şekliydi. Sanki onu incitmişlerdi. Lydia'nın dikkatini kendi umutsuzluğundan çekip arkadaşına odaklamasına yetecek kadar. Çok güzel görünüyordu. Çıplak, kırılgan omuzları ve uzun, solgun boynunun etrafındaki tek bir inci dizisiyle serin ve zarıftı. Yüzü bir oyuncak bebeğinki kadar sakın ve dingin görünüyordu ve Lydia'ya öyle geliyordu ki bu kadın, kocasının bir gün insanlığın mutluluğunun Mekke'si olacağına o kadar inandığı dünyayla kendisi arasında sert bir kabuk inşa etmeyi öğrenmişti. Gözleri soğuk ve gizemliydi, ama onu ele veren tek şey dolgun, karmin rengi ağzıydı. Lydia'nın erkek kardeşinden bahsederken ağzının küçük bir köşesi kontrol edemediği bir şekilde titredi.

Lydia elini kaldırdı ve tereddütle masanın üzerinde duran beyaz eldivenli elin üzerine koydu. "Bana ne olduğunu anlat," dedi alçak bir sesle.

"Pek bir şey yok. Felanka'da tanıştık. . . konuştuk. Sonra gitti."

"Moskova'ya gelmek için mi?"

"Söylediği buydu. Kurtarıcı İsa Katedrali'ne gitmem gerektiğiyle ilgili bir şeyler."

"Alexei'yi tanıyorum. Eğer söylediği buysa, tırnaklarıyla kendini sürüklemek zorunda kalsa bile buraya gelecektir."

"Gerçekten mi?"

Tek kelime. Hepsi bu kadar. Ama içindeki korunmasız heves Lydia'ya her şeyi anlatıyordu. Demek hepsi buydu, kardeşi ve Antonina. Bu, kendi yalnızlığını daha da keskinleştirdi ama başını salladı ve elinin altındaki eli sıkı. "Gelecektir. Geleceğini biliyorum."

"Bana ne zaman söyleyeceksin ..." "Evet, elbette."

Lydia masalarına yaklaşan Dmitri'nin uzun boyunun farkındaydı. Demek son birkaç yıldır babasının hapsedildiği vahşi kampı kontrol eden adam buydu. Onunla konuşmaya nasıl cesaret edebilirdi? Ona bakmaya bile nasıl dayanabilirdi?

Dmitri karısının önüne bir kadeh kırmızı şarap koyarken, "Al bakalım sevgilim," dedi. "Ve senin için, genç Lydia, bir kadeh şampanya."

"Şampanya," dedi sertçe.

"Evet. Kutlamak için."

"Neyi kutluyorum ben?"

Adam bir an için kadının yüzünü inceledi ve sanki bir şey kaybettiğini biliyormuş gibi üzgün bir ifade takındı. "Çin delegasyonu geldi."

Lydia ayağa kalktı, bacakları aniden hantallaşmıştı. Kalabalık odaya baktı ve sanki onun için hiçbir şey ifade etmiyormuş gibi görünmesini sağladı. "Neredeler?"

"Bazıları orada General Vasiliev'in yanında. Diğerleri ..."

Antonina'nın koyu renk gözleri Lydia'nın sağ omzunun üzerinden bir şeye odaklandığında genişledi. Lydia'nın ağzı kurudu.

". . arkanızda," diye bitirdi Dmitri.

Lydia Kuan'ı bekleyerek etrafında döndü. Nefes alması durdu. Kalbi yarıldı. İçinde sakladığı tüm mutluluk damarlarına doldu. Doğruca Chang An Lo'nun güzel koyu gözlerine bakıyordu.

LYDIA, HAYATIN SANA DAHA FAZLASINI VERDİĞİ ZAMANLAR OLDUĞUNU BİLİYORDU.

İstedikinden daha fazla. Evet, bu bir tanesiydi. Tüm tanrılarına binlerce *spasibos* diye bağırarak, cam çatıdan yankılanmasını sağlamak istedi. Bol cömertlikleri nefesini kesmişti. Bu gece Kuan istemişti ama onun yerine Chang An Lo verildi.

O gerçektir. Bu sefer bir hayal ürünü değildi. Gözleri açgözlülükle ona baktı. Kıvrak vücudu bir bambu ağacı kadar uzun ve esnekti, siyah saçları daha önce gördüğünden daha uzundu ama bir o kadar gür ve enerjikti. Ve evet, kalbini çeken aynı durgunluk onun özünde de vardı. Ama gözleri . . . öptüğü, yıkadığı ve hatta kendi kirpikleriyle fırçaladığı, karanlık ve niyetli ve ruhunun içini görebilen gözler... o siyah gözler değişmişti. Daha temkinli ve mesafeliydiler. Kendi içine çekilmişti.

Adam siyah bir tunik ve siyah bir pantolonla önünde duruyordu ve kadın ona dokunmayı o kadar çok istiyordu ki elleri titriyordu. Ellerini önünde birleştirmeye zorladı ve kibar bir selamlama hareketi yaptı.

"Seni tekrar görmek güzel, Chang An Lo."

Onu gördüğüme sevindim. Dilinde bu kadar ölçülü kelimeleri nasıl bulmuştu? Kalbi boğazında gümbür gümbür atarken nasıl konuşabilmişti? İşte tam o anda Kuan'ı topluluğa takdim etti ve Lydia içinde bir şeylerin çatırdadığını hissetti. Benzer bir siyah tunik ve pantolon giymiş olan Kuan'ın ciddi siyah gözleri, çene hizasında kesilmiş saçları ve Lydia'yı temkinli olmaya iten kararlı, becerikli bir ağzı vardı. Ama daha da kötüsü -çok, çok daha kötüsü- Chang An Lo'dan bir parçaya sahipti. Kızın kolu, sanki etleri kaynaşmış gibi onunkine yaslanmıştı.

Otuz

CHANG AN LO TANRILARA ŞÜKRETTİ. Yere düşmek istiyordu. dizlerinin üzerine çöktü ve kendisine imkansız bahsettikleri için onlara şükranlarını sunmak üzere alnını dokuz kez yere değdirdi. Tilki kızı güvendeydi. Hayatta ve güvende.

Yine de onun iki yanında duran iki kişiyi, tilki saçlı adamı ve yaralı gözlü kadını izlerken, içten içe onu kemirdiklerini, ondan bir parça istediklerini hissetti. Bakışları onu süzmeye devam ediyordu, onu terk etmek istemiyorlardı, gözlerinde farkında olmadığı bir açlık vardı.

Lydia'nın önünde Çin geleneklerine uygun olarak saygıyla eğildi ama adamla ve kadınla beklenen şekilde el sıkıştı. İlk kez Batılıların neden daha temiz ve medeni bir alışkanlık olan selamlaşma yerine karşılaştıklarında tokalaşmayı tercih ettiklerini anlamıştı. Bir el sıkışma, istese de istemese de bir erkeğin kalbinin sırlarını açığa çıkarır. Tilki postlu ve kurt gözlü bu adamın el sıkışması çok sertti. Kendine bir şey kanıtlamaya çalışıyordu. Ve Chang'i uyarmak için, hoş geldin gülümsemesi çok gerçek olsa da Chang sahtenin nerede başlayıp gerçeğin nerede bittiğini anlayamadı. Bu Rus, bu Yoldaş Malofeyev gülümsemelerini nasıl kontrol edeceğini iyi biliyordu ama tokalaşmalarını değil.

Kadın farklı bir konuydu. Kadının eli Chang'in elinin üzerinde o kadar kısa bir süre durdu ki, Chang'in tenine neredeyse hiç değmedi ve Chang'in ona attığı rahat bakış kadar anlamsızdı. *Bir Çinli* görmüştü, başka bir şey değil. Ama parmakları onun eldivenli parmaklarına değdiğinde, parmaklarındaki titremeyi hissedebiliyordu. Bu bir tiksinti miydi?

.. yoksa acı mı? Anlayamadı. Çok iyi saklamıştı.

Chang, "Bu büyük şehirde bulunmaktan onur duyuyorum" dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü: "Heyetim Sovyet yoldaşlarımızdan alçakgönüllülükle çok şey öğrenmeyi bekliyor."

Lydia'ya bir daha bakmadı. Kendine izin vermedi. Kendine güvenmiyordu. Onun yerine iki arkadaşını tanıttı.

"Bu Hu Biao, asistanım."

Hu Biao alçak sesle eğildi. "Onur duydum."

"Bu da Tang Kuan, benim çok değerli irtibat subayım."

Lydia'nın nefesini duydu. Bir kelebeğin kanat çırpışı kadar zayıftı ama kendi kanat çırpışına o kadar bağlıydı ki yanılması mümkün değildi.

Kuan ne eğildi ne de el sıkıştı. Selamlamak için başını salladı ve ona öğrettiği mükemmel Rusçasıyla şöyle dedi: "Burada, Moskova'da olmak bir ayrıcalık. Yoldaşlarımızın büyük ülkesinde Komünizmin kaydettiği etkileyici ilerlemeleri görmek hepimize umut veriyor."

"Size şehrimizi gezdirmekten gurur duyarım," dedi Kurt Gözlü o kadar yumuşak bir sesle ki sanki dilinde yağ vardı.

Kuan başını salladı. "*Spasibo*, yoldaş, *tovarishch*. Yeni toplu konutlardan bazılarını incelemeyi çok isterim."

"Ve endüstriyel ve teknolojik gelişmeler," diye ekledi Chang. "Belki yeni fabrikalarınızdan bazılarını gezersiniz?"

"Elbette. Sanırım bu çoktan ayarlandı."

"Kızıl Meydan'da Lenin'in Mozolesini ziyaret etmekten hepimiz onur duyarız. Tarihteki en büyük adamı, fikirleri tüm dünyayı değiştirecek olan bir adamı görmek."

"Benim için bir zevk olur-"

"Yoldaş Chang," diye araya girdi Lydia ve onu kendisine bakmaya zorladı. "Benimle dans etme onurunu bana bahşeder misiniz?" diye sorarken kehribar rengi gözleri güneş ışığından daha parlaktı.

Göğsü sıkıştı. Parmaklarını ateşin içinde gezdirerek ne yapıyordu? İki Rus şaşkınlıkla ona baktı, ama o onları görmezden geldi ve Chang'e, onun dikkatini dağıtacak şekilde gülümsedi.

"Naçizane özür dilerim," dedi, "ama danslarınızı bilmiyorum." "O zaman sana öğretirim. Zor değil."

Eğildi. "Rusya'ya geliş amacımız sizin yöntemleriniz hakkında olabildiğince çok şey öğrenmek olduğu için, size teşekkür ediyor ve memnuniyetle kabul ediyorum." Sözcükler, onları zincirleyemeden ağzından kaçtı.

Onun yanında Kuan kaşlarını çattı, bir şey söylemek için ağzını açtı ama Hu Biao'nun bir bakışıyla tekrar kapattı. Nefesinin altında Hu Biao'ya birkaç kelime mırıldandı, o da başıyla kısa bir selam verdi. Hu Biao yakınında duracak ve kimin kiminle konuştuğunu izleyecekti.

Lydia kararlı bir hareketle döndü ve dans pistine doğru yürüdü. Chang de onu takip etti.

SAÇLARI TÜTÜN KOKUYORDU. SANKI DAHA ÖNCE

Çok fazla erkek tarafından ÜFLENDİ. Chang içinde bir kıskançlık hissetti. Odadaki diğer erkekler ona bakıyordu ve bu sadece bir Çinli ile dans ederek yazılı olmayan kuralları çiğnediği için değildi. Onların bakışlarını hissedebiliyordu ama o bunun farkında değilmiş gibi görünüyordu. Kadınların hayranlığın sıcaklığını hissettiklerinde sıklıkla yaptıkları gibi suratını asmıyor, kendini beğenmişlik yapmıyor ya da başını bilinçli bir şekilde öne eğmiyordu. Yeşil eteği ve düz beyaz bluzunun içinde kendisiydi.

Kollarında güneş ışığı gibi ağırlıksız bir şekilde süzülürken, adam da onunla birlikte müziğe ayak uydurarak hareket ediyor, kendini onun düzenli olmayan adımlarına kolaylıkla uyduruyordu. İkisi de konuşmadı. Eğer konuşsaydı, kelimeler asla durmayacaktı. Gözlerini onun yüzünün her bir değerli parçasına dikerek zaman geçirmesine izin verdi. Kemiklerinin hassas dengesi, her bir kaşının kavisini, dudaklarının dolgun ve yumuşak hatları. Çinlilerin zevkine göre fazla uzun olan burnu ve fazla güçlü olan çenesi. Çenesinin köşesindeki küçük beyaz yara izi yeniydi ve elmacık kemiklerinin altında bir çukurluk vardı.

Bu şeyler, onun zaten içinde yaşayan ve nefes alan parçalarına katılmak için özümsemişti. Rüyalarında binlerce kez dokunduğu saçları daha uzundu ve parmaklarının, elinin sırtında uzandığı ateşli uçlarını dürtmesine izin verdi. Avucuna bir kuş gibi konan solgun elinin derisinde yeni oluşmuş küçük bir yara henüz iyileşmemişti. Yine de o hâlâ onun tilki kızıydı, hâlâ Lydia'ydı.

Ama onda değişiklikler vardı. Gözlerinde. Annesini, evini, hatta belki de kendisini kaybetmek ona bir şeyler yapmıştı. Gözlerinin arkasında daha önce olmayan bir hüznün vardı ve adam onu öpüp uzaklaştırmak istiyordu. O da farklı hareket ediyordu, artık bir kız gibi değil, genç bir kadın gibi kalçalarını daha fazla kaldırıyor. Büyümüştü. Ayrı kaldıkları süre boyunca tilki kızı beklemediği kadar derin bir seviyede olgunlaşmıştı ve kötü ruhların onun kahkahalarını çalmasını engellemek için orada olmadığını bilmek onu üzüyordu.

Onu terk etmişti; ancak bunun sadece Çin'in geleceği ve idealleri uğruna savaşmak için gereken süre kadar olacağına yemin etmişti.

ruhunun etrafında. Kendini inkar ediyordu. Onu inkar ediyordu. Komünizm ondan her şeyi talep etmişti ve o da vermişti.

Ama şimdi... şimdi işler değişmişti.

"SENI ÖZLEDİM."

Kelimeleri usulca soludu. Onları içine çekti. Gitmelerine izin vermedi.

"Ben de seni özledim Lydia. Bir kartalın kanatlarını özlediği gibi."

Odanın içinde dolaşırken gülümsemedi. Ona öyle geliyordu ki, gülümsemeleri Çin'de eskisi kadar kolay bulunmuyordu ama gözleri onun yüzünden hiç ayrılmıyordu.

"Lydia, aşkım."

Onun titrediğini hissetti. Narin çenesinin kenarındaki nabızı gördü.

"Lydia, her an izleniyorum. Sovyet kurtları gece gündüz, nereye gidersek gidelim delegasyonumuzun etrafında dolaşıyor, kiminle konuştuğumuzu ve ne gördüğümüzü düzenliyorlar. Delegasyonumuzun *kirlenmesine* izin vermeyecekler." Başparmağı belli belirsiz kızın parmaklarından birini okşadı. Gözleri titredi, yarı kapalı. "Eğer birlikte görülürsek yakalanacak, sorgulanmak üzere Lubyanka'ya götürülecek ve serbest bırakılmayacaksınız."

Dans sırasında ilk kez ona gülümsedi. Onun yüzüne dokunmak, tenini hissetmek istedi.

"Endişelenme aşkım," dedi fısıltının biraz üzerinde bir sesle. "Ne söylediğini biliyorum. Seni tehlikeye atmayacağım."

"Hayır, Lydia. Kendini tehlikeye atma."

"Artık kendimi güvende hissediyorum. İşte böyle." Bir an için başını, bir kedinin boğazı okşandığında yaptığı gibi zevkle geriye yatırdı ve saçları Hotel Metropol'ün sakın atmosferinde özgürce dans etti. "Burada seninle."

Gözleri birbirine yapıştı.

"Durmaliyız aşkım," dedi ona.

"Biliyorum."

"Diğerleri izliyor."

"Biliyorum."

"Başka tarafa

bak."

"Bakamam."

"O zaman yapmalıyım."

"Yapma." Dudaklarından onunkilere doğru hafif bir hava üfledi, bir öpücükten daha samimiydi. "Henüz değil."

Dans ederken sessizlik içinde birbirlerine kilitlenmişlerdi. Tuhaf, alışılmadık bir hareketle onu pistte yönlendirdi, başkalarının döndüğünü gördüğü gibi onu tekrar tekrar döndürdü, böylece kendi gözlerinden başka hiçbir göz onun yüzünde uzun süre kalamadı.

"Neredesin?" diye mırıldandı.

"Senin kollarındayım."

Ağzı kontrol altında olsa da gözleri gülüyordu. "Nerede yaşıyorsun demek istedim?"

"Biliyorum."

Gülümsedi. Onu serbest bırakmak düşünülemezdi. Dayanılmaz. "Adresiniz?"

"Birim 14, Sidorov Ulitsa 128. Sokolniki bölgesinde." Tek kaşını ona doğru kaldırdı. "Bir lastik fabrikasının yakınında."

"Kulağa

geliyor."

"Davetkar mı?"

"Evet."

"Ya sen? Neredesin?"

"Triumfal Oteli'nde."

Dudakları aralandı, dilinin yumuşak pembe ucu ve güçlü beyaz dişleri ortaya çıktı. Sakar bir tavırla kızın ayağına bastı, ellerini kızıdan çekti ve eğilerek selam verdi.

"Özür dilerim. Sizin dansınızda iyi değilim. Yoldaşlarımızın yanına dönmemizi öneririm."

Hiçbir şey söylemedi. Kıbarca gülümsedi. Ama yutkunduğunu gördü, harcadığı çabayı gördü. Rusların ve Kuan'ın beklediği masaya kadar ona eşlik ederken, nefesini duyabiliyordu. Göğsündeki havayı çektiğini hissetti.

Otuz bir

YURT BOĞUCU DERECEDE SICAkti. ALEXEI pozisyon değiştirdi. O dar bir yatağa uzanmış, battaniyesini yere atmıştı. Her ne kadar köhne bir yer olsa da son birkaç kuruşuyla geceyi geçirebileceği bir yatak bulduğu için kendini iyi mi hissetmeliydi, yoksa duvarın kenarına asılmış su borularının sürekli tıkırdamasına ve kaynar sicağa mı sinirlenmeliydi bilemiyordu. Ve pireler, binlerce piç kurusu. Bu kadar küçük kan emiciler nasıl oluyor da bir sıanunki kadar büyük bir ısırığa sahip olabiliyordu? Ve sıcak ısırıkları daha da k t leştiriyordu. Doğrulup oturdu.

"Yoldaş," dedi hemen yanındaki yatakta yatan adama, "burası hiç serinlemiyor mu?"

Adam başını kaldırmadı. Sadece yeleği ve pantolonuyla oturuyor, yoğun bir konsantrasyon ve kirli tırnaklarıyla topuklarının dibindeki sert  l  deri tabakalarını karıştırıyordu. Yanında yırtık çorapları ve açık bir paket Belomor sigarası duruyordu.

"Hayır," dedi sarı bir deri parçasını yere atarken. "Bütün yataklar dolu olduğunda geceleri daha sıcak oluyor."

"Pire dolu demek istiyorsun."

Adam kıkırdadı. "Küçük piçler. İnsanı ıldırıyorlar."

Oda, hepsini sığdırmak için birbirine yakın itilmiş on yataktan oluşan bir tür yatakhaneydi, ancak başka hiçbir mobilya yoktu. Eşyalarınız metal karyola çerçevesinin altına itiliyor ya da uyurken saklamak için bir yastığın altına sıkıştırılıyordu.

"Yoldaş," dedi Aleksey, "dört sigara karşılığında sana iyi bir çorap vereceğim."

Adam karşıya baktı ve sırttı. Belomor'ları okşadı. "Atına ve arabasına bir saat baktığı için onları bir *tovarishch*'ten aldım."

Aleksey kendi yıkanmamış çorabını çıkarıp kol uzunluğunda havaya salladı. "Üç sigara mı?"

"Tamamdır."

"Ve bir kibrit."

"Kendimi cömert hissediyorum. Üç tane alabilirsin."

Alexei çorabı fırlatıp attı. Botunun içindeki ayağına sarmak için bir bez parçası bulması gerekiyordu, yoksa dışarıda, sokaklarda donacaktı. Üç sigara için bir çorap mı? İyi bir anlaşma değildi, mantıklı da değildi. Ama mantığın pirelerden daha hoş karşılanmadığı zamanlar vardı.

MOSKOVA AÇGÖZLÜYDÜ. ACELESİ OLAN BİR ŞEHİRDİ.

eski sokakları yıkıyor, sakinlerinin başını döndürecek ölçekte yeni binalar inşa ediyordu. Bir zamanlar büyümesini sürdürmek için tekstil endüstrisine bel bağlamıştı, ancak şimdi her türden fabrika her boş alanı alıyor ve işçileri üç vardiyalı rotasyonlarla duvarlarının içine tıkıştırıyordu. Bu, bazılarının Rusya'nın tarlalarını boşaltacağı ve gıda üretimini durma noktasına getireceği uyarısında bulunduğu bir hızda gerçekleşiyordu.

Alexei karanlıkta sokaklarında yürüyor, sigaralarından ilkini içiyordu. Yavaşça içine çekti, tadının keyfini çıkardı. Bu bir aydan uzun bir süredir içtiği ilk sigaraydı. Pansiyonun bayat havası ve pireler sonunda onu temiz bir gece havası almak için dışarı çıkarmıştı ve galoşlarının içindeki soğuk ayağına rağmen şehri tanımaktan keyif alıyordu.

Moskova'nın sokak sistemi bir dizi eşmerkezli daireden oluşuyordu ve bunların merkezinde Kremlin, zehirli ısırganı olan kırmızı bir örümcek gibi çömelmişti. Arbat, lüks kafelerin, iyi stoklanmış mağazaların, bittten arındırılmış sinemaların ve geniş apartmanların insanı karne, boş raflar ya da sokak pazarlarında yarım somun ekmek karşılığında satılan gömlekler diye bir şey olmadığına inandırabildiği müreffeh bir bölgeydi. Sokak lambaları ana yollara medeni bir güvenlik havası veriyordu, ancak kaldırımlar genellikle dardı ve duvarlardaki buz yığınları o kadar kalındı ki, Alexei zaman zaman yol boyunca ilerlemek zorunda kalıyordu. Ama bir köşeyi döndüğünde kendini büyük bir başkentten çok bir köy gibi hissettiren bir yerde buluyordu. Bu bölgelerde yollar asfaltsızdı ve sokak lambaları yoktu, sadece ahşap ön basamakları ve müştemilatı olan eski moda binalar vardı.

Eski püskü tavernalardan bir ya da ikisinin pencerelerinde hâlâ ışıklar vardı ama cepleri boştu. Derin derin nefes aldı, şehrin kokusunu içine çekti, kalbinin mırıltısını dinledi. Buralarda bir yerde Lydia vardı. Burada bir yerde Jens Friis vardı. Şimdi tek yapması gereken onları bulmaktı.

ÖNÜNDEKİ ADAM TÖKEZLEDİ. ALEXEI DIŞLERİNİ GEÇİRİYORDU
Krasnoselskaya semtine ve pirelere doğru geri dönüyordu, gece havası ciğerlerine iğne gibi batıyordu, o kadar soğuktu ki, bir ara sokaktan hafifçe sallanarak çıkan bir figür gördü. Votka içtiği bir gece olduğu belliydi.

Burada yol ışıksızdı ama yarım ay gökyüzüne ağır ağır tırmanmıştı ve Alexei'nin sarhoşun şişman olduğunu ve pis sokağın boş olduğunu anlamasına yetecek kadar sıvı ışıltısını saçıyordu. Kar ve buz ayaklarının altında cam kırıkları gibi çıtırdıyordu ama öndeki adam Alexei'nin arkasındaki varlığından habersiz görünüyordu. Tekrar tökezledi, Alexei'nin yakalayabileceği kadar yüksek bir inilti çıkardı ve dizlerinin üzerine çöktü. Tanrım, sarhoşlar her zaman sorun çıkarırdı. Ve şu anda Alexei'nin zaten yeterince derdi vardı. Ama zavallı piçi kaldırırmda donarak ölmeye terk edemezdi. Aralarındaki mesafeyi birkaç adımda kat etti.

"Yoldaş?"

Elini adamın omzuna koyarak sallanan figürü sabitledi ve yüzüstü buzun üzerine düşmesini engelledi. Parmakları kalın ve nemli bir postun içine battı ve adamın görünen cüssesinin, geniş yakası kulaklarına kadar kıvrılmış kocaman bir kürk mantodan kaynaklandığını fark etti.

"Yoldaş," dedi Aleksey tekrar, "sıcak bir yerde uyumalısın."

Tepkisiz dudaklardan yavaş ve tutarsız bir mırıltı döküldü.

Mudak! Kahretsin! Alexei bu işi bitirmek için sabırsızlanıyordu. Omzunu adamın kolunun altına koydu ve ağırlığı kaldırmak için kendini destekledi. "Haydi, ayağa kalk."

Kürk mantonun tek tepkisi Alexei'nin üzerine eğilmek oldu, sertçe nefes alıyordu ama altındaki bacaklar hareket etmiyordu. Çenesi göğsündeydi, gözleri sımsıkı kapalıydı.

"Hareket etmelisin yoldaş, yoksa donacaksın."

Hala bir şey yok. Her gece bir düzine sarhoş Moskova'nın derelerinde donarak ölüyordu. Ağır nefesi beyaz ipek gibi havaya karıştı ve eli Alexei'nin kolunu kavradı, kasılmalarla sıkıldı. Alexei daha yakına eğildi, yüzü o kadar yakındı ki kürkten yükselen hastalıklı kokuyu alabiliyordu.

"Ne oldu, yoldaş? Hasta mısın?"

Adamın boğazından küçük bir kuşun ısılgı gibi garip bir ses çıktı. Kahretsin! Bu sadece bir deri dolusu votka değildi. Bu ısılk sesi Alexei'nin ensesindeki tüyleri diken diken etti. Ölüm'ün çağırmaya geldiğinde çıkardığı sestir bu. Bu tiz uyarıyı daha önce de duymuştu. Hızla adamın yanına çömeldi, kendi kalbi göğsünde bir çekiç gibi atıyordu, şişmiş yüze dikkatle baktı ve ağırlığı kollarına alarak onu dikkatle sırt üstü kaldırıma indirdi. Adamın başını Alexei'nin dizlerine yaslayarak, yere düştükleri anda sarhoşları sarmaya alışkın buz gibi pençelerin ulaşamayacağı bir yerde tuttu.

Hacimli paltosunun içinde adam en azından soğuk bir Moskova gecesinde dışarıda olabileceği kadar sıcaktı ama yarı karanlıkta yüzünün derisi altındaki kaldırımdan daha gri görünüyordu. Etli bir yüzü, dolgun, kalın dudakları ve ağzının her iki yanından aşağı kıvrılacak şekilde düzgünce kesilmiş kalın bir bıyığı vardı. Alexei elli yaşlarında olduğunu tahmin ediyordu ama şu anda daha çok yüz elli yaşında gibi görünüyordu. Buz Alexei'nin bacaklarını şimdiden uyuşturmaya başlamıştı ve bu adaminkine benzer bir şey yapıyor olmalıydı ama sokakta bağırabileceği kimse yoktu. Yine de onu bırakıp kendi başına yardım getirmeye cesaret edemiyordu; kolundaki o tutuş, içindeki ihtiyaç duygusu gibi bir şeydi bu.

İyi düşün. Burada neler oluyordu? Kalp krizi mi? Felç mi? Bir çeşit kriz mi?

Adamın ağzını kontrol etti. Çenesi kaskatı kesilmişti ama dili geri dönmemişti, yine de yüzünün derisi soğuktu ve dokunulamayacak kadar nemliydi. *Tanrım, sakın ölme.* Adamın ceketini hızla çözdü ve ceketinin ceplerini karıştırdı. Puro kutusu, cüzdan, anahtarlar, mendil, bir tomar kâğıt ve -aradığı şey- küçük bir ilaç kutusu. Yuvarlaktı ve sahibinin vücuduyla temas ettiği için sıcaktı. Kutuyu çevirerek açtı ve içinden bir tutam beyaz tablet çıktı. Lanet olsun, her şey olabilirlerdi. Baş ağrısı hapları mı yoksa hazımsızlık ilaçları mı? Bir tanesini avucunun içine aldı ve kutuyu kapattı.

"Yoldaş." Sanki adam sağırmış gibi yüksek sesle konuştu. "Yoldaş, ihtiyacın olan şey bu tabletler mi?"

Adam hiçbir tepki vermedi, sadece Alexei'nin dizlerine bir kütük gibi yaslandı, gözleri kapalıydı. Nefes almıyordu. Hâlâ Alexei'nin kolunu tutuyordu ama şimdi daha zayıftı. Hayatta olduğunu gösteren tek şey buydu. Alexei elini adamın çenesine götürdü. Tanrı'ya şükür gevşemişti. Yavaşça kalın dudakları araladı ve dilinin altına bir tablet itti. Boğaz kasıldı.

"Hadi, henüz benden vazgeçme."

Sonra kendini hiç beklemediği bir şey yaparken buldu. Bu kasvetli sokaktaki acı soğukta, karanlıkta kaldırımında kambur dururken, kollarını bu yabancıya doladı ve onu kendine yakın tuttu. Sanki kendi kolları Ölüm'ünkilerden daha güçlüymüş gibi. Yanağını kürke yasladı, sıcaklığının kendi bedenine aktığını hissetti, adamın hava almak için çırpınırken çıkardığı kısa nefesleri dinledi. Kendi nefes alışını da buna uydurdu, kalbinin atmaya devam etmesini diledi. Ve bekledi.

"ARKADAŞ?"

Kelime bir fısıltıydı. Neredeyse o kadar.

"Yani henüz ölmedin," diye gülümsedi

Alexei. "Henüz ölmedim."

"Hareket edebilir

misin?" "Yakında."

"O zaman

bekleyeceğiz." Bir

mırıltı.

"Ne dedin sen? Duyamadım." Aleksey daha yakına eğildi, kulağı adamın dudaklarının yanındaydı.

"Tabletler."

"Sana daha önce bir tane vermiştim. İlaç

kutunuzdan." Ağır baş hafifçe başını salladı.

"*Spasibo.*"

"Bu senin kalbin mi?"

"*Da.*"

"Soğuktan kurtulman gerek. Hazır olduğunda seni ayağa kaldıracağım."

"Yakında." Sesi gidip geliyordu. "Henüz değil."

"Kalinin Hostel'deyim ama yürümek için çok uzak. İhtiyacınız olan şey bir hastane, hem de hızlı bir şekilde."

"*Nyet.*"

Kolundaki el sıkılaştı, parmakları tedirginleşti.

"Merak etme dostum," dedi Aleksey. "Sakin ol. Burada istediğin kadar böyle oturup sabah güneşinin parlayıp kemiklerimizi eritmesini bekleyeceğiz."

Adam gülümsedi, sadece ağzının kenarlarında hafif bir seğirme vardı ama yine de gülümsüyordu. Alexei ilk kez yaşayabileceğine inanmıştı. Vücudunun gevşediğini hissetti, nefes alış verişinin kesildiğini duydu ve tam da sokağın ilerisinde, üst kattaki pencerelerden birinde ılık yanan kapılardan birine vurmak için kendini rahat bırakmanın akıllıca olup olmayacağını düşünüyordu ki bir araba motoru sesi duydu. Araba yolda yavaşça ilerliyordu, o kadar yavaştı ki sürücüsü buzdan dolayı çok gergin olmalıydı.

"Yoldaş, bir araba geliyor. Onu durduracağım ve-

"Gitmeme izin verme, dostum."

"Sadece bir dakikalığına gideceğim, söz veriyorum." "Eğer beni bırakırsan, çukura düşerim." "Ne çukuru?"

"Şu kara delik. Ayağımın dibinde."

"Dostum, orada delik yok."

"Görebiliyorum."

"*Hayır.* Bana bak."

Adam başını çevirdi. Gözleri etli yüzündeki yarıklardan ibaretti. "Delik falan yok," diye tekrarladı Aleksey.

Parmaklar sıkıştı. "Yemin et."

"Yemin ederim."

Motor durdu. Aleksey yukarı baktı. Karşı kaldırıma bir değil, uzun kaportalı iki eski siyah araba yanaşmıştı. Kapılar çarpıldı. İçlerinden altı adam fırladı ve yolun karşısına geçerek onlara doğru koşmaya başladı. Alexei tek kelime etmeden bir kolunu yeni yoldaşına doladı, istese de istemese de onu ayağa kaldırmaya hazırdı ama diğer eli adamın ceketinin altından göğsünün yanında duran kılıfa kaydı ve silahı çıkardı. Sessizce emniyet mandalını serbest bıraktı ve kendini destekledi.

"*Pakhan!*"

Genç bir adam yaklaştı ve silahı gördü. Bir anda kendi yumruğunun içinde kalkık burunlu bir tabanca belirdi. Kalın siyah saçları ve yaşlı adamla aynı bıyığı vardı.

"*Pakhan!*" diye tekrar bağırdı. İki metreden daha az bir mesafede durdu.

"Anatoly," diye mırıldandı hasta adam ve Aleksey'i tuttuğu yerden bırakarak

elini uzattı. "Yapma, Anatoly. Bu adam bana yardım etti."

"Arkadaşınız burada, sokakta yere yığıldı." Alexei silahını indirdi.

Siyah giysili adamlar etraflarını sardı, zayıf figürler, her birinin gözleri aşinalığa davet etmiyordu. Aralarında adamı kaldırdılar ve Alexei ona veda bile edemeden onu arabalardan birine yerleştirdiler. Oluktaki paketlenmiş buzun üzerinde durdu ve arabaların köpekbalıkları gibi gecenin içine doğru kayışını izledi. Kaybı hissetti. Bu onu şaşırtmıştı.

Alexei silahını beline sokup pirelerin yanına doğru yola koyulurken, "Geçmiş olsun, *tovarishch*," dedi.

Otuz iki

"YATAĞINA GIT, LYDIA." ELENA'NIN SESİYDİ, arkadan gelen yumuşak bir ses.

perde.

"Henüz

değil."

"Beklemenin bir anlamı

yok." "Var."

"O gelmeyecek, kızım. Bu gece olmaz. Gelemez. Sana her anını izlediğini söyledi."

"Onu tanımıyorsun."

Kısıp bir kıkırdama. "Hayır, ama erkekleri bilirim. En sadık olanları bile bir daha çıkma şansı yoksa aslanın ağzına girmez. Ona biraz zaman ver. Çok acele ediyorsun."

"Chang An Lo diğer erkekler gibi

değil." "Öyle diyorsun."

"Bu doğru, Elena."

Perdenin uzak tarafındaki Liev'den aniden uykulu bir homurtu geldi. Konuşmaları onu uyandırmıştı. "Sikerim böyle işi. Uyuyun hadi. İkiniz de."

"Kapa çeneni, seni yaşlı keçi," diye kıkırdadı Elena sevgiyle ve erkeğinin yanına yerleşirken yatak yayları gıcırdadı.

Lydia pencerenin yanında oturduğu sandalyeden eğildi ve pervazdaki mumu söndürdü. Ama orada kaldı, karanlığa bakıyordu.

CHANG IŞIĞIN SÖNDÜĞÜNÜ GÖRDÜ. AVLUDAYDI.

Aşağıda, siyah gölgeler arasında siyah bir gölge. Bunu bilmesinin hiçbir yolu yoktu.

penceresi ya da mumuydu, ama bundan kendi kalp atışlarından emin olduğu kadar emindi.

Kadının beklediğini biliyordu ama yaklaşmadı. Kiremitlerin altında acı bir rüzgâr inliyordu, gece ruhları onu çağırıyor, hislerini çalmaya çalışıyor, kanını ateşe veriyordu. Yine de avludaki kaldırım taşlarının üzerinde kıpırdamadan durdu, ayak tabanlarından yavaş yavaş bir parçasının gizlice uzaklaştığını, rüzgârda duman gibi yükseldiğini ve pencere camında fısıldayacak çatlaklar aradığını hissetti.

Buraya gelmek riskliydi ama uzak duramazdı. Otelin banyo penceresinden sıvışmak, gider borusuna tırmanmak ve çatıların üzerinde şehir kedileri gibi sinsice dolaşmak onun için hiç de zor değildi. Hayır, bu sadece küçük bir tehlikeydi. Asıl büyük tehlike burada, kendi kapısının önündeydi. Parti'nin seçkinlerinden biriyle, kurt gözlü adamla dost olup bedelini ödemeyeceğini mi sanıyordu gerçekten? İzleniyordu. Artık her an. Kiminle tanıştığını, nereye gittiğini, ne yaptığını ve hepsinden önemlisi yaşam alanına kimin geldiğini rapor edecek biri olacaktı. Gece ya da gündüz. Ama burada, gölgelerin arasında görünmezdi.

Lydia'm, aşkım. Kendine iyi bak.

OTELINE BIRAKTIĞI GIBI GERİ DÖNDÜ.

Çatı kiremitleri, buz kaplamalarının altında karanlıkta ölümcüldü. Banyo penceresinden bir kez daha içeri girdiğinde etrafı dinledi ama her şey sessizdi. Bir kış sabahı saat dördtü ve otelin müşterileri kalın yorganlarının altında mışıl mışıl uyuyorlardı.

Banyodayken sırtındaki deri çantada taşıdığı gece kıyafetlerini giydi ve ayakkabılarıyla kıyafetlerini çantaya yerleştirdi. Gizli kulaklara banyonun kullanımda olduğunu göstermek için musluktan su akıttı, kalbini sakinleştirdi ve kapıyı açtı. Koridor boştu. Çıplak ayaklarıyla sessizce odasına doğru yürüdü, içeri girdi ve kapıyı arkasından kapattı.

"Demek döndün."

Karanlıkta Chang'in eli belindeki bıçağa kayarken, diğer eliyle ışığı yaktı.

"Kuan," dedi. "Odamda ne yapıyorsun?"

Bir sandalyede oturuyordu ve ayağa kalkmıştı. Yüzü kızarmıştı ve adam onun kalbini öfkenin ateşi olarak tanıyacak kadar iyi biliyordu.

"Dönmeni bekliyorum."

"Şimdi buradayım."

"Nerelerdeydin?"

"Bu benim işim Kuan, senin değil."

Düz mavi pamuklu bir şal giymişti ve ellerinin ceplerine girip yumruk haline geldiğini gördü, ama sesi alçak ve kontrollüydü.

"Chang An Lo, bu gece yaptıkların yüzünden tutuklanabilirsin."

Chang yavaş bir nefes aldı. Kanına bir hüznün karıştı ve damarlarında nabız gibi attığını hissetti. Sözlerini geri almak için artık çok geçti.

"Bu gece yaptıkların yüzünden *hepimiz* tutuklanabiliriz," diye devam etti gergin bir fısıltıyla. "Otelden gizlice ayrılmanız, yetkililerin bilmesini istemediğiniz bir şey yaptığınızı gösteriyor."

"Kuan," dedi adam o kadar alçak sesle ki duyabilmek için birkaç adım daha yaklaşması gerekti, "eğer bu odada dinleme cihazları varsa, ki büyük ihtimalle vardır, sözlerin bizi Sibirya'da bir çalışma kampına mahkûm etti."

Kızarması derinleşti. Koyu renk gözleri alarmla açıldı ve sanki cihazlar görünebilirmiş gibi odanın içinde gezindi.

"Chang," diye fısıldadı, "özür dilerim."

"Şimdi odana git. Biraz uyu." "Bu haldeyken nasıl uyuyabilirim? ?"

Kapıyı açtı ve aralık tuttu. "İyi geceler, Tang Kuan."

Ona bakmadan başını eğdi, boşluktan içeri girdi ve odadan çıktı. Işığı kapattı ve yatağa oturdu. Gözlerini kapadı, düşüncelerine odaklandı ve Lydia'nın ona gelmesine izin verdi. Zihnini onun bu gece kollarında dans ettiği, saçlarının alevlerinin içindeki tüm ihtiyat duygusunu yakıp yok ettiği, kehribar rengi gözlerinin ruhunu bir kez daha kendi ruhuna çektiği ve onları birbirine bağlayan ipi sıkılaştırdığı görüntüsüyle doldurdu. Başını nasıl çevirdiğini, çenesini nasıl dik tuttuğunu, gülümsemese bile ağzının köşelerinin nasıl yukarı kıvrıldığını tekrar hayal etti. Düşünceleri, yerde ilerlerken elinin onun sırtındaki hissinde oyalandı, teninin her bir parçası parmaklarının altındaki genç kaslarının, kaburgalarının, uzun düz omurgasının dalgalanmasının farkındaydı.

Çin uğruna, sevdiği ülke uğruna ondan bir kez vazgeçmişti zaten. Bir daha olmaz. Bu sefer değil, tanrılar onu affetsin. Gözlerini açtı ve karanlığa baktı.

LYDIA YÜRÜRKEN SOĞUK YÜZÜNE BİR TOKAT GIBI INDİ.

Avluya çıktı. Gökyüzü henüz aydınlanmamıştı, daha birkaç saat vardı, bu yüzden bahçıvan her zamanki kar küreğine yaslanmış, sigarasının izmaritini üfleyen ve tulumbadaki kadınların dikkatsizliğinden şikayet eden, kaldırım taşlarının üzerine su döken pozisyonunda değildi. Buz tabakalarını kesmek işini daha da zorlaştırıyordu. Liev tüm avlu görevlilerinin OGPU için ücretli muhbirler olduğunu, binalarında yaşayanların geliş gidişlerini dikkatle izlediklerini iddia ediyordu ama bu doğru olsun ya da olmasın, Lydia onun şehvet dolu bakışlarından kaçınmaya can atıyordu.

Hızlı adımlarla yola koyuldu ve Elena'yla birlikte Konut Ofisi'ne gittikleri yolu takip etti. Gece gökyüzü açılmış, yıldızlar Antonina'nın dün akşam Hotel Metropol'deki siyah elbisesinin üzerindeki pullar kadar parlak ve çok sayıda parlıyordu. Antonina ve Aleksey'in birlikte olduğu düşüncesi üzerinde durmamayı tercih ediyordu ama kadında hoşuna giden bir şeyler vardı. Stalin'in seçkinlerinden biriyle evli olmasına rağmen henüz Sovyet kalıplarına sıkışmamış, uyum sağlamak istemeyen -ya da sağlayamayan mıydı? Ve şimdi Alexei'nin de Moskova'ya gideceği kesindi.

Acele et, kardeşim. Bekliyor olacağım. Bugün Katedral'de, söz veriyorum.

"BOY! UYAN."

Lydia karton barınağı tekmeledi. Sığınak titredi ama yıkılmadı. "Ayağa kalk," diye seslendi. "Seninle konuşmak istiyorum."

Oyuğun açıklığında durdu, özgürlüğe **d o ğ r u** ani bir atılımı engellemeye hazırdı ama hiçbir şey kıpırdamadı.

"O sıska kemiklerini buradan çıkar ve bu sefer o fare dişlerini kafanın içinde tut," diye tersledi.

Barınağın boş olduğunu düşünmeye başladı. Düzgün göremeyecek kadar karanlıktı, bu yüzden içeri bakmaya zahmet etmedi ama bir tekme daha attı. İçeride, soluk bir

iniltisi aniden kesildi.

"Misty için bisküvi getirdim."

Bekledi. Bir hareket sesi duydu. Bir hışırtı, sonra karanlık bir şekil önünde durdu.

"Ne istiyorsun?" Çocuğun sesi ihtiyatlıydı. "Sana söyledim. Konuşmak için."

"Bisküvi mi?"

Onu uzattı. Çocuk onu kaptı ve ikiye bile bölmedi, bir kısmını kendine, bir kısmını köpeğe ayırdı. Hepsini kucagındaki yavru köpeğe verdi, o da yalayıp yuttu, sonra çocuğun çenesini yaladı ve hevesle daha fazlasını istedi.

"Adın ne senin?" Lydia sordu. "Sana ne?"

"Hiçbir şey. Daha kolay, hepsi bu. Ben Lydia'yım." "Siktir git, Lydia."

Topuklarının üzerinde döndü ve uzaklaşmaya başladı. Omzunun üzerinden seslendi: "Demek kahvaltı ya da cebinde biraz para istemiyorsun. Görüyorum ki seni yanlış değerlendirmişim, seni aptal fare beyinli."

Bir an için onu kaybettiğini düşündü. Ama aniden koşuşturan adımların sesi duyuldu ve genç çocuk önündeydi, ona dönüktü ama o ilerlemeye devam ederken ayak parmaklarının üzerinde geriye doğru hareket ediyordu. Ay ışığının bir damlası sütlü saçlarını tarayarak ona garip bir elf görünümü veriyordu, çenesi sivri, mavi gözleri ayna gibi yansıtıcıydı.

"Kahvaltı mı?" diye sordu. "Da."

"Para mı?"

"Da."

"Ne kadar?"

"Bunu *kasha* üzerinde müzakere edeceğiz." "Misty için de mi?"

"Tabii ki."

"Ne yapmam gerekiyor?"

"Bir not ilet."

Çocuk güldü, Lydia'ya umut veren tatlı ve berrak bir sestti.

ÇOCUĞUN ADI EDİK'Tİ. O TÜNEDİ

LYDIA'NIN YATAĞI ve tek kelime etmeden yulaf lapasını ağzına atarken, ayaklarının dibinde yavru köpek boş kâsesinin etrafında burnunu çekiyordu, dolu midesi çürük göğüs kafesinden daha genişti. Lydia sandalyeye oturdu, Liev ve Elena'nın hâlâ gecelikleriyle perdeyi araladıklarının ve *çaylarını* yudumladıklarının farkındaydı. Buharın içinden onu şüpheyile izliyorlardı.

Lydia eğildi, yavru köpeği kucağına aldı ve kucağına yerleştirdi. Anında nemli pembe bir dil çenesini yaladı ve güldü, hevesli küçük gri kafayı okşadı. Yavru köpeğin iri sarı-kahverengi gözleri ve iki beden büyük patileri vardı.

"Onu nerede buldun?" diye sordu çocuğa. "Misty'yi yani."

"Bir çuvalın içinde." Yulaf lapasından başını kaldırmadı ve lokmalar arasında konuştu. "Bir adam onu nehirde boğmaya çalışıyordu."

"Zavallı Misty," diyerek gülümsedi ve tüylü kulaklarını karıştırdı. "Ve şanslı Misty." "Lydia."

"Evet?"

"Seni ısırdığım için özür dilerim."

"Bir daha yapmadığın sürece."

"Gitmeme izin vermeyeceğinden korktum."

"Biliyorum. Unut gitsin."

Çocuğun gözleri kaşığa dönmeden önce bir saniyeliğine onunkilere sabitlendi. Liev'in yakınına bile bakmıyordu. Lydia tam bunun şaşırtıcı derecede iyi gittiğini düşünmeye başlamıştı ki Liev ayağa kalktı ve Edik'in oturduğu yere doğru hantalca yürüdü. Çocuğun solgun saçlarından bir tutam yakaladı. Çocuk bir feryatla kaşığı yere düşürdü.

"Bu küçük hırsız piçi sokağa geri at Lydia. Hayvanını da onunla birlikte."

"Hayır, Liev. Çocuğu rahat bırak. O bana yardım edecek."

"Lydia." Bu kez Elena'ydı. "Ona bir bak. Çok pis. Sokaklarda yaşayan kestanecilerden biri ve bitler ve pirelerle delik deşik olacak. Köpek de öyle. Tanrı aşkına, Liev'in dediğini yap."

"Dışarı!" Liev çocuğa hırladı.

Köpek Liev'in ayağına doğru zıpladı ve çıplak ayak parmaklarını çiğnemeye başladı. İri adamın eli çocuğu bırakıp hayvanın üzerine indi ve onu odanın diğer ucuna fırlatacakmış gibi havada salladı.

"Hayır!" Lydia bağıarak yavru köpeği onun elinden kaptı ve Kazak'ın kocaman pençesine vurdu. "Sen kalpsizsin."

Liev'in tek gözü hem şaşkın hem de incinmiş bir ifadeyle ona baktı. "Onlar haşarat," diye mırıldandı ve hızla odadan çıktı.

Elena, çocuk ve köpek hep birlikte Lydia'ya baktılar. "Kahretsin!" diye tısladı.

Çocuğu ve köpeği enselerinden tutup avludaki su tulumbasının yanına götürdü.

"BU BİR ONUR, CHANG," DIYE BELİRTTİ HU BIAO.

Triumfal Otel'in merdivenlerinden inerlerken Chang'ın yanındaydı. Heyetin geri kalanı arkadan geliyordu ve Kuan en arkadaydı. Dün geceden beri Chang ile konuşmamıştı.

"Bu büyük bir onur Hu Biao," diye düzeltti genç asistanını, Rus refakatçilerinin duyabileceği kadar yüksek bir sesle. Mandarin dilinde konuşuyordu ama bir tercüman dirseğinden bir adımdan fazla uzaklaşmıyordu. "Josef Stalin'in kendisiyle görüşmek üzere Kremlin'e davet edilmek, Mao Tse-tung'a Büyük Lider'in aklından geçenleri rapor etmemizi sağlayacak. Mao alçak gönüllülükle minnettar olacaktır. Çin'in Komünizm ideallerini halkımız arasında yaymak için böyle bir rehberliğe ihtiyacı var."

Biao ona baktı, sadece bir göz kırpması. Chang bir gülümsemeyi bastırdı. Bu genç asker bile Mao'nun küçük parmağının ucunda bile mütevazı bir şey olmadığını biliyordu. Ama Sovyet sisteminin tam kalbine girmek, Kremlin'de bir toplantı yapmak ve onun merkezinde iktidarın dizginlerini elinde tutan adamla konuşmak büyük ilgi çekecekti. Hatta bu sabah heyeti gergin ve iletişimsiz kılan bir tehlike dalgası bile vardı. Sanki içeri girebileceklerini ama asla çıkamayacaklarını biliyorlardı, ağa yakalanmış sinekler gibi.

Gün aydınlıktı, sokaklar güneş ışığıyla sıırıslılandı. Mavi gökyüzü dünkü bulutların yerini almıştı ama Chang'ın kalbi göğsünde ağırlaştı çünkü ayakları kendilerini Kremlin'e yönlendirmeyi arzulamıyordu. Otelin karşısındaki ağaçların üzerindeki buz tutmuş karlar davetkâr bir şekilde parlıyordu ve insanlar ağaçların altında geziniyordu, genç çiftler açıkça el ele tutuşmuşlardı. Başka tarafa baktı.

O ve Çin heyeti nereye giderse gitsin, askerler onlar için açık bir alan açıyor, delegelerin kirlenmesini önlemek istercesine insanları kenara itiyordu. Yoksa kirletmekten mi? Merdivenlerin önündeki kaldırım Moskovalılardan titizlikle arındırılmıştı, kaputlarında orak çekiç flamaları dalgalanan üç resmi araba kaldırımında sabırla mırıldanıyordu. Refakatçileri olan üniformalı, canlı bir kadın kapılardan birini açtı ve onlara sert bir gülümsemeyle muamele etti, ama Chang tam yastıklı iç mekâna girmek üzereyken bir bağırış duydu.

Sebebi bir çocuktur. En fazla on ya da on iki yaşlarında, bir gelincik kadar zayıf ama hızlı koşuyordu. Bir askerin yanından geçip başka bir askerin elinden kurtulmuş, otelin önündeki boş alanda kuyruğu tutuşmuş gibi koşuyordu.

Chang'ın kalbi göğsünde açıldı. İki adımda çocuğun yoluna çıktı, dengesini bozdu ve çarpmasına neden oldu. Tanrılardan birinin kaşlarını çatması için geçen süreden daha uzun olmayan bir süre boyunca birbirlerine çarparak tökezlediler. Sonra bir askerin eldivenli eli uzandı ve kestaneyi ince kolundan yakaladı, onu boyun eğmesi için öyle sert salladı ki, başına sarılı paçavra düştü ve güneş ışığında inci gibi parlayan soluk saçları ortaya çıktı. Baş muhafız aceleyle Chang'ın yanına gitti, yüzünde sert bir kızgınlık vardı. Ama yüzünde başka bir şey daha vardı. Bu korkuydu. Adamın onu beceriksizliğinden dolayı rapor edeceğinden korkuyordu.

"Yoldaş Chang," dedi hemen, "özür dilerim. Çocuk cezalandırılacak."

"Bırak gitsin."

"Hayır. Bu sokak çocuğuna bir ders verilmeli."

"Bırak onu, yoldaş."

Chang'ın ses tonu sessizdi. Refakatçi bir süre onu inceledikten sonra askeri ceketinin yakasını yeniden düzeltti.

"Bırak onu yoldaş," dedi tekrar. Bu açıkça bir emirdi. Çocuğun kolunu kırılğan bir dal gibi arkasından büken askere döndü. "Bırakın onu. Bana zarar vermedi."

Refakatçi başıyla sert bir selam verdi ve askerin eli gevşedi. Çocuk bir anda caddede koşmaya başladı ve kalabalığın arasında bir farenin kanalizasyon borusundan aşağı inmesinden daha hızlı bir şekilde kayboldu. Chang yorum yapmadan arabadaki yerine oturdu ve eskort yeni çocuğu işaret ederken takdirle başını salladı.

Güzergahları boyunca yapılan inşaatlar, iyileştirilen sokak aydınlatmaları, yolların genişletilmesi.

"Çok iyi," diye mırıldandı.

Ancak o ve diğerk delegeler yüksek kırmızı duvarları ve pırıl pırıl çatılarıyla büyük Kremlin kalesinin görüntüsüne dalmışken Chang elini ceketinin cebine attı. İçinde daha önce orada olmayan katlanmış bir kağıt parçası duruyordu.

Otuz üç

"İNŞASINI GÖRMEK HAYRANLIK VERİCİ."

Jens Friis, yanında duran Olga'ya "Katılıyorum," diye karşılık verdi. İkisi de yukarıya doğru bakıyordu. "Onu her gördüğümde nefesim kesiliyor."

"Sanki yukarıda yüzen kocaman hamile bir balina gibi."

Jens güldü, nefesi sabahın erken saatlerinde havada beyaz bir parıltıya dönüşüyordu. "Ah, Olga, bunun hakkını veremiyorsun. Bu bir hava gemisi. Şuna bir baksana. Şık ve zarif. Birinin tetiği çekmesini bekleyen devasa gümüş bir mermi."

Tasarımıyla gurur duyuyordu. Ne kadar nefret etse de, onunla gurur duyuyordu. Kötü yola düşen bir çocuk gibi, yine de onu sevmekten vazgeçemezsiniz. Hava gemileri uçaklardan çok daha geniş bir menzile sahipti ve bu gemi, kendisine bağlı iki çift kanatlı uçakla birlikte, tüm şehirleri ve savaş alanlarını dehşete düşürebilecek bir silah sağlayacaktı.

Olga ürpererek başlarının üzerinde beliren yaratıktan başka bir yere baktı. Onun yerine iplerle boğuşan genç Fillyp'e, titizlikle temizlenmiş çimento zemine, kendi ellerine, yetenekli bir kimyagerin ellerine baktı.

"Olga," dedi Jens nazikçe ve herkesin dikkati başka yerdeyken kısa bir an için Olga'nın omzuna dokundu. "Bu senin hatan değil. Başka seçeneğin yok. Hiçbirimizin yok."

Kasvetli mavi gözlerini ona çevirdi. "Bu doğru mu, Jens? Bu gerçekten doğru mu?"

ZEPLİNİN HANGARI DA BİR O KADAR YÜKSEK VE KARMAŞIKTI.

Bir katedralin tonozlu tavanı gibi kaburgalı. Yeni bir tür gökyüzü gibi üzerlerinde yükseliyordu ama bu dünyanın içinde hiç güneş parlamıyordu. Dünyayı cüceleştiriyordu.

Mühendisler ve bilim adamlarından oluşan bir grup, devasa yapı karşısında işçi karıncalar kadar cüce kalarak, iyi eğitilmiş bir verimlilikle işlerine koyuldular.

Bugün Jens'in görevi gaz konteynırlarındaki serbest bırakma tetiklerini yeniden yapılandırmak ve bitişik hangardaki çift kanatlı uçakların alt tarafındaki tutma braketlerinden biri için yeni tasarımını ayarlamaktı. Her bir çift kanatlı uçağın ağırlığı zeplinin dengesi için çok önemliydi, bu yüzden ölçümlerini çok hassas bir şekilde kalibre etmesi gerekiyordu. Dikkatle izleniyordu. Sadece tüfeklerini omuzlarına asmış, ısınmak için kollarını göğüslerine vurarak bir aşağı bir yukarı koşturan muhafızlar tarafından değil, diğerleri tarafından da. Kim olduklarını ya da ne yaptıklarını hiç bilmiyordu. İkisi de zayıf yüzlü, kır saçlı gözlemcilerdi ve her zaman siyah takım elbise giyerlerdi. Onlara Kara Dullar diyordu çünkü her yerde sürünüyorlardı, örümcek gibi zehirliydiler.

İkisi de gözlük takıyordu ve biri sürekli olarak tel çerçeveleri kulaklarından açıyor ve camı, bu özel görev için ayrılmış gibi görünen tertemiz beyaz mendiliyle parlatıyordu. Nadiren konuşuyorlardı. Sadece izliyorlardı. Yaptığı her şeyi. Bazen omzunun üzerinden onlara baktığında, tepedeki lambalardan biri camlarına yansıyor ve Jens'e sanki cehennem ateşinin kendisi gözlerine hapsolmuş gibi görünüyordu.

DIŞARIDA, SISIN İÇİNDE ELKİN BİR BANKTA UZANIYORDU.

Hangarın yan tarafında sigara içiyor ve elinin arkasındaki yanığı karıştırıyordu. Hangarların içinde ve hatta yakınlarında sigara içmek kesinlikle yasaktı, ama burayı çevreleyen yerleşkede kimse fazla rahatsız olmuyordu ve devasa binalar ısıran rüzgârdan iyi bir koruma sağlıyordu.

Jens kendi sigarasını yaktı -bu birimin bir parçası olmanın bonuslarından biri de bedava sigara içmektir- ve uzun bacaklarını koltuğun altına katlayarak bankta meslektaşının yanındaki yerini aldı.

"Elkin," dedi, "seninle zamanlama konusunda ciddi bir konuşma yapmamız gerekiyor."

Albay Tursenov'a iki hafta içinde tamir edeceğimizi söylemişsiniz."

"Doğru, yapabiliriz."

"Bence bu çok şüpheli. Önce bir dizi test yapmamız gerekecek." "Tanrı aşkına Friis, bana şu aptallardan biriymişim gibi davranma. Orada." Sigarasının ucuyla, yerleşkenin tuğla duvarının yanındaki taş deponun en üst basamağında oturan bir muhafızı işaret etti. Onlara göz kulak olmak için yeterince yakın ama sözcüklerin taşıyamayacağı kadar uzaktı.

"Elkin, burada ne yaptığımızı bir düşün," diye mırıldandı Jens. "Yarattığımız canavarı düşün."

"Tek düşündüğüm bunun sonunda serbest bırakılmam. Bize söz verdikleri şey buydu. Özgürlüğümüz."

"Sen bir aptalsın, Elkin."

"Bununla ne demek istiyorsun?"

"O büyük beynini kullan. Burada dahil olduğumuz şey çok gizli. Bu konudaki çalışmalarımızı tamamladığımızda kapıları açıp çıkmamıza izin vereceklerine gerçekten inanıyor musun?"

"Evet!"

"Dediğim gibi, sen bir aptalsın."

Elkin ayağa fırladı ve muhafızın dikkatini çekmek istemeyerek oturmaya devam eden Jens'e ters ters baktı.

"Friis, üçü Kolyma altın madeninde olmak üzere Sibirya'daki kamplarda dokuz yıl geçirdim. Hâlâ hayatta olduğum için çok şanslıyım. Özgür bir vatandaş olma ve aileme dönme şansımı, sırf sen başkalarını korumak gibi aptalca ve yanlış bir asil davranış anlayışına sahipsin diye riske atmayacağım."

"Hepimiz hayatta olduğumuz için şanslıyız. Ve her birimiz özgürlüğümüzü istiyoruz."

Elkin, yaralı yüzü Jens'e sadece birkaç santim mesafede olacak şekilde eğildi ve sertçe fısıldadı, "O zaman daha fazla gecikmeye neden olarak bunu geri kalanımız için mahvetme." Topuklarının üzerinde döndü ve nemli havada hangarın girişine doğru yürüdü, figürü sisin içinde kayboldu.

Jens hareket etmedi. Bitmemiş sigarasını ıslak çimlere bıraktı ve kara bir keder dalgasıyla savaşıırken derin derin içine çekti. Depresyona alışkındı. Her zaman gelir ve sadık bir köpek gibi peşine takılırdı, ta ki kendi nefesi gibi onun kokuşmuş nefesine de alışana kadar. Ama şimdi ona karşı bir silahı vardı, istediği zaman açabileceği, donuk cansız gözlerinde parlayabileceği ve onu geldiği karanlığa geri sürebileceği parlak bir ışık: kızının hayatta olduğu bilgisi.

Gözlerini kapadı ve onu kafasında canlandırdı. Dans eden bir elf yarattığı. Onu şimdiki haliyle hayal etmeye çalıştı; on yedi yaşında, alev rengi saçları ve size dümdüz bakan berrak kehribar gözleri olan genç bir kız. Özel düşüncelerini yavaş ve meraklı bir gülümsemenin ardında saklayan bir yüz. Ama o bunu yapamadı. O on yedi yaşındaki çocuk da Elkin gibi sisin içinde kaybolup gidiyordu ve yerine gülen bir çocuk geliyordu; bir odaya koşarak girdiğinde başını savuran ya da babasının bir çiviye tahtaya çakmasına ya da doksan derecelik mükemmel bir açığı çizmesine yardım ederken pürüzsüz alnını konsantrasyonla buruşturan bir çocuk. Kalp şeklinde bir yüz, ona doğru eğilir, gözleri parlar ve küçük çenesine dokunup "Aferin, *maleeshka*" dediğinde geniş bir sırıtışa dönüşürdü.

"Mutlu görünecek bir şey bulduğuna sevindim."

Jens gözlerini açtığı anda Olga'nın karşısında durduğunu gördü. Olga'nın utangaç ve kararsız tavrı hoşuna gitmişti ve içinde Olga'nın elini sıkıca tutup özgürlüğe doğru yürümek için karşı konulmaz bir istek vardı. Ancak saha ve hangarların etrafı on metre yüksekliğinde bir duvarla çevriliydi ve duvarın çevresinde gece gündüz devriye gezen muhafızlar vardı.

Bunun yerine sadece onun duyması için, "Biri beni arıyor," dedi.

"Kim?"

"Kızım."

Olga'nın gözleri büyüdü, yumuşak mavi gözler onun ruh halini anlamakta ustaydı. "Bir kızın olduğunu bile bilmiyordum."

Sesinde bir şey vardı, yüzeyin hemen altında pişmanlık duyan bir şey, ama o bunu fark edemeyecek kadar kafasındaki görüntülere dalmıştı.

"Öldüğünü sanıyordum," dedi. "Ne oldu?"

Kulakları bir silah sesi duydu ve zihninde olduğunu fark etmeden önce hızla etrafına bakındı. "Bir trendeydik." Sığır vagonlarındaki sıcaklığı hatırladı. O kadar soğuktu ki damarlarındaki kan acı veren bir buza dönüşmüştü ve karısıyla kızının dudaklarının maviye döndüğünü, tenlerinin Sibirya'nın çorak topraklarındaki kardan daha beyaz olduğunu izlemişti.

"Bolşevikler her yerdeydi," dedi, "kaçan tüm Beyaz Rusları durduruyorlardı. Bütün adamları trenden indirdiler ve ..." Yüzünü buruşturdu ve ağızındaki ölüm tadından kurtulmak için kendine bir sigara daha yaktı.

"Onları vurdun mu?" Olga sordu.

Başını salladı. "Ben şanslı olanlardan biriydim. Danimarkalı olduğum için onun yerine beni bir çalışma kampına attılar." Sigarasını sertçe çekti. "Şanslı," diye tekrarladı acı acı. "Bu kelimeyle ne kastettiğinize bağlı, değil mi?"

"Peki ya karın ve kızın? Onlara ne oldu?" "Onların da öldürölmüş olacağını düşünmüştüm."

"Ama şimdi kızınızın hayatta olduğunu duydunuz?"

"Evet." Geniş gülümsemesi her ikisi için de sürpriz oldu. "Adı Lydia."

Otuz dört

ALEXEI GEÇ YATTI. BACAKLARI ACIDI, CİLDİ KAŞINDI. BİR KADIN Yüzünde yaralar ve elinde bir süpürge ile onu kıllarıyla dürtükledi.

"Kalk! *Kozel!* Hemen dışarı."

Aleksey kendi pis kokusunun farkında olarak giyinik bir şekilde yataktan kalktı ve yatakhaneinin dün gece kalanlardan çoktan boşaltılmış olduğunu gördü. Kurallara göre gündüz saatlerinde kimsenin içeriye girmesine izin verilmezdi. Bu saatler kışın merhamet edilecek kadar kısaydı. Zemin kattaki karo döşeli koridordan tek kişilik banyoya doğru ilerliyordu ki soğuk bir hava akımı ana kapının açıldığını işaret etti ve arkasından gelen bir ses dikkatini çekti.

"*Tovarishch!*"

Döndü. Uzun paltolar giymiş, kafalarına kürklü *şapkalar* geçirmiş üç adam ön kapının hemen önünde durmuş ona bakıyorlardı. Resepsiyon masasının arkasındaki uyuşuk kapıcı onlara nefretle baktı ama hiçbir yorum yapmadı ve Aleksey bir an telaşlandı. Bu kesintiden sıkılmış gibi kollarını göğsünde kavuşturdu ve ağzını sıkı bir çizgi haline getirerek olduğu yerde kaldı.

"*Baba?*" diye cevap verdi.

"Bizimle gelmeni istiyoruz."

Alexei'nin aklı karıştı. OGPU ajanları. Öyle olmalıydılar. Tek düşünebildiği buydu. Gizli polis. Hiç beklemediğiniz bir anda, özellikle de etrafta buna tanıklık edecek çok az insan varken peşinize düşerler. Bir şekilde onun izini bulmuşlardı. Şimdi de onu tutuklamaya gelmişlerdi. Sosyal kökenleri yüzünden mi? Sadece aristokrat bir aileden geldiği için mi? Yoksa başka bir şey mi vardı? Aklına hemen Antonina geldi. Ona ihanet mi etmişti? Dilinin arkasına acı bir tat geldi çünkü

ona güvenebileceğine inanıyordu. Kendisine bile yardım edemezken babasına nasıl yardım edebilirdi ki? Omuzlarını gevşemeye zorladı ve yüzüne bir tür gülümseme yerleştirdi.

"Peki, *tovarishchi*, neden seninle gitmek isteyeyim ki?" diye sordu kolayca. "Şu anda meşgulüm. Belki başka bir zaman."

Koridorda bir adım uzaklaştı ama onlara sırtını dönmedi. Şaşırtıcı bir şekilde, etin tadına bakmak isteyen bir kurt sürüsü gibi peşine takılmak yerine, ana kapının yanında öylece şaşkın şaşkın durdular. Fayanslar boyunca dört adım daha attı ve banyo kapısını iterek açtı.

"Elbette yoldaş," dedi üçlünün önündeki uzun ceketli kibarca. "Ne zaman uygun olur?"

Alexei durdu, eli hâlâ kapının üzerindeydi. *Uygun mu?* OGPU ne zamandan beri senin *rahatına* göre bir şey yapıyor? Kapıyı bıraktı, koridor boyunca geri gitti ve davetsiz misafirleri daha yakından inceledi. Kendisinden büyük değillerdi, yirmili yaşların ortalarındaydılar, biri kısa boylu ve tombuldu, diğerleri daha uzun boylu ve zayıftı, bıyıkları aynıydı. Hepsinin gözleri onu tedirgin ediyordu.

"Kimsin sen?" diye sordu.

"Dün gece tanıştık." Konuşan uzun boylu figürlerden biriydi.

"Dün gece mi?"

"*Baba*. Beni hatırlamıyor musun?"

Sonra aklına geldi ve tembelliği yüzünden açlıktan ölmek üzere olan beynine lanet okudu. Bıyıklar. Tabii ki, tıpkı *pakhan* dedikleri, ağzının her iki yanında sarkıklık olan adam gibi.

"Elbette biliyorum. Söylesene, bugün nasıl?"

"Daha iyi."

"Buna sevindim. İyileşmesi için ona iyi dileklerimi iletin."

"Seni görmek istiyor."

"Şimdi mi?"

"Şimdi." Adam durakladı ve isteksizce ekledi, "Eğer uygunsa. Onunla eklemek yemeye gelip gelmeyeceğinizi soruyor."

Aleksey rahatlayarak güldü, üçlüyü huzursuzca karıştıran güçlü bir kahkaha.

"*Baba*," dedi. "Ona evet de."

EKMEK VE TUZ.

Aleksey daireye girdiğinde onu karşılayan tepsideki siyah ekmek parçasını aldı ve tuz dolu kaseye daldırdı. Rusya'da ekmek ve tuz, sadece ekmek ve tuzdan çok daha fazlasını temsil ederdi. Misafirperverlik anlamına gelirdi. Hoş geldin demekti. Ekmek ve tuzla yaşayabilirdiniz. Tepside onların yanında ağzına kadar votka dolu bir shot bardağı duruyordu. Bardağı eline aldı, bir dikişte devirdi ve midesindeki örümcek ağlarını yaktığını hissetti. Zihni harekete geçti ve ilgiyle etrafına bakındı. Daire eski ve yeninin tuhaf bir karışımıydı. Duvarlarda, özenli çerçeveler içinde, hepsi farklı erkeklerin portreleri olan ağır yağlıboya tablolar asılıydı. Keskin gözlemci gözler her birinden ona bakıyordu. Aile portreleri mi? Olabilir. Aleksey bir an için kendi atalarının Petersburg'daki villalarının büyük merdivenlerini süsleyen ve çocukken onu korkutan ağır tablolarını hatırladı. En azından bunlardan bazıları gülümsemeyi biliyormuş gibi görünüyordu. Buna karşılık mobilyalar yeni ve kullanışlıydı, resimlerle uyumsuz görünen sade, ağartılmış bir çamdı, ama her şey temizdi ve

Geniş oturma odasını ayrı bölümlere ayıran bir perde yoktu. "Bu taraftan, *pozhalusta*."

Alexei üçlünün tombul olanını takip ederek bir koridora girdi ve sanki başka bir yerden gelmiş gibi görünen, eski bir pirinç kolu olan ağır bir kapıya yöneldi. Kilise gibi bir yerden. Yumuşak görünümlü parmak eklemleri kapıyı çaldı.

"Baba?"

"*Pakhan*, dün geceki yoldaş elimde." "İçeri gel, lanet olası."

Tutkulu bir adama ait olan bir odaya girdiler. Perdeler yarı kapalı olmasına rağmen, havada loş ve tozlu bir güneş ışığı şeridi odanın içindekileri açığa çıkarıyordu. Kanatlar çırpınıyor gibiydi, tüyler kıvılcı kıvılcı parlıyor, gözler mısır sarısı parlıyordu. Her yer kuşlarla doluydu. Alexei gözlerini kırıştırdı ama kuşlar hareket etmedi. Hepsi doldurulmuştu. Cam kubbelerin altına hapsolmuş, tüyleri kararana ve toza dönüşene kadar yosunlu dallarda poz vermeye mahkum edilmiş havanın zarif efendileri. Alexei bir sarsıntıyla kendi babası Jens Friis'i hayal etti, hapsedilmiş, uzun yıllar boyunca tuzağa düşürülmüş, uçamamıştı.

"Hoş geldin, dostum."

Kelimeler derin bir gümbürtüydü. Dut kırmızısı perdeler ve kar yığınları gibi üst üste yığılmış uzun beyaz yastıklarla süslenmiş büyük, sayvanlı bir yataktan geliyorlardı. Yastıkların ortasında, dün gecenin solgun ve şiş yüzü derinlere gömülmüştü.

"Günaydın, yoldaş. *Dobroye utro*," diye neşeyle selamladı Aleksey onu. "Umarım kendini daha iyi hissediyorsundur."

"Kendimi kanlı bir deve tarafından tekmelenmiş gibi hissediyorum," derken ev sahibi yüzünü buruşturdu ve bıyıkları canlı bir şey gibi kıvrıldı.

"Bir doktora göründün mü?"

Alexei'nin dirseğindeki genç adam, "*Pakhan*'ın her zamanki ilaçları var," diye gönüllü oldu, "ama doktor çağırmamıza izin vermeyecek kadar inatçı."

"Git buradan, Igor. Beni rahatsız ediyorsun." Ama bunu, sözlerini yalanlayan sevecen bir gülümsemeyle söylemişti.

"*Pakhan*, sanmıyorum ..."

"Git."

Igor, Alexei'ye baktı.

"Merak etme," diye ısrar etti yaşlı adam, "bu kişi buraya bana zarar vermek için gelmedi. Ya sen, yoldaş?"

"Hayır. Tabii ki hayır."

"Güzel. O zaman bizi yalnız bırak, Igor."

Tombul yüzü endişeyle buruşmuştu ve Alexei genç adamın bir okul çocuğuymuş gibi kovulmaktan pek hoşlanmadığını hissetti. Yine de başka bir itirazda bulunmadan çıktı, sadece kapıyı gereğinden biraz daha sert kapattı.

"Buraya gel, dostum."

Aleksey yatağa yaklaştı. Bir yabancının huzurunda garip bir şekilde mahrem bir hareket gibi geldi ona ve çarşafların kokusunu, yaşlanan boğazın dibindeki mavi damarları fark etti. Daha yakından baktığında, kullanmayı seçtiği sestten çok daha kırılgan bir adamla karşılaştı. Gri saç telleri, etli olmasına rağmen kendi üzerine çökmüş, yarıklara düşmüş ve koyu renk gözlerinin etrafında toplanmış olan yüzünden ciddi bir şekilde geriye doğru kazanmıştı.

"Ben ölmüyorum," diye açıkladı hasta adam huysuzca.

"Bunu duyduğuma sevindim. Ama ikna etmeniz gereken kapının diğer tarafındaki arkadaşlarınız, ben değil. Onlar dışarıda senin tabutunu yontuyorlar."

Şimdi."

Adam güldü, öyle bir kahkaha attı ki, sanki geceliğinin altı ağrıyormuş gibi elini göğsüne sürttü. "Adın ne yoldaş?"

"Alexei Serov."

"Alexei Serov, bana pek koruyucu melek gibi görünmüyorsunuz ama dün gece sizi o sokağa soktuğu için Tanrı'ya şükrediyorum, özellikle de akşam için arkadaşlarımı kovmuşken." Ağzı yüzünü buruşturdu. "Bu deneyim bana gelecekte genelevlerden uzak durmayı öğretecek."

Aleksey yatağın yanındaki sandalyeye oturdu ve gülümsedi. "Yollarımız kesişti dostum. Doğru zamanda oradaydım. Şimdi arkadaşlarınla güvendesin, o yüzden tekrar iyileş."

"Niyetim bu." Elini Aleksey'e uzattı. "Maksim Voshchinsky'nin içten teşekkürlerini kabul edin."

Aleksey elini sıktı. Elini şaşırtıcı derecede sağlam hissetti ve bunu sağlayan irade gücüne saygı duydu. Ama gözleri geceliğin kolunun yukarı kalktığı ve kaslı ön kolun kısa bir süre görüldüğü yere takıldı. Orada gördüğü şey kalp atışlarını yavaşlattı. Voshchinsky elini bir kez daha geri çekmeden önce kısa bir anlık bir bakıştı bu, ama Alexei'ye bunun uzak durması gereken biri olduğunu söylemeye yetti.

Voshchinsky'nin kapüşonlu gözleri Alexei'nin görünüşünü yavaşça inceledi. "Sizin gibi kirli ve pejmürde insanların çoğu, Yoldaş Serov, kusura bakmazsanız, saatimi cebine, cüzdanımı eline koyar ve beni buzun üzerinde tek başıma ölüme terk ederdi."

Aleksey ayağa kalktı. "Herkes böyle değildir," dedi kibar bir selamla. "Ama şimdi dinlenmelisin. Kendini yorma. İyileştğinizi görmek beni mutlu ediyor. Yoldaş Voshchinsky, size iyi günler dilerim."

Kapıya doğru yürüdü, kış ışığının parıldadığı bu odadan çıkmak için sabırsızlanıyordu. Adamın sığ nefes alışının sesi onu takip etti.

"Bekle."

Alexei durakladı.

"Yoldaş Serov, başka bir yerde olmak için bu kadar aceleniz mi var?" "Hayatta hiçbir şey durağan değildir, dostum."

Gri kafa tekrar başını salladı, sanki çok ağırmış gibi boynunun üzerinde hafifçe sallanıyordu. "Biliyorum." Gülümsedi, dudaklarında kısa bir bağışlayıcı seğirme oldu.

"Özellikle de gençken." Sözlerindeki hüznün kuru yapraklar gibi hışırdadı ve bir elinin parmakları yavaşça açılıp çarşafın üzerinde esnedi, sanki Alexei'yi kavramaya çalışıyormuş gibi bilinçsiz bir hareketti. Ya da belki hayata. "Ama henüz gittiğini görmeye hazır değilim."

"Senin arkadaşların var."

"Evet, bu doğru. Onlar iyi arkadaşlar. Şikayet edemem. Ben ne dersem onu yapıyorlar."

Aleksey sessiz bir tıkırtıyla kapıyı açtı. Dışarıda, cilalı tahtaların üzerinde üç adam duruyordu ve onu kapıda görünce üçü de bir adım öne çıktı. İçeride ne konuşulduğunu bilmek istiyorlardı ama o anda oradan uzaklaşıp pirelere ve babasını bir daha asla görememe ihtimaline geri dönebilecekken, kendi içinde bir değişim hissetti. Felanka'daki köprüde kendi küstahlığı yüzünden Jens Friis'i özgür bırakacak kapıları açacak her şeyi kaybetmişti. Ama şimdi ölü kuşların ve hasta adamın bulunduğu garip odadan uzaklaşmasına izin veremezdi. Bu kez kibrini yutmalıydı. Diz çökmeli. Risk almalı.

"Dinleniyor," diye duyurdu Aleksey. Sonra bir kez daha yatak odasına girdi ve kapıyı usulca arkasından kapattı.

"Ee?" Ses yataktan geldi.

"Arkadaşlarının senin dediklerini yaptığını söylüyorsun. Hayatını kurtardığım için benim dediğimi yaparlar mı? Bana bunu borçlu olurlar mı?"

Voshchinsky kaşlarını çatı, kalın kaşları temkinli bir şekilde büzüldü. Aleksey sandalyeye döndü ve oturdu.

"Maksim," dedi, "birçok arkadaşın var."

Adamın elini kendi elinin içine aldı, derinin altında yılan gibi uzanan damarlara dokundu ve geceliğin kolunu ön koluna doğru kaydırды. Altında daha fazla yılan kıvranıyordu, siyah olanlar. İkisi bir huş ağacının ince iskeletinin dibinde sürünüyordu, gözleri kırmızı, dişleri bıçak ağzı gibi keskindi. Altlarında özenli bir italik yazıyla üç isim yazılıydı: *Alisa, Leonid, Stepan*.

"Güzel bir dövme," diye yorumladı Alexei.

Maksim Voşçinski diğer elinin parmaklarıyla ağacın gövdesine sevgiyle dokundu. "Bu benim Alisa'mdı, oğullarımın annesi, ruhu şad olsun."

"Maksim, konuşmalıyız. *Vory* hakkında."

Hasta adamın gözleri kısıldı ve sesi sertleşti. "*Vory* hakkında ne biliyorsun?"
"Onlar Moskova'nın suçluları." "Yani?"
"Ve dövmeleri var."

Otuz beş

LYDIA, İsa Mesih'in Katedralinin Basamaklarında Duruyordu

İnce güneş ışığında Kurtarıcı. Moskova Nehri kayarak geçiyordu, yüzeyindeki erimiş gümüşün üzerinde tekneler sallanıyordu ve beklediği bir saat içinde yirmi iki tane saymıştı.

"Alexei," diye mırıldandı, "daha fazla bekleyemem."

Bugün buna gerçekten inanmıştı. Onun geleceğine. Liev'e, "Kardeşim orada olacak," dediğinde, ilk kez onun kocaman gülüşünden rahatsız olmamıştı çünkü artık Aleksey'in Felanka'da bıraktığı mektubu aldığından ve onu tekrar görmek istediğinden emindi. Katedralin mahzenindeki mezar taşları kadar katı ve soğuk olan midesindeki ölü bir ağırlığı kaldırmıştı. Geniş merdivenlerinde yalnızdı. Sokakta dolaşan ya da kaldırırda yürürken adımlarını yavaşlatan kimse yoktu. Herkes normal bir şekilde kendi işine bakıyor gibiydi: şişman bir köpeği olan yaşlı bir adam, elinde file çantası olan genç bir kadın ve her iki elinden sarkan birer çocuk. Lydia dikkatle sokağı inceledi. Gözetleniyor olmanın ürpertisini üzerinden atmak zordu.

Yirmi dakika sonra kimsenin onu izlemediğine ikna olmuştu ama yine de Moskova'yı dolambaçlı bir yoldan geçmeyi planlıyordu. Önce atlı arabalardan birine binecekti, at hâlâ yazlık şapkasını takıyordu, kulakları meraklı gelincikler gibi samanların arasından görünüyordu, sonra tramvaya binecekti, dükkânların arasından geçecekti, yan kapılardan girip çıkacaktı, bir tramvay daha, bir dükkân daha, yaya olarak son bir umutsuz atılım. Sonra park. Her şeyi planlamıştı.

LYDIA SON DÜZLÜĞÜ KOŞMUŞTU VE KALBI

Boğazında bir yerde. Yol boyunca ilerledi, her şey

Etrafı o kadar parlaktı ki güneş ışığına karşı gözlerini kısmak zorunda kaldı. Yolun her iki yanında dantelli kar katmanlarıyla süslenmiş tertemiz çimler uzanıyordu. Pürüzlü kenarlar patikalar ve çimenlikler arasındaki sınırları belirliyordu, sanki kara toprak beyaz örtüsünün altından dışarıdaki sıcaklığı test etmek için uykulu bir köstebek gibi dışarı bakıyordu. Lydia adımlarını hızlandırdı. Onu göremiyordu.

Parka Krymsky köprüsünün ucundan girmişti ama Chang An Lo başka bir yönden de yaklaşabilirdi. Başını çevirip aramaya devam etti. Yıllar önce alan, leş yiyicilerin geceleri sinsice dolaştığı ve başıboş köpek sürülerinin inlerini kazıdığı büyük bir eski metal hurda yığınıydı, ancak alan önce Tarım Sergisi için temizlendi ve düzleştirildi, ardından 1928'de Kültür ve Eğlence Merkez Parkı'na dönüştürüldü.

Herhangi bir kültür belirtisi göremiyordu ama insanlar kesinlikle boş zamanın avantajını kullanıyordu. Güneş onları keskin soğuk havanın içine çekmişti; kundaktaki adamlar kol kola geziniyor, çocuklar sıkışık yaşam alanlarının sınırlarından kurtulmuş kedi yavruları gibi koşuşturuyordu. Atletik görünümlü bir adam, hepsi de Genç Öncüler üniforması giymiş, Komünist kırmızısı atkıları olan ve kar üzerinde kızılgerdan kuşları gibi parlayan beş erkek çocuğa top atıyordu. Bir babanın çocuklarıyla oynaması ne kadar sıradan bir manzaraydı ama Lydia keskin bir kıskançlık duygusuna kapıldı ve bir türlü kurtulamadığı bu zayıflık yüzünden kendinden nefret etti.

Her adımda güvenini kaybederek parkta, vadideki zambakların elektrik lambalarının yanından ilerledi. Her şey yanlıştı. Park, buluşma yeri olarak öne sürdüğünde hiç de beklediği gibi değildi. Kendi cehaletine lanet okudu. Ağaçlar ve karışık çalılıklar olacağını, mahremiyet sunacağını ve iki kişinin gözlenmeden konuşabileceği gölgeli kuytular olacağını hayal etmişti ama Central Park of Culture and Leisure henüz yeniydi, geniş boş çim alanları ve çiçek tarhları kar altında çoraklaşmıştı, ağaçlar yeni dikilmişti ve kendisinden daha uzun değildi. Chang An Lo'nun burada olmadığını anlaması uzun sürmedi.

Bu farkındalık kafatasının içine buz gibi keskin bir şekilde girdi. Gözlerini kapattı, güneş ışığının parmakları kirpiklerinde neredeyse sıcaktı. *Düşün, düşün.*

Neredesin, aşkım?

Sessizce nefes aldı. Düşüncelerini serbest bıraktı. Zihnindeki bir şey çözüldüğünde, yanlış şeyi aradığını anladı. Yavaşça

Bu kez boş zamanlarında Moskovalılar yerine etrafı tarayarak adımlarını geri attı ve başladığı yere döndüğünde tabelayı gördü. Gülümsedi ve rüzgârın bir fısıltısının saçının bir telini karıştırdığını hissetti. İşaret küçük bir taş yığınıydı, o kadar küçüktü ki zar zor fark ediliyordu. Ama Lydia biliyordu. Hiç şüphesiz biliyordu. O ve Chang Çin'de ayrıldıklarında, Kertenkele Deresi denilen bir yerde birbirlerine mesajlar bırakmışlardı ve bu mesajlar bir taş yığınının altındaki bir kavanoza gömülmüştü. Burasının yeni Kertenkele Deresi olduğunu fark etti.

Çömeldi ve taşları tırmaladı. Minyatür çardak, çiçek tarhlarından birinin bir köşesine, toprağın buzdan kabuğunun altında çok sıkışmadığı bir yere yerleştirilmişti. Parmaklarının altında hızla parçalandı ve küçük bir deri kıvrımı buldu. İçinde bir kâğıt parçası vardı. Narin siyah harflerle altı kelime yazılıydı: *Semenov Ulitsa'nın sonunda*. Dünyasını değiştiren altı kelime.

Hızla etrafına bakındı ama hiçbir şey değişmemişti. Bisikletini süren genç bir kadın, yaşlı bir çift, kanatları güneş ışığında yağlı siyah bir renkte çırpınan sığırcık sürüsüne konfeti gibi kırıntılar atıyordu. Lydia küçük yığını tekrar bir araya getirdi, ayağa kalktı, parmaklarını paltosuna sürttü ve kâğıdı cebinin derinliklerine soktu. Eli kâğıdı bırakmadı ama orada, kâğıdın etrafında kıvrılmış bir şekilde duruyordu. Bir kez daha patika boyunca sabit bir tempoda yürümeye başladı ama ayakları beklemek istemedi. Hızlandılar, adımlarını uzattılar ve o daha onları durduramadan koşmaya başladılar.

SEME NOV CADDESİ NEHRE YAKINDI. İÇİNDE

Şehrin GÜNEY kısmı, Lydia'nın Rusya'daki yolculuğu sırasında trenden gördüğü köylerden birinden doğrudan nakledilmiş olabilirdi. Evler basitti, yamalı ve yosunlu çatıların altında farklı açılarla eğilmiş tek katlı ahşap binalardan oluşuyordu.

Yol çukur ve toprak karışımından başka bir şey değildi ama bugün insanlarla dolup taşıyordu. Bir sokak pazarı yürüyüş yolunun çoğunu doldurmuş, mallar yere atılmış hasırlar üzerinde sergileniyordu. Bir tezgâhta düzgün sıralar

Her biri bir önceki sahibinin yaşamına göre şekillendirilmiş ikinci el botlar, kâğıt çiçekler ve paslı metal kelepçe ve rondelalardan oluşan kovalar arasında itişip kakışıyordu. Tüccarların hiçbirinin ruhsatı yoktu. Polis onları kontrol etmeye gelse, dilin üzerindeki buzdan daha hızlı eriyip giderlerdi. Lydia tüm bu hareketlilik için minnettardı. Cadde boyunca fark edilmeden ilerledi.

"Elma mı? İyi, temiz elmalar mı?" "Hayır."

Bir kadın burnunun dibine buruşuk sarı bir elma atmıştı. Bu sabah oğlan için pişirdiği bir lokma *kashadan* beri bir şey yemediği için cazip gelmişti. Kadın başörtüsünün altında zayıf ve yorgun görünüyordu ama herkes de öyleydi. Her şey böyleydi. Yanında iki dokuma sepet duruyordu, birinde elmalar, diğerinde fındıklar vardı, ikisi de üzerlerine örtülmüş yün bir şalla soğuktan korunuyordu. En iyi örneklerden bir avuç dolusu, gelip geçenleri cezbetmek için üstte duruyordu.

Lydia bir anlık dürtüyle elmalardan ikisini kaptı ve cebindeki azalan erzaktan on kopek uzatıp yolun çıkmaza girdiği yere doğru hızla ilerledi. Yolun ötesinde, Moskova Nehri'nin tembel bir kıvrımıyla iç içe geçmiş, yabani, çalılık bir arazi uzanıyordu. İlkbaharda bataklık olacaktı gibi görünüyordu, muhtemelen bu yüzden üzerine inşaat yapılmamıştı, ama şu anda zemin demir gibi sertti ve parlayan karın içinden parmak gibi çıkan kahverengi dikenli otlarla kaplıydı.

Lydia yola koyuldu. Bir tarafta kirli beyaz bir sirk çadırının beklenmedik görüntüsüyle irkildi, bayraklar en tepedeki sırtta gönülsüzce dalgalanırken, nehre doğru huş ve kızılâğaç ağaçları ve kışın bile yoğun bir örtü oluşturan çalılardan oluşan bir labirent vardı. Chang An Lo'yu göremiyordu. Henüz göremiyordu. Ama onun burada olduğunu biliyordu, tıpkı bir sonraki nefesinin önündeki havayı beyazlatacağını bildiği gibi.

Patika yoktu, bu yüzden kar ve kırılğan çimenlerin üzerinde düz bir çizgide yürüdü, huş ağaçlarına doğru ilerlerken ayaklarının altında çıtırdadı. Çıplak dalları, gökyüzünün ürkütücü mavisine karşı soluk örümcek bacakları gibi uzanıyordu ve içinde bir şeylerin titrediğini hissetti. Ya değiştiyse? Ya hiçbir şey aynı değilse? Ya bu sefer ona ulaşamayacağı kadar uzağa gitmişse? Boğazının arkası bakır tadı alıyordu ama dudakları farkında olmadan genişçe gülümsüyor, yanakları soğuğa rağmen kızarıyordu.

İnce ağaç gövdelerinin arasına girdi ve gölgelerin arasında sıcaklık aniden birkaç derece düşse de vücudunun ısısının yükseldiğini hissetti. Ceketinin düğmelerini çözdü. Gözleri çalılıkları taradı ama gördüğü tek canlı, başını aşağı yukarı sallayarak ona bakan gri yüzlü bir karga oldu. Ormanlık şeridin içine doğru ilerledi, gizlenmenin en kolay olacağı en karanlık noktalara doğru ilerledi. Her birkaç adımda bir durup dikkatle dinliyordu. Ama tek duyabildiği uzaktaki su şırıltısı ve dallardaki rüzgârın uğultusuydu.

Yine de aniden orada, tam önündeydi. Uzun ve ince, huş ağaçlarının benekli gövdeleri gibi zarif. Ona bakışında da aynı kasıtlı durgunluk vardı. Ayak seslerini, çalılıkların hışırtısını duymamıştı ama şimdi onun nefesini duyabiliyor, dudaklarından çıkan beyaz izleri görebiliyordu ve nefesi kendi nefesi kadar hızlı geliyordu.

"Lydia," dedi fısıltıyla.

Konuşmadı. Yine onun yüzüne, dolgun ağzına, güzel badem gözlerine bakıyordu. Uzun, güçlü boğazına ve alnından geriye doğru taranmış, ipeksi ve siyah saçlarının çizgisine. Hazırladığı tüm sözcükleri dilinden çaldı. Elini uzattı. Adam bir hayalet olabilirdi ve bu da her gece ona eziyet eden ve onu kışkırtan rüyalardan biri olabilirdi. Yatağında uyuyor olabilirdi, Liev Popkov perdenin diğer tarafında bir hipopotam gibi esniyor olabilirdi.

Adam onun yanağına dokundu. Parmakları orada durdu ve kadın parmaklara yaslandı, başının ağırlığı avucunun içindeydi. Dudaklarından bir mırıltı kaçtı, içinin derinliklerinden gelen sözsüz bir iç çekiş ve adam hiç uyarmadan kollarını ona doladı. Onu göğsüne o kadar sıkı bastırdı ki ikisi de nefes alamadı. Eliyle şapkasını çıkarıp yere bıraktı ve başının arkasını kavradı, parmakları saçlarının yoğun dalgalarında gezindi. Ciğerlerinden hafif bir inilti yükseldi ve şakağının derisini okşadı.

Öylece durdular. Söz yok. Öpücük yok. Selamlaşma yok. Nerede olduklarının farkında olmadan ve bir tarla faresinin ayaklarının yanından geçip siyah balçığın üzerinde patırdarak ilerlemesine neden olacak kadar uzun süre hareketsiz kaldıklarında, Chang An Lo başını geriye eğdi ve ona gülümsedi.

"Lydia," dedi tekrar, "ruhumu bana geri getirdin." Onu öptü. Onun nefesini içine çekti, dilini tattı. Ona duyduğu açlığın farkına vardı. Teninin yeniden canlandığını hissetti, oysa o ana kadar ölü olduğunu bile fark etmemişti.

KOLLARINI BİRBİRLERİNİN BELİNE DOLAYARAK YÜRÜDÜLER, Kalçaları birbirine değiyor, kemiklerinin ve kaslarının iki yerine tek olmayı yeniden öğrendiğini hissediyorlardı. Yamalı çimenlerin ve çiğnenmiş karların üzerinden geçerek insanların etrafta dolaştığı sirk çadırına doğru döndüler.

Biraz önce Chang'ın paltosunun üzerine oturduklarında, ağaçların arasından süzülen güneş ışığında, deri pantolonlu bir adam ve hepsi de ince yapılı dört çocuk, çalılıkların arasından odun toplamaya gelmişti. Esmer çocukların yardımıyla topladığı odunları sırtında deri bir kayışla tuttuğu bir yığın haline getiriyordu. Renkli kıyafetlerinden ve parlak boyun atkılarından Lydia onların sirkini bir parçası olduğunu tahmin etti. Chang parmağını Lydia'nın dudaklarına götürdü. Parmağı temiz ve taze kokuyordu ve Lydia onun küçük parmağının olduğu yerdeki yaralı et düğümünü öptü. Adam onları görmemişti bile ama varlığı mahremiyet duygusunu ortadan kaldırmaya yetmişti, bu yüzden ayağa kalktılar, Lydia'nın şapkasını aldılar ve isteksizce ağaçların arasından çıktılar.

"İyi görünüyorsun Lydia. Bunu görmek kalbimi mutlu ediyor."

"Canlı görünüyorsun." Yan gözle ona baktı. "Bunu görmek beni memnun ediyor."

Gülümsedi, unutamadığı o yavaş içten gülümseme.

"Çin'deki savaş nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Anlatacak ve soracak çok şey var," dedi ona doğrudan cevap vermeden, yürürken kolu onu yanında tutuyordu. Adam adımlarını onunkilere göre kısalttı; o da kendi adımlarını onunkilere göre uzattı.

"Nasıl Çin heyetinin bir parçası oldunuz?" gibi sorular. "Peki Rus bozkırlarındaki yolculuğunuzda neler oldu?" "Pek bir şey olmadı."

"Lydia, bunu gözlerinde görebiliyorum. Olanları."

Adımları bir kar parçasının üzerinde duraksadığında, bakışları birbirlerine sabitlendi.

"Peki ya Kuan?" Lydia sessizce sordu. "O da delegasyonunuzun bir parçası mı? Yoksa hayatınızın bir parçası mı?"

"Peki ya kurt gözlü Sovyet subayı? O da sizin fazla bir şey yok mu?"

Birbirlerine gülümsediler ve konuyu kapattılar. Onunla ilgili her şeyi hatırladığını sanıyordu ama yanılıyordu. Onunlayken nasıl değiştiğini, damarlarındaki kanın ve kafasındaki düşüncelerin nasıl yavaşladığını hissettiğini unutmuştu. Olmak istediği kişiye daha çok benzemeye başlamıştı.

"Soru sormak yok," dedi.

Kadın başını salladı.

"Sonra görüşürüz."

Onun saçlarını öptü. "Daha sonra olacak."

Sirk çadırına doğru ilerlediler, hareketleri birbirinin ritmiyle uyumluydu ama adamın ona *daha sonra da* birlikte olacaklarına dair güvence verme ihtiyacı hissetmesi, kadının kafasında anında şüpheler uyandırdı. Boğazı düğümlendi ve aniden gelen gözyaşlarına karşı koydu. Yanlış giden neydi? Burada Chang An Lo ile birlikteydi, Chang An Lo'nun kolu beline dolanmıştı, Chang An Lo'nun kaburgaları Chang An Lo'nunkilerle aynı anda yükselip alçalıyordu, Chang An Lo'nun uzun kalça kasları yürürken Chang An Lo'nunkilerin yanında uzayıp kısalıyordu ve İngilizce konuşuyorlardı. Günlerdir, aylardır özlemini çektiği her şey buydu. Peki sorun neydi?

Kelimelerdi. Aralarında bir çentik varmış gibi hissediyorlardı. Sanki bedenleri hatırlıyordu ama dilleri unutmuştu, artık paylaşacak kelimeleri bulamıyorlardı. Başını adamın omzuna yasladı, kulağı adamın köprücük kemiğinin güçlü çizgisindeydi. *Kelimeleri görmezden geldi. Soruları görmezden gel. Onun yerine kalp atışlarını dinledi.*

Çadıra yaklaştıklarında çadırın bir tarafı rüzgârda kırbaç şakırtısı gibi gürültülü bir şekilde sallandı ve kısa vatkalı ceketli, yırtık lastik çizmeli bir adam elinde tahta bir tokmak ve bir avuç demir kazıkla dışarı çıktı. Yere diz çöktü ve brandaya bağlı ip halkalarından birini buz tutmuş toprağa çakmaya başladı.

"Hiç hayvan var mı?" Chang Rusça sordu. "Arka tarafta." Sirk adamı başını kaldırmadı. "*Spasibo.*"

Bu soru Lydia'yı şaşırttı. Onun hayvanlara ilgi duyduğunu bilmiyordu. Çin'deki evinde ona evcil tavşanını gösterdiğinde onu yemek istemişti. Bu anı onu gülümsetmişti. Halatların üzerinden geçtiler ve çadırı çevreleyen ve arka taraftaki bir sıra vagona giden çamurlu yolu takip ettiler. Araçlar büyük renk sıçramalarıyla boyanmış, üzerlerinde sirk gösterileri desenleri vardı - kırbacını kıvıran bir aslan terbiyecisi, bir balerin

At sırtında baş aşağı duran kamyonların çoğu kapalı olsa da birkaçının yan tarafları, içindeki kafesleri ortaya çıkarmak için geriye doğru tutturulmuştu. Halkın çok yaklaşmasını engellemek için kafes parmaklıklarının önünde birkaç metre uzanan bir halat çit bulunuyordu.

Lydia nedenini anlayabiliyordu. "Bak," dedi, "aslanlar."

Kafeslerden birinde iki dişi aslan tembellik ediyordu, büyük kare kafaları ön pençelerine dayanmış, kahverengi gözleri yarı kapalı, tüyleri soğuktan korunmak için tüylü. Önlerinde meraklı bir grup insan toplanmıştı ama küçük bir çocuk babasını yan kafese doğru sürüklemeye çalışıyordu. Lydia Chang'e baktı. Onun da dikkati bir sonraki kafesteydi ve siyah gözlerinde daha önce olmayan bir şey vardı, kendini o ana odaklamış gibiydi. Karşıdaki kafese baktı; parmaklıkların ardında devasa bir erkek kaplan kasları gerilmiş bir halde duruyor, sarı gözleriyle cılız seyircilere meydan okurcasına bakıyordu. Son derece muhteşemdi. Lydia'nın midesini bulandıran dişlerini göstermek için sessizce hırladı. Chang'in kafese bir adım daha yaklaştığını fark etti.

"Tehlikeye doğru çekiliyorsun," dedi.

Vücudu hareketsiz kaldı. Kadın bunu gördü. Sanki kalp atışlarını kendi isteğiyle yavaşlatmış gibiydi. Dönüp ona baktı, parmaklıkların ardındaki vahşi yaratığa sırtını döndü ve uzanıp saçından bir tutam aldı ve alevler gibi parmaklarının arasından geçirdi.

"Ben sadece mecbur kaldığımda elimi ateşe sokarım, aşkım."

"Moskova'ya gelmek" -durdukları çorak araziye ve yorgun görünen çadırı işaret etti- "ve bugün buraya gelmek, bana öyle geliyor ki elini olduğu kadar başını da alevlerin içine sokmaktır."

Başını salladı, önce bir şey söylemedi ama siyah gözleri tekrar kaplana kaydı ve orada kaldı. Lydia hayvanı kıskanıyordu.

"Geldim," dedi usulca, "çünkü gelmek zorundaydım." "Mao Tse-tung emrettiği için mi?"

Kelimeleri görmezden gel.

Bakışları aniden tekrar kızın yüzüne kaydı. Neredeyse fiziksel bir dokunuşla saçlarını, yüzünün düzlemlerini, kulağının düzgün kıvrımını, ağzının dolgunluğunu okşadı.

"Geldim," dedi tekrar, "çünkü gelmek zorundaydım." Daha fazlasını istemedi.

Bunun yerine parmaklarını onunkilere doladı. "Moskova'da olduğumu nereden biliyordun?"

"Ben yapmadım. Rusya'da olduğunu biliyordum. Bu kadarı yeterliydi."

"Rusya büyük bir ülke, Chang An Lo," diye güldü. "Her yerde olabilirdim."

"Ama sen değildin. Burada, Moskova'daydınız, tıpkı benim burada olduğum gibi." "Evet."

Adamın elinin kendi elinin üzerinde sıkılaştığını hissetti. "Tanrılar sevdiklerine göz kulak olur."

Gülümsedi. "Şey, kesinlikle bana göz kulak oldular." Ona bir kaşını kaldırdı. "Peki karşılığında onlara ne söz verdin?"

"Hah! Lydia'm," diye gülümsedi, "beni çok iyi tanıyorsun. Haklısın. Aslında onlara dünyayı vaat ettim."

İkisi de güldü. Ayrı ayrı sesler aralarında yuvarlandı, onunki hafif ve alaycı, onunki alçak ama zevk dolu, havada asılı kalan tek bir nefeste birleşti. Rahatladılar. Ayaklarının dibinde bir gölge gibi duran gerginliğin, belirsizliğin bir kısmının şekilsiz bir bulanıklığa dönüştüğünü ve yerine başka bir şeyin daha parlak bir tonunun kaydığını hissetti. Bu güneş ışığı olabilirdi, parlak ve pırıl pırıl. Ama Lydia'ya katı bir şey gibi gelmişti. Mutluluk gibi hissettiriyordu.

ONLAR YÜRÜDÜ DIŞARI OF THE CIRCUS SAHA VE GERİ

Sokak pazarında, normal bir çift gibi kol kola girmiş, aldığı elmaları yiyordu.

"Şimdi lütfen söyle bana Lydia," diye sordu Chang, "babandan haberi alabilirdin mi?"

"Soru sormak yok
demiştik." "Biliyorum."

Onun titrediğini hissetti, sadece kolunda kıvrılmış duran parmaklarının arasından bir titreşim. Daha fazlası değil. Ama sabırla bekledi.

"Esir kampına gittik," dedi alçak bir sesle, "Felanka yakınlarında onun tutulduğu kampa, ama ..."

"Biz mi?"

"Evet, Liev Popkov benimle geldi, Kazak olan." Dudaklarında her zaman bir eğlence ifadesi olan o küçük kıvrımla ona baktı.

İçinde derinlerde bir şey. "Eminim onu hatırlıyorsundur."

"Elbette hatırlıyorum. Burada, Moskova'da mı?"

"Evet. O ve bir kadın arkadaşı benimle aynı odayı paylaşıyorlar." Güldü. "Her şey çok rahat."

Onu inceledi. Sözlerinin ardındaki kelimeleri dinledi. "Sovyet Rusya'nın" dedi, "kendi sorunları var. Lütfen Yoldaş Popkov'a selamlarımı iletin. Umarım sırtı hala Peiho Nehri kadar geniş ve güçlüdür."

Kadın yine güldü. "Evet," dedi, "Liev her zamanki gibi güçlü."

Chang büyük Kazak'la sadece bir kez karşılaşmıştı, gerçi *karşılaşmak* doğru bir kelime değildi. Çin'de Popkov, Lydia'nın sağlığına kavuşması için Chang'in hasta bedenini Junchow sokaklarında taşımıştı. Bu anı hâlâ zihninde kara bir lekeydi; içini utanç duygusuyla dolduruyordu. Onu güvenli bir yere taşımak için başka bir adamın bacaklarına ihtiyaç duymuştu.

"Ama babam artık o kampta değildi," diye devam etti Lydia. "Moskova'ya taşınmıştı. Alexei ve ben Felanka'da yollarımızı ayırdık."

"Alexei Serov?"

"Kardeşim," diye hızlıca işaret etti ve elmasını ısırıldı. Çok hızlı konuştuğunu biliyordu.

"Alexei Serov, burada mı?"

"Aramaya yardım etmek için benimle birlikte Rusya'ya geldi." Bozulmamış bir kar parçasına kasten bastı ve sanki dünyaya damgasını vuracakmış gibi net bir ayak izi bıraktı. "Jens Friis benim olduğu kadar onun da babası, unutma."

Saçlarının öne doğru salınmasına izin vererek yüzünün yan tarafını ondan gizledi ve adam saçlarını kaldırıp arkasındaki hüznü görmek istedi. Babası için hissettiği şey neydi? Bunun yerine yürümeyi bıraktı. Kıpırdamadan durdu, bir eli kızını tutuyordu ve kız hemen ona doğru döndü, dudakları ani değişim karşısında küçük bir şaşkınlıkla aralandı. Adam onu kendine çekti. Bu meçhul şehrin yorgun bir arka sokağında, ikisini de güneşin aydınlattığı bu toprak parçasında ortaladı ve bir koluyla onun narin belini kolayca sardı. Kadını o kadar yaklaştırdı ki, kadın ona doğru sertçe bastırdı, vücutları birbirine yapıştı, ceketinin altındaki göğüsleri adamın göğsüne yaslandı. Sokaktaki insanlar bir an için ona bakmış olsalar da kadın hiçbir şekilde direnmedi; sadece adamın şeklini kendisine aitmiş gibi benimsedi.

Parmağını alnının solgun ortasına vurdu. Şaşırtıcı derecede yüksek bir ses çıkardı ve kızın gözleri büyüdü.

"Sevgili aşkım," diye mırıldandı, "burada" -tekrar vurdu- "yalnızsın. Burada hepimiz yalnızız. Tanımadığın bir babayı ve yakın zamana kadar varlığından haberdar olmadığın bir erkek kardeşi kafanın içine tıkıştıramazsın. Ya da kalbine. Bir aile sadece kan bağından ibaret değildir, aynı zamanda güvendiğiniz kişilerden oluşur. Çin'de kan bağımız olmamasına rağmen benim ailem olan insanlar var."

Boğazının daraldığını, narin kemiklerinin yükselip alçaldığını gördü ve kalbi onun için kederlendi.

"Ben senin ailenim," diye söz verdi ona usulca.

Dudaklarından bir ses geldi, içinde derin bir yerden dökülen alçak, sözsüz bir ifade. Gözleri kış yağmuru rengini alana kadar karardı ve öne doğru eğilip başını onun boynunun çukuruna yasladı. Adam onun saçlarını okşadı, tanıdık kokusunu kokladı, saç telleri parmaklarının altında canlandı.

"Ama sen beni terk ettin," diye fısıldadı. Adamın buna verecek bir cevabı yoktu.

Otuz altı

LYDIA ÇOCUĞU HEMEN FARK ETTİ. KENARDA KAYIYOR

bir küme sakiniyle karşılaştı. Avlu derin bir gölge içindeydi ve aceleyle kemerin altından geçerken gözleri sokağın aydınlığından sonra kasvete alışmak için bir an bekledi. Zikzaklar çizerek şehrin bir ucundan öbür ucuna gitmiş, öğleden sonra güneşinin solmakta olan ışıkları arasında yılan gibi kıvrılan tramvay hatlarında sabırsızlıkla sırasını beklemişti. Çevredeki binalar öne doğru eğilmiş, siyah şekillerini avlunun kaldırım taşlarının üzerine sahiplenici bir şekilde bırakmış gibi görünüyordu ama Edik'in ince figürünü gözden kaçırmamıştı.

İçeri girdiğinde ona tuhaf gelen şey müzik ve kahkaha sesleriydi. Orada toplanan küçük kalabalığın kalbinden geliyordu bu ses, cızırtılı bir gümbürtü, onu gülümsetecek kadar komikti. Hemen anladı. Bir org öğretici. Bir laterna makinesini en son çocukken St. Petersburg'da, elini babasının elinin içine sokmuşken görmüştü ama hafızası bulanıktı ve daha onu canlandıramadan, papağana benzeyen bir ciyaklamayla avluda kahkahalar yükseldi. İnsanlar daha da yaklaştı ve çocuğun solgun saçlarının ayran kadar yumuşak bir şekilde içeri girdiğini gördü. Kalabalığın arkasındaki adama hafifçe dokundu, sanki daha fazlasını görmeye hevesliymiş gibi.

Lydia bir adım öne çıktı, Edik'in kirli ceketinin kolunu tuttu ve sertçe çekti. Ayakları buzun üzerinde süründü.

"Çekil üstümden ..." Gözleri faltaşı gibi açılmış bir halde arkasını döndü, kim olduğunu anladı ve sırtı. "*Privet*. Merhaba."

"Onu yerine koy."

Yüzündeki sırıtış kayboldu.

"Onu yerine koy," dedi
tekrar.

Bir an için sözsüz bir savaş yaşandı ve sonra kemiksiz omuzları çöktü. Sürünerek adama geri döndü ve kolayca

Çaldığı şey her neyse. Çocuk Lydia'ya bakmayı reddetti ama Lydia onun kolunu tekrar tuttu ve onu kapılarının önüne kadar sürükledi.

"Bu daha iyi," dedi.

"Senin için mi?"

"Hayır, aptal, senin için."

Merdivenleri tırmanırken, ikisi de kolunun yırtıldığından ve parmaklarının arasında lime lime sarktığından bahsetmedi.

"AL, BUNU ONA VER."

Lydia çocuğa bir parça *kolbasa* sosisi uzattı, çocuk kabul etse de Lydia'ya bakmadı. Odalarına girmiş ve yerde kendine bir yer bulmuştu, sırtını duvara dayamıştı, Misty'nin coşkulu selamları bile solgun yüzüne bir gülümseme getirmemişti. Sosisin bir parçasını kopardı ve köpeğin nemli küçük diline attı, sonra bir tane de kendi diline. Elena sandalyeye oturmuş, elleri iğne ve iplikle meşgul, geniş kucağında lacivert bir giysi yayılıyordu.

"Sosis o hayvan için fazla iyi," diye homurdandı.

Lydia onun çocuğu mu yoksa köpeği mi kastettiğinden emin değildi.

"Peki sen neye sırtıyorsun?" Elena soruyu Lydia'ya yöneltti. "Bana mı?"

"Evet, sen."

"Hiçbir şey."

"Yüzünüze ay genişliğinde bir gülümseme ve sesinize bir mırıltı veren türden bir şey değil mi?"

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum."

"Hadi ama kızım, bir kova kremaya düşmüş kedi gibi görünüyorsun."

Çocuk güldü ve Lydia'ya baktı, birden ilgisini çekmişti. Lydia kendisine rağmen yanaklarının yanmaya başladığını hissetti.

"Kardeşin mi?" Elena onu sıkıştırdı. "Alexei bugün geldi mi?" "Hayır."

"Sonra ne oldu?"

"Katedralde bekledim, ama-" "Yani

başka ne oldu?"

Lydia çocuğa baktı. Çocuk da köpek de parlak gözlerle onu izliyordu.

"Hiçbir şey," dedi ve ikna edici bir omuz silkme hareketi ekledi. "Başka bir şey yok Elena. Ama bugün resepsiyonda birlikte olduğum Parti üyesinden haber almayı umuyorum. Adı Dmitri Malofeyev. Eşiyile tanışana kadar babamın tutulduğu Trovitsk kampının komutanı olduğunu bilmiyordum. Demek ki sorulacak doğru kişileri tanıyor."

"Sence sana yardım edecek mi?" "Umarım eder."

"Neden yapsın ki?"

"Çünkü ..." Lydia beceriksizce çocuğa ve tekrar Elena'ya baktı. "Sanırım benden hoşlanıyor."

Elena dikişini bağladı, sakın bir şekilde ipliği ısırđı ve sordu, "Sonra ne olacak? Sana istediğin bilgiyi verdiğinde. Karşılığında bu önemli Sovyet yetkilisine ne vereceksin?"

Sessizlik odaya yağ gibi yayılmıştı, pürüzsüz, yoğun ve iğrençti. Lydia'nın burun deliklerine sızarak nefes almasını zorlaştırıyordu. Tek ses küçük gri köpeğin nefes nefese kalması ve dışarıdaki orgdan gelen çalkantıydı.

"Elena." Sanki sözcüklerin hepsi bir araya geldiğinde daha az zarar verecekmiş gibi hızlıca konuştu. "Başka seçeneğim yok. Artık burada öylece oturamam. Anlamıyor musun? Liev her gece dışarı çıkıp birinin dil sürçmesini ya da bir aşçının ya da çok fazla votka içmiş bir gardiyanın gevşek bir homurdanmasını arıyor. Deniyor. *Chyort*, denediğini biliyorum. 1908 numaralı bu gizli hapisanenin nerede olduğu hakkında daha fazla bilgi edinmeye çalışıyor. Moskova'daki bar ve tavernalarda tehlikeli sorular soruyor. Ve bu beni korkutuyor, Elena. Beni o kadar korkutuyor ki ..." Durdu. Derin bir nefes aldı ve kelimeleri yavaşlatmaya zorladı. "Aptal Kazak'ın bir gece yanlış kişiye yanlış soruyu sormasından ve kendini bir çalışma kampında bulmasından korkuyorum."

Elena kıpırdamadan oturdu, elleri kucağındaydı. Hiçbir şey söylemedi ama renksiz gözleri kırpışmayı unuttu ve ağızı gevşedi.

"Bu korku peşimi bırakmıyor, Elena. Büyük ayı her dışarı çıktığında. Şimdi olduğu gibi. Nerede o? Ne yapıyor? Kiminle konuşuyor? Hangi tüfeğin namlusuna bakıyor?" Birbirine düğümlemiş parmaklarına baktı ve fısıltıyla sordu: "Bir insan aşkı için ne kadar risk almalı?"

Elena bir elini kaldırdı ve etli çenesi avucunun içine oturana kadar yüzünde, gözlerinde ve ağzında gezdirdi. Bu hareket onu hayata döndürmüş gibiydi ve başını sallayarak iğnesini iplik makarasına batırdı. "Bu onun seçimi. Kimse onu bunu yapmaya zorlamıyor."

"Ama durmasını istiyorum. Şimdi. Bu çok tehlikeli. Ama yapmayacak, yapmayacağını biliyorum."

"Ve bu Sovyet yetkilisi, sizin Dmitri Malofeyev. Tehlikeli değil mi?"

"Onunla başa çıkabilirim."

Elena bir kahkaha patlattı, yavru köpeğin havlamasına neden olan kız gibi bir ses. Ağır adımlarla ayağa kalktı ve dikmekte olduğu giysiyi silkeleyerek eski ama kalın bir yün palto olduğunu ortaya çıkardı ve bunu dikkatsizce çocuğa fırlattı.

"Al, Edik. Kulaklarını kapa, bunu tak ve sen ve o pire torbası buradan defolun." Yerin ortasında bir an duraksadı ve ellerini geniş kalçalarının üzerine koyarak boynundaki damarları belirginleştiren ani bir gerginlikle odaya göz gezdirdi. "Burada yeterince işim var, daha fazlasına ihtiyacım yok."

Kapıya doğru yürüdü ve yanından geçerken beklenmedik bir şey yaptı. Elini Lydia'nın saçlarında gezdirdi, daha önce hiç yapmadığı bir şeydi bu. Dokunuşu Lydia'yı şaşırttı ve hayal edebileceğinden çok daha nazikti.

"*Maleeshka*, küçüğüm," dedi Elena yumuşak bir sesle, "o adam senin gibi kızları kahvaltı niyetine yiyor."

Sonra kapının arkasındaki kancadan paltosunu indirdi ve galoşlarını giydi, cansız saman saçlarını taradı, başına bir eşarp sardı ve çıktı.

Kapı arkasından kapanırken çocuk gözlerini kapıya dikti. Ondan bir ses geldi, Lydia'nın ilk başta köpekten geldiğini sandığı hafif bir inilti.

"Benden hoşlanmıyor," dedi.

Lydia yanına gitti ve önünde sert zemine diz çökerek yavru köpeğin tüylerini sanki çocuğun bir parçasıymış gibi okşadı. "Aptal olma. Eğer senden hoşlanmasaydı, neden senin için bir palto bulup yama yapma zahmetine girsin ki?"

"Bilmiyorum."

Onun süt beyazı saçlarını karıştırdı ve Misty'nin bileğini yalamasına izin verdi. Çocuk Elena'nın bir süre daha geri gelmeyeceğini nihayet kabullenmiş gibi bakışlarını isteksizce kapıdan çekti ve Lydia'ya bakmak için döndü.

Bir süre sonra, "Hâlâ benden hoşlandığını sanmıyorum," dedi. "Bence sorun senden çok fazla hoşlanıyor olması."

Yüzündeki kemikler sanki bu düşüncüyü aralarına sıkıştırmak çok zormuş gibi birbirine çarpmış gibiydi. "Ne demek istiyorsun?"

"Edik," dedi Lydia nazikçe, "sanırım ona ölen oğlunu hatırlatıyorsun."

ORG ÇALGICISI MÜZİĞİNİ KESMİŞTİ VE ODA

onsuz boş hissediyordu. Işık dumanlı bir hal almaya başlamıştı, Misty'nin paltosu kadar griydi. Edik köpeğiyle birlikte yere kıvrılmış uyuyordu ve köpek yavrusu uyanık olmasına rağmen sarı gözlerinden biri Lydia'nın üzerinde, hareketsiz yatıyordu. Lydia ayağa kalkıp avlunun üstündeki kare şeklindeki gökyüzü parçasının çatılarla birleşmeden önce maviden leylak rengine dönüşmesini izlemek için pencereye doğru ilerlediğinde, köpek yavrusu boğazının arkasından kısık bir hırıltı çıkardı. Bir deri bir kemik ve süt dişlerinden fazlası olmamasına rağmen şimdiden sahibini korumaya başlamıştı. Bu Lydia'yı rahatlatmıştı. Neden bu kadar önemseydiğinden emin değildi ama önemsiyordu.

Düşünceleriyle yalnız kalmak istiyordu. Dışarı çıkmak için kafatasına vuruyorlardı. *Bir yolunu bulacağım.* Ayrıldıklarında Chang'in söylediği buydu: *Bir yolunu bulacağım* ve o da ona inandı. Eğer Chang An Lo birlikte olmaları için bir yol bulacağına söz verdiyse -bugünkü birkaç kaçamak öpücükten ziyade gerçekten birlikte olacaklardı- o zaman bulacaktı. Bu kadar basitti.

Titriyordu, üşüdüğünden değil, aslında tam tersi. Damarlarındaki kan sıcaktı ve acelesi vardı ama vücudu yerinde duramıyordu. Huzursuzdu. Teni aç hissediyordu. Junchow pazarında sıcak bir yaz gününde buzun merhemini özlediği gibi onun dokunuşunu istiyordu. Onun yanında olmak istiyordu. Onun yüzünü görmek. Yavaş gülümsemesinin gözlerine yayılışını izlemek için. Bugünkü öpücüklerin yeterli olacağını düşünmüştü ama değildi. Açgözlüydü. Daha fazlasını istiyordu.

Başını pencere camına yasladı ve iç çekti. O kadar uzun zamandır bekleme halindeydi ki, şimdi ve burada yaşamının ne kadar heyecan verici olduğunu unutmuştu. İstedikine sahip olmak. Sahip olduğun şeyi istemenin.

"Chang An Lo," diye fısıldadı, sanki onu duyabiliyormuş gibi.

Nefesinin buğulandığı cama dokundu ve buğunun içine onun adını yazdı. Gülümsedi ve sanki sihirli bir şekilde Chang'in kendisini canlandırabilirmiş gibi dikkatle harflerin akışını inceledi, kalbi kaburgalarına çarpıyordu. Ona bakarken, kendi yansıması onun etrafında şekillendi, ikisini birleştirdi ve onun özelliklerini incelemek için odağını değiştirdi. Ona baktığında ne görüyordu? Saçlar, gözler, yüz kemikleri, hepsi ona aynı görünüyordu. Ama gördüğü şey bu muydu? Çin'de aşık olduğu kız mı? Yoksa başka biri mi?

Ya Kuan? Attığı her adımda yanında bir örümcek gibi duran, kaldığı her otel odasında nefes alan canlı bir davet. *Hayır, öyle değil. Böyle düşünme.*

Çocuğu bana gönder. O da böyle söylemişti. Pencereden uzaklaştı ve odanın neredeyse karanlık olduğunu fark etti.

"ÇOK HIZLI YIYORSUNUZ. İKİNİZ DE."

Lydia sandalyeye oturmuştu. Çocuk hâlâ yerde yatıyor, ağzına ekmek tıktırıyor; köpeğin ağzı da bir kâse *kaşa* içindeydi ve ikisi de hava almaya çıkmıyordu. Edik'e biraz çorba ısıtmış ve Misty için yulaf lapasını ısıtmış, ardından uyuyan çocuğu kaburgalarından dürterek kaseleri önlerine koymuştu. Edik göz açıp kapayıncaya kadar derin bir uykudan yemek yemeye geçmişti. Kâseyi göğsüne yakın tutmuş, üzerine eğilmiş, yutarken onu koruyordu ve bu görüntü Lydia'yı rahatsız etmişti.

"Edik," diye sordu, "ailene ne oldu?"

İki lokma daha çorba içti. "Shot." Biraz daha ekmek tıktırdı.

"Çok özür dilerim."

"Dört yıl önce."

"Neden?"

Yine bekledi. İtmedi.

"Bir kitap okudular," dedi lokmalar arasında. "Sovyet karşıtı olduğu için yasaklanan bir kitap."

"Hangi kitap?"

"Hatırlayamıyorum."

"

Öylece bıraktı. Kaseyi yalamaya başladığında saçları yüzünün etrafında soluk, gevşek bir perde gibi sallanıyordu.

"O zamandan beri sokaklarda mı yaşıyorsun?"

"*Da.*"

"Bu çok zor."

"O kadar da kötü değil. En zoru kış."

"Hırsızlık tehlikelidir."

İlk kez başını kaldırdı ve çamurlu mavi gözleri parladı. "Bu işte iyiyim. En iyilerden biriyim."

Bu işte iyiyim. Aynı sözleri kısa bir süre önce kendisi de söylemişti. Riskleri düşündüğünde midesi düğümlendi.

"Çaldığınız şeyleri nerede satıyorsunuz?"

"Bilmiyorum." Sanki aptalmış gibi ona küçümseyici bir bakış attı. "Bu *vory* yapar."

"*Vory* kim?"

Abartılı bir tiksintiyle gözlerini devirdi, elinin tersiyle ağzını sildi ve yalaması için köpeğe verdi.

"Bir adam var," diye açıkladı, sanki bir ahmağa konuşuyormuş gibi yavaşça, "biz sokak çocuklarından oluşan bir çeteyi yönetiyor. Çalışıyoruz ve ona teslim ediyoruz. O da bize para ödüyor." Çocuk az önce söylediklerini düşündü ve kaşlarını çatı. Yere tükürecekmiş gibi yaptı ama tam zamanında kendini durdurdu. "Çok değil ama, piç herif. Sadece birkaç kopek. Diğer *vory* piçlerinden bazıları daha iyi ödüyor, ama alabildiğimi almalıyım."

Lydia öne doğru eğildi. "Moskova sokaklarında senin gibi çok çocuk var mı?"

"Evet. Binlerce."

"Peki hepsi de çeteler halinde *vory* adamları tarafından mı yönetiliyor?" "Çoğu."

"Kim bu *Vory*?"

"Suçlular, tabii ki." Sırıttı ve yavru köpeğin kulaklarını karıştırdı. "Benim gibi." "Edik, yaptığın şey çok tehlikeli."

"Ve senin yaptığın şey değil mi?" Güldü, onu gülümseten çocuksu bir kahkaha.

Yanına gidip kolunu sıksa omuzlarına dolamak, bu sert çocuğa küçük bedeninin istediği türden bir sarılma vermek istedi ama yapmadı. Bunu yaparsa onu tekrar ısıracağını hissediyordu. Kadın

Sanki sormak üzere olduğu şeyle ilgili şüphelerini zihninden kazıyabilecekmiş gibi saçlarını alnından geriye doğru kazıdı.

"Edik."

"Öyle mi?"

Elini cebine attı, on liralık bir banknot çıkardı ve havada salladı. Gözleri, Misty'ninkilerin bir bisküviyi takip ettiği gibi, beyaz banknotu açlıkla takip etti.

"Al," dedi, bir top haline getirdi ve ona fırlattı. Kadın gözünü kırpmadan cebine girmişti.

Sırıttı. "Şimdi ne olacak?"

"Tekrar Hotel Triumfal'a gitmeni ve aynı Çinli adama dikkat etmeni istiyorum. Sana benim için bir not iletcek."

"Hepsi bu kadar mı? Bu kadar para için mi?" "Kendine iyi bak, Edik."

Ayağa fırladı, bir kolunun altına yeni paltosunu, diğerinin altına da köpeğini aldı. "Senin sorunun Lydia" -bu kez gülümsemesi utangaçtı ama aralarındaki mesafeyi zahmetsizce aştı- "memnun edilmesi çok kolay birisin."

Güldü ve suçluluk duygusunun kaburgalarının altında bir parça kaydığını hissetti. "Yapma-" Kapıya vurulan sert bir ses onu susturdu.

★ ★ ★

DMITRI MALOFEYEV'Dİ. O AYAKTA DURUYORDU

Şık bir şekilde dikilmiş deri paltosu ve boynundaki beyaz ipek eşarbiyle salaş odanın kapısında duruyordu. Bir elinde büyük kahverengi bir kâğıt torba, diğerinde Lydia'ya zambak gibi görünen bir demet çiçek taşıyordu. Kışın ortasında onları nereden bulduğunu hayal bile edemiyordu.

"Merhaba, Lydia."

"Yoldaş Malofeyev, bu bir sürpriz." "İçeri girebilir miyim?"

"Tabii ki."

Ama tereddüt etti. Parlak ayakkabıları ve cilalı beyaz dişleriyle bu adamı evine almak, bir timsahı yatağına davet etmek gibiydi.

Ona gülümsedi, dişe dişe ona uyuyordu. "İçeri gel."

İçeri girdi, erkek varlığı kasvetli odanın her köşesini dolduruyordu. "Demek burada saklanıyorsun."

Saklanmak mı? Neden o kelimeyi kullandı?

"Yaşadığım yer, evet. Beni nasıl buldun?" "Zor olmadı."

"Hayır, eminim öyle değildir. Partinin elit bir üyesi için hiçbir şey zor değildir." Bunu gülümseyerek söyledi.

Gülümsemesine karşılık verdi ve kibar bir selamla çiçekleri ona sundu. Çiçekleri kabul ederken kokusunu içine çekmek için başını eğdi ve ipekten yapıldıklarını fark etti. Aptalca, kendini aldatılmış hissetti.

"Teşekkür ederim."

Misafiri ilgiyle odanın etrafına bakındı. Bakışları Edik'e takıldı ve şaşkınlığını belli etti. Kapıcının anlattıklarından her ne anladıysa, bir çocuk ve bir köpeğin resmin bir parçası olmadığı açıktı. Başıyla bir tür selam verdikten sonra kolunun altındaki kâğıt torbaya uzandı, bir paket bisküvi çıkardı ve odanın öbür ucundan Edik'e doğru fırlattı.

"İşte, genç adam," dedi, "al bunu. Ve dışarı çık."

O kadar kibarca söylemişti ki ne kadar ciddi olduğunu anlamak mümkün değildi. Çocuk bisküvilere elini uzatmadı. Havada dönmelerine ve çıtırdayarak yere düşmelerine izin verdi. Elini bile uzatmadı.

Malofeyev ona bakma nezaketini göstermedi. Onun yerine Lydia'ya odaklandı. "Kalmamı istiyor musun?" diye mırıldandı.

Onu bu yüzden seviyordu ve o anda ailesinin bir parçası haline gelmiş gibiydi. Chang'in de dediği gibi, kan bağına ihtiyacınız yok.

"Hayır," diye yanıtladı ve ona minnettar bir gülümseme verdi. "Gidebilirsin. Sanırım yapman gereken bir iş var."

Edik köpeği yere bıraktı, zayıf bedenine fazla büyük gelen paltosunu omuz silkerek giydi ve ziyaretçiye hiç bakmadan kapıdan dışarı süzüldü. Köpek minik dişlerinin arasındaki bisküvileri kaptı ve peşinden koşmaya başladı.

ONA ÇAY YAPTI. EN AZINDAN BUNU Y A P A B I L I R D I . ON

Yatağına, Rusya'ya girdiğinden beri görmediği türden bir dizi yiyecek serilmişti. Dükkânlarda bile böyle bir zenginlik yoktu. Hazar Denizi'nden gelen parlak havyar kutuları. Bademli bisküviler ve zencefilli kek. İsviçre çikolatası çubukları ve Paris'ten gelen gümüş rengi glase meyve kutuları. Odanın harika kokmasını sağlayan bir budu tütsülenmiş jambon ve sayısız çeşitte yağlı baharatlı sosis. Hepsini yatağın üzerine özenle yerleştirmişti, tıpkı bir kadının elbiselerini yerleştirip hayranlıkla bakmak için arkasına yaslanması gibi. Çantanın dibinden bir şişe votka ve içinde beş kalın puro bulunan metal kutuyu çıkardığında Malofeyev'e bakmış ve tek kaşını kaldırmıştı.

"Benim gizli bir sigara tiryakisi olduğumu mu düşünüyorsunuz?" diye güldü, sonra duraksadı ve biraz sertçe ekledi, "Yoksa bunlar sizin kullanımınız için mi?"

"Hayır." Pencere kenarında oturmuş, bacak bacak üstüne atmış, bir ayağını sallayarak onu izliyordu. "Onlar senin kullanman için. Başka neye ihtiyacın olursa takas olarak. Gazyağı belki."

"Ah." Lydia puroları bir kavanoz Yunan zeytini ile bir paket kavrulmuş kahvenin arasına yerleştirdi, onları uzun zamandır kayıp çocuklar gibi sevgiyle okşadı ve bir muhafızın böyle bir hediye karşılığında ne yapmaya ikna edilebileceğini hayal etti. "*Spasibo*." Ona mı yoksa yemeğe mi gülümsediğinden emin olamadan gülümsedi ve satın alınmış hissetmemeye çalıştı. Ayakları yataktan ayrılmıyordu ve eğer başını çevirirse her şeyin bir duman bulutu içinde kaybolacağından korkuyordu.

"Rica ederim, Lydia."

Daha fazla kelime bekledi ama hiçbiri gelmedi.

"Yoldaş Malofeyev, bunun için size ne borçluyum?"

"Hiçbir şey yok. Merak etme" - ona gülümsedi- "fiyat etiketi yok."

Etli ve keskin zeytinleri aldı ve annesinin böyle bir kavanoz için kendi boğazını nasıl keseceğini hatırladı.

"Yiyeceklerin üzerinde fiyat etiketi yok mu?" Kendini zeytinleri değiştirmeye zorladı. "Ya da istediğim bilginin üzerinde?"

"Korkarım bu konuda pek başarılı olmadık."

Aralarındaki yırtık pırtık boşluğa küçük bir sessizlik yuvarlandı ama o bunu fark etmemiş gibiydi. Bu onu rahatsız etti.

"Jens Friis'in nerede olduğunu bulamadınız mı?" diye sordu sonunda. "Hayır."

Bir sessizlik daha. Adam bacağını dikkatsizce sallayınca, kadın onu yakalayıp boynuna dolamak istedi.

"Ama ben düşünmüştüm. ." diye başladı. Sözleri yarım kaldı. Ne anlamı vardı ki?

"Ben de öyle."

"Yemeği bu yüzden mi getirdin? Herhangi bir bilgi yerine."

Bacak aniden hareketini durdurdu. "Lydia, artık hapishanelerle ya da çalışma kamplarıyla bir ilgim yok."

"Onu Trovitsk kampından hatırlıyor musun? Jens Friis. Uzun boylu ve kızıl saçlı."

"Tabii ki hayır. Orada yüzlerce mahkum vardı ve benim onlarla pek bir ilgim yoktu. Ben sadece iş normlarının yerine getirilmesini ve kerestenin güneşe gönderilmesini sağlamak için oradaydım. Oturup bir mahkumun elini tutup ona masal anlatmadım, eğer kastettiğiniz buysa."

Ona baktı.

Gülümsemedi, sadece ona baktı, yüzünde sabırlı bir ifade vardı. Bu onu daha da kışkırttı.

"Ama sana söyledim," dedi. "Size onun tutulduğu hapishanenin tam numarasını verdim - 1908 numara. Moskova'da nerede olduğunu bağlantılarınızdan öğrenebilirsiniz." Sabırsızca bir ayağından diğerine geçti. "İçeride olup olmadığını öğrenemeseniz bile."

"Lydia, sevgili kızım, elimden gelse yapardım, sana söz veriyorum. Ama anlamalısın ki bazı sırlar benden bile gizlidir." Adamın alnı çatılmıştı ve Lydia bunun endişe mi yoksa kızgınlık mı olduğundan emin değildi. "Sana daha fazla yardımcı olamadığım için üzgünüm." Sonradan aklına gelmiş gibi, "Keşke edebilseydim," diye ekledi. Lydia eğildi ve yerdeki büyük kahverengi kâğıt torbayı aldı. Yiyecekleri teker teker tekrar içine yerleştirmeye başladı.

Malofeyev

Yorum yok.

"Sana inanmıyorum," dedi sessizce, sırtı ona dönüktü.

Puroları en sona bıraktı, sonra da en üste düzgünce yerleştirdi. Ona Aleksey'i ve onun bu purolardan nasıl hoşlanacağını düşündürdüler. Malofeyev'le yüzleşmek için döndü.

"Dmitri, bunu neden yapıyorsun? Bana yardım etmekten bahsediyorum. Beni hiç tanımadığın ve bana hiçbir şey borçlu olmadığın halde bana böyle cömert hediyeler getiriyorsun. Sen de benim kadar biliyorsun ki, o havyar kutularından bir tanesi bile sana

Moskova'da seçtiğin kız." Onun yüzünü inceledi. Yumuşadığını gördü ve bir iç çekişin kesilmeden önce kaçmaya başladığını duydu.

"Ah, Lydia, buraya seni satın almaya gelmedim." "Değil misin?"

"Hayır."

"O zaman neden buradasın?"

Düşünceli bir şekilde onu izledi. "Çünkü bir gün bana tıpkı geçen akşam Metropol'de Çinli arkadaşına baktığın gibi bakmanı istiyorum."

Lydia'nın göğsünde sıcak bir şeyler alevlendi. "Dans ettik, hepsi bu. Oldukça kötü bir şekilde."

"Hayır. Hepsi bu değildi." "Ne demek istiyorsun?"

"Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun."

"Hayır, unutmadım. Her neyse, Dmitri, evde güzel bir karın olduğunu unutuyor gibisin."

"Ah evet, Antonina'm. Ama yanıyorsun Lydia, güzel karımı bir an bile unutmadım." Sesinde gri ve bir gölge kadar yumuşak bir hüznü vardı. "Aslında, size başka türlü yardım edemeyeceğime göre, bu hediyelerle gelmemi öneren oydu."

"Ne kadar uygun."

Kibarca gülümsedi.

Lydia onun üzerinde deri ceketi kadar zahmetsizce asılı duran zarafeti ve babasına dair her türlü anıyı tetikleyen ateşli kızıl saçlarını görmezden gelmeye çalıştı. Derisinin altında dalgalar gibi akıyorlardı. Anlayamadığı bir nedenden ötürü, bu adamın yanındayken Çin'deki hayatı tuhaf bir şekilde donuk ve uzak görünüyordu. Bu onu itiraf etmek istediğinden daha fazla rahatsız ediyordu.

"Yoldaş," dedi ani bir ton değişikliğiyle, "cömertliğiniz için teşekkür ederim, ama bu hediyeleri kabul edemem." Yine de eli hainceydi. Kahverengi kâğıt torbanın çıkıntılarına, Misty'nin kulaklarını okşamak için kullandığı aynı okşayışla dokunarak orada asılı kaldı. Elini çekip aldı.

"Sana yardım etmeye çalışıyorum Lydia. Bunu unutma."

"Bu durumda, söyle bana Dmitri, lütfen, 1908 numaralı hapisane hangi sokakta?" "Ah, Lydia, bilseydim söylerdim."

"Belki de bilmek istemezsin."

"Belki."

Eğer babasını bulacaksa, ona ihtiyacı vardı, onun bilgisine, bağlantılarına ve hapisane sistemine aşinalığına ihtiyacı vardı. Sovyet merdiveninde onun bir üst basamağındaki birinin parmaklarına bastığını düşünmek onu rahatsız ediyordu.

"Burada olduğunu kim biliyor?" diye sordu.

Soruya cevap vermedi ama yanındaki pervazda soğumaya başlayan çayı aldı, düşüncelerinde kaybolmuş gibi sessiz bir incelikle yudumladı ve yerine koydu. Ancak o zaman Lydia'ya odaklandı ve Lydia ondaki değişikliği hemen fark etti. Bakışları sabit ve sertti ve Lydia'ya çok kısa bir süre önce bir esir kampının komutanı olduğunu hatırlattı.

"Lydia, beni dinle. Sovyet Rusya hala bir çocuk. Büyüyor ve öğreniyor. Her geçen gün eşitliğin kanıksandığı adil ve dengeli bir toplum hedefimize daha da yaklaşıyoruz, öyle ki babalarımızın ve dedelerimizin nelere katlanacak kadar aptal olduklarına hayret edeceğiz."

Tepki vermedi, başka tarafa bakmadı. Bileğindeki nabız hızla atıyordu ve arkasındaki pencereden gelen soluk ışık saçlarını tutuşturuyor gibiydi.

"Peki ya esir kampları?" diye sordu. "Sovyet Rusya'nın bu büyüyen çocuğuna nasıl davranması gerektiğini böyle mi öğretiyorsunuz?"

Başını salladı.

"Korku yoluyla mı?" diye sordu. "Muhbirler aracılığıyla mı?"

"Evet." Eşikten kalktı, yavaş ve sıradan bir hareketti ama yine de Lydia'yı tetikte tutuyordu. Boyu uzamıştı ve pencereden uzaklaşırken birden daha da esmerleşmişti. "Rusya halkına kendilerini yeniden düşünmeleri öğretilmeli."

Yaklaştı.

Kalbi küt küt atmaya başladı. "Jens Friis bir Sovyet vatandaşı bile değil," diye belirtti. "O bir Danimarkalı. Ona *yeniden düşünmeyi* öğretmenin ne faydası olabilir ki?"

"Diğerlerine bir örnek olarak. Sovyet karşıtı faaliyetlerde bulunan hiç kimsenin güvende olmadığını gösteriyor. Hiç kimse, Lydia. Tek bir kişi bile Sovyet Devleti'nden daha önemli değildir. Ben değil." Durakladı, sözleri birden yumuşadı. "Ve sen de değilsin."

Nefes alışını yavaşlatmaya çalıştı ama başaramadı. Adam aniden iki bileğini birden kavradı ve onu sertçe sarstı. Sözsüzce kurtulmak için mücadele etti, ama parmakları onu kolaylıkla tuttu, bu yüzden çırpınmayı bıraktı.

"Bırak beni," diye tısladı ona.

"Görüyorsun ya Lydia," dedi sakince, "korku insanları nasıl değiştiriyor. Şimdi kendine bir bak, korkudan gözlerin faltaşı gibi açılmış, boğazımı pençelemeye hevesli küçük bir aslan yavrusu. Ama seni serbest bıraktığımda bir şey öğrenmiş olacaksın. Sana, arkadaşlarına, Jens Friis'e, hatta o lanet Çinli sevgiline yapabileceklerimden korkmayı öğrenmiş olacaksın ve bu seni kontrol altında tutacak. Stalin'in ceza sistemi böyle işler."

Gülümsedi, ağzının düzensiz bir kıvrımı tehdit değil, sadece bir uyarı sunuyordu. Kadın doğrudan adamın gri gözlerinin içine baktı. Başını temkinli bir şekilde sallayarak parmaklarını çözdü. Kadın hareket etmedi. Hiç tereddüt etmeden öne doğru eğildi ve onun ağzını öptü, sert ve aç bir şekilde ve eli onun göğsüne dokundu. Kadın geriye doğru bir adım attı, adamdan uzaklaştı ve adam onu durdurmadı.

"Korku," dedi, "nasıl kullanılacağını öğrenmen gereken bir şeydir. Bunu unutma Lydia." Başını şakacı bir şekilde eğdi, kolay tılsım tekrar yerine oturdu. "Sana zarar vermek istemedim. Sadece bilmeni istedim."

Konuşamayacak kadar kızgındı. Ama gözleri onun gözlerinden hiç ayrılmadı.

"Eğer kendini daha iyi hissedeceksen yüzümü tokatlayabilirsin," diye hafif bir kahkaha attı.

Yüzünü sertçe bir tarafa çevirdi, artık ona bakamıyordu. Tek kelime daha etmeden dışarı çıktı ve kapıyı sessizce arkasından kapattı. Kadın titremeye başladı. Öfke içinde alevlendi, sıcak ve acı vericiydi, boğazını yakıyordu. Pencereye koştu ve Dmitri Malofeyev'in uzun boylu figürünün avlunun karanlığında ilerleyişini izledi, sırtı ona dönüktü ve bir eli veda etmek için havadaydı. Arkasına bile dönmeden, onun orada olduğunu ve kendisini izlediğini biliyordu.

Adam kemerin altında kaybolurken alnını cama dayadı ve kafasındaki düşünceleri dondurmaya çalıştı. Ama öfkeyi değil. Buna ihtiyacı vardı. Çünkü bu öfke Dmitri Malofeyev'e değil, kendisineydi. Uzun ve yüksek sesle inledi ve sanki kafatasının içindeki görüntüleri zorlayabilecekmiş gibi alnını cama vurdu. Onun dudaklarının hissi. Kolonyasının baharatlı kokusu. Yüzünde nefesinin sıcak çarpıntısı. Parmakları göğsünde nazikçe geziniyordu.

Hissettiği bu hain zevk nereden geliyordu? Ondan nefret ediyordu. Ama daha da kötüsü, kendinden nefret ediyordu.

BANYO SOĞUKTU, O KADAR SOĞUKTU KI LYDIA ONU GÖREBİLİYORDU.

nefes alıyordu. Çıplak bir ampul tavandan donuk sarı bir göz gibi sarkıyordu ve bir parmak nem, sanki altında bir Şey yaşıyormuŐ gibi boyayı kabartarak bir duvardan aşağı süzülüyordu. Lydia'nın akşamı banyo yapmak için uygun değildi, bu yüzden ayaklarını sıcak tutmak için havlusunun üzerinde durdu ve kıyafetlerini  ıkarđı.

Eteği. Hırkası. Bluzunu. İ   amaŐırları. Onları gelişigüzel bir yığın halinde yere bıraktı ve lavabonun önünde çırılçıplak durdu. Gözleri,  zerindeki küçük kare aynadan özenle ka ınıyordu çünkü ihanetin neye benzediğini yakından görmeye dayanamıyordu. Ne renk olduğunu. Nasıl bir Şekil aldığını. Bir insanın yüzünde nasıl delikler açtığını. Soğuk suyu akıttı ve kendini yıkamaya başladı.

On dakikanın sonunda derisi ağrıyordu ve titriyordu ama elleri nihayet sakinleŐmiŐti.  nemli olanın dıŐtaki kir değil, i teki kir olduğunu fark etmişti ve ona nasıl ulaŐacađını bilmiyordu.

Otuz yedi

BANYO SICACIKTI. OTEL TRIUMFAL baktı

Chang An Lo, Biao'nun içeri girip altın muslukları, krom ve mermer armatürleri gördüğünde nefesini tuttuğunu duydu. Biao'nun oteldeki kendi konaklama yeri biraz daha mütevazıydı, ikinci katta, gürültülü bir barın üzerindeki küçük bir odaydı. Chang kapıyı arkalarından kapattı ve önce lavabonun sonra da banyonun musluklarını açtı. Su aceleyle aktı, parlayan porselenin etrafından fişkırdı, tıkaç deliklerinden fokurdadı, küçük alanı girdap ve sıçrama sesleriyle ve su borularının sarsıntısıyla doldurdu.

"Şimdi dostum, konuşmamıza izin ver," dedi Chang alt tonda. "Güvenli mi?"

"Çoğu zaman dinleyicilerin uyuduğunu düşünüyorum."

Biao hâlâ temkinli görünüyordu. Uzun kolları rüzgârda savrulan bambu yaprakları gibi yanlarında huzursuzca hareket ediyor, kara gözleri kiremitli duvarlarda geziniyordu. Chang bu genç yol arkadaşını Rusya'ya getirdiği için minnettardı, sadece onu Çin'in savaş meydanlarından uzaklaştırdığı ve babasının geceleri uyumasına izin verdiği için değil. Biao onun arkasındaki kalkandı. Ona ihtiyacı vardı.

Chang, "Dinleyicilerle ilgili endişelerin düşüncelerini rahatsız etmesin kardeşim," dedi. Dudaklarını Biao'nun kulağına yaklaştırdı. "Bu şelalede zaten sağırırlar. Ama Kuan dün yanlış seçilmiş kelimeler söylediğinde, ne o ne de ben bu konuda sorgulandık, bu yüzden sakallıların bizim Mandarin kelimelerimizi, onların Rusça kelimelerini bulduğumuz kadar kulakta sert ve asi bulduklarından eminim."

Biao başını salladı.

Chang hızlıca konuştu. "Banyo penceresinden, çatıların üzerinden bir çıkış yolu var. Gözetlenmeden Moskova'ya gitmeni istiyorum. Bunu yapmalısın.

Bu akşam bizim için planladıkları yemeğin vakti gelmeden hemen gidin."

Biao tekrar başını salladı, siyah gözleri parlıyordu. "Sakallıların zekâları bir solucan kadar yavaştır. Hiç sorun olmaz."

"Teşekkür ederim, dostum. *Xie xie*."

Bir an için suyun sesini dinlediler.

"Bu *Fanqui* kızı için mi?" Biao sonunda sordu. "Dans ettiğin kız için."

Chang, Biao'nun kendisine soru sormasına şaşırmişti ama başını salladı. Genç arkadaşı yanaklarının çeperlerini içine çekerek yüzünü yeniden düzenledi.

"Yoldaş Chang," diye mırıldandı, "Yabancı bir Şeytan, bir *fanqui* için böyle riskler almanın akıllıca olmadığı konusunda naçizane fikrimi sunuyorum. Açıkça görülüyor ki ... değmez."

Chang sertleşti, kasları uzadı, daha fazlası değil. Ama bu kadarı yeterliydi.

Biao başını öne eğdi. "Değersiz dilimi affet. Ne zaman susması gerektiğini bilmiyor."

"Her zaman öyleydi," diye güldü Chang. "Hiç değişmemişsin."

"Kalbimin dostuna yardımcı olacak her türlü görevi yerine getirmek elbette benim için bir zevktir."

"Teşekkür ederim, Hu Biao."

"Sadece ben ..." Durdu, başı hâlâ eğikti, öyle ki güçlü boynunun arkasındaki tendonlar gerilmişti.

"Ne oldu?" Chang sordu.

"Dilimin dinleyecek ya da öğrenecek kulağı yok." "Söylemek istediğin şeyi bitir."

Hu Biao gözlerini kaldırdı ve yukarı kalkık uçları ve kapüşonlu kapaklarıyla Chang'a keskin bir şekilde babasını, Hu Tai-wai'yi, çok şey borçlu olduğu adamı, adı dışında her şeyiyle babası olan adamı hatırlattı. Genç arkadaşına karşı bir şefkat hissi duydu.

"Kelimeleri tükür, Biao, yoksa yumruğumu boğazına sokup onları kendim çıkaracağım, tıpkı annenin bir orospudan yavrularını çıkardığı gibi."

Güldü ve Biao'nun bir nefes aldığını gördü, ardından hafif bir rahatlama titremesi geldi ve Chang ilk kez çocukluk arkadaşının ona sevgiyle olduğu kadar korkuyla da baktığını fark etti. Bu onu üzdü. Acaba

Savaş onu artık tanıyamadığı birine mi dönüştürmüştü? Kendisinin en iyi yanını Çin'in ölüm tarlalarında mı bırakmıştı?

"Biao, tavsiyelerini dinlememe izin ver."

"Tanrılar sana çok iyi baktı, Chang An Lo. Onların ilgisini uzun burunlu bir Yabancı Şeytan'ın ilgisiyle değiştirdiğin için seni terk etmelerine neden olma."

"Onlara zaten çok söz verdim. Atalarımın gururlu adına yemin ettim."

"Hayır, yoldaşım. Tanrılar vefasızdır. Kendi türünle kal. Çin'e geri dön ve kız kardeşim Si-qi ile evlen. Onun seni ne kadar sevdiğini biliyorsun."

Chang gülümsedi. "Güzel Si-qi zaten benim ve diğer pek çok kişinin değersiz kalbine sahip. Onun tatlı yüzünü ve bilge zekasını her zaman seveceğim."

"O zaman evlen

onunla."

"Evlenemem."

"Annem ve babam son nefeslerinde bunu dilerdi." "Ah, Biao, bu çok zalimce. Onlardan hiçbir şeyi geri çeviremeyeceğimi biliyorsun."

İki adam uzun bir süre boyunca, aralarında sadece akan suyun sesi varken birbirlerinin gözlerinin içine baktılar. Sonunda gözlerini kaçırان Hu Biao oldu.

"Neye ihtiyacın var, Chang An Lo?"

"Bir odaya ihtiyacım var."

EDİK AKŞAM GEÇ SAATLERDE MEMNUN BİR ŞEKİLDE GERİ DÖNDÜ

İLE kemikli göğsünü kabarttı ve Lydia itiraz edemedi onayladı. Sanki başka bir yerde olması gerekiyormuş gibi aceleyle bir not verdi ve sonra yavru köpekle birlikte ortadan kayboldu.

Notta bir adres ve nasıl bulunacağına dair bir sokak haritası vardı. Harita elle çizilmişti ve Chang'in otel odasında oturup, hata yapmaması için çizgileri dikkatle çizdiğini hayal etti. Üzerinde ne *Sevgili Lydia* ne de bir imza vardı. Onlarla ilişkilendirilebilecek hiçbir şey yoktu.

Altta sadece dört kısa kelime. *Sen benim hayatımsın.*

LYDIA, LIEV'IN HORULTUSUNU DUYANA KADAR BEKLEDİ VE Elena, Malofeyev'in votka şişesiyle koyulaştı ve ancak o zaman yataktan kaydı.

Oda kapkaraydı, pencere daha da kapkaraydı. Dışarıda gece gökyüzü kaybolmuştu, ne ay ne de yıldızlar vardı, sadece şehri yutmuş gibi görünen bir boşluk vardı. Lydia çabucak yatağının altından bir bohça çıkardı ve Elena'nın kazak ve eteklerinden birkaç kat giyindi, biri diğerinin üzerine sıkıştı, şişman ve hantal olana kadar. Ancak o zaman tatmin olmuştu.

Artık kendi paltosuna sığamıyordu ama meraklı gözler tarafından fark edilebileceği için Elena'ninkini de almak istemedi. Onun yerine kendi battaniyesini aldı ve uzun bir şal gibi katlayarak saçlarının ve yanaklarının üzerine örttü. Üzerine de çenesinin altında düğümlemiş bir eşarp bağladı. Artık karanlıkta tanınmaz halde olacaktı. Bu ona, sadece bir an için, kendini özgür hissettirdi. Nefesini tutarak kapıyı açtı ve odadan dışarı süzüldü. Kimse onu tanımayacaktı.

Chang An Lo bile.

SOKAK BOYUNCA İLERLEDİ, BAŞI AŞAĞIYA EĞİKTİ.

Rüzgâr. Evlerin çoğu karanlıkta kalmıştı, bu yüzden durdurulma ve sorgulanma korkusundan ziyade nereye gittiğine odaklanabiliyordu. Bir tarafında mezarlık, diğer tarafında ise birbirini destekleyen ahşap binaların sıralandığı engebeli bir toprak yoldu. Güçlü bir nemli toprak ve domuz kokusu odun dumanıyla birleşerek burayı bir Çin köyü gibi kokutuyordu ve bu anıya gülümsemeye çalıştı ama yapamadı. Soğuğa rağmen avuç içleri eldivenlerinin içinde nemli ve rutubetliydi ve ensesindeki deri battaniyenin altında örümcekler sıkışmış gibi karıncalanıyordu. Adımları yavaşladı ve kekeleyerek durdu. Onun nesi vardı acaba?

Neden bu kadar gergin? Neden isteksiz ayaklar?

Gözlerini kapattı. Gecenin ağır havası üzerine çökmüştü ama orada öylece durup hızlı hızlı nefes alırken gerçeğin zihninin yüzeyine çıktığını hissetti.

Korkmuştı. Birbirlerine karşı nazik davranacaklarından korkuyordu.

NE KADAR SÜRE ÖYLE DURDUĞUNU BILMIYORDU. THE

Sokaktaki ayak sesleri onu uyandırdı ve bir an için Chang An Lo'nun onu bulmaya geldiğini düşündü. Ama sonra el fenerinin karın üzerinde sarı bir yol çizerek kendisine doğru geldiğini gördü. Hayır, Chang An Lo değildi, o el feneri kullanmazdı. Tam yeni gelenden kaçmak için yolun karşısına geçmek üzereydi ki, ışık huzmesi yüzüne doğru geldi ve onu kör etti. Gözlerini korumak için bir elini kaldırdı ve koşan ayak seslerini duydu, sonra aniden duvara çarptı, başı sert bir şeye çarptı. Eller battaniyesini yırttı ve kabaca kıyafetlerini karıştırdı. Sadece Elena'nın hantal giysilerinin sayısız katmanları onu saldırganın izinsiz giren parmaklarından kurtardı. Yumruğunu adamın kafasına indirdi ve adamın inlediğini duydu. Kafatası parmak eklemlerini acıttı.

"Bırak beni," diye bağırdı. "Kapa çeneni, *suka*, kaltak."

"Cehenneme git, seni piç kurusu." Sert bir tekme attı ve adamın kaval kemiğini buldu.

Bir el düz ve sert bir şekilde ağzına vurdu. Kan tadı aldı. Bira kokan bir ağız onunkinin üzerine kapandı. Tekrar tekmeledi ama nefes alamadı. Adamın kolu soluk borusuna bastırmış, vücudunun ağırlığı onu duvara yapıştırmıştı. Çılgılık atmaya çalıştı. Beyninin çılgılık atarak durduğunu hissetti.

Ve aniden her şey bitti. Saldırgan hiç ses çıkarmadan, sanki yeterince dövüşmüş gibi onu bıraktı ve bir kar yığınının üzerine oturdu. Bitkin görünüyordu. Açlıktan ölmek üzere olan boğazına hava çekti.

"Piç!" diye soludu ve oturduğu yerde sırtına vurdu.

Yavaşça, neredeyse düşünceli bir şekilde, yüzüstü devrildi ve boynu garip bir açıda, meşalenin yanındaki karın üzerine yayıldı. Ancak o zaman diğer figürü gördü, oyuklardan ve gölgelerden oluşan bir yüz, karşıdaki kilise avlusundan yükselen bir hayalet.

"Chang An Lo," diye nefes aldı. "Gel."

Bileğini kavradı ve onu yerdeki kırık figürden uzaklaştırdı, karanlık yol boyunca önünden ilerledi, böylece ona ayak uydurmak için acele etmek zorunda kaldı. Arkasına baktı ama ceset hareket etmemişti. Gece

kalın ve katı bir şeye dönüşüyor gibiydi. Sokaktaki panelli bir kapıya ulaştıklarında, bir anahtar çıkardı ve kilide soktu. Kapı menteşesinden gelen bir vınlamayla açıldı ve sonra içerideydiler. Koridor tamamen karanlıktı ama adamın nefes alışını duyabiliyordu. Adamın da onunkini duyabildiğinden emindi, düzensiz ve yorucu.

Hiç tereddüt etmeden, sanki karanlıkta görebiliyormuş gibi hareket etti ve onu merdivenlerden yukarı, ilk sahanlıktaki bir kapıya doğru çekti. Kapıyı açtı, onu odaya götürdü ve arkalarından kapattı.

"Burada bekle," diye fısıldayarak onu bir duvara yasladı.

Ortadan kayboldu ve bir an sonra bir kibrit çaktı. Yüzü gecenin içinden fırladı. Tavandan sarkan bir gaz lambasını yakıyor, akışı düzenleyen ince zincirleri ayarlıyordu. Lambanın tıslayarak canlandığını ve kehribar rengi bir ışığın odayı aydınlattığını duydu. Nefesini serbest bıraktı. Bir yatak, bir koltuk ve bir komodinden oluşan küçük bir yerdi. Şaşırtıcı bir şekilde duvarda bir haç asılıydı. Ama bu alan ihtiyaçları olan tek şeydi.

Ona doğru geldi ve önünde durdu, gözleri karanlık ve canlıydı. Yine de onu çok iyi tanıyordu. Çenesinin tedirgin duruşunda ve ağzının yumuşak çizgisinde kendi belirsizliğinin yansımasını görebiliyordu. Bir nefes aldı ve kolları adamın boynuna dolanana ve adamın elleri sırtında, onu tutana, okşayana, tüm katmanların altındaki gerçekliğini bulana kadar ilerledi.

"Kendi aşkım," diye mırıldandı ve ağzını onunkine doğru kaldırdı.

Dudakları onunkileri sert ve sahiplenici bir şekilde bulduğunda, aralarındaki kırılğan bariyerlerin değiştiğini hissetti. Binlerce parçaya ayrıldıklarında çatırtıyı duydu ve kibarlık olmayacağını biliyordu.

Otuz sekiz

ALEXEI'NİN GÖZLERİNDEN PERDE KALDIRILDI. Gözlerini kırptırdı. Görüşü ani ışığa uyum sağladığında ve çevresini incelediğinde şiddetle. Burası bir yeraltı şarap dükkanıydı. Taş duvarlar her şekil ve boyutta şişe raflarıyla kaplıydı, hava o kadar tozluydu ki boğazına takıldı.

"Kimsiniz?"

"Onu bize neden getirdin, Igor?"

Sorular, odada toplanan ve her birinin gömleği beline kadar açık olan yaklaşık yirmi genç adamdan geliyordu. Çıplak göğüslerini kaplayan dövmeler, dış dünyaya mavi mesajlar veriyordu ve üzerlerinde zayıf yüzler ve keskin şüpheli gözler vardı. Hiçbiri gülümseyerek hoş geldin demedi. Kahretsin, bu kötü bir hataya benziyordu.

"İyi akşamlar yoldaşlar," dedi dostça. Başıyla selam verdi ve bakışlarını dövmelerden uzak tutmaya çalıştı ama bu hiç de kolay değildi. "Benim adım Alexei Serov."

Taşıdığı çuvalı, toz ve örümcek ağlarının siyah fayansları kapladığı önlerindeki zemine koydu. Adamlardan biri, fısıltılı bir sesle, saçlarını iki yandan düzgün bir şekilde ayırarak öne çıktı ve çuvalın boynunu çözdü. İçindekileri dışarı çıkardı. Havadaki gerginlik hemen azaldı.

Kolay bir hırsızlık olmuştu. Yine de Alexei'yi iğrendirmişti. Onu isyan ettirmişti. Ama Maksim Voshchinsky'nin istediği buydu, sadakatının bir göstergesi, cesaretinin bir göstergesi. *Vory* için bir hediye. Hemen evet dedi ve fikrini değiştirmek için kendine zaman tanımadı. Aynı akşam, onların güvenine layık olduğunu, en az onlar kadar hırsız olduğunu ve devlet otoritesinden korkmadığını kanıtlamak için Moskova sokaklarına çıktı. İki saatini arka sokaklarda dolaşarak geçirdi.

askeri manevraları keşfetmek için kullandığı aynı hassasiyetle fırsat. Fırsat geldiğinde, tereddüt etmeden değerlendirdi.

Dar bir sokağın karanlığından, açık bir kapıdan fırlayan dikdörtgen bir ışığa doğru ilerlemiş ve sessizce bir yabancıнын koridoruna girmişti. Onu bir hırsıza dönüştürmek için gereken tek şey buydu, iyi davranış sınırlarını aşan ve onu dünyanın yanlış tarafına sürükleyen o atlayışı yapmak. Elleri sanki yıllardır bu tür eylemleri gerçekleştiriyormuş gibi uzandı ve duvardaki oymalı saati ve masadaki küçük kalaylı vazoyu aldı. Bir dakikadan kısa bir sürede eve girip çıkmıştı. Kendi boğazını kesmekten daha kısa bir sürede.

Evde yaşayan adam hiçbir şey görmemişti. Dışarıda, karanlık sokakta mobilya parçalarını bir at arabasına bağlıyordu, bir at millerin arasında uyukluyordu ve az önce soyulduğundan haberi yoktu. Alexei gecenin bu saatinde birinin neden mobilyaların yerini değiştirdiğini sorgulamayı tercih etmedi ama bu onun amacına iyi hizmet ediyordu. Ganimetlerini paltosunun altına sararken gösterdiği heves onu dehşete düşürmüştü.

Görülmedi. Karanlığın gizlediği bir yerde gezinen kısa boylu, inatçı Igor dışında. O görmüştü. Biliyordu.

"BU İYİ BİR SAAT," DEDI SAÇI YAĞLI ADAM

DUYURULDU ve topluluğun incelemesi için havaya kaldırıldı.

Güzel bir saatti, kasasındaki cilaya bakılırsa eski ve sevilen bir saatti ve Alexei suçluluk duygusunun, ham ve kindar, benlik duygusundan büyük bir ısırtık aldığını hissetti.

"*Vory v zakone*, yani hırsızların kardeşliği için," dedi Aleksey. "Bunu *obshchak*'ınız, yani ortak fonunuz için bu *kodla*'ya sunuyorum."

Memnuniyetle başlarını salladılar.

"Bir tanık var mıydı?" diye sordu biri.

"Tanıklık ediyorum," dedi Igor. Herkesin önünde ayağa kalktı, gözleri muhaliflere meydan okuyordu. "Bir profesyonel gibi çaldı."

"Güzel."

"Ama hiç hapse girdi mi?"

"Ya da çalışma kamplarından birinde? Kolyma'da bulundu mu?" "Ya da Belomorsko-Baltiiskii Kanalı'nda çalıştı mı?"

"Onun adına başka kim konuşuyor?"

Aleksey kendi adına konuştu. "*Vory v zakone* Kardeşliği, ben de sizin gibi bir *vory*, bir hırsızım ve Maksim Voshchinsky bu gece buraya getirilmemi emrettiği için buradayım. Kendisi hasta ve yatakta ama benim adıma onun sözleri konuşuyor."

"Konuşan iki kişi olmalı."

"Ben, İgor, onun adına konuşuyorum. Benim sözüm *pakhanımız* Maksim'in sözüyle yan yana duruyor."

Demek buydu. Yüce Tanrım, bir *vory* olmuştu. Onu tamamen kendilerinden biri olarak kabul etmeleri için hâlâ kanıtlaması gereken çok şey vardı ama Maksim'i de arkasına alarak kapıyı itip açmıştı. Maksim'le yaptığı konuşmadan, Rusya'nın dört bir yanında, özellikle de hapishanelerde, aynı katı bağlılık kurallarına ve ceza sistemine sahip, tıpkı bunun gibi *vory* suçlularının hücrelerinin bulunduğunu öğrenmişti. Bazıları onlara Rus Mafyası diyordu. Ancak gerçekte bu İtalyan örgütten çok farklıydılar çünkü bir patronları olmaması gerekiyordu; her üyenin statüsünün eşit olması gerekiyordu ve aile bağlantıları reddediliyordu. Kardeşlik önemli olan tek aileydi. Kararlar *skhodka* tarafından alınır ve anlaşmazlıklar acımasız olduğu kadar güçlü bir mahkeme olan *vory* tarafından çözülürdü. Ancak *pakhan* yine de üst düzey bir konumdaydı ve sözüne itibar edilirdi. Maksim *pakhan*'dı.

Aleksey, hasta yatağında bile Maksim'in adının yeterli olması için Tanrı'ya dua etti. Garip bir şekilde, hiç korku hissetmiyordu. Korkması gerektiğini biliyordu. Onlara geçmiş hakkında yalan söylemişti ve cezaları çok ağırdı. Ama bu adamlar ona Japonya'daki askeri eğitim kamplarında komuta ettiği genç erleri hatırlatıyordu, tek fark burada askeri bir birlikten ziyade bir suç kardeşliği kurmuş olmalarıydı. Birbirlerinden, bu deponun sahibinin şişelerden şarap çektiği kadar hevesle cesaret alıyorlardı. Kırmızı ve sarhoş edici akıyordu. Ama yüzlerini ve çirkinleşmiş göğüslerini incelerken, bunların hasarlı adamlar olduğunu hissetti. Hem içleri hem de dışları.

"Peki, *Vory* kardeşliğinin yaşlı adamları nerede?" diye sormuştu Maksim'e.

"Hapishanede tabii ki. Çalışma kamplarında. *Obshchak* fonu bunun için var."

"Onları dışarı çıkarmak için mi kullanıyorsunuz?"

"Bazen. Ama daha çok kardeşlerimize yiyecek ya da giyecek ve rüşvet olarak ruble sağlamak için. Gördüğün gibi Alexei, hapishane bir *vor*'un doğal evidir, hükmettiği yerdir. Kardeşlerimizin çoğu parmaklıklar ardında yatar çünkü her hapis cezası bir gurur nişanıdır ve yeni bir dövmeyle işaretlenir."

"Bu anlaşılmaz bir şey."

Maksim gülümsedi, gözleri gizliydi. "Senin için belki. Benim için değil."

Alexei burada neler döndüğünü merak ediyordu. Bu adamın geçmişi neydi ve hangi suçları işlemişti? Maksim sanki genç arkadaşının şüphelerini okuyabiliyormuş gibi, geniş yatakta yan yattı ve pijama ceketinin düğmelerini dikkatle çözdü. Göğsünü ortaya çıkarmak için ceketini geriye doğru sıyırdı. Geniş ve güçlüydü, kaburgaları bir boğaninkiler gibiydi ve tüysüz, yorgun bir derisi vardı.

Aleksey derin bir nefes aldı. "Etkileyici."

Maksim'in göğsünün ortasında büyük ve özenle işlenmiş bir haçın mavi dövmesi vardı.

"Bunu görüyor musun?" Yaşlı adam, köprücük kemiklerinin arasında asılı duran, üzerinde kıvrılan süslemeye sert bir parmağını sokmuştu. "Bu tacı görüyor musun? Bu benim *pakhan* olduğumu gösterir. *Vory* hücremizin patronu. Ben olmasam onlar bir hiç olur. Ben ne dersem o olur."

Diğer kolunu da yukarı çekti ve Alexei büyülenmiş bir halde daha da yaklaştı. Omuzdan bileğe kadar her deri parçasının üzerinde dövmeler vardı. Soğan kubbeli bir katedral ve yumuşak yüzlü bir Meryem Ana, rahatsız edici bir şekilde dikenli teller ve bir dizi hapishane parmaklığı arasında yuvarlanıyordu. Pazusunda ölü bir kafatası sırtıyordu ve dirseğinde bir örümcek ağı bir kartalı kanatlarından dolamıştı.

Maksim Aleksey'i izledi, içinde yükselen ateşi gördü. "Her birinin bir anlamı var," dedi yumuşak, baştan çıkarıcı bir fısıltıyla. "Dövmelerime bak ve sen de benim hayatıma bak. Tanrı dünyanın ilk katilini sürgüne göndermeden önce ona bir işaret koydu. Kabil'in işareti." Kolunu indirdi ve göğsünü kapattı. "Bu işaret, taşıyıcısını bir suçlu ve toplumdan dışlanmış biri olarak damgaladı. Söyle bana, sen de öyle misin, Alexei Serov? Toplumdan dışlanmış biri mi?"

ACI KÖTÜ DEĞİLDİ. AMA YETERİNCE KÖTÜ. TATTOOIST

pürüzsüz tüysüz bir yüzü ve gözyaşı damlası olan kel bir adam olduğu ortaya çıktı.

Bir gözünün dış köşesinde dövme vardı. İşini severek yapan bir sanatçıydı, Alexei'nin göğsü üzerinde çalışmaya hazırlanırken kendi kendine gülümsüyor, Beethoven'ın Beşinci Şarkısı'nın aynı bölümünü tekrar tekrar mırıldanıyordu.

Alexei bir sigara yaktı ve Tanrı'dan kan zehirlenmesi geçirmemeyi diledi.

"Bazen olur," diye sıırttı dövmece. "Hatta bazıları ölür."

Alexei ona duman üfledi. "Bu sefer değil," dedi gömleğinin düğmelerini açarken.

"Sigara içmek yok,

lütfe." "İstersem içerim."

"Hayır. Göğsünüz taş gibi hareketsiz kalmalı."

"Siktir!" dedi Alexei ve sigarayı söndürdü.

Şarap dükkanındaki adamlar onu izlerken gülüyor, rahatsızlığının tadını çıkarıyorlardı. Hırsızlardan biri, yanaklarında çukurlar olan yirmi yaşlarında bir genç, şarap raflarından birine doğru yürüdü ve bir şişe çıkardı. Üzerindeki tozu gömleğinin koluyla sildi ve mantarı çıkarmak için kapının yanındaki zincirde asılı tirbuşonu kullandı. Şişeyi Alexei'ye doğru itti.

"Al, *malyutka*, iç."

"*Spasibo*, bu sizi biraz daha güzel gösterebilir."

Genç adam güldü. "Bundan daha güzel ne olabilir, dostum?" Botunun bağcıklarını çözdü, tekmeledi ve çorabını çıkardı. "Bak, *tovarishch*. Bu senin için yeterince güzel mi?"

Bu bir kediydi. Ayağının yüzeyini kaplayan, çizgili kürklü, gülen bir kedi yüzü ve çenesinin altında büyük mavi bir fiyonk, başında geniş kenarlı bir şapka.

Alexei güldü. "Peki bu ne anlama geliyor? Ayaklarının kedi sidiği gibi koktuğu mu?"

Vor dövmeceinin dirseğini dürttü ve iğne daha derin kesti. Alexei irkilmedi ama şarabı kabul etti.

"Sinsi olduğum anlamına geliyor." *Vor* gözlerini kıstı. "Bir kedi kadar kurnaz. Farelerin kokusunu alırım."

"Hah, yoldaş, fare *gibi* kokuyorsun-"

"Konuşmak yok!" İğne vızıldıyor ve batıyordu, bir yaban arısı kadar meşguldü. "Kıpırdama."

Dövmecinin parmak eklemlerinde, şifresini bilmediğiniz sürece hiçbir anlam ifade etmeyen harf ve rakamlardan oluşan dövmeler vardı. Nefesi Alexei'nin yüzünü başka yöne çevirmesine neden olacak kadar bira kokuyordu. Gözlerinin kapanmasına izin verdi,

ve beklenmedik görüntüler aklına geldi. Onları getiren iğnenin keskin yakıcı ucuydu, göğsüne batan acısıydı. Benzer bir acıyla başka bir günü, on iki yaşındayken Leningrad'daki son gününü hatırladı. Annesi Kontes Serova onu Çin'e, Bolşevik sorunlarından uzağa götürüyordu ve Jens vedalaşmaya gelmişti. Alexei'nin elini sanki yetişkin bir adammış gibi sıkmış ve ondan annesine göz kulak olmasını istemişti. "Seninle gurur duyuyorum," demişti Jens ve Alexei şimdi onun yeşil gözlerindeki hüznü, atıyla uzaklaşırken saçlarını yakan güneşi ve kendi göğsündeki sakatlayıcı acıyı hatırlıyordu. Böyle derisinde değil, etinin ve kemiklerinin derinliklerinde.

Lydia bir keresinde ona, "Senin sorunun Alexei, çok kibirli olman," demişti.

Şimdi bana bak, Lydia. Hiç kibir kalmadı, değil mi? Burada paçavralar içindeyim, bir hırsız çetesinin merhametine kalmışım, pisliğin ve kirli iğnelerin ortasında derim katledilmiş. Şimdi yeterince alçakgönüllü müsün? Ve eğer Trovitsk kampında esir olduğum konusunda yalan söylediğimi anlarılarsa, bu üyeliğimi asitle silecekler. Ya da daha kötüsü, bıçakla.

"Şuna bakın." Saçı yağlı olanın fısıltılı sesiydi bu. "Uykuya daldı."

"Ne kadar sert olduğunu

göstermeye çalışıyor." "Uyanık

kalamayacak kadar sıkılmış."

"O kibirli bir piç. Maksim ondan ne istiyor?"

Aleksey gözlerini açtı, doğrudan yüzlere baktı ve şişeyi dudaklarına götürdü. Uzun ve boğucu bir yudum aldı.

CHANG ONA KARŞI NAZIKTI. LYDIA'DAN DAHA NAZİK

Önceden hatırlıyordu. Sanki kırılacağından korkuyordu. Yoksa dikkatle kullanılması gereken narin Çin orkidelerine mi alışmıştı? Kendi iniltisini duydu. Sesi susturmaya çalıştı ama yapamadı çünkü onun kendisini parçalara ayırmasını ve tekrar bir araya getirmesini istiyordu, öyle ki bedeni ve ruhu onunla kaynaşacaktı.

Ama onu okşadıkça, okşadıkça, göğüslerini öptükçe, çıplak bedenini sanki bir kez daha hafızasına kazıyormuş gibi tanıdık bir bölgeymiş gibi keşfettikçe, içinde bir şeylerin gevşediğini hissetti. Titremeye başladı. Kemikleri boşalıyor, içindeki kötü bir şeyi, tüm acıyı, korkuyu, öfkeyi ve özlemi serbest bırakıyor gibiydi. İçinden sel gibi akıyordu.

Ona sarıldı. Onu kollarında salladı, mırıldandı, yatıştırdı, kalbine o kadar sıkı kilitledi ki, tüm sınır duygusunu kaybetti ve güçlü atışını kendi atışıyla karıştırdı. Ona sarıldı, nefesini içine çekti, yavaş yavaş, nefes nefes yeniden bir parçası haline geldiğini hissetti.

Ve elinin tenindeki akışı içindeki titremeleri ve kafasındaki sesleri susturduğunda, ağzını içini acıtan sert bir açlıkla öptü. Adamın onun hazır olmadığını daha önceden bildiğini fark etti. Nasıl oluyordu da onu, onun kendisini tanıdığından daha iyi tanıyabiliyordu? Birbirlerini yeniden bulduklarında kolları bacakları onunkilere dolandı ve gözlerini onunkilere sabitledi.

CILDI HALA AYNI KOKUYORDU. PARLIYORDU.

TAT ve Chang'in tilki kızının kendisinden çok uzaklaşmış olabileceği korkusunu yatıştırdı. Kız kollarında titreyene kadar onu kurt gözlü Rus'a kaptırdığını düşündü. Dudaklarını kızın boğazının dibindeki yumuşak oyukta gezdirdi ve bir inilti duydu ama bunun kendi dudaklarından mı yoksa kızınkinden mi geldiğini bilmiyordu.

Yan yattı ve ona baktı. Kollarına, çenesine, göğsündeki yara izine. Bacaklarının arasındaki kırmızı buklelerden oluşan yoğun nemli tümseğe, içinde ve dışında yanan ateşe. Çok güzeldi. Çinli gibi değil. Doğuluların zevkine göre, elleri, ayakları ve hatta dizleri çok büyük ve burnu çok uzundu, ama o bu yönlerini seviyordu. Teni solgundu ve loş altın ışığında nehir suyu gibi parıldıyordu ama karnının düzlüğüne ya da kalçasının sıkı kaslarına dokunduğunda etin altında ince bir çelik ağ olduğunu hissedebiliyordu. Bu daha önce de var mıydı?

Hayır, bu yeniydi.

Junchow'da daha önce hiçbir kadında görmediği bir kararlılık, sadece erkeklere ait olduğunu düşündüğü bir cesaret göstermişti. Onun içini açmıştı.

ve ona aksini öğretti. Ama onun bu yeni içsel gücü, bu farklı bir şeydi. Nabzını hızlandırıyordu. Bu, Rusya'daki yolculuğu sırasında oluşmuştu ve onun yanında olamadığı için bir suçluluk hissetti. Onun bir parçasını ruhundan çalmıştı. Sanki açgözlü tanrılar tilki kızını ona vermek yerine kendilerine saklamaya karar vermişlerdi.

"Lydia."

Gece çok hızlı geçiyordu. "Lydia, bana babanın nerede olduğunu söyle."

Yüzünü onun göğsüne gömdü ve hiçbir şey söylemedi.

"Nerede olduğunu hâlâ bulamadın mı?" diye ısrar etti.

"O burada," diye mırıldandı kadın onun tenine karşı.

"Moskova'da

mı?" Başını

salladı.

"Bu iyi haber."

Kolunun kıvrımında omuz silkti ve adam bunu hatırladı, ince omuzlarının o hareketini. Küçük bir meydan okuma hareketi. Onun her küçük hareketinin kalbine nasıl işlediğini unutmuştu.

Onun sırtını okşadı, bekledi.

"Onu bulamıyorum," diye mırıldandı düz bir tonda. "Söyle bana. Bana ne bildiğini söyle."

Kaburgalarının titrediğini hissetti.

"Trovitsk çalışma kampından Moskova'daki gizli bir hapisaneye nakledildiğini öğrendim. Ama nerede olduğunu bilmiyorum." Başını kaldırdı, kehribar rengi gözleri sorguluyordu. "Bunu neden yapsınlar ki?"

"O bir mühendisti, değil mi?" "Evet."

"Belki de onun yeteneklerini bir şey üzerinde çalışmak için kullanıyorlar."

"Piçlerin onu "-kelimesi boğazına takılmış gibiydi-"deneyler" için götürdüklerini sanıyordum.

Kaşlarını çattı. "Ne tür deneyler?"

"Tıbbi olanlar. Bu tür şeylerin yapıldığına dair söylentiler duydum ve Moskova'daki gizli hapisanenin bunun için olabileceğini düşündüm."

"İnsan kobaylar mı?"

"Evet."

"Oh, Lydia, ona gerçekten bunun olduğuna inanıyor musun?"

Yüzünü onun tenine sürttü. "Bilmiyorum."

"İstedikleri şeyin onun mühendislik yeteneği olduğuna inanalım. Onun en iyilerden biri olduğunu söylemişsiniz."

"Tüm bunlardan önce Çar'ın baş danışmanlarından biriydi." Çenesini adamın göğsünde dengeledi ve ona baktı.

"Başka bir şey bilmiyor musun? Sadece Moskova'ya taşındığını mı?" "Hapishane numarası bende var."

"Bu nedir?" "1908 numara."

Adam gözlerini kısmış, olasılıkları ve imkânsızlıkları düşünürken, kadın yanağını tekrar adamın çıplak göğsüne koymuş ve sessiz kalmıştı. Adam aşağıya, saçlarının görkemli örgüsüne ve alnının temiz çizgisine baktı. Ona nasıl söyleyebilirdi? Belki de babasının onun müdahalesini hoş karşılamayacağını ona nasıl anlatabilirdi? Belki de bu, şu anda kendisi için kurmakta olduğu hayatı riske atabilirdi.

LYDIA ODASINA GİRDİ, VALENKI BOTLARI

Çoraplı ayaklarıyla ses çıkarmamak için bir elinde DANGLING. Dışarıda kar yağıyordu, gece aniden kocaman nemli tanelerle canlanmıştı. Chang onu Moskova'nın nemli sokaklarında gezdirirken, ona Çin hakkında sorular sormuştu. Kanton'daki seyahatlerinden ve Şanghay'daki şehir hayatından bahsetmişti ama Chang onun sesini kendi sesinden daha iyi tanıyordu. Onun sözlerinin ardında gölgeler gibi saklanan sırları hissedebiliyordu. Zorlamadı ya da kurcalamadı. Ama adamın söylemedikleri onu korkutmuştu. Elini onun elinin içine soktu ve onu güvende tuttu.

Yolun köşesinde ona veda öpücüğü verdi ve alnını onun soğuk elmacık kemiğine dayadı.

"Yarın mı?" diye sordu.

"Yarın."

Odanın ışığını açmadı ama ıslak battaniyeyi attı ve uyuyamayacağını biliyordu.

"Demek döndün."

Lydia dondu kaldı. "Erken kalkmışsın, Elena." "Sen de geç kalkmışsın."

"Huzursuzdum. Yürüyüşe çıktım."

İkisi de fısıltıyla konuşuyordu ve Lydia rahatlatarak Liev'in hâlâ uyuyor olması gerektiğini fark etti. Elena'nın sandalyedeki cüssesini seçebiliyordu. Ne kadar zamandır öyle oturuyordu?

"Yürüyüşe mi çıktın?"

"Evet."

Elena kısık bir kahkaha attı. "*Maleeshka*, ufaklık, konuştuğun kişi benim, Kazak değil. Ben bir fahişeyim ve erkek kokusunu da seks kokusunu da iyi bilirim. Sen ikisinden de kokuyorsun."

Gece, Lydia'nın yanaklarının kızardığını gizliyordu. Soyunmaya, Elena'ya ait kıyafetleri çıkarmaya başladı, bilinçsizce onları kokluyor, Chang'i arıyordu.

"Elena, benim için oturman çok nazik bir davranış ama bu kadar endişelenmene gerek yok. Kendi başımın çaresine bakabilirim."

"Yapabilir misin?"

"Evet."

Elena küçük bir homurtu çıkardı. "Buraya gel, *maleeshka*."

Lydia geceliğini başından aşağı sıyırdı, sandalyeye gitti ve başları birbirine yakın olacak şekilde yanına diz çöktü. Işıksız odada gözler soluk ayların içindeki karanlık deliklerden ibaretti. Elena'nın eli Lydia'nın omzunu buldu.

"Bırak onu Lydia. Bırak Çinliler gitsin."

Canım yanmıştı. Düşüncesi bile acı veriyordu. "Neden böyle bir şey söylüyorsun Elena?"

"Çünkü o senin için iyi değil. Hayır, başka tarafa bakma, söylediklerimi dinle. Çinli bir komünist neden küçük bir Rus kızıyla bu kadar ilgilensin ki?"

Lydia, "*Çünkü beni seviyor, tabii ki*" diye bağırmak istedi ama bu soru onu tedirgin etti. Kendisine binlerce kez sorduğu bir soruydu bu.

"Sence neden Elena?" diye sordu yumuşak bir sesle.

"Çarşaflarınızın arasına girmek istiyor, bunu söylemeye gerek yok, Batılı bir kız onun yatağının direğine çentik atacak."

"Yapma."

"Ama asıl sebep bu değil, değil mi?"

"Hayır." Şimdi istediği kelimeleri duyacaktı: *Çünkü o seni seviyor*.

"Çünkü seni kullanıyor, kızım. Bu kadar basit."

"Beni kullanmak mı?"

"Evet."

"Nasıl?"

"Bunu sen bulacaksın. Sen aptal değilsin. Belki de Çinliler senin o Rus subayla olan dostluğun sayesinde Kremlin'de gülümsemelerin ardında neler olup bittiğini öğrenmesini emretmiştir. Kim bilir?"

"Hayır, yanıyorsun. Yanılıyorsun, sana söylüyorum." Yutkunamadı.

"Sus, *maleeshka*. Liev'i uyandıracaksın." Aniden eli Lydia'nın yanağına dokundu, karanlık odada kısa bir okşayış. "Ne oldu? Senden sır mı saklıyor, küçüğüm? Ona güvenebilir misin?"

Lydia, Chang'in sözlerinin ardındaki gölgeleri hatırlayarak öfkeyle geri çekildi. "Daha da önemlisi, sana güvenebilir miyim?"

"Hah, güzel bir soru. Ama şunu bir düşün kızım. Onun için nasıl bir gelecek var? Ya da senin için?"

"Elena," dedi, Elena bilsin diye düz ve kararlı bir şekilde. "Ona güveniyorum. Ona hayatım pahasına güveniyorum."

"Daha çok aptalsın, kızım." Daha yakına eğildi, geceliği küflüydü. "Seni incinmiş görmek istemiyorum."

"Olmayacağım. Onun tarafından değil."

Aralarında küçük bir sessizlik aktı ve ikisi de bunu ilk kimin aşacağını görmek için bekledi.

"Şunu hayal et," diye fısıldadı Elena telaşla. "Sovyet hayranın Malofeyev'in seni ve Çinli arkadaşını bildiğini. Ve bu yüzden bugün sana Jens Friis hakkında istediğin bilgi yerine sadece yemek getirdi. Kıskanıyor. Senin başka bir adamla birlikte olmandan hoşlanmıyor ve bu yüzden sana gerektiği kadar yardımcı olamayacak. Görünüşe göre ikisine birden sahip olamazsın, ufaklık. Ya Çinlin ya da baban. Bir seçim yapmalısın."

Lydia dizlerinin üzerinden kalktı. Hiç ses çıkarmadı ama yatağına kıvrıldı ve nemli battaniyeyi başına çekti. Boğazının içindeki ağrı onu boğuyordu. Elena'nın sözlerini karanlık ve ulaşılmaz bir yere itti ve onun yerine zihnini duvarda haçın asılı olduğu odada geçirdiği saatlerle doldurdu, o anları ışığa tuttu. Onları parlatmak. Onları parlatmak.

Otuz dokuz

JENS ZİHİN DAĞINIKLIĞI İÇİNDEYDİ. KABUSLAR ziyaret etti daha sık. Rutinini bozuyor, gece uykusunu parçalara ayırıyorlardı. Huzursuzdu, çalışma odasında saatlerce volta atıyor, son aylarda büyük bir zevkle yaptığı işin tamamlanmaya yaklaştıkça ağzında ekşidiğinin farkındaydı.

Bu birime ilk geldiği zamanki gibi değil. O zaman bir rüya gerçek olmuştu. Bu işti, gerçek iş, onun yetiştirildiği türden bir mühendislik. Boğulan bir adamın havayı arzuladığı gibi arzuladığı şey buydu. Her sabah uyandığında sonunda öldüğüne, çalışma kampının buzlu arazisinde küreğinin üzerine yığıldığına ve cennete taşındığına inanırdı. Önünde, baltalar ve kürekler karşısında donan derisi ve açlıktan ağlayan bağırsakları yerine kalemler, kağıtlar ve pirinç kumpaslarla uğraşacağı bir gün uzanıyordu. Şimdi bile her gün gözlerini açtığında iyi talihine inanamıyordu.

Esir kampı kötüydü. Aklının gitmesine izin verdiği kadardı, daha fazlası değil. On iki yıl kötü geçmişti ama artık sona ermişti. Artık aklına girmesine izin vermiyordu, en azından bilinçli zihnine. Ama kendine numara da yapmıyordu. Orada bir yerde olduğunu, beyninin en karanlık kıvrımlarının derinliklerinde saklandığını ve sadece geceleri dışarı çıktığını biliyordu. Bu yüzden rüyalar görüyordu. Kabuslar. Ne olmuş yani? Küçük bir rahatsızlık olarak omuz silkti. İnsanlar birkaç tatsız rüyayı *kötü* olarak görüyorsa, kampta bulunmamışlardı demektir.

Kızının onu aradığını öğrendiğinden beri Valentina ve Lydia'nın düşünceleri dikkatini dağıtıyor, uzun zaman önce nasıl başa çıkacağını unuttuğu duygularını harekete geçiriyordu. Özellikle de şimdi Olga söz konusuyken. Volta atmayı bıraktı. Burada, bu güvenli ve rahat sığınakta bazı şeyleri yeniden keşfetmişti. Değer verdiği şeyleri. İş. Sıcaklık. Yemek. Ya aşk? Evet, o bile. Bir çeşit aşk,

Daha önce bildiklerinden çok farklıydı ama yine de aşktı. Kalbinden sonsuza dek yok olduğunu düşünmüştü ama kendi etrafına inşa ettiği kabuktaki kılcal çatlaklardan içeri sızmıştı. Gülümsedi çünkü artık bir bilim insanı olan Olga'dan, gülümsemenin beyne bazı kimyasallar gönderdiğini biliyordu, sihirli bir şekilde daha iyi hissettiren kimyasallar. Ve Tanrı biliyor ya, daha iyi hissetmeye ihtiyacı vardı. Olga ona ne kadar çok gülümsersen, o kadar çok gülümsemek isteyeceğini öğretmişti. Bu yüzden her gün pratik yaptı ve ağzının etrafındaki kullanılmadığı için sertleşen kaslar yumuşamaya ve canlanmaya başladı.

Olga ona çok şey öğretmişti. Sadece bir kimyager olarak değil, bir insan olarak da; ona yeniden insan ırkının bir üyesi olmayı öğretmişti ve karşılığında, kızının kurşun madeninde geride bırakılmasının neden olduğu kara acıyı dindirmek için yapabileceği hiçbir şey olmaması ona acı veriyordu.

"Her gece dua ediyorum Jens," demişti bir gün birlikte bir gaz tüpünü yeniden hizalamak için çalışırken ona, "Valerya'mın bir göçükte ölmesi için. Bunlar sık sık olur, tonlarca kaya tüneldeki bir tren gibi gürültüyle çöker. Bir *vınlama* ve her şey biter. Çabuk olurdu. Ama sonra kendimden nefret ediyorum. Hangi anne kızının başına böyle bir şey gelmesini ister ki?"

Kısa bir an için elini okşadı. "Onu seven biri."

Gözyaşı önlerindeki planın üzerine düşmüştü ve keskin gözlü gözcülerden biri fark etmeden önce onu kenara iterek mürekkebi bulaştırmıştı. Tuzlu sıvının küçük damlası teninde sıcak ve samimi bir his uyandırmıştı ve onu silmeyip teninde kurumasına izin vermişti. İlk başlarda Olga'yla yolları nadiren kesişse de, her sabah ve akşam egzersiz avlusunda, mahkumların yağmur, rüzgar ya da kar altında yarım saatlik zorunlu geçit töreni sırasında kaçınılmaz olarak birbirlerini görüyorlardı. Ancak proje ilerledikçe daha sık, bazen ayda üç ya da dört kez birlikte çalışmaya başladılar ve şimdi hangarlara yapılan ziyaretler birkaç günde bir gerçekleştiğinden, kendini uzun yıllardır yapmadığı bir şeyi yaparken buldu: tahmin etmek.

Kamlarda an be an yaşamıştı çünkü hayatta kalmanın tek yolu buydu. Asla yarını ve diğer tüm yarınları düşünmedi. Asla. Bu temel bir kuraldı. Ama şimdi kendini bu riski alırken, bağcıklı parmakların arkasından geleceğe bakarken buldu. Bu onun için çok yeniydi. Nasıl yapıldığını unuttuğunu sanıyordu. Bir şeyi, herhangi bir şeyi tahmin etmek

Saçma sapan bir cesaret. Siyah bir kamyonda bir arkadaşla buluşmak gibi küçük bir şeyi dört gözle beklemek bile iyi hissettiriyordu.

Ama şimdi dikkati dağılmış zihni ondan kaçmıştı. Her şeyi kendi başına tahmin ediyordu ve bu onu tedirgin ediyordu.

ÇALIŞMA ODASININ KAPISI BİR SESLE AÇILDIĞINDA

arkasındaki duvara çarparak patlaması rahatlatıcı oldu. "Ah,

Yoldaş Babitsky, bana katılın."

Muhafız masaya doğru yürüdü, botları muşamba zeminde gıcırdıyordu. Masanın üzerine bir rulo mühendislik çizimi koydu ve onlara saygılı bir şekilde davrandı. İri yarı, hantal bir adamdı, gür sarı saçlarıyla yakışıklıydı ama gözlerinde nereye gittiğinden tam olarak emin olmayan birinin hafif şaşkın bakışı vardı. Muhafız ekibine daha yeni katılmıştı ve Jens onun böylesine etkileyici beyinlerin bir araya gelmesi karşısında duyduğu şaşkınlığı henüz üzerinden atamadığını görmek istiyordu.

"Bu seferki kimden, Yoldaş Babitsky?" "Birim dört."

"Ah, kavgacılar."

"Mahkum Elkin ve Mahkum Titov. Birbirleriyle konuşmuyorlar."

Jens dirseklerini masasına dayadı ve kaleminin ucunu çiğnedi. Kalemsiz geçen onca yıldan sonra kalem tutmak ona öyle büyük bir haz veriyordu ki, bir an bile elinden bırakmak istemiyordu. Hatta kâbuslara karşı bir tılsım olarak sıkı yumruğuna sardığı bir kalemle uyuduğu bile bilinirdi.

"Bilim insanlarının ve mühendislerin tartışmayı sevdiğini anlamalısınız. Zihinlerini bu şekilde keskinleştirirler."

"O zaman Mahkum Elkin ve Mahkum Titov'un çok keskin zekaları olmalı."

Jens güldü. "Öyle."

Kamptaki zihin açılığını hatırlıyordu. Bedenin açılığıyla yaşamayı öğrenmişti ama zihnin boşluğu bir çeşit ölümdü. On iki uzun yıl boyunca ölmek.

"Söylesene Babitsky, evli misin?"

"Evliydim," dedi gardiyan huysuzca.

"Ne oldu?"

"Her zamanki gibi. Omsk'tan bir metal işçisi olan komşumla kuyruğunu bağladı ve gitti."

"Çocuğunuz var mı?"

İri yüzü yumuşadı ve kıkırdadı. "Oğlum Georgi. Beş yaşında." "Onu hâlâ görüyor musun?"

"*Baba.* Ayda bir kez trenle Leningrad'a gidiyorum. Oğlum orada yaşıyor. Şimdi Moskova'da olmam daha iyi. Sibirya'da görevliyken onu sadece Paskalya zamanı görebiliyordum."

Sibirya. Jens muhafızını inceledi ve bu adama öfke duymadan nasıl bakabildiğine hayret etti. Belki de bu, insan ırkına geri dönme sürecinin gerekli bir parçasıydı. İronikti. Babitsky onu tanımamıştı. Jens iyi beslendiği, traş olduğu ve yakın çalışma için bir çift çerçevesiz gözlük taktığı için gardiyan onu hatırlamıyordu. Ama Jens Babitsky'yi hatırlıyordu, evet, onu çok iyi hatırlıyordu. Trovitsk kampında Babitsky bu kadar kibar değildi. Tüfeğinin dipçiğini kırılğan kürek kemikleri arasına sokmaktan hoşlanıyordu.

"Friis." Babitsky daha yakına eğildi. "Bana, buradaki bazı bilim insanlarının yaptığı gibi, botunun altındaki bir pislikmişim gibi bakmaman hoşuma gidiyor."

Jens irkilerek ona baktı.

Babitsky sesini fısıltıya kadar alçalttı. "Geçen gün bir şey duydum, bilmek isteyebileceğinizi düşündüğüm bir şey."

"Bu da ne?" Jens kalemin ucunu ağzına doğru kaydırdı.

"Bu projeyi bitirmek için yeni bir ekip getirmeyi düşünüyorlar. Ne iş yaptığınızı bilmiyorum ama belli ki yukarıdan birileri biliyor ve buraya getiriliş amacınızı yerine getirmediğinizi düşünüyor. Yani kovuldunuz."

"Hayır."

"Evet, o yüzden adımlarına dikkat et."

Jens dondu kaldı. Dişlerinin kalemin etrafında bir mengene gibi kenetlendiği yüzü acıyordu. "Kim söyledi?"

"Albay Tursenov."

"Hayır," dedi Jens tekrar. "Bunu yapamaz."

"Aptal olma Friis. Elbette yapabilir."

"Ama bu bizim tasarımıımız, tüm bu ekibin sıkı çalışmasının, dikkatli hesaplamalarımızın ve çabalarımızın, başarılarımızın ve evet, hatalarımızın da sonucu. Bunu elinden alamaz, bu *benim* projem" -sesi giderek tedirginleşiyordu ama durduramıyordu- "bu *benim* projem."

Kelimeler ağzından çıkmıştı. Onları geri alamazdı.

Babitsky ona öyle bir bakış attı ki, gardiyan ve mahkûm rollerine geri döndüler. "Friis, sen ve ekibin burada ne halt ediyorsanız edin, kesinlikle sizin değil. Bu Sovyet Devleti'nin projesi. Stalin'in projesi. O yüzden sırf beynini kullanıyorsun diye birdenbire burada herhangi bir hakka sahip olduğunu düşünme. Haklarınız yok. Hala bir hiçsiniz, bir insan değilsiniz. Bir mahkumsun. Bunu asla unutma."

İri muhafız çalışma odasından çıktı ve kapıyı keyifle arkasından çarptı. Anahtar kilidin içinde dönerken gıcırdadı.

Kırk

LYDIA, LIEV VE Elena hâlâ uyurken evden erkenden çıktı. Kendine zaman ayırmak, nefes almak ve Chang hakkında düşünmek için alana ihtiyacı vardı. Ama bu saatte hâlâ buz yığınlarıyla kaplı olan şehrin kaldırımlarında düzgün yürüyebildiğinden daha fazla düzgün düşünemiyordu. Onu düşünmüyordu, o oluyordu. Bunun için başka bir kelime yoktu. Onun bir parçası olmak, tıpkı onun da kendisinin bir parçası olduğu gibi. Şimdiden onun fiziksel ağırlığını ve teninin kendi teninin yanında verdiği hissi özlüyordu. Ayakları daha hızlı hareket ederek adımlarını uzattı.

"Hayır, Elena, yanılıyorsun," diye fısıldadı yürürken. "Chang'e hayatım pahasına on kat daha fazla güveniyorum."

"Kendi kendine mi konuşuyorsun?"

Edik'ti. Karşıdan karşıya geçerken ona sinsice yaklaşmış ve yanına sokulmuştu. Her zamanki çantasını göğsünde taşıyordu ve küçük köpeğin kubbeli kafası, bir baykuşunki kadar yuvarlak ve dikkatli altın gözleriyle çantadan çıkıyordu.

"Başka bir mesaj almamı ister misiniz?" diye sordu.

"Hayır, bugün olmaz. Yine de teşekkürler."

Hayal kırıklığına uğramış görünüyordu. "Peki nereye gidiyorsun?" "Ekmek kuyruğunda beklemeye."

"Ben de

gelebilir

miyim?"

"Elbette."

İstedığinin onun arkadaşlığı mı yoksa ekmek mi olduğundan emin değildi. İkisi de onun için sorun değildi. Birlikte bir dizi dükkânın önünden geçtiler, yerdeki kalın kara rağmen parlak sabah güneşinin tadını çıkardılar. Adamın yine ayak parmaklarının üzerinde durduğunu, enerjiyle zıpladığını, gözlerinin her yere daldığını fark etti. Ona ihanet edenin gözleri olduğuna karar verdi. Hırsız gözleri vardı. Onu bu konuda uyarmalıydı ama şimdi değil.

"Yeni paltonla daha mı sıcaksın?" diye sordu.

Adam sıırttı. "Fena değil."

"Elena'ya teşekkür etmelisin."

"Ona güzelce teşekkür edersem, bana biraz daha *pelmeni* kaynatır mı dersin? Ve Misty için bir sosis piőirir mi?" Mavi gözlerinden birini sinsice ona kıırttı. "Eğer yapmayacaksa teşekkür etmekle uğraőmama gerek yok."

Lydia güldü, caddede yürürlerken kolunu onun ince omuzlarına koydu ve Lydia'yı şaşırtan bir şekilde adam omuz silkmedi.

ALEXEI GÜNEş IőIęİNİN TENİNE YERLEőTİęİNİ HİSSETTİ. O

Kurtarıcı İsa Katedrali'nin merdivenlerinde duruyor ve bu sükûnet anının tadını çıkarıyordu. Son yirmi dört saat hiç de sakin geçmemiőti. Dün gece yüzünden başı ağırlaşmıştı. Çok fazla şarap ve çok fazla sigara içmiőti. Gözlerini kapattı. Dakikalar geçti. Jens Friis'i düşündü ve inanmadığı Tanrı'ya küçük bir dua sundu. *Bırak yaşasın.* Tanrı'nın görkemli evinin merdivenlerinde, eğer içerideyse mutlaka onu dinlerdi.

"Merhaba, Alexei. Sonunda gelebildin demek."

Gözlerini açma zahmetine girmedi. Sesin kendi kafasının içinden geldiğinden emindi ama o kadar gerçekte ki gülümsedi ve sözlere eşlik edecek alaycı bakışı gözünde canlandırdı.

"Alexei?"

Bir el koluna dokundu. Belli belirsiz bir şey sarsıldı. Tembel ve yaşlı bir at gibi ayakta uyuyakaldığını fark etti ve çabayla gözlerini açtı. Kadın buradaydı, tam önündeydi, eli kolundaydı ve onu dik tutuyordu ve aklına kadının sallanmakta olduğu geldi. Yoksa o muydu?

"Aleksey," dedi usulca ve onun yanağına bir öpücük kondurdu.

KÜÇÜK KOLUNUN SICAKLIğİNİ HİSSETTİ.

HİS, ve onu bir tramvaya götürdü. Tramvay kalabalıktı, sarılmış vücutlarla doluydu.

*fufai*kalar, baőörtüleri ve hırpalanmış eski kumaş şapkalar, ama Lydia onu

onun için bir koltuk bulup oturttu. Kadın, bir kayışa tutunmuş bir şekilde onun üzerinde duruyordu ve adam, kadının onu koruduğu gibi tuhaf bir hisse kapıldı.

Pencereler buğulanarak onu içeriye hapsetmişti, bu yüzden nereye gittikleri hakkında çok az fikri vardı. Kapılar her açıldığında, insanlar inip binerken bilmediği sokaklara bir göz atıyordu ama Lydia'nın kimseyi itip kakmamaya gösterdiği özen ve ona sık sık yönelttiği bakışlar onu daha çok rahatsız ediyordu. O kadar dikkatliydi ki, kız kardeşinde daha önce görmediği bir nezaketle doluydular. Bu nereden gelmişti? Kıvılcımlar, ateş ve sabırsızlık neredeydi? Kızın endişesi onu endişelendiriyordu. Gerçekten o kadar kötü mü görünüyordu? Hasta bir kedi yavrusu gibi tedavi edilmesi mi gerekiyordu?

"Gitme zamanı, Alexei."

"Doğru," dedi ama orada oturmaya devam etti.

Bağırmadı, çağırmadı ya da ona tembel bir piç olduğunu söylemedi, ki bu onun yarı yarıya beklediği şeydi. Bunun yerine eğildi, kollarını koltuk altlarına yerleştirirken gözlerinin içine gülümsedi ve doğruldu, onu kendisiyle birlikte kucakladı. Utanmıştı. İçinden bir ses muhtemelen koktuğunu söylüyordu.

"Dün gece hiç uyumadım," diye açıkladı. "Peki en son kaç gün önce yemek yedin?"

"Bilmiyorum."

Bu onu aptal gibi gösteriyordu. Elini tuttu ve onu tramvaydan çıkardı. Dışarıdaki hava keskin ve parlaktı ve bu onu ürküttü.

"Alexei," dedi Lydia, "nasıl oldu da böyle bir karmaşanın içine düştün?" "Emin değilim. Kayboldum."

"Bakalım evin yolunu bulabilecek miyiz kardeşim? Bu sefer ayrılmadan."

Adamın kolunu kendi kolunun içinden geçirirken güldü. Bu ona umut verdi.

HE ROLLED İÇİNDE YATAKİLE BİR DÜŞÜNCE
TİTREŞİM

Kafasından geçti. Ona *vory*'den bahsetmemişti. Ama ona haber vermek için ağzını açamadan titreşim söndü ve ne düşündüğü hakkında hiçbir fikri kalmadı. Göz kapakları sanki kurşun ağırlıklar tarafından aşağı çekilmiş gibi çöktü. Kafasının içi kapkaraydı ve böyle olması hoşuna gidiyordu.

Uyudu. Rüyaları o kadar yoğundu ki sanki bir ay boyunca dünyaya küsmüş gibiydi ama göz kapakları her aralandığında Lydia aynı kahverengi hırkayla yatağının yanında oturuyordu. Hepsi aynı gün olmalıydı. Bir ara yüksek sesler duydu ama onlarla ilgilenmedi ve seslerin kafasının içinde olup olmadığından emin olamayarak tekrar karanlığa daldı. Sonra bir kapı çarptı. Bu gerçektir.

Rüyasında bir dövmeceğinin titreşimli iğnesinin göğüs duvarını delerek ciğerlerine girdiğini ve kendi kanında boğulmaya başladığını gördü. Şiddetli bir şekilde boğuldu. Bir el alnını okşadı ve tekrar uyudu. Ama söylemesi gereken bir şey vardı. Beynine iğneler batıyordu.

LYDIA OTURDU VE KARDEŞİNİ İZLEDİ. UZUN SÜRE UYUDU

Saatlerce, gerçi buna pek uyku denemezdi. Daha çok gözleri sımsıkı kapalı bir yarışta koşmaya benziyordu. Vücudu hiç kıpırdamıyor, göz kapakları seğiriyor, bacakları çırpınıyor, kolları sallanıyordu. Dişlerini sıkıyor ve açıyor, bir köpeğe ait sesler çıkarıyordu. Bir elini yanaklarına koymayı ve kafasının içinde kendine bir delik açan şeytanı kovmak için bir şeyler fısıldamayı öğrendi. Kapı açılıp da Liev Popkov tökezleyerek odaya girdiğinde, onun pek de memnun olmayacağını biliyordu.

"Merhaba Liev," diye gülümsedi ona. "Bakın kim gelmiş."

"*Dermo!* Kahretsin!"

"Katedralin merdivenlerindeydi. Sana yakında bir gün orada olacağını söylemiştim."

"Kahretsin!" dedi tekrar ve yatağına doğru yürüdü, tek siyah gözüyle Alexei'ye kaşlarını çatarak baktı.

"Bırakın uyusun," dedi.

"Bir deri bir kemik, hepsi bu kadar. Ve at kıcı gibi kokuyor."

"Önemli değil."

"O piçin Felanka'da bir yerlerde öldüğünden emindim." Lydia şaşkınlıkla ona baktı. "Hiç söylemedin."

Homurdandı.

"Burada kalabileceğini söyledim." Popkov homurdandı.

"Hayır, kalamaz."

"Lanet olsun, yapabilir diyorum."

"*Nyet.*"

"Ne yapmamı bekliyorsun? Kardeşimi sokağa mı atayım?" "Evet. Burada kalamaz."

"Neden olmasın?"

"Oturma izni yok, bu yüzden polisi başımıza bela edecek."

Boğazındaki sert yumruyu bastırmaya çalıştı. "Ona karaborsadan bir tane bulabiliriz."

Popkov önce sakalını, sonra da tüylü başını yavaşça çevirdi ve sandalyedeki Lydia'ya baktı. "Elimizde kalan birkaç iyi rubleyi mi kullanacaksın? Jens Friis'i bulmak için harcamamız gerekenleri mi? Onları bu değersiz bok parçası için mi kullanacaksın?"

"Evet."

"Ha! O zaman babanın kızı değilsin."

Lydia ayağa fırladı. "Sözünü geri al, seni aptal Kazak."

Adam karşısında hareketsiz duruyordu ve kadın onun hiçbir şeyi geri almayacağını biliyordu. Elinin düz kısmıyla onun inatçı göğsüne sert bir tokat attı ve adam bileğini yakalayıp susturana kadar onu tuttu. Adamın büyük, yaralı yüzü kızınkine doğru eğildi ve kız yüzündeki kırıksıklıkların derinleştiğini görebiliyordu.

"Lydia, küçük dostum, ne istediğine karar vermelisin. O zeki aklını kullan. Buraya kimi bulmaya geldin?"

Kadının bileğini bıraktı, Alexei'ye bakmadan odadan çıktı ve kapıyı arkasından çarptı.

LYDIA YINE SESSİZCE SANDALYEYE OTURDU. AMA BU SEFER boğazı yanmasına rağmen çayını yudumlamadı. Bunun yerine kendini Liev'in kucağına attığı sözcüklerle başa çıkmaya, onları bir çömlekçinin çarkını çevirdiği gibi durmadan çevirmeye zorladı. *Kimi bulmaya geldin?*

Kim o? Kim mi?

Babamı. Bulmaya geldiğim kişi babam, Jens Friis. Sözcükler kafasının içinde zayıf bir ses gibi geliyordu, bu yüzden onları yüksek sesle tekrarladı.

"Babamı bulmaya geldim, Jens Friis."

Ama sesler aklını kurcalıyordu. Pencere camındaki tırnaklar kadar keskindi. Başını ellerinin arasına aldı, parmaklarını saçlarına gömdü, sanki saç tellerinin arasındaki yalanları gerçeklerden ayırabilecekmiş gibi. Alçak bir inilti duydu. Misty'nin yataklardan birinin altından sürünerek çıkmasını bekleyerek şaşkınlıkla etrafına bakındı ve sesin kendisinden geldiğini fark ettiğinde dehşete kapıldı.

Bir el dizine dokundu. Bir an için irkildi. Çabayla kendine, odaya, şimdiki zamana geri döndü ve baktığı şeyin kardeşinin eli olduğunu fark etti. Güçlü parmaklar, derinin altında yılan gibi kıvrılan mavi damarlar, bir parmak eklemünde bir yara izi, başparmağın aşağısında uzun, kıpkırmızı bir kabuk. Ama kirli tırnaklar, kirli bir cilt. Hatırladığı el değildi.

"Alexei," diye gülümsedi ona. "Seni uyandırdıysam özür dilerim." "İyi misin?"

Gülümsemesini genişletti. "Daha da önemlisi, sen iyi misin?"

Başını salladı. "Ben iyiyim."

"İyi görünmüyorsun."

"Sadece yiyecek bir şeylere ihtiyacım var."

"Kesinlikle uzun zamandır uyuyorsun." Onun elini okşadı ve ayağa kalktı. "Gidip biraz çorba ısıtayım."

Odadan çıkarken adamın gözlerinin üzerinde olduğunu farkındaydı, ama bir tepsisi çorba, bir parça siyah ekmek ve bir dilim Malofeyev'in tütsülenmiş jambonuyla döndüğünde, adam çok az şey söyledi, sadece kibarca "*Spasibo*" dedi. Yatağın kenarına oturdu ve kadın onun rahatça yemesine izin verdi, ama bitirdiğinde sandalyesinden kalkıp yanına oturdu.

"Kendine iyi bak," dedi çarpık bir gülümsemeyle, "muhtemelen pirelerim var." "Şu haline bakılırsa, bence onlar senden daha çok tehlikede onlardan daha fazla."

Adam gülümsedi ve kadın gülümsemesinde eski Aleksey'in bir anlık görüntüsünü yakaladı.

"Sana ne olduğunu anlat bana, Alexei. Seni haftalarca Felanka'da bekledim ama gelmedin ve beni geride bıraktığını düşündüm. Kendi başına gittin."

Kaşlarını çattı. "Sen benim kız kardeşimsin Lydia. Böyle bir şey yapacağımı nasıl düşünürsün?"

Suçluluk duygusu, kalın ve yapışkan, göğsünde yükseldi. Adamın elini tutup kendi elinin arasına aldı ve dizinin üzerine koydu. "Çünkü ben aptalım." Kadın

Omuz silkti ve gülümsediğinde rahatladı. "Peki nereye gittin?" diye sordu.

Bir nefes aldı. Bekledi, boynundaki tendonların gerginliğini izledi ve uzun bir sessizlikten sonra ona anlattı. Felanka'da gardiyanlar tarafından saldırıya uğramasını, nehrin boğucu kara sularında boğulmasını ve sonra kendini bir teknede bulmasını.

"Paramızı kaybettim Lydia. Her kuruşunu."

"Çizmelerinin içinde sakladıklarını bile mi?"

"Onlar bile."

Tepki vermemek için kendini zorladı. Ellerinin titrememesi için dua etti. "Yarıısıyla benim ilgilenmeme izin vermeliydin, Alexei. Bana güvenmeliydin."

"Biliyorum. Haklısın, özür dilerim." Başını salladı ve saçlarından kötü bir koku yayıldı. "Ama şimdi üzgün olmanın bize ne faydası var?"

"Yok."

"Lydia, o parayı geri alamam ama telafi etmek için elimden gelen her şeyi yapıyorum..." Nefesini sertçe verdi. Lydia'nın kendi öfkesine ve hayal kırıklığına katılan öfkeli ve hayal kırıklığına uğramış bir sesteki bu. "Kibrim için," diye bitirdi.

"Kibrin mi?"

"Gururum. Kibrim, yenilmezliğime olan kör inancım. Şu halime bak. Artık gurur duyulacak bir şey yok, değil mi?"

"Yanılıyorsun. Kardeşim olduğun için hâlâ gurur duyuyorum."

Başını geriye attı ve gülmek için olduğunu fark edene kadar onu sinirlendiren bir ses çıkardı. "Tanrı bilir neden!"

Zayıf yüzü inceledi. Gözleri yuvalarına çökmüştü, derisinde morluk gibi dut lekeleri vardı. Değişmişti. Kim olduğunun önemli bir parçası çalınmıştı, paradan çok daha önemli bir şey.

"O kadar korkunç muydu, Alexei? Moskova'ya yolculuğun."

"Oh, Lydia, gördüklerime inanamazsın. Acı ve açgözlülük, öfke ve düşmanlık. Kardeş kardeşe, baba oğula karşı, hepsi de doğru cevabı bulduklarına o kadar inanmışlar ki. Bir köyde *Komsomolların*, vergilerini ödeyemediği için bir adamın eşyalarını sokakta yaktığını gördüm. Karısı kendini ve bebeğini ateşin üzerine attı ve ateşten sürüklenerek çıkarılmak zorunda kaldı."

"Oh, Alexei."

"Sonunda komünizmin ne olduğunu anladım. Adalet ve eşitlikten bahsettiklerini biliyorum ama bundan çok daha fazlası. İnsanoğlunun yaratılış şeklini tamamen değiştirmekle ilgili. Onları insan olmaktan çıkarıp, insanlığın doğasında var olan zayıflıkların hiçbirine izin vermeyen yeni ve gelişmiş bir kitle yaratımı haline getirmek. Bunu yapmak için Devletin bir tanrı ve aynı zamanda bir canavar haline gelmesi gerekir."

"Bu, Rusya için gördüğünüz kasvetli bir gelecek."

"Bu hantal ve Tanrı'nın unuttuğu ülkeyi başka nasıl çalıştırabiliriz?"

"Chang An Lo gibi konuşuyorsun."

İlk kez ona sertçe baktı, sanki içini kazmak için bir kürek kullanıyormuş gibi hissettiren şiddetli bir bakış.

"O burada mı?"

"Evet. Moskova'ya giden Çin Komünist heyetinin bir parçası."

"Anlıyorum."

Başka bir şey söylemedi, sadece iki düz kelime. Ama odanın etrafına baktı, lekeli duvar kâğıtlarını ve eski püskü perdelerini inceledi ve kız onun ne kadar iğrenç bir oda olduğunu düşündüğünü görebiliyordu.

"Paramız ancak bu kadarına yetiyor," diye açıkladı. "Popkov ve Elena burada benimle birlikte yaşıyorlar. Burayı bulabildiğimiz için şanslıyız. Moskova'da odalar altın tozu gibi. Kolay değil, Alexei. Burada hiçbir şey kolay değil. Hayat böyle."

Çenesini göğsüne indirdi. "Peki ya Jens? Ondan ne haber?"

"İyi değil. Bulunduğu hapishaneyi arıyoruz ama insanlar çok korkmuş durumda. Konuşmuyorlar."

"Anlıyorum," dedi tekrar.

Onun bilip bilmediğini merak etti. Tekrar doğrudan kendisine bakmasını sağlamak için elini bastırdı ve bunu yaptığına ona herkes kadar korktuğunu ve ağızlarını sıkı sıkıya kapalı tuttukları için hiçbirini suçlamadığını söylemek istedi. Chang An Lo'nun Moskova'da olmasının kendisini yeniden hayata döndürdüğünü söylemek istiyordu ama aynı zamanda Sovyet gözlemcilerine birlikte olmalarını bu kadar zorlaştırdıkları için öfkeyle kaynıyordu. Alexei'ye, kendisinden daha kötü durumda olmasına rağmen kardeşinin burada, odasında olmasının kendisini güvende hissettirdiğini söylemek istiyordu. Ama ya babaları? O nasıl bir dünyadaydı? Yaşıyor muydu? Bu çarpık ve gizemli şehirde babalarını nasıl bulabileceklerdi?

Onu bulmak mı? *Nasıl bulacağımı söyle. Nasıl mı?* Yine de Alexei'nin eskiden yeşil olan ama şimdi çamur rengine dönmüş gözlerine baktığında hiçbir şey söylemedi.

Bunun yerine ona gülümsedi. "Burada olduğun için çok mutluyum, tüm o pisliğin altında her zamanki gibi güvende ve yakışıklısın."

"Teşekkür ederim Lydia. Bunu tek başına yapman için seni terk etmeyeceğimi biliyorsun."

İki sıcak gözyaşının yanaklarından aşağı süzüldüğünü hissetti. Alexei başparmağını elmacık kemiklerinin üzerinde hafifçe gezdirerek, ona arkasından onca kez küfrettikten sonra hak etmediğini bildiği bir şefkatle gözyaşlarını sildi.

"Seni mutlu gördüğüm için mutluyum," dedi.

Tam adamın ciddi olup olmadığını ya da sadece onu memnun etmeye mi çalıştığını anlamaya çalışıyordu ki ağır bir yumruk kapıya çarptı. İki kez. Donup kaldılar, adamın başparmağı hâlâ kızın tenindeydi, kızın parmakları hâlâ adamın diğer elini dizinde tutuyordu.

"Hayır," diye fısıldadı. "Hayır."

Hızla kardeşini yatağa geri soktu, battaniyeyi kulaklarına kadar çekti ve etrafına sıkıca sardı.

"Kımıldama," diye tısladı.

Sonra da kapıyı açtı.

DIŞARIDA, SAHANLIKTA ÜÇ ADAM DURUYORDU. LYDIA ALDI

Onlara bir kez baktı ve kapıyı yüzlerine çarptı. "Kim o?" Alexei yatakta debeleniyordu. "Kötü haberlerim var."

"Polis mi?"

"Hayır."

"Kim, Lydia? Söyle bana."

Sırtını kapıya dayamış, zor nefes alıyordu. "Katil gibi görünüyorlar."

Aleksey yataktan fırladı ve kapıya yaklaşip dinlemeye başladı. Yumruk kapıya tekrar vurdu, bu kez üç kez.

"Alexei Serov," diye seslendi sert bir ses. "Aç şu lanet kapıyı yoksa kırarım."

Lydia dehşet içinde Alexei'ye baktı. "Seni tanıyorlar. Kim onlar?"

Alexei ona doğru eğildi, kapı kolunu tuttu ve kapıyı tıklatarak açtı. "Sevgili kardeşim," dedi çarpık bir gülümsemeyle, kendisini bir yabancıymış gibi göstererek, "seni yeni arkadaşlarımla tanıştırmak istiyorum."

Kırk bir

"ONU GÖTÜRDÜLER. BİR ARABANIN İÇİNDE."

"Piç kurusuna hoş geldiler."

"Liev," diye tersledi Lydia, "o iğrenç çeneni kapa."

İri adam güldü. Elena ona bir tokat attı. "Peki kimdi bu insanlar?" diye sordu. Lydia'nın beklediğinden daha telaşlıydı.

"Bilmiyorum," diye inledi. "Kaba saba insanlardı. Eski püskü ama iyi çizmeler giyiyorlardı."

"Botlarını fark ettin mi?"

Lydia omuz silkti. Evet, botları fark etmişti. Bir adamın cüzdanında ne olduğu hakkında sırtındaki kürklerden daha çok şey anlatırlardı.

"Sert soğuk gözleri ve sert soğuk gülümsemeleri vardı."

"Ama onlar onun arkadaşları mıydı?" diye sordu Elena. "Sana onları nın yeni arkadaşları olduğunu söylemişti."

"Farelerin günlük civcivlerle arkadaş olmasından daha fazla onun arkadaşları değillerdi." "Onu nereye götürdükleri hakkında bir fikir verdiler mi?"

"Hayır."

"Korkmuş görünüyor muydu?"

"Alexei öyle olsaydı bunu asla belli etmezdi." Lydia tekrar düşündü ve yüzüncü kez Alexei'nin kapıdan çıkarkenki yüz ifadesini hayal etti. Sırtını dikleştirmiş, adımlarını sertleştirmişti ve ona birbirlerinin boğazına sarılmadan önce birbirlerinin etrafında dönüp duran köpekleri hatırlatıyordu. Kadın ürperdi.

"Elena, onu tekrar kaybedemem."

Liev'in dişleri siyah sakalının derinliklerinde bir yerde parladı. "Üzülme, küçük Lydia. O piç kardeşini öldürmek için bir ya da iki fareden fazlası gerekecek."

"Başka bir şey daha var."

"Ne?"

"İçlerinden birinin eldiven giymediğini hatırlıyorum. Kapının girişinde durmuş, ellerini ceketinin ceplerine sokmuş, koridoru izliyordu."

"Yani?"

"Bu yüzden orada bir silahı olmasından korktum. Ama tam diğer ikisi Alexei ile birlikte dışarı çıkarken, bu adam ellerini ceplerinden çıkardı ve elleri boştu. Ama orta parmaklarının tam karşısında koyu renkli dövme olduğunu gördüm."

Kimse hareket etmedi. Kimse konuşmadı. Sanki oda parçalara ayrılmış gibiydi. "Ne oldu?" Lydia sordu. "Ne oldu? Ne söyledim ben?"

"Dövmeler," diye homurdandı Popkov.

"Evet." Lydia onun iri kolunu yakaladı ve sertçe salladı. "Bu ne anlama geliyor?"

Elena ve Popkov birbirlerine baktılar. Lydia'nın nabızı aniden atmaya başlamıştı, beynine hücum eden su gibi bir ses kontrolünü kaybetmesine neden oluyordu.

"Kim bunlar? Kim bu fareler?"

Elena'nın yüzü değişti. Endişesi yerini tiksintiye bıraktı ve etli ağzı tiksintiyle seğirdi. "Bu *vory v zakone*," diye mırıldandı. "O da *vory* ile birlikte."

"Bu kelimeleri -*vory v zakone*- Lydia daha önce de duymuştu, trendeki kızıdan."

Kazak, Lydia'nın dar yatağına çöktü ve metal iskeletin bir erkek kedi gibi ulumasına neden oldu. "*Vory*," diye mırıldandı, bayat havayı içine çekerek. "O ölü bir adam."

Lydia yanlış duyduğunu düşündü. Göğsündeki boşlukların titrediğini hissedebiliyordu ve bu ses tüm evi sarsıyor gibiydi.

"Söyle bana, Liev, bu *voryler* kim?" "Suçlular."

"Bir suç kardeşliği," diye açıkladı Elena.

Lydia yatakta Popkov'un yanına oturdu. "Bana daha fazlasını anlat."

"Bağlılıklarını göstermek için vücutlarının her yerine dövme yaptırıyorlar. Kendilerine "*vory v zakone*" yani "hırsızlar" diyorlar. Onlara daha önce de rastlamıştım. Hapishanelerde ve çalışma kamplarında başladı ama şimdi veba gibi Rusya'nın tüm şehirlerine yayılmış durumdalar."

"Alexei'yi neden istesinler ki? O bir hırsız değil."

Popkov homurdandı ve cevap vermedi. Lydia sanki bir duvarmış gibi onun koluna yaslandı. "Neden dövmele?"

"Görünüşe göre her dövmenin bir anlamı var," dedi Elena. "Kardeşlik içinde gizli bir dil gibi. Ve sadece dövmelele görünüüü bile insanları uyarıyor."

"Tehlikeli mi bunlar?"

Tereddüt ettiler. Hafif bir tereddüttü ama o bunu fark etmedi. Sonra Popkov büyük ayı pençesiyle sırtına vurdu, bu da dişlerinin diline batmasına neden oldu. Üzerindeki kanı emdi.

"Hadi ama küçük Lydia," diye kaşlarını çatı Popkov, "ona ihtiyacın yok. Bu kardeşin olmadan da yeterince iyi idare ediyoruz."

Kaşları, siyah azgın böcekler, burnunun geniş köprüsünün üzerine indi ve yüzüne attığı yumruğu savuşturmak için kolunu tam zamanında kaldırdı. Bir hırıltıyla iki kolunu da kadının zayıf bedenine doladı, böylece kadın hareket edemedi. Başının ağırlığıyla onun göğsüne oturdu ve sonunda sağlıklı düşünmeye başladı.

"Eğer bu suçlularla, bu *vorylerle* birlikteyse," dedi kokuşmuş paltosunun içine, "çocuk bilecek. Edik'in onları nerede bulacağına dair bir fikri olacaktır." Kıpırdanarak kurtuldu ve ayağa fırladı. "Elena, köpek için biraz sosise ihtiyacım olacak."

EDIK, NEREDESİN?

Ön kapı açıldığında Lydia merdivenlerden aşağı koşuyordu. Kapıcı, kapıdaki görevini yerine getirmek için romatizmalı bir farenin hareketleriyle koridor boyunca ilerlemişti. Ziyaretçinin adını not etti ve Lydia'yı uyarması gereken bir hızla evin arka tarafındaki fare deliğine geri dönerek gözden kayboldu. Ama Lydia çocuğu aramaya nereden başlayacağını düşünmekle meşguldü.

"İyi akşamlar, Lydia. *Dobroi nochi*."

Kahverengi duvarları ve yarım yamalak yanan lambasıyla kasvetli koridorda Lydia ziyaretçiye göz ucuyla bile bakmamıştı. Şimdi öyle yaptı ve ayakları durdu.

"Antonina. Seni burada görmeyi beklemiyordum."

Zarif kadın gülümsedi. "Adresinizi Dmitri'nin günlüğünde buldum. Umarım sakıncası yoktur."

"Tabii ki hayır. Her zaman bekleriz."

"Sizinle konuşmaya geldim, ama görünüşe göre çıkış yolundasınız."

Lydia tereddüt etti. Acelesi vardı. Ama uzun siyah saçları omuzlarına dökülmüş ve kürk mantosunun yakası küçük kulaklarının etrafında dünyaya karşı bir kale gibi yukarı kalkmış olan bu kadını görünce bile kalmak istedi.

"Benimle gel," dedi Lydia ve kapıya doğru yöneldi.

Sokakta Antonina'nın yumuşak gri çizimleri ayak uydurmakta zorlanıyordu ve Lydia canı acısa da kendini yavaşlatmaya zorladı. Gökyüzü isli bir griydi, şehrin çatılarına çökmüştü, artık neredeyse karanlıktı ve bu saatte bile kasabın önünde kuyruklar vardı, kadınlar daha fazla et gelebileceği umuduyla talaşın içinde itişip kakışıyorlardı. Bir parça domuz eti. Çorba için bir avuç kemik.

"İyi görünüyorsun," dedi Lydia ve onları yolun karşısına geçirerek donmuş bir at gübresi yığınının etrafından dolanan bir patıkaya yönlendirdi.

Antonina tekrar gülümsedi, geniş ağzını küçük bir kıvrımla büktü ve yakasından saçlarını savurdu. Lydia onun bunu yapmamasını diledi. Annesi de aynı hareketi yapardı.

"İyi görünen sensin Lydia," dedi Antonina. "Aslında oldukça farklı. Görünüyorsun"-başını bir yana eğdi ve Lydia'yı inceledi
-"Mutlu."

"Moskova'yı seviyorum. Bana uyuyor."

"Tabii ki. Ama dikkatli ol Lydia. Fısıldayan çok kişi var."

Birbirlerinin yanında adım adım yürürken bir an için bakışları birbirlerine kaydı ve sonra gözlerini kaçırıp buz parçalarından kaçınmaya odaklandılar.

"Ne için geldin?" Lydia sonunda, Antonina'nın hiçbir açıklama yapmadan sonsuza kadar onun yanında koşturacağı anlaşıldığında sordu.

"Dmitri bazen bana bir şeyler anlatır, bilirsin. Özellikle de birkaç brendi içtiğinde."

"Ne gibi şeyler?"

"Babanın nerede olduğu gibi şeyler."

Lydia kirli kar yığınınına doğru yürürken neredeyse yüzüstü düşüyordu.

"Anlat bana," dedi, dudakları kurumuştı.

"Burada, Moskova'da bir hapishanede, gizli bir hapishanede."

Daha fazla mı? Lütfen daha fazlası olsun. "O kadarını zaten biliyorum, ama nerede?" "Ordu için bir geliştirme projesi üzerinde çalışıyor."

Tıbbi deneyler değil. Bir kobay değil.

"Görünüşe göre iyi."

Yaralı değil. Hasta değil.

Lydia daha hızlı yürüdü. Sanki yeterince hızlı hareket ederse ona ulaşabilecekmiş gibi. Ama Antonina yavaşladı ve Lydia dönüp soluk gri botların yetişmesini beklemek zorunda kaldı.

"Acele etme," diye yakındı Antonina. "Daha bitirmedim."

Lydia kaldırırında kıpırdamadan durdu ve ona baktı. Yanakları kaskatı kesilmişti. "Hapishane nerede ve bunu bana neden anlatıyorsun?"

Antonina'nın dikkatle koruduğu yüzü yumuşadı, özür dileyerek başını eğdi ve eldivenli ellerini birbirine kenetledi. "Üzgünüm Lydia, nerede olduğunu bilmiyorum. Dmitri söylemedi."

"Sordun mu?"

"Hayır."

"Ona soracak mısın?"

"Eğer istersen."

"Tabii ki istiyorum."

"Şu anda çok dikkatli davranıyor, belki deneyebilirim. Bakın bana ne verdi." Gümüş tilki ceketinin geniş manşetini geriye kaydırıp ve neredeyse beyaz denecek kadar soluk gri deri bir eldivenle kaplı ince bileğini ortaya çıkardı. Etrafında ametist ve fildişi kakmalı geniş bir altın bilezik vardı.

"Ne düşünüyorsun?"

"Belli ki çok eski ve çok güzel."

Antonina bir süre şaşkınlıkla inceledikten sonra bileğinden çıkarıp ceketinin cebine soktu.

"Nefret ediyorum,"

dedi. "Neden?"

"Bunun bir kan hediyesi olmasından korkuyorum. Eski bir çarlık kontesi tarafından Dmitri'ye rüşvet olarak verilmiş olabilir. Kocasının yaşamasına izin vermek için. Kampta yani. Büyük beyaz bıyıklı, yaşlı bir Beyaz Rus generali.

gururlu gözler, ama artık madenlerde ya da ormanlarda çalışamayacak kadar zayıf." Başını çevirdi ve oluğa tükürdü. "Ben de bundan korkuyorum."

"Antonina, bütün bunları bana neden anlatıyorsun?" "Çünkü bana güvenmeni istiyorum."

"Sana güvenip güvenmediğim neden umurunda olsun ki?"

Kadının eldivenleri birbirine çarparak yumuşak bir çırpınma sesi çıkarmaya başladı. Kuş kanatları gibi. "Sana babanın birkaç günde bir korunan hapishaneden ayrıldığını ve bir kamyonun arkasında Moskova sokaklarında dolaştığını, daha az iyi korunan bir yerde çalışmaya götürüldüğünü söylersem ... o zaman bana güvenir misin?"

Lydia bir elini uzattı ve gergin eldivenleri nazikçe tutarak hareket etmelerini engelledi. "Ne istiyorsun Antonina? Söyle bana."

"Kardeşin Alexei'nin nerede olduğunu bilmek istiyorum." "Yine kayboldu."

"Ne?"

"Nerede olduğunu bilmiyoruz."

"*Chyort!*" Antonina'nın yüzü dehşetle çarpılmıştı. "Lydia, onu zaten bir kez kaybettin. Neyin var senin? Kimseyi güvende tutamıyor musun? Herkesi kaybediyor gibisin, kendi babanı bile. Tanrı aşkına, ben ..." Koyu renk saçlarını bir mutsuzluk bulutu gibi etrafında salınacak şekilde salladı ve kaldırım boyunca yürümeye devam etti.

Lydia ona bu hareketi yaptıran şeyin ne olduğundan emin değildi. Öfke miydi? Umutsuzluk mu? Suçluluk mu? Emin değildi. Üçü de içinde çalkalanıyordu. Ya da sadece Antonina'nın azarlamasıyla sarsılmıştı ve karşılık vermesi gerekiyordu. Hangisi olursa olsun, umurunda değildi. Ama arkadaşına yetişmek için acele ettiğinde, onu döndürmek için koluna dokunduğunda ona sürtünerek, bileziği kürk cebinden kendi cebine kaydırması bir saniyeden kısa sürdü.

"Onu bulacağım," dedi Lydia ona. İçindeki inanç kendi kulaklarına bile gerçek gibi geliyordu.

Bir araba tekerlekleri tıslayarak yanlarından geçti ve üzerlerine yağlı buz parçaları püskürttü ama ikisi de fark etmedi. Lydia'nın dikkati Antonina'ya, uzun kirpikleri ve gizli bir umutsuzluk bakışıyla koyu renk derin gözlere odaklandı. Lydia o anda kendisi gibi bir yabancı, nereye gittiğini bulmaya çalışan bir kadın gördü.

"Ben sana yardım edeceğim," dedi Lydia ısrarla, "sen de bana yardım et. Dmitri'den hapishanenin nerede olduğunu öğren."

"Denerim."

"Denemekten fazlasını yap."

"Sanırım size kendisi söylemeyi tercih edebilir."

"Çoktan sordum. Hayır dedi."

"Peki karşılığında benim için ne yapacaksın?" Antonina bu soruyu belli belirsiz sordu, sanki iyiliği kendi iyiliği için beklemiyormuş gibi.

"Alexei'yi bulacağım. Söz veriyorum. Ve öğrenir öğrenmez size nerede olduğunu söyleyeceğim."

Küçük bir rahatlama dalgasıyla birbirlerine gülümsediler. İkisi de nedenini tam olarak bilmiyordu ama ikisi de aralarında tuhaf bir bağ olduğunun farkındaydı. Lydia bileziğin sıcak nefesini kalçasında hissedebiliyordu. Yine de Antonina soluk deri çantasını açıp içinden bir deste ruble ve banknot çıkarıp Lydia'nın eline tutuşturduğunda Lydia tereddüt etmeden aldı.

ONDAN SONRA KOŞTU. KAYBETTİĞİ ZAMANI TELAFİ ETMEK VE Bir sivrisinek sürüsü gibi peşini bırakmayan düşüncelerin önüne geçmek için. Sokakları arşınladı, kapı aralıklarını araştırdı, Arbat'ın parlak bölgesinde yürüdü ve sarhoşların gazetelere ve ölümün buz gibi gölgesine sarılmış halde oluklara yayıldığı pis bölgeleri taradı.

"Edik adında bir çocuk tanıyor musun?"

Bulduğu her sokak çocuğuna sordu. Sokak köşelerinde tek sigara ya da barların dışında sulandırılmış votka şişeleri satan kirli olanlara. Dükkân sahiplerinin ayak işlerini yapan temizlikçi çocuklara ve hatta ruj sürüp Bolşoy'un arkasında minik kalçalarını sergileyen güzellere. Binlerce kez: "Edik adında bir çocuk tanıyor musun?"

Kar yağmaya başladı. Dükkânlar kapılarını kapatıp kepenklerini tıkırdatırken sokaklar karanlığa büründü. Artık nerede olduğunu bilmiyordu, ayakları ağrıyordu ve bunun soğuktan mı yoksa *valenki*'sindeki deliklerden mi kaynaklandığını bilmiyordu. Eve gitmeliydi. Belki Alexei çoktan dönmüştür. Liev homurdanıyor ve küçük odalarında volta atıyor olmalıydı. Muhtemelen Elena onu azarlıyor, Lydia'nın kendi başının çaresine bakabilecek durumda olduğunu söylüyordu. Yine de ayakları yürümeye devam etti ve gece ve kar bastırdıkça

Moskova'nın onu yuttuğunu hissetti. Sokağın karşısında, arkasında uzun bir iple hantal bir şey çeken başka bir çocuk gördü. Soluk saçlı, uzun koyu renk paltolu, omuzları kar taneleriyle buz tutmuş.

"Edik!" diye bağırdı.

Çocuk endişeyle başını çevirdi. Gazlı sokak lambasından yayılan sarı ışıktaki hatasını anladı. Çocuk o değildi. Koşmaya başladı.

"Bekle!"

Boş caddeyi hızla geçti. Adam onun için çok hızlıydı ama yanında sürüklediği şey onu yavaşlattı ve kadın onu kolayca yakaladı. İpte asılı olan şeyin tumbul bir domuz yavrusu olduğunu fark etti. Ön ve arka ayakları bağlanmış, burnu pis bir bezle kapatılmış ve kar örtüsü altında giderek kaybolan küçük, köhne bir kızağın üzerinde yan yatmıştı. Hayvan korkudan felç olmuş gibi görünüyordu, pembe gözü yuvasında çılgınca dönüyordu. Çocuk en fazla sekiz ya da dokuz yaşındaydı ve vahşi bir yaratığın gözleriyle ona bakıyordu.

"Bunu nereden buldun?"

"Bu büyükbabamın," diye yalan söyledi çocuk ve kızağı buzdaki çukurların üzerinde sürükleyerek, bir o yana bir bu yana sallayarak tekrar yola koyuldu.

"Bekle!"

Lydia Antonina'nın rublelerinden birini çıkardı. Çocuk anında daha uyanık hale geldi. Sırtı ona dönük olmasına rağmen paranın kokusunu alabiliyordu.

"Ben arıyorum-"

"Ben biliyorum. Edik adında bir çocuk." "Bunu nereden biliyorsun?"

Sanki aptalmış gibi ona baktı. "Çünkü bütün akşam etrafta dolaşıp onu sordun."

"Sana kim söyledi?"

"Herkes." Ama cevap çocuktan gelmedi; onun arkasından geldi.

Etrafında döndü. Tam omzunda bir adam duruyordu, iri bir gölge gibi. Buzun üzerinde bile ses çıkarmadan nasıl bu kadar yaklaşabildiğini hayal bile edemiyordu. Bir kedinin ayaklarına sahip olmalıydı. İri omuzları olmasına rağmen, saçları kahverengi ve kıvrıkcıktı ve çocuksu bir samimiyet izlenimi veriyordu. Karanlıkta adamın yüz ifadesini tam olarak seçemiyordu ama buklelerinin aksine yüz ifadesinin dostça olmadığı hissine kapıldı. Bir adım geri çekildi.

"*Dobroi nochi*," dedi. "İyi akşamlar."
İşte o zaman adamın alnındaki dövmeıi gördü.

"SEN BENİM OĞLUMSUN, ALEXEI."

"Sen benim babamsın,
Maksim." "Seni kalbimde
taşıyorum."

"Bu benim için bir onurdur."

Maksim Voshchinsky Aleksey'i göğsüne bastırdı ve ellerinin düz kısmıyla memnuniyetini Aleksey'in sırtına vurdu, böylece anlamları kaburgalarında titreşti.

"Sen benim oğlumsun," dedi tekrar ve Aleksey'i bir kol boyu uzakta tutarak genç esirini gururla inceledi. "Benim gömleğimi giyiyorsun, benim banyomu ve usturamı kullanıyorsun, tıpkı bir oğlun yapması gerektiği gibi."

"Teşekkür ederim, Maksim. *Spasibo*."

"Şimdi çok daha iyi görünüyorsun, temiz ve taze. Tüm o pisliğin ve kirli sakalın altında iyi görünümlü bir Rus saklanıyordu."

"Daha iyi
hissediyorum."

"*Da*. Bu çok iyi."

Aleksey Maksim'in yatağın yanındaki büyük siyah koltuğa yatırılmasına yardım etti ve üzerine bir battaniye örttü. En yumuşak yeşil kadifeden yapılmıştı ve kenarları zarif işlemelerle süslenmişti. Satın mı alınmıştı? Yoksa çalınmış mıydı? Aleksey yatak odasında kafeslerdeki doldurulmuş kuşlara bakarken kendini aynı şeyi merak ederken buldu. Satın mı alınmıştı yoksa çalınmış mıydı? Bunun bir önemi var mıydı?

Siktir et bu insanları. Şimdiden kafasının içine girmişlerdi. Önemli. Elbette önemli. Bunu unutma.

Ödemesi gereken bedel buysa, tamam, ödeyecekti. *Ama aptal olma. Aptal olma.* Bütün akşam Maksim'in anlattığı hikâyeleri dinlemişti; hapishanelerde ve kamplarda yaptığı kahramanlıkları, gardiyanların otoritesini kabul etmeyişini, yediğı dayakları, kâğıt oyunlarında kazandığı ya da yataklardan çaldığı paraları anlatan olağanüstü hikâyeler. Hapishanelerde ve şimdi de Moskova sokaklarında salt irade gücüyle elde ettiğı güç. Acımasız olabilirdi ama lanet olsun ki sevimli bir adamdı. Birlikte sigara ve Fransız konyayı içerek rahatladıklarında Alexei'yi güldürüyordu.

Ama unutma. Asla unutma.

"YANI," DEDI ALEXEI, BİR DIZI DUMAN HALKASI ÇIKARARAK.

Bir ördek havuzundaki dalgalar gibi yayıldı ve tavanın hemen altında asılı duran sise doğru sürüklendi. Bunu sıradanlaştırdı. Neredeyse önemsiz. "Beni bir *vor* yaptınız, sizinkilerden biri. *Vory v zakone*'nin, yani hırsızların kayınvalidesinin tam bir üyesi değilim, bunu anlıyorum. Bu zaman alacak ve kabul edilmeden önce kanıtlamam gereken daha çok şey olduğunu söylüyorsun. Ama beni işaretlediniz. Mührünüz üzerimde."

"Seni koruyacak, Alexei. Seni bu şehirde güvende tutacak." "Minnettarım, baba."

Maksim ona gülümsedi, geniş etli yanakları zevkten pembeleşmişti. "Bir zamanlar benim de bir ailem vardı, iki oğlum. Ama bir suçlu *vory v zakone*'ye katıldığında, tüm ailesinden feragat etmek zorunda kalır, çünkü kayın hırsızlar bir adamın tek ailesi haline gelir."

"Oğullarınız şimdi neredeler?"

Omuz silkti. "Eskiden Leningrad'daydılar, ama şimdi ... kim bilir? Yirmi yıldan fazladır onları ne gördüm ne de duydum. Artık ne ben onları sokakta görsem tanırım ne de onlar beni."

Büyük etli gözyaşları kontrolsüzce yüzünden aşağı yuvarlandı. Alexei öne doğru eğildi.

"Ben senin yeni oğlunum, *Pakhan*." Kelimeler dilini yaktı. Yine de tekrarladı. "Ben senin yeni oğlunum, *pakhan*."

"O zaman bana bir konyak daha koy da içelim."

Bardaklarını yeniden doldurduktan sonra Aleksey duman halkaları üflemeğe geri döndü ve yarı kapalı gözlerle bu yeni babayı inceledi. Şimdi sormak zorundaydı.

"Peki Maksim, bana yardım etmesi için *vory*'ne emir verecek misin?"

"Ah, oğlum, bu büyük bir istek. Henüz kardeşliğin gerçek bir üyesi değilsin ve seni değersiz görebilirler."

"Sana bir *vor* olarak değil, bir oğul olarak soruyorum."

Aralarında halı kadar yeşil ve katı bir duraksama oluştu. Odanın havasını emiyor gibiydi.

"Hayatımı kurtardınız," dedi Maksim. Ama yine de evet demedi.

Aleksey kendi yırtık pırtık çizmesine uzandı ve gemide Konstantin'den aldığı ince uçlu bıçağı çıkardı. Yaşlı adam kısa bir an için donakaldı ama Aleksey kendi sağ kolunu yukarı çekerek ön kolunun altındaki soluk, savunmasız eti ortaya çıkardı. Dikkatli bir şekilde bıçağın ucunu derisine bastırdı ve kanın fişkırdığını gördü. Hızlı bir vuruşla bileğine kadar kesti ve hareketi kıpkırmızı bir şerit takip etti.

Başını kaldırıp Maksim'e baktı. "Cevabın evet mi?"

Bunu izleyen duman dolu sessizlikte Lydia'nın nefes alışını duyar gibi oldu. Sonra karşısındaki adam başını salladı ve kolunu uzattı. Aleksey onu tuttu ve cüppesinin kolunu geriye itti. Bıçağı kaldırırken kendi kendine sordu: Bir suçlunun başını sallamasının bedeli neydi? Bıçağı Maksim'in sağ kolunun gevşek kıllı etine doğru sürükledi, yüzeydeki deriyi temiz bir şekilde ayırdı, bir katilin işareti olan dövme kafatasının sırttan çene kemiğini sıyırdı. Ama derine değil. Bu adamı incitmek istemiyordu.

"Şimdi," dedi Aleksey. Bıçağı kalçasına sildi, Maksim'in ağır kolunu tuttu ve kucağına damlayan kendi koluna bastırdı. Et ete. Hayat hayata.

"Şimdi," dedi tekrar, "şimdi, baba, biz kanız."

YATAK ODASININ KAPISI SAYGILI BİR ŞEKİLDE ÇALINDI.

MAKSİM yemin ederim.

"*Yob tvoyu mat!* Siktir git!" O ve Aleksey kâğıt oynuyorlardı. Maksim şiddetle oynuyor ve kolaylıkla kazanıyordu. "Ne istiyorsun?"

Kapı belli belirsiz açıldı ve Igor'un şekli dar boşluğu doldurdu. Kısa boylu genç adam gergin görünüyordu.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim *pakhan*, ama Nikolai burada. Sizinle konuşmak istiyor."

"Hasta olduğumu bilmiyor mu?" Voshchinsky böğürdü. Dudaklarına tükürük sıçradı ve sinirli dilini dudaklarının üzerinde gezdirdi. "Ona gitmesini söyle."

"*Pakhan*, ben ..."

Kapı diğer taraftan ittirilerek tamamen açıldı ama kapıda patronuna rapor vermek için duran Nikolai değildi. O bir

İri, tutkulu gözleri ve ince fildişi gibi bir teni olan güzel, zayıf bir kız. Alexei'nin onun Lydia olduğunu anlaması göz açıp kapayıncaya kadar sürdü. Onu nasıl bulmuştu ki? Solgun saçlarıyla kirli bir kestane kestanesi onun arkasında geziniyordu. Çirkin şapkası elindeydi ve ateşten yelesi ölü şeylerle dolu loş odada yeni bir madeni para gibi parlıyordu. Diğer herkesi görmezden geliyor, sadece kardeşine odaklanıyordu.

"Aleksy," dedi sertçe ve ince elini ona doğru uzattı. "Seni eve götürmeye geldim."

Kırk iki

GÜRÜLTÜ. ISI. SAC METALİN ÇARPMASI, öğütme makinelerin. Baş üstü vinç zincirlerinin gürültüsü ve takırtısı. Hepsi Chang'in zihnine çarptı. Sanki tanrılar öfkeden ayaklarını yere vuruyor, ateşten nefeslerini kafatasına üflüyorlardı, ta ki kafatası kavrulup kül olana kadar.

Bir insan bu işte nasıl çalışabilir?

Yüksek fırının ağzı deriyi kabartıyor ve beyaz sıcak metal levhalar manevralarla yerlerine yerleştirilirken işçilerin yüzlerini terden kıpkırmızı olmuş şeytan maskelerine dönüştürüyordu. Maşalar, matkaplar ve buharlı çekiçler çelik fabrikasının içinde kulakları sağır eden bir uğultu çıkarıyordu; bu, Chang'ın ülkesinin ilerlemesi için Çin'in her yerinde ihtiyaç duyulduğunu bildiği cehennemi bir sestti. Stalin Rusya'yı dünyanın en büyük güçlerinden biri haline getiriyordu. Bu endüstriyel gelişme dalgası Çin'in ihtiyaç duyduğu şeydi; makineleşme gelecekti. Ama Mao Tse-tung bunu uygulayacak lider miydi? Hala savaştaydı ve hala kendi özel zevklerine dalmıştı. Bu da Çin'in beklemesi gerektiği anlamına geliyordu ve Çin halkının mükemmel olduğu bir şey varsa o da sabırdı. Onların da günü gelecekti. Ama o zamana kadar nasıl bekleyeceklerini biliyorlardı. Bu onların gücüydü.

Heyet, Rus rehberlerinin arkasında fabrikada ilerlemeye devam etti. Chang, yurttaşlarının metal üretiminin büyüklüğü karşısında hayrete düştüğünü görebiliyordu. Olmaları gerektiği gibi. Bir grup halinde durdular ve bir adamın delgeç kullanmasını izlediler; buharla çalışan devasa bir yumruk, çelik levhalara çarparak geniş bir daire çiziyordu. Amacının ne olabileceği konusunda Chang'ın hiçbir fikri yoktu ve sesi de sormasına izin vermeyecek kadar sağır ediciydi. İzlendiğinin farkında olan Rus işçi, gözlerini itaatkâr bir şekilde aşağı indirdi ve ellerini sürekli hareket ettirdi. Tekrar tekrar aynı hareket, bir kolun çekilmesi, bir vincin döndürülmesi, makaralar üzerinde bir çelik levhanın takırdaması, sonra *patlama* ve bir sonrakine geçme.

Heyet yoluna devam etti ama Chang kaldı. İzliyor ve adamın başını kaldıracığı anı bekliyordu. Çünkü Chang onun bakacağını biliyordu; sonunda karşı koyamayacaktı. O zaman Chang bir Rus işçisinin nasıl biri olduğunu görecekti. Çin'de de aynıydı, köylü zihniyeti, her şeyi itaatkâr kısık gözlerin ardına saklıyordu. Başlarını kaldırmayı ve kalabalığın içinde öne çıkmayı reddetmeleri Chang'ı kızdırıyordu. Lydia'da en başından beri sevdiği şeylerden biri de buydu, dünyanın gözünün içine bakma isteği. Kafasındaki görüntüye gülümsedi ve bir parmağını boğazına götürerek dudaklarının tam olarak uzandığı noktaya koydu.

Metal işçisinin gözlerini kaldırmayı seçtiği an buydu. Chang'e geniş elmacık kemikleri, uzun burnu, sakal saçaklarının arasına gizlenmiş çenesiyle tam bir Rus yüzü gibi göründü. Ama gözler ona bilmesi gereken her şeyi anlatıyordu. Soluk gri ve bitkin, buharlı çekiç şafaktan alacakaranlığa kadar yansımaları gözlerine vuruyordu. Bunlar, bu fabrikalarda çalıştığına inandırıldıkları memnun proletaryanın gözleri değildi.

Bir an için bakışları birbirlerine sabitlendi ve Chang yavaş yavaş ısıyı hissetti. Bu kez fırından değil, işçinin kendisinden geliyordu. Nokta atışı keskinliğinde bir ısıydı bu. Alevler içinde kalmış bir bıçak gibi. Chang bunu hemen fark etti. Bu nefretti.

"KUAN."

Durdu ve onu bekledi. Fabrika bahçesinden geçerken Chang daha da yaklaştı. Kar yağmura dönmüştü, ama bu öyle bir yağmurdu ki, insanın yüzüne buz gibi çarpıyordu. Şimdi bir toplantıya götürülmeleri gerekiyordu ve sözlerini özel olarak kulağına kıvrılması için başka bir zamanı olmayacaktı. Ne istediğini sormadı ama onu inceledi, gözleri siyah ve parlaktı. Kasvete rağmen gözlerindeki ateşi görebiliyordu.

"Fabrika etkileyiciydi," dedi.

"Orada çalışan insan sayısını gördünüz mü?"

"Evet. Komünizm iş başında. İşe yarıyor. Burada, Stalin'in Rusya'sında Lenin'in fikirlerinin pratik bir gerçeklik olarak nasıl işlediğini görüyoruz. Komünizmin

bu ülke için başarılı bir gelecek. İşte Çin bu güçlü el için ağlıyor."

"Bir babanın sert eli."

"Ama azarladığı kadar okşayan biri. Aldığı kadar verecek olan."

"Chang An Lo," dedi Kuan her zamanki sessizliğiyle, ama Chang sesindeki tedirginliği duyabiliyordu, "endişeliyim."

"Çin için endişeleniyor musunuz?"

"Hayır, senin için endişeleniyorum, yoldaşım." "Endişeye gerek yok."

"Belki de vardır."

Kalın vatkalı mavi paltosu, geniş kemikli yüzünü çerçeveleyen kısa siyah saçlarıyla, Çin'in herhangi bir kırsal kesiminden bir pirinç yetiştiricisinin kızı olabilirdi, kendisi gibi kiracı bir arazide veya aile evinde kölelik hayatına mahkum edilmiş milyonlarca kişiden biri. Ama gözleri farklı bir hikâye anlatıyordu. Düşünceli ve zekiydi. Hukuk alanında üniversite diplomasına ve sorunları tanıyıp onlarla nasıl etkili bir şekilde başa çıkacağına karar verebilen bir zihne sahipti. Chang'in o sorunlardan biri olmaya hiç niyeti yoktu.

"Kuan," dedi, "buraya başarmak için geldiğimiz şeyden dikkatinin dağılmasına izin verme. Dikkatini topla. Liderimiz Mao Tse-tung'un zeki olmamıza ihtiyacı var. Moskova'ya öğrenmek için geldik."

"Haklısın, tabii ki." Yüzündeki yağmuru sildi. "Hepimiz buna odaklanıyoruz. Delegasyondaki her birimiz gece geç saatlere kadar rapor yazıyoruz." Ona spekülatif bir şekilde baktı. "Ama kendinizi her zamanki gibi Komünizm meselelerine adadığınızdan emin değilim. Sanki düşünceleriniz başka yerdeymiş gibi."

Chang'in ayak tabanları sanki az önce buzda kaymış gibi hissettirdi. "Durum öyle değil, yoldaş. Buradaki fırsatlardan nasıl daha fazla yararlanabileceğimize odaklanıyorum ve sanırım farklı bir şeyi denetlemek için talepte bulunmamızın zamanı geldi. Daha zorlayıcı bir şey."

Ona gülümsedi ve gözleri beklentiyle açılırken şüphenin ağzından kayıp gittiğini gözlemledi.

"Aklınızda ne var, Yoldaş Chang?"

Adam yağmurda ilerledi ve kadın da hızla onun yanına gitti.

İnsanlar Peiho Nehri'ndeki balıklar gibidir, diye hatırlattı kendine. Hepiniz

yapmanız gereken doğru yemi atmak.

"BANA DÖVMENİ GÖSTER."

"Bu seni ilgilendirmez
Lydia." "Beni
ilgilendiriyor."

Ona ne yaptıklarını görmeye kararlıydı, böylece öğrenecekti. Ona ne borçlu olduğunu bilecekti. Yatağının kenarında oturuyordu, şimdi daha zeki, yeni beyaz gömleğiyle daha temiz ve tanıdık olmayan bir kolonya kokuyordu. Ama daha çok hatırladığı eski Aleksey'e benziyordu; bacaklarını bileklerinden çaprazlamış, kayıtsız bir poz vermişti. Onu eski haline dönmüş görmek rahatlatıcıydı ama aynı zamanda farklıydı da. Bir şeyler değişmişti. Bunu gözlerinde ve boynunun yumuşak açısında görebiliyordu ve sevinse mi üzülse mi bilemiyordu. Adamın gömleğinin düğmelerini açmaya başlamasını izledi. Arkasında Popkov ve Elena kaskatı ve sessiz duruyorlardı. Onların onaylamadığını, ayakkabısındaki deliği hissettiği kadar keskin bir şekilde hissedebiliyordu. Aleksey'in parmakları hızla çalışıyordu ve Elena onun hissetmesi gerektiğinden emin olduğu utançtan hiçbir iz göremiyordu.

"İşte," dedi ve gömleğini geriye attı.

Kendini hasta hissetti. Beklediğinden daha büyüktü. Derisinin tüm genişliğini kaplayan bir katedral. Göğsündeki kemikleri eziyor gibiydi, köprücük kemiklerinin hemen altında zarif bir soğan kubbesi dövmesi vardı.

"Çok güzel," dedi.

Lydia arkasında bir homurtu duydu ama aldırmadı.

Alexei ona tek kaşını kaldırdı. "Konumuz güzelliği ya da güzel olmaması değil."

"Peki amaç ne?"

"Onlardan biri olarak işaretlendim. Ömür boyu." "Oh, Alexei, üzgünüm."

"Olma."

Ona bir gülümseme verdi. "Çok sık yüzmeye gidemeyeceksin, hepsi bu."

"Zaten ıslanmaktan ve üşümekten hiç hoşlanmadım."

Adam da ona gülümsedi ve bu gülümseme kızın ağlama isteği uyandırdı.

"Yani şimdi sen de Vory'lerden birisin; senin için ne yapacaklar?" "Henüz öğrenmedim."

Gömleğinin düğmelerini iliklemeye başladı. Acele etmedi. İlk kez bu kardeşiğe ait olmanın onun için sandığından daha fazla şey ifade edip etmediğini merak etti.

"Yeni bir babam var," dedi sakın bir sesle. "Bana yardım edecek biri."

Bu şok onu boğazından yakaladı. Öksürdü ve ellerine baktı çünkü birbirlerini boğuyor gibiydiler ama başka bir şey hakkında konuşmaya çok ihtiyacı vardı. Başka bir şey hakkında.

"Antonina seninle konuşmak istiyor," dedi.

Anında başını kaldırdı, yeşil gözleri tetikte ve ilgiliydi. "Onu gördün mü?"

"Evet. Yarın seni ona götüreceğim."

"Teşekkür ederim."

Hepsi bu kadardı. İkisi de yeterince konuşmuştu. Lydia kapıdaki askıya doğru yürüdü ve paltosunu çekti.

"İyi uykular kardeşim," diye mırıldandı, kapıyı açtı ve loş sahanlığa çıktı.

Dışarıdaki karanlık avluya ulaşmadan önce, iri yarı bir gölge kendi gölgesiyle birleşerek gecenin içinde sinsice dolaşan iki başlı bir canavara dönüştü. Bu Liev Popkov'du. Konuşmadılar. Liev Popkov onun yanında hızla ilerledi ve Moskova'nın karanlık sokaklarında gözden kaybolurlarken Liev de adımlarını onunkilere uydurdu. Ancak onu gideceği yere sağ salim ulaştırdıktan sonra Elena'nın sıcaklığına ve kendi yatağına dönecekti.

HAÇ HALA DUVARDA ASILI DURUYORDU.

Lydia için önemliydi. Hiçbir şeyin önemi yoktu. Artık yoktu. Chang gaz lambasını yakmıştı. "Böylece sana bakabilirim," demişti.

Odaya girdiğinde yüzünü nazıkçe ellerinin arasına almış, parmakları sanki ona bir şey söyleyebilecekmiş gibi derisinin altındaki kemikleri hissetmişti. Gözleri uzun bir süre onunkileri dikkatle inceledikten sonra alnından öpmüş ve onu kollarının arasına almıştı.

İşte o zaman aniden başka hiçbir şeyin önemi kalmadı.

YANAĞINI ADAMIN ÇIPLAK GÖĞSÜNE YASLAMIŞTI, UZUVLARI tembelce onunkinin üzerine yayıldı ve parmaklarının teninde gezinmesine izin verdi. Yoğun bir zevkle, sarı ışıktaki sanki yağlanmış gibi parlamasına neden olan kaygan ter tabakasını düzeltti. Göğsündeki kabarık yara izlerinden birine her dokunduğunda, başını kaldırıp dudaklarıyla onu okşadı ve tuzluluğunu tattı. Bir zamanlar küçük parmaklarının olduğu yerlerdeki gibi eski yara izlerine katlanabiliyordu. Onlar yüzeysel hasarlardı. Ama o güzel, değerli derisinin altında ne yatıyordu? Ondan uzaktayken ne gibi yeni hasarlar açılmıştı, göremediği yaralar?

Altında yatanı dinlemek için kulağını göğsüne daha da yaklaştırdı ama sadece kalbinin sabit atışını ve içindeki gizli boşluklara girip çıkan havanın yumuşak iç çekişini yakaladı. Adamın eli saçlarının arasına gömülmüş, saç tellerinin arasında geziniyor, onları parmaklıyor, daha derine iniyordu.

İlk sevişmeleri çok yoğundu, açlıktan ölmek üzere olan yaratıkların yemeğe aç oldukları gibi birbirlerine açtılar, ama bu sefer sanki her an yeniden koparılmayacaklarına inanmaya başlayabileceklermiş gibi daha yavaş bir tempoya izin verdiler. Vücutları gevşemeye başladı. Güvenmeye. Birbirlerinin ritmini kolaylıkla buldular ve Lydia, onu içinde sert bir şekilde hissetmenin, onun fiziksel bir parçası haline gelmenin hiçbir zaman tamamen ortadan kaldıramadığı o tanıdık acıyı tekrar yaşadı.

Adamın kalçasındaki uzun ve gergin kası okşadı, zevkle seğirdiğini gördü. "Söyle bana," dedi usulca, "içini bu kadar acıtan şey ne?"

"Şimdi burada seninle olduğum için tüm acılar yok oldu." Gülümsüyordu; yüzünü göremese de sesinden bunu duyabiliyordu.

"İyi yalan söylüyorsun, aşkım."

Eli hâlâ saçlarında dolanırken, başını biraz kaldırdı ve çenesi kaburgalarının üzerinde dengede duracak ve yüzünü görebilecek şekilde çevirdi. Badem şeklindeki siyah gözleri ona gülümsüyordu.

"Gerçek bu, Lydia. Biz birlikteyken dünyanın geri kalanı yok. Dışarıda ne var" -siyah pencereye baktı ve bir an için gülümsemesi kayboldu- "tüm zorluklarıyla birlikte, o artık yok." Kızın alnındaki bir tutam ateş saçını düzeltti ve parmak ucuyla ağzına dokundu. Kadın dudaklarını araladı ve adam onun dişlerine dokundu. "Ama o bizi bekliyor."

Diğer eli göğsüne gitti ve yavaşça ağrıyan bir okşayışla okşadı. Birdenbire onun üzerine yuvarlandı, kendi bedenini onun boylu boyunca yatırdı. Kemikleri ve etleri birbirine karıştı, ayak bilekleri adamınkilerin arasına girdi, kalçaları adamınkilerin üzerindeydi, karnı adamınkilere yaslanmıştı, kaburgaları adamınkilerle birleşmişti. Adamın kasıklarındaki sıcaklığı hissedebiliyor ve bunu kendi sıcaklığıyla birleştirmek istiyordu. Dirseklerini adamın başının iki yanına dayadı ve onun ciddi bakışlarına baktı.

"Bana Çin'den bahset," diye emretti.

Titreme hafıftı. Gözlerinin arkasındaki karanlığın derinliklerinde bir yerde küçük siyah bir deklanşör. Ama yeterliydi. Artık haklı olduğunu biliyordu. Onun güzel, düz burnunu öptü.

"Söyle bana," dedi daha yumuşak bir ses tonuyla, "Çin'de seni bu kadar üzen ne oldu?"

Gülümsemesi yavaşça geldi. Dudaklarının bir köşesinde belli belirsiz bir kıvrımla başladı ve yanaklarındaki kaslardan gözlerine doğru yükselişini izledi.

"Beni çok iyi tanıyorsun, Lydia'm."

"Benden saklanma."

"Saklanmıyorum. Sadece sana dikkat ediyorum." Adamın eli sanki kendi iradesi ve arzusu varmış gibi kalktı ve kadının sırtının alt kısmına yerleşti. "Burada, Moskova'da düşünecek yeterince şeyin var. Yeterince karışıklık var."

"Şimdi söyle bana." Çenesini onunkinin üzerinde zıplattı. "Yoksa sen söyleyene kadar bütün gece ve bütün gün burada yatarım."

Güldü. "Bu sana hiçbir şey söylememek için mükemmel bir neden," dedi.

"Bekliyorum."

Adam sessizce nefes aldı ve kadın da kendi nefesinin ritmini onunkine uydurdu. Küçük odadaki sessizlik etraflarını saran bir battaniye gibi sıcak ve samimiydi. Adamın burun delikleri alevlendi ve kadın adamın ona söyleyeceğini biliyordu.

"Mao Tse-tung hâlâ Chang Kai-shek'in Milliyetçi Kuomintang güçleriyle savaşıyor." Sessizce konuşuyordu ama sözlerinin yumuşaklığı Lydia'yı tedirgin etmişti. "Mao ve Komünist Kızıl Ordumuzun kazanacağına inanıyorum. Bir gün kontrolü ele alacaklar. Belki yakında değil ama eninde sonunda Çin halkı özgür bir gelecek için tek şanslarının Komünizm olduğunu anlayacak. Çin gibi bir ülke için ilerlemenin tek yolu budur. Bunu burada Rusya'da gördük, ileride yaşanacak gelişmeleri izledik."

"Peki ya ?" Durdu. "Ne hakkında?"

"Hatalar hakkında mı?" Sabırsız bir elini pencereye doğru salladı ve fısıldadı, "Peki ya dışarıdaki korku?"

Chang iki kolunu Lydia'nın çıplak sırtına doladı ve onu göğsüne doğru çekti. "Yanlış olan liderdir Lydia, Komünist sistem değil. Stalin Rusya için yanlış lider."

"Ya Mao Tse-tung?"

"Onun için savaştım. Onun için hayatımı tehlikeye attım. Ve arkadaşlarımın ve meslektaşlarımın hayatlarını riske attım."

"Şangay'daki merkez ofislerinde çalıştığını sanıyordum. Şifreli mesajları çözmek, bana söylediğin buydu."

Ona özür dileyen bir gülümseme verdi. "Öyle yapıyorum.

Bazı zamanlar." Geçmesine izin verdi. *Hayatımı tehlikeye attığımı* söylemişti.

Parmakları kadının omurgasını okşayarak onu yatıştırdı. "Ama Stalin gibi," diye devam etti, "Mao da yanlış lider. O yozlaşmış bir adam ve Çin'i ele geçirirse onu felce uğratacak."

Ağzını adamın boğazının çukuruna dayadı, nabzının farkındaydı.

"Chang An Lo, eğer öyleyse, onun için savaşmayı bırakmalısın."

Adam, kız zar zor nefes alana kadar onu sıkıca kavradı. "Biliyorum," dedi kasvetli bir şekilde. "Ama bu Çin'i nerede bırakıyor? Ve bu beni nereye bırakıyor?"

Kırk üç

HAPİSHANE BUGÜN SOĞUKTU. Düzenli olarak oluyordu, nefes verdiğinizde hava yüzünüzün önünde bembeyaz oluyordu. Jens neden bu kadar soğuk olduğundan emin değildi. Tesisat yetersizliği mi? Belki de. Ama Albay Tursenov'un bunu kasıtlı olarak yaptığına dair tatsız bir şüphesi vardı. Kışları ormanlarda, madenlerde ya da kanal inşaatlarında geçirmenin nasıl bir şey olduğunu hatırlamalarını sağlamak için. Bu tür ipuçları zihni keskinleştirirdi.

Jens çalışma odasındaki geniş masasına oturmuş, önünde, içine dalıp zihnini başka her şeye kapatabileceği büyük dikdörtgen göller gibi yayılmış planlar duruyordu. Onlarla gurur duyuyordu. Elinde değildi. Ve kesinlikle onları bir başkasına devretmeye hazır değildi. Saatlerce süren titiz bir çalışmayı, iyi tasarlanmış, dikkatlice düşünülmüş ve ustalıkla kalibre edilmiş bir mühendislik parçasını temsil ediyorlardı. Sibirya'nın kereste ormanlarında akıllara durgunluk veren onca yıllık kölelikten sonra bile hâlâ düşünebiliyordu. Hâlâ çizebiliyordu. Hâlâ plan yapabiliyordu.

Hala yaşamayı arzuluyorum.

Özellikle de şimdi. Şimdi Lydia vardı.

"DURUN."

Kapı çarparak açıldı. Hava ne kadar sıcak olursa olsun sürekli terleyen iri yarı, yağlı gardiyan Babitsky hemen dikkat kesildi ve Jens onun korkusunun kokusunu odanın öbür ucundan bile alabiliyordu. Bu koku kendi ensesindeki tüyleri diken diken etti.

Mühendisler ve bilim adamlarından oluşan üst düzey grup kendi atölyelerinden toplantı salonuna yönlendirilmişti. Yüksek tavanlı ve iyi oranlara sahip hoş ve zarif bir odaydı. Devrimden önceki günlerde

Villa eskiden pencereleri parmaklıklı kasvetli bir hapishane değil de bir aristokrat malikanesiydi, burası yemek odasıydı ve hâlâ üzerinde planların ve teknik çizimlerin yığılı olduğu devasa maun bir masa vardı. Ne gümüş şamdanlar, ne kristal kadehler, ne de kahkaha sesleri vardı. Pratiklik ve kullanışlılık Sovyet Rusya'nın yeni tanrılarıydı. Bu Jens için gayet uygundu. Pratik bir adam olmayı öğrenmişti.

Elleri arkalarında, gözleri önde, çeneleri göğüslerinde, hiç konuşmadan düz bir sıra halinde durdular. Tam olarak kamplarda öğretildiği gibi. Yüksek eğitilmiş ve zeki beyinlerden oluşan bir sıra, eğitilmiş foklar gibi davranıyordu. Yanında Olga zar zor duyulabilen bir tiksinti homurtusu çıkardı ve Olga gözlerini aşağıya doğru çevirdiğinde eteğinin kenarındaki küçük deliği fark etti.

"Yoldaşlar." Albay Tursenov'un ta kendisiydi. "Bugün size bazı ziyaretçiler getirdik."

Jens'in kalbi göğsünde zıpladı. Lydia mı? Aptalca bir an için onu görmeye gelenin kızı olabileceğini düşündü. Hızla başını kaldırdı ve kendini, yanında gergin bir Babitsky ve biraz daha az gergin bir Poliakov'un bulunduğu Albay'a bakarken buldu. Önemli ziyaretçiler demek ki. Onların arkasında, aptalca bir umutla beklediği kızıl saçlı genç kadın yerine, dördü erkek ikisi kadın, sert bakışlı altı Doğulu duruyordu ama giyim tarzlarından aralarındaki farkı anlamak kolay değildi. Mavi ceketlerinin kolunda kırmızı bir bant vardı. Komünistler. Çinli komünistler mi? Var olduklarına dair hiçbir fikri yoktu. Dışarıdaki dünya hızla değişiyor olmalıydı. Ve neden bu Çinlileri çok gizli bir projeye getirmişlerdi ki?

"Yoldaşlar," dedi Albay Tursenov tekrar. Onlara genellikle böyle proleter bir terimle hitap etmezdi. *Tovarishchi*. Normalde bu onların soyadı ya da numarasıydı. Hiçbir şey *tovarishch* kadar saygılı olamazdı. "Bugün Çin Komünist Partisi'ndeki yoldaşlarımızın ziyaretinden onur duyuyoruz." Grubun en önünde duran, demir grisi kırpılmış saçları ve derin çizgilerle kaplı yüzüyle hiçbir şey belli etmeyen yaşlı adama başıyla nazik bir selam verdi. Ancak Jens, Tursenov'un gözlerinin hızla arkasındaki uzun boylu genç Çinliye kaydığını ve orada oyalandığını fark etti. Sanki güç -ya da belki de sorun- orada yatıyordu.

"Yoldaş Li Min, bunlar kıdemli işçilerimiz," diye yaşlı Çinlilere duyurdu ve bir çiftçinin domuzlara sahip olduğunu göstermesi gibi uysal sırayı işaret etti. "En iyi beyinler."

"Böyle yetenekleri bir araya getirmekle iyi yapmışsınız." Akıcı bir Rusça ile konuşan yaşlı ziyaretçiydi. "Devlet ve büyük lideriniz Stalin için çalışmaktan büyük onur duyuyor olmalılar."

"Eminim öyledir."

Onurlandırılmak mı? Bu, mahkumların hiçbirinin cevaplamak istemediği bir soruydu.

Tursenov, "Şimdi alt kattaki çalışma odalarını inceleyeceğiz," diye duyurdu.

Hayır, çalışma odamdan uzak dur.

Albay, hepsinin kâğıtlarını yeniden düzenleyen ve hatta kaldıran cahil parmaklardan nefret ettiklerini gayet iyi biliyordu. Ama o bunda ısrar etti. Onlara ne olduklarını hatırlatmak için.

"Önce onlarla konuşmak istiyorum."

Herkes konuşan uzun boylu genç Çinliye baktı ve General Tursenov'un yüzü huzursuz bir şekilde buruştu. Kibarlık olsun diye evet demeliydi. Ama güvende olmak için de hayır demeliydi. Jens mücadeleyi izledi ve Çinli, sanki albay çoktan izin vermiş gibi kolluk kuvvetleri grubundan uzaklaşıp uzun adımlarla işçi sırasına doğru ilerlediğinde şaşırmadı. Bu kararlılık Jens'in şu anda Tursenov'un aklından geçenlere gülümsemesine neden oldu. Ziyaretçi sıranın bir ucunda durdu ve onları inceledi.

"Hepsi mahkum, değil mi?" *Evet.*

Ama isim vermeyin lütfen."

Albay, hainin de onu takip edeceği umuduyla heyetin geri kalanını kapıya doğru çekmeye başladı. Ama genç Çinli hiç aldırış etmedi. Koyu renk gözleri beş erkek mahkûmun her birinin yüzünü inceledi; iki kadını ise tamamen görmezden geldi. Bakışları Jens'in üzerine yerleştiğinde, içinde bir soru vardı ama Jens ne olduğunu anlayamadı. Bu genç adam onu rahatsız ediyor ama aynı zamanda da heyecanlandırıyordu. Bir sarsıntıyla bağımsız bir zihinle karşı karşıya olduğunu fark etti, kör bir Devlet sistemi tarafından tüm içsel incelikleri emilmemiş bir zihinle. Jens bunun nasıl bir his olduğunu neredeyse unutmuştu ve bu beklenmedik meydan okuma dudaklarına bir gülümseme getirdi. Çinli yaklaştı ama önce Jens'in yanında duran, neredeyse kendisi kadar uzun bir adam olan Ivanovich'in önünde durdu.

"Sen," dedi, gözleri İvanoviç'in yüzüne sabitlenmişti. "Ne iş yapıyorsunuz?" "Yoldaş Chang," diye patladı Tursenov, "bu tür ayrıntılar-"

"Ne üzerinde çalıştığını sormuyorum. Sadece çalışma alanının ne olduğunu soruyorum." Siyah gözler albayın üzerinde yoğunlaştı ve bir duraksama oldu.

"Pekâlâ," dedi Tursenov nezaketle ve İvanoviç'e başını salladı. "Ben bir patlayıcı uzmanıyım," dedi mahkûm alçak sesle.

Jens, ilginin siyah gözlerden kayıp gittiğini gördü, tıpkı gelgitin bir sahilden çekilip geride hiçbir şey bırakmaması gibi.

"Peki ya sen? Senin işin ne?"

Jens, Tursenov'a baktı. Başıyla onayladı.

"Ben bir mühendisim."

Çinli hiçbir yorum yapmadı, sadece sessizce nefesini çekti ve Jens'i inceledi, yüzünü, saçlarını, kıyafetlerini sanki hafızasına kaydetmiş gibi inceledi. Birden bu yabancıнын uzun uzun incelemesi Jens'i rahatsız etti. Gözlerini kaçırdı.

"Ben bir mühendisim," dedi kısık bir sesle, "hayvanat bahçesi hayvanı değil." "İyi misin?"

"Ben en iyisiyim. Bu yüzden buradayım."

Kendine rağmen Çinliye dönüp baktı ve siyah gözlerdeki bir şey değişmişti. İçlerinde derinlerde bir yerde kahkaha yatıyordu. Bu adam her kimse, bu boğucu havasız kafese dış dünyadan bir nefes getirmişti.

"Ya siz, Yoldaş Chang," dedi Jens yarım bir gülümsemeyle, "yaptığınız her ne haltsa en iyisi siz misiniz?"

Tursenov odanın öbür ucundan, "Sessiz ol, mahkûm," diye bağırdı. "Göreceksiniz," diye cevap verdi Çinli.

Uzanıp Jens'in göğsüne dokunarak Jens'i şaşırttı. Kısa bir okşama, daha fazlası değil. Ama fiziksel temas bir şok etkisi yarattı. Birdenbire uzun ince figür ortadan kayboldu. Yine de kapıdan çıkarken, Jens'in bildiği gibi omzunun üzerinden geriye baktı. Göz göze geldiler ve sonra her şey bitti. Kapı kapandı ve mahkûmlar rahatlayıp çalışma alanlarının bir kez daha işgal edildiğinden şikâyet etmeye başladılar.

"İyi misin, Jens?" Olga sordu. İri mavi gözleri endişeliydi. "Solgun görünüyorsun."

"Bu delikte hepimiz solgunuz," dedi öfkeyle. "O kadar solgunuz ki görünmeziz." "Üzülme, Jens. Bize hayvanat bahçesi hayvanı gibi davranıyor olabilirler ama biz hala

Burada. Hâlâ

hayatta." "Bu

canlı mı?"

"Kalbin attığı sürece yaşıyorsun demektir."

Elini göğsüne götürdü ve ona gülümsedi. "O zaman hâlâ hayatta olmalıyım çünkü bir demircinin çekici gibi vuruyor."

"Memnun oldum. Bu şekilde devam ettiğinden emin ol."

Ona şefkatli bir bakış attı ve diğerlerinden birinin sorusuna yanıt olarak arkasını döndü. Jens, orada bulacağını bildiği notu almak için parmaklarını hemen ceketinin ön tarafına kaydırды.

Jens Friis.

Ben kızınız Lydia'nın bir arkadaşıyım. O burada, Moskova'da. Artık nerede olduğunuzu bildiğime göre, ona haber vereceğim. İletişim için tetikte olun.

Jens yatağının ucunda oturmuş, meraklı gözlerden korumak için notun üzerine eğilmişti. Kucağında konfeti gibi duran küçük parçalara ayırmadan önce bir kez daha, bininci kez okudu. Parçaları daha fazla küçültemeyeceğine kanaat getirdiğinde, onları dilinin üzerine serpiştirip yutmaya başladı. Elleri titriyordu.

Lydia'nın yüzü kaskatı kesilmişti. Gülümsüyordu ve konuşurken yanaklarındaki kaslar hâlâ hareket ediyordu ama sadece biraz. Onları zorlaması gerekiyordu. Bakışları sürekli yanında oturmuş kahvesini yudumlayan Dmitri Malofeyev'in yüzündeki güçlü çizgilere takılıyor ve kendi kahvesini onun yüzünde değil de fincanında tutmayı nasıl başardığını merak ediyordu. Babasının nerede kilitli olduğunu biliyordu. Karısına da itiraf etmişti. Ama bunu açıklamayı reddediyordu.

"Lydia, sana bir tane daha ikram edebilir miyim?"

Konuşan Alexei'ydi. Masada onun karşısında oturuyordu. "Elbette, *spasibo*. Çok güzeller."

Ağabeyi, her birinin üzerinde şekerli bir kılıfın içinde kıvrılmış bir kiraz bulunan, yaldızlı bir tabak dolusu minik keki ona uzattı. Teşekkür etmek için başını salladı ama bu kekler için değildi. Adam onu uyarıyordu. Dmitri onun kendisini incelediğini fark etmişti ve verdiği yanıt keskin bir meraktı.

"Ye bakalım, sevgili kızım," diye kolayca cesaretlendirdi Dmitri. "O güzel kemiklerinin üzerine biraz daha et koy."

"Teşekkür ederim."

Parmaklarının arasına bir kek daha aldı ve ona gülümsedi, ancak lezzete dokunmadan bıraktı. Şu anda bu onu boğabilirdi. Bütün bunlar Dmitri'nin fikriydi. Hepsini sabah kahvesi içmek için bu seçkin otele getirmek,

Antonina'nın niyetlendiği gibi dairesine değil. Elini masanın üzerinde duran karısının elinin üzerine hafifçe koyarak beyaz eldiveni sabitledi ve gözleri sürekli Lydia'dan Aleksey'e gidip geliyordu. Burası Lydia'nın çocukluğunu dışarıdan bakarak geçirdiği, içeri girebilmek için can attığı türden bir yerdi: beyaz keten örtüler, kemik porselenler ve ayaklarının altında kedi varmış gibi hissettiği kalın halılar. Ama şimdi buradaydı ve o kadar da emin değildi. Garsonların onunla hiç göz göze gelmemesinden ya da masaların altında bir şekilde ölü kemik kokusu varmış gibi hissetmesinden hoşlanmıyordu.

Konuşma yapmacıktı. Lydia'nın pek umurunda değildi ama Dmitri eğlenmiş görünüyordu ve bunun nedenini anlayamıyordu. Antonina ve Aleksey çok az konuşuyor, kahvelerini içip sigaralarını tütürüyorlardı. Antonina siyah giyinmişti ve Lydia'nın çok sevdiği zarif abanoz sigara ağızlığını kullanıyordu. Bir beklenti havası vardı. Herkes bir şey olmasını bekliyordu. Kimse ne olduğundan tam olarak emin değildi.

"Sana getirdiğim yiyecekleri iyi kullandın mı?" Dmitri tüy gibi ince kahve fincanının kenarından ona bakarak sordu.

"Yavru köpek jambonun tadını çıkarıyor."

Bunu neden söyledi? Sadece onu kızdırmak için mi?

"Bu senin içindi Lydia."

Öne doğru eğildi, dirseklerini bembeyaz örtüye dayayarak adamın bakışlarıyla buluştu ve bir kez daha denedi. "Söyle bana Dmitri, lütfen, Jens Friis'in nerede tutulduğunu öğrenebildin mi?"

"Bunu senin için söyleyeceğim, canım."

Vazgeçmiyorsun." "Yani?"

"Yani hayır, üzgünüm. Korkarım ki hayır."

Ona kaşlarını çatı. "Sen işe yaramaz bir yalancısın."

Başını geriye attı ve büyük bir kahkaha patlattı. "Kızı dinle Antonina. Benim kötü bir yalancı olduğumu düşünüyor."

Karısı, parlak gözlü bir karataavuk gibi bir an için konuyu düşünerek başını iki yana eğdi. "Seni benim kadar iyi tanımıyor, değil mi?"

Tekrar güldü. "Kadınların sorunu," dedi Aleksey'e, "seni senden daha iyi tanıdıklarını sanmalarıdır. Sizce de öyle değil mi?" "Tecrübelerime göre," dedi

Aleksey biraz sertçe ama her haliyle

"Genellikle bizim düşündüğümüzden daha fazlasını bilirler."

Masada zar zor fark edilebilecek kadar kısa bir sessizlik oldu. Lydia kaşığıyla oynadı, boşluğu doldurmak için gümüş kenarını tabağa vurdu ve kardeşine bir bakış fırlattı. Sabahın ilk ışıklarında odalarına döndüğünden beri ağabeyi soğuk ve iletişimsizdi. Chang'i onaylamadığını, onu istenmeyen bir dikkat dağıtıcı olarak gördüğünü gizlemiyordu. O da Chang'in onaylamamasını onaylamıyordu.

Dmitri, "Kardeşin kadınlar konusunda uzman gibi görünüyor," diye alay etti. "Sence de öyle değil mi, Antonina?"

Karısı başını çevirdi ve yanında oturan Aleksey'in sessiz figürünü inceledi. "Bence yorgun görünüyor," diye mırıldandı nazikçe ve önce Aleksey'e, sonra da Dmitri'ye gülümsedi.

"Moskova'da ne kadar kalmayı planlıyorsunuz Yoldaş Serov?" Malofeyev sordu.

"İşimi tamamlamak için gereken süre kadar."

Malofeyev başını eğdi. "Eğer yardımcı olabileceksem, sormaktan çekinmeyin. Bu şehirde tanıdıklarım var."

"Ben de öyle," diye karşılık verdi Aleksey sertçe. Masanın altında Lydia onun ayak parmağına bastı.

"Bundan bir an bile şüphe duymuyorum," dedi Malofeyev, sesi daha soğuktu. Karısının yeni bir sigarayı ağızlığına yerleştirmesi için geçen süre boyunca sessizce konuğuna baktı. "Ben sadece yardım teklif ediyorum. İhtiyacınız olursa," diye ekledi.

"Kız kardeşime yardım teklif ettiğin gibi. Bu senin alışkanlığın mı? Yabancılara yardım etmek?"

Chyort! Lydia nefesinin altından küfretti. Antonina'ya baktı ve onu gülümserken buldu, kocaman, geniş bir gülümseme, gözleri neşeyle parlıyordu. On yaş daha genç görünüyordu ve beyaz eldivenleri ilk kez tırnaklarından kurtulmuştu.

"Lydia," dedi, "sence de burası büyüleyici değil mi?" Kristal avizeleri ve odanın ortasındaki güzel kokulu su fıskiyesinde yüzen ipek nilüferleri işaret etti. "Çok medeni."

"Çok medeni," diye tekrarladı Lydia yumuşak bir sesle. Kaburgalarının altında bir öfke iğnesi battı. Başını çevirip Dmitri'ye baktı. "Sanırım daha önce görev yaptığınız yerin aksine."

Adam hareket etmedi. O kadar hareketsizdi ki, nefes alıp almadığını bile merak etti. Antonina keyifle güldü ve sigarasının ucuyla kocasının koluna dokundu.

"Ne düşünüyorsun, sevgilim? Moskova, Trovitsk kampından daha mı medeni? Yoksa daha mı az? Her ikisi için de argümanlar düşünebilirim."

Kocasını onu görmezden geldi. Tıpkı Lydia'yı görmezden geldiği gibi.

"Bana öyle geliyor ki Yoldaş Serov, bir erkek ve kız kardeş olarak birbirinize hiç benzemiyorsunuz."

"İşte bu noktada yanılıyorsunuz yoldaş. Lydia ve ben birbirimize çok benziyoruz." "Öyle mi? Ne açıdan?"

"Dünyaya bakış açımızda."

"Ne, herkes gibi bir yığın kural ve düzenlemenin altından mı?" "Belki de. Ama yine de olanları etkileyebileceğimize inanıyoruz. bize."

"Ah, anlıyorum. Birey kültü. Şüphesiz Marx, Lenin ve Stalin, önemli olanın çarktaki dişliler değil, kolektif bütünün ilerlemesi olduğunu kesin bir şekilde ortaya koymuşlardır. Onlar ... vazgeçilebilir."

Lydia ve Antonina baktılar.

"Dmitri," diye araya girdi Antonina endişeyle saçını savurarak, "bırak da misafirlerimiz huzur içinde kahvelerini içsinler. Çok kışkırtıcısın."

Alexei, "Kocanızın haklı olduğuna inanıyorum," diye belirtti. "Bazı çarklardan vazgeçilebilir. Mesele doğru olanları seçmektir." Sandalyesinde arkasına yaslandı, yüzü sertleşmişti.

"Dmitri," dedi Lydia hızla ve ayağa fırladı. Bir kahve dürtüsü kumaşın beyazlığını bozdu. "Benimle gel lütfen. Konuşmak istiyorum."

DMITRI MALOFEYEV VE LYDIA BÜYÜK EVE DOĞRU YÜRÜDÜLER
Otelin döner ön kapısı, ama oraya varmadan önce sol tarafta üzerinde KART ODASI yazan ağır meşe bir kapı gördü. Kapıyı iterek açtı, içeri girdi ve Dmitri'yi peşinden içeri almak için kapıyı aralık tuttu.

"Poker oynayacak havanda mısınız?" Gülümsedi.

"Eğer kastettiğin buysa, kumar oynamaya hazırım."

Oda sabahın bu saatinde kullanılmıyordu. Etrafa küçük kare yeşil çuha masalar serpiştirilmişti ve etkileyici bir aspidistra bitkisi

Işığın çoğu pencereden geliyordu, böylece havaya garip bir yeşilimsi parıltı yayılıyordu. Sanki suyun altındaymışlar gibi. Lydia arkadaşıyla yüzleşmek için döndü. Ellerini sabit tutmak için kalçalarının üzerine koydu ve ciddi bir şekilde konuştu.

"Dmitri, bana yardım et. İkimiz de yapabileceğini biliyoruz. Lütfen."

Bu sefer gülümsemedi, gülmedi ya da alaycı bir kaşını kaldırmadı. Ona ciddi bir ifadeyle baktı. "Ne istiyorsun?"

"Öncekiyle aynı. Jens Friis'in tutulduğu yer."

Yavaşça başını salladı, kızıl saçları bu garip ışıktaki mora daha yakındı. Kendi saçlarının da aynı şekilde görünmesi gerektiğini biliyordu. "Bu mümkün değil Lydia. Sana zaten söyledim. Şimdi bana sormayı bırakmalısın."

"Bu mümkün. Tek yapman gereken bana söylemek. Kimsenin bilmesine gerek yok." "Ama ben bilirim."

"Bunun bir önemi var mı?"

"Evet, öyle olduğunu düşünüyorum."

Aralarındaki mesafe yaklaşık üç adımdı. Çok dikkatli bir şekilde, ağzı yeşil çuha kadar kuru bir şekilde bu mesafeyi ikiye indirdi.

"Seni evet demeye ne ikna edebilir?" diye fısıldadı.

Kadının şaşkınlığı karşısında adamın gözleri hüznünlendi ve mırıldandı: "Ben buna değmem Lydia. Ben onları mahvetmeden önce güzel mallarını başka bir yere götür."

"Ben burada kalıyorum."

"Ah, anlıyorum. İşte burada kollarıma düşüyorsun ve ben de karşılığında kulağına tatlı hapishane isimleri fısıldıyorum."

"Onun gibi bir şey."

"Beklediğim buydu." "Beni ucuz hissettiriyorsun."

"Hayır, sevgili Lydia, asla ucuza gelmeyeceksin, bundan eminim. Fiyatın her zaman yüksek olacak."

Yutkundu, derinliğinin dışında olduğu hissine yenik düştü. Bu garip sulu ışıktaki boğulma hissi.

"Bu yüksek bir fiyat değil," diye ısrar etti. "Bir hapishane adı ve adresi. Senin için kolay."

Gözlerinin onu dikkatle incelemesine izin verdi, kirli ayakkabılarından ince kalçalarına, göğüslerine, boğazına ve son olarak yüzüne kadar, sanki değerini yargılıyormuş gibi. Yanakları yanmaya başladı.

Gülümsemi, tuhaf, çarpık bir gülümsemeydi bu. "Özellikle böyle kızardığında çok çekici oluyorsun Lydia. Bunu biliyor musun?"

"Kumar oynayacak havanda mısın, Dmitri?"

Yine onu şaşırttı. Kadın ne zaman kontrolü ele almaya çalışsa, adam onu atlatıyor gibiydi. Ceketinin içinden gümüş sigara tabakasını çıkardı, bir sigara çıkardı ve tabakayı ona doğru fırlattı. Kadın sigarayı yakaladı.

"Bunu kullan Lydia. Git ve bununla kendine bilgi satın al. Sırf güzel bir kıza hayır diyemediğim için Kremlin'deki gelecek kariyerimi mahvetmeye hiç niyetim yok. Bir meleğin yüzüne ve eğer istediğini yapmazsam kalbimi göğsümden sökmeye hazır bir kaplanın gözlerine sahip bir kıza bile."

Lydia afallamıştı. Gümüş kutuyu yere bırakmak istedi ama parmakları buna izin vermedi. Adamın sigarasını sabit bir elle yakmasını izledi.

"Peki," dedi burun deliklerinden gri bir duman çıkardıktan sonra, "bu hapishanenin adresini bilseydiniz ne yapardınız? Jens Friis'e mi yazardın? *Merhaba, nasılsınız? Moskova'da iyi vakit geçiriyorum.* Yapmayı planladığın şey bu mu?"

"Tabii ki hayır." "O

zaman ne olacak?"

"Bu benim işim."

Birbirlerine baktılar. Aniden düşmanca.

"Mektup yazmalarına ya da herhangi bir şekilde iletişim kurmalarına izin verilmiyor," dedi. "Bunu biliyor olmalısınız."

"Kartpostal göndermeyi düşünmüyorum."

"Hayır." Düşünceli bir şekilde başını salladı. "Öyle olmadığını söylemeye cüret edebilirim."

İşte bu kadar. Kalbi kaburgalarına çarptı. İleri doğru bir adım daha attı. Şimdi yakındılar, o kadar yakındı ki adamın saç yağının baharatlı kokusunu alabiliyor, çenesindeki küçük lekeyi görebiliyordu. Adam hareketsiz duruyordu, sigarası parmaklarının arasından sarkıyordu ama gri gözleri onu izliyordu.

Uzandı, sigarayı ondan aldı ve en yakın masadaki kül tablasında söndürdü. Adamın elini kaldırdı ve hızla atan kalbinin üzerine koydu. Adamın ağzı anında yumuşadı. Ayak parmaklarının üzerinde uzandı, kollarıyla adamın boynunu sardı ve dudakları adamın dudaklarına sertçe bastırana kadar başını kendine doğru çekti. İlk başta cevap vermedi. Boyun eğmez ve isteksizdi. Her şeyi yanlış anladığından korkuyordu. Ama başını eğdiği anda

Ağırlığını ona doğru vererek, vücudunun sıcaklığının onunkini süpürmesine izin vererek aniden değişti. Dili kızın ağzına daldı, elleri bluzunu çekiştirmeye başladı ve dudaklarından sarhoş iniltisine benzer bir ses çıktı. Artık ona sahipti. Tam olarak istediği şey.

Lydia gözlerini açık tuttu. Adamın eli eteğinin kemerinin altından kayarken kendini ona bakmaya zorladı.

"Ne güzel bir parti bu böyle. Herkes katılabilir mi yoksa özel mi?"

Lydia donakaldı. Dmitri kendini toparladı. Derin bir nefes aldı.

"Merhaba, Antonina," dedi sıkıntısız bir gülümsemeyle. "Lydia bana kumar oynamanın inceliklerini öğretiyordu."

"Yüksek teklif veriyordunuz,
değil mi?" "Son derece."

Antonina'nın tırnakları uzun beyaz eldivenlerinde aşağı yukarı bir yol izlemeye başladı. "Lydia, kardeşin seninle konuşmak istiyor."

Lydia karnında bir yılan gibi hareket eden bir titreme hissetti. Tek kelime etmeden ve Rus karı kocaya bakmadan odadan çıktı. Yılan içindeki kıvrımlarını kaydırды, midesinden boğazına doğru kayarak Lydia'yı hasta edeceğini düşünene kadar ilerledi.

"LYDIA IVA NOVA, TUTUKLUSUN."

Lydia konuşmacıyla yüzleşmek için döndü, kalbi hızla çarpıyordu, bacakları koşmak için gerilmişti. Bir tutam süt beyazı saç ve bir çocuğun geniş sırtışı onu karşıladı. Göğsündeki çuvalın içindeki köpeğin bile pembe dili dışarı sarkmış, gülüyordu.

"Seni piç," diye inledi ve Edik'in kulağına vurmaya çalıştı ama Edik kolaylıkla eğildi ve ayak parmaklarının üzerinde zıplayarak onun yanına geldi.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Biraz hava almaya ihtiyacım vardı. Bu yüzden Kremlin'e bir göz atmaya geldim." "Neden?"

"Tüm kararların nerede alındığını görmek istiyorum. Birinin bir kâğıt parçasına adını karalayıp geleceğime karar verebileceği yeri." Sudan yükselen sert rüzgârda omuz silkti. "Yaşasam da ölsem de."

Kremlin'in arka tarafında, Moskova Nehri'nin kenarındaki engebeli bir patikada yürüyorlardı, devasa kırmızı duvarlar üzerlerinde yükseliyordu, gölgesi ağır ve hantaldı, mazgalları ısırmaya hevesli dişler gibiydi.

Lydia başını arkaya eğdi ve düşünceli bir şekilde inceledi. "Ne düşünüyorum biliyor musun Edik? Bence bu kale, Moskova ağının merkezinde kamburlaşmış zehirli bir örümcek ve ben onun yapışkan ağına yakalanmış gibi hissediyorum. Kıpırdarsam, örümceğin benim için geleceğini biliyorum."

Çocuk bir süre ona baktı, sonra kahkahayı bastı ve elini hızlı bir kesme hareketiyle havada gezdirdi. "Örümcek ağlarına yaptığım şey bu. Onları parçalara ayırırım. Çok kolay."

Lydia güldü. "Seni kışkırtıyorum Edik."

"Neden?"

"Çünkü hayatı siyah ve beyaz olarak görüyorsun. Griler yok." "Bu yanlış mı?"

"Hayır. Kısa bir süre önce ben de böyle gördüğümü hatırlıyorum." "Yani?"

Kadın adamın saçlarını karıştırdı ve adam elinin altından dans ederek çıktı, onun önünde ama geriye doğru zıplayarak ona doğru döndü. İlk kez adamın tenindeki gri tonun kaybolduğunu ve elmacık kemiklerinin bıçaklara daha az benzediğini fark etti. Sosis, jambon ve sıcak palto onun üzerinde işe yaramaya başlamıştı.

"O yüzden siyah ve beyazlarınıza sımsıkı sarılın. Onlar hayatı kolaylaştırır."

Çocuk yüzünü buruşturdu. Anlamamıştı. Neden anlasın ki? Kendisi de anladığından emin değildi. Ama ne demek istediğini anlamak için hayatının sonuna kadar vakti vardı. Kız da yüzünü ona çevirdi. Henüz on yedi yaşında olan bu adam ona kendini yaşlı hissettiriyordu. Ceketinin cebinden, daha önce kahvesine eşlik etmiş olan şekerli vişneli zarif keki çıkardı.

"Bak Misty, sana bir şey getirdim."

Edik için bir ödül olarak düşünülmüştü ama köpek onunla birlikte önce geldi. Yavru köpek havladı ve kurtulmak için çabaladı, bu yüzden çocuk yavrusunu patıkaya yatırdı, gri kulakları anında güçlü rüzgar tarafından kanatlara dönüştü.

Pastayı Edik'e uzatırken, "Her birine yarım," diye ısrar etti.

Diz çöktü, küçük bir ısırık aldı ve geri kalanını cılız arka ayakları üzerinde dans edene kadar küçük hayvanın başının üzerinde sallandırdı.

"Ona numaralar öğretiyorum. Para kazanmak için." "İyi fikir."

Hileler. Para için. Tıpkı eskiden yaptığı gibi. Çin'deyken anahtarın bu olduğuna inanırdı. Ama şimdi? Tekrar omuz silkti, Kremlin duvarlarının farkındaydı. Şimdi siyah gölgelere rağmen daha net görüyordu.

"Peki sen ve Misty neden burada takılıyorsunuz?"

Köpeği iki ayağı üzerinde sallanırken tutmaya odaklanmıştı. "Seni arıyordum."

"Neden ben?"

"Sana bir mesajım var."

Edik'in kulaklarından birini sertçe tuttu, böylece Edik ciyakladı. "Peki bu mesajı tam olarak ne zaman iletmeyi düşünüyordun?"

Köpek yavrusu ayağa fırladı ve parmaklarını ısırmaaya çalıştı.

"şimdi," dedi huysuz bir kaş çatmayla. Kadın onu serbest bıraktı. "Eee?"

Çocuk gözlerini spekülâtif bir şekilde ona dikti. "Başka kek var mı?"

"Seni hırsız," diye yakındı ve bu gece Chang'in diline sürmek için sakladığı bir tanesini uzattı. "Sen *vor*."

Sırıttı. Pastayı Misty'nin ağızına attı. "Seni görmek istiyor. Hemen şimdi."

O daha konuşmasını bitirmeden, topuklarının üzerinde dönmüş ve ıslak çimlerin üzerinde koşmaya başlamıştı.

Kırk dört

CHANG AN LO ÇIPLAKTI. LYDIA odaya daldığında

Adamın görüntüsü onu olduğu yerde durdurdu ve nefesini kesti. Pencerenin yanında durmuş dışarı bakıyordu, inci gibi bir ışık vücudunun uzun hatlarını boyuyor, göğüs kaslarını ve kalçasından uyluğuna uzanan güçlü tendonları belirginleştiriyordu. Çok güzeldi.

Yaklaşmasını izliyor, kimsenin onu takip edip etmediğini kontrol ediyor olmalıydı. Kız içeri girdiğinde başını çevirip tek omzunun üzerinden ona baktı. Kadın nefes almadı. Hareket etmedi.

Gözleri de vücudu kadar çıplaktı. Karanlık, karmaşık, duyguların savaş alanı. Onun merkezi, o çok sevdiği durgunluk, kargaşanın içine gömülmüştü. Tanrıları ona gülüyor olmalıydı. Yine de ağzının bir köşesi kıvrılıp gülümsemeye başladı.

Bu, unutamayacağını bildiği bir görüntüydü.

LYDIA gözlerini açtığında, CHANG dirseğini yastığa dayamış onu izliyordu. Rüyalarını görüp görmediğini merak etti.

"Merhaba," dedi ve ona gülümsedi.

Alnından ve burnunun ucundan öptü ama dudaklarının cazibesine kapılmaktan kaçındı. İşte o zaman konuşmaya hazır olduğunu anladı. Dışarıda rüzgâr şiddetliydi, pencereyi tırmalıyor, aralıklardan içeri süzülüyordu ve bu ses onu tedirgin ediyordu. Her şeyin dağılma sesiydi bu.

Onun yüzünü okşadı. "Dinlemeye hazır mısınız?" diye sordu.

Nabızı kulaklarında atmaya başladı. "Evet."

"Onu buldum." "Jens

mi?"

"Evet."

Konuşamıyordu.

"Hapishaneye gittim. Çalışma odasını inceledim." Chang ona baktı, siyah gözleri nazik ve dikkatliydi. "Onu gördüm. Jens Friis'in kendisiyle konuştum."

Titremeye başladı.

"Ağlama aşkım." "Söyle

bana," diye fısıldadı.

"O iyi. Uzun boylu ve güçlü."

"Nasıl?" Söyleyebildiği tek şey buydu.

"Heyetimizin 1908 hapishanesini ziyaret etmesini talep ettim. Elbette Ruslar ilk başta reddettiler. Buranın varlığından haberdar olmam bile onları şok etmişti ve Çinli gizli ajanlarımızın başka neler bilebileceği onları tedirgin etmişti."

Ağzının hareketini izledi ama kelimeleri duyabilmek için dikkatle dinlemek zorunda kaldı. Kafasının içinde çok fazla gürültü vardı. Adam alnını okşayarak beyninin keskin kenarlarını yumuşattı.

"Delegasyon liderimiz Li Min'den onlara mahkumların ne üzerinde çalıştıklarını değil, böyle bir kurumu nasıl inşa ettiklerini öğrenmek istediğimizi belirtmesini istedim. Bu kadar çok uzmanlık alanı farklı kamplardan toplanmış ve hepsi tek bir proje üzerinde çalışıyor. Yine de hayır dediler." Parmağı kızın bir tutam saçına dolandı. "Ben de onlara gıda kıtlıklarını ve Çin'in pirinç bolluğunu hatırlattım." Koyu renk gözleri kısa bir süre için memnuniyetle parladı. "Hemen anladılar."

"Jens?"

"İçinde bulunduğu bina çok sağlam. Zaptedilemez diyebilirim. Üç kat yüksekliğinde ve geniş bir bodrumu var. Önünde devasa güçlendirilmiş demir kapıları olan duvarlarla çevrili bir avlu var."

"Peki ya Jens?"

"Sana benziyor."

Gözyaşları sessiz ve sıcak bir şekilde tenine aktı. "Onunla konuştun mu?" "Evet ama özel olarak değil. Senden bahsedemedim."

Gözlerini kapattı. Babasını hayal etti.

"Projede çalışan diğer şeflerle birlikte sıraya dizilmişti. Dediğiniz gibi" - başparmağı ıslak kirpiklerinde gezindi- "mühendislik alanında en iyilerden biri."

Kadın gözlerini açtı. "Nasıl görünüyordu?"

"Onu tarif ettiğiniz gibi. Uzun boylu, güçlü yüz hatları olan ve -bu sizi memnun edecektir- hâlâ gururlu bir adam. Yıllar bunu yok etmemiş. Viking ruhu hayatta kaldı."

"Oh Chang, teşekkür ederim."

Bir süre daha başka bir şey söylemedi, sözlerinin zihnine yerleşmesine izin verdi. Yavaşça gözyaşlarını durdurdu. Sarsıntılar son bir kez kemiklerini titretti, sonra azaldı. Sadece göğsündeki acı kalmıştı ve bununla yaşayabilirdi.

"Baba," diye fısıldadı, kelime o kadar yumuşaktı ki havayı zar zor karıştırdı. Babasının kahkahasını duydu. Bıyıklarının kaburgalarını gıdıkladığını tekrar hatırladı. Doğrulup Chang'in dikkatli ifadesini inceledi.

"Bana söylemediğin şey ne?"

"Önemli bir şey değil."

"Gerçek, aşkım. Gerçeği istiyorum."

"Ah Lydia, sabırlı ol. Kendine zaman tanı."

"Sabrım yok. Zamanım yok. Bana gerisini anlat." Chang yataktan kalktı.

"Ne oldu?" diye sordu.

Sırtını pencereye dayamış, yüzünü ona dönmüştü. "Bugün gördüğüm adam hâlâ senin baban, Lydia. Gözlerinde seninle aynı ateş var, çenesini aynı şekilde kaldırıyor ve" -tereddüt ettiğini duydu ve ne olacağını merak etti- "sadece bir bakışla sana meydan okuma şekli aynı."

Ellerini çıplak kucağına koydu ve orada kalmalarını sağladı.

"Ama Lydia, böyle kararlı ve gururlu bir adam çalışma kamplarında çok acı çekecektir. Onu kırmaya çalışacaklardır. Sistem için bir tehdit oluşturacaktır."

Başını salladı.

"Kırkklı yaşlarının başında olmasına rağmen saçları bembeyaz. Saf beyaz. Sibirya'nın karları gibi."

Tekrar başını salladı. Dişleri dilinin üzerinde sıkıştı.

"Burnu eğri. Birden fazla kez kırılmış. Birkaç dişi eksik."

Göğsündeki ağrı keskinleşti.

"Elleri çok kötü yaralanmış. Sibirya'nın kereste ormanlarında geçirdiği on yılı aşkın süreden sonra, elleri olduğu için bile şanslı. Ama yine de iyi çalışıyor olmalılar, yoksa Moskova'daki proje için seçilmezdi."

Hiçbir şey söylemedi ama dizlerini çenesinin altına sıkıştırdı ve kollarını kaval kemiğinin etrafına sararak kendini birbirine bağladı. Düşünmesine izin verdi. Görüntülerin zihninde oluşmasına izin verdi.

"Daha var mı?" diye sordu sonunda.

"Bu yeterli değil mi?"

Gülümsemeye çalıştı. "Fazlasıyla yeterli."

Sesinde bir şey olmalıydı, farkında olmadığı bir şey, çünkü Chang yatağa döndü, buruşuk örtünün üzerine oturdu ve kollarını ona doladı. Yavaşça onu salladı. Başının tepesini öptü ve onu salladı.

"Burada olduğunu biliyor."

"BİR SONRAKİ SOKAK, ALEXEI."

Maksim Voshchinsky sağa doğru işaret etti ve araba köşeyi dönmek için yavaşladı. Bir at arabası yanlarından hantalca geçti ve bir yerlerde bir korna sabırsızlıkla öttü. Öğleden sonraydı ve yollar kalabalık, kaldırımlar kalabalık, gökyüzü gri ve cansızdı. Ama uzun siyah salon arabanın içinde sinirler gergindi. Arka koltukta üç kişi oturuyordu: Aleksey ortada, Maksim sağında, Lidya solunda. Önde Igor yana doğru eğilmişti, gözleri sürekli arkaya, Lydia'ya doğru kayıyordu, tedirgin ve küçümseyiciydi. Dişiler, gerektiğinde erkeklerine bakıp destek olmaları dışında *vory* sürüsünün bir parçası değildi, bu yüzden hem Maksim hem de Igor Lydia'ya istenmeyen bir davetsiz misafir gibi davranıyordu. Yine de Lydia gelmek için ısrar etmişti.

"Size hapishanenin yerini veren kişi benim," diye kesin bir dille belirtti. "Yani onu görmeye benim de hakkım var."

"*Nyet,*" diye güldü Maksim elini küçümseyici bir şekilde sallayarak. Bir sineği kenara fırçalar gibi. "Sen burada bekle."

"Hayır, geliyorum." Arabanın kapısını açtı ve içeri girdi. "Alexei, kız kardeşin için bir şeyler yap!"

"Bırak gelsin."

"Sana söylediklerimi unutma, Alexei. Bir *vor'un vory v zakone* dışında ailesi yoktur."

"Hatırlıyorum, *Pakhan*. Ama bırak gelsin."

Şimdi yeşil deri koltukta onun yanında kambur duruyordu, yüzü yan cama yapışmış, bir kedinin keleşi izlediğı kadar dikkatle izliyordu. Parmakları hızlı, birbirinden kopuk hareketlerle cama vuruyordu.

BİR SAAT SÜRDÜ. HAPISHANENİN ÖNÜNDEN DÖRT KEZ GEÇTİLER. Ama kuşku uyandırmamak için on beş dakikalık aralıklarla dağılmışlardı. İlk seferin şokundan sonra Aleksey, babasının içeride olduğunu düşünmeyi daha kolay buldu. Ne bekleyeceğini biliyordu. Devasa gri duvarlar. Üstünde dikenli teller. Bir kamyonu yutacak kadar büyük metal kapılar. Hepsi de arkadaki üç katlı binayı koruyordu. Pencerelerde parmaklıklar. Sokakta, köpekli silahlı muhafızlar.

İyi değil.

"Emin misin Lydia? Jens'in tutulduğu yerin burası olduğundan yani?"

Başıyla onayladı. Araba onları kuzeye, at nalı gibi etraflarında yükselen fabrika ve depoların bulunduğu daha büyük evlere doğru götürmeye başladığından beri kız kardeşi neredeyse hiç konuşmamıştı. Maksim koltuğunda arkasına yaslandı ve bir puro yaktı, kızın büyülenmiş olduğundan emindi. Aleksey o kadar emin değildi.

Şoför tanımadığı biriydi, sessizce süren ve talimatları "*Da, pakhan*" diyerek kabul eden biriydi. Boynunun arkası maviydi ve dövme bir kılıç kılıcının ucu yakasından çıkıp saç çizgisine kadar uzanıyordu. Hapishanenin önünden dördüncü geçişten sonra daha fazla risk almadılar ve arabayı güneşe çevirdiler.

"Yani?" Aleksey Maksim'e sordu. "Mahkumları proje merkezine götürdüğü söylenen kamyon ne olacak?"

"Merak etme oğlum. Burası artık halkımız tarafından izlenecek. Nereye giderse gitsin izini süreceğiz." Alexei'nin dizine bir yumruk indirdi. "Güven bana. OGPU piç gizli polisi, sırtına sıçrayan pirelerden habersiz, kemiğe sarılmış bir köpek gibi olacak. Yakında öğreneceksiniz."

"*Spasibo*, baba."

Yanında Lydia kıpırdandı. Gözlerini ağabeyinin yüzüne dikti. Ağabeyi ön camdan dosdoğru ileriye bakarak onu görmezden geldi. İzmailovski Parkı'nın yanından geçerek şehre doğru geri dönerlerken sokaklar genişledi ve etraflarında ortak yaşam için yapılmış betondan canavar apartmanlardan oluşan bir orman yükseldi.

"Daha fazlasını yapabiliriz."

"Ne demek istiyorsun, küçük kız?" Maksim Lidya'ya tepeden bakan bir gülümsemeyle baktı. Alexei bunun onu ne kadar kızdırdığını görebiliyordu ama kendini kontrol altında tuttu. "Demek istediğim, hapishaneye birini sokmaya çalışmalıyız."

Adamların hepsi ona sanki kıyafetlerini çıkarmasını önermiş gibi baktı. Hafif bir iğrenme titremesi.

Alexei sabırla, "Sen de gördün," dedi. "Çok iyi korunuyor." "Ben öyle düşünmüyorum."

"Lütfen, Lydia, yapma ..."

"Başka insanlar da girip çıkmalı," diye makul bir şekilde devam etti. "Kömürcüler, kasaplar, fırıncılar, sekreterler, veterinerler, cam temizleyicileri, aşçılar

"Pekâlâ, bu kadar yeter."

"Sivil çalışanlardan biri aracılığıyla Jens'e bir not iletemez miyiz?" Maksim onun sözlerinden havayı temizlemek istercesine camı indirdi, ve sigarasından arta kalanları da onlarla birlikte dışarı fırlattı. "Sustur onu, Alexei. Söylediği şey imkânsız."

"Neden?"

"Lydia, lütfen, sadece bir saniye dinle. Önerdiğin şey çok tehlikeli. Şüphe uyandırmadan ve belki de OGPU'yu yaptığımız şey konusunda uyararak her şeyi kaybetmeden bunu yapmak imkansız. İnsanlar konuşur. Bunu sen de biliyorsun. İşçilerden not tutmalarını istemeye başlarsanız, birilerine anlatırlar, o da bir başkasına anlatır, o da polisin gözüne girmek için polise bilgi verir. Burada fısıltılar çabuk yayılır. Bu sadece bizi değil, Jens'in kendisini de tehlikeye atar."

"Hayır, aynı fikirde değilim çünkü-" "Unut gitsin Lydia."

"Ama-"

"Hayır."

Aleksey onun Maksim'e doğru bir bakış fırlattığını gördü ama orada bir müttefik bulamadı. Etli yüzü şiş görünüyordu, damarları kıpkırmızı gibi görünüyordu.

Yanaklarında iplik iplik lekeler vardı ama yüz ifadesi inatçıydı. Alexei dudaklarının etrafındaki beyazlığı fark etti ve bir an için endişelendiğini hissetti.

"Eve," diye emretti şoföre.

Lidya öne doğru eğildi, Aleksey'e doğru uzandı ve Maksim'in kürklü koluna dokundu. "Lütfen, *pakhan*."

"*Nyet*. Alexei haklı. Sadece bir aptal bu riski alır. Bu işi bize bırakın."

Alexei onun titrediğini hissetti. Köşesine çekildi. Ama ilk yol kavşağında araba bir tramvayın geçmesine izin vermek için yavaşlayıp durduğunda, krom kolu aşağı itti, kapıyı açtı ve arabadan dışarı süzüldü. Veda etmedi. Ya da *teşekkür ederim, Pakhan*. Bu Alexei'yi rahatsız etti.

AYNALI FAYANSLAR. İPEK KAFTAN. PARİS KOKUSU

Parfüm. Bir tavus kuşunun kuyruk tüyü buharla ağırlaştı. Aleksey banyoya gömüldü ve gözlerini kapatmamak için mücadele etti. Göz kapaklarının ardında onu korkutan dünyalar yatıyordu ve o korkmaya alışık değildi.

Beyaz eldivenli yumuşak bir el nemli alnını okşadı ve saçlarının arasında gezindi.

"Seni özledim," diye mırıldandı Antonina ve şampanya kadehinin gümüş kenarını yavaşça dudaklarına götürdü.

Dirseklerine kadar uzanan eldivenleri dışında çıplak olan ince bedeni banyonun kenarına tünemişti. Koyu renk saçları, nemden parıldayan parlak bir perde gibi sırtından aşağı sarkıyordu ve yüzü, Malofeyev'in en sevdiği şekilde, makyajdan ve rujdan arındırılmıştı. Malofeyev'in dairesinde yalnızdılar. Bu bir riskti, ikisi de bunu biliyordu ama şu anda ikisinin de umurunda değildi. Aleksey soğuk sıvıyı yuttu ama bu onun damak tadına uygun değildi ve Maksim'in Fransız konyağından bir yudum içmeyi diledi.

Antonina, "Bu sabah kahve içerken garip bir sahne oldu," diye mırıldandı ve dilini şampanya köpüklerine daldırdı.

"En başta bizi bir araya getirmek kimin parlak fikriydi?"

"Dmitri'nin tabii ki. Lydia'nın seninle buraya geleceğinden bahsettiğimde, onun yerine küçük, samimi bir dörtlü düzenlemekte ısrar etti ve buna uygun görkemli bir ortam seçti. Gücün kimin parmaklarının ucunda olduğunu herkese hatırlatmayı seviyor."

Alexei tek kara kaşını kaldırdı. "Belki de sadece beni dairesinden uzak tutmayı planlıyordu."

Şampanyasını yudumladı. "Başarılı olamadı, değil mi?" "Bu yüzden mi buradayım? Dmitri'yi kızdırmak için mi?"

Öne doğru eğilip dilini adamın yanağından aşağıya doğru gezdirirken gözlerinin altındaki gölgeler koyulaştı ve buhar boncukları arasında bir çizgi oluşturdu. "Buradasın çünkü ben seni burada istiyorum."

Onun yüzüne dikkatle baktı. Bu kadında onu çeken şey neydi? Ne yakışıklılığı, ne zarafeti, ne de Komünist toplumun seçkinleri arasındaki konumu. Bütün bunlar ona engel oluyordu. Tüm o cıltın altındaki kırılganlığıyla ilgili bir şeydi, derisinin altına sızan ve orada değiştiremediği bir gömü gibi yerleşen bir şey. Değiştirmek istemiyordu. Suyun *vınlamasıyla* aniden doğruldu, bir kolunu kızın çıplak beline doladı ve onu baloncukların içine, üstüne yuvarladı.

Ciyakladı ve adamın başından aşağı dökmek için şampanya bardağına su doldurdu.

"Beni boğacaksın," diye güldü.

Kokulu köpükler damlayan beyaz eldivenlerden birini çok dikkatli bir şekilde kaldırdı ve dirseğinin kıvrımındaki narin teni öptü.

"Sana yüzmeyi öğreteceğim," dedi ve ıslak kumaşı sıyırmaya başladı. Hasarlı deri santim santim ortaya çıktı.

Kırk beş

YAN YANA YÜRÜDÜLER. BİRLİKTE AMA DOKUNMADAN.

Başlar rüzgâra karşı eğildi. Chang gergindi, Lydia bunu hissedebiliyordu. Her iki ayağını da yere basış şeklinden, buzun üzerinde dikkatle yürüyen bir kedi gibi, ve elinin, bir bıçağın bağlı olduğunu bildiği uyluğuna yakın bir yerde durmasından. Yine de adamın yüzüne baktığında sakın görünüyordu ve gözleri odaklanmıştı.

Bulundukları sokak griydi. Gri duvarlar, gri buz parçacıklarıyla kaplı kalın gri tahliye boruları, onlara doğru esen gri hava. Çatlamış duvarlara kıl payı tutunmuş gri balkonlar.

"Bu akıllıca değil Lydia," diye uyarmıştı Chang onu. "Lütfen, aşkım."

"Ejderhanın kuyruğuna bir kez daha çimdik atacaksın."

"Ejderha ininde yeni yıl sarhoşu gibi horluyor. Orada olduğumu bile bilmeyecek." Ama onun gözlerinde toplanan gölgeleri gördüğünde, basitçe, "Buna ihtiyacım var, Chang An Lo. Kendimi aramaya ihtiyacım var."

O da başını salladı. "O zaman yapacaksın."

Hapishane iki blok ilerideydi. Sessizce yürüdüler, yaklaştıkça zincirlerine bağlı köpeklerin, gri ceketli gardiyanların ve sırtlarındaki tüfeklerin farkındaydılar. Chang ve Lydia yolun uzak tarafında, karşıdaki binalara yakın bir yerde durdular. Buranın bir zamanlar zarif villalar ve gölgeli ağaçlarla dolu bir cadde olduğu belliydi ama artık onlardan geriye hiçbir şey kalmamıştı. Artık kaldırımlarda devlet dairelerinin blokları sıralanıyordu ve sadece kaldırım kenarındaki yosun kaplı kütükler bir zamanlar var olan hayaletleri koruyordu.

Lydia bakmamak için kendini zorladı. Ayakları durmak için yalvarsa da hızla yürüdü. Burada, sokakta, Maksim Voshchinsky'nin arabasının konforunda kafese kapatıldığı zamankinden farklıydı. Burada hamdı. Bu

Acı daha keskin. Duvarlar daha yüksek, kapılar daha korkunç. Ama burada Jens Friis'i dinleyebiliyordu. Zihninin tık taklarını. Nefesini, iç çekişini, sesini.

Onun sesi. Chang'den onun sesinden bahsetmesini istememişti. Bu kadar mahrem bir şeyi nasıl gözden kaçırabilirdi?

Baba, beni duyabiliyor musun? Beni burada hissedebiliyor musun?

Kendine bir bakış izni verdi, gözlerini hafifçe çevirdi, hızlı bir bakış, hepsi bu. Sonra tekrar başını eğdi ve aceleyle geçip gitti. Ama bir parçası orada, gri kaldırımında, buzların ve ağaç kütüklerinin arasında kaldı, izledi ve bekledi.

CHANG SAÇININ TELLERİNİ ÖRÜYORDU.

İnce ipek kurdeleler gibi girip çıkıyorlardı. Ritmik hareketin onu rahatlattığını, parmak uçlarının kafatasının kırılğan kemiklerinde hissedebildiği titreşimleri yatıştırmaya yardımcı olduğunu hissedebiliyordu. Derin bir nefes aldı ve saçlarından bir tutamın yükseldiğini, dalgalandığını ve bir kez daha durulduğunu gördü.

"Lydia, Jens Friis'den ne istiyorsun? Hepimizi batırabilecek riskleri alacak kadar çok mu istiyorsun?"

"O benim babam," dedi.

Alevlerin içine bir kurdele daha ördü. "Ama burada, Rusya'da ne yapıyorsun? Jens'e doğru mu koşuyorsun? Yoksa Çin'den mi kaçırıyorsun?"

"Ne demek Çin'den kaçmak? Neden Çin'den kaçmak isteyeyim ki?"

"Çünkü annen orada öldü."

Hiçbir şey söylemedi. Elleri yanlarında kıpırdamadan duruyordu. Ne pahasına olduğunu merak etti.

"Annen orada vahşice öldü ve ben seni orada bırakarak Kuomintang'la savaşmaya gittim. Çinli düşmanlarım tarafından zalimce muamele gördün." Onun boynunun arkasını öptü. "Kaçmak için her türlü nedenin vardı. Ama baban sen daha beş yaşındayken hayatından çıktı, bu yüzden onu neredeyse hiç tanımırıyorsun. Seni bu kadar sıkı sarılmaya iten şey ne?"

"O benim babam," dedi tekrar. Sesi bir fısıltı gibi çıkmıştı. Adam onun çıplak omuzlarını okşadı, ince zarif şekiller.

"Annemin ölmesine izin verdim," dedi. "Babamın da ölmesine izin veremem."

"Annenin ölümü senin hatan değildi. Bu tanrıların işiydi, bir intikam eyleminin yanlış gittiği rastgele bir andı. Sen hiçbir şekilde sorumlu değilsin."

"Biliyorum."

"Ve baban ölmüyor."

"Yaşamıyor da."

"Bunu bilemezsin."

"Ne? Bugün geçtiğimiz yer yaşamaya değer bir yer mi? Daha çok bir mezar gibi."

"Peki ne yapmayı planlıyorsun?"

"Onunla iletişime geçmek için. Bir şekilde. İlk başta, hepsi bu." "Peki sonra?"

Ama kız ondan uzaklaşmış, onun ulaşamayacağı bir yere, kendi derinliklerine gitmişti. Parmakları kızın saçlarını örmeye devam etti ve aklına kızın Çin'de küçük bir kumsalda durup güneşin aydınlattığı suya baktığı, her santiminin akıntıyla birlikte geleceğine doğru ilerlemek için zorlandığı bir görüntü geldi. Ona ne olmuştu? Başını neredeyse kürek kemiğinin düzgün üçgenine degecek kadar aşağı indirdi ve teninin kokusunu içine çekti. Aynı kokuyordu, narin yasemin ve vahşi bir hayvanın miskin o sarhoş edici karışımı. Ama tilki kızı nereye gitmişti? Yavaşça kollarını ona doladı, onu çıplak göğsüne doğru çekti, vücudunun sıcaklığı onu şaşırttı.

"Chang," dedi ve üzüntüsü yüzüne bir tokat gibi indi, "ne yapacağız, sen ve ben?"

"Aşkım, geçmişin peşinden koşarak gelecekte kaçamazsın."

Adamın kollarının çemberi içinde kendi etrafında döndü, böylece alaca gözleri onunkilere sabitlendi. "Bunun ne hakkında olduğunu düşünüyorsun?"

"Bence geleceğin sizin için, bizim için neler getirebileceğinden korkuyorsunuz, bu yüzden geçmişten bir gelecek inşa etmeye çalışıyorsunuz."

"Yani Jens Friis benim geçmişim mi?" "Evet."

Yavaşça başını salladı, kurdelelerin uçları adamın yanağına fısıldıyordu. "Anlamıyorsun," dedi. "Hiç anlamıyorsun."

Sözleri canını yaktı, göğsünde küçük bir delik açtı. Ellerini kaldırdı ve kızın yüzünü ellerinin arasına aldı.

"Birlikte olduğumuzu anlıyorum. Bu yeterli." Ona gülümsedi. "Saçına ne taktığına bir bak. Kurdelelere bak."

Biraz zaman aldı. Ama gülümseme geldi. "Kırmızı kurdeleler," dedi. "Kırmızı mutluluk içindir."

YAĞMUR YAĞIYORDU VE KARANLIKTİ. İĞNE GIBI BUZ AKINTILARI

Noktalar boynuna saplandı. Jens şapkasını yüzüne doğru indirdi ve yakasını kulaklarına doğru kaldırdı. Karanlık ve sefil bir sabahın altı buçuğunda egzersiz yapmak insanların içindeki kötülüğü ortaya çıkarıyordu. Birbirlerine, nöbetçilere, havaya ama en çok da Albay Tursenov'a homurdanıyorlardı.

"Sadist bok."

"Hâlâ kışını yatağa sokmuş durumda."

"Kahvaltıda jambon ve yumurtanın tadını çıkarıyor. Sıcak beyaz ekmekler ve sıcak çikolata."

"Umarım o sefil piçi boğar."

Mahkumların her sabah mesai başlamadan önce ve günün sonunda akşam yemeği dağıtılmadan önce avlunun etrafında bir tur atarak yarım saat egzersiz yapmaları konusunda ısrar eden Tursenov'du. Yağmur, rüzgar ya da kar hiç fark etmezdi. Projektörler, köpekler ve silahlı gardiyanlar onları izliyor, onlar da metal çitin arkasında geniş bir daire çizerek, tek sıra halinde, birbirlerinin dört adım gerisinde yürüyorlardı. Sessizlik içinde.

Bugün tatsız bir gündü. Ama Sibirya'nın kereste ormanlarında çalışmaya giderken daha kötü, çok daha kötü günler de olmuştu. Çalışma bölgesine ulaşmak için saatlerce kar ve tipi içinde tökezlemişlerdi. Bu yüzden Jens şikâyet etmek ya da düşmanca bir tavır takınmak istemiyordu ama yağmur altında Olga için endişeleniyordu. Çemberin ilerisindeki ıslak, büzüşmüş figürüne baktı. Sanki ayakkabıları madenden çıkardığı kurşunla doluymuş gibi hareket ediyordu. Bacakları iğne gibi inceikti. Ve öksürüyordu. Nefesinin hırıltılı sesi onu tedirgin etmişti. Çok fazla ölüm görmüştü, çok fazla öksürüğün ciğerleri parçaladığını ve bir ölüm çingırağıyla titreyerek sona erdiğini görmüştü. Keşke daha fazla yemek yese.

Lydia yemek yiyor muydu?

Bu düşünce aklından geçti. Bu defalarca oldu. Bir kaşık dolusu sıcak yahniyi ağzına atarken bir an donup kalıyor ve kendi kendine soruyordu: Acaba o da kuru siyah ekmek parçalarını ağzına atıyor muydu? Geceleri sıcak battaniyelerin altında kıvrılıp yatarken, onun üşüdüğünü ve titrediğini hayal ederdi. Şimdiki gibi üzerine yağmur yağdığında, o da ıslanıyor muydu? Ve onun kendisini hayal ettiği gibi o da kendisini hayal ediyor muydu?

Daha fazlasını öğrenmek için yanıp tutuşuyordu. Çinli, karısı Valentina'nın notunda hiçbir şey söylememişti. Sevgili Valentina'sı. O da Bolşeviklerden kaçmış mıydı? *Lütfen Tanrım, hâlâ hayatta olsun, isterse şişmanlayıp tembelleşebileceği güvenli ve sıcak bir yerde.* Yoksa burada, Moskova'da Lydia'yla birlikte miydi? Bu soğuk ve ıslak avluda zihni, her akşam yatmadan önce onun için taramayı sevdiği koyu kadifemsi saçların parıltısıyla ve hiçbir erkeğin gözlerini ondan alamayacağı kadar güzel bir yüzle doldu. *Burada mısın, Valentina? Rusya'ya, evine döndün mü?* Sovyetlerin bu kasvetli yeni dünyasında bu kadar canlı ve renkli birinin var olabileceğini hayal bile edemiyordu.

Cehennemin çatırdayarak açılması gibi bir ses düşüncelerini böldü. Metal kapıların gürültüsüydü bu. Jens anında dikkat kesildi.

İletişim için tetikte olun.

Notta öyle yazıyordu. Ancak menteşelerin ağır sesini, fırıncının her zamanki at arabasının avluya girmesinden başka bir şey takip etmedi. Her sabah bu saatlerde ekmek ve poğaçaya tepsileriyle dolu olarak gelirdi ama avlunun ortasından geçen ve egzersiz alanını bölen metal çitle mahkûmlardan dikkatlice ayrılırdı. Kimse arabaya pek dikkat etmiyordu, gardiyanlar bile. Sadece tasmalarındaki köpekler ilgileniyor, havadaki taze pişmiş hamur kokusunu kokluyor, dilleri sulanıyordu.

Dikkatli olun.

Jens ayaklarını yağmurdan kayganlaşan kaldırım taşlarının üzerinde itti, durma dürtüsüyle savaştı, ama kasketinin altından yaşlı ata yan gözle baktı, sallanıyordu ve uyukluyordu. Başının yanında duran ve dizginleri tutan çocuğa. Gözlerinin arkasında küçük bir tıkırtı hissetti. Sanki bir kepenk yukarı kayıyordu. Işığı içeri alıyordu. Çocuk yeniydi.

Fırıncı her zamanki gibiydi. Beyaz önlüğü ve unlu kanvas ceketi hiç değişmemişti. Üstü kapalı arabanın arkasından, yağlı kâğıtlarla örtülü geniş bir ekmek tepsisini omuzluyordu

yağmura karşı. Kalın bas sesiyle tel örgülerin arasından mahkûmları geleneksel "*Dobroye utro*" sözleriyle selamladı ve yan kapıdan binaya girerek gözden kayboldu. Çocuk ıslık çalmaya başladı, parlak neşeli bir ses. Neydi bu melodi? Jens ilerlemeye devam etti ama bir yandan da sıska bedenine büyük gelen lacivert ceketli çocuğu izliyordu. Kenarlı koyu renk şapkası yüzünün büyük bir kısmını gizliyordu, böylece Jens'in projektörlerin parıltısı altında seçebildiği tek şey çukur yanakları ve ıslık çalarken büzdüğü dudaklarıydı.

Jens ıslıkla karşılık verdi.

"Sessizlik!" Emir muhafızlardan birinden geldi.

Jens ıslık çalmayı bıraktı. Fırıncının arabasına tekrar baktığında, çocuk arkadan büyük bir ekmek tepsisi taşıyordu ve başının üzerinde taşımak için kaldırdı, şapkasını düzleştirdi, ellerini yanlara ulaşmak için genişçe açtı. Jens yerleşke içindeki dairenin tam ortasıdaydı, bu da zincirli çite yaklaştığı anlamına geliyordu ve yavaşladı.

"Gidin," diye homurdandı arkasındaki adam.

Çocuk hızlıydı. Fırıncı ortaya çıkmadan önce, ıslak ve engebeli zeminde sendeledi, aniden tökezledi, kendini yakaladı, tepsiyi kurtarmak için döndü ve bacalarının altından uçup gitmesine izin verdi. Yere sertçe çarptığında tepsiyi çitlerin olduğu yöne doğru fırlatır gibi oldu. Düzinelerce beyaz ekmek mahkûmların üzerine doğru savruldu. Çekirgeler daha hızlı olamazdı. Parmaklar boşluklardan fırladı ve ekmekler yok oldu.

"Sizi piçler, lanet olası hırsızlar, ekmeklerimi bana geri verin," diye bağırdı çocuk.

Çitlere tekme atarak takırdamasına neden oldu ve içerideki adamlar ona sırtarak karşılık verdi. Gardiyanlar bile onun maskaralıklarına güldü.

"Hepinizi ihbar edeceğim," diye bağırdı, "sizi vurduracağım." Öfkeli genç şapkasını çitlere doğru fırlattı ve şapka bir su birikintisinin içine düştü. Solgun saçları yağmur yüzünden ince yüzüne yapışmıştı ve gözyaşlarına benzeyen bir şey yüzünden aşağı akmaya başlamıştı.

"İşimi kaybedeceğim," diye hıçkırdı.

"Gel oğlum." Jens çite yaklaştı. "Benimkini alabilirsin." Eline aldığı ruloyu tellerin arasından geri itti ve çocuk hevesle yakaladı.

"*Spasibo.*"

"Dikkat et, patronun geliyor."

Çocuk korkuyla omzunun üzerinden baktı, sonra hızla Jens'e döndü.

"*Spasibo,*" dedi yine. "Onun yerine bunu yiyebilirsin." Cebinden çıkardığı

kalın bir dilim siyah ekmek çekti. "Bu benim kahvaltım." Ekmeği katladı ve çitin üzerinden Jens'in eline tutuşturdu.

"Bir dakika lan!" diye seslendi muhafızlardan biri, tüfeğini omzuna kaldırarak. "Lanet olası hediyeler yok!" Ama Jens ekmeği iştahla ısırdı.

"Bir ağız dolusu *khleb*'i bana çok görmüyorsun, değil mi? Sanırım General Tursenov'un bu konuda söyleyecek bir şeyleri olabilir."

"Burada ne haltlar dönüyor?" Fırıncı gölgelerin arasından hantalca yaklaşıyordu. "Buraya gel, seni aptal köpek boku parçası. Ekmeklerim nerede?"

Çocuk etrafta dolanarak mahkûmların ulaşamayacağı bir yerde duranları tepsiye geri koymuştu ama karanlıkta bile ıslak ve pütürlü görünüyorlardı. Fırıncı tepsiyi kaptı ve çocuğa yumruğunu indirdi, çocuk topuklarının üzerinde geriye doğru uçu ve kafası kaldırım taşlarına çarptı. Top gibi kıvrıldı, yüzünü ellerinin arasına sakladı ve omuzları titreyerek uzun bir feryat kopardı.

"Çocuğu rahat bırakın," diye bağırdı Jens.

"Siktir git, mahkûm. Bu seni ilgilendirmez. O küçük aptal bana ticarete mal oldu." Fırıncı başka bir tepsi almak için arabasına doğru yürüdü.

Bir muhafız öne çıktı. "Kımıldayın. Eğlence sona erdi."

Açgözlülüklerinin neden olduğu şey yüzünden huzursuz olan mahkumlar egzersiz çemberinin monotonluğuna geri döndüler. Jens çitten son ayrılan oldu.

"Oğlum," diye seslendi. "İyi misin?"

"Ben mi? Evet." Parlak bir göz parmaklarının arkasından Jens'e göz kırptı. "Şuradaki koltuğu görüyor musun?"

"Evet."

"Eğer başın dönüyorsa, bir dakika orada otur." Jens'in bakışları çocuğun üzerinde sabitlendi. "Kamyonun gelmesini beklerken bazen oraya otururuz."

Yavaş ve sinsi bir gülümseme onu karşıladı.

"Buraya gel" -fırıncının sesi sabahın erken saatlerindeki havanın sessizliğini yırttı- "ve şu tepsileri düzgünce taşı, seni işe yaramaz köpek pisliği."

Çocuk zıplayarak ayağa kalktı, şapkasını kaptı ve arkasına bile bakmadan işe koştu.

Sevgili babacığım.

Jens daha fazla okuyamadı. Gözleri yaşlarla doldu.

Sevgili babacığım.

Bu sözleri duymayalı çok uzun yıllar olmuştu. Yatağına uzandı ve kızını ve onun parlak saçlarını bir Petersburg bahçesinin güneş ışığında parlarken hayal etti.

Tekrar denedi.

Sevgili babacığım,

Bir dilim ekmeğin içine sıkıştırılmış kısa bir not. On iki uzun yıldan sonra merhaba demenin bir yolu yok. O yüzden en önemli şeyi yazacağım. Seni özledim ve seni düşünmekten hiç vazgeçmedim. Annem bana her baktığında ona seni hatırlattığımı söylerdi. Üzgünüm baba, ama sana annemin geçen yıl Çin'de bir kazada öldüğünü söylemek zorundayım.

Kağıt parçası elinde titredi, kelimeler bulanıklaştı. *Hayır, Valentina, hayır. Neden beni beklemedin? Kendime ne kadar yalan söylesem de, seni bir gün tekrar göreceğime hep inandım. . .* Öfke göğsünü yırttı, nefes alamaması için hayati tüpleri ve solunum yollarını parçaladı. Onu sebepsiz yere hapseden sisteme, boşa geçen ıssız yıllara, onu karısından mahrum bırakan kazaya neden olan kişiye öfke duyuyordu.

Alnını notun üzerine dayadı, sanki not gözlerini kullanmadan kelimelerini zihnine aktarabilirmiş gibi. Uzun bir süre öyle kaldı. Dünyasını ayakta tutan kırılğan iskeleyi parçalayabilecekleri korkusuyla daha önce serbest bırakmaya cesaret edemediği görüntüler içeri doluştu. Bir mahkûmun hücreesindeki tepe ışığı, yoldan geçen bir gardiyanın gözetimini basit bir iş haline getirmek için geceleri bile asla kapatılmazdı, bu yüzden bir saat geçtikten sonra yataktan kalktı, yanan yanaklarına köşedeki kaptan su sıçrattı ve bir kez daha denedi.

Sevgili babacığım,

Bir dilim ekmeğin içine sıkıştırılmış kısa bir not. On iki uzun yıldan sonra merhaba demenin bir yolu yok. O yüzden en önemli şeyi yazacağım. Seni özledim ve seni düşünmekten hiç vazgeçmedim. Annem bana her baktığında ona seni hatırlattığımı söylerdi. Üzgünüm baba, ama sana annemin geçen yıl Çin'de bir kazada öldüğünü söylemek zorundayım. Bana hayatta olduğunu söyleyen bir mektup bıraktı. Çin'den ayrıldım ve senin izini Trovitsk kampına ve şimdi de Moskova'ya kadar sürdüm. Alexei Serov ve Liev Popkov benimle birlikte. Bu şekilde iletişim kurmanın tehlikeli olduğunu biliyorum ve senin için korkuyorum. Ama bir şeyler yazabilirsen -bir şekilde- çocuk yarın dönecek.

*Seni her zaman seven kızın,
Lydia*

Jens tekrar okudu. Ve tekrar ve tekrar. Her virgülü ve her harfi ezbere bilene kadar hücresinde volta attı, kelimeleri okudu, yazının kalın eğimini inceledi. Sonra konfeti gibi yırttı ve diline doladı.

"ALEXEI'YE SÖYLEDİN Mİ?" POPKOV SORDU.

Lydia başını salladı. "Hayır."

"Hah!"

Fırının içi yaz kadar sıcaktı, fırınlardan gelen ısı pencereyi buğulandırıyordu, öyle ki Lydia dışarıyı görmek için mücadele etmek zorunda kalıyordu. Sabırsızca ayaklarını kaydırıyor, arabanın yolunu gözlüyordu, sınırları buz gibi kırılıyordu. Arkasında Liev bir duvara yaslanmış, kolunun altına bir somun kalın siyah ekmeği sıkıştırmış, rahatça büyük parçalar koparıp ağzına tıktırıyor. *Chyort!* Nasıl yiyebiliyordu? Kendi midesi de çalkalanıyordu. Sonunda bir atın nallarının tembel sesi karanlık sokakta yankılandı ve saniiyeler sonra çocuk, geniş bir sırtış ve yüzüne yayılmış morluklarla dükkâna daldı. Adamın kemikli omuzlarını kavradı ve ona öyle bir sarıldı ki, adam ciyakladı ve kıvrılarak kurtuldu. Popkov bile sütlü saçlarını kelepçeledi.

bir rahatlama jestiyle saçlarını okşadı.

Lydia fırıncının beklediği tezgâha doğru yürüdü ve Antonina'nın altın bileziğini tezgâhın üzerine bıraktı.

"İyi iş çıkardın," dedi.

"BİR BABANIN BEDELİ NEDİR, ALEXEI?" LYDIA SORDU.

Üniversitenin yakınındaki Granovsky Caddesi'nde yan yana yürüyorlardı, tıpkı çok değil birkaç ay önce Felanka sokaklarında birlikte yürüdükleri gibi. Ama aralarında hiçbir şey o zaman görüldüğü kadar basit değildi. Aleksey Moskova'da kendine ait bir oda bulmakta ısrar ediyordu ve yağmur hafiflemiş olmasına rağmen, sanki arkalarında bıraktıkları karanlık gölgeleri aşabileceklermiş gibi hızla ilerliyorlardı.

"Ne demek istiyorsun?" Alexei sordu.

"Yani kendinize yeni bir baba almaya bu kadar hazır mısınız? İstedğin anda sahte kimlik belgeleri veren ve karşılığında sana ne yapıp ne yapamayacağını söyleyen biri. Böyle bir baba mı istiyorsun?"

Aleksey adımlarını yavaşlatmadı ama bir an için başını çevirip ona baktı. "Bu babalarla ilgili değil, değil mi?" dedi sessizce. "Kız kardeşler hakkında."

Lydia gözlerini indirdi. Evet demeyi reddetti.

"Şunu anlamalısın Lydia, Maksim Voshchinsky benim Jens'e ulaşma yolum. Mesele babaları değiştirmek değil. Ya da" -durakladı ve rüzgâr paltosunu kapıp bacaklarına doladı- "ya da kız kardeşlerini."

"Ama sen bunu seviyorsun Maksim."

"Evet, ondan hoşlanıyorum. Zeki ve karmaşık biri." Yürürken omuz silkti. "Ve eğlenceli biri."

"Benden hoşlanmıyor."

"Bunun ne önemi var? Senden hoşlanıyorum."

Direkt ona baktı. "Tamam o zaman."

Kırk altı

AY DOĞMUŞ VE ARKASINDAN YOLA ÇIKMIŞTI

Bütün gün şehrin üzerinde inatla duran bulutlar. Küçük sessiz odayı, Lydia'nın neyin gerçek neyin gölge olduğunu anlamasını zorlaştıran gümüşü bir ışıkla ıslatıyordu. Kıpırdamadan oturdu.

Chang An Lo yan yatmış, hafifçe nefes alıyordu, başı Lydia'nın kucağındaydı, yanağının ağırlığı Lydia'nın çıplak kalçasının tenini ısıtıyordu. Gözleri kapalıydı ve Lydia çocukken bir kar tanesini incelerkenki yoğunluğuyla onun yüzünü inceliyordu. Sanki yeterince dikkatli ve uzun süre bakarsa, böylesine mucizevi bir güzelliğe sahip olan şeyin ne olduğunu çözebilir ve eridiğinde onu nasıl tekrar bir araya getireceğini bilebilirmiş gibi.

Adamın yüz hatlarını dikkatle inceledi. Eğlendiğinde anlamlı bir kavisle yukarı kalkan kaşının altındaki ince kemiği, siyah kirpiklerinin kalın saçaklarını. Uzun, pürüzsüz göz kapakları. Merak etti, göz kapaklarının iç yüzeyinden hiç ayrılmayan görüntüler var mıydı? Ayın yarı saydam ışıltısında dudaklarının eti metalik görünüyordu. Tanrılarının yaptığı şey bu muydu? Onu kendileri için mi yaratmışlardı? Ve Çin için? Şu anda bile başının etrafında görünmeden toplanıp onun küstahlığına gülüyorlar mıydı?

Dikkatle dinledi. Ses yoktu. Fısıltı yok, ellerin arkasına gizlenmiş alay yok. Penceredeki çatlaklardan süzülen ya da kapının altından ince izler halinde sürünen görünmez varlıklar yoktu. Gece tanrısızdı. Sadece Chang'ın nefesi, ay ışığının kendisi kadar yumuşak. Onu daha ne kadar tecrit edebilirdi? Onu bu şekilde tanrılarından ve yoldaşlarından çalıp tehlikenin burnunun dibinden kaçırabilir miydi? Bunun sonsuza dek süremeyeceğini biliyordu. Onun için duyduğu korku içinde bir düğüm gibiydi, her geçen gün daha da sıkılıyordu ve korkusu onu korkutuyordu.

"Kuan geceleri otelden ayrıldığını biliyor mu?"

Chang gözlerini açtı, siyah kirpikleri ağırlaşmıştı ve Lydia konuştuğuna pişman oldu. Bakışları odaklanmamıştı. Onun uykunun eşiğinde olduğunu fark etmemişti. Daha önce ona daha fazla dinlenmesi gerektiğini, yorgun olursa hata yapacağını söylemişti ama aynı şey onun için de geçerliydi. Şimdi onu uyandırmıştı.

"Yani," dedi yavaş bir gülümsemeyle, "Kuan geceleri otelden ayrılmamı kıskanıyor mu?"

"Tabii ki hayır."

Adam güldü ve kadın başını eğip adamın açık ağzını öptü. "Biliyor mu?" diye tekrar sordu.

"Hiçbir şey söylemiyor ama şüphelendiğinden eminim." "Güvenli mi?"

"Hiçbir şey güvenli değildir."

"Rus bekçi köpekleri biliyor mu?"

"Sanmıyorum. Ben sessizim. Banyo penceresinden ve çatıların üzerinden çıkıyorum."

"Kendine iyi bak."

"Kendime iyi bakarım."

"Bana söz ver."

"Söz veriyorum."

Bir elini onun ipeksi siyah saçlarına koydu ve onu güvende tutmak için parmaklarını araladı. "Şimdi uyu," diye fısıldadı. "Dinlenmeye ihtiyacın var."

"Sana ihtiyacım var."

"Ben varım."

Adamın nefesinin karnının dibindeki ateşli bukleleri karıştırdığını hissedebiliyordu. Böyle zamanlarda kendine düşünmeyi bırakmayı, beynindeki tüm kablolarla bağlantıyı kesmeyi ve sadece olmayı öğretmişti. Onun vücudunun misk kokulu sıcaklığını ve omzunun kemiğini kendi etine gömülmüş, sanki kendisinin bir parçasıymış gibi rahat hissetmeyi.

"Chang An Lo," dedi. Çünkü zamanı gelmişti.

Dudakları karşılık olarak tembelce onun kalçasını okşadı. "Şimdi ne yumurtadan çıkıyorsun?"

"Chang An Lo, benimle Amerika'ya gelmeni istesem gelir miydin?"

O KADAR KOLAYDI KI, JENS NEREDEYSE KAHKAHALARLA GÜLECEKTI. YAĞMUR YOK

Bu kez, projektörlerin üzerinde bir yerlerde gizlenen bir yığın iğne ucu kadar yıldız vardı. Fırıncı avluya girdi, geniş kenarlı şapkalı çocuk tepsiler ve örme sepetlerle bir ileri bir geri koşturuyor, ayaklarını sürüyerek yüklerini taşıırken kolları bacakları farklı yönlere fırlıyordu. Jens etkilenmişti. Zamanlaması kusursuzdu.

Çocuk, patronu başka bir dolu tepsiyle binaya daldığı sırada boş bir tepsiyle çıktı, bu da çocuğun yaklaşık bir dakikası olduğu anlamına geliyordu. Ama acele edecek gibi görünmüyordu. Sinirli bir iniltiyle tepsisini duvara fırlattı, taşınamayacak kadar ağır olduğu için bahçede olduğu yerde duran küflenmiş taş bankın üzerine çöktü ve botunun bağcığıyla oynamaya başladı. Çözölmüş gibi görünüyordu.

Jens tüm bu süre boyunca çitlerin arasından etrafı izliyordu ve nereye bakması gerektiğini çok iyi biliyordu ama yine de mektubun kaybolduğı anı fark etmedi. Mektubu, yukarıdaki oluktan düşmüş paslı eski bir pul gibi, özel olarak şekillendirdiğı ince metalden kare bir kıvrımın içine yerleştirmişti. Bankın bir ayağının arkasındaydı, kaldırım taşları üzerinde bir gölge parçasından fazlası değildi.

Jens ne zaman kaybolduğunu görmedi. Oradaydı. Sonra orada değildi. Titremelerini engellemek için ellerini arkasında birleştirdi ve at güvenli bir şekilde sokağı çıktığında tekrar nefes almaya başladı.

BU AN GELMELİYDİ. CHANG BİLİYORDU. BİLDİĞİ GİBİ

güneş doğacak ve taş sıçanları kışın güneye uçacaktı. Ama henüz değil. Henüz buna gerek yoktu. Başını Lydia'nın kucağından kaldırmadı. Onun yerine bir elini kaldırıp çenesinin güçlü ucuna dokundu ve orada olmadığına yemin edebileceğı kadar hafif bir titreme hissetti.

"Amerika mı?" diye gülümsedi ona, her şeyi aynı tutarak. "Neden Amerika?"

"Peki ya sen? Bu iş bittiğinde." "Gelir miyim?"

"Evet."

"Bana sorar mısın?"

Yutkundu. Adam onun çırpınışını gördü. Kısa bir an için eli saçlarında kenetlendi, sonra onu kavrayışını bırakıp geri çekildi ve elinin yokluğu onu aniden çıplak hissettirdi. O an kalbini yavaşlattı.

"Buranın fırsatlar ülkesi olduğunu söylerler," dedi, sesi giderek canlanıyordu. "Geniş açık alanlar. Herkes için yer var. Tüm eski kurallar olmadan birlikte yepyeni bir hayata başlayabiliriz. Amerika'da özgür oluruz."

Uzandı ve kızın alnının yan tarafına dokundu. "Bir insanın özgür olabileceği tek yer burasıdır. Zihinde."

Gülümsedi. "Sana göre aşkım, her şey zihinde." "Peki bu? Bu benim zihnimde mi?"

Onun başını kendine doğru çekti ve yumuşak dudaklarını öptü çünkü dudakları yeterince şey söylemişti. Ama gözleri gümüş gibi parlarken mırıldanarak onu şaşırttı: "Chang An Lo, bana öyle geliyor ki gelecekte kaçan sensin. Gerçek olandan kaçıyorsun. Bizi hazırlayan benim."

"Bizi neye hazırlıyorsun?"

"Gelecek olan her şey için."

"Bizi ne şekilde hazırlıyor?"

Geniş gözlerinin gümüş ışıltısı parladı ve kendi zihninin derinliklerine doğru yaylanıyor gibiydi. "Seni severek," diye fısıldadı.

Kıymetli kızım,

Notunuzu almanın benim için ne anlama geldiğini size nasıl anlatabilirim? Sanki son on iki yıldır kara ve kokuşmuş bir çukurda yaşıyormuşum da birdenbire hava almaya çıkmışım gibiydi. İçimi sevinçle doldurdu.

Buradaki yoldaşlarım bile alışkın olmadığım iyi huyluluğumu sorguladı! Korkarım soğuk ve zor biri oldum, zavallı benliğime ve bitmek bilmeyen düşüncelerime döndüm ama hayatta kalmayı böyle öğrendim. Dış dünyanın beni ısırmasına izin vermedim. İçimdeki her şey kendime odaklanmıştı çünkü kendim olmadan Sibirya'nın vahşi doğasındaki acımasız ve barbar Sovyet hayvanat bahçesinde hayatta kalma umudu yoktu. Kendimi bu şekilde bir arada tutuyordum. İnsanlıktan sıyrılmışım. Sadece benliğin sert çekirdeği. Bunu bilmek hoş değil.

Şimdi buradasın. Kızım benim. Lydia, sen benim kanımdansın. Ben en kötüsünü muhafaza ederken, sen içimdeki en iyi şeysin. Seninle gülebiliyorum ve

Şarkı söyle, sev ve bir kez daha olmayı arzuladığım ama artık kendi içimde olamayacağımı bildiğim kişi ol. Sen benim hayatımsın, Lydia. Onu iyi yaşa.

Annenizi kaybettiğiniz için derin üzüntü duyuyorum. İkimizin de seni korumasız ve yalnız bırakmış olması çok korkunç. Bizi affet, kızım. Alexei'ye ve o ihtiyar Popkov'a en iyi dileklerimi ve minnettarlığımı ilet.

Seni seviyorum.

Senin neşeli baban

Lydia pencerenin yanında durmuş, dışarı bakıyor ama hiçbir şey görmüyordu, sırtı Popkov'a, Elena'ya ve çocuğa dönüktü. Uzun bir süre hiç ses çıkarmadı ve elindeki kâğıdı bırakmadı. Hayata tutunmaktan vazgeçmeyeceği gibi. Ona çay yaptılar, içmedi ve güneş çatıların arkasına kaçıp aşağıdaki avlu siyah gölgelere gömülürken omuzlarına bir palto örttüler.

İşte o zaman Popkov'a döndü ve mektubu ona uzattı. "Liev," dedi, "onu dışarı çıkarmalıyız."

"HAYIR."

"Alexei, lütfen."

"Hayır, Lydia, başka mektup yok." "Ama neden?"

"Sizi zaten uyarmıştım. Risk çok büyük. Yetkilileri alarma geçirecek ve Jens Friis'in ceza olarak madenlerden birine gönderilmesiyle sonuçlanacak. Görmüyor musunuz? İşleri onun için daha iyi değil, daha kötü hale getiriyorsun. İstedğin bu mu?"

Başını iki yana salladı.

"O zaman hemen durmalısın."

Maksim Voshchinsky'nin oturma odasındaydılar. Lydia en başta bu tartışmayı yapmaktan nefret ediyordu ama bunu hırsızın önünde yapmak onu hasta ediyordu. Yine de başka seçeneği yoktu. Kendine ait bir oda bulana kadar, Aleksey geceleri Popkov ve Elena'yla birlikte kaldığı odadaki boş yatağını terk etmiş ve Maksim'in dairesinde uyumaya başlamıştı. Ama görünüşüne bakılırsa hiç de iyi uyumamıştı. Lanet olsun ona. Bunun fazla konyak içmekten, gece geç saatlere kadar kart oynamaktan ve çok fazla sigara içmekten kaynaklandığını ummaktan kendini alamıyordu.

daha kötü bir şeyden çok. Kardeşinin pencerelerden içeri girip başkalarının saatlerini ve şamdanlarını çuvallara doldurduğu düşüncesi ayak tabanlarını korku spazmlarına soktu. Bu Maksim'e güvenmiyordu. Onun kendisine güvendiğinden daha fazla.

"Aleksey," dedi kendisini bile şaşırtan bir sabırla, "Maksim'le aranızdaki ilişkiyi düzeltmeye çalıştığınız için minnettarım."

Maksim o kadar yumuşak ve boş bir gülümsemeyle, "Minnettar olmana gerek yok, canım," dedi.

"Elbette sana minnettarım *Pakhan*. Alexei benim sevgili kardeşim, bu yüzden-" Maksim, "Kardeşler *vory v zakone*'de yoktur," diye belirtti.

Dışarı.

Sandalyesinde ona doğru eğildi, ciğer rengindeki sabahlığının yumuşak kıvrımlarını etli vücudunun etrafında topladı ve gözlerinin içine bakmasına izin verdi. Oradaki bilenmiş hançerlere bakmasına izin verdi. Onun bilmesini istiyordu. Hata yapmamasını. Kadın gözlerini kırptırdı ama başka tarafa bakmadı.

"Lydia, canım," dedi ona biraz daha çay ikram edecekmiş gibi hoş bir ses tonuyla, "git buradan. Alexei ve ben meşgulüz."

Otmaya devam etti. "İzin verirseniz, planlarınızı duymak istiyorum-"

"Hazır olduğumuzda öğreneceksiniz."

Tartışmadı ama ona da inanmadı. Onun yerine

"Kamyonet mi?" diye sordu.

"Aleksey," diye hitap etti Maksim yeni *voruna*, "bu gerekli mi?"

"Evet."

En azından bu da bir şeydi. Kardeşine gülümsedi ama o da karşılık **v e r m e d i** . Elini tutup onu buradan sürükleyerek götürmek istedi.

Maksim boş gülümsemesini bıyıklarını buruşturan ve çenelerini titreten bir iç çekişle ona da uyguladı. "Kamyonu takip ettik."

"Nereye?"

"Moskova'nın çok dışında bir yere."

"Görmek isterim."

"*Nyet*."

"İyi korunduğunu

varsayıyorum." "Tabii ki."

"Onu görmem gerek, Maksim. Lütfen."

"*Nyet*."

Hızlı düşündü. Ya bunu yapacaktı ya da o piçin boş gözlerini oyacaktı.

"Kardeşim kendimi sıkıntıya sokmamı sizden daha fazla istemeyecektir. Ne kadar zor biri olabileceğimi biliyor. Bundan sonra," diye tatlı tatlı gülümsedi, "artık ikinizi de rahatsız etmeyeceğim."

Küçük gözleri titremedi bile. "Anlaştık." Her şey çok çabuk oldu. "Teşekkür ederim."

Hırsız kibarca, "şimdi git," dedi.

"Mektubu geri alabilir miyim?" diye sordu Aleksey'e ve elini uzattı. Mektubu ona bırakırsa yok edeceğinden korkuyordu. Çok sinirlenmişti. şimdi bile, sırf meramını anlatmak için mektubu onun önünde yırtmayacağından emin değildi.

"Başka mektup yok," diye tekrarladı ona uzatırken.

Lydia onu aldı ve rahatladığını gizlemeye çalıştı. Aleksey'e sertçe başını salladı, ayağa kalktı ve kapıya doğru ilerledi. Çıkmadan önce Maksim'e gülümsemeye çalıştı.

"Teşekkür ederim, *Pakhan. Spasibo*. Yakında sizden haber almayı dört gözle bekliyorum."

Verdiği tek yanıt soğuk bir bakış oldu. Alexei kapıda ona katılma nezaketini göstermişti ama tavırları hâlâ içine kapanıktı. Asıl sorunun ne olduğunu, incinmenin ve öfkenin nereden kaynaklandığını biliyordu. *Seni seviyorum, diye yazmıştı babası ona mektubunda. Ama sadece karalamıştı Alexei'ye en içten düşüncelerimi ve minnettarlığımı ilet.* Dünya kadar fark var. O boşluğun ayaklarının dibinde açılmasını istemiyordu. Boşluğa yuvarlanabilirdi.

Sessizce, "Benimle sokağın köşesine kadar yürü, Alexei," dedi.

ALEXEI CEKETİNİN İÇİNDE ESKİ HALİNE DAHA ÇOK BENZİYORDU.
O

Yakasında yırtık olanın, trende başını kaşınan omzuna yaslayıp uyuduğu olduğunu görmek sevindiriciydi. En azından Maksim Voshchinsky onu değiştirmemişti. Henüz değiştirmemişti. Dışarıda, işçilerin her zamanki telaşı ve koşuşturması yerine sokak neredeyse terk edilmişti ve soğuk hava yanmış lastik kokuyordu. Burun deliklerine siyah arıların sokması gibi yerleşiyordu.

Alexei kaşlarını çattı. "Kahretsin, bir fabrika daha yandı. Zavallı aptallar. Bu işlerin gittiği anlamına geliyor. İş yoksa yiyecek de yok demektir ve bu kış henüz bitmedi. Bu ay bu ikinci yangın. Endüstriyel yangınlar güvenlik düzenlemelerinin eksikliği nedeniyle her zaman olur. Sadece dikkatsizlik. İşçiler

Sigara içmemeleri gereken yerlerde sigara içiyorlar, kimyasalların ve gaz tüplerinin etrafında dolaşıyorlar. Kimse onları durdurumuyor."

"Peki ya sendikalar? Onlar kuralları uygulamıyor mu?"

"Deniyorlar ama kimse zerre kadar dikkate almıyor. Bu eski çalışma alışkanlıkları. Zor ölüyorlar."

"Eski aile alışkanlıklarının aksine, öyle görünüyor." "Bu da ne demek oluyor?"

"Bu, kardeş olduğumuzu unutmuş görüldüğün anlamına geliyor." "Bu çok saçma."

"Öyle mi?"

"Evet."

"Lütfen Alexei, Jens'i de unutma."

Kolundan tutup onu yolun karşısındaki bir fırıncı dükkânına çekti ve dışarıdaki kuyruğa bakmasını sağladı. Cılız yüzlü kadınlar ve gözleri demir gibi sert yaşlı adamlardan oluşan bir sıra. Sıranın en önüne geçip dükkâna girdi. Lydia pencereden, tezgâhın arkasındaki kadının ona gülümseyişini, ağzının temkinli bir şekilde seğirmesini, arka raftan gri bir kâğıt torba çıkarmasını ve Aleksey'e uzatmasını izledi. Karşılıklı kopek alışverişi yapılmadı.

Aleksey kaldırımında Lidya'ya yeniden katıldı. Ciddi bir yüz ifadesiyle çantasından iki *pirozski* çıkardı ve birini Lydia'ya verdi.

"İşte," dedi, "bu yüzden imalarınız saçma." Sözlerindeki öfke titremesini duyabiliyordu.

"Bir *vor*'un avantajları mı?"

"Aynen öyle."

Zor nefes alıyordu. Lydia *pirozhok*'u yere atıp üzerine basmak istedi. Başka tarafa bakan ilk kişi o oldu.

"Alexei, avantajların yanı sıra dezavantajlar da var. Bunu sakın unutma."

Alexei'nin gülmesi onu şaşırttı. Bir kolunu omuzlarına doladı ve onu yakınına çekerek kasvetli çizginin ötesine götürdü. *Pirozhok*'u annesinin etekleri arasında saklanan çukurlu bir çocuğun eline tutuşturdu ve kardeşinin ilgisinin beklenmedik sıcaklığının tadını çıkarmaya odaklandı.

"Şimdi," diye sordu onu sokağın köşesine doğru götürürken, "bana özel olarak söylemek istediğin şey neydi?"

"Maksim'e güvenme."

Durdu. Onunla yüzleşti. Öfke bir kez daha gözlerinin arkasında belirdi.

"Dikkatli ol," diye ekledi. "Senin ... olmanı istemiyorum." Sözcük bir türlü gelmiyordu.

"Ne olmamı istemiyorsun?" diye sordu. "Zarar görmemi."

Kadın ona bakmadı. Aralarındaki sessizlik, gümbür gümbür geçen bir arabanın sesiyle bozuldu. Alexei Lydia'nın yanağını öptü, dudakları Lydia'nın soğuk tenine hızlıca değdi ve sonra uzaklaştı. Sanki bu hareketten utanmış gibiydi. Lydia başını kaldırdığında adam sokağa geri dönüyordu, kolları Lydia'dan daha da hızlı uzaklaşmak istercesine sallanıyordu.

Arkasını dönmeden, "Artık mektup yok Lydia," diye bağırdı.

Lanet olsun sana, Alexei Serov. Cehenneme kadar yolun var.

POPKOV EVE GELDİĞİNDE ELENA'NIN MORALI BOZUKTU.

Yanağında kötü bir yara vardı ve pantolonunun bir bacağı dizine kadar kesilmişti. Kaval kemiği boyunca yarılmış mürdüm eriği renginde bir çürük oluşmuştu. Gürültüler çıkararak odaya girdi ve hareketsiz bir şekilde yatağına yüzüstü yığıldı.

Lydia ayırıcı perdenin yanından atladı ve yorganın kenarına tüneyerek hafifçe sırtını sıvazladı.

"Liev," diye mırıldandı, "iyi misin?"

Cevap yok. Sadece içinden sızan guruldama sesi. Elena sandalyede dikiş diktiği yerden kalktı ve onu muayene etmek için yanına geldi. Hızlı ve sert bir parmakla kulağının altındaki nabzına dokundu ve başının arkasına bir tokat attı.

"Adam sarhoş," diye homurdandı. "Sarhoş ve bir kavgada yenilmiş. Aptal herif. Eğer bir grup ahmakla dövülecekse, ona defalarca söyledim, dövüleceği kişilerin dümdüz edebileceği kişiler olmasına dikkat et." Adamı bir kez daha tokatladı, bu kez kalçasına, sonra da sandalyeye dönerek elindeki iğneye kaşlarını çattı ve sanki birinin gözüne batırıyormuş gibi kumaşa batırdı.

Lydia sakinleşmesini bekledi, sonra bir tas soğuk su getirdi ve Liev'in yanağını onu hareket ettirmeden elinden geldiğince yıkadı. Beyaz emaye kâse pembeye döndü. Dikiş atılması mı gerekiyordu? Emin değildi. Yarık derindi. Bu ona Junchow'da nehir kenarında Chang'ın ayağını diktiği zamanı hatırlattı ve aniden içinde hep var olan Chang'e duyduğu acıyı

o kadar sert vurdu ki eli titredi ve kıpkırmızı sıvıyı Liev'in geniş sırtına döktü.

"Beni boğmaya mı çalışıyorsun, kızım?"

Su yokuş aşağı boynuna ve kulağının altına doğru aktı. "Evet, ama bunu pek iyi yapamıyorum."

"Senden daha büyük adamlar başarısız oldu." "Konuşma. Kanamayı daha da kötüleştiriyor." "Kahretsin!"

Lydia bir bezi sertçe yanağına bastırdı ve zaman sessizlik içinde akıp giderken hiç kıpırdamadan yanına oturdu. Gürültü bir kedi mırıltısından öteye gitmeyene kadar bir yerlerde kaybolup gitmişti. Ama nefes alış veriş zorlaşmıştı. Birdenbire tüm sesler kesilince Lydia ona yaklaştı, kalbi küt küt atıyor, dikkatle dinliyordu. Onu kaburgalarından dürttü. Hiçbir şey olmadı. Bir dirseğini adamın boynunun sırtına sapladı ve ancak adam yeniden canlanınca tekrar nefes aldı. Adam bir refleks hareketiyle elini ona doğru uzattı ve neredeyse kafasını uçuracaktı ve gümbürtü daha düşük bir sesle yeniden başladı.

"Konuşmak ister misin?" diye fısıldadı. Uykusunda öleceğinden korkuyordu. "Hah!"

"Eminim diğerleri daha kötü durumdadır. Bunu sana yapanlar." "Hah!"

"Kavga ne hakkındaydı?" "Piç herifler." "Ne yaptılar?"

"Dışarıda bekliyorlardı." "Dışarıda nerede?"

"Senin o yerin dışında."

Kalbi durdu. Eğildi. Kulağına fısıldadı. "Raikov Ulitsa'daki mi?"

"Da."

Birden üşüdü. Dişler gıcırđıyordu.

"Nasıl bildiler? Chang ve ben çok dikkatliyiz. Tekrar tekrar geri dönüyoruz, böylece kimse takip edemiyor."

"Hah!"

"Kaç kişiler?" "Chetyre.

Dört."

"Ama Şimdi bizi ihbar edecekler ve ..."

"*Hayır.*" Başını çevirdi ve siyah göz bandı yukarı doğru çekilerek deforme olmuş boş yuvayı ortaya çıkardı. "*Nyet*, küçük Lydia, onlar öldü." arpık bir yüz ifadesi yanağını gerdi ve kanın bir kez daha sızmasına neden oldu. "yleyse glmse," diye homurdandı, "nk sen ve ben, Lydia, yaŐıyoruz."

Yanağını onunkine dayadı, adamın kokusu sıcak ve tanıdıktı, omzunu kendi omzunun yanında güneŐten kavrulmuş bir kaya gibi hissediyordu.

"Senin sorunun, Liev Popkov, insanlara karşı çok nazık olman. Bir dahaki sefere daha sert olmayı dene."

Kıkırdadı, göğüs kafesi demir parmaklıklar gibi sarsılıyordu. "Bir ikiye ihtiyacım var."

Lydia doğrulup oturdu. "Sana Moskova'daki en büyük votka ŐiŐesini almaya gidiyorum."

Ona sırtttı. Dişlerinden biri eksikti.

"Elena," dedi Lydia, "buraya gel lütfen. Onu sıcak tut. Ben yokken ona göz kulak ol."

Kadın iğnesini bıraktı ve Lydia'ya uzun uzun baktı. O anda Lydia, Elena'nın kendisinden bir adım geri çekildiğini hissetti, sanki kucağındaki makası alıp onları bir arada tutan ipliği koparmıŐ gibi. ArkadaŐlıkları bir Şekilde aniden çözülmüŐtü ama Lydia yine de kızamıyordu. Bunun kendi hatası olduğunu biliyordu. Diğer kızların kurdeleleri takip ettiği gibi o da tehlikeyi takip ediyordu. Kadının sandalyesinden kalkıp giyinik bir halde yatağa tırmanışını ve orada iri adamın boynuna sarılıp bir koluyla onu neredeyse boğazlamasını üzüntüyle izledi. Birkaç saniye içinde adam horlamaya başlamıştı.

Lydia ceketini çekerken Elena yüzünü onun yağlı siyah saçlarına gömdü ve mırıldandı: "Günün birinde Lydia Ivanova, onun ölümü olacaksın."

Kırk yedi

EDİK DIŞARIDA AVLANIYORDU. LYDIAS avını hemen fark etti, koli taşıyan bir adam. Vitrininde her şekil ve büyüklükte pipoların sergilendiği bir tütüncü dükkânından yeni çıkmıştı ve aynı derecede şişman dudakları arasında yuvarladığı şişman purosunu yeniden yakmakla o kadar meşguldü ki, arkasından gelen sıska kemik torbasını fark edemedi.

Lydia çocuğun omzuna dokundu. "Beni ısırırsan Misty'nin *kolbasa* sosisini kendime saklarım."

Edik durdu ve gözlerini ona dikti. "Defol git, çalışıyorum." "Seni durdurmana izin verme."

Kadına şüpheyle baktı, kadının ona ganimetlerini çaldığı cebe koydurduğu zamanı hatırladı. Omuz silkerek ilerledi ve şapkalarının değerini tartışmakla meşgul iki kadının arkasına sokuldu. Lydia onun insanların yanına süzülüşüne ve kısa bir süre dirseklerinin dibinde duruşuna hayran kalmıştı; diğerlerine onlarla birlikteymiş gibi görünecek kadar yakındı ama onları telaşlandıracak kadar değil. Yalnız gençler her zaman şüphe uyandırırды.

"Peşine takılmamın sakıncası var mı?" diye sordu. "Beni fark ettireceksin."

"Hayır, yapmayacağım. Seni koruyacağım."

İki saniye düşündü, bunun mantıklı olduğunu anladı ve onun yanına gelmesine izin verdi.

"Senin için bir işim var," diye mırıldandı nefesinin altında.

"Başka bir mektup mu?"

"Evet."

"Hayır."

Hayır'ın hızı onu sarstı. "Düşündüm ki ..."

"Hayır. Başka mektup yok."

"Bu daha fazla para istemekle mi ilgili? Çünkü . . ."

Mavi gözleri kızın yüzünü küçümseyerek süzdü. "Tabii ki hayır. Sadece artık yapamıyorum."

"Neden olmasın?"

"Yapamam. Hepsi bu."

"Hapishaneden mi korkuyorsun?"

Buna cevap vermeye tenezzül bile etmedi. Elinde puro ve paketler olan adama yaklaşmışlardı ve Edik ayak parmaklarının ucuna kalkmış, elleri iki yanında serbest, hazır bekliyordu.

"Lydia, "Bir mektup daha teslim edersen sana iyi bir kapkaç yapacağım," diye söz verdi.

"Öyle mi?"

"İzle beni."

Lydia yaklaştı. Kadın adamın bir yanına, çocuk da diğer yanına savruldu. Sanki şüphelenmeyen hedefin yanından hızla geçiyormuş gibi kalçasını adamın koli paketine çarptı, irkildi, tökezledi ve destek için adama tutundu. Adam bir anda tüm ilgisini ona yöneltti. Kadın en sevimli gülümsemesini takındı, adama teşekkür etti ve hızla yoluna devam etti. Edik onu bir sonraki ara sokakta yakaladığında gülüyordu.

"İyisin. Bir kız için."

"Sen de fena değilsin. Bir çocuk için. Ne aldın?"

Çapraz jet şeritleriyle işlenmiş ağır gümüş bir puro kutusunu uzattı. "İşe yarar, sanırım." Bunu hazırlıksız bir şekilde söylemişti ama ikisi de bunun değerli bir kapkaç olduğunu biliyordu. "Sen mi?"

Cebinden dana derisinden bir cüzdan çıkardı. İyi doldurulmuş gibiydi. Ona doğru fırlattı.

"Benim mi?"

"Söz verdim, değil mi?" dedi. "Şimdi mektup." Avucunun içinde kare şeklinde metal bir dosya duruyordu. Ona uzattı.

"Hayır." Solgun yanakları donuk bir pembeyle kızardı ve onu çok genç gösterdi.

"Edik! Ne ...?" İşte o zaman kafasına dank etti. *Chyort!* Bunun olacağını tahmin etmeliydi. "Bu *vory v zakone*, değil mi? Sana durmanı emrettiler."

Başını salladı. Kızgın ve utanmış.

Sonra kafasında başka bir şey yerine oturdu. "Misty? Misty nerede?"

Uzaklara baktı. Yüzünü görmesine izin vermedi. Parmakları cüzdandaki rubleleri sayıyordu ama yavrunun adı geçtiğinde tüm vücudu içten içe sızan bir mutsuzlukla çöktü.

"Onu yakaladılar, değil mi?" Lydia haykırdı. "*Vory*'ler itaat ettiğinden emin olmak için köpeğini aldılar."

Edik cüzdanı büyük boy cebine tıktırdı. "Piçler," diye fısıldadı.

"Piçler," diye yankılandı Lydia.

Ama Alexei olduğunu biliyordu. Onu bildiği tek yolla kontrol ediyordu.

"Piç kurusu," dedi tekrar ve çocuğun kolunu sıktı. "Onu senin için geri getireceğim, merak etme."

Edik, güneş ışığında paramparça olan ve binlerce parıldayan gökkuşağı yaratan bir buz tepeciğine tekme attı. "Ona zarar verirlerse onları öldürürüm."

Lydia metal dosyayı cebine, purocu adamın altın saatinin gizlice tik tak ettiği yerin yanına koydu ve karda kayıp düşerek koşmaya başladı.

"KUAN."

Çinli kız önce şaşırmış, sonra da gergin görünüyordu. Triumfal Otel'i'nin geniş merdivenlerinden iniyordu ve yolun karşısındaki gölgelerin içindeki hafif figürü fark etmemişti. Hava kararmadan önce otelin karşısındaki parkta yürümek onun alışkanlığıydı. Tereddüt etti.

"Kuan," diye tekrar seslendi Lydia.

Çinli kız ona doğru ilerlediğinde minnettar oldu. Onu otelin merdivenlerine kadar kovalamak zorunda kalmak istemiyordu. Mavi paltosu ve çirkin gri tavşan kürkü süslemeli hantal şapkası Kuan'ı tatmin edici bir şekilde şekilsiz yapıyordu, diğer delegeler için cazip bir figür değildi. Yine de Lydia'nın avuçları terliyordu. Çinli kızın pürüzsüz yüzünde aşmak istemeyeceği bir şey vardı. Yüz hatlarına kararlılık işlenmişti, gözlerinde bağlılık ışıldıyordu. Chang buna hayran kalacaktı.

Kuan küçük avuçlarını birleştirdi ve ü z e r l e r i n d e kibarca eğildi. Lydia nezaketi görmezden geldi.

"Kuan," dedi, sesi kabalığın sınırındaydı. "Lütfen Chang An Lo'ya teyzemin hasta olduğunu, bu yüzden gitmem gerektiğini söyler misin?" Onu uzak durması için uyarması gerektiğinde bu ifadeyi kullanması konusunda anlaşmışlardı.

Kız onu inceledi, siyah gözlerinde dikkatle hiçbir özellik yoktu. Lydia onun ne kadar Rusça anladığını merak ediyordu.

"Ona söyleyecek misin?" Lydia sordu.

"Da."

"Teşekkür ederim."

Alacakaranlıkta öylece durdular, gölgeleri çalılık çimenlerin üzerinde birbirine karıştı ve Lydia onları ayırmak için bir kenara çekildi. Ağaçların çıplak silüetleri rüzgârda parmaklarını onlara doğru uzatıyordu.

"Kuan, Chang'i neden Sovyet polisine ihbar ettin? Onlara Raikov Ulitsa'daki odadan bahsettin, değil mi?"

Siyah gözleri hiçbir şey göstermiyordu. "Kelimenin anlamını bilmiyorum *ihanet*."

"Düşmanlarınıza yaptığınız şeydir. Dostlarına değil." "Yoldaş Chang benim arkadaşım."

"O zaman ona öyle davran."

Boş gözler aniden canlandı, katı vücut beklenmedik bir şekilde akıcı ve hareketli bir şekilde Lydia'nın yüzüne doğru döndü. "Onu rahat bırak, *fanqui*."

Lydia bu kelimeyi biliyordu, Junchow'da binlerce kez duymuştu. *Fanqui*. *Yabancı Şeytan* demekti.

Ama Kuan sözünü bitirmemişti. "Ona ihtiyacın yok," dedi. "Onun yerine alabileceğin pek çok Rus erkek var. Sovyet subayını seç, şu tilki renkli saçlı olanı. Kendinizden birini. Ama Chang An Lo'yu rahat bırakın." Lydia'nın göz kapağının köşesindeki belli belirsiz titremeyi görebileceği kadar yakındı. "Onu Çin'e geri verin," diye tısladı Kuan.

JENS KESKİN BİR AÇLIK HISSIYLE UYANDI. ONUN İÇİNDE DEĞİL Mide. Beyninde bir yerde merkezlenmişti, sarmallar boyunca ilerliyor, onun parçalarını yutuyordu. Umutsuzca ne hakkında rüya gördüğünü hatırlamaya çalıştı, ama çoktan ulaşamayacağı bir yere sürüklenmiş ve onu

Sadece açlık ve burnuna gelen parfüm kokusu, bodrumdaki hücrenin rutubetli kokusundan daha gerçektir.

Bugün başka bir mektup getirecekti.

Jens, tepedeki loş ampulün sabit ışığından kaçınmak için ön tarafına döndü ve yüzünü, yatak çıtalarını hissedebileceği kadar ince olan kirli yastığa gömdü. Bugün başka bir mektup. Kızından.

O tek *kelime*, kızım. *Dochka*. Onu değiştirdi. Algısını değiştirdi ve onu farklı bir insan yaptı. Projede yaptıklarına ve yapmaya devam ettiklerine katlanmasını zorlaştırdı. Çürük yastığa doğru inledi. Lydia'yı karşısına oturtup açıklama yapmak istiyordu. *Acımasızca yargılama, maleeshka. İnsanlık dışı bir çorak arazide kimsesi ve hiçbir şeyi olmayan tek başına bir adam başka bir şeydir. Bir cevizin kabuğu gibi sertleşir ve zamanla içindeki yumuşak çekirdek yavaşça buruşur ve ölür. Ama kızı olan bir adam bambaşka bir şeydir.*

Kızı olan bir adam geleceği elinde tutar.

"MAHKUM FRİS, MAHKUM ELKİN'E KATILIYOR MUSUNUZ? BU her şey hazır mı?"

"Evet, Yoldaş Albay."

"Beni şaşırttınız."

"Çok çalıştık, Yoldaş Albay."

Albay Tursenov'un ofisinde, gergin bir sıra halinde dizilmişlerdi. Projedeki baş bilim adamları ve mühendisler, deri kaplı masasının önünde tedirgin bir şekilde duruyor, gözleri ayaklarının altındaki solmuş Türk halısına sabitleniyordu. Kendileriyle doğrudan konuşulduğunda bakışları Tursenov'un kırmızı ışıklar saçan yakasına doğru kayıyordu. Daha yükseğe değil.

"Etkilenmeyi bekliyorum," dedi albay. "Misafirler, üst düzey askeri gözlemciler olacak. O yüzden hata yapmak yok. Beni anladınız mı?"

"Evet, Albay."

Tursenov, gözlükleri memnuniyetle parlayarak hat boyunca kasıla kasıla yürüdü. "Tam bir test için yeri seçtim."

"Tam bir test mi?" Elkin haykırdı. "Ben ... sanıyordum." Birden beti benzi attı. "Ne düşündüğünüzün mahkum, konuyla ilgisi yok." Tursenov başını çevirdi ve

Jens'i dikkatle inceledi. "Tam bir test," diye tersledi. "Hiçbir hata yok."

Jens doğrudan ona, sert gri gözlerinin arkasına baktı ve orada gördüğü şey memnuniyet değildi. Korkuydu. Başarısızlık Tursenov gibi bir adam için bir seçenek değildi çünkü başarısızlık çalışma kampında yirmi yıl hapis cezası anlamına gelirdi ve daha ilk yıl dolmadan gardiyanlar arkasını döndüğünde lime lime edilirdi. Jens bunun olduğunu görmüştü. Çıglıkları duymuştu.

"Hata yok," diye güvence verdi Jens.

"Güzel."

"Testin yerini sorabilir miyim?"

"Bu sizi eğlendirecek, Mahkum Friis. Surkov kampında olacak."

"Ama Albay, orada yüzlerce mahkum var."

"Yani?"

"Herkesi öldüremezsin-"

"Öldüren ben değilim, Mahkum Friis. Sensin." "Ama buna gerek yok."

"Elbette var, Mahkum Friis. Uçakların ne kadar alçaktan uçması gerektiğini ve gazın tam konsantrasyonunu tespit etmemiz gerekiyor. Test Surkov kampında gerçekleştirilecek. Karar verilmiştir."

Surkov kampı. Jens'in kafasında bir anı şimşeği çaktı ve onu omuzlarında sarstı. Bileklerine bağlanan dikenli teller, bükülene kadar demir bir boruyla dövülmesi, bir tabuttan daha küçük bir hücrede tek başına hapsedilmesi, bir gardiyan tüfeğinin dipçiğiyle hem kuşu hem de parmağını kırana kadar parmağında yakut gibi parlayan bir kızılgerdan.

"Sanırım bir mahkûm olarak hayatınıza başladığınız yer burası."

"Mahkûm olarak ölmeye başladığım yer," diye düzeltti Jens.

Tursenov güldü. "Bu çok iyi. Bunu sevdim." Jens'in yüzünü incelerken kahkahası kesildi. "Görünüşe göre diğer mahkûmların ölümünü de sen başlatacaksın. Ama bunun seni endişelendirmesine izin vermem. Hayattasın, değil mi? Hayatta kaldın."

"Evet, Yoldaş Albay. Hayatta kaldım."

AVLUDAKİ IŞIK SARIYDI. TUMBLED

Karanlığın içinden geçip soğuk sabah havasında k a m b u r l a ş m ı ş figürlerin üzerine yağ gibi döküldü. Bugün Jens'e öyle geliyordu ki bu durum herkesi hasta gibi gösteriyordu,

Ama belki de bunun nedeni Tursenov'la dünkü toplantıdan sonra hepsinin kendini hasta hissetmesiydi.

Tam bir test. Surkov kampında. Yüce Tanrım, bunu beklemiyordu. Orada tanıdığı insanlar vardı, birlikte yemek yediği, birlikte çalıştığı adamlar, hastalandığında ona bakan mahkûmlar.

Bacakları kaskatı ve ağır, yerleşkenin metal itinin arkasındaki çemberin etrafında yürüdü, konuşmamaktan, düşünmekten memnundu. Bakışları devasa demir kapıya sabitlenmiş, kulakları menteşelerin gıcırtısına ayarlanmıştı ve Olga'nın topalladığını fark etmedi bile. Onun sıkıntısını görmemişti çünkü kendi sıkıntısı gözünü kr etmişti.

"DEFOL BURADAN, SENİ KOCA SERSEM!"

Fırıncı arabanın arkasını açıyordu ama at tedirgindi, başını bir o yana bir bu yana savuruyor, her bir tüylü ayağını sırayla kaldırıyordu ve Jens tüm bu süre boyunca göz ucuyla çocuğu izliyordu. Zayıf figür neden orada değildi? Dizginleri tutuyor olmalıydı.

"Yürümeye devam edin," diye bağırdı bir muhafız.

Arayan Babitsky'ydi, bu sabah soğuk algınlığıyla uyandığı için sinirleri iyice gerilmişti ve en son istediği şey egzersiz görevinde sıkışıp kalmaktı. Jens ayaklarını oynattı. Durduklarını fark etmemişti bile. Diğer mahkûmlar sabırsızca mırıldanıyordu, birleşik nefesleri yerleşkede beyaz bir sis oluşturuyordu, bu yüzden arabaya tekrar bakabilmesi için bir an geçmesi gerekti, ayaklarının altındaki buzu karıştıran ayak izlerini takip ederken omzunun üzerinden hızlıca bir göz attı.

Grdğu şey zihnine çarptı. Ya gözleri ya da beyni kesinlikle yanlış anlamıştı. Bu bir hata olmalıydı. Uzuvarını çalıştırmaya odaklanarak gözlerini kaçırdı ve üç saniye sonra başını tekrar çevirdiğinde sahnenin yeniden düzenlendiğine ikna oldu.

Değildi.

Bağırmasını engellemek için dişlerini acımasızca diline bastırmak zorunda kaldı. Zihni dondu. Egzersiz emberinin dibini döndü, öndeki adama arpına kadar hızlandığının farkında değildi.

"Kendine dikkat et," diye tersledi adam.

Jens duymadı bile. Ekmek arabasına bakıyordu. Ata. Uzak taraftan gelip şimdi Jens'e doğru bakan, dizginleri tutan ve iri bir elini hayvanın terleyen boynunda gezdiren iri adama. Jens onu bunca yıl sonra bile hemen tanıdı. Bu Popkov'du, Liev Popkov. Daha yaşlı ve daha kirliydi ama Jens bu lanet Kazağı nerede olsa tanırdı. Siyah göz bandı, alnındaki kılıç yarası Jens'in dün gibi hatırladığı izlerdi.

"Neyin var senin?" Arkasındaki adam onu dürtükledi.

"Sessizlik!" Babitsky bağırdı.

Jens Olga'nın kendisini izlediğini fark etti ama yüzü bulanıktı. Yürümeye devam etti. Sarı lekeli karanlıkta ne kadar zamandır dışarıdaydı? On beş dakika mı? Yirmi mi? Yirmi beş? Sadece birkaç dakikası kalmış olabilirdi. Derin bir nefes aldı, hava ciğerlerini temizliyordu ama bu onu sakinleştirdi. Zihni tik tak etmeye başladı.

Lydia notunda Kazak'ın Moskova'da onunla birlikte olduğundan bahsetmemiş miydi? Popkov ve Aleksey, demişti. Acele ediyormuş gibi görünmeden, tel örgülerin arasından ve kendisini fırıncının arabasından ayıran otuz kadar metrelik mesafeden tekrar baktı.

Gözleri istemsiz bir hareketle duvara dayalı taş koltuğa kaydı. Jens metalden küçük yassı bir dosya daha yapmıştı, böylece çocuk Lydia'dan bir notla döndüğü sırada yenisini alabilirdi. Ama çocuk burada değildi. Popkov gelmişti. İri adam, mahkûmlara doğru ağız sulandırıcı bir et kokusu yayan bir tepsi *pelmeni* taşıyordu ve Jens onun koltuğa, koltuğun altındaki kaldırım taşlarına kayıtsızca baktığını gördü. Buraya kadar her şey sorunsuzdu.

Popkov ortaya çıktığında her şey ters gitti. Sanki tesadüfen göz göze gelmişlerdi ve Kazak başını salladı ya da kalın boynunda gergin bir seğirme oldu. Jens bir elini kaldırdı ve şapkasını düzeltti. Bir çeşit el sallama. Fırıncının acelesi vardı. Jens'in dikkatli gözlerine bugün daha da gergin görünüyordu, daha huysuzdu, ayakları kömürlerin üzerinde yürüyormuş gibi kaldırım taşlarının üzerinde koşuşturuyordu.

"Sen! Kükreme Babitsky'den geldi. "Seni tanıyorum, seni lanet piç."

Herkes dönüp iri yarı muhafıza baktı. Babitsky'nin tüfeği doğrudan Popkov'un göğsüne doğrultulmuştu.

"Yakalayın şu koca piçi," diye bağırdı Babitsky. Şafak öncesi soğukunda bile yüzü kıpkırmızı olmuştu. Tüfeğiyle avluya doğru ilerliyordu.

önünde duruyordu. "Sen," diye bağırdı, "seni öldüreceğim." Jens kendini çitlere doğru fırlattı. "Kaç," diye bağırdı.

Ama kaçacak hiçbir yer yoktu ve Kazak bunu biliyordu. Kapı parmaklıklıydı, avlu üniformalılarla çevriliydi, tüfek namluları her hareketini izliyordu. Jens'e siyah sakalındaki dişleri gösterdi, devasa omuzlarını büktü ve çıplak ellerle dövüşmeye hazırlandı.

"*Nyet*," diye bağırdı Jens. "Yapma ..."

Babitsky Popkov'un üzerine atladı, tüfeğini karnına sertçe dayadı. Gardiyan iriydi ama Popkov daha büyük ve daha hızlıydı. Düzgünce bir tarafa adım attı, topuğunun üzerinde döndü ve bir elinin kenarını Babitsky'nin boğazına geçirdi, böylece dizleri bükülmüş saman çöpü gibi büküldü. Yere yığılırken hava almak için pençe attı. Diğer muhafızlar temkinli bir şekilde ilerleyerek, Babitsky'nin tüfeğini yerden kapıp bir sopa gibi çemberin etrafında savurmaya başlayan, dirseklerini kıran ve çenelerine saplayan Kazak'ın etrafını sardılar.

Jens teli tuttu. Herkes ne olacağını biliyordu.

Bir el silah sesi duyuldu. Duvarlardan seken kurşunun sesi kapalı avluda kulakları sağır ediyordu. Mahkumlar hep bir ağızdan inledi, hepsi yüzlerini çitlere dayadı, egzersiz çemberi unutuldu. Popkov düştü, eli taş koltuğun altında el yordamıyla ilerliyordu. Kan kaldırım taşlarına aktı.

Kırk sekiz

LYDIA YUMRUĞUNU KAPIYA VURDU, KAPI SALLANINCAYA KADAR

menteşeleri ve çerçevesi tıkırdadı. Yine de açılmadı. Daha sert vurdu, tekrar ve tekrar. Ta ki parmak eklemlerinin derisi yarılana kadar. Sonunda bir kilit sesi duyuldu ve kapı sarsılarak açıldı.

"Ne oluyor lan?" Bir duraklama. "Bu küçük Lydia değil mi? Sabahın bu saatinde burada ne işin var?"

"Yardıma ihtiyacım var, Dmitri."

Sovyet subayı gülümsedi, sanki bu anı bekliyormuş da diğer anların arasında nereye saklandığından emin değilmiş gibi derinlerde bir yerden yüzeye çıkan sessiz ve sabit bir gülümsemeydi bu. Koridora geri adım atarak kapıyı onun için ardına kadar açtı ve onu içeri buyur etti.

"Kapı zilinin nesi vardı?" diye sordu hafifçe. "Çok ... kolaydı."

"Çok mu kolay? Bu fikir hangi çılgın yerden çıktı?" "Bir şeye vurmam gerekiyordu."

YEMEK ODASINDA KARŞILIKLI OTURUYORLARDI.

uzun meşe bir masanın ortasındaydı. Güzel bir mobilyaydı ama ağır oymalı ayaklarıyla o kadar süslüydü ki sahibinin modernizmiyle çelişiyordu. Lydia'nın aklına Antonina'nın bileziği gibi bunun da yardıma ihtiyacı olan birinden alınmış olabileceği geldi. Kendisi gibi birinden.

"Peki," dedi rahat bir gülümsemeyle, "genç Lydia'yı bu sabah bu kadar heyecanlandıran ne?"

"Sinirli değilim." Kahvesini aldı ve sakın görünmeye çalışarak yudumladı ama yutkunamadı, acının nabzını değiştiremedi.

Adamın gri gözleri eğlenerek kırıştı ve kadın onu kandırmadığını anladı. Onu oturtmuş, kahvaltı için kendisine katılması konusunda ısrar etmiş, kahvesini doldurmuş ve bir Fransız fırınından aldığı sıcak kruvasanları, şişe şeftalileri ve ince dilimlenmiş tütsülenmiş domuz etini ikram etmişti. Sadece kahve içmekle yetindi. Yemek yemeye kalksa boğulacaktı. Üzerinde işlemeli terlikler, önünde beyaz keten bir peçete bulunan ipek bir Japon bornozu vardı. Cerrahi bir hassasiyetle şeftalilerden birini dilimliyordu.

Lydia derin bir nefes aldı ve söylemek için geldiği kelimeleri serbest bıraktı. "Dmitri, bugün bir arkadaşım vuruldu."

Tek kaşını kaldırdı. "Çinliler mi?"

"Hayır." Sözcük ağzından çıkıverdi. "Hayır, Liev Popkov adında bir Kazak arkadaşımı."

"Bir Kazak mı? O zaman muhtemelen vurulmayı hak etmiştir."

Kısık bir sesle, "Dmitri, Liev Popkov hakkında böyle bir şey söylersen bu bıçağı boğazına saplarım," dedi.

Ağızına bir parça meyve koydu, peçeteyi dudaklarına götürdü ve ciddi bir ifadeyle arkasına yaslandı. "Bana ne olduğunu anlat," dedi.

"Ben orada değildim."

Orada değildim, orada değildim. Chyort! Bana ihtiyacı olduğunda ona yardım etmek için orada değildim. Suçluluk duygusu, Moskova Nehri'nden kopan bir çakıl taşı gibi boğazında düğümlendi.

"Yani biri sana ne olduğunu anlattı mı?"

"Evet." Masanın üzerinde öne doğru eğildi. "Arkadaşım bir fırıncının yanında işe yeni başlamıştı ve Moskova'daki bir hapishaneye teslimat yapıyorlardı."

"Bir hapishane mi?" Rus gülümsedi. "Ne tesadüf."

Lydia aceleyle devam etti. "Fırıncı, muhafızlardan birinin aniden Popkov'un üzerine yürüdüğünü ve onun da kendini savunduğunu söyledi. Diğer muhafızlardan biri onu vurmuş."

"Eğer sorun yaratıyorsa anlaşılabilir bir durum."

Lydia bu yorumu görmezden geldi. "Fırıncıya derhal gitmesi emredildi ve arkadaşımın yaşayıp yaşamadığına dair hiçbir fikri yok."

"Ah!" Başını eğdi. "Senin için üzücü."

Garip bir sessizlik oldu. Lydia ellerini kucağına koydu ve orada kalmalarını sağladı. "Fırıncı, muhafızın Popkov'u tanıdığını iddia ettiğini söyledi. Görünüşe göre bir süre önce Felanka'da kavga etmişler." Lydia, Felanka'dan söz edilince adamın gözbebeklerinin ani bir ilgiyle büyüdüğünü gördü ama yine de sakın bir tavır takınmaya devam etti. "Felanka'da," diye açıkladı, "Popkov muhafızın ağzını burnunu kırmış ve intikam almak istemiş."

"Onlardan çok gördüm Lydia, yumruklarıyla düşünen bu insanlardan. Esir kampları onlarla dolu. Yumruklarıyla yaşıyorlar ve çoğu zaman da yumruklarıyla ölüyorlar."

"Popkov ölmemiş olabilir," diye ısrar etti.

"Yani." Malofeyev kahve fincanını kaldırdı ve yaldızlı kenarı üzerinden onu inceledi. "Bu sersemin ne durumda olduğunu ve nerede olduğunu bilmek istiyorsun."

"Hayır."

"Sonra ne olacak?"

"Onu bana geri getirmeni istiyorum."

"Ölü mü?"

"Ölü ya da diri."

"Peki bunu neden yapayım?"

"Dmitri, bu benim hapishanenin adını istememe benzemiyor. O gizli bir bilgiydi, bu değil. Bu sadece bir yanlış anlaşılma. Sebepsiz yere alevlenen aptalca bir kavga." Ellerini kucağından kaldırdı, masanın cilalı yüzeyine koydu ve ağır bir altın saatin ortaya çıkmasına izin verdi, kasası zarif bir şekilde işlenmiş, yüzü karmaşık bir şekilde oyulmuştu. Purocu adamın cebinden çaldığı saatti bu. Dmitri'ye baktı ve dikkatle nefes verdi. "Eminim birkaç telefon görüşmesiyle halledebileceğiniz bir şeydir."

Gözleri saate sabitlenmişti. "Lydia, beni şaşırtıyorsun. Arkadaşlığınızın değeri bu kadar mı?"

Lydia onun ne demek istediğinden emin değildi ve bu onu kızdırmıştı. Onunla dostluk mu yoksa Kazak'la dostluk mu? Ama adamın saate bakışındaki bir şey kanının yavaşlamasına ve damarlarında tökezlemesine neden olmuştu. Bu yeterli değildi. Yeterli olmayacağını zaten biliyordu.

"Onun yerine ne istiyorsun?" diye sordu.

Fincanını bıraktı ve öne doğru eğildi, dirseklerini masaya dayadı, gözleri onunkilere dikilmişti. Odanın dayanılmaz derecede sıcak olduğunun farkına vardı. "Dedim ki

Lydia, Metropol'deki gece Çinlilere baktığın gibi bana da bakmanı istiyorum."

"Bu asla olmayacak."

"Asla asla deme, canım. Olabilir."

Aniden ayağa kalktı, peçetesini tabağına fırlattı ve tam arkasında durana kadar masanın etrafında dolaştı. Terliklerinin cilalı parke zeminde çıkardığı fısıltı, teninin ısırgan otlarına sürtünmüş gibi karıncalanmasına neden oldu. Adam saçının arkasına dokundu. Kadın irkilmedi. Parmakları sanki orada olmaya hakları varmış gibi sık yelesinin içine girdi.

"Çok güzelsin Lydia ve çok gençsin."

"Yeterince yaşıyım."

Dudakları yumuşak bir şekilde kulağına değene kadar arkasından eğildi. "Ne istediğini bilecek kadar yaşlı mısın?"

Başını salladı.

Kulak memesini öptü. Kadın hareket etmedi. Sadece onun temiz kokusunu aldı ve saçlarının kendi saçlarına karıştığını hissetti.

"Peki istediğin bu mu?" Kızın saçlarından bir tutamı kenara kaldırdı, saç tellerini yumruğuna dolayarak kızın kendisine yapışmasını sağladı ve boynunun soluk tenini öptü.

Başıyla onayladı. Popkov'a en azından bunu borçluydu.

"O zaman sanırım sana yardım edebilirim," diye mırıldandı, bir elini kızın boynunun ön tarafına doğru kaydırarak. "Çok tatlı ve narin." Parmakları köprücük kemiğinin kırılğan gövdesini okşamaya, bluzunun açıklığının derinliklerine doğru ilerlemeye başladı, ta ki göğsünün yumuşak kabarıklığını bulana kadar ve kız onun nefesinin yanağının derisinde sıcak ve nemli olduğunu hissedebiliyordu.

"Karın Antonina mı?" diye sordu. "O burada mı? Dairede mi?"

Parmakları dondu. "Hâlâ yatakta."

"Öyle bile olsa. İdeal değil, değil mi?"

"Senin idealist biri olduğunu düşünmemiştim Lydia. Bana daha çok gerçekçi biri gibi göründün." Başının üstünü öptü ve diğer eli sandalyenin yanından dolanıp belini sardı ve onu orada sabitledi.

"Dmitri," dedi sert bir sesle, "bırak gideyim." Onun nefes verişini duydu. "Ama sana söz veriyorum," diye ekledi, "zamanını ve yerini seçebilirsin - Liev Popkov sağ salim eve döner dönmez."

"Ölü mü diri mi?"

"Ölü ya da diri."

İsteksizce kolunu geri çekti ve yavaşça çözdü. Kadın ayağa kalktı. Nefes alabileceği bir alan kazanmıştı. "Teşekkür ederim, Dmitri."

"Lanet olsun Lydia, hayatı benim için hiç kolaylaştırmayacak mısın?" Hâlâ zor nefes alıyordu.

"Bundan şüpheliyim." Bir çeşit gülümsemeye zorladı. "Ama bana söz veriyorsun?"

"Evet, söz veriyorum. Bana sadece Liev Popkov'u bul." Bir an için yaklaştı. Yüzü onunkine yakındı. "Bul onu," dedi sertçe ve onun şaşkınlıkla geri çekildiğini gördü.

Yemek odasının kapısına doğru ilerledi ve kapıyı açtığında diğer tarafta Antonina'yı gördü. Üzerinde istiridye pembesi bir sabahlık vardı, keskin boyalı tırnakları pençe gibi önünde uzanıyordu. Ne kadar zamandır orada durduğunu söylemek imkânsızdı.

"Lydia, dostum, burada olduğunu bilmiyordum," dedi neşeyle. "Dmitri, bana söylemeliydin ve ben de kahve içmek için size katılırdım."

Gülümsemesi bir şarap kadehinin sapı kadar kırılıyordu.

"Başka zaman, Antonina," dedi hızla ve aşırı ısınmış daireden çıktı.

CHANG ONU BULDU. ONU NASIL BULDU?

hiçbir fikri yoktu. Önemli olan tek şey onun burada olmasıydı ve kalbinin koşuyormuşçasına sert attığını hissedebiliyordu. Onu ara sokaklardan oluşan bir labirentin içinden geçirerek iki yabancıнын görmezden gelineceği, çünkü kimsenin bela istemediği eski püskü bir evler bölgesine gelene kadar yönlendirdi. Zaten başlarında yeterince bela vardı. Chang kızın çenesini kaldırıp onu öptü ve kız utançtan hasta oldu. Chang ona sabahın bu erken saatinde sokaklarda ne aradığını sormadı ve o da Chang'ın Dmitri'nin kokusunu alıp almadığını merak etti.

"Lydia, Kuan bana mesajını ilettili."

Yüzünü adamın ceketinin yakasına yasladı.

"İşte yeni bir odanın yeni anahtarı." Avucuna küçük metal bir nesne ve üzerinde adres yazılı bir kâğıt parçası sıkıştırdı. "Sakin ol," diye mırıldandı. "Seni rahatsız eden şeyin ne olduğunu söyle bana."

Başını salladı, dilsizdi. Adam onun konuşabilmesini bekledi.

"Bu Popkov. Vuruldu," diye fısıldadı. "Benim yüzümden ölmüş olabilir." Dudakları uyuşmuştu. "Yaşıyor mu, öldü mü bilmiyorum."

Chang'in eli kadının omurgasındaki buruşuk çizgiyi yatıştırdı ve kadın teninde başka bir erkeğin parmaklarının anısını hissetti. Şiddetle ürperdi ve Chang yüzüne bakmak için geri çekildiğinde, daha fazlası olduğunu anlayacağını biliyordu.

"Elena için endişeleniyorum," dedi hemen. "Liev için çılgına dönecek."

Tekrar öne eğildi ve sırayla her bir göz kapağını öptü.

"Gözlerini kapat Lydia. Dinlendir onları. Kazak arkadaşına yardım etmek için yapabileceğin hiçbir şey yok."

Alnı bir kez daha adamın yakasına gömüldü. Uzuvarları titriyordu ve onları durduramıyordu. Kendinden nefret etmeyi durduramadığı gibi.

Sevgili babacığım,

Babamla konuşmak harika bir şey. Sesini duyacağımı hiç düşünmemiştim - sadece kağıt üzerinde olsa bile. Büyüdükçe seninle birçok kez konuştum ve sana birçok şey anlattım, ama her zaman boş karanlığa fısıldıyordum. Başka türlü nasıl olabilirdi ki? Öldüğüne inanıyordum. Ama şimdi açgözlüyüm. Senden daha fazlasını istiyorum, baba. Seni tanımak istiyorum ve senin de beni tanımanı istiyorum.

Peki sana ne söyleyeyim? Saçının bende olduğunu zaten biliyorsun. Başka ne söyleyeyim? Annemin piyanodaki yeteneğinden yoksunum, ama parmaklarım başka şekillerde hızlı ve zihnim Rusya ve Çin'i kasıp kavuran bu yeni sistemin kavramlarıyla mücadele ediyor. Bu komünizm. İdeallerine hayranım ama insanlık dışılığından nefret ediyorum. Stalin ipek eldivenlerle devrim yapamayacağınızı söylüyor ama bireyin hala önemli olduğu kesin. Sen önemlisin. Ben önemliyim.

Hayatımda başka neyin önemi var? Bir zamanlar Sun Yat- sen adında beyaz bir tavşanım vardı. O önemliydi. Chang An Lo adında bir arkadaşım var, onunla konuşmuştun. O benim için nefesimden bile daha önemli. Liev Popkov benim iyi arkadaşım, arkadaştan da öte. Ve Alexei her zaman istediğim kardeşim. Artık beni tanıyorsun, baba. Korkunç kahverengi bir şapka takıyorum, şekerli kayısı köftelerini seviyorum ve Kandinsky tablolarını keşfettim.

Bana kendinden bahset. Bana ne düşündüğünü söyle. Günlerinizi nasıl geçirdiğinizi. Ne üzerinde çalıştığınızı anlatın. Bilmek istiyorum. Size sevgilerimi gönderiyorum.

Lydia

Jens mektubu öptü. Her kelimeyi öptü. Elinden gelse Liev Popkov'u da öpecekti. İri adam mektubu ölürken teslim etmişti. Jens metal parçasını koltuğun altından almış, kamyonu götürülürken ayakkabı bağcıklarını bağlamak için eğilmişti. *Popkov, eski dostum*. Bir branda rulosunun içinde sürüklenip gitti. Yarı karanlıkta hücresinde volta atarken öfkesi karnına taş gibi saplanmıştı ama öfkesi Kazak için olduğu kadar kendisi içindi.

"Babitsky," diye homurdandı ölü duvarlara, "umarım yanarsın."

ALEXEI MOSKOVA SOKAKLARINA BAYILIRDI. BÜTÜN YERLERDE yollar yıkılıyor, büyük yeni caddeler ortaya çıkıyordu. Sıra sıra evler ve dükkânlar bir mimarın kalem darbesiyle ortadan kaldırılıyor ve çok katlı devasa binalar yeni bir tür devasa şehir mantarı gibi topraktan tırmanarak yükseliyordu. Bir kış öğleden sonrasının karamsar gri ışığında arabanın arka koltuğunda otururken, inşaat alanlarının yayılmasını izliyor ve dünyanın değişimine tanık olduğunu biliyordu. Bu onu heyecanlandırmıştı. Stalin her şeyini Rus sokaklarını ve aynı zamanda Rus zihnini yeniden tasarlamak ve genişletmek için harcıyordu.

"Maksim," dedi yanındaki kilimlere sarınmış adama, "bir tanesi otoriteyle hiçbir şekilde işbirliği yapmamamız gerektiğidir."

"Tabii ki hayır. Otorite sahibi olanlar, zihin özgürlüğüne dair tüm umutları yok ederler. *Vory*'ler kardeşlik dışında kimsenin önünde diz çökmez. Bu yüzden bize hatırlatması için dizlerimize yıldız dövmesi yaptırırız."

"Peki, OGPU gizli polisi sabahın ikisinde kapınıza dayanır ve hırsız kayınbiraderlerinizden biri hakkında bilgi talep ederse, o zaman ne olacak?"

"Botlarına tükürdüm."

"Ve sonunda çalışma kamplarından birine mi?" Maksim güldü. "Oraya daha önce de gittim." "Ama şimdi daha yaşlısın."

"Daha hasta demek istiyorsun."

"Pekâlâ, daha hasta." Yaşlı adamın eti yüzünün kemiklerinden gri ve hamur gibi sarkıyordu. "Evde kalmalıydın. Yorgunsun."

Kemik kıran eski bir arabaya biniyorlardı, bu da yardımcı olmuyordu ama Alexei'nin Maksim Voshchinsky'nin şirketindeyken kullanmaya alıştığı ipeksi pürüzsüz limuzin, herhangi bir teşhis riskinden kaçınmak için bugün garajında kalmıştı. Bu araç anonimdi; kimseye ait değildi. Çalıntı bir araçtı.

"Şimdi ne kadar uzakta?" Maksim Voshchinsky sordu.

Igor ön koltuktan, "Birkaç mil daha," diye teklif etti. Ensesinde boncuk boncuk terler vardı. Gergindi.

Alexei Lydia'ya başıyla onay verdi. "Gideceğimiz yol daha uzun sürecek. Ama daha güvenli."

Hiçbir şey söylemedi. Yola çıktıklarından beri sessizdi, köşesine çekilmiş, tepkisiz ve dilsizdi. Bu Alexei'yi rahatsız ediyordu. Onu arabaya bindirebilmek için Maksim'e karşı dik durmak zorunda kalmıştı ve biraz kibarlık hiç fena olmazdı. Bazen, bugün olduğu gibi, onu çözemiyordu. Bu öğleden sonra onu nereye götüreceği konusunda memnun olması, hatta belki etkilenmesi ve kesinlikle minnettar olması gerekmez miydi? Ama hayır. Sessiz ve somurtkan. Alaca gözleri onunkilerle buluşmayı reddediyordu. Tek yaptığı, rotayı ezberliyormuş gibi sabit bir bakışla yan cama yapışmaktı. Belki de öyleydi. Bu düşünce onu endişelendirdi.

Yoksa korku muydu? Bunun daha önce aklına gelmemiş olması onu şaşırtmıştı. Kız kardeşi korkmuş muydu? İçeride kapanık tavrına rağmen ona karşı tuhaf bir şefkat duyuyordu çünkü korkunun Lydia'nın asla kabul etmeyeceği bir şey olduğunu biliyordu. Önce dilini ısıtıp koparmayı tercih ederdi.

"Lydia," dedi onu yalnızlığından kurtarmak için, "kamyon bu sabah erken saatlerde mahkûmları hangarlara götürdü. Henüz geri dönmedi, bu yüzden Jens'in şu anda gerçekten orada olduğunu düşünüyoruz."

Yüzünü pencereden çekti ve kaşlarını çatarak Maksim'e baktı. "*Vory* adamlarınız onu takip etti mi?"

"*Baba*, tabii ki."

"Ya fark edildilerse?" "Hah!"

Fark edilmediler."

"Ama eğer öyleyse, bizi bekleyen askerler ve polisler olacaktır."

Güldü, arabanın soğuk içini ısıtan zengin ve eğlenceli bir sesteki bu. "Adamlarım *vory*. Hırsızlar. İzlerini bulmak kardaki gölgelerden daha zordur. Anlıyor musun?"

Başını salladı. Ama Alexei onun anladığından emin değildi. Bu adamların tam olarak nasıl çalıştıklarını ya da toplumun normal sınırlarının dışında olduklarını anlamamıştı. Ona göre onlar sadece suçlulardı. Onlara güvenmediği açıktı ve o sersem Popkov'u da yanında götürmekte ısrar etmemesine şaşırmıştı. Konu arkasını kollamak olduğunda, nedenini ancak Tanrı bilir, güvendiği tek kişi o pis Kazak'tı.

"Bugün hareket yok," diye hatırlattı ona. Onun ne yapabileceği konusunda ihtiyatlıydı. "Oraya gözlem yapmaya gidiyoruz. Başka bir şey yok."

"Biliyorum."

"Sadece çok fazla şey
bekleme." "Hiçbir şey
beklemiyorum."

"Başlamak için iyi bir yer," diye kıkırdadı Maksim.

Dikkatini tekrar pencereye çevirdi. Bir süre önce kötü kokulu Red Hercules kauçuk fabrikasını geçerek şehrin sokaklarını geride bırakmışlardı ve Moskova'nın kuzeyine doğru gidiyorlardı. Önünde bir ineğin bağlı olduğu ve arkasında sık sebze sıralarının bulunduğu köylü evleri olan ahşap *izbalar*, aralıklarla ortaya çıkıyor ve düz ve özelliksiz manzaranın monotonluğunu kırıyordu. Yol, bir hapishane çubuğu gibi dümdüz uzanıyordu. Bir noktada bir grup kadın nehirde çarşaflarını yıkıyordu ve bir anlık ilgiyle başlarını kaldırıp baktılar. Bunun dışında hiçbir şey yoktu, başka trafik bile yoktu, sadece çam ormanının dikenli kenarı her iki tarafta da ufku kapatıyordu.

Araba durdu.

"Dışarı," diye emretti Igor.

Sürücü hariç hepsi rüzgârla savrulan boş araziye çıktılar ve araba ıssız yoldan saparak engibeli bir zemine düştü ve sürücü hemen bir tekerleği sökmeye başladı.

"Şimdi ne olacak?" Maksim talep etti.

"İşte orada." Alexei ağaçların arasına sıkışmış daha karanlık bir gölgeyi gösterdi.

Üstü kapalı küçük bir askeri kamyonu.

Burası çamların yola yakın bir şekilde kıvrıldığı bir noktaydı ve uzun söğüt ağaçlarının arasından tek izli toprak bir patika geçiyordu. Yolun iyi kullanıldığı belliydi ve ağır tekerlekler donmuş yüzeyinde derin oyuklar açmıştı.

Maksim'in gözleri kısıldı. "En fazla bu kadar ileri gidebilirim."

Alexei başını salladı ve yaşlı adamın omuzlarına bir kilim örttü, ardından önceki gece çaldığı Sovyet ordusuna ait araca bindi ve

motoru denedim. İlk seferinde çalıştı. Memnun kalınca tam gaza bastı.

"İstersen burada bekleyebilirsin," diye seslendi Lydia'ya.

"Hayır."

"O zaman bin."

Ön koltukta onun yanına tırmandı ve Igor da arkasından atladı. Alexei kamyonu vitese taktı.

Kırk dokuz

"RAHATLA, LYDIA, YOLCULUĞUN TADINI ÇIKAR." DİREKSİYONU TUTTU

Direksiyon neredeyse elinden fırlayacaktı ve kamyon dar bir hendekten sekerek geçecekti.

"Devriye gezen muhafızları yok mu?" diye sordu. "Ağaçlarda keskin nişancılar?"

"Tabii ki. Bu yüzden bir ordu kamyonundayız. Kimsenin dikkatini çekmeyecektir."

"Peki oraya vardığımızda ne olacak?"

"Ön kapıya kadar gidip kibarca kapıyı çalmayacağız, eğer kastettiğiniz buysa. Merak etmeyin."

"Endişeliyim."

Aleksey kız kardeşinin yüzüne baktı. Bu, Rusya'nın yarısını birlikte kat ettiği Lydia değildi. O Lydia heyecanla dolup taşardı.

"Neyin var senin?" diye sordu sessizce.

"*Chyort!* Benim neyim var sanıyorsun?" Gözlerini kırıştırdı ve ön camdan ileriye baktı. "Bu delice sürüş yüzünden."

"Jens Friis'in çalıştığı yerin planını görmek istediğinizi söylemiştiniz?"

"Evet."

"O zaman sıkı tutun."

O anda ağır tekerleği savurdu, iki kolu da harıl harıl çalışıyordu ve çakıllı yolu terk etti.

"Bu taraftan." Igor sağ tarafı işaret etti.

Yan cam alçak bir dala takıldı ve Lydia dalın çıkardığı çatlaktan şiddetle irkildi. Çok ürkekti. Yarım mil boyunca lanet olası kamyonu ağaçların arasından geçirmekten başka bir şeye konsantre olamadı,

bahara kadar erimeyecek tuzaklar oluşturan çukurlardan ve kar yığınlarından kaçınmak.

"Sorun ne Lydia?" diye tekrar sordu, arazinin yumuşadığı bir yere geldiğinde.

Elleri küçük cesetler gibi kucağında toplanmış, hareketsiz ve kaskatı kesilmişti. "Babamıza odaklanalım," diye mırıldandı alçak sesle. "Ve bu çılgın yolculuğa."

"Eğer istediğin buysa."

"Öyle."

"Sen iyi misin? Bir şey mi oldu?" "Ben iyiyim."

Eldivenli ellerinden biri kucağından kayarak adamın kalçasıyla kendi kalçasının arasındaki vadiye yerleşti. Sanki sıcaklığa ihtiyacı varmış gibi orada kıvrıldı. Sivri bir kütükten kaçınmak için fren pedalına bastı ve kamyonu tekerlekleri yana doğru kayacak şekilde döndürdü. Çamurluklardan biri buz sarkıtlarıyla kaplı bir dalın uzunluğuna sürtündü ve saçma şakırtısına benzer bir ses çıkardı.

"Alexei, nereye gittiğimiz hakkında bir fikrin var mı?"

Bir an için gözleri buluştu ve onun ormandan bahsetmediğini anladı.

"Ağacın tepesine çıkmaya ne dersin?" Gülümsedi.

Gözlerini hızla kaçırdı ve kararmış bir çam gövdesine çarpmaktan kıl payı kurtuldu.

"BU MU?"

"Evet. Buraya kadar gidebiliyoruz. Gerisi yaya." Alexei hızla ilerlemek için bastırıyordu.

Kamyondan dışarı tırmandılar, hava, ağaçların arasından çağıran parmaklar gibi kıvrılıp çıkan bir sisle bembeyazdı. Igor sırtına bir bez çanta attı.

"Hemen ileride," dedi.

Karanlık gövdelere yakın durarak tek sıra halinde ilerlediler. Bu sisin içinde teması kaybetmek kolay olurdu. Kar kalıntıları yığılmıştı.

Rüzgârın etkisiyle kambur şekillere bürünmüşlerdi ve ayaklarının altında kırılğan çam iğnelerinin çatırtısı hareketlerini ele veriyordu. Alexei silahını cebinden çıkardı.

"Nöbetçiler mi?" Lydia fısıldadı.

Başını salladı. "Ormanda çiftler halinde devriye geziyorlar. Ancak muhafızlar soğuk ve sıkılmış durumda ve aylarca süren sıkıcılığın ardından hiçbir şey bulamayacaklarını düşünüyorlar, bu yüzden ormanda ne olduğuna pek dikkat etmiyorlar. Kompleksin kendisinde devriye gezmek için daha çok zaman harcıyorlar."

"Alexei, Maksim neden geldi? Çok soğuk bir gün ve hasta görünüyor. Arabada bile bulunup sorgulanırsa onun için tehlikeli olabilir. Buna gerek yoktu."

"Evet, öyleydi. *Vory*'ye *pakhanlarının* kim olduğunu hatırlatmak için." "Hırsızlara hatırlatmak için mi? Yoksa seni hatırlatmak için mi?"

"Fark eder mi?" "Evet."

Cevap vermeyi seçtiği bir soru değildi bu. Bunun yerine parmağını dudaklarına götürerek onu susturdu, böylece Lydia'nın hemen arkasından daha temkinli bir şekilde ilerlediler. Igor arkayı izliyordu. Orman aniden sona ermiş, on adımlık bir süre içinde kendi özel alacakaranlığından kaygan beyaz gökyüzünün açık bir alanına geçiş yapmıştı. Ormanın kalbinde bir köy büyüklüğünde bir alan dümdüz edilmiş, çevresine örülen tuğla duvarla gözlerden gizlenen bir dikdörtgen oluşturmak için keresteler verimli bir şekilde temizlenmişti. On metre yüksekliğindeki duvarın tepesi jiletli tellerle kaplıydı ve tabanının etrafına da uyuyan dikenli bir yılan gibi teller sarılmıştı.

Lydia, Aleksey'in kulağına, "Pek hoş karşılanmadı," diye fısıldadı. Yüzünü buruşturdu. "Olması gereken bu değil."

"Peki içeri nasıl gireceğiz?"

"Girmeyeceğiz."

"Buraya inşa ettikleri kompleksi gözlemlemek için geldiğimizi sanıyordum. Sen de öyle demiştin."

"Bu doğru."

"Ama duvar her şeyi gözden gizliyor. Hiçbir şey göremiyorum."

Arkasını çam gövdelerinden birine yasladı ve silüetini çamın sert kabuğuyla birleştirdi. "Yapacaksın," diye söz verdi.

"GITME ZAMANI, LYDIA."

Aleksey yukarı baktı. Kız kardeşi hâlâ yerden on beş metre yükseklikteki çam ağaçlarından birinin tepesinde Zeiss dürbünüyle dikkatle onu izliyordu. Gölgeleklerin arasında küçük görünüyordu ve yüzündeki konsantrasyondan kalmayı ne kadar çok istediğini anlayabiliyordu.

"Lydia," dedi sessizce, sesin ağır nemli havada nasıl taşındığının farkındaydı.

Dürbünü isteksizce çıkardı. "Beni aşağı indir."

Igor ipi oynattı ve onu tünediği yerden o kadar hızlı indirdi ki Alexei yere çarptığında bacaklarının kırılmamasına şaşırdı. Dürbünü Igor'a geri verdi.

Tek söylediği "*Spasibo*," oldu.

Igor onu şaşırtmıştı. Bir deri kayışı ayak bileklerinin arasından geçirip ormanın kenarından geriye doğru uzanan dar ağaçlardan birine dolamıştı. Ayak kayışını ve bilekleri arasındaki bir diğer kayışı kullanarak, tombul tıknaz bacakları beklenmedik kaslarla pompalanırken, ağaç gövdesine bir çoban kedisi kadar hızlı tırmanmıştı. Lydia ağzı açık, hayretler içinde onu izlemişti. Alexei gülümsemişti. Bunu daha önce geceleri Moskova sokaklarında da görmüştü. Igor apartmanların tahliye borularına böyle tırmanıyordu. Gölgeleklerle çıktığında sırt çantasından çıkardığı bir ipi bir dala bağlar ve basit bir makaraya bir askı takardı. Şimdi Lydia tam da söz verdiği gibi duvarın üstünü görebiliyordu.

"Bu bir hangar," dedi sesini alçak tutarak.

"Devasa bir hangar."

"İçinde ne var?" Gözleri kocaman olmuş, daha önce bulmayı umduğu heyecanla parlıyordu. Bu daha çok Lydia'nın yapacağı bir şeydi. "Peki bütün bu barakaların ne için olduğunu sanıyorsun?"

"Barakalar ekipman depolamak için. Makinaları el arabalarıyla hangara taşıdıklarını gördük."

"Dışarıda bazı büyük konteynerler var. Nedir onlar?"

"Bana benzin deposu gibi göründüler. Sağ taraftaki tuğla kulübe de bekçi kulübesi."

Başını salladı, şapkası düştü. Tekrar taktı. "Askerlerin oraya girip çıktığını gördüm. Köpekleri de."

"Burada ilginç bir kompleks inşa etmişler. Bir ormandan kesilmiş ve gizlilik için duvarla çevrilmiş geniş bir açık alan. Burada ne haltlar dönüyor?"

Orada ne yapıyorlar?"

"Yeni bir uçak türü mü?"

"Olabilir. Ama Jens değil-"

Parmakları bileğini öyle sert kavramıştı ki sinirleri delip geçecek gibiydi ama o bunu fark etmedi bile. Yüzü, omuzlarını örten sis kadar beyazdı.

"Onu gördüm," diye
fısıldadı. "Ne?"

"Babamı gördüm."

"Hayır Lydia, Jens içeride çalışıyor olacaktı. Etrafta istedikleri gibi dolaşmalarına izin verilmezdi ve zaten"- sabırsızlıkla küçük bir homurtu çıkardı

-"Bunca yıldan sonra onu tanımanız pek mümkün değil."

"Size onu gördüğümü söyledim."

"Nerede?"

"Dürbünün içinden. Büyük hangarın yanındaki bankta oturuyordu."

"Hayal görüyorsun." "O

yaptı. O olduğunu
biliyorum."

Alexei onu orada bıraktı. Neden tartışalım ki? Babasını gördüğüne inanmayı bu kadar çok istiyorsa, bırak inansın.

"Hadi," dedi hızlı bir sesle ve bileğini kızın elinden çekti. "Haydi gidelim. Igor ipi paketlemeyi bitirdi."

Rüzgâr hızlanıyor, dalları koparıyor, sisin içinden geçip gidiyordu. Bir kez daha tek sıra halinde, birbirlerine yakın durarak yola koyulurlarken Lydia çevre duvarına son bir kez baktı ve fısıldadı, "Yanında bir kadın oturuyordu Alexei. Eli onun elinin içindeydi."

NEREDEYSE TÖKEZLEYEREK CESETLERİN ÜZERİNDEN
GEÇİYORLARDI.

"Alexei!"

Lydia onu neredeyse boğacak bir güçle ceketinin arkasına yapışmıştı. Arkasını döndüğünde Lydia'nın elinde bir bıçak görünce hayretler içinde kaldı. Bu da nereden çıkmıştı?

Bir koluna basmıştı.
"Yere yat!" diye nefes
aldı.

Onu bir ağacın dibine çömelmesi için çekti. Igor yere yığılmıştı. Çam ormanındaki çalılıkların azlığı hareket etmeyi kolaylaştırıyordu ama korunmaya ihtiyaç duyduğunuzda hiçbir işe yaramıyordu. Onu yere yatırdı ve sırtındaki avucunun altında kalbinin hızla çarptığını hissedebiliyordu. Silah elinde on dakika bekledi. Sonra bir on dakika daha. Hiçbir hareket belirtisi yoktu, ne dalların titremesi ne de kuşların kanat çırpması. Ses yok, sadece çiğ bir sessizlik. Konuşmadılar, fısıltı bile yoktu ama Alexei Igor'a el işaretleri yaptı, sonra karnı ve dirsekleri üzerinde sürünerek uzaklaştı.

Birkaç tane iz buldu. Ve dört ceset buldu. Hepsi Kızıl Ordu üniforması giymiş. Kanla kaplıydı. Bölgeyi dikkatle taradı, ağaç gövdeleri arasında dolaştı, yüksek dalları inceledi ama kimseyi göremedi. Hayatta olan, yani nefesi sisin içinde beyaz izler bırakan hiç kimseyi. Lydia'nın yanına döndüğünde Lydia kılını bile kıpırdatmamıştı, sanki etrafındaki buz gibi hava donmuş ve onu oraya hapsetmişti. Ama ona başıyla selam verir vermez, alçak bir çömelmeyle ayağa fırladı.

"Bak," diye fısıldadı.

Bakışları ölü askerlerden birine sabitlenmişti. Gençti ve bir çam ağacına yaslanmış oturur pozisyonda yığılmıştı, bacakları önünde kaskatı kesilmişti, gözleri tamamen açıktı ve doğrudan ona bakıyordu. Cam gibi, işe yaramaz, gök mavisi gözler. Boğazı, çenesinin altında fazladan geniş bir gülümseme gibi kulaktan kulağa kesilmişti ve hayatı yanlışlıkla askeri paltosunun üzerine dökülmüştü, ancak bu bir hata değildi.

Alexei onun kulağına, "Başkalı da var," diye mırıldandı ve dört parmağını havaya kaldırdı.

Bir elini kendi boğazının beyaz derisinde gezdirdi ve bir kaşını kaldırdı. O da başıyla onayladı. Hepsi de çenelerinin altından gülümsüyordu. Kızın irkildiğini gördü ve donup kalacağından, vücudunun kaskatı kesileceğinden korktu. Bunun olduğunu görmüştü. Şok insana tuhaf şeyler yaptırırdı. Gerekirse onu omzunun üzerinden atmaya hazırdı ama o hareket etmeye başladığında, kız bir gölge gibi arkasına sokuldu. Igor bir kez daha arkadan yetişti, küçük gözleri ağaçtan ağaca geziniyordu.

Ancak askeri kamyonu ulaştıklarında Lydia sessizce sordu, "Kim yaptı? Onları kim öldürdü?"

Alexei bildiğinden emindi ama içindeki bir ses kız kardeşine söylemek istemiyordu.

"Alexei," diye ısrar etti.

"Maksim olacak. Arkamızı kollayacak. İyi bir *pakhan* adamları için bunu yapar."

"Ama ordu devriyelerinin çiftler halinde çalıştığını söylemişsiniz. Ve ormanı tam o l a r a k kontrol etmiyorlardı. Peki neden dört asker vardı?"

Aleksey çizmelerindeki karları temizledi ve kamyonu bindi. "Belli değil mi?" diye kaşlarını çatı.

"Benim için değil."

"İhanete uğradık."

"İhanete mi uğradık? Ama bugün buraya geleceğimizi kim biliyordu?" "Sadece biz."

ESKİ SIYAH KEMİK KIRICI HALA ORADAYDI.

İZ. Rahatlama Aleksey'in yüzüne bir tokat gibi çarptı ve o ana kadar bir parçasının Maksim Voshchinsky'den şüphe ettiğini fark etmemişti. Gitmiş olmasından korkuyordu. Ama neden böyle bir şey yapsındı ki, daha yeni acımasızlığını ve onların arkasını kollamaktaki titizliğini kanıtlamışken? Aleksey ve Lidya arka koltuktaki eski yerlerine döndüler ve Aleksey, Maksim'i minnettar bir kucaklamayla karşıladı. Yaşlı adam konyak kokuyordu ama cildi sanki rüzgârda kalmış gibi kırılğan ve soğuktu.

"Seni güvende görmek güzel oğlum," diye gülümsedi Maksim. "Teşekkür ederim, baba."

Lydia, Aleksey'e doğru uzandı ve Maksim'in ellerinden birini tuttu. Eldiveni çıkardı ve tombul eli dudaklarına götürerek damarlı etine bir öpücük kondurdu.

"*Spasibo, pakhan,*" diye mırıldandı.

Vory v zakone'nin lideri, gözlerinin yanından bile geçmeyen soğuk bir gülümsemeyle elini geri çekti.

"Alexei," dedi, "kız kardeşini kontrol et."

ODA KAN KOKUYORDU. METALİK VE TUZLU VE

Burun deliklerine katran gibi yapışıyordu. Aleksey kapının hemen içinde durmuş, kalbi küt küt atarak kokunun kaynağını arıyordu. Lydia'ya evine girerken ve dar merdivenleri çıkarken eşlik etmişti. Bir şeyler ters gidiyordu ve ne olduğunu bulmaya kararlıydı. Ancak en üst katta şüpheli gözleri olan, saçları dökülmüş, zayıf bir adam bekliyordu ve kolunda Konut Komitesi'nin başkanı olduğunu belirten kırmızı bir bant vardı. Yollarını kesti.

Adam otlu göğsünü kabarttı. "Yoldaş, odanın dışında yerde bir leke var. Lütfen temizleyin."

Lydia önce doğru düzgün duymamış gibi gözlerini kırıştırdı, sonra bir nefes verdi ve kapısına doğru koşarak yanından geçti.

Adam sinirli bir şekilde dudağını ısırdı. "Kana benziyor," diye bağırdı arkasından.

Kan vardı. Ve odada daha fazlası vardı. İri kadın, trenden gelen kadın -adı neydi? Elizaveta mı? Yatağın yanında duruyordu. Kapıyı çalmadan içeri giren kişiyi görmek için başını kaldırmıştı ve solgun gözleri sert ve öfkeliydi. Yanında Lydia küçük bir hayvan gibi titriyordu.

"Liev," diye fısıldadı. "Liev."

İri adam yatağın üzerine yayılmıştı. Namlulu göğsü, üzerine kıpkırmızı büyük bir yemek tabağı konmuş gibi görünen bir bandaj dışında çıplak ve açıktaydı. Canlı ve belirgin bir kırmızı. Cildinin her santimi kan, ter ya da çürüklerle kaplıydı, tek siyah gözü de aynı derecede kararmış bir yuvaya gömülmüştü. Ancak ağzı, yarılmış ve kabuk bağlamış olmasına rağmen, orantısız bir sırtıma girişimine dönüşmüştü.

"Lydia," diye bağırdı.

Odanın diğer ucuna uçtu. Eğilip adamın kıllı yanağını öperken ve kollarını boğa boynuna doladığında üzerine kan lekeleri bulaştı.

"Sen ölmedin," dedi. Bu bir suçlamaydı. "*Hayır.*"

Bunu düşündüm. Ama fikrimi değiştirdim."

"Buna sevindim." Elleri sakalının parçalarını kavrarken ona gülümsüyordu. "Öldüğünü sanmıştım, seni koca aptal."

Alexei, bir gün ölümden geri dönse kendisine karşı bu kadar çaresiz bir enerjiyle davranıp davranmayacağını merak ediyordu. Bundan şüpheliydi.

"Seni dışarı attılar, değil mi?" diye güldü. "Senin kokuşmuş cesedini hapishanelerinde istemediler."

Kazak homurdandı.

Adamın granit göğsündeki bandajı okşadı. "Her zamanki gibi bir hiç uğruna biraz yaygara koparıyorsun, değil mi?"

Tekrar homurdandı ve bandajın altındaki bir yerden fokurdayan bir ses yükseldi. Bu bir kahkaha olabilirdi.

"Kapa çeneni," diye tersledi Elena. "Konuşma Popkov."

Hâlâ aynı yerde duruyor, güçlkle kontrol edebildiği bir öfkeyle Lydia'ya bakıyordu. Elena bir elinde kırmızı pamuk parçaları ve lekeli sargı bezleriyle dolu beyaz emaye bir leğen tutuyordu. Avuç içi yukarı dönük olan diğer elinde ise kana bulanmış bir tüfek mermisi duruyordu.

"Onu sen mi çıkardın?" Alexei sordu. "Birinin yapması gerekiyordu."

"Anestezi mi?"

Yerdeki boş votka şişesine baktı ve onu yatağın altına fırlatan bir tekme attı.

"Elena," dedi Lydia, sesi dökülmemiş gözyaşlarıyla kalınlaşmıştı.

"Teşekkür ederim." "Bunu senin için yapmadım, kızım."

"Biliyorum."

"Buraya döneceğini düşünmemiştim."

"Neden dönmeyeyim?"

"Çünkü Kazak olmadan burada geri dönmenizi gerektirecek hiçbir şey yok."

"İşte sen. Ve köpeğiyle Edik." Ses tonu şaşkınlı. "Dediğim gibi."

Geri dönmeni gerektirecek bir şey yok."

"Elena," dedi Lydia ciddiyetle, "seninle arkadaş olduğumuzu sanıyordum." "O zaman yanlış düşünmüşsün."

Kadın mermiyi Liev'in göğsüne attı, mermi minyatür bir mezar taşı gibi bandajın üzerine oturdu. Metal tadındaki havaya ağır bir durgunluk çöktü.

"Lydia," dedi Aleksey hızla, "benimle gel. Onun için ilaç alacağız." Onun bu odadan çıkmasını istiyordu.

Kadın kımıldamadı. Kocaman gözleri gölgeler içinde kaybolmuştu ama bakışları tereddütsüz Rus kadına sabitlenmişti.

"Neden yanlış düşündüm Elena?"

Kadının ifadesi yumuşadı. Ama bu durumu daha da kötüleştirdi, sanki karşısındaki genç kız için hiçbir umut görmüyordu.

"Çünkü," dedi Elena, "dokunduğın her şeye zarar veriyorsun."

Elli

LYDIA BU SEFER KAPIYI ÇALDI. Beklerken gözlerini kapattı. Sanki başka birine aitmiş gibi kendini bu andan soyutlamak için. Ağarmış ve keskin kokulu şehir havası nihayet kararırken ve bir kavun kadar sarı bir ay akşam gökyüzünde süzülürken Moskova'nın yarısını tramvaylarla kat etmişti.

Bir sokak lambacısının omzunda uzun tahta direğiyle ısıklık çalarak caddede ilerleyişini, bir sokak lambasının altında duruşunu ve inmeden direğinin ucuyla lambanın gazını açışını izlemişti. Onun yerinde olmayı diledi. Tramvaydaki kondüktörün, yorgun gözlü bir kadının, her yolcuya nasıl dikkatle bilet dağıttığını görmüştü. Lydia onun yerinde olmak istemişti. Ya da doğum lekesi olan bebeği olan kız. Ya da sokaktaki kollarını birbirine dolamış çift.

Kendisi dışında herhangi biri.

Kapı açıldı. "Ah, Lydia. Araman ne kadar hoş." "İyi akşamlar, Dmitri."

"Seni beklemiyordum diyemem. Senin sözüne ne kadar inandığımı görüyorsun."

Siyah pantolonun üzerine ipek bordo bir bornoz giymişti ve o kadar nazik bir gülümsemesi vardı ki, bir anlığına umutlanmasına izin verdi. Adam kapıyı geri attı ve kadın koridora doğru yürüdü. Odalardan birinden müzik sesi geliyordu ve o bunu hemen tanıdı. Annesi bu parçayı çalardı, Chopin'in noktürnlerinden birini.

"Yorgun görünüyorsun Lydia, solgun olduğun belli. Paltonu alayım ve sana bir kadeh şarap doldurayım. Kendini daha iyi hissedeceksin." Paltosunu çıkarmasına yardım etmek için ellerini uzattı.

Hareket etmedi. Sıcak dairesinde şapkası ve paltosuyla öylece duruyordu. Gülümsemesinin arkasında onu bulmaya çalıştı ama o da

iyi gizlenmiş.

"Dmitri, bunu yapma."

Gri gözleri genişledi. "Sevgili Lydia, beni şaşırtıyorsun. Bir anlaşma yapmıştık."

"Biliyorum."

"Senin Kazak eve döndü mü?"

"Evet."

"Ölü bile değil."

"Hayır."

"Peki" -sanki kafası karışmış gibi ellerini iki yana açtı- "sorun nedir?"

"Bunu yapmak istemiyorum."

Ona yavaşça hüzünlü bir bakış attı ve şapkasını yavaşça çıkardı, böylece alev alev yanan saçları omuzlarına döküldü.

"Gerçekten de istediğin şeyin konuyla ilgili olduğunu sanmıyorum," dedi usulca. Anlaşmıştık. Pazarlık pazarlıktır. Ben kendi payıma düşeni yerine getirdim, şimdi sıra sende." Sesi farklı çıkıyordu, sanki ağzı kurumuş ve dili ağırlaşmıştı.

"Dmitri, lütfen. Sen iyi bir adamsın ve buna rağmen hâlâ arkadaş olabiliriz. -"

"Arkadaşlar! Ben arkadaş olmak istemiyorum!"

Öfke bir an için alevlendi ve dişlerini ona doğru gösterdi. Ve sonra öfke kayboldu, özenli gülümsemesi onu bastırdı. İşte o zaman hiçbir şeyin onun fikrini değiştiremeyeceğini anladı ve ondan nefret etmeye başladı. Arkasından kapıya baktı.

Eli bileğinin üzerine kapandı. "Hayır, benim küçük Lydia'm, *hayır*." Gergin bir taya yaptığı gibi yatıştırıcı bir şekilde konuştu. "Gitmeyi düşünme. Ve bana öyle bakma. Ne kadar aşağılayıcı." Adam güldü ve bu ses kızın tüylerini diken diken etti. "Eğer gitmeye kalkarsan, canım, Yoldaş Popkov'u yeniden tutuklatırım." Gözleri cam gibi kırılğanlaştı. "Anladın mı?"

"Evet."

"Güzel. Artık birbirimizi anladığımıza göre, ceketini alayım."

Kadın kıpırdamadı ama adam onun için dikkatlice düğmelerini açtı ve sert omuzlarından kaydırmaya başladı.

"Dmitri," dedi ona bakmadan, "gelecekte buraya gelmemi her istediğinde Popkov'u tutuklamakla tehdit etmene ne engel olacak?"

Adam sevinçle ona gülümsedi. "Ah, Şimdi birbirimizi gerçekten anladığımızı görüyorum."

"Cevap ver bana. Seni durduracak ne var?"

"Hiçbir Şey. *Neechevo*. Kesinlikle hiçbir Şey."

MÜZİĞİN OLDUĞU ODANIN ÇALIŞMA ODASI OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI. IT

masanın sert hatlarına ve deri ciltli kitap raflarına rağmen samimi bir odaydı. Baştan çıkarmak için iyi seçilmiş gibi görünüyordu Lydia'ya. Yumuşak bir ışıklandırma, çalan bir gramofon, yerdeki Afgan halısının zengin renkleri, bir őezlongun yanındaki kkk, narin bir masanın üzerinde bir fincan kahve ve bir şişe bordo. Gözleri zarif kıvrımları ve yoğun yeşil kadifesiyle şezlonga takıldı. Kehribar ve kızıl ipek minderler, bahardaki bir orman zemini kadar davetkrdı.

"Şarap?" diye sordu.

"Hayır."

"Oturun."

Ayakta kaldı.

Gramofon iğnesini plaktan çıkardı, iki kadeh şarap doldurdu ve her iki elinde birer kadehle bir an duraklayıp başını bir yana eğerek onu inceledi. Gördükleri hoşuna gitmiş gibiydi. Kadın onun yüzündeki gülümsemeyi tokatlamak istedi. Oda aşırı sıcaktı. Yoksa ondan mı kaynaklanıyordu? Kahve kokusu ciğەرlerini tıkıyor gibiydi ve birden midesi bulandı. *Onunla başa çıkabilirim*, diye vnmőt Elena'ya. Ne kadar saf olabilirdi ki? Aptalca bir şekilde bu adama göz kapaklarını çırpıp saçlarını savurabileceğine, ondan istediğini alabileceğine ve bedelini ödemek zorunda kalmadan kaçabileceğine inanmıştı. *Bu adam senin gibi kızları kahvaltı niyetine yer*, diye uyardıőtı Elena. Onu dinlemeliydi.

Yine de Dmitri'nin yardımı olmasaydı Popkov hâlâ hapiste ya da daha kötüsü şimdiye kadar ölmüş olurdu. Dmitri bir örümcek sabrıyla kız ağına düőene kadar beklemişti ve kızın yapışkan ipler etrafını sardığında őaőırmaya hakkı yoktu.

"Al, bu seni sakinleőtirir." Bir bardak uzattı.

"Sakinleőtmeğe ihtiyaım var mı?"

Tekrar onu inceledi. "yle olduğunu düşünüyorum."

Şarabı aldı ve bir dikişte içti. Adam yaklaştı, kadının saçındaki pomadın kokusunu alabileceği kadar yakınında durdu ve başını eğip dudaklarını öperken yüzünün hatları sertleşmiş gibiydi. Onda viski tadı alabiliyordu. Demek onsuz başlamıştı. Kadın adamın dudaklarının kendi dudaklarında oyalanmasına izin verdi ama karşılık vermedi.

"Lydia," diye mırıldandı, "çok mu soğuk? Taş gibi?" Elini Lydia'nın boğazından geçirip saçlarına daldırdı ve sonra göğsüne indirdi. "Gevşe, benim tatlı meleğim."

Ondan uzaklaştı, bardağını masaya koydu ve yüzünü ona döndü. Birlikte gülmüşler, birlikte dans etmişlerdi; elbette onu zorlamayacaktı. "Dmitri, beni bu pazarlıktan kurtarır mısın? Sana yalvarıyorum." Onun önünde dizlerinin üzerine çöktü. "Lütfen."

Adam yavaşça gülümsedi ve bir an için kabul edeceğini sandı ama adam fermuarını açtı ve kızın başına uzandı.

"Beni iğrendiriyorsun yoldaş," dedi soğuk bir sesle ve ayağa kalktı. "Öyleyse şu işi bitirelim."

Hiç tereddüt etmeden bluzunun düğmelerini çözdü, eteğini çıkardı ve iç çamaşırını çıkardı. Dmitri'nin onun işini yaptığını fark etmesi için geçen sürede Lydia çalışma odasında çıplak kalmıştı.

Bakışları kadının vücudunda dolaştı. Yüzü yanıyordu ama gözleri onunkilerde sabit kalmıştı, sanki sadece iradesiyle onu eşikten geri dönmeye zorlayabilir ve bunu yeterli kılabilirdi. Bu onun için bir gösteriydi. Onu çekici bulacak kadar kör olduğuna şimdi inanamıyordu. Pantolonunu indirdi ve tekmeleyerek ona doğru yaklaştı. Karnının pürüzsüz sütlü tenine, kalçasına, aradaki ateşli buklelere dokundu. Zor nefes alıyordu.

"Neden ben, Dmitri? İstekli olan binlerce kişi daha olabilir, neden ben?"

Yavaşça onun etrafında dolaşmaya başladı, parmaklarını kalçalarında, omurgasında gezdirdi, kalçasının kemiğini, göğsünün ipeksi yastığını hissetti.

"Çünkü sen nadir bulunan bir yaratıksın, Lydia Ivanova."

"Çok daha güzelleri var. Kendi karın da dahil."

Yine de sanki ağını örüyormuş gibi tekrar tekrar onun etrafında döndü. "Dünya sıradan insanlarla dolu Lydia. Sen onlardan biri değilsin."

Bir nefes aldı ve yumuşak bir sesle, "O zaman beni ezme. Bırak gideyim."

Cevap olarak ona uzandı, elleri sertçe omuzlarına yapıştı ve onu sıkıca kavradı. "Aptal olma," diye fısıldadı dudakları kızın dudaklarına şiddetle inerken.

Ona karşı koymadı. Ama adam aniden oyundan yorulup, tamamen çıplak kalacak şekilde bornozunu çıkarana ve onu sabırsızlıkla şezlonga itene kadar sert ve boyun eğmez kaldı. Adam güçlüydü ve onu aşağıda tutuyordu ama adam kadının üstüne çıktıkça kadın kalçalarını kıvrarak uzaklaştı. Adam hiçbir uyarıda bulunmadan geri çekildi ve kadının yüzüne bir tokat attı.

"Hayır, Dmitri, yapma-"

Ona bir tokat daha attı, daha sert. Dişlerindeki kanın tadını aldı. "Siktir git," diye bağırdı.

El yine geliyordu. "Yapma-"

Çalışma odasının kapısı kırıılarak açıldı. Dmitri etrafına bakmadı bile. "Çık dışarı Antonina," diye homurdandı ve Lydia'nın ağzına bir tokat attı.

Antonina, "Bırak onu," dedi.

Lydia onu göremiyordu çünkü Dmitri'nin vücudu görüşünü engelliyordu ama gözlerini net bir şekilde görebiliyordu. Artık gri ve kontrollü değillerdi.

"Defol git, Antonina," diye bağırdı. "Meşgulüm."

Lydia aniden adamın tüm vücudunun ani bir sarsıntı geçirdiğini hissetti, sanki adamın savrulan dizi kasıklarına çarpmıştı. Ancak adam başının arkasını tutarak bir iniltiyle üzerine yığıldığında, karısının ona bir şeyle vurmuş olduğu aklına geldi. Adamın tüm ağırlığı onu eziyordu. Zorlukla nefes alabiliyordu, bu yüzden adamın kızıl saçlarından bir tutam yakaladı ve başını yukarı çekerek nefes yolunu serbest bıraktı. Adamın gözleri öfkeden simsiyahtı ve yüzünü yakan sıcaklığı hissedebiliyordu. İnce bir kırmızı iplik kulağından dudaklarına doğru süzülüyordu ve o da bunu ona tükürdü. Şimdi omzunun üzerinden Antonina'yı seçebiliyordu, bir geyik gibi iri gözlü, elinde kocaman çivili bir İncil tutuyordu.

"Seni aptal orospu," diye kükredi Dmitri ve bir eli hâlâ başını tutarken kendini şezlongdan aşağı sürükledi.

Antonina hızla geri çekildi.

Lydia ayağa fırladı ve adamın kolunu arkadan yakaladı. Dönüp ona bir yumruk savurdu ama Lydia çok hızlıydı ve ıskaladı.

"Dmitri, yapma-"

"Kapa çeneni."

"Karını rahat bırak."

Ama Antonina'ya bir kez daha hamle yaptı ve bu kez yumruğu başının yan tarafına isabet etti. Yumruğun çatırtısı odada büyük bir gürültü yarattı ve Antonina geriye doğru masanın üzerine yığıldı. Parmakları İncil'i bıraktı ve ağzı hiçbir ses çıkarmayan bir çığlıkla açıldı.

"Sana öğreteceğim, seni aptal inançsız kaltak."

Lydia yumruğunu Antonina'nın böbreklerine indirdiği sırada yüzüne bir kez daha vurdu. Acıyla homurdanıp küfretti ama Antonina'nın ince boynunu yakalayıp güçlü ellerinin arasında acımasızca sıktı. Lydia onu karısından ayırmak için bir kolunu boğazına doladı ama çok geç kalmıştı. Antonina panik içinde hançer şeklindeki kâğıt bıçağı başının yanından kaldırdı ve tüm gücüyle kocasına sapladı. Kaburgalarının arasından kabzasına kadar düzgünce kaydı.

Bir eliyle göğsünden çıkan gümüş haçı tırmalayarak yana doğru devrilmeden önce boğazından tiz bir ısıklık sesi çıktı. Yere yığıldı. Antonina ayağa fırladı, yüzü kan maskesine dönmüştü ve dehşet içinde kocasının hareketsiz bedenine baktı. Tırnakları şiddetle kolunu tırmalamaya başladı.

LYDIA HIZLI ÇALIŞTI. ÖNCE NABZINI YOKLADI AMA

daha parmaklarını Dmitri'nin boynuna bastırmadan önce hiçbir şey bulamayacağını anlamıştı. Daha önce de ölü gözler görmüştü. Antonina'yı bir elinde yüzü için bir bez, diğerinde konyak dolu bir şarap kadehiyle oturttu. Bıçağı Dmitri'nin kaburgalarından çıkardı, iyice yıkadı ve masanın üzerine koydu, ardından kan daha fazla yayılmadan cesedi Afgan kilimine sardı. Ancak o zaman kıyafetlerini tekrar giymeyi akıl etti.

Şezlongda Antonina'nın yanına oturdu ve kollarını titreyen kadına doladı, onu sıkıca tuttu, salladı, yumuşak teselli sesleri mırıldandı. Antonina'nın bardağına brendi doldurmaya devam etti, ta ki sonunda etkisini gösterip titremeler durana, kollar bacaklar ve koyu renk saçlar gevşeyene kadar. Kadının başı Lydia'nın omzuna yaslandı ve sessiz gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü.

"Onu öldürmek
istememiştim."
"Biliyorum."

"Hapse gireceğim," diye fısıldadı. "Belki de gitmem."

"Evet, yapacağım. Sovyet polisi beni mahkum edecek." "Niyetiniz bu mu? Polise gitmek mi?"

"Ah Lydia, az önce kocamı öldürdüm. Başka ne yapabilirim ki?"

Lydia nemli saçlarını yüzünden uzaklaştırdı. "Bir alternatif var."

Yuvalarına gömülmüş sefil kara gözler ona döndü ve Lydia, Elena'nın söylediklerini düşündü. Bu kadın yeterince zarar görmüştü. Ve şimdi de bu.

"Söyle bana Lydia. Ne demek istiyorsun?"

"Şu anda polise gidip olanları anlatabiliriz ve aylarca hapishane hücrelerinde kaldıktan, sorgulandıktan ve şanslıysan mahkemeye çıkarıldıktan sonra Sibirya'da bir kömür madeninde ağır işlerde çalışan bir mahkûm olursun." Antonina'nın gözyaşlarını koluyla sildi. "Bu hiç hoş olmazdı."

"Yoksa ne olur?" diye hıçkırdı kadın.

"Ya da." Lydia tereddüt etti. "Onu gömebiliriz. Ve hayatımıza devam ederiz."

Antonina dehşetle baktı. "Nerede? Parklardan birinde mi? Alexander Gardens belki? Sen delirmişsin."

"Hayır. Bir düşün. Dmitri öldü." Kısa süreli bir mide bulantısı ve inançsızlık dalgası hissetti. *Dmitri Malofeyev ölmüştü*. Bu sözler onu korkutmuştu. "Yapabileceğimiz hiçbir şey kocanı geri getirmeyecek. Eğer hapse girerseniz, şu anda bulunduğu yerde ona bir faydası olmaz. Ve ben bunun nefsi müdafaa olduğuna şahidim. Seni öldürmeye çalıştığımı gördüm."

Antonina başını kaldırıp Lydia'ya baktı, morarmış yüzünde mor lekeler vardı. "Ciddi misin sen?"

Lydia başını salladı.

"Oh, sen delisin. Hala öğrenemedin mi? Burası Sovyet Rusya. Kaçış yok. Hepimiz iyi ya da kötü Komünist ağına yakalandık. Ben ciddi bir suç işledim ve ..."

"Vazgeçme. Henüz değil."

Antonina dudaklarını hüznü bir şekilde bükerek Lydia'nın eline dokundu. "Seni bu yüzden bu kadar çok istiyordu. İçindeki o ışık için. Onu sadece kullandığını biliyordu ama uzak duramadı."

Lydia ürperdi. Rulo haline getirilmiş halıya baktı ve Dmitri Malofeyev'in olabileceği adamı kaybettiği için yas tuttu.

"Antonina," dedi, "araban var mı?"

CHANG AN LO ONUN ORADA OLDUĞUNU BİLİYORDU

Lambayı yakmamış olmasına rağmen odaya adımını attı. Karanlıkta onu hissedebiliyordu. Ses yok, hareket yok, sadece onun orada olduğunu hissediyordu. Zihnini, düşüncelerini, kendisini.

"Lydia," diye nefes aldı.

Lambayı yakmadan çıplak tahtaların üzerinden geçti. Kadın odanın bir köşesinde, uzun zamandır orada olduğunu belli eden bir durgunluk ve sabırla duruyordu ve adam bitmek bilmeyen bir resmi yemek yüzünden geciktiği için lanet okudu. Heyetin buradaki zamanının yakında sona ereceğini henüz ona söylememişti. Kollarını onun boynuna doladı ve adam onun tanıdık kokusunu içine çekti, tilki kızına her dokunduğunda içinde yarattığı o bütünlük hissini yeniden tattı. Ona sarıldı ama karanlıktaki ateşböcekleri gibi etrafında uçuşan düşünceleri ezecek kadar yakın değildi. Onlara uçmaları için alan verdi.

"Ne oldu, aşkım?"

"Sana zarar veriyor
muyum?"

Karanlıkta hışırdayarak başının yanından geçen kötü gece ruhlarının onun düşüncelerine girmeye çalıştığını hissetti. Onları dağıtmak için bir elini havada gezdirdi ve kadın yüzünü incelemek için başını geriye yasladı.

"Öyle mi?"

"Hayır Lydia, sen bana zarar vermiyorsun. Beni bütünleştiriyorsun. Kim senin kulağına böyle iğrenç bir yağ döküyor?"

"Elena."

"Elena'ya söyle-"

"Popkov bugün vuruldu ve neredeyse öldürülüyordu. Çünkü bana yardım ediyordu." Chang'in nefesi kesildi.

"Ve"-kelimeleri kırılganmış gibi fısıldadı-"Dmitri Malofeyev bu gece benim yüzümden öldü. Şimdi sizden bana yardım etmenizi istiyorum ve bu beni korkutuyor."

Onu tutmayı bıraktı ve gaz lambasını yaktı. Gölgeyi ışıktaki ağzının çizgileri gergindi ve yüzünde bir morluk vardı. Ama kehribar rengi gözlerinde yeni bir şey vardı, sanki o gün onu değiştirmişti ve bunu hemen fark etti. Bu, savaştan sonra bir askerin gözlerinde gördüğü şeydi; kendine güven, zihnin bağımsızlığı ve yüreğini ürperten bir şey. Yine de ona şefkatle gülümsedi ve kendisinden istediği her neyse onu karşılamak için kollarını açtı.

"Bana sorun," dedi.

YANI KURT GÖZLER ÖLMÜŞTÜ. CHANG BİR PARÇA BİLE HİSSETMEDİ

Açgözlü ruhu için kederliydi ve karısına baktığında, gözyaşlarına rağmen onun da morarmış gözlerinde derin bir keder görmedi. Ama Rus'un saatini ve evlilik yüzüğünü çıkarmak için halıyı açtığında Lydia'nın yüzündeki endişeyi görmek onu tedirgin etti. Yüzük etin üzerinden kayamayacak kadar sıkıydı, bu yüzden Chang bıçağını kullanarak parmağı kemiğe kadar yonttu.

"Bu gerekli mi?" diye sordu.

"Evet. Üzerinde cesedin kimliğini belirleyecek hiçbir şey olmamalı."

Başını salladı, saçlarını rahatsız edici bir şekilde çekiştiriyordu. Adam gözlerini kaçırdı çünkü onun yüzüne vuran bu adam için böyle bir şey yapmasına dayanamıyordu. Halıyı bir kez daha sardı ve Lydia lekeleri çıkarmak için yerleri silerken karısını arabaya gönderdi.

"Lydia, kendi halkı onu aramaya gelecektir." Hâlâ dizlerinin üzerindeydi. "Biliyorum."

"Karısı onun kayboluşunu nasıl açıklayacak?"

"Yarın onlara Kazan'daki hasta amcasını ziyarete gittiğini söyleyecek. Gerçekten orada bir amcası var, bu yüzden onlara aniden hastalandığını söylediğinde ona inanacaklar. En azından bundan sonra ne yapacağına karar vermesi için ona zaman kazandıracak."

Verilen seyahat izinlerini kontrol edebileceklerini belirtmedi. Bırakın her seferinde bir adım atsın.

"Güzel," diye mırıldandı ve onun yanına çömeldi. Bir elini onun yerdeki elinin üzerine koydu. "Bu kadını neden önemsiyorsun? Neden hapse girmesine izin vermiyorsun? O senin için bir hiç."

"Bana birini hatırlatıyor," dedi yumuşak bir sesle. "Aynı derecede zarar görmüş, aynı derecede yardıma ihtiyacı olan birini."

"Annen mi?"

Omuz silkti. "Her neyse," diye ekledi ses tonunu değiştirerek, "Dmitri'nin masasını karıştırdım ve resmi pullarından oluşan bir kutu buldum. İhtiyacımız olan tüm formlarda kullanabiliriz." Ona baktı. "Ayrılmamız gerektiğinde işimize yarayacaklar."

"Her zaman senin benim tilkim olduğunu söyledim." Kızın kızıl saçlarından bir tutamı kaldırdı ve parmaklarının arasından geçirdi. "Kutuları ve çekmeceleri karıştırır, bulabildiğin her şeyi kullanırsın. Keskin dişler, keskin bir zekâ ve kaçmak için karanlık delikler."

Uzun bir an boyunca bakışları onun üzerinde sabitlendi. "Seni seviyorum, Chang An Lo," dedi basitçe.

Ancak daha sonra, halıyı karanlığın içinden arabanın bagajına taşıdıktan ve üçünü de Moskova'nın karanlık sokaklarında sürdükten sonra, Lydia'nın bahsettiği *kişiyi* tekrar düşünecek zamanı oldu. Hasar görmüş ve yardıma ihtiyacı olan birini. İlk kez Lydia'nın annesinden bahsetmediği aklına geldi. Kendisinden bahsediyordu.

KADIN ORMANDA GERGİNDİ. CHANG COULD

Onun yanında nefesini duydu, sığ ve düzensiz. Gölgeler ay ışığında ona doğru salınırken sıçradı ve bir geyik kadar narin bir şekilde ayaklarını topladı. Başının üzerinde bir baykuş çığlık attığında donup kaldı. Hotel Metropol'ün salonunda ona kayıtsızca gülümseyen kırmızı dudaklı sofistike yaratık şimdi avizelerden ve purolardan uzakta, yerinde değildi. Küçük soluklar ve mırıltılar çıkararak onun dirseğine sokuldu. Ama onun diğer tarafında Lydia kendinden emin bir sessizlikle ilerliyor, çam ağaçlarının siyah kavisinin altındaki karla kaplı çukurların üzerinde gözleri geniş ve tetikte, yüzü bir tilkinin dikkatiyle gece havasını kokluyormuş gibi aralıklarla kalkarak ilerliyordu.

Ceset ağırdı. Omzunun üzerinden halıya sarılmış bir şekilde uzanıyor, adımlarını ağırlaştırıyor ve görünmeyen dallara takılıp tökezlemesine neden oluyordu. Kadın kolundan tutarak ya da kumaşın bir parçasına tutunarak yardım etmeye çalıştı ama tek yaptığı onu sürüklemek ve dengesini daha da bozmak oldu.

Lydia, Kurt Gözler'in büyük kısmına dokunmadı ve karanlıkta bile onun hoşnutsuzluğunu hissedebiliyordu. Bu onu tatmin etmişti. Bu adama dokunmak istemiyordu.

"Al bakalım." Lydia bunu hızlıca söyledi, Chang'i bu yükten kurtarmak istiyordu. Ama karısı konuştu, sesi ormanın buz gibi sessizliğinde kırıldı.

"Burada değil, henüz değil, yeterince derin değil."

"Antonina," dedi Lydia o kadar alçak sesle ki rüzgâr neredeyse sözlerini  alacaktı, "yoldan çok uzaktayız. Buraya kimse gelmez."

Chang, karısının yardımıyla cesedi yere bıraktı ve kadın hemen cesedin yanına çömeldi; eli, içindekilere sahip çıkmaya isteksizmiş gibi halının üzerinde duruyordu. Kimse konuşmadı. Chang sırtındaki kasları gevşetmek için omuzlarını esnetti ve etrafına bakındı. Burası herhangi bir yer kadar iyiydi. Ayın soluk ışığı dalların arasından zar zor süzülüyordu ama süzüldüğü yerlerde karla dolu zemini sert mavi bir denize, ağaçları da gümüş nöbetçilere dönüştürüyordu. Lydia'nın taşıdığı küreği aldı ve kazmaya başladı.

Sabit bir ritim tutturmaya çalışıyordu ama bir kez karın içine girdiğinde kayayı kazmaya çalışıyor gibiydi. Toprak kaskatı donmuştu. Tendonlarının yırtıldığını hissediyordu ama durmadı. Bu, ormana ilk kez bir ceset gümüşü ya da savaş alanından şehit bir yoldaşı taşıyışı değildi; nereye dönse, hangi ülkede olursa olsun, ölüm onu takip ediyor gibiydi. Ve o kazdık a hüzün topraktan yükseliyor gibiydi, her kürek toprakta ölüm kokusu vardı. Orada çömeldi ve ciğerleri ağrıyana kadar onu içine çekti.

"Yeter," diye mırıldandı Lydia.

şaşırarak başını kaldırdı. Yalnız olmadığını neredeyse unutmuştu. Kadın ağaçların arasında bir kenarda durmuş, onun hareketlerini izliyordu, yüzü gölgeler içindeydi, ondan gizlenmişti.

"Yeter," dedi tekrar. "Daha fazla değil."

Kastettiği mezar mıydı? Yoksa bahsettiği ölümün kendisi miydi?

Karısı hâlâ kilimin yanında dizlerinin üzerine çökmüştü, başı  ne eğikti, saçları yüzüne bir perde gibi inmişti. Karanlıkta sanki sonsuza dek ormanın zeminine yerleşmiş gibi görünüyordu ve adam halının içinde yatması gerekenin, soğuk toprakta tek başına kalması gerekenin kendisi olduğunu düşünüp düşünmediğini merak etti. Küreği yere atıp kilime uzandı ama o anda ormandan gelen ani bir gürültü kadını ürküttü ve kadın ay ışığında rengi solmuş gözlerle ayağa fırladı.

"Bir geyik," dedi ve kadının rahatlama sesini duydu.

Kurt Gözlü bile olsa ölüye duyduğu saygıyla halıyı dikkatlice mezarın kenarına yuvarladı, ancak cesedi kıvrımlardan çıkarmaya başladığında karısı öne çıktı.

"Bana bırak," dedi.

Kadın kocasının cesedini yavaş ve tereddütlü hareketlerle açıp uyuyan bir çocuk gibi nazikçe sığ mezara yerleştirirken adam geri çekildi.

"İyi geceler, Dmitri," diye fısıldadı usulca. "Tanrı ruhuna huzur getirsin." Gümüş rengi gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

Chang başını eğdi ve Rus'un ruhunu atalarına teslim etti ama Lydia'yı bulmak için etrafına baktığında Lydia bir ağacın yanında, kollarını göğsünde sıkıca kavuşturmuş, kaskatı duruyordu. Kıpırdamadı. Sadece adamın kazdığı siyah çukura bakıyordu. Ne görüyordu acaba? Ölümün korkunç atığını mı? Yoksa sadece aylar önce annesini yutan benzer çukuru mu? Yavaşça nefes aldı, damarlarında yanan kanının akışını sakinleştirdi. Yoksa korkuları ölümün gözlerinin içine bakarken babasının sonunu mu öngörüyordu? Burada, ormanda hayat kırılıyordu. Ay ışığında ince gümüş bir iplik gibiydi.

Küreği eline aldı ve Dmitri Malofeyev'in cesedini siyah Rus toprağıyla örtmeye başladı. Şafak sökmeden önce kurtların mezarı pençeleriyle açıp gün ışığıyla işaretleyeceğinden bahsetmedi.

BİRBİRLERİNİ YIKADILAR. CHANG DOKUNUŞUNU SEVDİ

Elleri onun tenindeydi ve alev alev yanan yelesi çıplak kürek kemiklerinin üzerine dökülüyordu. Birlikte günün kirini zihinlerinden ve bedenlerinden sabunla temizlediler ve ardından seviştiler. Acele etmediler, birbirlerini keşfettiler ve okşadılar, hassas yerlerle alay ettiler ve bir boynun kıvrımını, bir uyluğun üstündeki çukuru, bir ayağın kemerini, bir meme ucunun sertliğini tattılar.

Sanki aralarında bir şeyleri değiştiren bir günün sonunda birbirlerini yeni baştan keşfediyorlardı. O yeniden öğrendi

Lydia'nın içine girdiğinde çıkardığı inleme sesi ve uzun ritmik vuruşları yavaşlattığında inlemesi, parmaklarının sanki kalbini çıkaracakmış gibi sırtını kazması. Sonunda yanağını onun karnına dayayıp dilinde tuzlu terle yattığında uykuya dalmış olmalıydı çünkü aniden uyandı ve Lydia'nın hareket ettiğini hissetti. Yatakta onun yanında diz çökmüştü, ay ışığı saçlarını gümüşe boyuyordu. Avuçlarının arasında bıçağı duruyordu. Onu çizmesinden çıkarmıştı.

"O sendin, değil mi Chang An Lo?"

Damarlarında bir kan hücumu hissetti ama tamamen hareketsiz yatıyordu. "Ben neydim?"

"Bugün ormanda."

"Elbette öyleydi. Orada beraberdik. Seni gömmene yardım ettim-"

"Hayır." Bıçağı elinde evirip çevirdi, tıpkı düşüncelerini evirip çevirdiği gibi, bir parmağını fildişi kabzaya oyulmuş tek boynuzlu ata dokundurdu. "Ne demek istediğimi biliyorsun."

Saçları yüzünün etrafından sarkıyor, onu gümüşü gizemli gölgelerle örtüyordu. "Evet Lydia, ne demek istediğini anlıyorum."

"Ormanda askerlerle birlikte. Dördü öldü." Kadının nefes alışını dinledi. Hızlı ve sığdı. "Ölmene izin vermeye dayanamazdım," diye cevap verdi.

"Yani arkamızı kollayan Maksim Voshchinsky değil miydi?" "Hayır."

"Nerede olduğumu nasıl bildin?"

"Zor olmadı; sen benim kalbimin bir parçasısın. Nerede attığını nasıl bilmezdim?"

Ama o vazgeçmeyecekti. "Nasıl olduğunu söyle."

"Bana Voshchinsky'nin arabasıyla dışarı çıkacağınızı söylemişsiniz. Nereye gideceğinizi tahmin etmek zor değildi."

"Yani biliyor muydun? Babamın çalıştığı kompleksin nerede olduğunu zaten biliyor muydun?"

"Kamyonları herhangi bir Moskovalı *vor* kadar iyi takip edebilen bir yoldaşım var."

"Kuan?"

"Hayır. Biao adında iyi bir gönül dostum." Bıçağı kızın elinden aldı ve bir kenara koydu. "Dikkatli olmalısın, aşkım. İhanetten sakın. Ne yaptığını bilen çok fazla insan var."

"Babam hariç." Kadının durakladığını ve uzun bir iç çektiğini duydu. "Jens Friis bilmiyor."

Chang ani bir hareketle doğruldu ve Lydia'nın saçlarını yüzünden çekti. Lydia ona bakarken gözbebekleri kocaman olmuştu, ağzı canlı ve hareketliydi. Sertçe onu yatağa geri bastırdı ve elleri göğsünde düz duracak şekilde vücudunun üstüne çıktı.

"Aşkım," diye mırıldandı, "hayatım için sana nasıl teşekkür edebilirim?" "Onu güvende tutarak."

Kalçaları hareket etmeye başladığında, onu Moskova'dan uzaklaştırmak için can atıyordu. Babasından, erkek kardeşinden, kocası ölmüş kadından. Kendisinden.

Elli bir

KAR GECEDEN YAĞMIŞ VE HAPİSHANEYİ DÖNÜŞTÜRMÜŞTÜ bir güzellik yaratığına dönüştü. Çatıları, pencere pervazları, avlusu ve hatta taş koltuğu bile sabahın erken saatlerinde projektörlerin altında bir gelinliğin üzerindeki inciler gibi parlıyordu. Jens bundan nefret ediyordu. Ne ikiyüzlülük. İçeride bu kadar çirkin olan bir şey dışarıda nasıl bu kadar zarif görünebilirdi? Çemberi tek sıra halinde, başı eğik, hiç konuşmadan yürüdü. Kar taneleri kirpiklerine yerleşti ve gözyaşları gibi yanaklarından aşağı eridi. Önünde Olga'nın küçük figürü tökezledi ve yarım saniyeliğine ona destek olmak için dirseğini tuttu. Bir serçenin kanadı kadar kırılgan hissetti.

"Dokunmak yok," diye bağırdı Babitsky.

Jens nefesinin altından mırıldandı: "Yakında bir gün Babitsky, yemin ederim gelip sana dokunacağım."

"Jens," diye fısıldadı Olga arkasını dönmeden eldiveninin arkasından, "yapma.

O vahşi buna değmez."

"Benim için öyle."

Ona bir gün önce avluda vurularak öldürülen iri adamın arkadaşı olduğunu söylememişti. Çarın altın günlerinde Kışlık Saray'ın ahırlarında bütün gece birlikte oturup kâğıt oynadıklarını, bir kız için birbirleriyle kavga ettiklerini, bir at için bilek güreşi yaptıklarını. Birbirlerinin yaralarını sardıklarını ve hayatlarını kurtardıklarını. Hayır, bunların hiçbirini ona anlatmamıştı. Botlarının sesini bastıran beyaz halının üzerinde ayaklarını kaldırdı, sanki artık gerçek değillermiş gibi. Şeffaf ve sessiz. Yok olmuş bir geçmişin hayaletleri. Bu gerçek Sovyet dünyasına tekrar uyum sağlayabileceklerini nasıl hayal edebilirdi ki? Delirmiş olmalıydı.

Yüzünü yağın kara doğru kaldırdı ve gözlerini kısarak sarı hapishane ışıklarının ötesindeki kara bulutlara, ayın ve yıldızların uzandığı yere baktı

Gömülü. Ulaşılamaz. Sonsuza dek ulaşamayacağı kızını düşündü ve yine göğsünde, mektuplar gelmeye başlayana kadar, doğduğunda basit bir zihin tıklamasıyla boğmayı öğrendiği o donuk ağrıyı hissetti. Ama şimdi geçmiyordu. Sanki biri kalbine bir çivi çakmış ve onu paslanmaya bırakmış gibi orada sıkışıp kalmıştı.

Düşüncelerine o kadar dalmıştı ki, avluya açılan demir kapı devasa menteşeleri üzerinde homurdanarak açıldığında ve erken gelen trafik gürültüsü içeri girdiğinde başını kaldırıp bakmadı bile. Başka mektup gelmeyecekti. Bundan emindi. Atın dizginlerini şingirdattığının, fırıncının soğuktan homurdandığının, metal tepsilerin takırtısının ve taze pişmiş ekmeğin baştan çıkarıcı kokusunun belli belirsiz farkındaydı. Ama yine de onların yerleşkesinin ötesine bakmaya dayanamıyordu.

"Jens." Olga'ydı. Hızlı bir fısıltı. "Bak."

Önce kıza, sonra da çitlere baktı ve bir kız gördü. Başının üzerinde bir tepsi *pirozski* tutuyordu ve binaya doğru yürüyordu. Kızın uzun, düz sırtına, ayaklarını karda bir kedi gibi zarıfçe kaldırışına bir anlığına baktı. Kasvetli kahverengi bir şapka. Yakasında alev alev yanan bir saç parıltısı.

"Lydia!"

"Lydia!"

"Lydia!"

"Yürümeye devam et, Mahkûm Friis," diye homurdandı bir gardiyan.

Jens ancak o zaman çalışma kamplarında geçirdiği on iki yılın dilini nasıl eğittiğini fark etti. Kızının adıyla attığı çığlıklar sessizdi, sadece kafatasının içinde patlıyordu.

"Çekil, Friis!"

Bir ayağı diğerinin önünde, kolaymış gibi görünerek hareket etti. Önünde Olga omzunun üzerinden ona baktı, gözleri endişeliydi. "Bak," diye tekrar fısıldadı ve hızla başını salladı.

Bu sefer söylemesine gerek yoktu. Avlunun tüm genişliği boyunca, kırk metreden fazla bir mesafede, hapishanenin yan tarafındaki küçük kapı açık duruyordu. Adamın dikkati oraya odaklanmıştı. Birden kadın yine oradaydı, bir elinde tepsiyi sanki hiç umurunda değilmiş gibi sallıyordu, ince ve esnek hareketleri vardı. Bunca yıl sonra bile onu tanımıştı. Ağlamak istemesine neden olan kalp şeklinde narin bir yüz. Solgundu

Annesinin dolgun, şehvetli dudaklarıyla ağzının yanındaki morluk dışında. Çok iyiydi. Ona doğru bir bakış bile atmadı.

Bunun yerine gardiyana yarım bir gülümseme verdi, atı okşadı, taş koltuğa bir göz attı, arabanın arkasına doğru yürüdü ve ancak o zaman bakışlarının mahkûmlara ve Jens'e kaymasına izin verdi. Gözleri buluştu. Bir kalp atışı için dondu kaldı. Jens ona bakarken içinde bir şeyler çatırdadı ve neredeyse kendini tel örgülere fırlatıp onun adını haykıracaktı. Kızının parmaklarının dokunuşunu kendi parmaklarında hissetmek, onun genç yanağını öpmek, iri ve parlak gözlerinin ardındaki zihni keşfetmek istiyordu.

Dudakları kıpırdadı, neredeyse gülümsüyordu.

"Friis," diye bağırdı Babitsky, "daha kaç kere söylemem gerekiyor? Yürümeye devam et!"

Jens yine durmuştu. İradesini zorlayarak ilerledi ve kızının fırıncı arabasına geri dönmesini, boş tepsiyi dolusuyla değiştirmesini ve bir kez daha kapıdan içeri girmesini izledi. Düzgün düşünmeye çalıştı ama doğru düzgün göremiyordu bile. Gözleri yaşlarla dolmuştu ve göğsü patlamak üzereydi. Ya da patlamak. Hiç fark etmezdi. Mutluluktan içi sızladı.

"Jens."

Kulakları sesin nereden geldiğini anlamakta zorlandı. "Jens, benim, Olga."

Bakışlarını kapı aralığından ayırdı. Olga omzunun üzerinden ona yarı bakıyordu.

"O mu?" diye fısıldadı. "Lydia mı?"

Aklı karıştı. Ona kızından bahsetmiş miydi? Hatırlayamadı. Başını sallamaya cesaret edemiyordu. Yanlış bir şey yaparsa bu an yok olabilir ve Lydia taş duvardaki loş delikte bir daha asla görünmeyebilirdi. Kar tanelerinin göz kapaklarına yerleşmesine izin verdi ve dilini dişlerinin arasına sıkıştırdı. Ayakları çemberin içinde itaatkâr bir şekilde hareket ediyordu ama geçen her saniye tellere çarpma tehlikesi yaratıyordu.

Sonsuza kadar bekledi. Bir ömür daha. Kalbi kaburgalarını tekmeliyor, Lydia için duyduğu korku ağzında asit gibi keskinleşiyordu. Yine de Lydia ortaya çıktığında tüm bunlar yok oldu ve sadece derisinin altında sıcak ve sıvı bir mutluluk dalgası hissetti. Koltuğa yaklaştığında metal tepsi elinden düştü ve özür dileyen bir gülümsemeyle onu almak için karda çömeldi.

Eli herhangi bir yılandan daha hızlıydı.

Sevgili babacığım,

Bugün seni göreceğim. Bunun beni ne kadar mutlu ettiğini hayal bile edemezsin. Mutlu ve bunalmış. Seni çok özledim. Beş yaşımdan beri seni özledim ve bugün seni göreceğim düşüncesi, sevgili babam, gece saatlerini yavaş ve hantal hale getirdi.

Sana nasıl koşmayacağım? Çocuktan senin bir çitin arkasında olacağını öğrendim, ama ya ayaklarım kafamı dinlemezse? Kollarımı sana dolamak isteyeceğim baba, ama bu mümkün olmayacak. Bu yüzden kızının sana döndüğünü zihninde hayal etmelisin.

Söylemem gereken bir şey daha var. Alexei ve ben çalıştığın gizli açıklığın etrafındaki ormana gittik ve duvarı gördüm. Hangarları gördüm. Seni gördüğüme inanıyorum ama kardeşim hayal ettiğimi çünkü o kişinin sen olmasını istediğimi söylüyor. Bugün hayal olmayacak. Yakında her şey değişecek. Senin için geliyoruz. Hazır ol. Alexei'nin Moskova'da bize yardım etmek isteyen dostları var; bu müttefikleri bizim tarafımıza çekmek için çok şey verdi. Size daha fazlasını anlatamam. Kelimeleri kağıda dökmekten çekiniyorum.

Fırıncıya rüşvet vermek için kullanacak başka bir şeyim olmadığı için hapishaneye tekrar giremem. Neyse ki açgözlü bir kalbi var ama ceplerim artık boş. Şimdilik bu kadar. Au revoir. Seni tekrar görene kadar. Gerginim. Ya umduğun gibi bir kız olmazsam? Seni seviyorum, baba.

Senin Lydia'n

Jens'in eli titredi. Onun umduğu gibi bir baba olamayacağını zaten biliyordu. Ama onunla geçireceği bir gün için, sadece bir gün için, sefil ruhunu pazarlık konusu yapabiliirdi. *Ah Lydia, benim tatlı kızım, ne kadar riske giriyorsun?*

"ALEXEI, BU BENİ GURURLANDIRIYOR."

"Bu beni memnun etti, Maksim."

"İyi bir iş çıkardı. O gerçek bir sanatçı."

Alexei kolunu kaldırdı ve yeni dövmeyle inceledi. Büyük bir örümceğin pazusuna tırmanışını gösteren bu dövme, dövmeyle taşıyan kişinin suç dünyasında aktif olduğunun bir göstergesiydi. Kabil'in ikinci bir işareti.

"Her şey ayarlandı mı?" diye sordu.

"Adamlarım hazır. Son toplantı bugün." "Lydia da dahil olmak istedi."

"Hayır."

"Pakhan, o ve ben bunun için uzun bir yol kat ettik." Gözlerini örümcekten Maksim'in yüzüne kaldırdı. "Bırak gelsin."

"Oğlum, bu kız seni büyüledi. O artık senin kız kardeşin değil, bunu unutma. Bir *vor*'un kız kardeşi olmaz." Brendisini yudumladı, gözleri sertti.

Aleksey temiz beyaz gömleğini çekti ve düşünceli bir şekilde düğmelerini ilikledi. "Maksim, yaptıkların için sana minnettarım." Sabah daha yeni başlamış olmasına ve midesi hâlâ boş olmasına rağmen kendi konyağını dudaklarına götürdü. "Bu iş bittiğinde benden istediğin her iyiliği isteyebilirsin."

"Bu iş bittiğinde ölmüş olabilirsin."

Aleksey güldü, Voshchinsky'yi şaşırtan gevşek ve rahat bir sestti bu. "Bu durumda kapıyı senin için açık tutacağım, dostum."

Maksim gülümsemedi.

Lydia'm,

Chang An Lo'nuzu, beyaz tavşanınızı ve adını hiç duymadığım bir sanatçıyı sevdiğinizi duymak sizi ete kemiğe büründürüyor. Gerçek oldun. Ben de açgözlüyüm. Şimdiye kadarki tüm hayatını, her gününü, her başarısını ve her tökezlemeni, genç kafanda büyüyen her düşünceyi bilmek istiyorum.

Sana kendimden ve ne düşündüğümünden bahsetmemi istiyorsun ama Lydia, anlatacak bir şey yok. Zar zor var oluyorum. Gülümsemiyorum, kahkaha atmıyorum ve düşünmemeye çalışıyorum. Esir kampında bir yerlerde kahkahalarım öldü ve artık onun için yas tutmuyorum. Ne tür bir insanım ben? İnsan olmayan biri. Bunun yerine istediğiniz gibi yapacağım ve size işimden bahsedeceğim. İçimde kalan iyi, güzel ve değerli tek şey bu. Ama o yönümü bile yozlaştırıyorum. Yine de işte burada.

Muhtemelen İtalyan General Nobile'yi hiç duymamışsınızdır. Neden duyasınız ki? Kendisi yarı sert hava gemilerinin parlak yetenekli bir tasarımcısıdır. Eskiden asistanı olan ama sonra işine son veren genç bir Ukraynalı bana ondan bahsetti.

Trovisk esir kampında benimkinin altındaki ranzada. Zavallı herif küçük bir hata yapmış, böylece hesaplamalarının yanlış olduğu ortaya çıkmıştı. "Sabotaj!" diye bağıldılar ve Ukraynalıyı hapse attılar.

Kereste ormanının sert kışında öldü, ama önce bana bir şeyler anlattı. Nobile'nin planları hakkında. Hava gemilerinin askeri amaçlarla kullanımını büyük ölçüde genişletmeyi planlıyor. Lydia, bunun ne kadar heyecan verici olduğuna inanamazsın. Gelecek bu. Nobile, Stalin'i bile heyecanlandırdı. Peki şimdi ne olacak? Stalin bir Kızıl Hava Gemisi Programı kurulmasını emredecek ve bunun için halktan milyonlarca ruble bağış talep edecek. Josef Stalin acımasız olabilir, benmerkezci bir tiran olabilir ama aptal değildir. Yeni bir savaşın yaklaşmakta olduğunu biliyor ve Rusya'nın buna hazırlıklı olması konusunda kararlı.

Mühendislere ihtiyacı vardı, bu yüzden ölümden geri getirildim. Moskova yakınlarındaki Dolgoprudnaya'da herkesin bildiği bir zeplin projesi var ama benim ormanda üzerinde çalıştığım proje gizli. Biz bir ... ne diyeyim ona? Bir canavar. Ölümcül nefesi olan, ince derili, büyük, gümüş bir canavar. Bir ölüm makinesi.

Ah Lydia, Tanrı insanı yarattığında böyle mi hissetti? Güzel bir ölüm makinesi yarattığını mı?

İşte benim projem de bu. Hava gemileri, herhangi bir uçağın menzilinin çok ötesinde uzun mesafelere uçabilir. Bu yüzden -kağıda dökmek şöyle dursun, beynimde zar zor gevşetebildiğim kısım burası- hava gemisinin zarfının altına iki çift kanatlı uçak yerleştirdik, her ikisi de -bombalarla değil -Ama gaz kutuları. Zehirli bir gazla donatılmış. Evet, doğru okudunuz. Zehirli gaz. Fosgen. Hava gemisi beklenmedik bir şekilde düşman topraklarının derinliklerine uçtuğunda, uçaklar yüksekte düşecek ve bir şehrin ya da bir ordu kışlasının üzerinden alçaktan geçecek. Ölümcül gazlarını püskürtecekler ve Ölüm Meleği gibi geçip gidecekler.

Stalin bunlardan bir filo kurmayı planlıyor. Benim yardımımıla. Benim yardımımıla. Ben nasıl bir adamım Lydia, böyle bir yarattığı kim inşa edebilir? Bu hafta ilk tam testi gerçekleştireceğiz, yani soda kristalleri yerine gerçek fosgenle ve lastik mankenler yerine gerçek insanlarla. Benim güzel ölüm makinem işe koyulacak.

Ruhum için dua et Lydia, eğer inancın varsa ve benim de ruhum varsa. Ve Liev Popkov'unki için.

Kalbinin geri kalanıyla seni seven baban, baba

Chang An Lo, Alexei'nin mektubu ince kâğıt mendildeki kırıksıklıklar boyunca düzgünce katlamasını ve Lydia'ya geri vermesini izledi. Öfkelerini sesinden uzak tutmak için çabaladığını gördü.

"Hapishaneye mi girdin? Bir mektup için hayatını tehlikeye mi attın?" Aleksey kız kardeşine sordu.

"Hayır, çok az risk vardı." Hepsi onun yalan söylediğini biliyordu.

"Hatırlatmama izin verin," dedi Aleksey sert bir sesle, "Popkov da aynı şeyi yaptığı için vurulmuştu."

"Hayır, bu doğru değil. Bir gardiyan onu tanıdı ve Liev tutuklanmaya direndiği için vuruldu. Kimse beni tanımayacaktı."

Chang'ın gözünde Aleksey'in, kız kardeşinin itaatsizliğinin mi yoksa babasına karşı duyduğu hayal kırıklığının mı onu daha çok öfkeliendirdiğine karar veremediği açıktı. Üstelik mektupta ondan bahsedilmemişti bile. Sanki piçlerin hiçbir önemi yokmuş gibi. Ama Alexei, Jens Friis'in anlattıklarının dehşeti karşısında Lydia'dan çok daha fazla sarsılmıştı. Chang için mektuptaki itirafın pek bir önemi yoktu çünkü bunların hiçbirini Jens Friis için yapmıyordu ama Lydia'nın babasının onu yüzüstü bırakması kalbini kızdırmıştı. Bunu onun gözlerinde görebiliyordu, kafa karışıklığını.

"Peki," dedi Chang sessizce, "plandan vazgeçiyor muyuz?"

Dört çift göz ona odaklanmıştı, biri hariç hepsi düşmancaydı.

"Hayır."

"Evet."

"Evet."

"Hayır."

İlk ve en yüksek sesli *Hayır* Lydia'nınkiydi, sonuncusu ise Alexei'ninkiydi. Arada Maksim ve Igor'un *Evet*'leri geldi. Toplantı Rus hırsızın dairesinde gerçekleşiyordu ve Chang ne mekânı ne de sahibini seviyordu ama bunu yüzüne yansıtmıyordu. Kendisi istediği için buradaydı ve benekli derili şişman adam, "Kız kadar Çinli de değil," dediğinde alınmadı. Chang sessizlikte *fanqui*'nin yüz ifadesinin erimiş demirin suda sertleşmesi gibi sertleştiğini görmüş ve bunu iyiye işaret olarak almıştı. Onlarıki kadar riskli bir planın merkezinde demirden bir kalbe ihtiyaç vardı.

"Gelmenden hoşlanmayacaklar," diye uyarmıştı Lydia onu. "Buraya sevilme için gelmedim."

Gülmüştü ama içinde hayat yoktu ve bu onu üzmüştü. Şimdi yüzlerine bakıp boyunlarındaki ve ellerindeki gerginliği fark ettiğinde, Aleksey'in galip geleceğini biliyordu. Onun sesi son ses olacaktı. Yanakları hamur gibi olan şişman adam Lydia'nın kardeşine hayır demeyecekti.

Voshchinsky yumruğunu geniş dizine vurdu. "Pekâlâ, yoldaşlarım" -çenesi saldırgan bir tavırla çıkık bir şekilde onlara sırttı- "yarını konuşalım."

CHANG ONU ONLARDAN UZAKLAŞTIRDI. O KURTULMAK İSTEDİ
LYDIA'nın derisini onların pis kokusundan arındırmak, onu purolarından ve şiddet içeren sözlerinden uzaklaştırmak için. Onu şehrin öbür ucuna, Arbat'a, küçük bir Çin lokantasına götürdü ve kızın lokantayı görünce gözlerinin parlaması onu memnun etti.

"Burada olduğunu hiç bilmiyordum."

"Dünyadaki her başkentte bir tane var," diye gülümsedi. "Biz Çinliler sıçan gibiyiz; her yere giriyoruz."

Şapkasını çıkardı, saçlarını savurdu ve cephesindeki yeşim taşından oymalardan yükselen tanıdık baharat, yasemin ve tütsü kokularını içine çekti.

"Unutmuşum," diye mırıldandı, "ruhum hayat ve enerji veren renkleri ne kadar özleyiyor. Burada, Sovyet Rusya'da sokaklar ölüm kadar gri. Üzerimizdeki gökyüzü bile düz ve renksiz."

Lydia'yı kokulu iç mekânına çekti. Alçak bir bambu masaya oturdular ve olgun bir karpuzun renklerinde -koyu yeşiller, kırmızılar ve siyahlar- bir cheongsam giymiş genç bir Çinli kız tarafından dumanı tüten kırmızı çay ikram edildi. Kız saygıyla eğildi ve Lydia dudaklarında yumuşak bir gülümsemeyle Chang'i izledi.

"Aşkım," dedi kız gittiğinde, "memleketini çok mu özleyorsun?"

"O benim bir parçam Lydia; sarı toprağı kanımda var."

Kadının alaca gözleri onunkileri tuttu. "Ne yapmamız gerekiyor?"

Öne doğru eğildi ve kızın ellerinden birini tutup top şeklinde kıvırdı ve kendi elini onun etrafına sardı.

"Baban hakkında konuşalım."

Başını salladı, çenesini zorlukla algılanabilir bir şekilde eğdi. "Güçlü bir adamdı. Ailesi olan, kontların ve prenslerin saraylarında misafir olan bir adamdı. Çarın yönetiminde iyi bir hayatı vardı ama Bolşeviklerin yönetiminde her şeyini kaybetti, hiçbir şeyi kalmadı."

"Mektuplarda anlatmaya çalıştığı şey de buydu, hayatta kalmak için benliğinin sert çekirdeğine nasıl tutunmak zorunda kaldığı. Sen ve ben, Lydia, bunu anlıyoruz."

"Evet." Tek kelimesindeki hüznün, penceredeki altın Buda kadar ağırdı.

"Sana söylemediğim bir şey var, babanın hapishanesine girdiğim gün öğrendiğim bir şey."

Hiçbir şey söylemedi, bekledi.

"Hapishaneyi yöneten Albay Tursenov bana bu projenin tüm fikrinin Jens Friis'in kendisinden çıktığını söyledi. Her şey onun beyninden çıkmış. O sadece bu projede çalışmak üzere işe alınmış bir mühendis değildi. Çalışma kampındayken, kendi deyimiyle bu *canavarın* doğuşunu düşünen oydu."

Dudakları gerildi. "Onun da bir canavar olduğuna inandığını mı söylüyorsun? Kurtarılmaya değmeyecek biri mi?"

"Hayır, demek istediğim bu değil. Karşılığında özgürlüğünü istedi ve proje tamamlandığında tüm ekibe vaat edilen de bu. Özgürlükleri."

Yüzündeki gerginlik kayboldu ve gülümsedi. "Bu harika. Bunu bana neden daha önce söylemedin? Serbest bırakılacak."

"Öyle dediler."

Sesinin tonu onu uyardı. Gülümsemesi soldu.

"Hayır, Chang, yapma."

"Özür dilerim aşkım."

"Onlara inanmıyorsun."

"Hayır, sanmıyorum. Askeri yetkililerin çok gizli bilgilere sahip mahkumların serbestçe dolaşmasına izin vereceğini düşünebiliyor musunuz?"

Lydia başını salladı. "Onları çalışma kamplarına geri gönderirler mi?"

Yorum yapmadı.

Ağzı buruştu ve bunu küçük porselen fincanın arkasına sakladı. "Yani vurulacaklardı."

"Sanırım öyle."

Eli onunkinin içinde titredi.

"Ölecek," diye fısıldadı. "Onu dışarı çıkarmazsak."

"Babamı acımasızca yargılama, Chang. On iki yıl boyunca her gün ne tür dehşetlere katlandığını bilemeyiz. Bu onları durdurmanın bir yoluydu."

Chang ellerini açtı ve onu serbest bıraktı. "Biliyorum. İkimiz de aynı şeyi yapardık."

İkisi de yalan söylediğini biliyordu.

"Teşekkür ederim," diye mırıldandı ve ona gülümsedi.

ÇOCUK POPKOV'UN YATAĞININ UCUNA TÜNEMİŞTİ,

Kart oynuyor ve iri adamla tartışıyordu. İkisi kuru fasulye için acımasızca kumar oynuyorlardı ve dirseğinin dibindeki yığına bakılırsa Edik kazanıyordu. Dün gece kapıda yeniden ortaya çıkan Misty, Elena'nın kucasına kıvrılmıştı. Yavru köpek parmaklarını sosismiş gibi açgözlülükle yalarken kadın kıkırdıyordu ama Lydia içeri girdiği anda oyun ve gülüşme kesildi. Tekrar dışarı çıkmak istedi.

"Demek şimdi daha iyisin, Liev," diye alay etti. "Numara yaptığını biliyordum."

Popkov ona çarpık bir gülümseme verdi. "Ben de yatakta bir gün geçirmek istedim."

"Seni tembel Kazak," diye kaşlarını çattı Lydia. "Neden sana ilaç almak için karda koşuşturup duruyorum ki?"

Ona yarım şişe votka fırlattı ve köpek dörtmala, patileri ve diliyle ona doğru koştu. Cebinden kahverengi bir kâğıt torba çıkardı ve Misty'ye bir kızarmış *pirozhok*, Edik'e bir tane ve Elena'ya bir tane verdi.

"Bunlar da ne?" Elena kötü bir nezaketle sordu. "Veda hediyeleri mi?" "Olabilir."

"Her şey ayarlandı mı?" Popkov şişeden aldığı büyük yudumlar arasında hemen sordu.

"Evet."

"Yarın mı?"

"Evet."

"Orada olacağım."

"Hayır, yapmayacaksın!" Lydia ve Elena bunu hep bir ağızdan söyledi.

"Her neyse," diye hızla ekledi Lydia, "sana ihtiyaç olmayacak. Alexei her şeyi ayarlıyor ve biliyorsun ki yanında senin yerine kuduz bir köpek olmasını tercih eder."

Popkov kaşlarını çattı, votka şişesinin kapağını kapattı ve odanın öbür ucundan Lydia'ya doğru fırlattı. Kalçasına çarptı ve kırılmadan yere yuvarlandı. "Geliyorum, lanet olsun sana kızım. Jens Friis benim arkadaşımdı."

Elena'nın solgun gözleri Lydia'ya dik dik baktı, Lydia hemen şişeyi alıp yatağa doğru yürüdü ve Popkov'un yanağındaki çürüğe vurdu. "Sen burada bekle, seni beyinsiz ayı, ben onu sana getireceğim."

"ALEXEI, SANA BİR HEDİYEM VAR."

"İhtiyacım olan tek hediye burada."

Antonina'nın elini kaldırdı ve solgun sırtını öptü. Sırtı tüysüzdü. Hâlâ yaptığıнын şokundaydı, hâlâ titriyor ve hıçkırıyordu ve kara gözlerindeki ıstırap henüz dinmemişti. Alexei ilk cinayetinin beynine kazınmış bir an olduğunu çok iyi biliyordu. O an sizi asla terk etmez ama siz onu bir kutuya koyup kapağını bir tabut gibi sessizce kapatmayı öğrenene kadar peşinizi bırakmaz.

"Bana bakma," dedi kendinden emin bir şekilde, "iğrenç görünüyorum." "Hayır, çok hoş görünüyorsun."

Şişmiş burnuna ve morluklarına rağmen ciddiye. Kocasının ölümünden beri onda bir şeyler vardı, daha önce olmayan gerçek ve katı bir şeyler. Sanki kırılğan katmanlardan bazılarını geçici olarak kaldırıyormuş gibi.

"Bana ne olduğunu göster," dedi, "bu hediyenin."

Antonina onu dairenin içinden geçirerek koridorun en ucundaki dolaba götürdü ve kapağını bir hamleyle açtı. İçeride ne olduğuna önce şaşırarak kaşlarını çattı, sonra yavaş yavaş gülümsemeye başladı. Pirinç bir rayın üzerinde bir Kızıl Ordu subayı üniforması asılıydı.

Elli iki

ORMAN KARANLIKTA FARKLI BİR DÜNYAYDI. Lydia

Gözlerinin buna alışmasını bekledi ama alışamadı. Hâlâ hiçbir şey göremiyordu. Ama bir şeyler duyabiliyordu. Gece sesleri. Kollarındaki tüylerin diken diken olmasına ve boğazının kurumasına neden oluyorlardı. Sürünen, hışırdayan ve büyük nemli nefes rüzgârlarından oluşan bir dünyaydı, öyle ki hareketsiz kalmak için kendini zorlaması gerekiyordu. Elleri, yaklaşan gölgeleri hissetmek için etrafında sallanmak istiyordu. Ayakları sadece koşmak istiyordu.

"İyi misin?" Chang onun yanına fısıldadı.

"İyiyim."

Adamın nefesini yavaşça içine çektiğini duydu ve tek kelimesinin ne kadarını ele verdiğini merak etti. Ne kadar zamandır ağaç gövdesinin yanında çömelmişlerdi? Bir saat mi? İki saat mi? Zamanın nasıl geçtiğini anlamamıştı. Ay yoktu, gökyüzü yoktu, sadece başının üzerinde siyah bir örtü vardı ve ağaçlar rüzgârda sallanırken, dalları muhtaç vahşi inilti çıkarırken daha da siyah şekiller serpiştirilmişti. Bu ona kapana kısılmış vahşi yaratıkları hatırlattı. Konuşmadı, hareket etmedi. Dinginliği bulmaya çalıştı. Soğuk iliklerine kadar işliyordu. Chang'in bedeninden gelen sıcaklık paltosundan koluna sızdı ve o da buna konsantre oldu. Olacaklar hakkında çok fazla düşünürse, uzuvları kasılmaya başlıyordu.

"Korktun mu?" Chang'in nefesi kulağında nemliydi.

"Benim için değil."

"Baban için mi?"

Başıyla onayladı. Onu göremiyordu ama karanlıkta hareketi hissedeceğini biliyordu.

"Eğer bir şey yapmazsak kesin ölecek."

"Biliyorum."

"Onu elimden geldiğince koruyacağım."

"Biliyorum."

"Ama önce seni koruyacağım."

Adam aniden yanında kasıldı ve kadın onun keskin duyularının kaçırdığı bir şeyi yakaladığını fark etti. On beş saniye sonra onu gördü, çok uzakta, ağaçların arasından gelip geçen belli belirsiz bir ışık bulanıklığı. Henüz herhangi bir ses duyamayacak kadar uzaktaydı ama ikisi de ne olduğunu hemen anladı. Kamyon konvoyu. Lydia'nın kalbi göğsünde gümürdüyor, üşümüş uzuvlarına sıcak kan ve adrenalin pompalıyordu. Hareket etmeye hazırdı ama Chang'in eli kalçasına indi ve onu orada sabitledi.

BUGÜN ZOR OLACAKTI. JENS KAMYONUN İÇİNDE

Gözleri kapalı ve sırtını metal yan panele dayamış bir şekilde oturuyordu. Bu şekilde karanlığı kapattı. Kamyon tıkırdayıp kükrüyor, motoru bozuk yolda zorlanıyor, tekerlekleri kar ve buz parçalarının üzerinde patinaj yapıyor, düşüncelerine saplanıyordu. Zihnini de sırtını desteklediği gibi sıkıca destekledi.

Bugün zor olacaktı, bu konuda hiçbir yanılsaması yoktu ama o *zora* alışkındı. *Kolaylığın* tadını unutmuştu. Ve bu düşünce onu üzdü. Bunun yerine zihnini, bulutsuz bir gökyüzünde gümüş renginde parıldayan zeplinin görkemli görüntüsüyle doldurdu; yumuşak dış zarfın içinde bir örümcek ağı gibi özenle yarattığı kırılganlardan oluşan karmaşık iç yapısı. Kendini bir gülümseme riskine bıraktı. Son aylar güzel geçmişti, hayal edebileceğinden çok daha iyiydi ve şimdi kızı hayatına yeniden girmişti. Onu görmüştü. Lydia'yı gerçekten görmüştü. Yine de bu bile kendi üzüntüsünü getirmişti, kızını görünce keskin bir acı hissetmişti çünkü kız ona karısının, Valentina'sının kaybını şok edici bir şekilde hatırlatmıştı.

Titremiş olmalıydı çünkü Olga onun elini tuttu. Bankta Olga'nın yanında duran bedeni o kadar hafifti ki, bir insandan çok bir gölgeye benziyordu ve kamyonun karanlığında bazen onu hayal edip etmediğini bile merak ediyordu. Tıpkı kafasındaki tasarımları hayal ettiği gibi. Kendini onun gerçek olduğuna ikna etmek için mi parmaklarını sıkıyordu, yoksa kendini *onun* gerçek olduğuna ikna etmek için mi? Bazen emin olamıyordu.

Ancak Albay Tursenov, testin yeterince gerçekçi olacağını, tanklarında tam bir fosgen yüküyle esir kampının üzerine püskürtülerek gerçekleştirileceğini ve böylece kaç kişiyi etkileyeceğini araştırabileceklerini açıkça belirtmişti. *Etkilemek mi?* Hayır. Kaç kişiyi *öldüreceğini*. Babitsky, ilk test tamamlandığında Jens'in ekibinin yerini başka uzmanların alacağı konusunda uarmıştı, peki sonra ne olacaktı? Daha fazla kampta daha fazla test mi? Nerede bitecekti?

Kamyon sarsıldı ve karanlıkta bir yerde bir kafa ya da dirsek metal tarafa çarptı. Mahkûm Elkin yemin etti. Bugün zor geçecekti.

ALEXEI TOPRAKTA KAZDIĞI OYUKTAN KAYARAK ÇIKTI

ve yola yaklaştı. Etrafındakiler de aynısını yaptı, gece havasında görünmez dalgalar oluşturdular. Sarı farlar yaklaştığında, herhangi bir hareket fark edilecekti, bu yüzden *vory*'nin yerinde ve ağaç gövdeleri kadar hareketsiz olması gerekiyordu.

Araçlar yaklaşıyordu, artık onları duyabiliyordu, motorları sessiz ormanda sertti, üç çift far karanlıkta tüneller açıyordu. Beklediği bu değildi. Genelde en önde tek bir araba olurdu, onu kamyon takip ederdi ama bu, merkezinde kamyonun, önünde bir destek arabasının ve arkasında bir başkasının olduğu bir konvoydu. Her arabada dört asker, kamyonun kabininde de iki asker vardı. Toplam on adam. Belli ki Albay güvenliği sıkılaştırmıştı ama çok fazla değil. Akli başında kim mühendisler ve bilim adamlarıyla dolu bir kamyonu pusuya düşürmek isterdi ki?

Ağaç gövdesi yerindeydi. İnce bir çam, önceki gecenin rüzgârıyla devrilmiş gibi yolun karşısına doğru eğilmişti ve öndeki arabayı sarsarak durdurdu. Alexei farların ışığında bunun iki kapılı, üstü branda kaplı bir NAMI-1 olduğunu, arkasında kamyonun ve ikinci NAMI-1'in sanki sayıca çok olmanın güvenliğini arıyormuşçasına sıkışık durduğunu görebiliyordu. İlk arabanın yolcu kapısı açıldı ve uzun boylu bir asker, kamyonun ışıkları kel kafasından yansıyarak ormanın zeminine indi.

"Kahretsin! Bir ağaç devrildi."

"Vites değişti," diye seslendi şoför.

"Siktir git, bunu tek başıma taşıyamam, çok ağır. Çık dışarı, seni tembel pislik."

Kalın paltolara sarınmış iki asker, tüfeklerini omuzlarına dikkatsizce asarak arkadan tırmandılar. Sürücü isteksizce aŗaŗı indi ama o çok daha temkinliydi. Arabaya yaslanmış, t feŗi elinde hazır, gözleri ormanı tarıyor, farların ötesindeki gölgeleri araŗtırmaya  alıŗıyordu. Tehlikeli olan oydu. Alexei mavzer tabancasıyla niŗan aldı, kalp atıŗ hızını d ŗ rmek için yavaŗ a nefes verdi ve parmaŗını tetikte sıktı.  nce adamın boŗazından fıŗkıran kanı gördü, sonra da ormanın sessizliŗinde  iŗ ve Şiddetli bir ses duydu.

Diŗer    asker tüfeklerini kaldırmaya vakit bulamadan, karanlıŗın içinden bir mermi püskürdü. Kuklalar gibi sarsıldılar, vurulduklarında baŗları geriye eŗildi, vücutları yere yıŗıldı. Arka vagondakiler daha hazırlıklıydı ve tüfeklerini ateŗleyerek dıŗarı  ıktılar. Bir mermi yaŗmuru aŗa lara doŗru kükredi, dalları kopardı, gövdelerden sekti, ormanı parçaladı. Bir çamın arkasına sıŗınan Alexei'nin omzunu sıyırdı geçen bir mermi neredeyse askeri üniformasına saplanıyordu ama daha ilerideki *vorlardan* biri gırtlaktan bir homurtu çıkardı. O kadar Şanslı deŗildi.

Alexei sıcak bir öfke patlaması hissetti ve yere çömelip koŗarak ilerledi. Kamyonun farlarını patlattı. Askerlerden biri arkadaki arabaya tırmanıyordu ve Alexei yakın mesafeden ateŗ etti. Askerin paltosunun arkasında kocaman kıpkırmızı bir    ek açtı ve asker yolcu koltuŗuna yıŗıldı, kendini korumak için kapıyı kapatmaya  alıŗtı. Yakın bir yerden gelen bir kurŗun gözünü çıkardı ve hareket etmeyi bıraktı.

"BIRAK BENİ."

"Hayır, Lydia. Hayır."

"Ne olduŗunu görmeliyim-" "Hayır."

Chang onu bırakmadı. Onu kavrayıŗı çok güçlüydü. Yoldan uzakta bir aŗacın arkasına saklanmışlardı ve Chang aŗacın kabuŗunun kokusunu kendi korkusundan daha iyi alabiliyordu ama silah sesleri ve karanlıktaki baŗırıŗlar onun için dayanılmazdı. Orada olması gerekiyordu.

"Lütfen, Chang An Lo, izin ver-"

Bir eliyle ağzını kapattı ve yoldan gelen sesleri dikkatle dinledi. "Silahlar giderek azalıyor."

İşte o zaman onu ısırdı.

JENS KAMYONUN İÇİNDE KATI BİR ŞEY VARMIŞ GIBI PANİK HİSSETTİ.

Karanlığın içinde kıvranıyor ve onu boğmakla tehdit ediyordu. İnsanlar burada çığlık atıyor, öfkeleniyorlardı. Metal kapıları yumrukluyor, dışarı çıkmak için yalvarıyorlardı. Dışarıdaki silahların gürültüsü kulakları sağır edecek kadar yüksekti, kurşun üstüne kurşun kamyonun yan tarafına çarptıkça yankılanıyordu. Biri bir lastiğe isabet etti ve kamyonun sarhoş gibi yalpaladığını hissettiler. Ormanın dışında hayatlar sona eriyordu. Cam patlamaları ve acı çığlıkları, ölümün kalpleri ve ciğerleri ezip geçmesi.

Jens bankta oturmuş, yüzünü ellerinin arasına almış, düşünmeye çalışıyordu ama karanlık, gürültü ve panik beyninin kıvrımlarını düğümlüyordu. *Bunu yapma Lydia. Yapma. Bugün olmaz, kızım. Bu gün benim kurtuluşum olacaktı.*

Senin için geliyoruz. Mektubunda böyle demişti.

Birden Olga onun yanına geldi ve yüzünü kaldırıp kapalı gözlerini öptü. "Bu bir veda," diye fısıldadı.

Onun haklı olduğunu biliyordu. "Umarım kızını tekrar bulursun, Olga." Onun yanağına bir öpücük kondurdu.

Elkin kapılara doğru bağırıyordu ki birden silahlar sustu ve toplu bir nefes alma oldu, tüm kulaklar gerildi, tüm nabızlar hızlandı.

Dışarıdan biri "Çıkın buradan!" diye **b a ğ ı r d ı** ve kamyonun arka kapıları açıldı.

ALEXEI AĞAÇLARIN KENARINDA DURUYORDU, İÇİNDE BİR ŞEY Yaklaşmaya isteksizdi. Toprak yol dokuz cesetle doluydu, ayrıca ikinci NAMI-1'de de bir ceset yatıyordu ama sessiz kalacağına güvenmiyormuş gibi ormanı izlemeye devam etti. Pusu için bu noktayı seçmişti çünkü hangar kompleksinden silah seslerinin duyulamayacağı kadar uzaktı ama yine de geri çekildi. Jens'e yaklaşma konusunda kararsızdı ve ilk kez Lydia'nın orada olmasını diledi.

Kamyonun içindeki mahkûmlar yuvarlanarak dışarı çıkıyor, arkadaki arabanın farlarında gözlerini kırıştırıyor ve sanki kaçırılacaklarından korkuyorlarmış gibi birbirlerine sarılıyorlardı. Bazıları ağlıyordu; bir tanesi kurtarıcılarına küfrediyordu. *Vory* onlarla hiç ilgilenmiyordu ama bir mezbahada hastalıklı sığırları güden biri gibi onları bir grup haline getiriyordu. Alexei Jens Friis'i kolayca fark etti. Diğerlerinden daha uzundu ve ayrı duruyordu, konvoyu durduran siyahlı adamları görmezden geliyor, karanlığı tarıyor, arabaları, yolu ve sık ağaç yığını bir şey için araştırıyordu. Ya da birini.

Lydia. Jens Lydia'yı istedi.

Görünüşü Alexei için bir şok oldu. Kızıl saçları gitmiş, yerine kalın beyaz bir yele gelmişti. Lydia ona bundan bahsetmiş olsa da, yine de sarsılmıştı ve yüzü zayıf ve yıpranmıştı, çene çizgisi sertleşmişti. Sadece kendini taşıma şekli aynıydı. Bir de ağzı. Jens Friis'in başka nesi ölmüş olursa olsun, ağzının nazik çizgileri hayatta kalmış ve Alexei'yi koşup onu kucaklamaya teşvik etmişti. Ama mektubun soğukluğunu hatırladı.

"Teşekkür ederim, *spasibo*." Zayıf bir kadın Igor'un elini öptü ve kendi başına hangarlardan uzak bir yöne doğru yola koyuldu.

"Aptal olma," diye bağırdı kısa boylu bir adam arkasından. "Seni avlayıp vuracaklar." Öfkeyle grubun geri kalanına doğru döndü. "Eğer giderse bunun bedelini hepimiz öderiz."

"Belki de bu sadakatimizin bir testidir," diye bağırdı bir başkası. Diğerleri de katıldı.

"Hadi gidelim. Bu bizim şansımız."

"Hayır, bize özgürlüğümüz için söz verildi."

"Burada kalıp onlar için çalışmaya devam edebiliriz ya da kaçabiliriz. Çabuk karar verin."

Jens ne yapardı? Canavarına sarılır mıydı?

Neredeydi o? Beyaz yeleli ortadan kaybolmuştu. Nerede? Alexei, üniformasını görünce şok geçiren gruba doğru hızla ilerlemeye başladı ama tam o sırada bir motor kükredi. Yolcu koltuğunda ölü askerin oturduğu ve kapısı açık olan arkadaki araba toprak yoldan şiddetle savruldu ve ağaçların altındaki karanlık dünyaya saptı. Hızla ilerliyordu ve farları ağaç gövdeleri arasında tehlikeli bir zikzak çiziyordu. Kapı menteşelerinden sökülürken sinir bozucu bir metal gıcırtısı duyuldu.

"Jens!" Alexei böğürdü.

Karanlığın içinden hafif bir şekil fırladı. Lydia tam zamanında yola koşmuş ve NAMI-1'in devrilmiş çamın oluşturduğu bariyerin uzak tarafındaki ormandan geri çıktığını görmüştü. Yola yeniden çıkmaya çalışırken tekerlekleri bir an için toprakta sürtündü ve döndü, motoru durma tehlikesi geçirdi ve sonra tam gaz hangar kompleksine doğru yola koyuldu.

"Jens!" Alexei tekrar kükredi.

Lydia kardeşinden gecenin içinde kaybolan arabaya baktı ve yüzündeki ifade donarak umutsuzluğa dönüştü.

"Baba!" diye bağırdı. "Baba!"

"GİTTİ. ÇEKİP GİTTİ. ONU GÖRMEDİM BİLE.

Canavarına geri dönmek için çok hevesli."

Ağaçların arasındaydılar ve Chang zifiri karanlıkta onun yüzünü seçemiyordu ama sesini duyabiliyordu. Bu yeterliydi. Onu kendine çekti, yakınında tuttu ve soğuk yanağından öptü.

"İşte bu yüzden buradayız, aşkım. Kardeşinin planında bir şeyler ters giderse diye."

Başını geriye atıp ona baktı ama yüzü kara deliklerle dolu soluk bir bulanıklıktan başka bir şey değildi. Rahatsız edici bir şekilde bir kafatasına benziyordu ve omurgasından aşağı soğuk bir korku parmağı gönderdi, böylece nefesinin altında tanrılarına şiddetle küfretti. *Bunun bir alamet olmasına izin verme.*

"Peşinden gidecek miyiz?" diye sordu. Sesi değişmişti. Yine Lydia'nın sesiydi.

"Eğer istediğin buysa."

Cevap olarak onu dudaklarından öptü.

Çalılıkların arasından hantal, siyah bir form gürültüyle ayağa kalktı, bir ayıdan daha iyi kokmuyordu ve homurdandı, "Öyleyse neyi bekliyoruz?"

Popkov'du.

DIREKSİYON JENS'IN ELLERİNDE TEKMELENDİ VE SARSILDI.

Engbeli yolda çok hızlı gittiğini biliyordu. Bir şey olabilirdi

Mola. Arabalara alışık değildi. Yıllar önce St. Petersburg'da pırıl pırıl bir Buick'i olmuştı ve on iki yıl içinde iki kez kereste deposunda kamyon kullanması istenmişti. Ama bu ordu arabası huysuz bir köpek gibi davranıyor, bir an sert çekiyor, bir sonraki an tepki vermiyordu. Bu yüzden pedalı metal zemine sıkıştırdı ve orada tuttu.

O sert yüzlü kurtarıcılar peşinden gelmeyi akıllarına koymadan önce oraya bir an önce varmalıydı. Onlara minnettar olmalıydı, minnettar olması gerektiğini biliyordu ama değildi. Yüce Tanrım, o insanlar hayatlarını tehlikeye atmışlardı! İyi Rus adamları ölmüştü. *Oh, sevgili Lydia, neden orada değildin? Seni aradım.* Ormanda ilerlerken, diğer bilim adamları ve mühendislerin şimdi ne yapacağını merak ediyordu. Kaçacaklar mıydı? Olga kaçacaktı, Jens bundan emindi. Ama Elkin değil. Belki de alternatifin ne olduğunu anlayanlar...

Karanlığın içinden bir dal belirdi ve ön cama çarparak bir ucunu kırdı. Yolun her yerinde patinaj yapıyordu ama ayağını yere bastırdı ve uzakta oluşan sarı parıltıya doğru koştu. Taklit bir güneş. Jens yüzünü buruşturdu. Sanki Sovyet makinesi yeni bir şafağı müjdeliyormuş gibi bir yanılsama.

"DOKUMENTİ? KİMLİK BELGELERİ?"

Asker kapının yanındaki nöbetçi kulübesinden çıkmış, tüfeğini Jens'in kafasına doğrultmuştu.

"Ben burada çalışan mühendislerden biriyim. Hiçbir belgem yok. Beni dinleyin, bizi buraya getiren kamyon ormanda saldırıya uğradı." Jens sabırsızca motoru devirdi. "Kapıları açın. *Bistro*. Çabuk."

Asker kulübesine geri döndü ve yarım dakika boyunca telefonla konuştu. Hemen kapılar sarsılarak açıldı ve Jens içeri girdi. Korkunç bir yarım dakika boyunca onu içeri almayacaklarını düşünmüştü ama hayır, içeri girmişti. Yerleşkeyi bu kez farklı gözlerle inceledi, sabahın erken saatlerinde karanlığı yoklayan projektörlerin yavaşça süzülüşünü, saldırı haberi yayılırken tavuk gibi koşuşturan üniformalı figürleri izledi.

Daha önce hiç girmediği karanlık bir odaya sürüklendi, ağzı sert bir çizgide duran ama mavi gözleri eylem ihtimaliyle parlayan bir memur tarafından sorgulandı. Jens'i bir el hareketiyle kovdu.

Elinden geleni yaptıktan sonra Jens kendini aniden dışarıda, bağırışlar, emirler, koşuşturan askerler ve bir alarm sireninin gece havasını bir satır gibi yaran feryatlarının ortasında buldu.

Gerisi kolaydı.

"Ben yine de işe başlayacağım," dedi
refakatçisine. "Sana böyle mi emredildi?"

"Evet."

Büyük hangara doğru ilerledi. Asker yalnız mahkûmla başka ne yapacağını bilmiyordu, bu yüzden kararın kendisi için verilmiş olması onu rahatlatmıştı. Hangarın yan tarafındaki küçük kapının dışında, normalde istenmeyen gölgeler gibi gezinen ve mahkûmların her hareketini dar gözlü bir ilgiyle inceleyen iki siyahlı adam devriye geziyordu. Ama bugün onu takip etmeden el sallayarak içeri aldılar. Projektör ışıkları gözlerine vurduğunda gözlükleri parladı ve Jens ilk kez gülümsediklerini gördü. Ona değil, yoldaşlarının telaşına.

Jens hızlı hareket etmesi gerektiğini biliyordu. Önce çift kanatlı uçaklar. Başının üzerinde süzölen güzel gümüş yaratığa bakmayı reddederek geniş hangarı boydan boya koştu ve arka taraftaki daha küçük hangara açılan kapılardan aceleyle geçti. İçerisi buzdan bir odaya girmiş gibi soğuktu, elektrik lambaları loş ve kasvetliydi çünkü bazı ampuller gece boyunca çatlamıştı. Her zaman böyle oluyordu. İki ahşap ve branda çift kanatlı uçağı şefkatle inceledi ve alt kanatlardan biri boyunca bir elini okşadı. Derisi parmaklarının altında neredeyse insan gibi hissediliyordu.

"Yakında ısınacaksın," dedi ve sesindeki hüznü duydu.

Tereddüt etti. Bir an için kararında tereddüt etti. Şimdi geri dönebilirdi; çok geç değildi.

"Lydia, bunu yaparsam benim için daha kötü mü düşünürsün?" diye mırıldandı. "Mektubumdan ne yaptığımı biliyorsun ama yine de bugün geldin."

Birdenbire, hiç uyarmadan, sevgisinin cömertliğı onu sardı ve hatırlayabildiğinden çok daha uzun yıllar sonra ilk kez gözlerinden yaşlar boşandı. Boğazında bir acılık hissetti. Göğsünde bir sıkışma. Hayır, geri dönmek yok. Böylesi daha iyiydi. Surkov kampındaki adamların ölmesine izin veremezdi. Ceplerinden, yedek gömleğinden yırttığı iki kol çıkardı. Kampın köşesindeki uçak yakıtı dolu yeşil metal bidona doğru yürüdü.

Hangarın kapağını açtı ve her bir kılıfın yarısını içindeki sıvıya daldırdı. Dumanlar başını ağrıttı. Yoksa bu keder miydi?

İşi bitirmesi beş saniyeden fazla sürmedi. Çakmağını çıkardı ve önce bir koluna, sonra diğerine dokunarak alev verdi. Meşale gibi yandıklarında, uçakların açık kokpitlerine birer tane attı ve anında çatırdamaya başladılar. Alevler koltukları açgözlü diller gibi yaladı.

Orada sadece birkaç saniye durdu ve parlayan umutlarının yanışını izledi. Sonra hava gemisine yöneldi.

Elli üç

"GELİYOR MUSUN, ALEXEI?"

"Hayır, Igor. Sen git. Ben burayı toparlayacağım."

"Toparlamak mı?" Igor etrafına, ormanın zeminindeki katliama baktı. "O piçleri kurtlara bırak."

"Sen git, Igor," dedi Alexei tekrar. "Sen işini iyi yaptın. Ben Maksim'e rapor vereceğim."

"*Pakhan*'ımız güvende olduğunuzu bilmek istiyor. Sizi ona geri götürmem emredildi."

Igor'un sözleri nazikti ama Alexei'nin bu *vorun* aklından geçenlerden hiç şüphesi yoktu. Karışıklık sırasında Igor'un kurşunlarından birinin çoktan yoluna çıkmamış olmasına hayret etti.

"Teşekkür ederim, Igor. Ama evine git. Ordu misilleme birliklerinin yakında burada olacağını farkındayım."

Alexei hırslıya sırtını döndü ve yola saçılmış olan ilk ölüyü kontrol etmek için eğildi. Orman artık sessizdi, sadece rüzgâr dalları itip kakıyordu ve çömeldiğinde rüzgârın üzerine doğru eğildiğini, boynunu kokladığını, nefesinin çürümüş odun ve ölüm koktuğunu hissedebiliyordu. Savaş alanları her zaman hüznü yerlerdi, ama anlamsız, boş, küçük bir savaştan sonra bir savaş alanı insanın kalbini sökmeye yeterdi, özellikle de bunu tasarlayan sizseniz.

Diğerleri gitmişti, yaşayanlar. Kaçmaya karar veren mahkumlar kamyonun patlak lastiğini değiştirmiş ve ormanda belirsiz bir patikada yollarına devam etmişlerdi. Sadakatleri sayesinde itibar kazanacaklarına inanacak kadar aptal olanlar, hangarları ve en iyi ihtimalle ömür boyu hapis cezasını hedefleyerek, birbirlerine sokularak yola koyulmuşlardı. *Vory* gecenin içinde fareler gibi kaybolmuş, geriye sadece Igor kalmıştı.

"Evine git, Igor."

Ama bu kez kafasını kaldırdığında hırsız gitmişti ve yol bomboştu. Sadece ilk arabanın siyah şekli kalmıştı, farları da en az savaş kadar anlamsızdı. Dikkatle her bir askerin nabzını yokladı ve nabız bulamayınca gözlerini ve ağızlarını kapattı, tüfeklerini çıkardı ve sanki şeytanı ruhlarıyla kandırabilecekmiş gibi uzuvlarını şiddet yerine barış tavrıyla düzenledi. Bir ara bir şey duyduğunu sandı ve dönüp nefes alıp veren karanlığa baktı.

"Lydia?"

Cevap yok.

"Lydia?"

Ama kimse yoktu. Babaları arabayı sürdükten sonra, araba kontrolden çıkıp bir kızgınlıktan diğerine savrulurken, dolmuş karda kayarken, hiç vakit kaybetmemişti.

"Neden onu durdurmadın, Alexei?"

Tek istediği buydu. O daha cevap veremeden koşmaya başladı, ceylan bacaklarıyla yolun karşısına sıçradı ve içinden çıktığı ormana geri döndü. Orayı nasıl görebiliyordu?

Neden onu durdurmadın?

Neden?

Çünkü bir baba oğlunu seçmelidir. Tam tersi değil. Alexei orada durmuş, babasının onu seçmesini bekliyordu ama Jens seçmedi. Onu tanımamıştı bile. Bunun bir önemi olmamalıydı ama vardı. Alexei uzun bir süre ölü bedenlere son bir kez baktı, onlar için bir çocukluk duası mırıldandı, sonra NAMI-1'e tırmandı ve motoru çalıştırdı. Son bir düşünce olarak en yakındaki cesede, göğsündeki delik dışında sessizce uyuyor gibi görünen çok genç ve çok sarışın bir askere döndü ve onu yolcu koltuğuna kaldırdı. Sonra tekrar sürücü koltuğuna tırmandı ve devrilmiş çamın etrafındaki ağaçların arasından bir yol açtı. Yola geri döndüğünde kuzeye, tuğla duvara ve arkasındaki canavara doğru yöneldi.

"ARABADAN ÇIK!"

Emir son sesle bağırıldı. Kapıdaki nöbetçi ürkekti.
Alexei arabadan indi.

"İşte, seni aptal, kim olduğumu göremiyor musun?"

Nöbetçi, karşısındaki albayın şık kesimli üniformasına baktı ve sinirli bir şekilde kendi dar paltosunun içine büzüldü.

"İşte." Aleksey, Dmitri'nin kâğıtlarını askerin burnunun dibine itti. "Albay Tursenov'dan bir mesaj getirdim. Ama ormanda bir katliama rastladım. Burada ne haltlar dönüyor? Yaralılardan birini ilgilenmeleri için buraya getirdim, çabuk ol, kapıyı aç."

Asker selam verdi ve bu ayki maaşını kaybetmeyeceğini umdu.
"Emredersiniz, Albay Malofeyev. Hemen, Albay."

Kapıyı açtı.

CHANG DALLARDAN OLUŞAN BİR HALIYI

duvarın dibindeki jiletli tel. Çam özü taze ve keskin kokuyordu ve Lydia'nın aklına annesiyle geçirdiği son Noel'in anısını getirdi.

"Neden teli kesmiyorsun?" diye sordu fısıltıyla.

"Alarma geçebilir."

Yerleşkenin arka tarafındaydılar, ormanın en yakın olduğu ve projektör ışınlarının daha uzak olduğu yerde. Chang hareketsiz duruyordu, gözleri yarı kapalı, duvara odaklanmıştı. Lydia onun enerjisini toplayarak derin derin nefes verişini izledi ama ona veda öpücüğü vermedi. Ya da onu sevdiğini söylemedi. Bu tanrılarına onun geri gelmeyeceğini bildiğini söylemek olurdu ve Lydia bunu yapmak istemiyordu. Popkov gürültüyle dalların tepesine tırmandı, tellere basarak aşağı indi ve sırtı duvara dönük, ellerini önünde birleştirmiş bir şekilde durdu. Lydia Kazak'ının burada olmasından dolayı rahatlamıştı ama onun için ve Elena'nın diktiği böğründeki delik için korkuyordu.

"Hazır mısın?" diye homurdandı.

Chang son bir kez nefes verdi ve kadın onun yola çıkmak üzere olduğunu anladı. Kalbi boğazına düğümlenmişti ama Chang başını yavaşça çevirip ona uzun uzun bakarak onu şaşırttı. Sanki bu son bakışı olabilmiş gibi.

"Lydia," dedi usulca, "burada kal. Güvende olduğunu bilerek babana gitmeme izin ver."

Yaklaştı ama sadece bir adım. Ona dokunmadı. Eğer ona dokunursa gitmesine izin veremezdi.

"Seninle her zaman
güvendeyim." "Orası çok
tehlikeli." "Arkanı
kollayabilirim." "Peki
seninkini kim kollayacak?"
"Ben hızlıyım. Yapabilirim-"
"Hayır, Lydia. Burada kal."

Bir rüzgâr çam iğnelerini salladı, gece ruhlarının gevezelikleri ve karanlık bir çelik levhadan daha ağırdı. İkisi de konuşmadı, kelimelerle değil. Lydia ona doğru eğildi, o kadar yaklaştı ki adamın terinin temiz erkek kokusunu, ayakkabılarındaki toprak ve giysilerindeki çam özünün nemli kokusuyla karıştırarak koklayabildi. Adamın nefesindeki gerginliği duyabiliyordu.

"Lütfen aşkım," diye fısıldadı, "benden bunu isteme."

Adam kızın saçlarına dokundu ve kız başını adamın eline yasladı. Popkov tekrar hırlayana kadar uzun bir süre böyle durdular,

"Hazır mısınız?"

Chang bir kez daha duvara odaklandı. "Hazır."

CHANG AN LO KOLAY GÖRÜNMESİNİ SAĞLADI. UÇUYOR GIBIYDI.
HE

Projeğin geçip gitmesini bekledi ve sonra Popkov'un kavradığı ellerinin üzerine sıçrayarak duvardan yukarı çıktı, kıvrıldı, kıvrıldı, tepedeki acımasız jiletli telin her iki yanına bir kedi gibi ayaklarının üzerine indi. Omuzlarına asılı olan ipi çözdü ve ortasını teli duvara bağlayan metal sabitlemeye bağladı. Bir ucunu Popkov'a attı, diğer ucunu da içeride yere bıraktı. Projektör tekrar duvarın üzerinden geçtiğinde Popkov gitmişti ve Lydia nefes alabiliyordu.

Kazak'ın sakalını şefkatle çekiştirdi, omuzlarına tırmandı ve ipi yakaladı. Eteklerine küfrederek kendini yukarı çekti. Chang'den daha beceriksizce, tepedeki telin parmağından bir parça kopardığını hissetti. Ama bir kez yukarı çıktığında, yerleşkenin yayılışını izliyordu.

önündeki yarı karanlıkta ve hangarın heybetli şekli bu kadar yakinken, beklenmedik bir sakinlik hissetti. Korku, sinir ve titreme yok olmuştu. İşte buradaydı. Babası buradaydı.

"Lydia." Aşağıdan geldi. O kadar yumuşaktı ki bir kelime bile değildi.

Projektör geliyordu. Rüzgâr yanaklarını ısıırıyordu. Neredeyse hiç ses çıkarmadan ipten aşağı kaydı ve Chang'in yanında karla kaplı zemine çömeldi. Chang onun elini tuttu ve birlikte koşmaya başladılar.

YERLEŞKENİN ÖNÜNDEKİ KARGAŞA

Çılgınca. Bir araç gürültüsü ve bağırان askerler, donmuş toprağı döven botlar, burun deliklerinde kan kokusuyla sızlanan tasmalı köpekler. Kara ormana doğru ilerlemeye hazırlanıyorlardı ama kimse davetsiz misafirlerin çoktan içeri girmiş olmasını beklemiyordu. Chang, çok daha büyük olan hangarın arka tarafında derin gölgeler içinde kalan küçük hangar boyunca ilerledi ve kendisi ileriye gözetlerken Lydia'nın burada güvende olacağını hissetti. *Güvende mi?* Hayır, güvende değil. Ama daha az tehlikedeiydi.

Kulağına "Bekle" diye fısıldadı ve kadının durduğu yeri işaret etti.

Başını salladı ve itiraz etmedi. Onun işini kolaylaştırıyordu. Ana hangarın devasa ahşap yapısının yanına ulaşana kadar küçük hangarın uzunluğu boyunca kayarak ilerledi ama burada açıktaydı. Işıklar parlıyordu. Yere çömeldi ve hangarın ön tarafında açık duran küçük bir kapıya doğru koştu. Dışarıda bir adam duruyordu, siyah giyinmişti, zayıf ve kurt gibi uzuvları vardı, sırtı Chang'in yaklaşmasına dönüktü, parmaklarının arasından bir sigaranın parlayan ucu sarkıyordu. Avlunun karşısındaki iki köpek bakıcısının hayvanlarına bir kamyonun arkasına atlamalarını emretmesini izliyordu ama köpeklerden biri daha çok arkadaşının arka ayaklarını parçalamaya niyetliydi. Chang hızla ilerledi.

Adam bir şey hissedip döndüğünde aralarında sadece iki metre vardı. Göz göze geldiler. Adam gözlük takıyordu ve gözlük camları yaşadığı şoku büyütüyordu ama yine de tehdide hemen tepki verdi. Eli kalçasındaki tabancaya doğru gitti ama çok geçti. Chang kendini havaya fırlattı ve adamı tam boğazından yakalayan bir tekmeyle saldırdı. Adam yakasına yapıştı, dizleri büküldü ve yere düşmeden önce

ikinci bir tekme göğsüne çarparak üç kaburgasını kırdı ve kalbini durdurdu.

Ceset görüldüğünden daha ağırdı. Askerlerin dikkati başka yerdeyken Chang cesedi hızla açık kapıdan içeri sürükledi. Uzun metal bir direğe bağlanmış, üzerinde sakın sakın yüzen büyük gümüş leviathan'a hayretle baktı ve hızla adımlarını geri çekti. Lydia hâlâ onu bıraktığı yerdeydi ama şimdi kulağını küçük hangarın duvarına dayamıştı, gözlerinin akı loş ışıktaki kocaman görünüyordu.

"Dinle," diye ısrar etti.

Dinledi. Ahşapların arasından donuk bir uğultu süzüldü. "Yangın var," diye uyardı.

JENS BUNU BEKLEMİYORDU. PIŞMANLIĞIN BU YAKICI ACISI

Göğsünde. Uzun merdiveni tırmanıp zeplinin alt kısmına bağlı gondola bindi ve hemen ham vernik kokusu ve hafif yalnızlık kokusu onu tereddüt ettirdi. Burası yalnız bir dünyaydı. Farklı şeyler önemliydi.

Gondolun her iki yanında, pencerelerin yanında yere sabitlenmiş maun masalar vardı. Ön tarafta pilot kabini vardı ama Jens son bir kez kontrol kabinine girme isteğine direndi. Bunun yerine, birkaç gün içinde bu masalarda oturup, önce bir uçağın zeplinin baş kısmının altından, sonra da diğerinin kık kısmının altından ayrılışını şampanya içerek izleyecek olan tüm askeri şefleri hatırladı. Gaz kutuları ölümcül kargolarıyla doluydu ve Surkov kampı tükürük mesafesindeydi. Yüzlerce mahkum arkadaşı onun yüzünden boğularak ölüyordu.

Zeplinin gövdesine açılan kapağın kilidini açtı ve iterek açtı, katlanabilir basamakları aşağı çekti ve yukarı tırmandı. Hava bir anda soğudu. Hangarın dışındaki lambalardan gelen yumuşak gri bir alacakaranlık gümüş derinin üzerinde dalgalanıyordu ve ürkütücü bir sakinlik hissediliyordu. Olga'nın her zaman söylediği gibi, içerisi devasa, mağaramsı, bir balinanın karnında olmak gibi bir şeydi, ama kendisi tasarlamış olmasına rağmen, içeriye her adım attığında kendini küçük bir zerre, ince metal kırımlardan oluşan devasa bir örümcek ağına yakalanmış bir sinek gibi hissetmekten kurtaramıyordu. Başını geriye eğdi ve

ona baktı. Çok güzeldi, anlatılamayacak kadar güzeldi. Onunla gurur duyuyordu.

Aşağıdan gelen ani bir ses kalbinin hızla çarpmasına neden oldu. Zihnini yaptığı işe geri döndürdü ve hızla orta döşeme boyunca ilerleyerek gaz balonlarından en yakın olanına ulaştı. Bunlar zeplinin yüzmesini sağlayan büyük hidrojen gazı aylarıydı ve esnek derisine bir keski saplamak yarım saniyelik bir işti. Gazın bir kedinin tıslaması kadar öfkeli bir şekilde kaçtığını duyabiliyordu.

"Mahkum Friis!"

Jens döndü. Kara Dullardan biriydi. Kapağın üzerinde sadece başı görünüyordu. "Burada ne yapıyorsun, Mahkûm Friis?"

"Benim işim, yoldaş. Talihsiz yoldaşlarım bir kez daha bana katılana kadar." Jens keskiyi cebine koydu ve sorgucusunun düzgün kel bölgesine bakacak şekilde kapağa doğru geri yürüdü. Adamın gözlükleri bile sinirli görünüyordu. "Gaz torbalarının bağlantılarını inceliyordum. Yaklaşan test için hiçbir şey gözden kaçırılmamalı."

Adamın gözlerinde şüphe vardı ama seçebileceği bir şey yoktu, bu yüzden Jens'in gondola girmesine izin vermek için basamaklardan geri çekildi. Adam gözden kaybolur kaybolmaz Jens cebinden çakmağını çıkardı, ateşini yaktı ve hâlâ yanmakta olan çakmağı yürüyüş yoluna bıraktı. Saniyeleri vardı. Daha fazla değil. Merdivenlerden aşağı kaydı ve doğruca gondolun kapısına yöneldi. Kara Dul'un masalardan birinde oturmuş, pencereden dışarı bakıp sigara içiyor olması onu şaşırttı.

"Sen gelmiyor musun?" Jens hızlıca sordu. "Bir an için gelmiyorum. Burayı seviyorum, huzurlu bir yer."

Jens tartışmak için durmadı. Kapıyı açtı ve merdivenden tırmanmak yerine aşağı düştü. Beton zemine çarpmadan önce, tüm cehennem öfkesi etrafında patladı.

Elli dört

Alevlerin uğultusu karanlığı parçaladı. Bir sıcak hava patlaması Lydia'nın yüzündeki deriyi kavurdu ve gözbebeklerindeki nemi emdi, öyle ki göz kapaklarına kum yapışmış gibi hissetti. Onları zar zor kaldırılabiliyordu. Sonra koku çarptı, yakıcı, keskin, boğucu.

Sadece bir dakika önce Chang tekrar açık kapıya doğru ilerlemeye başlamıştı, duvar boyunca bir gölge titreşiminden biraz daha fazlasıydı. Küçük arka hangarda neyin yandığını öğrenmeye niyetliydi ama alevler şafak öncesi karanlığının yirmi metre yukarısında patladığında Lydia onun aniden dönüp kendisine doğru koştuğunu gördü. Patlama ana hangarın yan tarafında bir ev büyüklüğünde bir delik açmıştı ve alevler içeriye turuncu-siyah bir cehenneme çevirmişti. *Tanrım, Jens içeride*. Bundan emindi.

"Hayır!" diye bağırdı ve Chang ona ulaşmadan yanan binaya doğru koşmaya başladı.

Duman, büyük siyah dalgalar halinde bir düşman gibi üzerine geliyor, onu yutuyordu. Ciğerlerini tıkadı ve göremez, nefes alamaz hale gelene kadar onu boğdu. Paltosunu sürükleyerek çıkardı ve başına ve omuzlarına sardı. Yanan odun ve moloz yağmurları şarapnel gibi üzerine yağıyordu ama o, kolunu kaldırıp yüzünü koruyarak onların arasından geçmeye çalıştı. Babasının adını haykırdı.

"Jens! Jens!"

Duman ve alevlerin içinde kimseyi göremiyordu. Bu bir kâbus dünyasıydı. Baş sanki demir bir bantla sıkılıyormuş gibi hissediyordu. Dumanı yutuyordu ve göğsünde sıcak bir acı vardı ve sonra sert ve ağır bir şey sırtına çarparak onu yere düşürdü. Artık gözlerini odaklayamıyordu ve beyninin oksijensizlikten ölmekte olduğunu biliyordu. İrade gücüyle kendini dizlerinin üzerine itti ve çığlık attı.

"Baba! Baba! Baba! Baba! Baba!"

Kendi sesini duyabiliyordu ama dudakları hiçbir şey hissetmiyordu, bunu yaptığının farkında değildi, sanki geri kalanıyla bağlantısı kesilmiş gibiydi. Bir şeye takılıp tökezledi, alevler içinde yere yıkılmış ahşap bir panel botlarından birini tutuşturmuştu. Eldivenli elleriyle çılgınca bir hamle yaptı ve kendini tüm bu kaosu ortasında küçük bir boşluğa, alev alev yanan bir ormanın içindeki bir tür açıklığa doğru sendelerken buldu. Etrafından alevler sıçırıyordu ama bu küçük hareketsiz noktada mucizevi bir şekilde ateş yoktu. Karşısında metal kirişlerle birbirine dolanmış bir merdiven ve sıcaktan kabarmış cilalı ahşaptan büyük ve ağır bir parça duruyordu. Bunların altında ezilmiş babası yatıyordu. Beyaz saçlarını gördü. Sadece başı ve bir kolu görünüyordu; elini uzatmış, gözlerini ona dikmişti. Gülümsüyorlardı.

"Lydia."

Kulaklarındaki uğultu yüzünden sesi duymadı ama dudaklarının o kelimeyi söylediğini gördü.

"Baba!"

Eğildi ve onun elini kavradı. Parmakları yıllar önce karda olduğu gibi kısacık bir an için birbirine dolandı. "Sevgili babacığım," diye fısıldadı, sonra kendini ayağa kaldırdı, tahtaya sarıldı ve onu sırtından çekip çıkarmaya çalıştı. Güçsüzlüğü onu şok etmişti. Görüşü parlak yıldızlarla doldu ve onların yukarıda açılan gerçek gece göğü mü yoksa kafasının içinde mi oldukları hakkında hiçbir fikri yoktu. Jens onun ayak bileğine dokundu ve o da hızla başının yanına diz çöktü.

"Lydia," dedi kısık sesle, "çık buradan. Şimdi." Onu itti ama hareketi o kadar zayıftı ki Lydia bunu neredeyse hiç hissetmedi. "Ağlama," diye mırıldandı. "Sadece git."

Ağladığını bilmiyordu. Beyaz saçlarını öptü, yağ ve duman kokuyordu. Kulağından kan sızıyordu. "Baba," diye soludu ve bacağını onu ezen levhanın kenarının altına sokarak ağırlığını aldı. Diğer bacağıyla dik durmak için kendini zorladı. Tahta bir parça kaydı, Jens'in diğer kolunu uzatmasına ve dirsekleri üzerinde öne doğru sürünmeye çalışmasına yetecek kadar. Ama yakalandı, bacakları sıkıştı.

"Git, Lydia."

"Sensiz olmaz."

"İkimiz de

öleceğiz."

Bunun üzerine Lydia, alevlerin onu yiyip bitirmesine aldırmadan yere düşmüş bir kereste parçasını yakaladı ve bacağının yerine onu cilalı levhanın altına sıkıştırdı. Sonra eğildi, Jens'in iki elini kavradı ve ciğerleri parçalanacakmış gibi olana kadar tüm gücüyle çekti. Bir an için ateşin birkaç adım daha yaklaşması dışında hiçbir şey olmadı, ama aniden bir şey boyun eğdi. Gürültülü bir çatırtı oldu ve Jens ileri doğru kaymaya başladı. Hiç ses çıkarmadı. Ama Lydia onun yeşil gözlerinde bunun babasına ne yaptığını görebiliyordu, yine de Jens tahtadan kurtulana kadar durmadı. Bacaklarına bakana kadar içinde bir rahatlama hissetti. Kemikler etin içinden her yöne doğru çıkıyordu. Dalgalandan siyah havada bile kopan kemiklerin beyazlığını ve kanın kırmızılığını gözden kaçırıyordu. Diz kapaklarından biri kopmuştu.

"Lydia, gitmen için sana yalvarıyorum." Yüzünün bütün rengi gitmiş, dudakları kül grisine dönmüştü. "Kızımı da öldürmeme izin verme."

Lydia onun yanına çömeldi, eğildi ve kollarından birini omzuna attı. "Bunu sen mi yaptın? Bu yangını?"

Adam gülümsedi ve kadın onun gülümsemesini sevdi. "Hazır mısın?" diye sordu.

Adam kendini onun elinden kurtarmak için mücadele etti ama kadın onu bırakmayı reddetti. Bunun yerine kendini yarı kaldırdı, onu da kendisiyle birlikte kaldırdı ve eğilmiş sırtında tuttu. Parçalanmış bacakları arkasından sürüklenirken hâlâ ses çıkarmıyordu ama nefes de almıyordu. Ani bir kıvılcım fırtınası ve ateşli enkaz başlarına yağdı ve kulağını ve ensesini yakan bir şey hissetti, ama babası saçındaki her neyse onu savurdu. Ciğerleri oksijen için çılgık atarak sallandı ve ileriye doğru zahmetli bir adım attı. İkisi de bu cehennemden çıkmanın tek yolunun koşmak olduğunu biliyordu ama o koşamazdı. Sırtında babası varken olmazdı. Bir adım daha attı.

"Beni yere bırak Lydia," diye emretti kulağına. "Benim için geldiğin için seni seviyorum. Şimdi beni yere bırak."

"Alexei geldi." Bir adım daha. "Kamyonu durdurdu" -üç adım daha, ama her biri bir öncekinden daha küçük- "kamyonu durdurdu."

"Neden?"

"Çünkü sen"-soluk soluğa kaldı, dumanı içine çekerek-"onun babasısın."

Önünde alevlerden bir duvar yükseldi. İşte burasıydı. İçinden geçmek zorundaydı.

Başını yana doğru çevirdi. "Hazır mısın?"

Onun yanağından öptü. "Lydia, ben Alexei'nin babası değilim. Annen hep öyle olduğuma inanırdı ama yanıliyordu. O benim oğlum değil."

CHANG PES ETMEYECEKTİ. ONU BULACAKTI. YA DA ÖLÜRSÜN.
ORADA

orta yol yoktu. Hiç durmadan onun adını sayıkladı ama alevler sözlerini yuttu. Duman yaşamı boğuyordu. Kendi ciğerlerinde öldüğünü hissedebiliyordu ve Lydia için duyduğu korku kalbini parçalara ayırdı.

Tanrılar onu uyarmıştı. Ona bir alamet göndermişlerdi ama o, onun sözleri dışında hiçbir sözü dinlemeyi reddetmişti. Onun kendisiyle birlikte duvardan geçmesine izin vermişti ve şimdi tanrıların mırıltısına kulak vermemenin, arzularını dengede tutmamanın bedelini ödüyordu. Bununla yaşayabilir ya da ölebilirdi ama onun da bu yüzden ölmesine katlanamazdı.

Seslendi. Adını ateşin içine doğru kükredi ve alevler de ona kükreyerek karşılık verdi; yüzüne tükürdükleri her çatırtı ve patlamada kahkahaları vardı. Hangi yöne dönerse dönsün etrafında yükselen cehennemin ötesinde hiçbir şey göremiyordu ve aniden yanlış duyuyla baktığını fark etti. Gözler yalan söyleyebilir, kafasını karıştırabilir ve panik yaratabilirdi. Bu yüzden onları kapattı. Kıpırdamadan durdu ve ciğerlerindeki zehirleri dışarı attı.

Onu tekrar dinledi. Ama bu kez kalbiyle dinledi.

LYDIA SAÇLARININ YANDIĞINI BILIYORDU. JENS ARTIK
sırtında hareket ediyordu. Acı verici bir yavaşlıkla adımlarını birbiri ardına atarken dizlerinin bükülmesine izin vermedi ama bildiği kadarıyla Jens de yanıyor olabilirdi. Zihni artık düzgün çalışmıyordu. Uzuvarının kontrolü durmuştu ve ciğerleri iflas ediyordu. İstese de çığlık atamazdı. Nasıl olup da hâlâ ayaktaydı ve hiç bitmeyecekmiş gibi görünen bir alev ve duman tüneline ilerliyordu, hiçbir fikri yoktu. Bir an için öldüğünü ve bunun bir cehennem olduğunu düşündü.

Chang, aşkım, veda etmedim. Seni seviyorum demedim. Bu düşünce kafasının içinde genişledi ve tüm zihnini doldurdu, öyle ki onun sesini duyduğunda kafatasının içinden mi yoksa dışından mı geldiğini bilmiyordu. Ama eller babasını sırtından kaldırıyor ve güçlü, tanıdık bir kol belini sararak ona destek oluyordu. Ölmüş ve cehennemde olsa bile

sonsuzu kadar işkence görse de umurunda değildi çünkü Chang An Lo onun yanındaydı.

Son anlar bir bulanıklığa dönüştü ve kontrolsüzce titrediğini hissetti. Büyük pençeler başını bir o yana bir bu yana savuruyordu ve kafa derisindeki yanma durmuştu. Belli belirsiz bir göz bandı gördü ve birinin güldüğünü duydu. Gülmek mi? Biri ölüyken nasıl gülebilirdi ki?

Chang birine, "Duvarın diğer tarafında kalman gerekiyordu," dedi. "Sen hastasın."

"Sıkılmışım. Bütün eğlenceyi sen yaşayamazsın."

Popkov'un gürleyen sesi ve paltosunun pis kokusu onu kaplamıştı. Onun Jens'i bir oyuncak bebek gibi kocaman omzuna attığını gördü ve nasıl olduğunu bilmeden kendini Chang'in sırtında buldu. Başını onunkine yasladı ve nefes almaya çalıştı ama aldığı tek şey boğucu bir dumandı. Öksürdü, kustu ve kendini o kadar derin ve boğucu bir kara deliğe doğru kayarken hissetti ki bir daha asla yukarı çıkamayacağını biliyordu.

ALEXEI HANGARIN BİR ATEŞ TOPUNA DÖNÜŞMESİNİ İZLEDİ. IT yerleşkeyi çılgılık çılgılığa bir kaos sahnesine dönüştürdü. Alevler serbest kaldıkça karanlık, kıvranan gölgelerle kaplandı ve gürültü sağır ediciydi.

Figürler panik içinde siyah ve sarsak bir şekilde yanan binaya doğru savrulurken, diğerleri sanki peşlerinde bir kurt sürüsü varmış gibi binadan hızla uzaklaşıyordu. Alexei NAMI-1'i vitesine taktı ve son sürat hangara doğru sürdü. Önüne çıkan herkesin canı cehenneme. Isı ona yirmi metre öteden çarptı ve o kadar sert vurdu ki sanki bir duvara çarpmış gibiydi.

Onların geldiğini gördü, Chang ve Popkov. Duvarın yarısının yok olduğu hangarın yanından fırlamışlardı. Burada ne halt ediyorlardı? Popkov yaralı değil miydi? Sonra Chang'in sırtında bir şey gördü ve bunun Lydia olduğunu şokla fark etti. Büyük Kazak'ın omzunda beyaz saçlı başka bir figür yatıyordu. Bu Jens olmalıydı. Arabayı döndürdü ve tamamen görünür olan kararmış figürlere doğru ateşledi

Alevlerin parıltısı herkesi etkilemişti ama daha sonra Aleksey hangisinin önce geldiğini hatırlayamadı, silah sesi mi yoksa patlama mı? İkisi de aynı anda olmuş gibi görünüyordu, yine de aklında kalan atıştı, bir tüfeğin keskin çatırtısı kulaklarında sonsuza dek çınladı.

Hâlâ beş metreden daha uzaktaydılar. Siluet halinde ve savunmasızdılar. Ateş yan taraftan, adrenalini çok yüksek olan bir askerden geldi, tüfeğini sabit tutamayacak kadar yüksek. Popkov'un birkaç adım önünde duran Chang'e nişan almıştı ama Lydia'yı vurdu. Alexei onun vücudunun Chang'in sırtında sarsıldığını, sonra cansız bir şekilde asılı kaldığını, koşarken ellerinin gevşediğini gördü.

Alexei'nin kalbi durdu. İşte o zaman diğer sesi fark etti, kafasının içinde gök gürültüsü gibi yankılanan donuk bir gümbürtü. Duman kokusu burun deliklerini yaktı ve zihninin bir kısmı onları tanıdı - benzin bidonu patlamıştı. Ama gözlerinin gördüğü tek şey duvarın hareketiydi. Hangarın yan duvarından geriye kalanlar, tüm ağır yapısal kalasları ve yanmakta olan sağlam kaplamalarıyla birlikte, patlayarak binadan uzaklaştı. Bir an için havada asılı kalmış, kurbanlarını seçmiş gibi göründü, sonra Chang ve Popkov'a doğru hızla aşağı indi.

Alexei pedala bastı. Araba son bir gayretle kendini ileri attı ve duvar etraflarına çarparken Chang, Lydia ve kendini arabanın içine fırlattı. Ön cam patladı. Kanvas tavan, içinden geçen alevli bir ışınla yarıldı ve boş arka koltuğa saplandı. Kıvılcımlar ve alevli döküntüler arabanın kaputuna yağdı.

"Jens!" Alexei bağırdı.

Yanında, yolcu koltuğunda, Lydia'yı sanki bu hayatta bir daha asla bırakmayacakmış gibi kucaklayan Chang, "Popkov," diye mırıldandı.

Alexei NAMI-1'den atladı ve ikisini de buldu. Popkov yarı yarıya arabanın dingilinin altında, patlamanın onu fırlattığı yerde saklanmıştı. Bacağının arkasındaki uzun bir yara dışında şasi onu korumuştı. Alexei alevlerin arasında Jens'in cesedini buldu. Kafasının yarısı kopmuş, göğsü ve uzuvları alev alev yanan bir kereste yığınının altında ezilmişti. Saçları yanıyordu. Bir tüfek mermisi daha arabanın yan tarafına çarptı ve sesler yükseldi ama Alexei kıpırdıyamadı. Ölü babasının parçalanmış yüzüne baktı ve oradan uzaklaşamadı. *Bu şekilde olmaz. Böyle bitmesine izin verme baba.* Bir sonraki kurşunun kulağını sıyırdığını bile hissetmedi.

Onu hareket ettiren Popkov'du. Onu fiziksel olarak kaldırdı, arabanın sürücü koltuğuna oturttu ve arka koltuktan yanan kirişi çıkardı. Yarım saniye sonra Alexei, üç yolcusuyla birlikte arkaya sıkışmış bir halde giriş kapısına doğru hızla ilerliyordu. Nöbetçi ona meydan okuduğunda, askere ağır küfürler etti ve Dmitri'nin kâğıtlarını burnunun dibinde salladı.

"Çekil yolumdan, seni aptal. Bu beceriksizliği derhal Albay Tursenov'a rapor etmek zorundayım."

"*Da, Albay, da.*"

Kapı geri döndü ve orman önlerinde açıldı. Sadece yerleşke gözden kaybolana kadar sürdü ve sonra frene basarak koltuğunda döndü.

"O nasıl?" diye sordu.

Chang cevap vermedi ama usulca mırıldanıyordu ve sesi bir ölüm ağıtı gibiydi. Köşede büyük Kazak kambur ve sessiz oturuyordu, kararmış yüzünden yaşlar süzülüyordu.

Elli beş

"ÖLME."

Çok çok yukarıda bir yerden, kelimeler ona doğru sürüklendi. Tenine değdiği anda eriyip yok olan en küçük kar taneleri gibi. Ama bu kelimeler yumuşak değildi.

"Ölme, aşkım."

Artık çok geç. Görmüyor musun, ben zaten ölüyüm?

Acı yoktu, düşünce yoktu, arzu yoktu, renk yoktu, sadece bir hiçlik vardı. İçi boş bir boşluk. Ama eğer ölü olmak buysa, sadece bir hiçlikse, yaşamın tüm yaşamsal çabalarının anlamı neydi? Ve planladığı gelecekteki hayata ne olmuştu? Hâlâ var mıydı? Onsuz gelişmeye devam edecek miydi? İçindeki boşluğa Chang'ın bir görüntüsü kaydı, Chang An Lo devam ediyor, kendine Çinli bir eş alıyor ve parlak gözlü Komünist çocukları oluyordu. Hepsi onsuz. Ağlar mıydı? Hatırlayacak mıydı? Garip olan şey, ölümünde bile kalbinin onun mutlu olmasını istemesiydi.

Ama onunla mutluyum.

"Bana geri dön tilki kızım." Sözcükleri ona doğru süzülüyordu, ancak derisinin altında iğneler kadar keskindiler ve dinlenmesine izin vermiyorlardı.

Hayır, kıymetlim, artık çok geç. Kendini deliğin derinliklerine yuvarlanırken hissetti, baş aşağı boşluğa yuvarlanıyordu, siyahlık onu yutuyor, içindeki tüm parlaklığı emiyordu, parmakları çözülüyor ve bırakıyordu. Acı yok. Chang'ın görüntüsü bile yok artık. Sadece boşluğun boşluğu. Her şey bitti.

"Geri dön Lydia, yoksa peşinden gelir ve seni ellerimle sürükleyerek geri götürürüm."

Hayır, bırak dinleneyim.

Bir şey onu yakalıyor, dişlerinin takırdadığını hissedene kadar fiziksel olarak sarsıyordu.

Dişleri mi? Ölüyse nasıl dişleri olabilir ki? Öldüğün zaman, sadece ruh olursun. Kahretsin, kahretsin! Dişler! Bu onun küçük bir parçasının hayatta olduğu anlamına geliyordu. Lanet olsun! Devasa bir irade çabası gerekiyordu ama tırnaklarını karanlığın duvarına geçirdi ve düşüş aniden durduğunda vücudunun sarsıldığını hissetti. Bu her şeyi acıtiyordu. Bırakmak çok daha kolay olurdu.

Chyort! Adım adım, elden ele, kendini yukarı çekmeye başladı.

KURŞUNU AÇTIĞINDA İLK GÖRDÜĞÜ ŞEY BUYDU.

gözleri. Pencere kenarında duruyordu, güneş ışığında kendisiyle gurur duyuyor, sanki cilalanmış gibi parlıyordu. İkinci olarak Elena'nın geniş yüzü geldi. Lydia'nın üzerine eğilmişti, yüzünün çizgileri sertti ve parmakları kırmızıya boyanmıştı. Kırmızı boya mı? Elena neden boyayla uğraşıyordu?

"Demek uyanıksın."

"Evet." Lydia'nın boğazı sanki derisi yüzülmüş gibi hissediyordu. İçindeki havanın tadı siyah ve çürümüşü.

"Pansumanınızı yeni değiştirdim." Renksiz gözler onu dikkatle inceledi.

"Ağrın var mı?"

"Biraz."

"Olmamalısın. Arkadaşın diline kim bilir ne kadar pis Çin pisliği damlatıyor ve bana acı hissetmeyeceğini söylüyor."

"Chang? Nerede o?"

Elena'nın kasvetli yüzü bir gülümsemeye dönüştü.

"Yaşayacaksın." "Yaşasa iyi olur."

"Chang An Lo?" Lydia başını çevirdiğinde onu yanı başında, yatağın üzerinde otururken buldu. Yüzünde daha önce hiç görmediği bir ifade vardı.

"Ölüyor muydum?" diye fısıldadı.

Elini dudaklarına götürdü, avucunu ve her bir parmağını öptü ve yanağına götürdü. "Hayır, Lydia'm." Ona bir gülümseme verdi. Teninde hissedebileceği bir sıcaklıkla doluydu, içindeki soğuk ve korkmuş bir şeyi eritti. "Sen ölmüyordun. Sen yok edilemezsin. Sadece beni test ediyordun."

Adamın sesi kadının kafasını doldurdu. Öne doğru eğildi, elini hâlâ kendisinin bir parçasıymış gibi tutuyordu ve alnını boynunun kıvrımına yasladı. Uzun bir süre kıpırdamadan, konuşmadan öylece kaldı. Siyah saçları yanağının altında ılık ılık uzadı ve kız, elini ona bağlayan ipliği hissetti.

Etlerinden, kanlarından ve kemiklerinden ipeksi bir iplikçik geçirirken onları birbirine kenetledi.

"Chang An Lo," diye mırıldandı ve saçının parlak bir tutamının nefesiyle dalgalandığını gördü, "eğer ölürsen, söz veriyorum gelip seni bulacağım."

ODA ÇOK FAZLA INSANLA DOLUYDU. BEYAZ-SICAK KIVILCIMLAR havada titriyor, onu sürekli harekete geçiriyor gibiydi. Lydia yatağında doğrulup otururken tek yapmak istediği o kara deliğe geri dönmekti. Ona Jens'ten bahsetmişlerdi.

"Hayır!" diye bağırdı. Sonra kendini susturdu. Acıyı sert bir top haline getirdi.

Onu, büyük hayallerinin yıkıntıları arasında, gururlu beyaz başının en büyük fedakârlıkla kendi eliyle yere düştüğünü hayal etti. *Hayır, baba.* Gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü ve durmadı. Gözyaşlarını silmeye çalıştığında elini ilk kez gördü; yanmıştı, çirkin bir kırmızıydı ve sümüksü bir merhemle kaplıydı.

"Bu iğrenç," diye mırıldandı ona bakarken.

Biri gülmüştü ve Lydia bunun rahatlamayla ilgili olduğunu biliyordu çünkü yanmış bir el, yanmış bir hayattan çok daha iyiydi. Ama Lydia elinden bahsetmiyordu. Onun başarısızlığıydı. Bu iğrençti. *Baba, özür dilerim. Beni affet.* Görüş alanının kenarında siyah noktalar uçuşuyordu ve Lydia bunların kendisini takip eden kara deliğin parçaları olduğunu ve zamanlarını beklediklerini hissediyordu. Düzgün görebilmek için mücadele etti. Söylemesi gereken sözler vardı.

"Size, hepimize teşekkür etmek istiyorum," dedi. "Yardımlarınız için." Sesi hırıltılıydı, kendi sesi olduğu zorlukla anlaşılıyordu.

"Neredeyse başarıyorduk." Alexei'ydi.

"Jens minnettardı," diye fısıldadı. "Bana öyle söyledi." Odada huzursuzca volta atan Alexei'ye baktı, artık kardeşi olmadığını bildiği bu adama. "Teşekkür ederim. *Spasibo.*"

Popkov perişan bir halde diğer yatakta Edik'le kâğıt oynarken, Misty yastığın üzerine uzanmış Popkov'un kokuşmuş çoraplarından birini çiğniyordu.

"Birbirinizi buldunuz," diye homurdandı Kazak. "Sonunda sen ve Jens birlikteydiniz." Elindeki kâğıtları yenilgiyle yere attı ve kocaman omuzlarını silkti. "Önemli olan da bu." Kartları karıştırdı.

Lydia başını salladı. Konuşamadı.

Alexei yatağının ucunda durdu. "O haklı Lydia. Senin orada olman onun için çok şey ifade ederdi."

"Ve bana," diye mırıldandı. "Ama onu durdurmak için çok geç kalmıştım. Ne pahasına olursa olsun, diğer mahkûmları kurtarmak için başlattığı şeyi yok etmeyi seçti."

Alexei huzursuzca kıpırdandı ve Alexei onun hayal kırıklığını ve ihtiyacının derinliğini hissedebiliyordu. Ona bir şey vermek zorundaydı. "Alexei, o seni seviyordu," dedi basitçe. "Jens bana söyledi. Sırtımdayken senin için endişeleniyormuş."

Alexei'nin babasınıninkine çok benzeyen yeşil gözleri doğrudan ona bakıyordu ve ona inanıp inanmayacağını bilemediğini görebiliyordu. Ama onunla mücadele edemeyecek kadar yorgundu ve gözlerini kapattı.

"Elena ile konuşmak istiyorum," dedi fısıltıyla. "Yalnız."

Garip bir sessizlik oldu. Ama gözlerini tekrar açtığında odadaki hava toz gibi durulmuştu, Chang'in dudaklarının alnındaki izi ve yatağının ucunda oturan iri kadın dışında boştu.

CHANG AVLUDA HUZURSUZDU. ÇOK ALENİYDİ,

Gözle görülemeyecek kadar. Pencerelelerin arkasındaki herhangi biri bir yabancı, özellikle de Çinli bir yabancı varlığını ihbar edebilirdi. Bir bisiklet fabrikasını incelemesi gerekiyordu ama Edik'i Biao'ya, Ruslara iyi olmadığını söylemesi için bir mesajla göndermişti. Gerçek buydu. Hastaydı. Kalbi o kadar hastaydı ki ayaklarının altındaki avlu kaldırım taşlarına kusabilirdi.

"Chang," dedi Aleksey, "seninle konuşmak için bu anı yakaladığım sevindim." Şimdiye kadar hiç konuşmamışlardı. Döndü ve Aleksey'i inceledi. Lydia'nın kardeşi uzun paltosu içinde uzun boylu bir adamdı, babası gibi gururlu ama kız kardeşi kadar karmaşıktı. Cesaretli ve kararlı bir adam olduğuna hiç şüphe yoktu, çünkü Chang tüm o dehşet ve karmaşanın ortasında, ateşin başında her ikisini de bolca görmüştü. Ama aynı zamanda... onun içinde

İyileşmesi birkaç ömür sürebilecek türden bir keder. "Her birimizin," dedi Chang sessizce, "kendi geçmişi var." Alexei kaşlarını çatı. "Buraya geçmişi tartışmaya gelmedim."

"Peki bunun yerine ne tartışalım?"

"Lydia, tabii ki. Seninle başka ne hakkında konuşabiliriz ki?"

Chang gülümsedi ve yüzünde karın yumuşaklığını hissetti. "Hayat hakkında konuşabiliriz. Ölüm hakkında. Ya da gelecek hakkında." Ellerini birleştirdi ve resmi bir şekilde ellerinin üzerinde eğildi. "Sana teşekkür etmek istiyorum, Alexei Serov, yangında hayatımı kurtardığın için. Size borçluyum."

"Borç yok. Hem de hiç borç yok. Kız kardeşimin hayatını kurtardın. Bu kadar yeter."

Chang başını hafifçe eğerek selam verdi. *Bu kadar yeter.* Söyledikleri doğrudu. Eğer Lydia Chang'ın sırtında olmasaydı, bu Rus onu yanmaya terk edecekti. Bunu ikisi de biliyordu. Genç bir kadın iki elinde birer kovayla aceleyle binadan avluya çıktı ve su pompasına doğru ilerlerken iki yabancıya merakla baktı. Tek ses, avlunun diğer tarafında Kazak'la birlikte oturan Lydia'nın soluk saçlı oğlunun kahkahalarıydı. Chang ve Alexei bir süre kahkahaları dinledi, ikisi de yankılanan soğuk havada daha uzun sürmesini diledi.

"Lydia hakkında," dedi Aleksey birden.

Chang çocuğu izleyerek bekledi. Kardeşinin nasıl başlayacağını düşündüğünü hissedebiliyordu.

"İkiniz de işe yaramayacaksınız," dedi Alexei kesin bir ifadeyle. "Yürümesi imkânsız; engeller çok yüksek. Eğer kız kardeşimi zerre kadar önemsiyorsanız, ondan vazgeçer ve Rusya'yı terk edersiniz. Bırak kendi insanlarıyla kalsın. Tanrı aşkına, görmüyor musun, sen ve o yağ ve su gibisiniz, karışamazsınız?" Sesi giderek daha yumuşak, daha alçak, daha yoğun çıkıyordu. "Eğer onu seviyorsan, Chang An Lo, gerçekten seviyorsan, bırak kendi hayatını yaşasın. Seninle geleceği, nerede olursa olsun her zaman bir yabancı olarak olacak."

Chang yavaşça başını çevirdi ve bakışlarını koyu yeşil gözlere sabitledi. Çocuğun kahkahası yine avluyu aştı ama bu sefer duymadılar.

"Beni anlıyor musun?"

"Lydia ve benim ne yapmaya karar verdiğimiz seni ilgilendirmez," dedi Chang soğuk bir sesle.

"O benim kız kardeşim, lanet olsun, bu beni ilgilendirir." Öfke alevlendi ve Chang onun başından beri orada olduğunu, pusuya yattığını biliyordu. "Lydia'yı duvarın ötesine götürdün. Tanrı aşkına, hangarda Jens'i ararken neden onu da yanında götürdün? Neredeyse kız kardeşimi öldürüyordun. Sana nasıl güvenebilirim? Böyle bir şeyi unutmamı ve affetmemi mi bekliyorsun?"

"Hayır." Chang bağırsaklarının derinliklerinde, kızgın bir bıçaktan daha keskin bir acının kıvrıldığını hissetti. "Hayır, affetmiyorum. Kendimi affedebildiğimden daha fazla affedemem."

"İYİ Mİ?" ELENA KOLLARINI GÖĞSÜNDE BİRLEŞTİREREK SORDU yatağın dibinde oturuyordu. Gözleri ihtiyatlı noktalar halinde küçülmüştü.

"Ne söyleyeceğimi biliyorsun."

"Senin o çılgın kafandan neler geçtiğini nereden bilebilirim ki?"

Lydia gülümsedi. Her şey canını yakıyordu ve uyumayı çok istiyordu ama bunu söylemek zorundaydı. "Öncelikle sana teşekkür etmek istiyorum Elena."

"Ne için?"

"Kurşunu benden çıkardığın için."

Kadın omuz silkti. "Çok pratik yaptım." "Yine de teşekkürler." Kadın tereddüt etti.

"Başka ne var?"

Lydia derin olmayan bir nefes aldı. "Bana neden ihanet ettiğini bilmek istiyorum." "Ne?"

"Alexei ve ben ormana iki kez gittiğimizde de askerler geldiğimizi biliyordu. Bizi takip etmeleri için takipçiler gönderdiler ve Chang arkamızı kollamasaydı bizi yakalayacaklardı. İkinci seferde kamyon konvoyunu korumak için fazladan bir araba vardı."

Elena kıpırdamadan oturdu. "Yanılıyorsunuz, yoldaş."

"Ne yaptığınızı bilen tek kişi Vory, Chang, Popkov ve bendim. Ve sen."

"O hırsızlardan herhangi biri, büyükannesinin boğazını keser kesmez sizi gizli polise satar."

"Hayır, yanılıyorsunuz. Maksim ne derse onu yapıyorlar ve Maksim kardeşime aşık olduğu için ona zarar verecek hiçbir şey yapmalarına izin vermez. Diğerlerine hayatım pahasına güvenirim." Öne doğru eğildi. "Yani geriye sen kalıyorsun."

"Hayır."

"Bana yalan söyleme, Elena." Sözcükleri arasındaki boşluklar uzadı. "İkimiz de sen olduğuna biliyoruz."

"Eğer evet deseydim," diye mırıldandı Elena, "ne fark ederdi ki?"

"Liev için olabilir."

Elena ona uzun ve sert bir bakış attı. "Onu yeterince incitmedin mi? Artık onu rahat bırak."

"Bu yüzden mi yaptın? Onu benden kurtarmak için mi?"

Elena iç çekti. "Kızım, seninle ilk tanıştığım da arkadaş olabileceğimizi düşünmüştüm ama sonunda Liev için iyi olmadığını açıkça gördüm. O sürekli senin hayatını yaşarken nasıl kendi hayatı olabilir ki?"

"Ondan bunu istemedim."

"Hayır, gerek yoktu. Bu onun kanında var, eski Rus serf sistemindeki gibi birine ait olmak için yetiştirilmiş. Tıpkı ondan önceki babası gibi. Misty Edik'e ne kadar bağlıysa o da sana o kadar bağlı ve senin için numaralar yapmasını istesen, yapmadan önce iki kere düşünmezdi." Yavaşça nefes verdi ama sesinde kederli bir nota vardı, "Senden kurtulmak zorundaydım Lydia. Liev'in iyiliği için."

Lydia ağzına yükselen safrayı yuttu. "Sadece gitmemi isteyebilirdin," dedi sessizce.

"Sana asla izin vermezdi."

Lydia başını salladı. Suçluluk duygusu, pürüzsüz ve kaygan, boğazını yağlıyordu.

"Yani Kazak'ını korumak için bana ihanet ettin. O biliyor mu?"

Elena'nın dolgun yanaklarına renk geldi ve iki elini başının üstünde birleştirerek şekilsiz saçlarını düzleştirdi. "Hayır," diye mırıldandı. "Ona söyleyecek misin?"

"Hayır."

Kadın başını salladı, ağır omuzlarını silkti ve pencereye doğru yürüyüp dışarı baktı. Kalın bir sesle ekledi: "Baban için yaptığın şey harikaydı."

Lydia yüzünün ellerinin arasına düşmesine izin verdi. "Yine de öldü. Onu kurtaramadım."

"Olabilir. Ama onun için ne yaptığını biliyordu."

"Ben de annemi kurtaramadım," diye fısıldadı parmaklarının arasından.

"Biliyorum. Sevdiklerini güvende tutma konusunda benden daha iyi değilsin." "Buraya gel." diye ekledi.

Lydia ince şilteden dikkatlice indi ve Elena'ya pencerenin önünde katıldı. Dışarıda kar yağdığını görünce şaşırdı, ama çok yoğun değildi, sadece havada süzülen ve dünyayı yumuşak gösteren tüy gibi tanecikler vardı. Sessizce yan yana durup aşağıdaki avludaki adamları izlediler. Chang ve Alexei sert bir şekilde bir arada duruyor, sessizce konuşuyorlardı ve o ne tartıştıklarını merak etti. Ateşi mi? Hava durumu mu? Stalin'in emriyle havaya uçurulan son kiliseyi mi? Belki de onu?

Sırtları pencereye dönük olduğu için yüzlerini göremiyordu ama gözleri Chang'in omuzlarındaki sert çizgiye ve uzun bacaklarındaki gerginliğe takıldı. Apartmanlardan birinden genç bir kadın avludaki su pompasından buz kırıyordu ve Misty'nin maskaralıklarını izlemek için yüzünde bir gülümsemeyle bir an durdu.

Popkov köpeğin boynuna bir ip bağlamıştı ve ona Edik'in topuğunda yürümeyi öğretiyordu. Lydia onun köpeklerle arasının ne kadar iyi olduğunu daha önce fark etmemişti ama ne kadar yorgun görüldüğünü de fark etmemişti. Babasını özgürlüğe bu kadar yaklaştıran ama son anda onu elinden alan bu koca adama karşı bir şefkat duydu. *Oh Liev, dostum, çok şey istediysen özür dilerim. Buradan bile bunun senden bir şeyler götürdüğünü görebiliyorum.*

Yanındaki kadından yavaş bir iç çekiş çıktı, camı buğulandırdı ve çocukla köpeğinin resmini bulanıklaştırdı.

"Ukrayna'ya onunla birlikte yaşamaya gitmemi istedi."

Lydia'nın gözleri Elena'nın yüzüne kaydı. "Ukrayna mı?"

"Kiev yakınlarında bir yerde. Çocukken büyüdüğü yer." "Liev hiç çocuk oldu mu?"

Elena kısa bir an için gülümsedi. "Hayal etmesi bile zor."

"Gidiyor musun?"

Elena, Popkov'un minik yavru köpeğin üzerine eğilip onunla nazıkçe konuşmasını izledi. "Senin için endişeleniyor."

"Olmasına gerek yok."

"Biliyorum."

"Onu seviyor musun?"

"Hah! Benim yaşıma geldiğinde ve sıcak yemeklerden daha fazla erkek tanıdığında, aşk artık düşündüğün şey değildir, Lydia."

"Ama onu seviyor musun?" Lydia ısrar etti.

Bir duraklama oldu ve Lydia eliyle camı sildi. *Ukrayna. Ah Liev, dünyanın öbür ucunda.*

"Evet," diye itiraf etti Elena sonunda. "Sanırım o aptal sersemi seviyorum." İkisi de gülümsedi.

"O zaman Ukrayna'ya git. Hakkında tek kelime etmeyeceğim ..." Sözünü yarıda bıraktı.

"Peki ya sen? Sen nereye gideceksin?"

Bu soru Lydia'nın boğazını öyle bir sıktı ki öksürmeye başladı ve ağzında dumanın tadını aldı.

"Dikişlerini yırtacaksın. Yatağına dön."

Tökezleyerek yatağına geri dönmesine yardım etti ama Lydia onu destekleyen etli kolu kavradı ve bırakmadı. Kadını kendine doğru çekti. "Elena," dedi şiddetle, "eğer ona zarar verirsen gelirim, seni bulurum ve kalbini yerinden sökerim."

Gözleri birbirine kenetlendi, esmer olan solgun olana sabitlendi ve Elena başını salladı. Bu sefer gülümsemedi.

"Bunu yapmak için iznim var," dedi.

Lydia elini bıraktı ama kadının yüz ifadesinde bir şey, bir endişe gördü ve "Ne oldu Elena?" diye sordu.

Yanıt gelmedi. Lydia'nın nabızı küt küt atıyordu. Geniş yüzü artık kapalıydı.

"Söyle bana, Elena."

"Siktir, bunu sana neden anlatıyorum ki? Buradan çıkmalısın, kızım.

Hasta ya da

değil."

"Neden?"

"Çünkü bugün senin için geliyorlar."

"Kim?"

Ama sormasına gerek yoktu. Daha şimdiden yorganı üzerinden atmış, bacaklarını yere doğru sallıyor, zihni ve nabızı hızla atıyordu.

"Kim?" Elena yankıladı. "OGPU'dan o piçler, tabii ki gizli polis."

Elli altı

LYDIA BAŞINI CHANG AN LO'NUN OMUZUNA DAYADI ve

bacaklarını çalışmaya zorlamaya odaklanmıştı. Şehri bir ileri bir geri takip ediyordu, kolu kızın beline sıkıca sarılmıştı ve karda arkalarında hiçbir gölgenin dolaşmadığından emin olana kadar onu ayakta tutuyordu. Sonunda onu gizli sığınaklarına, haçlı odanın yerini **a l a n** küçük odaya getirdiğinde, kadın kapıdan içeri tökezleyerek girdi ve ilk kez ona tutunduğu yerden kurtuldu. Yanındaki acıyı uzak tutmak için yavaşça derin bir nefes aldı ve şapkasını çıkardı ama duvardaki aynaya bakıp yangından beri ilk kez saçlarını gördüğünde ıstakoz kırmızısı kızardı. Dehşet vericiydi. Bir parçası tamamen yanmış, geri kalanı ise buruşmuş ve kömürleşmişti. Alnındaki kabarcıklarla birlikte

kötü yapılmış bir korkuluğa benziyordu. "Kes şunu."

"Önce dinlen," diye ısrar etti Chang. "Çok yorgunsun."

"Lütfen, kes şunu. Bir çocuğunki kadar kısa olsun."

Hasarlardan kurtul."

Adamın siyah gözleri yansımasına bir dakikadan fazla bakmamıştı ama o bir anlık zaman diliminde adamın kadının kalbine kadar tüm hasarı gördüğünü fark etti. Boşluğu, suçluluğu ve korkuyu görmüştü ve kadın utanç duydu. Hafifçe yanmış saçlarının yanını öptü, botundan keskin bıçağı çıkardı ve ilk avucu kesti.

"Daha iyi mi?" diye sordu.

Başını salladı. "Bu sadece saç. Benim uzuvlarım değil."

Ama o kesmeye devam ettikçe ve saç tutamları ölü yapraklar gibi yere döküldükçe Chang'in ağzı kederle yarım ay şeklinde aşağı doğru kıvrıldı. Eğilip kömürleşmiş bakır bukleleri yerden topladı ve tanrılarına alevden bir armağan gibi ellerinde tuttu. Annesinin bir çift kör mutfak makasıyla kendi uzun koyu dalgalarını kesişini hatırladı.

Lydia'nın zihnine damgasını vurdu ve ilk kez anladı. İnsanın kendini cezalandırmaya duyduğu o korkunç ihtiyacı. Bunun getirdiği rahatlama hissi, otelin banyosunda tanıştıkları ilk gün Antonina'nın yüzünde gördüğü rahatlamanın aynısıydı.

"Chang An Lo," diye fısıldadı ona doğru dönerken, "nereni incittiğini söyle bana."

Düşünceler içinde dalgalanırken gözbebekleri genişledi ve gözlerinde mor benekler oluştu. "Omuzlarım."

Kastettiği bu değildi ve o da bunu biliyordu. "Göster bana."

Bukleler sürüsünü dikkatlice bir sandalyeye yerleştirdi ve yastıklı ceketini çıkardı. Üzerinde kahverengi delikler vardı ve altındaki tunik de daha iyi değildi. Onu da çıkardı ve çıplak sırtını ona döndü.

"Çok renkli," dedi. Eliyle ağzını kapatarak dışarı çıkmak için çırpınan diğer tüm sesleri bastırdı.

"Merhemle aran iyi midir?" diye sordu.

"Ben bir uzmanım. Parmaklarım tüy gibi hafiftir. Hatırlamıyor musun?" Etrafında döndü. "Evet, hatırlıyorum. Sanki unutabilirmişim gibi."

"Junchow'daki bahçe kulübesinde yaralandığınızda ve ..."

Onu kollarına aldı ve yatağa yatırdı. "Sus, aşkım, tekrar geçmişe saklanma."

Sonsuz bir nezaketle tüm giysilerini çıkardı, sadece kurşunun yan tarafından girdiği belindeki bandajı bıraktı. Ama Elena'nın dikişlerine rağmen çürüyen meyvelerin renklerine boyanmıştı, kırmızılar, kahverengiler ve turuncular. Karnının yumuşak derisini öptü, sonra onu yorgana sardı.

"Buraya gel ve benimle konuş," diye mırıldandı.

"Önce uyu, sonra konuşuruz." Lydia'nın uzun zaman önce Çin'de ona verdiği eski deri çantadan küçük bir şişe çamurlu sıvı çıkardı ve dilinin üzerine bir damla döktü. "Şimdi uyu."

Ama kendini zorla oturur pozisyona getirdi. "Önce merhem." Elini uzattı.

Adam direnmedi. Çantadan seramik bir kap çıktı ve onu yatağa oturttu, arkasına diz çöktü ve kaptaki kremi maddeyi parmaklarına sürdü. Vaat edilen tüyler kadar hafif dokunuşuyla omuzlarındaki çiğ ete masaj yaptı. Yaraya neyin sebep olduğunu sormadı. Yanan bir kereste mi yıkılıyor? Beyaz-sıcak bir patlama

Alevler mi? Artık bir önemi yoktu. Merhem garip kokuyordu, gözlerini yakan bir bitki kokusu ve göz kapaklarının ağırlaştığını hissetti. Adamın sırtının ortasındaki temiz ve sağlıklı deriyi öptü ama ona Tanrı'nın yeryüzündeki en cesur adam olduğunu söylemek için ağzını açtığı anda, kelimeler dilinde şekillenemedi uyuyakaldı.

UYANDIĞINDA KARANLIKTI. GECE GÖKYÜZÜ

pencere camını tıkırdatarak içeri girmeye çalışıyordu. Lydia Chang'ın sıcaklığını etrafında hissetti ama onun uyanık olduğunu hemen anladı. Uykudan sonra kendini daha güçlü hissetti ve ciğerlerinin sık, sabit bir ritimle nefes almasına izin verdi, uyku taklidine sarıldı çünkü ileride olacaklara hazır değildi. Babasını kaybetmek içinde bir şeyleri burkmuştu ve hem onun için hem de kaybolan rüyası için yas tutuyordu. Yanaklarının ıslak olduğunu görünce şok oldu. Uykusunda ağlıyor muydu? Uzun bir süre bu şekilde, ona sokulmuş halde yattı. Bir saat, belki daha fazla. Ondan vazgeçmek istemiyordu. Her saniyeye sımsıkı sarıldı ve adamın kalçasındaki elinin ve boynundaki nefesinin, teninin hassas sinirlerini zevkle nasıl dalgalandırdığını tam olarak hissetmeyi ezberledi.

"Ne zaman gidiyorsun?" diye sordu sonunda karanlıkta.

Adam cevap vermedi, sadece onu daha sıkı kavradı.

"Ne zaman?" diye tekrar sordu.

Ayağa kalktı ve yatağın yanındaki masanın üzerinde duran mumu yaktı. Siyah ve çarpık gölgeler, korkuları kadar çirkin bir şekilde odanın içinde sıçradı. Başını yağlı duvara yasladı ve kapıya odaklandı. Kadına değil.

"Burada kalmazsın," dedi. "Artık seni aradıklarına göre gitmelisin."

"Biliyorum. Yine de sanırım"-profiline gülümsedi-"Kısa saçlarımla Edik gibi bir sokak faresi olabilir ve *vory* için çalışabilirim. Hırsızlıkta iyiyimdir."

Adamın göğsünde bir ürperti hissetti. Adam onun kırpılmış saçlarına dokundu. "Görünüşe göre fareler çoktan iş başında."

Güldü ve bunun onu memnun ettiğini gördü.

"Ağrın kötü mü? Daha fazlasına ihtiyacın var mı? ?"

"Sus." Parmağını onun dudaklarına götürdü. "O kadar da kötü değil." Adam ona bir kaşını kaldırdı.

"Daha fazla bitki mi?"

"Hayır, kafamı boşaltmam lazım. Konuşmamızı istiyorum."

Yavaşça onu kendine çekti, çıplak göğsüne yasladı ve bir süre ikisi de her şeyin değişmek üzere olduğunu bilerek o anın oyalanmasına izin verdi.

Chang tekrar, "Burada kalamazsın," dedi.

"O halde bundan sonra ne yapacağımızı konuşalım. Düşündüğüm ve uğruna çalıştığım şey bu, birlikte bir geleceğimiz olması."

Burun deliklerinden küçük bir homurtu kaçtı. "Yine de baban için her şeyi riske attın."

Hiçbir şey söylemedi, sadece çenesini okşadı. "Bana sor," dedi.

"Ne sorayım?" Ama o biliyordu.

"Bana sor." Kızın çenesini kaldırdı ve gözlerinin içine bakmasını sağladı.

"Tekrar sor."

"Hayır."

"O zaman kendim soracağım. Seninle Amerika'ya gitmek istiyor muyum?" Nefes almadı.

"Lydia, benim tatlı aşkım, cevabım hayır."

Nefes nefese kalmadı, haykırmadı ya da kelimeleri ağzına tıktırmadı, ki bunların hepsini yapmak istiyordu. "Sana ne dedi?" diye sormadan önce sessizce yüzünü inceledi.

"Kim?"

"Alexei, tabii ki. Sen ve o avluda birlikteydiniz ve ben sadece ne olduğunu hayal edebiliyorum..."

Durdu çünkü onun gerildiğini hissetti, hızlı nefes alışını duydu. Kapı patlayarak açılıp menteşelerine çarptığında, bıçağı aniden elinde, yatağın yarısına kadar gelmişti. Beş adam küçük odaya doluştu. Hepsi Çinliydi ve hepsi de silah taşıyordu.

"Çıkın dışarı!" Lydia onlara bağırdı. Çıplak vücudunun üzerine bir yorgan attı.

Sürünün en önündeki gençti, uzun yüzlüydü ve askeri bir ceket giymişti. Diğerleri ona profesyonel katiller gibi göründü, hepsi siyah giyinmişti ve insan ırkından kopmuş gibi görünen sert gözleri vardı. Lydia yataktan sıçradı ama Chang onunla davetsiz misafirlerin arasına girdi ve Lydia onun saldıracağından korktu.

"Hayır!" diye bağırdı.

Ama hareket etmedi. Donup kaldı. Onun yerine hızlı Çince bir kelime seli aktı ve mavili genç adam mutsuz olduğu belli olan hızlı patlamalarla cevap verdi. Bir ara genç adam Lydia'ya eliyle bir işaret yaptı ve Lydia'nın kalbi kaburgalarının altından tekmelendi, ama sözler kesilince Chang kıpırdamadan durdu.

Dönmeden ölçülü bir İngilizceyle, "Bu adam Biao. O . . .
O benim arkadaşım, delegasyonun bir üyesiydi."

Uzuvları titredi.

Chang'ın gözleri hâlâ Biao'nun üzerindeydi. "Bu odayı bizim için bulması konusunda güvendiğim kişi o, odanın nerede olduğunu bilen tek kişi."

"O neden burada?"

Dönmesini diledi. Ona bakmasını diledi.

"Biao, Triumfal Otel'e derhal dönmemi sağlamak için arkadaşlarıyla birlikte geldi."

"Neden? Daha sabah bile olmadı. Ne oldu?"

Sonunda döndü ve kara gözlerindeki bakış odadaki tüm gölgeleri ona çekti.
"Biao sana sormam gerektiğini söyledi."

KAPININ DIŞINDA BEKLEDİLER. CHANG, BIAO'YU

Lydia ile konuşurken bunu kabul etti. Kendisi için sonuçlarına bakmaksızın, ihanetinin bedeli olarak Biao'nun değersiz boğazını kesmek istiyordu ama Lydia'nın hayatını da riske atmak istemiyordu. Kapı kapanır kapanmaz onu kollarından tuttu ve başka tarafa bakmasına izin vermedi.

"Anlat bana." Onun gözlerinde gerçeği aradı. "Bana ne yaptığını söyle."

Kesilmiş saçları garip açılarla dışarı çıkmış ve solgun yüzü perişan görünüyordu. Ama çok daha kötüsü gözlerindeki korkuydu. Bu kadar korktuğu şey neydi? Kadının ince kollarını kavrayışını hafifletti ve parmak izlerinin kadının beyaz teninde kaldığını gördü, sanki kendisiyle olmaktansa onunla olmayı tercih etmişlerdi.

"Anlat bana," dedi daha nazikçe.

Sözcükler bir anda ağzından dökülüyordu. "Heyet bugün Rusya'dan ayrılıyor ve sen bana haber bile vermedin. O yüzden onlara git. Git. Çin'inize ve Komünistlerinize geri dönün. Liderlerini küçümseyen bile."

Ani öfke, gözlerinin kehribar rengini saçları gibi yanmış gösterdi.

"Lydia," dedi Chang sertçe, "heyetin bugün yola çıkacağını nereden biliyorsun?"

Zor nefes alıyordu ama aniden durdu. Tilki dişlerinin dilini ısırıldığını gördü. Birini bu kadar çok sevip de dilinin altındaki sırları bilmemek nasıl mümkün olabilirdi? Alnındaki kabarcıklar mumun belirsiz ışığında altın renginde parlıyordu ve kalbi onun için çarptı. Kollarını onun titreyen bedenine doladı ve onu göğsüne katladı. Dumanlı saçlarını öptü ve onun içinde eridiğini hissetti, böylece tüm öfke ve sorular yok oldu. Kalplerinde sadece bir durgunluk kalmıştı.

Kapıya vurulması Lydia'nın sıçramasına neden oldu.

"Çabuk ol aşkım," diye fısıldadı saçlarına, "anlat bana. Bana her şeyi anlat."

Başını kısa bir an için adamın boynuna yasladı, sonra kurtuldu ve pencereye doğru gitti. Bluzunu çekti ama pencerenin yanında kaldı, sanki arkasında yatan şey bakılamayacak kadar acı vericiymiş gibi dışarı baktı.

"Heyetin bugün yola çıkacağını nereden biliyordunuz?" diye sordu. "Li Min söyledi."

"Li Min? Delegasyon liderimiz mi? Onu nereden tanıyorsun?"

Sanki boğuluyormuş gibi derin bir nefes aldı. "Söyleyeceklerimi dinle Chang An Lo, sonra gidebilirsin. Geçen yıl Çin'de, babamı aramak için Rusya'ya doğru yola çıkmak üzereyken, sizin insanlarınızdan bir grup yanıma geldi."

"Halkım mı?"

"Evet, Çinli komünistleriniz. Sibirya'ya gittiğimi duymuşlar. Belki de demiryolu bileti gişesinde muhbirleri vardı, bilmiyorum. Ama yine de geldiler. Kuan'dan Jens Friis'in babam olduğunu öğrenmişler ve bana onun Sovyet ordusuna yardım etmek için gizli bir proje tasarladığını söylediler. Belli ki Sovyet sisteminin kalbinde, hatta Kızıl Ordu'da bile casusları olmalı, ama ne yarattığını ya da nerede tutulduğunu bilmiyorlardı - bir hapishanede ya da o Tanrı'nın unuttuğu çalışma kamplarından birinde. Ölü ya da diri olması bile önemli değil. Chang, sen

anlamak zorundayım, o benim babamdı ve ben ..." Kendini durdurdu, bir nefes aldı ve sessizce bitirdi, "Bu yüzden benden öğrenmemi istediler."

Öfke, ağır ve hantal bir şekilde karnında çalkalanıyordu.

"Peki karşılığında?" diye sordu. "Sana ne teklif ettiler?" "Seni istedim."

"Ben."

"Evet. Çin'deki iç savaşın dışında, Kuomintang ordusundan uzakta tutulmanı istedim." Kadın yutkundu ve adam onun etrafına bakacağını düşündü ama bakmadı. "Güvende olmanı istedim. Seni buraya, Moskova'ya göndereceklerini hiç düşünmemiştim, yemin ederim. Bu sürpriz oldu." Bluzunun düğmelerini karıştırdı. "Hoş bir sürpriz. Anlaşmanın kendilerine düşen kısmına sadık kaldıklarını kanıtladı."

Tam arkasında durana kadar sessizce odanın içinde ilerledi ve onun her nefesindeki tutukluğu duyabildi. "Yani o gün mektubu almak için hapishaneye bu yüzden mi gittin? Jens'ten projenin inşasıyla ilgili olan mektubu. Böylece Li Min'e verebilecektin."

Adamın sesini bu kadar yakından duyunca sıçradı ama sırtını ona dönmedi. Başıyla onayladı.

"Lydia."

"Kızgın olduğumu biliyorum. Sana ihanet ettiğimi ve arkandan kirli bir anlaşma yaptığımı düşünüyorsun. Ama hayatını bir Kuomintang kurşunuyla kaybetme düşüncesi çok fazlaydı. Buna dayanamazdım. Ve şimdi Çinli dostların istediklerini aldılar, gidiyorlar ve seni de yanlarında götürüyorlar."

Başı adamın yanağına değene kadar arkasına yaslandı ve sadece bu basit samimi hareketi bile adamın ondan vazgeçme kararlılığını kırmaya yetti. Onun için yaptıklarının büyüklüğü nefesini kesmişti. Onun için kendi hayatını ve babasınınkini pazarlık konusu yapmıştı. Kolları yaralı belini sardı ve onu kendine doğru çekti, güvende olacağı yerde onu kendi kemiklerinin arasında ezmek için savaştı.

"Haklısın, kızgınlım Lydia, ama sana değil, aşkım. Onlara." Lydia'nın üzerindeki kan kokusunu aldı ve bu kalbini sızlattı. "Koruduğun şeyin geçmişin olmadığını anlamalıydım."

"Hayır," diye fısıldadı, "o bizim geleceğimizdi. Senin ve benim. Ama . . . Chang, ikimiz de geçmişimiz tarafından yaratıldık."

Kapı bir kez daha çalındı ve Biao acele etmeleri için bağırdı.

Chang aceleyle konuştu. "Lydia, şimdi karar vermelisin. Eğer istediğin Amerika ise, yapabiliriz-"

Arkasını döndü, gözleri genişti ve onunkilere odaklanmıştı. "Hayır, Amerika olmaz." "Kalbim seninki yanında olmadan atamaz."

"Alexei sana bunu yapmanı mı söyledi? Benden vazgeçmeni mi?" "Benimle birlikte bir yabancı olacağını söyledi."

Güldü ve odadaki havayı canlandırdı. Tüm korku, acı ve tehlikenin ortasında, kırılmış buklelerini savurarak güldü ve bu ses onun içinde kırılmış olan bir şeyi onardı. "Ah Chang An Lo, hayatım boyunca bir yabancı oldum. Eskiden buna karşı savaşırdım, ait olmak istediğimi düşünürdüm, ama şimdi değil. Bana seni getiren şey yabancı olmak."

Yüzünü ellerinin arasına aldı. "Ağabeyin burada, Rusya'da kalman gerektiğine inanıyor ve seni burada gördüğümde bu ülkenin ruhunun bir parçası olduğunu anlıyorum."

"Alexei'nin söylediklerini unut. O benim kardeşim değil." "Ne?"

"Jens bana söyledi. Alexei'nin onun oğlu olmadığını söyledi. Annem her şeyi yanlış anlamış. Alexei'nin kendi annesi bile bu konuda yalan söylemiş olmalı."

Yüzündeki keder, mum ışığında bir gece ruhunun gölgesi gibi titriyordu. "Ah Lydia'm, o yangında babanı olduğu kadar kardeşini de kaybettin."

Ağzını kırılğan bir şekilde bükerek ona gülümsedi. "Tanrıların büyük bir bedel ödedi," dedi. "Ve şimdi seni benden tekrar alıyorlar."

"Benimle gel."

Gözleri büyüdü. "Çin'e mi?"

"Evet."

"Hayır," dedi. "Unuttunuz mu? Sen Komünistler için savaşıırken, peşinden sürüklenen Batılı bir kıza yer olmadığına uzun zaman önce karar verdik. Benim yer bulabileceğim bir dünya yok."

"Bir tane var."

"Nerede?"

"Hong

Kong'da."

Elli yedi

ARABA KALABALIKTI VE İÇİ ÇİN KOKUYORDU

Rusya yerine. Lydia, yanında oturan Chang An Lo ile birlikte cama yaslanmış, diğerleriyle arasında bir bariyer oluşturmuştu. Arabaya girdikleri anda eli Lydia'nın elini kavramıştı ve Biao dediği kişiyle hararetle bir şekilde tartışıyor olsa da parmakları Lydia'nın elini hiç bırakmamıştı.

Kanvas çantası, sanki onu Çinli davetsiz misafirlerden saklayacakmış gibi Chang'ın kucağında, el çantasının üstünde duruyordu. Biao ve siyah giyenlerden biri Chang'ın arka koltuğunda, diğer üçü ise önde oturuyordu. Sürücü koltuğunda oturanın kulaklarından birinin olması gereken yerde gümüşü bir yara izi vardı.

Sesleri Lydia'nın kulaklarına sert geliyordu, düşman gibi kavga eden dostlar Chang ve Biao arasında havayı dolduran öfkeli Çince kelimeler seliydi. Ne konuşulduğunu öğrenmek istiyordu ama Chang'ın ona sadece bilmesini istediği kadarını söyleyeceğini biliyordu. Başını pencereye yasladı ve nefesinin buğusu ardında karın ve sokakların eriyip gitmesini izledi. Başka nelerin çözülebileceğinden korkuyordu.

"Lydia."

Kelimeler durmuştu.

"Bana neler olduğunu anlat Chang."

Eli kızın elini sıktı ve yurttaşlarından hiçbirinin anlamaması için İngilizce konuştu.

"Lydia." Adını söyleyiş şeklinden, başına geleceklerin iyi olmayacağını anlamıştı. "Senden ayrılmalıyım, Lydia. Hayır, aşkım, öyle bakma, uzun sürmeyecek. Anlaşmıştık," dedi usulca, "Hong Kong'da buluşacağız. Orada olacağım, yemin ederim. Ama seninle Rusya üzerinden seyahat edemem, izin vermezler."

Öndeki kafalara baktı. "Bunlardan kaçsak bile ?"

"Hayır, artık risk yok Lydia. Eğer sen ve ben bu insanlardan birlikte kaçarsak, Çin'e dönmek için binlerce mil yol kat ederken peşimize düşerler ve ben seni bu tehlikeye atmayacağım. Bu sefer" -boynuna dokundu

-"Güvende olmanı istiyorum."

"Peki ne yapacağız?" Ona bakmak istemeyerek dümdüz önüne bakan Biao'ya baktı.

"Anlaştık." Adam kızın iki elini de tutuyordu ve kız bunun kötü bir şey olduğunu biliyordu. "Anlat bana."

"Heyetle birlikte Çin'e dönecek ve Mao Tse-tung'a rapor vereceğim. Onlara hiçbir sorun çıkarmayacağıma dair söz verdim."

Ona gülümsedi. "Chang An Lo'nun ağırbaşlı bir kuzu kılığına girmesi, görülmeye değer bir şey olacak." Ama gözlerinde kahkaha yoktu. "Karşılığında ne alacağız?" diye sordu alçak bir sesle.

"Senin için bir gardiyan."

"Bir koruyucuya ihtiyacım yok."

"Evet, biliyorsun. Rus gizli polisi seni arıyor, yani ..." "Kim? Kim bu gardiyan?"

Biao'nun asık suratlı profiline baktı.

"Hayır," dedi Lydia sertçe, "bunu yapmayı reddediyorum-" "Yapma Lydia, lütfen karşı koyma."

Dilinin ucuna gelen kelimeleri yuttu ve adamın söylediklerini kabul etmekte zorlanırken karanlık gözlerinin dudaklarının sessiz hareketini takip ettiğini gördü.

"Biao size Vladivostok'a kadar eşlik edecek. Onunla birlikte Ruslarla sorun yaşamazsınız. Sonra güneye, Çin üzerinden Hong Kong'a."

"Benden nefret ediyor," diye fısıldadı. "Neden böyle bir şey yapsın ki?"

"Çünkü ona bunu yapmasını emrettim. Sizi canı pahasına koruyacağını biliyorum."

"Benden nefret etmesine rağmen mi?"

"Ona güven, Lydia. Seni sağ salım Çin'e götürecektir."

Kadın başını eğdi ve adam kolunu kadının omuzlarına dolayarak onu kendine çekti. "Seninle seyahat etmek için canımı verirdim aşkım, ama bu sadece başına daha fazla tehlike getirir." Onun kesilmiş saçlarının kenarını öptü.

"Benimle buluşacak mısın?" diye sordu. "Orada olacak mısın?" "Söz veriyorum."

"Fikrini değiştirip yine komünistlerinle gitmeyecek misin?" "Hayır. Bu sefer değil."

Göz göze geldiler ve ona inandı. Bu bir riskti ama bunu almazsa kendisiyle yaşayamazdı. Onun gözlerindeki inancı görerek öne doğru eğildi ve arabadaki diğerlerine aldırmadan dudaklarından öptü.

"şimdi," dedi usulca, "Kazak ayın seni nerede bekliyor?"

KAR YAğIşI DURMUşTU. LYDIA YÜRÜRKEN

Moskova'nın Borodino köprüsü şehrin güneybatısındaydı, arabalar tekerleklerindeki zincirlerle gümbür gümbür geçiyordu ve soluk, sulu bir güneş daha fazla mücadele edecek gücü kalmamış gibi ufukta alçakta duruyordu. Kendisini bekleyen Kazak'ı gördüğünde bir rahatlama hissetti ve adam onun yaklaşması üzerine dişlerini gösterdi. Gelmeyeceğinden mi korkmuştu? Burada, 1812 savaşının kahramanlarını listeleyen dökme demir panoların arasında, kararlaştırdıkları buluşmayı gerçekleştirmeyeceğinden mi?

"Henüz Lubyanka'ya kapatılmadım," diye gülümsedi.

Lubyanka hapishanesi Moskova'nın kabusuydu, zindanlardaki sorgulamaların insanları hayal bile edemeyecekleri şekilde parça parça ettiği sarı tuğlalı yakışıklı bir konaktı.

"O kokuşmuş yerden bahsetme," diye hırladı ve tek siyah gözü onu inceledi. "Berbat görünüyorsun."

Onu görmezden geldi. "Merhaba, Elena."

Yanında duran kadın kollarını kavuşturmuş, Lydia'nın şapkasının altından çıkan saç tellerine bakıyordu ama hiçbir yorum yapmadı. Tek söylediği "Buraya gelmişsin," oldu.

"Ee, Liev. Ukrayna'ya mı gidiyorsun?"

"Da. İçinde hala gerçek insanlar var. Siktir et Moskova'yı. Bir Sovyet makinesinden başka bir şey değil."

Lydia elini uzattı ve parmak uçlarıyla onun granit göğsüne dokundu. "Kendine iyi bak dostum." Başını kaldırıp ona baktı. "Daha iyi hissediyor musun?"

"Bir bahar kuzusu gibi." Güldü.

"Ya sen?" diye sordu böcek kaşlarını birbirine yaklaştırarak.

"Daha çok yaşlı bir keçi gibi."

Adam başını salladı, sakalını düşünceli bir şekilde parmaklıyordu ve kadın sakalının orantısız bir hasıra dönüştüğünü fark etti. Birden arkasından dar bir yüz belirdi.

"Kimin arabasıyla geldin?"

"Edik! Burada ne işin var? Ve Misty." Yavru köpeğin tüylü kulaklarını karıştırdı. "Bu araba Çinli arkadaşımın pek de hoş olmayan arkadaşlarına ait."

Popkov kaşlarını çattı. "Onu götürdüler mi?"

Başını salladı ve Popkov'un eski deri çizmelerine baktı, yan tarafında uluyan bir kurt vardı. "Liev," dedi usulca, "Alexei'yi başından beri biliyordun, değil mi?"

Homurdandı.

"O benim kardeşim değildi. Başından beri biliyordun. Bu yüzden ona karşı piç gibi davrandın."

Tekrar homurdandı.

"Bana söylemeliydin."

"Hayır. Yapamazdım. Bu seni mutlu etti."

Boğazı çok daralmıştı. Başka bir şey söylemedi. Bir at arabası takırdayarak geçip gitti, üzerlerine kirli gri bir kar serpiştirdi ve Misty havladı. Dünya hâlâ hareket ediyordu.

"Buğday yetiştireceğim," diye açıkladı Popkov.

"Sen mi?" Lydia gülümsedi. "Çiftçi mi?"

"Öğreneceğiz," dedi Elena kendinden emin bir şekilde. "Edik bize yardım edecek, değil mi oğlum?" Elena onun sıska kaburgalarına bir yumruk attı ve o da güldü.

"Eğer beni zorlarsan," diye sırtıttı.

Lydia üç kişilik aileye, Liev'in hırpalanmış yüzündeki sıcak gurura baktı ve onları kıskandı. "Mutlu ol," diye mırıldandı ve onu bırakmakta zorlandı. Liev ona bakmaya devam etti, sonra gözlerini Moskova Nehri'nde ilerleyen yüklü bir mavnaya çevirdi ve tekrar ona baktı.

"Ne oldu, Liev?"

Kazak omuzlarını gerdi ve sakallarının arasından duyulmayan bir şeyler mırıldandı.

"Mesele şu ki," dedi Elena sert bir sesle, "sen olmadan gelmeyecek." Lydia gözlerini kapadı ve ayaklarının üzerinde ileri geri sallanmaya başladı.

Elena sözünü bitirmemişti. "Bizimle gelmeni istiyor."

Lydia ellerini ovuşturdu, sanki onu titreten nehirden esen sert rüzgârmış gibi. "*Chyort!* Liev, aklını mı kaçırdın sen? Ben bir çiftlikte miyim? Hödüklük etme. Ben beyni saman olan bir köylü değilim. Git ve küreklerinle, çapalarınla kendin oyna; çukurlarını bensiz kaz."

Kısa sürdü ama Elena'nın yüzündeki rahatlama ifadesini yakaladı.

"Ne yapacaksın?" Popkov'un derin sesi gergindi.

"Oh, güvende olacağım, endişelenme. Çin'e geri dönüyorum."

Siyah gözleri kısıldı ve yaşlı bir boğa gibi aniden ağırlaşmış gibi başını salladı. "Çin'den çıkmak için yanıp tutuşuyordun. Oradan nefret ettiğini söylemiştin."

"Yalan söyledim."

"Kızı rahat bırak, Liev." Arayan Elena'ydı. Dudaklarında yarım bir gülümsemeyle Lydia'yı değerlendiriyordu. "Onun sevdiği yer değil, görmüyor musun? Sevdiği kişi."

"Ama-"

"*Aması* yok! Benimle uğraşmayı bırak, seni aptal Kazak," diye yakındı Lydia. Onu itti. "Ukrayna'ya gidiyorsun." Parlak bir şekilde gülümsedi, kendini şaşırttı ve hatta biraz güldü. "İyi bir hayatın olsun. Her şey için teşekkürler."

Döndü ve uzaklaştı. Ancak Smolensk Meydanı yönünde on adımdan fazla gitmemişti ki ayaklarından çekilip alındı. Buzlu zeminin üzerinde sallanıyordu, yağlı bir kucakla sarılmıştı ve ciğerlerinde nefes kalmamıştı. Her dakika geçtikçe adam onu göğsüne daha sıkı bastırıyor, boğazından hafifçe hırıyordu.

Aynı anda onu yere bıraktı. Dmitri'nin altın yüzüğünü cebine soktu. "Biraz toprak satın almak için," dedi ve arkasına bakmadan uzaklaştı.

LYDIA ŞEHİR BOYUNCA YÜRÜMEYE BAŞLADI AMA ÇOK GEÇMEDEN

Arbat'a kadar gidecek gücü olmadığını fark etti. Bu yüzden bir *izvozchik*'e, atlı taksilerden birine tırmandı ve kalın halısını dizlerinin üzerine yerleştirdi, kollarını sargılı beline doladı. Üstü açık bir araçtı, hava koşullarına açıktı ama bu ona uygundu. Bir gün

Kar durmuştu ve yüzüne vuran soğuk rüzgâr hoşuna gitmişti. Gökyüzü Moskova'nın çatıları üzerinde gezinirken gri ve yaşlı görünüyordu ve aşık olduğu bu şehri terk etme düşüncesinin onu dehşete düşürdüğünü hissetti.

Atın toynaklarının kolay ritmi yavaş ve dinlendiriciydi ve ona düşünmek için zaman veriyordu. Gözlerini kapadı ve Chang An Lo'nun ona öğrettiği şekilde zihninin açılmasına izin verdi, ama yine de azgın yangının görüntüleri üzerine bastırdı, alevler yüzüne sıçradı ve kulaklarında kükredi. Bunun yerine babasının elini avucunun içinde hissetmeye ve "*Benim için geldiğin için seni seviyorum*" diyen sesinin yankılarına sarıldı.

"Baba," diye fısıldadı, "geri geleceğim."

Bir gün yapacaktı. Ne zaman ve nasıl olacağını bilmiyordu ama yapacaktı. Rusya varlığının liflerine işlemişti ve Popkov ile Elena'nın Ukrayna'da çalkalayacakları kara topraktan ne kadar uzak durabilirse, bu kubbeli şehirden de o kadar uzak duramazdı.

Sokakta bir at arabası gürültüyle geçti ve bir arabanın klakson sesi onu ileride olacaklara geri getirdi. Alexei'yi görmesi gerekiyordu. Antonina'nın dairesinde onunla birlikteydi ve Lydia'nın onunla konuşması gerekiyordu. Chang'e ondan vazgeçmesini söylediği için ona kızgındı ama ... gözlerini kocaman açtı ve göğsünün sıkıştığını hissetti ... ama Alexei'ye rağmen Chang onu Çin'de bekliyor olacaktı. Derin bir nefes aldı ve yüksek sesle, "Orada ol aşkım. Orada ol. Benim için." Çin'e döndüğünde ülkesinin ve tanrılarının onu burnunun dibinden çalabileceğinden korkuyordu.

"Ona güvenin," diye fısıldadı kendi kendine ve rüzgârın sözlerini kulaklarına taşıdığını hissetti.

DAIRE KAOS İÇİNDEYDİ. HER YERDE KUTULAR VAR. KÜRKLER

Ve şamdanlar ve hatta gümüş bir semaver ağızlarından taşıyordu. Kitaplar yerde yığınlar halinde duruyordu ve tablolar duvara yaslanmıştı. Bir komünistin bu kadar çok şeye sahip olması Lydia'ya müstehcen gelmişti ve yolsuzluk, İran halılarının üzerinde terk edilmiş duran ipler gibi kutudan kutuya kıvranıyor gibiydi. Son seferin anıları zihninde hâlâ çok ağır olduğu için kapıdan tekrar geçmekte zorlanıyordu.

Alexei onu gördüğüne şaşırdı. "Lydia, yatakta olman gerekmiyor mu?" Ama onu her iki yanağından da nazikçe öptü ve saçlarını görünce tek kaşını kaldırmaktan başka bir şey yapmadı. "Geldiğine sevindim çünkü senin için bir şeyim var."

Onu çalışma odasına götürdü, Antonina masada oturmuş Dmitri'nin kâğıtlarının olduğu çekmeceyi karıştırıyordu. Başını kaldırdı ve kara gözleri parladı. Sonra Chang'in bıçakla yaptığı işi gördü ve Lydia'nın durduğu kapı aralığına gelmeden önce kaşlarını çattı. O çalışma odasına tekrar girmek istemiyordu.

"Lydia, sevgili kızım, çok hoş geldin" -Lydia bu yorumun onun tuhaf görünüşüyle ilgili olacağından emindi ama yanılmıştı- "hoş geldin." Antonina ona sarıldı ve ilk kez parfüm kokusu yoktu.

"İyi görünüyorsun," dedi

Lydia. "İyiyim."

Aslında Lydia Antonina'yı daha önce hiç bu kadar güzel görmemişti. Ama tamamen farklıydı. Kalın siyah saçları başının arkasında gevşekçe bağlanmıştı ve üzerinde Paris'in yakınından bile geçmemiş sade mavi bir elbise ve hırka vardı. Ama tek değişiklik bu değildi. Yüzünde makyaj yoktu ve eldiven giymemişti. Gözlerinin altında sanki uyumuyormuş gibi gölgeler vardı, ama ağzı daha önce onu sert tutan gerginlikten kurtulmuştu.

"Gelin ve kahve için. Alexei, biz misafir odasında olacağız."

Lydia'yı nazikçe çalışma odasından uzaklaştırdı, oturttu ve Aleksey konuşurken kahve yapmaya daldı. Lydia, kardeşi olmayan bu adamla birlikte olmayı rahatsız edici buluyordu. Onu yeniden düşünmek zorundaydı.

"İyi misin?" diye sordu endişeyle.

"Ağrım var ama yaşayacağım." Ona gülümsedi. "Senin sayende."

Karşısındaki sandalyeye oturdu ve uzun bacaklarını garip bir hareketle uzattı, onun minnettarlığından huzursuzdu. Konuyu değiştirdi.

"Toplanıyorsun, görüyorum."

"Evet. Dmitri'nin nerede olduğu hakkında sorular sormaya başladılar. Burada kalmak çok tehlikeli, bu yüzden bugün gidiyoruz."

"Nereye gidiyorsun?"

"Antonina, izini sürememeleri için adını değiştiriyor ve yeni kimlik belgeleri aldık. Ama Moskova'da kalıyoruz ve farklı bir bölgeye taşınıyoruz."

"Elbette, Maksim Moskova'da."

Alexei ona kızgın bir bakış fırlattı ve Alexei onun gözlerini inceledi. Onu yanıltan gözlerinin rengiydi. Annesinin Jens'in babası olduğu iddiasına inanmasına neden olmuştu ama ne kadar aptal olabilirdi ki? Petersburg'da yeşil gözlü tek erkek Jens değildi.

Birden öne doğru eğildi. "Çin'e geri dönüyorum."

Onun hızlı nefes alışını duydu. "Hayır Lydia, yapma. Bu bir hata olur. Dinle, neden bizimle kalmıyorsun? Burada, Moskova'da. Bir daire bulduk." Elini yüksek tavanlı odanın içinde gezdirdi. "Bunun gibi cazip değil, ama iki odası var, yani ..."

"Hayır, Alexei. Teşekkür ederim ama hayır."

"Lütfen Lydia, bunu yapma. Her şey yanlış. Sen ve ben Rusya olmadan neyiz ki? Bu bizim kanımızda var."

Başını iki yana salladı. "Rusya'yı seviyorum. Ama yeterince değil."

Göz göze geldiler. Bu adamın soğuk olduğunu nasıl düşünebilirdi ki? Ateş oradaydı, onun derinliklerinde, gurur duvarının ardında saklıydı. "Seni seviyorum kardeşim," dedi usulca. Ona gerçeği söyleyerek babasını ondan çalamazdı.

Sandalyesinden kalktı ve onun önünde cilalı zemine diz çökerek iki elini de avuçlarının içine aldı. "Moskova'da kal," diye yalvardı. "Yanımda olmanı istiyorum. Maksim'in desteğiyle vory'lerden biri olarak kalacağım ve yükselmek için çalışacağım, böylece ..."

"Maksim öldüğünde sen orada olacaksın, görevi devralmaya hazır olacaksın. Sevgili kardeşim, hırslı değilsen hiçbir şeysin."

Başını sallamadı, ama gözlerinin parladığını gördü ve derinlerde bir yerde onun içinde dalgalanan heyecanı fark etti. Stalin'in deli gömleğine uyacak bir adam değildi, ama ondaki değişiklikleri şimdiden görebiliyordu ve onun için korkuyordu. Hayatını bu hırsızlarla geçirirse onda en çok sevdiği şeylerin ne kadarı yok olacaktı? Bu ironikti. Eskiden hırsızlık yapan ve hapse girmeyi göze alan oydu, o değil.

"Ya da," diye önerdi, "benimle Çin'e dönebilirsin." Adam kaşlarını çatı. "Hayır. Rusya'yı terk etmeyeceğim."

O zaman onun bir hain olduğunu mu düşünüyordu? Kastettiği bu muydu?

"Peki benim için söylediğin şey neydi?" diye sordu.

Ayağa kalkıp dolaptan bazı kâğıtlar çıkarmadan önce, bir şey arıyormuş gibi kadının yüzünü inceledi.

"İşte, yeni kimlik belgeleri." Kalbi küt küt atmaya başladı. "Çok hızlı oldu." "Maksim'den bir hediye."

"Benden ona teşekkür."

"Yapacağım." Ayağa kalkıp ona baktı. "Son bir kez, küçük kardeşim. Ondandır vazgeç. Sonunda birbirinizi mutsuz edeceksiniz."

"Yapamam. Nefes almaktan vazgeçebileceğimden daha fazla."

"Pekâlâ." Bir paket uzattı. "Burada, üzerinde Dmitri'nin kişisel damgası olan, serbestçe seyahat edebilmenizi ve bilet alabilmenizi sağlayacak bir form var. Ve Antonina'dan seni Çin'e götürecek kadar ruble."

Onları aldı. Gözyaşlarını kırıştıtırırken elleri titriyordu. "Ne diyebilirim ki Alexei? Sen her zaman dilediğim ağabeyimsin."

Garip bir şekilde gülümsedi, kadının sözleri gardını düşürmüştü.

"Ve senin için bir şeyim var," diye ekledi. "Umarım sizi memnun eder." Cebinden katlanmış küçük bir kâğıt parçası çıkardı ve ona uzattı.

Açtı. "Jens'in notlarından biri."

Alexei'den bahsettiği mektuptu bu. "Senin için, eğer istersen."

Alexei başını salladı ve hızla arkasını döndü ama bu, yüzünde okuyamadığı bir duygunun belirlediğini, onu genç ve savunmasız gösterdiğini görmeden önce değildi. Dikkatlice yeniden katladı ve elinde tuttu.

O anda Antonina elinde bir tepsiyle içeri girdi. Lydia sert kahvesini içip sıcak kruvasanlardan birini yerken Antonina bir makasla Lydia'nın yıpranmış saçlarını kesiyor, kargaşadan düzenli bir şey yaratıyordu. Lydia'nın aklına Antonina'nın bu konuda her zaman iyi olacağı geldi. Çalışırken Antonina'nın yüzündeki her nüansı gözlemleyen Alexei'yi izledi ve birbirleri için iyi olacaklarını umdu. Daha sonra ana yatak odasına götürüldü; burada elbiseler, ayakkabılar ve samur şallar yatağın üzerine serpiştirilmişti.

Antonina elini kayıtsızca yatağa ve tuvalet masasının üzerinde açık duran siyah kadife kutuya doğru sallayarak, "İstediğin her şeyi alabilirsin," dedi.

Lydia kapının yanında durduğu yerden bile kutunun içinde mücevherler olduğunu görebiliyordu. Kendini durduramayınca kutuya doğru çekildi, elmasların ışıltısı ve altının kaymak gibi parlaklığı onu cezbetmişti ama hiçbir şeye dokunmadı. Dokunursa parmaklarını birbirinden ayıramayabilirdi.

"Teşekkür ederim," dedi. "Ruble için ve şimdi de bu teklif için. Çok cömertsiniz. Ama hayır, daha fazlasına ihtiyacım yok."

"Hepsini satacağız. Maksim aracılığıyla kurtulacağız. Emin misin?"

"Eminim."

"Kanlı para arzusu yok, öyle mi?" "Onun gibi bir şey."

"Seni suçlamıyorum." Antonina geldi ve Lydia'nın yanağına bir öpücük kondurdu. "En azından seni istasyona götürmeme izin ver."

LYDIA ISTASYONDAKI ŞİK SALONDAN DIŞARI ADIMINI ATTI.

Etraf yolcularla, bavullarla ve yer kapma mücadelesi veren hamal arabalarıyla doluydu ama onları fark etmedi bile. Gördüğü şey üniformalarıydı. Yakalarında mavi ışıklar yanan gri üniformalılar, özenle kâğıtları kontrol ediyor ve yüzleri inceliyordu. Birini arıyorlardı.

"Güvenlik polisi," diye mırıldandı Alexei'ye.

"Geri dönmek için çok geç değil."

Arabanın kapısı hâlâ açıktı. Arabanın içinde güvende olmak için tek bir adım atması yeterliydi ama o tek adım, geleceği yerine geçmişine bir yolculuk olacaktı. Chang An Lo ona Hong Kong'u teklif etmişti. Çin anakarasının hemen dışında sallanan bir adaydı ama Doğu ile Batı, onun dünyası ile kendi dünyası arasındaki uçurumu kapatıyordu. Bir İngiliz kolonisiydi ama aynı zamanda Çin'in gelişen ve büyüyen bir faaliyet merkeziydi. Orada hâlâ kendi ülkesinin bir parçası olabilir ve kararlarını vermek için acele etmeyebilirdi. Boğazını Mao Tse-tung'un boğucu elinden kurtarıp kurtarmayacağına. Ve belki de orada, annesiyle birlikte kurdukları, bir gün üniversiteye gitme hayalini gerçekleştirmesi bile mümkün olabilirdi. Elinde bir İngiliz pasaportuyla Hong Kong onun olabilirdi. Açık bir kapı gibi. Tek yapması gereken kapıyı sonuna kadar itmek ve Chang An Lo'nun onu beklediğini görmektir.

Boğazındaki kuvars ejderhaya dokundu. Hiçbiri kolay olmayacaktı, bunu biliyordu çünkü aşkları şiddetliydi. Onları bağladığı kadar yakıyordu da. Chang ona tilki diyordu; annesi ona sokak kedisi demişti; hayatta kalmakta iyiydi. Ama aşkları? Önlerinde uzanan şeye dayanabilecekler miydi?

Evet, hayatta kalmayı başaracaklarına kararlıydı. Kurtlar gibi etraflarını saran tehlikelere rağmen her gün ona hayat vereceklerdi. Gri giysili subaya, kalçasındaki silah kılıfına bir kez daha baktı ve cebindeki kâğıtları parmakladı. Çin'deyken Rusya'yı bir uzvunu özler gibi özleyeceğini biliyordu ama Chang'siz kalmak imkânsızdı. Bunu denemişti. Ve neredeyse acıdan ölüyordu.

Geri dönmek için çok geç değil.

Araba arkasından mırıldandı, deri ve puro kokuyordu.

"Lydia?" Alexei içeriden sordu.

Seç.

Kapıyı kapattı ve ayaklarını buzlu zemine vurdu, Rus havasını derin bir nefesle içine çekerken gülümsedi ve kalbinin hızla çarptığını hissetti. Önünde Chang An Lo ile birlikte kuracakları bir gelecek vardı. Bu bir riskti ama hayatın kendisi de bir riskti. Rusya'dan öğrendiği kadarını Jens'ten de öğrenmişti. Alexei'ye bir veda eli sallayarak ve Chang An Lo'nun tanrılarının korumasını son bir kez daha cezbetmek için boynundaki Çin muskasına son bir kez dokunarak çantasını omzuna attı ve geçide doğru yöneldi.

Kate Furnivall'ın romanından bir alıntı
için sayfayı çevirin

Rus Cariye

Lydia Ivanova'nın Çin'deki ilk yıllarının hikayesi Şimdi
ciltsiz olarak mevcut
Berkley Books'tan

Bir

Rusya
Aralık 1917

TREN HOMURDANARAK DURDU. Ağır ağır hareket eden motorundan beyaz gökyüzüne GRİ BUHAR püskürdü ve arkadaki yirmi dört yük vagonu durmak için çığlık çığlığa ilerlerken sarsıldı ve takırdadı. Atların ve bağırarak verilen emirlerin sesleri donmuş boş arazinin durgunluğunda yankılanıyordu.

"Neden durduk?" Valentina Friis kocasına fısıldadı.

Nefesi buzdan bir perde gibi ikisinin arasında kıvrılıyordu. Umutsuzluğ a kapılan zihnine göre bu, hâlâ hareket edebilecek gücü olan tek parçasıydı. Onun elini kavradı. Bu kez ısınmak için değil, onun hâlâ yanında olduğunu bilmek istediğ i için. Başını salladı, yüzü

Soğuktan mosmor olmuştu çünkü paltosu kucağında uyuyan çocuğa sıkıca sarılmıştı.

"Bu son değil," dedi. "Söz ver bana," diye nefes aldı.

Karısına bir gülümseme verdi ve birlikte sığır vagonunun kendilerini çevreleyen kaba ahşap duvarına yapıştılar, gözlerini tahtalar arasındaki ince boşluklara bastırdılar. Etraflarındaki diğerleri de aynı şeyi yapıyordu. Çaresiz gözler. Zaten çok şey görmüş gözler.

Valentina'nın sağındaki sakallı adam düz bir sesle, "Bizi öldürmek istiyorlar," dedi. Ağır bir Gürcü aksanıyla konuşuyordu ve astragan şapkasını kulaklarının üzerine iyice indirmişti. "Yoksa neden hiçliğin ortasında duralım ki?"

"Tanrı'nın annesi, tatlı Meryem, bizi koru."

Bu, pis zemine büzülmüş ve bir sürü şala sarınmış, şişman, küçük bir Buda'ya benzeyen yaşlı bir kadının feryadıydı. Ama kokuşmuş paçavraların altında bir deri bir kemikten başka bir şey yoktu.

"Hayır, *babuşka*," diye ısrar etti başka bir erkek sesi. Bu ses, buz tutmuş rüzgârın çıtaları acımasızca yırtarak Sibirya'nın nefesini ciğerlerine çektiği vagonun arka tarafından geliyordu. "Hayır, General Kornilov olacak. Bu Allah'ın belası sığır treninde açlıktan öleceğimizi biliyor. Ölmemize izin vermeyecektir. O büyük bir komutan."

Bir onay mırıltısı cılız yüzlerin arasında dolaşarak donuk gözlere bir inanç kıvılcımı getirdi ve bir köşede kayıtsızca yatan kirli sarı saçlı genç bir çocuk ayağa fırladı ve rahatlayarak ağlamaya başladı. Birisi enerjisini gözyaşlarına harcamayalı uzun zaman olmuştu.

"Yüce Tanrım, haklı olman için dua ediyorum," dedi kolunun kütüğünde lekeli bir bandaj olan boş gözlü bir adam. Geceleri uykusunda durmadan inliyordu ama gündüzleri sessiz ve gergindi. "Savaşta'yız," dedi sertçe. "General Lavr Kornilov her yerde olamaz."

"Ama sana onun burada olduğunu söylüyorum. Göreceksin."

"O haklı mı, Jens?" Valentina yüzünü kocasına doğru çevirdi.

Sadece yirmi dört yaşındaydı, ufak tefek ve kırılıgandı ama bir bakışıyla, kısa bir an için, bir adama soğuğu, içini kemiren açlığı ya da kucağındaki çocuğun ağırlığını unutturabilecek duygulu kara gözlere sahipti. Jens Friis karısından on yaş büyüktü ve onun güvenliğinden endişe ediyordu

Gezgin Bolşevik askerler onun güzel yüzüne bir kez baksalar. Başını eğdi ve kızın alnına bir öpücük kondurdu.

"Yakında öğreneceğiz," dedi.

Tıraşsız yanağındaki kırmızı sakal Valentina'nın çatlamış dudaklarına sertçe vuruyordu, ama sakalın verdiği his ve adamın yıkanmamış vücudunun kokusu hoşuna gidiyordu. Bunlar ona ölüp cehenneme gitmediğini hatırlatıyordu. Çünkü cehennem tam olarak böyle hissettiriyordu. Binlerce kilometrelik kar ve buz üzerindeki bu kâbus gibi yolculuğun sonsuza dek, tüm sonsuzluk boyunca devam edebileceği düşüncesi, ailesine karşı geldiği için bunun onun zalimce lanetlenmesi olduğu düşüncesi, uyanıkken ve uykudayken onu rahatsız eden bir şeydi.

Aniden vagonun büyük sürgülü kapısı açıldı ve şiddetli sesler "*Vse is vagona, bistro*" diye bağırdı. Vagonlardan dışarı.

İŞIK VALENTINA'YI KÖR ETTİ. ÇOK FAZLA VARDI.

Vagonun içindeki sürekli ılık dünyadan sonra, gökyüzünün devasa yayından ona doğru koştu, kardan kaydı ve görüşünü elinden aldı. Gözlerini kırıştırdı ve etrafındaki manzarayı odaklanmaya zorladı.

Gördüğü şey kalbini dondurdu.

Bir sıra tüfek. Hepsi de trenden inip endişeli gruplar halinde toplanmış, soğuktan ve korkudan korunmak için paltolarını sıkıca çekmiş, perişan haldeki yolculara doğrultulmuştu. Jens yaşlı kadının vagondan inmesine yardım etmek için uzandı ama elini tutamadan kadın arkadan itildi ve yüzüstü karın içine düştü. Ne ses çıkardı ne de ağladı. Ama vagonun kapısını açan asker tarafından hızla ayağa kaldırıldı ve bir köpeğin kemiği salladığı kadar dikkatsizce sallandı.

Valentina kocasıyla bakış alışverişinde bulundu. Tek kelime etmeden çocuklarını Jens'in omzundan aldılar ve birlikte ilerlerken onu uzun paltolarının kıvrımlarına saklayarak aralarında tuttular.

"Anne?" Bir fısıltıydı. Henüz beş yaşında olmasına rağmen, kız sessizlik ihtiyacını çoktan öğrenmişti. Durgunluk için.

"Sus, Lydia," diye mırıldandı Valentina ama kızına bakmaktan kendini alamadı. Tek gördüğü, kalp şeklindeki gözlerinin içinde bir çift iri alaca gözdü.

Bembeyaz yüzü ve küçük çizmeli ayakları kar tarafından yutulmuştu. Kocasına doğru yaklaştı ve yüz artık yoktu. Sadece kendisinininkini kavrayan küçük el ona aksini söylüyordu.

VAGONDAKİ GÜRCİSTANLI ADAM HAKLIYDI. BU

gerçekten hiçliğin ortası. Kar ve buzdan başka hiçbir şeyin olmadığı, arada sırada rüzgârın savurduğu kayalıkların simsiyah parladığı ıssız bir arazi. Uzakta, iskelet halindeki ağaçlar burada yaşamın var olabileceğini hatırlatırcasına duruyordu. Ama burası yaşanacak bir yer değildi.

Ölecek yer yok.

At sırtındaki adamlar pek orduya benzemiyordu. Valentina'nın Petersburg'un balo salonlarında ve *troykalarında* ya da Neva'da buz pateni yaparken görmeye alışık olduğu, şık üniformalarını ve kusursuz tavırlarını sergileyen zeki subaylarla uzaktan yakından alakası yoktu. Bu adamlar farklıydı. Geride bıraktığı o zarif dünyaya yabancıydılar. Bu adamlar düşmancaydı. Tehlikeliydiler. Yaklaşık elli tanesi trenin uzunluğu boyunca yayılmıştı, kurtlar gibi tetikte ve açtılar. Soğuğa karşı çeşitli paltolar giymişlerdi; bazıları gri, diğerleri siyah, bir tanesi de çamurlu bir yeşildi. Ama hepsinin kollarında aynı uzun burunlu tüfek vardı ve gözlerinde aynı fanatik nefret bakışı vardı.

"Bolşevikler," diye mırıldandı Jens Valentina'ya, duaların kırılğan sesinin gözyaşı gibi damladığı bir gruba sokulurken. "Kapüşonunuzu başınızın üzerine çekin ve ellerinizi saklayın."

"Ellerim mi?"

"Evet."

"Neden ellerim?"

"Yoldaş Lenin onları yıllarca dürüst emek dediği şeyle yaralanmış ve pürüzlü görmekten hoşlanıyor." Koruyucu bir şekilde koluna dokundu. "Piyano çalmanın sayılacağını sanmıyorum, aşkım."

Valentina başını salladı, kapüşonunu başına geçirdi ve boşta kalan tek elini cebine soktu. Bir zamanlar çok güzel olan samur eldivenleri ormanda geçirdiği aylar boyunca paramparça olmuştu.

Geceleri solucan ve liken yiyordu. Bu durum eldivenlerinden daha fazlasına zarar vermişti.

"Jens," dedi usulca, "ölmek istemiyorum."

Başını sertçe salladı ve boştaki elini, komuta ettiği belli olan at sırtındaki uzun boylu askere doğru uzattı. Yeşil palto giymiş olana.

"Ölmesi gereken kişi o. Köylüleri Rusya'yı parçalayan bu kitlesel çılgınlığa sürüklediği için. Onun gibi adamlar vahşetin kapılarını açıyor ve buna adalet diyorlar."

O anda subay bir emir verdi ve daha fazla asker attan indi. Tüfek namluları yüzlere dayandı, sırtlara çarptı. Tren sessiz çölde ağır ağır nefes alırken, askerler yüzlerce yerinden edilmiş insandan oluşan yükü itip kakarak rayların elli metre uzağında dar bir çember oluşturdular ve ardından vagonlardaki eşyaları soymaya başladılar.

Ön vagonlardan birinden bir kucak dolusu yırtık pırtık battaniye ve küçük bir ocak fırlatılırken Valentina'nın dirseğindeki adam, "Hayır, lütfen yapmayın," diye bağırdı. Gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

Bir elini uzattı. Omzunu tuttu. Hiçbir kelime yardımcı olamazdı. Etrafındaki çaresiz yüzler gri ve gergindi.

Her vagonun önündeki yetersiz eşya yığını, özenle istiflenmiş nesneler kara atılıp ateşe verildikçe büyüdü. Buhar makinesinden çıkan kömür ve bir tutam votkayla tutuşturulan alevler, kendilerine duydukları saygının son kırıntılarını da yiyip bitirdi. Giysileri, battaniyeleri, fotoğrafları, bir düzine değerli Meryem Ana ikonu ve hatta Çar Nicholas II'nin minyatür bir tablosu. Hepsi karardı, yandı ve küle döndü.

"Sizler hainsiniz. Hepiniz hainsiniz. Ülkenize ihanet ediyorsunuz."

Suçlama yeşil palto giymiş uzun boylu subaydan geldi. Şapkasında çapraz kılıçlardan oluşan bir rozet dışında hiçbir nişan takmamasına rağmen, otorite konumundan şüphe etmek mümkün değildi. Ara sıra topuğuna vurarak zahmetsizce kontrol ettiği iri, ağır kaslı bir atın üzerinde dimdik oturuyordu. Gözleri karanlık ve sabırsızdı, sanki bu Beyaz Rus yükü ona tatsız bulduğu bir görev sunuyormuş gibi.

"Hiçbiriniz yaşamayı hak etmiyorsunuz," dedi soğuk bir sesle.

Kalabalıktan derin bir inilti yükseldi. Şokla sallanıyor gibiydi.

Sesini yükseltti. "Bizi sömürdünüz. Bize kötü davrandınız. *Bize*, Rusya halkına hesap vermek zorunda kalacağınız zamanın asla gelmeyeceğine inandınız. Ama yanıldınız. Körmüşsünüz. Tüm servetiniz şimdi nerede? Büyük evleriniz ve güzel atlarınız şimdi nerede? Çarın işi bitti ve size yemin ederim ki-"

Kalabalığın ortasında bir yerden tek bir ses yükseldi. "Tanrı çarı korusun. Tanrı Romanovları korusun."

Bir el silah sesi duyuldu. Subayın tüfeği elinde savruldu. Ön sıradaki bir figür yere düştü, karın üzerinde koyu bir leke oluşturdu.

"O adam *senin* ihanetinin bedelini ödedi." Düşmanca bakışları sersemlemiş kalabalığı küçümseyerek süzdü. "Sen ve senin gibiler açlıktan ölen işçilerin sırtından geçinen asalaklardınız. Zenginlerin yoksulların çığlıklarına sırtını döndüğü bir zulüm ve zorbalık dünyası yarattınız. Ve şimdi yanan bir gemiden kaçan fareler gibi ülkenizi terk ediyorsunuz. Ve Rusya'nın gençlerini de yanınızda götürmeye cüret ediyorsunuz." Atını bir yana salladı ve cılız yüzlerden oluşan kalabalıktan uzaklaştı. "Şimdi değerli eşyalarınızı teslim edeceksiniz."

Başını sallayınca askerler mahkûmların arasında dolaşmaya başladı. Sistemik olarak tüm mücevherlere, tüm saatlere, tüm gümüş puro kutularına, her türlü para da dahil olmak üzere herhangi bir değeri olan her şeye el koydular. Küstah eller giysileri, kol altlarını, ağız içlerini ve hatta göğüs aralarını arıyor, sahipleri için hayatta kalmak anlamına gelen özenle saklanmış eşyaları bulmaya çalışıyordu. Valentina elbisesinin eteğine gizlediği zümrüt yüzüğünü kaybederken, Jens'in çizmesindeki son altın para da alındı. Her şey sona erdiğinde, kalabalık donuk bir hıçkırık dışında sessiz kaldı. Umutları ellerinden alınmıştı, sesleri çıkmıyordu.

Ama memur memnundu. Yüzündeki hoşnutsuzluk ifadesi kayboldu. Döndü ve arkasındaki atlı adama sert bir emir verdi. Anında bir avuç atlı asker kalabalığın arasına daldı, kalabalığı böldü ve karmaşaya sürükledi. Valentina kendi elinin içinde sakladığı küçük eline sarıldı ve Jens'in diğer elini bırakmadan öleceğini biliyordu. İri bir doru at üzerlerine doğru savrulup demir nallı toynakları tehlikeli bir şekilde yaklaştığında çocuktan belli belirsiz bir çığlık yükseldi, ama bunun dışında Valentina şiddetle asıldı ve hiç ses çıkarmadı.

"Ne yapıyorlar bunlar?" Valentina fısıldadı.

"Adamları alıyorlar. Ve çocukları."

"Tanrım, hayır."

Ama haklıydı. Sadece yaşlı erkekler ve kadınlar görmezden geliniyordu. Diğerleri ayrılıyor ve sürü halinde uzaklaştırılıyordu. Acı çığlıkları donmuş çorak araziye yırttı ve trenin uzak tarafında bir yerde bir kurt kan kokusundan etkilenererek karnının üzerinde ilerledi.

"Jens, hayır, seni almalarına izin verme. Ya da onu," diye yalvardı Valentina. "Baba?" Aralarında küçük bir yüz belirdi.

"Sus, aşkım."

Paltosunu kızının başının üzerinden geriye doğru savurduğu sırada bir tüfek dipiği Jens'in omzuna çarptı. Sendeledi ama ayaklarını tuttu.

"Sen. Geç şuraya." Atlı asker tetiği çekmek için bir bahane arıyormuş gibi görünüyordu. Çok gençti. Çok gergindi.

Jens kendini savundu. "Ben Rus değilim." İ cebine uzandı, askeri tedirgin etmemek için elini yavaşça hareket ettirdi ve pasaportunu çıkardı.

Valentina ısrarla, "Bakın," dedi. "Benim kocam Danimarkalı."

Asker kaşlarını çattı, ne yapacağından emin değildi. Ama komutanının keskin gözleri vardı. Tereddt anında fark etti. Atını panik halindeki kalabalığın içine doğru sürdü ve genç erin yanına geldi.

"Grodensky, neden burada vakit kaybediyorsun?" diye sordu.

Ama dikkati askerde değildi. Valentina'daydı. Yüzü atlı *askerle* konuşmak için eğilmişti ve kapüşonu geriye düşmüş, uzun siyah saçları ve solgun, kusursuz teniyle yüksek alnı ortaya çıkmıştı. Aylar süren açlık elmacık kemiklerini yükseltmiş ve gözlerini yüzünde kocaman yapmıştı.

Subay atından indi. Yakından bakınca, at sırtında göründüğünden daha genç olduğunu görebiliyorlardı, muhtemelen hâlâ otuzlu yaşlarındaydı ama gözleri çok daha yaşlı bir adaminkilere benziyordu. Pasaportu aldı ve kısa bir süre inceledi, bakışları Valentina'dan Jens'e gidip geliyordu.

"Ama sen," dedi Valentina'ya kabaca, "sen Rus musun?"

Arkalarından silah sesleri gelmeye başlamıştı.

"Doğuştan evet," diye cevap verdi başını gürültüye çevirmeden. "Ama şimdi Danimarkalıyım. Evlilik yoluyla." Kocasına yaklaşmak, çocuğu aralarında daha güvenli bir şekilde saklamak istedi ama kıpırdamaya cesaret edemedi. Sadece parmakları kendi elindeki minik soğuk eli sıkıa kavradı.

Subayın tüfeği hiç beklenmedik bir anda Jens'in karnına saplandı ve Jens acı dolu bir homurtuyla iki büklüm oldu.

Başının arkası onu karın üzerine yuvarladı. Buzlu yüzeyine kan sıçramıştı.

Valentina çığlık attı.

Anında küçük elin kendi elinden kurtulduğunu hissetti ve kızının tüküren vahşi bir kedinin vahşiliğiyle kendini memurun bacaklarına attığını, öfke çılgınlığı içinde ısırıldığını ve tırmalandığını gördü. Sanki ağır çekimdeymiş gibi, tüfeğin dipçığının küçük kafaya doğru inmeye başladığını izledi.

"Hayır," diye bağırdı ve darbe inmeden önce çocuğu kollarının arasına aldı. Ancak daha güçlü eller genç bedeni avuçlarından kopardı.

"Hayır, hayır, hayır!" diye bağırdı. "O Danimarkalı bir çocuk. O bir Rus değil."

"O bir Rus," diye ısrar etti subay ve tabancasını çekti. "Bir Rus gibi dövüşüyor." Silahın namlusunu rahatça çocuğun alnının ortasına yerleştirdi.

Çocuk dondu kaldı. Sadece gözleri korkusunu ele veriyordu. Küçük ağzı kenetlenmişti.

"Onu öldürmeyin, yalvarırım," diye yalvardı Valentina. "Lütfen onu öldürme. Her şeyi yaparım. Eğer yaşamasına izin verirseniz."

Kocasının ayaklarının dibindeki buruşuk figüründen derin bir inilti yükseldi. "Lütfen," diye yalvardı usulca. Ceketinin en üst düğmesini açtı, ama

Gözlerini memurun yüzünden ayırmadan. "Herhangi bir şey."

Bolşevik komutan elini uzattı ve saçlarına, yanağına, ağzına dokundu. Nefesini tuttu. Onun kendisini istemesini diledi. Ve kısacık bir an için ona sahip olduğunu biliyordu. Ama hepsi de onu arzulayan ve sıranın kendilerine gelmesini uman adamlarına baktığında başını iki yana salladı.

"Hayır. Sen buna değmezsin. Güzel dudaklarından yumuşak bir öpücük için bile. Hayır. Bu askerlerim arasında çok fazla soruna neden olur." Omuz silkti. "Utanç verici." Parmağı tetiğin üzerinde sıkılaştı.

Valentina hemen, "Bırakın onu ben alayım," dedi.

Adam başını çevirip ağır kaşlarını bir araya getiren bir kaş çatmayla ona baktığında, kadın tekrar, "Onu satın almama izin ver. Ve kocamı."

Güldü. Askerler bu sert sesi yankıladı. "Ne ile?"

"Bunlarla." Valentina iki parmağını boğazına soktu ve boş midesinden ılık bir safra fişkirirken eğildi. Midenin ortasında

Karın kabuğuna yayılan sarı sıvı lekesinin üzerinde, her biri bir fındıktan daha büyük olmayan iki küçük pamuk paketi duruyordu. Subayın bir işaretiyle sakallı bir asker onları yerden aldı ve subaya uzattı. Siyah eldiveninin ortasında kirli ve nemli bir şekilde duruyorlardı.

Valentina bir adım daha yaklaştı. "Elmaslar," dedi gururla.

Her hareketinde hevesle pamuk sargıları sıyırdı, ta ki pırıl pırıl iki buz parçasına benzeyen şey ona doğru parlayana kadar.

Valentina onun yüzündeki açgözlülüğü gördü. "Biri kızımı almak için. Diğeri de kocam için."

"Onları yine de alabilirim. Onları zaten kaybettiniz."

"Biliyorum."

Birdenbire gülümsedi. "Pekâlâ. Anlaşalım. Elmaslar bende olduğu ve sen de güzel olduğun için, velet sende kalacak." Lydia Valentina'nın kollarına atıldı ve sanki vücudunun içine girecekmiş gibi ona sarıldı.

"Ve kocam," diye ısrar etti Valentina.

"Kocan bizde kalacak."

"Hayır, hayır. Lütfen Tanrım, ben ..."

Ama atlar o zaman güçlü bir şekilde geldi. Kadınları ve yaşlı erkekleri trene geri süren sağlam bir duvar.

Lydia Valentina'nın kollarında çığlık attı, "Baba, baba" diye bağırdı ve cesedin sürüklenerek götürülüşünü izlerken gözyaşları ince yanaklarından aşağı süzüldü.

VALENTINA GÖZYAŞI BULAMADI. SADECE DONMUŞ

İçindeki BOŞLUK, dışarıda akıp giden vahşi doğa kadar kasvetli ve cansızdı. Sırtını çitalı duvara dayayarak sığır kamyonunun kötü kokan zeminine oturdu. Gece içeri sızıyordu ve hava o kadar soğuktu ki nefes almak canını acıtıyordu ama o bunu fark etmedi. Başını öne eğikti ve gözleri hiçbir şey görmüyordu. Etrafındaki boş alanları kederin sesi dolduruyordu. Kirli sarı saçlı çocuk da, Beyaz Rus ordusunun onları beslemek için geldiğinden çok emin olan adam da gitmişti. Kadınlar kocalarını kaybettikleri, oğulları ve kızları çalındığı için ağlıyor ve trendeki tek çocuğa çıplak bir kıskançlıkla bakıyorlardı.

Valentina paltosunu Lydia'nın ve kendisinin üzerine sıkıca sarmıştı ama kızının titrediğini hissedebiliyordu.

"Anne," diye fısıldadı kız, "babam geri dönecek mi?"

"Hayır."

Aynı soruyu yirminci kez soruyordu, sanki sürekli tekrarlayarak yanıtın değişmesini sağlayabilirmiş gibi. Karanlıkta Valentina küçük bedenini titrediğini hissetti.

Bu yüzden kızının soğuk yüzünü ellerinin arasına aldı ve şiddetle, "Ama hayatta kalacağız, sen ve ben. Hayatta kalmak her şeydir," dedi.

**Daha fazlasını mı
arıyorsunuz?**

Bu yazar hakkında daha fazla bilgi ve kitaplarının
tam listesi için Penguin.com adresini
ziyaret edin.

**Bir sonraki harika kitabınızı
keşfedin!**

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunumuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.